

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Büşra ÇELİK

TOPKAPI SARAYI KÜTÜPHANESİ REVAN NO: 1969'DA KAYITLI
MECMŪ'A-I EŞ'ÂR (VR. 1-168)
(İNCELEME-METİN)

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2015

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Büşra ÇELİK

TOPKAPI SARAYI KÜTÜPHANESİ REVAN NO: 1969'DA KAYITLI
MECMŪ' A-I EŞ'ÂR (VR. 1-168)
(İNCELEME-METİN)

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Furkan ÖZTÜRK

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2015

Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Büşra ÇELİK'in bu çalışması jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Şevkiye KAZAN NAS (İmza)

Üye (Danışmanı) : Yrd. Doç. Dr. Furkan ÖZTÜRK (İmza)

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ramazan BARDAKÇI (İmza)

Tez Başlığı : Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan No: 1969'da Kayıtlı
Mecmū'a-ı Eş'âr (Vr. 1-168) (İnceleme-Metin)

Onay : Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 15/07/2015

Mezuniyet Tarihi : 23/07/2015

Prof. Dr. Zekeriya KARADAVUT
Müdür

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ.....	ii
ÇEVİRİYAZI ALFABESİ	v
KISALTMALAR LİSTESİ	vi
ÖZET.....	iii
SUMMARY.....	iv
ÖNSÖZ.....	ii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

REVAN 1969 NUMARALI MECMÜ'A-İ EŞ'ÂR'IN İNCELEMESİ

1.1. Eserin Tavsifi.....	3
1.2. Mecmûada Yer Alan Şairler.....	3
1.3. Mecmûada Yer Alan Şairler Listesi; Nazım Şekilleri ve Şiir Sayıları	38
1.4. Mecmûada Yer Alan Şiirlerin Vezinleri	46
1.5 Mecmûada Karşılaşılan Bazı Sorunlar	49
1.5.1. Başlık ve Mahlas İle İlgili Sorunlar	49
1.5.2.İmla İle İlgili Sorunlar.....	50

İKİNCİ BÖLÜM

METİN

SONUÇ.....	427
KAYNAKÇA	428
ÖZGEÇMİŞ	432

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1.1 Nazım Şekillerini, Şiir Numaralarını ve Şairleri Gösteren Dizin	4
Tablo 1.2 Şairler ve Nazım Şekilleri Dizini	38
Tablo 1.3 Lâ-edrî Şiirlerin Nazım Şekilleri Dizini.....	46
Tablo 1.4 Kullanılan Vezinler ve Şiir Numaraları	46

ÖNSÖZ

Bu çalışmada Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan 1969 numarada kayıtlı olan şiir mecmûası incelenerek metin ortaya konulmuştur. 16. yüzyıl ortasında yahut sonunda tertip edildiği düşünülen 168 varaktan oluşan mecmûada ya da kütüphane kayıtlarında mürettebine dair bilgi bulunmamaktadır.

Çalışma İnceleme ve Metin olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. İnceleme bölümünde Mecmû'a türünün çeşitleri, Klasik Türk Edebiyatı'na katkıları, yararları ve önemi hakkında bilgi verildikten sonra tez konusunu teşkil eden Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan 1969 numarada kayıtlı olan şiir mecmûasının nüsha tavsifi yapılmış ve mecmûanın içeriği ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Mecmûada hangi nazım şekline kaç şiirin olduğu belirtilmiş; şiirlerde kullanılan vezinleri ve bu vezinlerin kaç kez kullanıldığı ve şair kadrosu hakkında tablolar yardımıyla ayrıntılı bilgi verilmiştir. Ayrıca yazmada karşılaşılan güçlükler ve müstensih hataları belirtilmiştir.

Metin kısmında ise çeviriyazı alfabesiyle Latin harflerine aktarılan şiirler yer almaktadır. Bu kısımda, şiirler mecmûadaki sıralamaya göre dizilmiş, şiir numarasının altına şiirin vezni bahriyle birlikte yazılmıştır. Şiirlerin söz konusu yazmada bulunduğu varak numarası a ve b harfleri varak numarası dipnota eklenmiştir. Divanlardan mecmûalardaki şiirlerin karşılaştırılması yapılmış, farklılıklar dipnotta gösterilmiştir. Mecmûada yer alan şiirlerdeki eksiklikler vezin ve anlam açısından uygun olan kelimelerle köşeli parantez kullanılarak tamamlanmıştır. Metinde okunamayan ve tamir edilemeyen yerler köşeli parantez içinde üç nokta ile belirtilmiştir. Metin içerisinde anlam yönünden anlaşılamayan ifadeler ise soru işaretleriyle gösterilmiştir.

Osmanlı Şiiri ve Edebiyatı'na dair derin ve kuşatıcı bilgisiyle kendisinden çok şey öğrendiğim, bana bilimsel araştırmanın inceliklerini öğretip çalışma disiplini ve ciddiyeti kazandıran, araştırmacılara kendi çalışmalarıyla örnek olup yol gösteren ve beni bu çalışmaya sevkeden çok kıymetli ve saygıdeğer hocam sayın Prof. Dr. Ömer ZÜLFE'ye her zaman minnettar olacağım. Tez danışmanı hocam sayın Yrd. Doç. Dr. Furkan ÖZTÜRK'e desteklerinden ve katkılarından dolayı saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Büşra ÇELİK

Antalya, 2015

ÖZET

Bu çalışma Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Revan 1969 numarada kayıtlı olan Mecnû'a-i Eş'âr adlı şiir mecmûasının inceleme ve çeviriyazılı metnini içermektedir. Mürettibi ya da müstensihi bilinmeyen mecmûa 168 varak olup içinde 815 şiir bulunmaktadır. Belli bir tertip gözetilmeden düzenlenen mecmûada 639 gazel, 92 ferd, 54 murabba, 12 kıta, 7 mesnevî, 4 rubâ'î, 3 muhammes, 1 müseddes, 1 terkîb-bend, 1 tercî-bend ve 1 lugaz olmak üzere toplam 11 farklı nazım şekli kullanılmıştır. İstinsah tarihi belli olmayan mecmûanın 16. yüzyıl ortalarında yahut sonlarında tertip edildiği düşünülmektedir.

Çalışma iki ana bölümden oluşmaktadır: Giriş kısmında mecmûa ve mecmûa türleri hakkında bilgi verilmiştir. İnceleme kısmında çalışmanın konusunu oluşturan eserin şekil ve muhteva özellikleri incelenmiştir. İkinci bölümde ise eserin çeviriyazılı metni ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mecnû'a, Klasik Türk Edebiyatı, Osmanlı şiiri.

SUMMARY
POETRY MAJMUA REGISTERED IN 1969 IN TOPKAPI PALACE LIBRARY
(1-168 FOLIOS)
(ANALYZED-TRANSCRIPTED TEXT)

This study includes the analysis and transcribed text of the poem majmua registered in Topkapı Palace Museum Library Revan Section 1969. Majmua whose the composer or writer is unknown has 168 folios and 815 poems in it. Since there isn't a regular sequence in the formation of mecmua which impending 639 gazels, 92 ferds, 54 murabbas, 12 kıtas, 7 mesnevis, 4 rubais, 3 muhammeses, 1 müseddes, 1 terkib-bend, 1 terci-bend and 1 lugaz; there are 11 different poem styles. Although majmua's composition date is unknown but according to text it's highly assumed that majmua was compiled around mid or late 16th century.

The study consists of two main chapters. In introduction has provided some first-hand information about the importance of the majmuas in Turkish Literature. In the first chapter, form and content of majmua is analyzed. In the second chapter, the transcribed and criticised text of mecmua is presented.

Keywords: Mecmū'a, Classical Turkish Literature, Ottoman Poetry.

ÇEVİRİYAZI ALFABESİ

ا	A, a, Ā, ā, E, e
آ	Ā, ā, A, a
ء	', -i, -i, -yı, -yi
ب	B, b
پ	P, p
ت	T, t
ث	Ṭ, ṣ
ج	C, c
چ	Ç, ç
ح	H, h
خ	Ḥ, ḥ
د	D, d
ذ	Z, z
ر	R, r
ز	Z, z
ژ	J, j
س	S, s
ش	Ş, ş
ص	Ş, ş
ض	Ž, ž, Đ, đ
ط	Ṭ, ṭ
ظ	Z, z
ع	'
غ	Ġ, ġ
ف	F, f
ق	Q, q
ك	K, k, G, g, ñ
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
و	V, v, U, u, Ŭ, ŭ, O, o, Ö, ö, ū, ō
ه	H, h, A, a, E, e
ی	Y, y, I, i, Ĭ, ĭ, Ī, ī

KISALTMALAR LİSTESİ

[]	Düzenleme, ekleme veya tamir yapılan kısım
(?)	Anlamlandırılamayan/tereddütlü ifade
[...]	Okunamayan ifade
Revan 1969	R. 1969
Kaside	K.
Musammat	Ms.
Murabba	Mr.
Muhammes	Muh.
Müseddes	Müs.
Mersiye	M.
Gazel	G.
Müfred	Müf.
Bakınız	Bkz.
Cilt	C.
Sayfa	s.
Sayı	S.

GİRİŞ

Şiir mecmûaları, Osmanlı Şiiri araştırmalarına kaynak olması bakımından büyük öneme sahiptir. Mürettibinin şiir zevkine göre düzenlenmiş olan şiir mecmuaları genellikle devrinin şiir anlayışını yansıttmasının yanı sıra tezkirelerde ve diğer kaynaklarda adı geçmeyen şairler hakkında da bilgi edinilebilen eserlerdir. Mecmûa çalışmaları sayesinde Klasik Türk şiiri ve edebiyat tarihini aydınlatacak çok sayıda belge ve bilgiye ulaşılmış olacaktır.

Klasik Türk Edebiyatı'nda Mecmû'a

Kelime anlamı dağınık nesneyi biriktirmek¹ olan Arapça c-m-' (ج-م-ع) kökünden türetilmiş mecmû' kelimesinin müennesi olan mecmû'a, toplanmış, biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan meydana getirilmiş yazma kitap, dergi² anlamı taşır. Terim anlamı ise, defter, türlü konuların bir araya getirildiği yazıları içine alan kitap, şiir defteri anlamlarına gelecek şekilde kullanılmıştır.³

Mürettibleri, müstensihleri ve istinsah tarihleri çoğu zaman belli olmayan mecmualar, çeşitli kişilere ait veya çeşitli konularla ilgili yazı veya şiirlerin toplanmasından oluşan eserler olup, derleyenin ciddiyet ve titizliğine göre çok düzgün veya düzensiz olabilmektedir. Mecmualar, sadece şiirlerin ve münşeâtların toplandığı kaynaklar olmayıp, tek bir konuyu içine alan yazıları toplayabildiği gibi, değişik konuları da içine alabilir. Ayrıca mecmualarda tarihi olaylara, resmi yazışmalara, lugaz, muamma, bilmece, fıkra gibi eğlence amaçlı metinlere, özel mektup ve anılara rastlamak mümkündür.

Mürettibinin derleme amacına göre içeriği değişebilen mecmualar şu şekilde sınıflandırılabilir:

1. Nazireler mecmuaları,
2. Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiir mecmuaları,
3. Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,

¹ el-FİRŪZĀBĀDĪ: *el-Ukÿânûsu'l-Basîf fî Tercemeti'l-Kāmûsi'l-Muhtâ*: Çev.: Cenânioğlu Aḥmed 'Âşım, II. C. s. 559.

² Ferit DEVELLİOĞLU, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 1993, 596 s.

³ Günay KUT, "Mecmua" Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergah Yay., İstanbul 1986, C.: 6: s. 170.

4. Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar.⁴

Tez çalışması olarak belirlediğimiz mecmûa, antoloji niteliğinde olup çeşitli nazım biçimlerini barındıran şiir mecmûasıdır. Her ne kadar şiir defteri gibi görülse de edebiyat tarihimiz için çok kıymetli bilgiler barındırabilecek şiir mecmûalarının bilimsel önem ve yararları şöyle sıralanabilir:

1. Henüz varlığı bilinmeyen, kayıtlara geçmemiş eserler barındırabilirler.
2. Divan sahibi olan şairlerin, divanlarında yer almayan şiirleri mecmualarda bulunabilir.
3. Mürettep bir divanı olmayan şairlerin şiirleri mecmualardaki şiirlerinden yararlanılarak divan oluşturulabilir.
4. Tezkirelerde ve diğer tarihi kaynaklarda adı geçmemiş şairler ve şiirleri mecmualarda ortaya çıkabilir.
5. Mecmualardan yola çıkarak dönemin edebi zevki, tutulan şairleri ve şiirleri tespit ederek, devrin yaygın şiir anlayışı tespit edilebilir.
6. Şairlerin divanlarındaki şiirlerin nüsha farklarını görüp hangisinin doğru ifade olduğu tespit edilebilir.
7. Mecmualarda bilinmeyen ya da bilinen ancak nerede olduğu tespit edilemeyen eserlerle karşılaşabilir.
8. Mecmualarda yer alan bazı tarih beyitlerinden, derkenarlara düşülen notlardan şairlerin hayatıyla ilgili bilgilere de ulaşılabilir.
9. Mecmualar oluşturulduğu dönem ve bulunduğu çevrenin dil özelliklerini yansıtmaları nedeniyle dil çalışmaları açısından önemli kaynaklardır.

⁴ Agah Sırrı Levend, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Dergah Yay., İstanbul 2014, s. 166-167.

BİRİNCİ BÖLÜM

REVAN 1969 NUMARALI MECMŪ'A-İ EŞ'ÂR'IN İNCELEMESİ

1.1. Eserin Tavsifi

Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları Bölümü, Revan Kitaplığı'nda bulunan *Mecmū'a-i Eş'ār* Revan 1969 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. Üst ve alt kapağı ebru kağıt kaplı, mıklepli kahverengi deri bir cilt içinde, 200*155 mm. ebadında 168 varak bulunmaktadır. Aharlı, açık sarı renkli kağıt üzerine, çift sütuna 17 satırlı harekesiz nesih hatla yazılmıştır. İç kapağında kütüphane mührüyle birlikte fihrist vardır. Fihristte mecmûada şiiri bulunan şairlerin mahlasları, nazım şekilleri ve sayıları bulunmaktadır. Tüm sayfalarında cetvel bulunan eserde şiir başlıkları, cetvel ve bazı musammatların tekrar mısraları kırmızı mürekkeple, şiirler siyah mürekkeple yazılmıştır. Nadir olarak derkenarlarda şiir bulunmaktadır.

Müstensihi ve istinsah tarihi belli olmayan mecmûanın başında I. Süleyman'ın I. Tahmasb'a gönderdiği mektubun bir suretinin bulunması ve eserdeki çoğu şiirin 16. yüzyıl şairlerine ait olması, mecmûanın 16. yüzyıl ortalarında yahut sonlarında tertip edildiği düşünülmektedir.

Başı: mişāl-i bī-mişāl vācibū'l imtişāl vāşıl olıcaķ ma'lūm odur
 Sonu: küp düşer ħum-ħāne-i 'ışķa göñül meyyāldür
 nitekim ķonar meges miskīn-cüllāb üstine

Mecmûadaki şiirler hurūf-ı hecâ sırası gözetilmeden gelişigüzel yazılmıştır. Mecmûada karışık olarak 639 gazel, 92 ferd, 54 murabba, 12 kıta, 7 mesnevi, 4 rubai, 3 muhammes, 1 müseddes, 1 terkīb-bend, 1 tercî-bend ve 1 lugaz olmak üzere toplamda 11 farklı nazım şeklinde 815 şiir vardır.

1.2. Mecmûada Yer Alan Şairler

Mecmûada 639 gazel, 92 ferd, 54 murabba, 12 kıta, 7 mesnevi, 4 rubai, 3 muhammes, 1 müseddes, 1 terkīb-bend, 1 tercî-bend ve 1 lugaz olmak üzere toplamda 11 farklı nazım şeklinde 815 şiir vardır. Mecmûada 131 şaire ait olan toplam 709 şiir vardır. Lâ-edrî şiir sayısı 106'dır. Esere seçilmiş olan şiirlerin çoğu 14, 15 ve 16. yüzyıllarda yaşamış şairlere aittir. Özellikle 16. yüzyılda yaşamış şairlerin mecmûada çok sayıda şiirleri bulunmaktadır. Şairlerin eser verdikleri şiir türleri, bu şiirlerin vezni, mecmûadaki şiir numarası sırasıyla aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1.1 Nazım Şekillerini, Şiir Numaralarını ve Şairleri Gösteren Dizin

Şiir Numarası	Şairi	Nazım Şekli	Şiirin Vezni	Veznin Bahri	Şiirin Divanında Varlığı
1	Fārisī	Muhammes	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
2	Ḥayretī	Murabba'	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
3	Helākī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
4	Esīrī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
5	Esīrī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
6	Ḥabībī	Müseddes	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
7	Ḥayretī	Murabba'	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
8	Ḥiṭābī	Murabba'	Hece Vezni	-	Yok
9	Lā-edrī	Murabba'	Hece Vezni	-	Yok
10	İbrāhīm Paşa	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
11	Lā-edrī	Murabba'	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
12	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
13	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
14	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
15	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
16	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
17	Ku'aybī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
18	Ḥiṭābī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
19	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
20	Ḥiṭābī	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
21	Ḥiṭābī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

22	Ḥayāl Paşa	Murabbaʿ	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
23	İbrāhīm Paşa	Murabbaʿ	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
24	Sultān Süleymān	Murabbaʿ	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
25	Ḥiṭābī	Murabbaʿ	Mefāʾilün mefāʾilün feʾülün	Hezec	Yok
26	Sihri	Murabbaʿ	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
27	Zaʿifī	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün	Hezec	Yok
28	Vālihi	Ġazel	Meʾülü fāʾilātü mefāʾilü fāʾilün	Muzārī	Yok
29	Vālihi	Ġazel	Meʾülü fāʾilātü mefāʾilü fāʾilün	Muzārī	Yok
30	Mesihī	Murabbaʿ	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Var
31	Ḥaṣbī	Murabbaʿ	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
32	Meʾālī	Murabbaʿ	Feʾilātün feʾilātün feʾilātün feʾilün	Remel	Var
33	Meʾālī	Ġazel	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Var
34	Uşulī	Ġazel	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Var
35	İshāk	Ġazel	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Var
36	Ḥayretī	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün	Hezec	Var
37	Yūsuf	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün	Hezec	Yok
38	Uşulī	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün	Hezec	Var
39	Ḥayretī	Ġazel	Meʾülü mefāʾilü mefāʾilü feʾülün	Hezec	Var
40	Muḥiṭī	Ġazel	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
41	Ḥayretī	Ġazel	Feʾilātün feʾilātün feʾilātün feʾilün	Remel	Var
42	Ḥayretī	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün feʾülün	Hezec	Var
43	Devāyī	Ġazel	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
44	Uşulī	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün	Hezec	Var
45	Uşulī	Ġazel	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Var

46	Uşulî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
47	Ĥayretî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
48	Ĥayretî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Muzārî	Var
49	Ĥayretî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
50	Ĥayretî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
51	Ĥayālî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
52	Uşulî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
53	Uşulî	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
54	Ġubārî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
55	Ġubārî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
56	Ĥayālî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
57	Uşulî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
58	Ĥayretî	Tercî-bend	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
59	Me'ālî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
60	Me'ālî	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
61	Me'ālî	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
62	Me'ālî	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
63	Başîrî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
64	Başîrî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
65	Revānî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
66	Zātî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
67	Hilālî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
68	Remzî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
69	Ĥayālî	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var

70	Vaṣfī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
71	Revānī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
72	Ferruḥī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
73	Vaṣfī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
74	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
75	Remzī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
76	Remzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
77	Faḫīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
78	Faḫīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
79	Faḫīrī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
80	Faḫīrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
81	Faḫīrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
82	Faḫīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
83	Faḫīrī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
84	Faḫīrī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
85	Faḫīrī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
86	Me'ālī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
87	Yetīm	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
88	Hecrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
89	Miḥāl Oğlu Aḥmed	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
90	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
91	Sehī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
92	Sehī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
93	Sehī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var

94	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
95	Hilālī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
96	Faḡīrī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
97	Gedāyī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
98	Gedāyī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
99	Servī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
100	Necātī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
101	Necātī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
102	Necātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
103	Necātī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
104	Necātī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
105	Ku'aybī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
106	Ku'aybī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
107	Necātī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
108	Necātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
109	Revānī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
110	Revānī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
111	Revānī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
112	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
113	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
114	Ṭālī'ī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
115	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
116	Ṭālī'ī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
117	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok

118	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
119	Ṭālī'ī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
120	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
121	Ṭālī'ī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
122	Şāfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
123	Şāfī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
124	Vaşfī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
125	Vaşfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
126	Vaşfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
127	Ahmed Paşa	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
128	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
129	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
130	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
131	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
132	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
133	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
134	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
135	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
136	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
137	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
138	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
139	Āhī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
140	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
141	Āhī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var

142	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
143	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilūn	Muzārī	Var
144	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
145	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
146	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
147	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilūn	Muzārī	Var
148	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
149	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
150	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
151	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
152	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
153	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
154	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
155	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātūn mef'ūlü fā'ilātūn	Muzārī	Var
156	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilūn	Muzārī	Var
157	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
158	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
159	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
160	Āhī	Ġazel	Mefā'ilūn mefā'ilūn fe'ülün	Hezec	Var
161	Āhī	Ġazel	Mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn	Hezec	Var
162	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
163	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
164	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
165	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var

166	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
167	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
168	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
169	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
170	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
171	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
172	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
173	Āhī	Ġazel	Mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn	Hezec	Var
174	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
175	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
176	Āhī	Ġazel	Mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn	Hezec	Var
177	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
178	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
179	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
180	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
181	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
182	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
183	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
184	Āhī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
185	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
186	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
187	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
188	Āhī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
189	Āhī	Murabba'	Mef'ülū mefā'ilū mefā'ilū fe'ülūn	Hezec	Var

190	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
191	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
192	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
193	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
194	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
195	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
196	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
197	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
198	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
199	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
200	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
201	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
202	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
203	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün mefā'ilün fa'lün	Ḥafīf	Var
204	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ḥafīf	Var
205	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ḥafīf	Var
206	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
207	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
208	Āhī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
209	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
210	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
211	Āhī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
212	Āhī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
213	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
214	Āhī	Ḳıṭ'a	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var

215	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
216	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
217	Āhī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
218	Āhī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
219	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
220	İşhāk	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
221	İşhāk	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
222	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
223	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
224	İşhāk	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
225	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
226	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
227	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
228	Ḥasbī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
229	Sücüdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
230	Siḥrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
231	Siḥrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
232	Siḥrī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
233	Siḥrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
234	Siḥrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
235	'Aṭā	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
236	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
237	Ḥayālī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātün mef'ūlü fā'ilātün	Muzārī	Var
238	Zuhūrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok

239	Mesîhî	Ġazel	Mef'ûlû fâ'ilâtün mef'ûlû fâ'ilâtün	Muzârî	Var
240	Ahmed Paşa	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
241	Ahmed Paşa	Ġazel	Mef'ûlû fâ'ilâtün mef'ûlû fâ'ilâtün	Muzârî	Var
242	Ahmed Paşa	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
243	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
244	Nihânî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Yok
245	Ahmed Paşa	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Var
246	Ahmed Paşa	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
247	Ahmed Paşa	Ġazel	Mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Var
248	Ahmed Paşa	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
249	Ahmed Paşa	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
250	Necâtî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
251	Necâtî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Var
252	Necâtî	Ġazel	Mef'ûlû mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Hezec	Var
253	Necâtî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
254	İşhâk	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
255	Necâtî	Ġazel	Mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Var
256	Necâtî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
257	Sa'dî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
258	Haṭâyî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
259	Hâverî	Ġazel	Mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Yok
260	Hiṭâbî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
261	Hayretî	Ġazel	Mef'ûlû fâ'ilâtün mef'ûlû fâ'ilâtün	Muzârî	Var
262	Hayretî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var

263	Şubhî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
264	Zuhûrî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
265	Ahmed Paşa	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Var
266	Ahmed Paşa	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
267	Ahmed Paşa	Ġazel	Me'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Var
268	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
269	Necâtî	Ġazel	Me'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Hezec	Var
270	Necâtî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
271	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
272	Hayâlî	Ġazel	Me'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün	Muzârî	Yok
273	Necâtî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
274	Hiţabî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
275	Revânî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
276	Hayâlî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Yok
277	Hayâlî	Ġazel	Me'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün	Hezec	Var
278	Nizâmî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
279	İşhâk	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
280	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var
281	Necâtî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün	Hezec	Var
282	Rahmî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
283	Rahmî	Ġazel	Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün	Hezec	Yok
284	Revânî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
285	Revânî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Yok
286	Necâtî	Ġazel	Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	Remel	Var

287	Necātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
288	Necātī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
289	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
290	Zuhūrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
291	Riyāzī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
292	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
293	Necātī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün	Hezec	Var
294	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
295	Nizāmī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
296	Necātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
297	Necātī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
298	Necātī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
299	Nizāmī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
300	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
301	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
302	Necātī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
303	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
304	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
305	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
306	Hayālī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätün mef'ülü fā'ilätün	Muzārī	Var
307	Lāmi'ī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
308	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
309	Necātī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
310	Necātī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var

311	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
312	'Amrī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün	Muzārī	Var
313	Necātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
314	Necātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
315	Aḥmed Paşa	Murabba'	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
316	Necātī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
317	Necātī	Ġazel	Fe'ilātün mefā'ilün fa'lün	Ḥafīf	Var
318	Muḥliṣī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
319	Nizāmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
320	'Adnī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
321	Resmī	Muḥammes	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
322	Ḥayretī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
323	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
324	Mesīḥī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
325	Mesīḥī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
326	Ḥayālī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
327	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
328	İşhāk	Murabba'	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
329	Nāmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
330	Sebzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
331	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
332	Raḥīkī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
333	Raḥīkī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
334	Raḥīkī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

335	Ca'fer	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
336	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
337	Ca'fer	Ġazel	Me'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
338	Ca'fer	Ġazel	Me'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
339	Resmī	Muhammes	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
340	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
341	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
342	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
343	Ca'fer	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
344	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
345	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
346	Ca'fer	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
347	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
348	Ca'fer	Ġazel	Me'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
349	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
350	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
351	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
352	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
353	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
354	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
355	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
356	Faḳīrī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
357	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
358	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

359	Faḫīrī	Ġazel	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
360	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
361	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
362	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
363	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
364	Ca'fer	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
365	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
366	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
367	Ca'fer	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
368	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
369	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
370	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
371	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
372	İşhāk	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Var
373	İşhāk	Ġazel	Mef'ūlū fā'ilātū mefā'īlū fā'ilūn	Muzārī	Var
374	İşhāk	Ġazel	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Var
375	İşhāk	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
376	'Amrī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
377	'Amrī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
378	'Amrī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
379	'Amrī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
380	'Amrī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
381	'Amrī	Ġazel	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
382	'Amrī	Ġazel	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Var
383	Nehārī	Ġazel	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Yok

384	Nehārī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
385	Nehārī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
386	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
387	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
388	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
389	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
390	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
391	Nehārī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
392	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
393	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
394	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
395	Nehārī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
396	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
397	Nehārī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
398	Sūzī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
399	Sūzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
400	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
401	Sūzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
402	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
403	Sūzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
404	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
405	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
406	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
407	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
408	Sūzī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok

409	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
410	Sūzī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
411	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
412	Sūzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
413	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
414	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
415	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
416	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
417	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
418	Faḳīrī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
419	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
420	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
421	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
422	Faḳīrī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
423	Faḳīrī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
424	Zātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
425	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
426	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
427	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
428	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
429	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
430	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
431	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
432	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

433	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
434	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
435	Revānī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
436	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
437	Revānī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
438	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
439	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
440	Revānī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
441	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
442	Revānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
443	Kemāl	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
444	Kemāl	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
445	Kemāl	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
446	Kemāl	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
447	'Aṭā	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
448	'Aṭā	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
449	Şem'ī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
450	Şem'ī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
451	Şem'ī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
452	Şem'ī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
453	Şem'ī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
454	Şem'ī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
455	Şem'ī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
456	Şem'ī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var

457	Şem'î	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
458	Şem'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
459	Şem'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
460	Şem'î	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
461	Şem'î	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Var
462	Şem'î	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
463	Şem'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
464	Şem'î	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Var
465	Hevesî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
466	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
467	Hevesî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
468	Hevesî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
469	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
470	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
471	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
472	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
473	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
474	Hevesî	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
475	Hevesî	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārî	Yok
476	Hevesî	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
477	Nevāyî	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
478	Nevāyî	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Var
479	Ṭālî'î	Ġazel	Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün	Remel	Yok
480	Ṭālî'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Yok
481	Ṭālî'î	Ġazel	Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün	Remel	Yok

482	Ṭālī'ī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
483	Ṭālī'ī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
484	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
485	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
486	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
487	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
488	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
489	'Özrī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
490	Sürürī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
491	Sürürī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
492	Sürürī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
493	Sürürī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
494	Ḥayālī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
495	Ḥayālī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
496	Selīmī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
497	Selīmī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
498	Cem Sultān	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
499	Cem Sultān	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
500	Ḥadīdī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
501	Ḥadīdī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
502	Ḥadīdī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
503	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
504	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
505	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
506	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok

507	Hevesī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
508	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
509	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
510	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
511	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
512	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
513	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
514	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
515	Vişālī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
516	Kerīmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
517	Lā-edrī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
518	Mu'īdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
519	Mu'īdī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
520	Mu'īdī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
521	Mu'īdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
522	Mu'īdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
523	Mu'īdī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
524	Mu'īdī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
525	Mu'īdī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
526	Mu'īdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
527	Muşliḥī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
528	Muşliḥī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
529	Birāder	Kıṭ'a	Fā'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ḥafīf	Yok
530	Lā-edrī	Kıṭ'a	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok

531	Ḥiṭābī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
532	Ḥiṭābī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
533	Ḳādirī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
534	Şāfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
535	Mihri	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
536	Seyfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
537	Seyfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
538	Şem'ī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün	Hezec	Var
539	Ḥiṭābī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
540	Kemāl	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Yok
541	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
542	Kemāl Paşa-zāde	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
543	Āhī	Ġazel	Mefā'īlün fe'ilätün mefā'īlün fe'ilün	Müctes	Var
544	'Aşķī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün	Hezec	Yok
545	'Aşķī	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Yok
546	Aḥmed Paşa	Ġazel	Fe'ilätün fe'ilätün fe'ilätün fe'ilün	Remel	Var
547	Fārisī	Ġazel	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Var
548	'Aşķī	Ġazel	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Yok
549	Vişālī	Ġazel	Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün	Hezec	Yok
550	Vişālī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün	Muzārī	Yok
551	Vişālī	Ġazel	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Yok
552	Vaşfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var
553	Vaşfī	Ġazel	Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün	Hezec	Var
554	Vaşfī	Ġazel	Fā'ilätün fā'ilätün fā'ilätün fā'ilün	Remel	Var

555	Vaṣfī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
556	Vaṣfī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
557	Vaṣfī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
558	Şabrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
559	Nihānī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
560	Nehārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
561	İzārī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
562	İzārī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
563	Şāfī	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
564	Şāfī	Ġazel	Mef'ūlü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
565	Dürri	Ġazel	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
566	Dürri	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
567	Nāmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
568	Nāmī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
569	Nāmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
570	Nāmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
571	Vechī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
572	Vechī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
573	Remzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
574	Remzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
575	Bahārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
576	Bahārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
577	Bahārī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
578	'Adnī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var

579	Ḥayretī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
580	Zülālī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
581	Zülālī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
582	'Azlī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
583	Mü'min	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
584	Şehidī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
585	Şehidī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
586	Rāzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
587	Rūḥī	Ġazel	Me'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
588	Lā-edrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
589	Ḥızrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
590	Ḳadrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
591	Ferruḥī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
592	Hilālī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
593	Hilālī	Ġazel	Me'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Yok
594	Zihnī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
595	Maḳāmī	Ġazel	Me'ülü mefā'ilün me'ülü mefā'ilün	Hezec	Yok
596	Yādī	Ġazel	Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Müctes	Yok
597	Sücüdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
598	Şun'ullāh	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
599	Ümīdī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
600	Şāfī	Ġazel	Me'ülü fā'ilātün me'ülü fā'ilātün	Muzārī	Yok
601	Faḳīrī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
602	Faḳīrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

603	Faḫīrī	Murabbaʿ	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
604	Kerīmī	Ġazel	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
605	Muʾammāyī	Kıṭʿa	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
606	Muʾammāyī	Kıṭʿa	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
607	Aḥmed Paşa	Terkīb-bend	Mefʿülü fāʾilātü mefāʾilü fāʾilün	Muzārī	Var
608	Aḥmed Paşa	Ġazel	Mefʿülü mefāʾilü mefāʾilü feʿülün	Hezec	Var
609	Kemāl	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün feʿülün	Hezec	Yok
610	Dehhānī	Ġazel	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
611	Dehhānī	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün feʿülün	Hezec	Yok
612	Dehhānī	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün feʿülün	Hezec	Yok
613	Dehhānī	Ġazel	Mefāʾilün mefāʾilün feʿülün	Hezec	Yok
614	Dehhānī	Ferd	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
615	Firāḳī	Meṣnevī	Mefāʾilün mefāʾilün feʿülün	Hezec	Yok
616	Lā-edrī	Murabbaʿ	Mefʿülü mefāʾilü mefāʾilü feʿülün	Hezec	Yok
617	Lā-edrī	Murabbaʿ	Hece Vezni	-	Yok
618	Necātī	Ferd	Mefʿülü fāʾilātü mefāʾilü fāʾilün	Muzārī	Var
619	Bāyitī-i ʿAcem	Meṣnevī	Hece Vezni	-	Yok
620	Lā-edrī	Meṣnevī	Hece Vezni	-	Yok
621	Lā-edrī	Meṣnevī	Hece Vezni	-	Yok
622	Fārisī	Murabbaʿ	Fāʾilātün fāʾilātün fāʾilātün fāʾilün	Remel	Yok
623	Hezārī	Murabbaʿ	Mefāʾilün mefāʾilün feʿülün	Hezec	Yok
624	Lā-edrī	Murabbaʿ	Hece Vezni	-	Yok
625	Şāfī	Meṣnevī	Mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün mefāʾilün	Hezec	Yok
626	Öksüz Ḥalīl	Meṣnevī	Hece Vezni	-	Yok

627	Varsaḵ	Ġazel	Hece Vezni	-	Yok
628	Lā-edrī	Ġazel	Hece Vezni	-	Yok
629	Lā-edrī	Murabbaʿ	Hece Vezni	-	Yok
630	Ḳul Maḥmūd	Murabbaʿ	Hece Vezni	-	Yok
631	Lā-edrī	Murabbaʿ	Hece Vezni	-	Yok
632	Lā-edrī	Murabbaʿ	Mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün	Hezec	Yok
633	Şunʿī	Ġazel	Mefāʿilün mefāʿilün feʿülün	Hezec	Yok
634	Lā-edrī	Rubāʿī	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
635	Lā-edrī	Rubāʿī	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
636	Lā-edrī	Rubāʿī	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
637	Lā-edrī	Rubāʿī	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
638	Lā-edrī	Ferd	Mefāʿilün mefāʿilün feʿülün	Hezec	Yok
639	Lā-edrī	Ferd	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
640	Lā-edrī	Ferd	Hece Vezni	-	Yok
641	Lā-edrī	Ferd	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
642	Caʿfer	Ferd	Mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün	Hezec	Var
643	Lā-edrī	Ferd	Mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün	Hezec	Yok
644	ʿAmrī	Ferd	Mefāʿilün mefāʿilün feʿülün	Hezec	Var
645	Lā-edrī	Ferd	Feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün	Remel	Yok
646	Lā-edrī	Ferd	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
647	Lā-edrī	Ferd	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
648	Lā-edrī	Ferd	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
649	Lā-edrī	Ferd	Mefāʿilün mefāʿilün feʿülün	Hezec	Yok
650	Lā-edrī	Ferd	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok

651	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn mefā'īlūn mefā'īlūn	Hezec	Yok
652	Lā-edrī	Ferd	Mef'ūlü mefā'īlü mefā'īlü fe'ūlūn	Hezec	Yok
653	Lā-edrī	Ferd	Mef'ūlü fā'ilātü mefā'īlü fā'ilūn	Muzārī	Yok
654	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
655	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn mefā'īlūn mefā'īlūn	Hezec	Yok
656	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
657	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
658	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
659	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
660	Ca'fer	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Var
661	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
662	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
663	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
664	Lā-edrī	Kıt'a	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
665	Rahmī	Kıt'a	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
666	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
667	Lā-edrī	Ferd	Hece Vezni		Yok
668	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
669	Lā-edrī	Ferd	Mef'ūlü mefā'īlü mefā'īlü fe'ūlūn	Hezec	Yok
670	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
671	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Yok
672	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
673	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Yok
674	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok

675	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn mefā'īlūn mefā'īlūn	Hezec	Yok
676	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
677	Lā-edrī	Ferd	Mef'ūlū mefā'īlū mefā'īlū fe'ūlūn	Hezec	Yok
678	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
679	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
680	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
681	Lā-edrī	Ferd	Mef'ūlū fā'ilātū mefā'īlū fā'ilūn	Muzārī	Yok
682	Lā-edrī	Kıṭ'a	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
683	Necātī	Ferd	Mef'ūlū fā'ilātū mefā'īlū fā'ilūn	Muzārī	Yok
684	Lā-edrī	Ferd	Mef'ūlū fā'ilātū mefā'īlū fā'ilūn	Muzārī	Yok
685	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
686	Lā-edrī	Kıṭ'a	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
687	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Yok
688	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
689	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Yok
690	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
691	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	Yok
692	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
693	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
694	Raḥmī	Kıṭ'a	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
695	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
696	Lā-edrī	Ferd	Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	Yok
697	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok
698	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	Yok

699	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
700	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
701	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
702	Me'ālī	Ferd	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
703	Likāyī	Kıṭ'a	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
704	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
705	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
706	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
707	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
708	Me'ālī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
709	Me'ālī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
710	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
711	Me'ālī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Var
712	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
713	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
714	Me'ālī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
715	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
716	Me'ālī	Murabba'	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Var
717	Ḥayretī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün	Hezec	Var
718	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
719	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
720	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
721	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
722	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok

723	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
724	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
725	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
726	Lā-edrī	Ferd	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
727	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
728	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
729	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
730	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
731	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
732	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
733	Lā-edrī	Ferd	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
734	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
735	Lā-edrī	Ferd	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
736	Mu'īdī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
737	Ferruḥī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
738	Refīkī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
739	Cem Sulṭān	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
740	Selīmī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
741	Selīmī	Ġazel	Me'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
742	Ḳādirī	Ġazel	Me'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Yok
743	İbrāhīm Paşa	Murabba'	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
744	Firāḳī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
745	Zātī	Murabba'	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
746	Şah Ṭahmas	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok

747	Lā-edrī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
748	Ḥayretī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
749	Lā-edrī	Meşnevī	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
750	Raḥmī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
751	Münirī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
752	Münirī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün	Hezec	Yok
753	Kenzī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
754	Şabāyī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Yok
755	Maḥmūd	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
756	Maḥmūd	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
757	Şānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
758	Şānī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
759	Enverī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
760	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
761	Behcetī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
762	Kenzī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Yok
763	Kenzī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
764	Derūnī	Ġazel	Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün	Remel	Yok
765	Fazlī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	Var
766	Fazlī	Ġazel	Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün	Hezec	Var
767	Fazlī	Ġazel	Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün	Hezec	Var
768	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	?
769	Zātī	Ġazel	Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün	Remel	Var
770	Zātī	Ġazel	Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün	Muzārī	?

771	Enverî	Ġazel	Mef'ûlû fâ'ilâtû mefâ'ilû fâ'ilûn	Muzârî	Var
772	Enverî	Ġazel	Mef'ûlû mefâ'ilû mefâ'ilû fe'ûlûn	Hezec	Var
773	Enverî	Ġazel	Mef'ûlû fâ'ilâtû mefâ'ilû fâ'ilûn	Muzârî	Var
774	Enverî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var
775	Enverî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var
776	Enverî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var
777	Enverî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
778	Enverî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var
779	Ġubârî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
780	'Aşkî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var
781	Şûfî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
782	Lem'î	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
783	Şabûhî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
784	Rindî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
785	Eflākî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
786	Lem'î	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
787	'Ulûmî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
788	Selîkî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var
789	Ĥayretî	Murabba'	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var
790	Ĥiţabî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Yok
791	Ĥayretî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var
792	Ĥaţâyî	Ġazel	Mefâ'ilûn mefâ'ilûn mefâ'ilûn mefâ'ilûn	Hezec	Yok
793	Mesîhî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var
794	Mesîhî	Ġazel	Fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilâtûn fâ'ilûn	Remel	Var

795	Ḥiṭābī	Murabbaʿ	Mefāʿilün mefāʿilün feʿülün	Hezec	Yok
796	Lā-edrī	Ġazel	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
797	Nūrī	Murabbaʿ	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
798	Küçek 'Acem	Murabbaʿ	Mefāʿilün mefāʿilün feʿülün	Hezec	Yok
799	Lā-edrī	Ġazel (?)	Hece Vezni	-	Yok
800	Biḥārī	Murabbaʿ	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
801	Muʿammāyī	Ḳıṭʿa	Mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün	Hezec	Yok
802	Kerīmī	Luġaz	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
803	Ḥayretī	Murabbaʿ	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Var
804	Ḥalīmī	Ġazel	Feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün	Remel	Yok
805	Ḥalīmī	Ġazel	Feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün	Remel	Yok
806	Ḥalīmī	Ġazel	Mefʿülü mefāʿilü mefāʿilü feʿülün	Hezec	Yok
807	Ḥalīmī	Ġazel	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
808	Ḥalīmī	Ġazel	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
809	Ḥalīmī	Ġazel	Mefʿülü fāʿilātün mefʿülü fāʿilātün	Muzārī	Yok
810	Ḥalīmī	Ġazel	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
811	Ḥalīmī	Ġazel	Feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün	Remel	Yok
812	Ḥalīmī	Ġazel	Mefʿülü mefāʿilü mefāʿilü feʿülün	Hezec	Yok
813	Ḥalīmī	Ġazel	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok
814	Ḥalīmī	Ġazel	Mefʿülü fāʿilātün mefʿülü fāʿilātün	Muzārī	Yok
815	Ḥalīmī(?)	Ġazel	Fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün	Remel	Yok

1.3. Mecmuada Yer Alan Şairler Listesi; Bu Şairlere Ait Nazım Şekilleri ve Şiir Sayıları

Mecmûada karışık olarak 639 gazel, 92 ferd, 54 murabba, 12 kıta, 7 mesnevî, 4 rubâî, 3 muhammes, 1 müseddes, 1 terkîb-bend, 1 tercî-bend ve 1 lugaz olarak toplamda 11 farklı nazım şeklinde 815 şiir vardır. Mecmûada en fazla şiiri bulunan 16. yüzyıl şairlerinden Âhî olup mecmûada yer alan 92 şiiri neredeyse Dîvân'ını oluşturacak hacimdedir. Mecmûada yer alan şairlerin kullandıkları nazım şekillerini ve şiir numaralarını gösteren tablo şöyledir:

Tablo 1.2 Şairler ve Nazım Şekilleri Dizini

Sıra Numarası	Nazım Şekli Şair	Şiir Numarası										
		Murabba'	Muhammes	Müseddes	Terkîb-bend	Tercî-bend	Kıta	Rubâî	Mesnevî	Lugaz	Ferd	Gazel
1.	'Adnî											320, 578
2.	Âhî	189					214					128-188; 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 215, 216, 217, 218, 543
3.	Ahmed Paşa	315			607							127, 240, 241, 242, 245, 246, 247, 248, 249, 265, 266, 267, 546, 608
4.	'Amrî										644	312, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382
5.	'Aṭa											235, 447, 448
6.	'Azlî											582
7.	Bahârî											575, 576, 577
8.	Başîrî											63, 64
9.	Bâyitî-i 'Acem								619			

10.	Behcetî											761
11.	Biḥārî	800										
12.	Birâder						529					
13.	Ca'fer										642, 660	335, 336, 337, 338; 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354; 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367
14.	Cem Sultân											498, 499, 739
15.	Dehhânî										614	610, 611, 612, 613
16.	Derûnî											764
17.	Devâyî											43
18.	Dürri											565, 566
19.	Enverî											759, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778
20.	Esîrî	4, 5										
21.	Faḳîrî	603										77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 96, 355, 356, 357, 358, 359, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 601, 602
22.	Fârisî	622	1									547
23.	Fazlî											765, 766, 767
24.	Ferruḥî											72, 591, 737
25.	Firâḳî	742								615		
26.	Ġubârî											54, 55, 779
27.	Ḥabîbî			6								

28.	Ḥadīdī											500, 501, 502
29.	Ḥalīmī											804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815
30.	Ḥasbī	31										228
31.	Ḥaṭāyī											258, 792
32.	Ḥāverī											259
33.	Ḥayāl Paşa	22										
34.	Ḥayālī											51, 56, 69, 237, 272, 276, 227, 306, 326, 494, 495
35.	Ḥayretī	2, 7, 322, 789, 803				58						36, 39, 41, 42, 47, 48, 49, 50, 261, 262, 579, 717, 748, 791
36.	Hecrī											88
37.	Helākī	3										
38.	Hevesī											465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 507
39.	Hezārī	623										
40.	Ḥızrī											589
41.	Hilālī											67, 95, 592, 593
42.	Ḥiṭābī	8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 25, 795										260, 274, 531, 532, 539, 790

43.	‘İşkî											544, 545, 548, 780
44.	İbrâhîm Paşa	10, 23, 743										
45.	İşhâk	328										35, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 254, 279, 327, 331, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375
46.	‘Îzârî											561, 562
47.	Ğâdirî											533, 540
48.	Ğadri											590
49.	Kemâl											443, 444, 445, 446, 540, 609
50.	Kemâl Paşa-zâde											90, 503, 504, 505, 506, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 541, 542
51.	Kenzî											753, 762, 763
52.	Kerîmî								802			561, 604
53.	Ku‘aybî	17										105, 106
54.	Kûçek ‘Acem	798										
55.	Ğul Maĥmûd	628										
56.	Lâmi‘î											307
57.	Lem‘î											782, 786
58.	Likâyî						703					
59.	Maĥmûd											755, 756
60.	Mağâmî											595
61.	Me‘âlî	32, 716									702 708 709 710	33, 59, 60, 61, 62, 86

											711 714	
62.	Mesîhî	30										239, 324, 325, 793, 794
63.	Mihâloğlu Aḥmed											89
64.	Mihri											535
65.	Mu‘ammā yî						605 606 801					
66.	Muḥîṭî											40
67.	Muḥliṣî	318										
68.	Mu‘îdî	736										518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526
69.	Muşliḥî											527, 528
70.	Mü‘min											583
71.	Münîrî											751, 752
72.	Nāmî											329, 567, 568, 569, 570
73.	Necâtî	100									618 683	101, 102, 103, 104, 107, 108, 243, 250, 251, 252, 253, 255, 256, 268, 269, 270, 271, 273, 280, 281, 286, 287, 288, 289, 292, 293, 296, 297, 298, 302, 303, 308, 309, 310, 313, 314, 316, 317
74.	Nehârî											383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 560
75.	Nevâyî											477, 478
76.	Nihânî											244, 559
77.	Nizâmî											278, 294, 295, 299, 300, 301,

99.	Selīmī											496, 497, 740, 741
100.	Servī											99
101.	Seyfī											536, 537
102.	Sihri	26										230, 231, 232, 233, 234
103.	Şubhī											263
104.	Şūfī											781
105.	Sultān Süleymān	24										
106.	Şun'ī											633
107.	Şun'ullāh											598
108.	Sūzī											74, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412
109.	Sücūdī											229, 597
110.	Sürūrī											490, 491, 492, 493
111.	Şāh Tahmas											746
112.	Şānī											757, 758
113.	Şehīdī											584, 585
114.	Şem'ī											449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 538
115.	Tāli'ī											113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 479, 480, 481, 482, 483
116.	'Ulūmī											787
117.	Uşulī											34, 38, 44, 45, 46, 52, 53, 57

Tablo 1.3 Lâ-edrî Şiirlerin Nazım Şekilleri Dizini

Murabba'	Kıf'a	Rubâ'î	Meşnevî	Ferd	Ğazel
9, 11, 517, 616, 617, 624, 629, 631, 632	530, 664, 682, 686	634, 635, 636, 637	620, 621, 749	638, 639, 640, 641, 643, 645, 647-659 arası; 661, 662, 663, 666, 667-681 arası; 685, 687, 689-695 arası; 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 703, 705, 706, 707, 710, 712, 713, 715, 718, 719, 720-735 arası	588, 628 (?), 747, 796, 799(?)

1.4. Mecmûada Yer Alan Şiirlerin Vezinleri

Mecmûada aruz vezniyle yazılan toplam 799 şiirde 14 adet farklı vezin kullanıldığı görülmüştür. Şiirlerin çoğu *Remel* (517 şiir) ve *Hezec* (183 şiir) bahirlerine ait vezinlerle yazılmıştır. Bu bahirleri *Muzâri* (92 şiir), *Hafîf* (5 şiir) ve *Müctes* (2 şiir) bahirleri izlemektedir. Ayrıca mecmûada 16 şiir hece vezniyle yazılmıştır. Mecmûada kullanılan vezinleri ve şiir numaralarını gösteren tablo şu şekildedir:

Tablo 1.4 Mecmûada Kullanılan Vezinler ve Şiir Numaraları

Şiirin Vezni	Veznin Bahri	Şiir Numarası
Mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	Hezec	3, 27, 36, 37, 38, 44, 53, 60, 71, 80, 81, 95, 109, 110, 116, 141, 161, 173, 176, 221, 231, 233, 245, 251, 257, 258, 260, 264, 265, 274, 283, 290, 291, 324, 335, 343, 346, 356, 410, 451, 456, 528, 538, 544, 571, 580, 594, 625, 632, 642, 643, 651, 655, 675, 707, 709, 725, 727, 734, 735, 737, 738, 753, 754, 767, 792, 801
Mef'ülü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün	Hezec	39, 104, 107, 115, 153, 157, 189, 216, 228, 235, 252, 269, 277, 288, 295, 315, 337, 385, 422, 437, 443, 446, 476, 507, 520, 525, 527, 547, 548, 551, 553, 556, 564, 593, 608, 616, 652, 669, 677, 766, 772, 806,

		812
Mefā'īlūn mefā'īlūn fe'ūlūn	Hezec	12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 25, 42, 90, 121, 123, 160, 212, 224, 230, 238, 246, 248, 253, 270, 281, 297, 298, 299, 325, 359, 374, 382, 398, 452, 497, 523, 524, 531, 539, 549, 609, 612, 613, 615, 623, 633, 638, 644, 649, 654, 656, 658, 664, 670, 672, 676, 692, 696, 700, 703, 711, 713, 714, 715, 718, 720, 721, 722, 743, 751, 752, 795, 798
Mef'ūlū mefā'īlūn mef'ūlū mefā'īlūn	Hezec	293, 595, 717
Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	1, 4, 5, 10, 17, 22, 23, 24, 26, 30, 31, 33, 34, 35, 40, 43, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 54, 55, 56, 57, 59, 63, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 82, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 100, 105, 106, 112, 119, 122, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 142, 149, 151, 152, 159, 162, 163, 164, 165, 168, 169, 170, 172, 174, 175, 177, 178, 179, 183, 184, 191, 198, 201, 202, 206, 207, 209, 210, 213, 214, 218, 219, 222, 223, 225, 226, 227, 229, 234, 236, 240, 242, 244, 249, 254, 262, 266, 268, 271, 275, 276, 278, 279, 280, 285, 286, 292, 294, 300, 301, 303, 304, 305, 307, 308, 310, 311, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 327, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 336, 339, 340, 341, 342, 344, 345, 347, 352, 353, 354, 357, 361, 362, 363, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 386, 387, 388, 389, 390, 392, 393, 394, 396, 400, 402, 404, 405, 406, 407, 409, 411, 413, 414, 415, 416, 417, 419, 420, 421, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 436, 438, 439, 441, 442, 444, 445, 448, 449, 454, 458, 459, 463, 477, 478, 480, 481, 484, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 495, 496, 499, 500, 502, 503, 504, 505, 508, 509, 510, 511, 513, 515, 516, 518, 521, 522, 526, 533, 534, 535, 536, 537, 540, 541, 542, 552, 554, 558, 560, 566, 567, 569, 570, 572, 575, 576, 577, 578, 579,

		581, 582, 583, 584, 585, 586, 588, 589, 590, 591, 592, 597, 598, 599, 602, 603, 604, 605, 606, 610, 611, 614, 622, 639, 641, 646, 647, 648, 650, 657, 659, 660, 661, 662, 663, 666, 668, 674, 678, 679, 680, 682, 685, 688, 690, 693, 695, 697, 698, 699, 701, 704, 706, 708, 712, 719, 723, 724, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 736, 738, 740, 744, 745, 746, 747, 748, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 768, 769, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 793, 794, 796, 803, 807, 808, 810, 813, 815
Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	7, 11, 32, 41, 61, 62, 79, 83, 84, 99, 101, 103, 114, 124, 144, 145, 146, 148, 150, 154, 158, 166, 167, 171, 180, 181, 182, 185, 186, 187, 188, 190, 192, 193, 195, 196, 199, 208, 232, 250, 256, 263, 273, 282, 284, 302, 309, 316, 328, 349, 350, 351, 360, 364, 372, 383, 384, 399, 401, 403, 423, 435, 440, 447, 453, 455, 457, 460, 461, 466, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 479, 483, 498, 512, 545, 546, 557, 561, 562, 568, 573, 574, 601, 645, 671, 687, 689, 691, 702, 705, 716, 726, 750, 763, 764, 804, 805, 811
Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn	Remel	18, 21, 64, 97, 98, 102, 243, 289, 313, 355, 358, 412, 485, 517, 634, 635, 636, 637, 665, 686, 694, 710, 749, 797, 800, 802
Fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn	Remel	27, 673
Mef'ūlü fā'ilātūn mef'ūlü fā'ilātūn	Muzārī	48, 155, 237, 239, 241, 261, 306, 312, 600, 809, 814
Mef'ūlü fā'ilātū mefā'īlü fā'ilūn	Muzārī	2, 6, 28, 29, 51, 58, 65, 66, 75, 85, 86, 96, 108, 111, 113, 117, 118, 120, 127, 140, 143, 147, 156, 194, 197, 200, 211, 215, 217, 220, 247, 255, 259, 267, 272, 287, 296, 314, 326, 338, 348, 373, 391, 395, 397, 408, 418, 424, 450, 462, 464, 465, 467, 468, 475, 482, 494, 501, 506, 514, 519, 530, 532, 550, 555, 559, 563, 565, 587, 607, 618, 653, 681, 683, 684, 741, 742, 765, 770, 771, 773

Mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Müctes	543, 596
Fe'ilātün mefā'ilün fa'lün	Ḥafif	203, 317
Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ḥafif	204, 205
Fā'ilātün mefā'ilün fe'ilün	Ḥafif	529

1.5. Mecmûada Karşılaşılan Bazı Sorunlar

1.5.1. Başlık ve Mahlas ile İlgili Sorunlar

Mecmûayı istinsah eden müstensih, makta beytinde geçen bir kelimeyi mahlas sanıp bazı şiirlere yanlış başlık atmıştır. Çalışmanın 40. şiiri olarak yer alan Muḥiṭî gazelinin son beytinde *aşdāfi* kelimesi geçtiği için müstensih başlığı *Aşdāfi* olarak atmıştır. Aynı şekilde Revānî'ye ait olan 71. şiirin makta beytinde geçen 'ışkı kelimesinden ötürü müstensih şiirin başlığına *İşkî* yazmıştır. Ayrıca mecmûayı okuyan, yahut mecmûanın sahibi olan kurşun kalemlî bir kişinin, müstensihin yanlış başlık yazdığını farkederek, mecmûanın özgünlüğünü bozacağını düşünmeden, hatayı düzeltmeye çalıştığı görülmüştür. Müstensih, Ḥadîdî'ye ait olan 500. şiirin makta beytinde geçen *vaşfi* kelimesini mahlas zannedip *Vaşfi* başlığı atmıştır. Mezkur kişi kelimenin üzerine çarpı işareti atarak *Ḥadîdî* yazmıştır. Bu tür yanlışlar ve düzeltmeleri dipnotlarda yer almaktadır.

Müstensihin sadece bu sebebe bağlı olmadan da şiir başlığını yanlış attığı yahut başlık atmadığı görülmüştür. İbrāhîm Paşa'ya ait olan 10. şiire müstensih Ḥayālî başlığı; Uşûlî'ye ait olan 34. şiire Me'ālî başlığı atmıştır. Başlık atılmayan şiirlerin dipnotlarında başlıklar köşeli ayraç ile "[]" verilmiştir.

Müstensih bazı şiirlerin mahlas beyitlerini yazmamıştır. Çalışmada Necâtî Bey'e ait olduğu tespit edilen 255. ve 576. gazellerin mahlas beyitleri yoktur. Yine Ca'fer Çelebî'ye ait olduğunu tespit ettiğimiz 346. şiirin mahlas beyti yazılmamıştır.

Mecmûada 273. numaralı şiir olarak yer alan "*mübtelâ olalı dil zülfüne şāhum ezeli/ğayra kılmadı heves gözlemedi her güzeli*" matlalı gazelin ser-levha ve mahlas kısmında *Cevānî* yazılmıştır. Ancak bu meşhur şiirin Necâtî *Dîvān*'ında yer alması ve Necâtî üslubu taşıması sebebiyle başlık ve mahlas değiştirilmiştir. Yine 'Özrî mahlası taşıyan 489. şiir 'Avnî'nin meşhur "*zülfüñüñ zencîrine bend eyledüñ şāhum beni/ kulluğundan kılmazun âzād allāhum beni*" gazeliyle çok benzerlik göstermektedir. 'Avnî 15. yüzyıl şairi olmakla 'Özrî'ye tekaddüm etmiştir. Muhtemelen 'Özrî bu üç beyitlik gazele iki beyit daha ekleyip kendine maletmiştir. Yine mecmûalarda sıkça yer alan Ḥayālî mahlasını taşıyan ait olduğu varsayılan "*harāb*

olupdur ol ābād gördüğün gönlüm/gamuñla toptoludur şād gördüğün gönlüm” matlı şiir çalışmanın 596. şiiri olarak Yādī mahlaslı bir şaire ait gösterilmiştir. Hayālī Bey *Dīvān*’ında bulunmayan bu şiirin gerçekte kime ait olduğu tespit edilememiştir.

Müstensih Necātī’ye ait 102. ve 289. numaralı gazelleri, Zātī’ye ait 66. ve 424. numaralı gazelleri, Haṭāyī’ye ait 258. ve 790. numaralı gazelleri ve son olarak Hayretī’ye ait 787. ve 801. numaralı murabbaları iki kez yazmıştır. Şiirlerde istinsah farkları bulunduğu için mükerrer yazılan bu şiirler çalışmadan çıkarılmamıştır.

Mecmûada yer alan ve Muhammes başlığı taşıyan 3 şiir de aslında tahmistir. Muhammes beş dizelik bentler halinde yazılan bir nazım şeklidir. Kelime anlamı beşleme olan tahmis ise bir şairin kendine ait yahut başka bir şairin gazelinin her bir beytinin üstüne üç adet dize eklemesiyle oluşur. Mecmûada muhammes olarak gösterilen şiirlerin başlıkları tahmis olarak değiştirilmemiş, aynen bırakılmıştır.

Mecmûada hece vezniyle yazılmış halk şiiri özellikleri gösteren şiirler yer almaktadır. Bu şiirlerden ikisinin ser-levhasında *Murabba’* yazılmıştır. Ancak *Murabba’* formunda olmayıp, beyitler halinde yazılan bu şiirler çalışmaya murabba şeklinde alınmıştır.

1.5.2. İmla ile İlgili Sorunlar

Mecmûadaki şiirler, her ne kadar düzgün ve okunaklı istinsah edilmiş görünse de, müstensih kendine has imla tasarrufu şiirdeki anlam ve vezni yer yer tehlikeye atmıştır. İlk olarak, şiirlerin büyük bir çoğunluğunda, belirtme eki yazılmamış bunun sonucunda vezin aksaklıkları meydana gelmiştir. Bu sebepten ötürü, tüm şiirler yazıldıktan hemen sonra beyit beyit kontrol edilmiş ve belirtme ekinin mucip olduğu kelimelere köşeli ayraç ile “[]” gerekli müdahale yapılmıştır. Anlamla ilgili sorun teşkil eden ikinci husus ise, “و” bağlacı gereken yerde belirtme eki “ى” yazılmıştır. Buralarda da gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Son olarak Farsça tamlama olan kelimelerin arasına و bağlacı getirilmiştir. Helākī’ye ait olan 3. şiirde kemal-i vech ifadesi kemal ü vech olarak yazılmıştır. Şiirde anlam ve vezin aksaklıklarına sebebiyet veren bu durumlar köşeli ayraç ile “[]” düzeltilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

METİN

1.

Fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. serv mi var kim çemende kaddüne hayrân degül
2. gonca mı var reşk-i la'lünden derûnı kan degül
3. dil mi vardur yâ kemân-ebrûn-ıçün kurbân degül
4. her ne cân kim gözlerün sihri-y-le ser-gerdân degül
5. ehl-i diller mezhebinde cândur ammâ cân degül

II

1. kâkülün sevdâsı ile fikr-i zülfün dem-be-dem
2. yéle vérdi hırmen-i 'ömrüm koyuban dilde gam
3. la'lün ihyâ-yı memât eyler dirîğâ ben n'édem
4. çeşme-i hayvân lebündür dér rakîbüñ ben n'édem
5. çeşme-i hayvândur ammâ çeşme-i hayvân degül

III

1. saçun eylerdi kaşun mihrâbına cânâ sücüd
2. dahı âdem géymemişdi hil'at-i hüsn ü vücüd
3. né meleksin né perî ey hüccet-i ihsân u cüd
4. nûr-ı yezdândur dedüm hüsnün delîl ister hasûd
5. burka'ı ref' ét yüzünden hacet-i burhân degül

IV

1. sen meleksin sen perîsin cümleden cândur tapuñ
2. hüblük iklîmine haqqâ ki sulţândur tapuñ
3. çeşme-i cândur tudağun nûr-ı yezdândur tapuñ
4. şûretün cennetdür ey hürî vü rıdvândur tapuñ
5. yüzüne kimdür déyen [kim] cennet-i rıdvân degül

V

1. dil düşdi çâh-ı zenaḥ-dâna saçuñdan cân-ıla
2. hâlini şorar esîrün bend-ile zindân-ıla
3. kimse bilmez n'olısar hâlüm benüm cânân-ıla
4. dem mi vardur baña bu derd ü gam u hicrân-ıla
5. sîne süzân u ciger biryân u dil giryân degül

VI

1. dil ki mecrûḥ oldı hicrânuñla merhem n'eylesün
2. cân ki münisdür senün 'ışkuñla hem-dem n'eylesün

1. R. 1969: 2b; Karamanlı Nizâmî: *Dîvân*: G. 68.

Muhammes-i Fârisî Muşafâ Çelebî.

II-4 n'édem: didüm *Dîvân*.

IV-5 cennet-i: cennet ü *Dîvân*.

V-4 hicrân-ıla: hecr ile kim *Dîvân*.

VI-5 aydur: dir kim *Dîvân*.

VII-4 hüblarda yok çü: çünkü yok hüblarda *Dîvân*.

3. ey ṭabīb-i cān u dil derdünle ādem n'eylesün
4. zaḥmuma kim baksa aydur buña merhem n'eylesün
5. derdümü kim görse aydur qābil-i dermān degül

VII

1. resmdür 'uṣṣāka dil-berler éder cevır ü cefā
2. kimse ummasun güzellerden bugün mihr ü vefā
3. ḥōṣ démişdür **fārisī** ol mālīk-i mülk-i fenā
4. ey **nizāmī** ḥūblarda yok çü āyīn-i vefā
5. ḥamdüli'llāh kim bularuñ ḥüsn[i] bī-pāyān degül

2.

Meṣ'ulü fā'ilātü meṣā'ilü fā'ilün
Muzārī --- / - + - + / + - - + / - + -

I

1. çekdüm bu yıl bu yolda şu miqdār bār-ı ğam
2. ṭāḳ oldı ṭāḳatüm bükülüp ḳaddüm oldı ḥam
3. aldum elüme tā ki yazam nāme-i elem
4. iki büküldi kâğıd u ḳan ağladı ḳalem

II

1. miḥnet risālesin nice bir tefsīre başlayam
2. sen ṣāh öniñde yā nice taḳrīre başlayam
3. ḳaṣd eyledüm ki ḥālūmi taḥrīre başlayam
4. iki büküldi kâğıd u ḳan ağladı ḳalem

III

1. 'arz étmege ḥuzūruña ey ṣāh-ı kāyināt
2. taḥrīr olındı ṣemme-i aḥvāl-i müṣkilāt
3. ḥayretde ḳaldı ağzın açup ḥālūme devāt
4. iki büküldi kâğıd u ḳan ağladı ḳalem

IV

1. geldüm ṣikeste beste ḳılam éderem niyāz
2. raḥm eyleseñ yéridür eyā ṣāh-ı dil-nüvāz
3. yazılmadan henüz daḥı bu ḳıṣṣa-i dırāz
4. iki büküldi kâğıd u ḳan ağladı ḳalem

V

1. geldi ḳapuña **ḥayretī**-i ez'afü'l-'ibād
2. tā nāme ile 'arz éde ḥālin o nā-murād
3. derd-i dil-ile ḳaralara boyanup midād
4. iki büküldi kâğıd u ḳan ağladı ḳalem

2. R. 1969: 3b; Ḥayretī: *Dīvān*: Ms. 19.

[**Ḥayretī**]

I-1 şu miqdār: niçe dürlü *Dīvān*.

IV-1 ṣikeste beste ḳılam éderem niyāz: ḳapuña ağlayuraḳ iderek *Dīvān*.

IV-2 raḥm eyleseñ yéridür eyā ṣāh-ı dil-nüvāz: unutma ben ḳuluñı eyā mīr-i dil-nevāz *Dīvān*.

V-3 derd: düd *Dīvān*.

3.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

I

1. kemāl-i vech-ile seyrin görenler dār-ı dünyānuñ
2. huzūr-ı qalb-ile zevkın sürenler her temāşānuñ
3. nazīrin görmedi hergiz bu iki şehir-i zībānuñ
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

II

1. birinüñ ravzası bağ u behişt ü şahın-ı cennetdür
2. birinüñ çevresi tūbī-mişāl[i] dürlü ni'metdür
3. içinde bir nefes dirlük dirilmek hoş sa'adetdür
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

III

1. birinde çeşmeler 'ayn-ı müsemmā selsebīl olmuş
2. birinde hamr ırmağı akup her-sū sebīl olmuş
3. hevā vü āb-ı cennetden şafā-bahşı sebīl olmuş
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

IV

1. birinde kul oğulları cefā vü hışm [u] kīn eyler
2. birinde kāfir oğlanı müselmān kaşd-ı dīn eyler
3. görenler bu iki şehri hezārān āferīn eyler
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

V

1. **helākī** bir dağı görsem sitanbülü qalātāyı
2. ebed bir dağı aımazdum semerkandı buhārāyı
3. diri oldukça dünyāda éderdüm bu temennāyı
4. ilāhī yıqma bünyādın sitanbülü qalātānuñ

4.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. rüz [u] şeb dilden düşürmem şol nigāruñ sözini
2. cān evinde şaklaram naqş-ı hayālî gözini
3. kuhl éderdüm çeşmüme bi'llāh şol izi tozını
4. āh gönlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

3. R. 1969: 3b; Helākī: *Dīvān*: Mr. 10.

Murabba'-ı Helākī.

I-1 kemāl-i: kemāl ü R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

I-2 huzūr: şafā *Dīvān*.

I-4, II-4, III-4, IV-4, V-4 sitānbülü: sitanbuluñ *Dīvān*.

II-1 bağ u: bağ-ı *Dīvān*.

II-2 çevresi: devhası *Dīvān*.

III-1 'ayn-ı müsemmā: 'aynen tüsemmā *Dīvān*.

III-3 hevā vü: hevā-yı R. 1969; şafā-bahşı sebīl: şafā-bahş u cemīl *Dīvān*.

V-2 ebed bir dağı aımazdum: ebed aımaz idüm mışr *Dīvān*.

4. R. 1969: 4a.

Murabba'-ı Esirī.

II

1. gül yüzüñden ayrılaldan āh [u] efgāndur işüm
2. her seher bülbul gibi derd-ile nālāndur işüm
3. rüz [u] şeb görem déyü kūyında seyrāndur işüm
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

III

1. kandedür yā rab görünmez yine cānānum benüm
2. ki katı bīmār olupdur hecr-ile cānum benüm
3. göklere çıksa ‘aceb mi āh [u] efgānum benüm
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

IV

1. her kaçan ‘azm eyleye dil kūy-ı cānāndan yaña
2. andan öñdin atılır bi’llāh cān andan yaña
3. nicesi cān vérmeyem ben bende sulṭāndan yaña
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

V

1. ḥasret-ile gözlerüm giryān olupdur dōstlar
2. zaḥm-ı hecr-ile yürek pür-kan olupdur dōstlar
3. rüz [u] şeb işüm gücüm efgān olupdur dōstlar
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

VI

1. dōstlar ol goncasuz gülşen baña zindān olur
2. ḥasret-ile ‘andelīb-i dil katı giryān olur
3. hecr elinden işde ben öldüm arada kan olur
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

VII

1. göñlüm aldı aḥsuzın bir cev[r]i çok zālīm benüm
2. bilmezem ey dil n’olısardur bu aḥvālüm benüm
3. ben helāk oldum **esīrī** nice ola ḥālüm benüm
4. āh göñlüm ālinüñ bir dağı görsem yüzini

5.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. göñlüm alduñ āl-ile ey ruḥları ālum benüm
2. kanuma girdüñ meded bi’llāh be hey zālīm benüm
3. bir ḥaber vér n’olısar āḥir bu aḥvālüm benüm
4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālüm benüm

II

1. rāh-ı ‘ışkuñda bugün çekdüm belā vü derd ü ḡam
2. ‘andelībem ayru düşdüm iñlerüm ey gonca-fem
3. cūş édüp bu eşk-i çeşmüm hecr elinden oldu yem

5. R. 1969: 4b.

Murabba’-ı Esīrī.

4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālum benüm

III

1. sensüz ey gönca-dehen gülşen baña zindān olur
2. ol sebebden rūz [u] şeb dil bülbülü nālān olur
3. her gece ben hasteñe bu derd [ü] gam mihmān olur
4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālum benüm

IV

1. hecr elinden göklere durmaz çıkar āhum benüm
2. āh kim rahm eylemezsin ey yüzi māhum benüm
3. mihr-i rūyuñdan naẓar kıl öldüm ey şāhum benüm
4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālum benüm

V

1. göricek sen āfitābı kaldı meh bi'llāh taña
2. bendeñe rahm édesin lāyık budur şāhum saña
3. luṭf édüp eyle naẓar derviş **esīr**iden yaña
4. a benüm çok sevdüğüm şāhum gülüm bālum benüm

6.

Mef'ülü fā'ilatü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri' --+/ -+++/+--- / ---

I

1. dün gördüm ol nigāri ẓarab-nāk [u] ercümend
2. kāfūr eli-y-le destelemiş 'anberīn kemend
3. baqđum şikence ẓurresine zār u müstemend
4. bir şahş-ı nā-tüvān oturur gerdeninde bend
5. kimdür bu miskīn ol ne resendür dédüm dédi
6. zülfüm kemend[i] dutğunı cānuñ-durur senüñ

II

1. çekmiş kemāle ferr ü dem ü 'izz ü cāhını
2. 'anberle ẓoldurup başa géymiş külāhını
3. ebri yüzinden aldı vü 'arz étdi mähını
4. gördüm yüzinde dāne-i hāl-i siyāhını
5. ol misk lāle üzre nedendür dédüm dédi
6. cānuñda 'aks-i ẓağı nihānuñ-durur senüñ

III

1. yaşum yüridi şu gibi ol serv sūyına
2. göz baқақaldı zülf ü ẓad ü rūy [u] mūyına
3. pīrāne ser gönül bakup aldandı rūyına
4. aldandı ẓıfl-ı dil anuñ reng [ü] būyına
5. bu ne huceste serv-i semendür dédüm dédi
6. baḡt-ı siyāh 'ömr-i civānuñ-durur senüñ

IV

1. göz gördüğince gönüm olur ḡusn mā'ili

6. R. 1969: 4b.

Müseddes-i Ḥabībī Berāy-ı Sulṭān Ya'qūb Pādişāh.

2. eyler deli perîlik-ile nice ‘âkili
3. yüzinde sihr édüp yine bir çāh-ı bâbilî
4. bend olmuş anda bir niçe şāhib-naẓar deli
5. çın söyle bu ne çāh-ı zekāndur dēdüm dēdi
6. ey genc haṭlu kendü mekānuñ-durur senüñ

V

1. la’l [ü] güher dişi-y-le yapışmış dudağına
2. misk-i ḥoten hevādan ulaşmış yañağına
3. dürr-i necef hevādan aşılmış kulağına
4. çok dāne dāne nesne dökilmiş ayağına
5. hey hey bu ne ‘aķīķ-i yemendür dēdüm dēdi
6. gözden aķan cigerdeki ķanuñ-durur senüñ

VI

1. geşt éde çıķdı gülşene ol dem ki gül-‘izār
2. elvān-ı mīve dāmenine dökdi şāh-vār
3. be gördüm anda beste vü bādām [u] sīb [ü] nār
4. bir ķuş okırdı ‘arızı bāğında zār zār
5. ol ķuş ne ķuş[ı] bu ne çemendür dēdüm dēdi
6. bāğ-ı ruḥumda murğ-ı revānuñ-durur senüñ

VII

1. nergis uyandı bir semen-i emn-i cāme-ḥāb
2. gül çıķdı pīrehen yaķasından açup niķāb
3. teb düşdi cāna cümleten āfāķı dutdı tāb
4. ol dem ki çıķdı cübbe-i maşrıķdan āfitāb
5. bir zerre gördüm anda dehendür dēdüm dēdi
6. bu söz yaķın ḥabībī gümānuñ-durur senüñ

7.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. niçe bir zülf[i] gibi ḥāk-ile yek-sān olalum
2. niçe bir ṭurreleri gibi perişān olalum
3. açılalum leb-i dil-ber gibi ḥandān olalum
4. cür’a-dānı getir abdāl yine ḥayrān olalum

II

1. silelüm gel berü āyīne-i ķalbüñ tozını
2. açalum ku[h]l-ı ğubār ile yine cān gözini
3. ķulağa koymayalum ḥvāce faķīḥüñ sözini
4. cür’a-dānı getir abdāl yine ḥayrān olalum

7. R. 1969: 5b; Ḥayretī: *Dīvān*: Ms. 13.

Murabba’-ı Ḥayretī.

IV-2 mülkini: şehrini *Dīvān*.

V-1 kımayup: kılmayup *Dīvān*.

VII-2 almağa ni’met-i ḥvān-ı elemüñ: ni’met-i ḥvān-ı ğamuñ almağ için *Dīvān*.

VII-3 arturmağ bu: arturmağ için *Dīvān*.

III

1. vā'iz-i huşg bizüm-ile biñ éderse cengi
2. budalâyuz olımazuz biz anuñ hem-rengi
3. göremez cān gözi çaķ olmayıcak kör bengi
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

IV

1. yıķuban zühed ü vera' mülkini vīrān édelüm
2. girelüm cān u göñül mülkini seyrān édelüm
3. cem' olup bir araya şöhet-i rindān édelüm
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

V

1. kıomayup gülşen-i dilde eşer-i hār-ı melāl
2. yéridür açıla yér yér gül-i gül-zār-ı hayāl
3. müfti-i 'ışķ çü fetvā vérüben dédi helāl
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

VI

1. niçe bir āyīne-i cām-ile hōd-bīn olalum
2. niçe bir bāde-i hāmra ile rengin olalum
3. gel e yek-reng gedālar gibi miskīn olalum
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

VII

1. 'ışķ esrārınuñ añlamağa keyfiyyetini
2. almağa ni'met-i h'vān-ı elemün lezzetini
3. **hayretin**üñ dahı arturmağa bu hayretini
4. cür'a-dānı getür abdāl yine hayrān olalum

8.

Hece Vezni

I

1. gördüm nā-gāh bir perīnün yüzini
2. nic'édeyin ne kılayın n'édeyin
3. yavu kıldum o sâ'at kend'özümü
4. nic'édeyin ne kılayın n'édeyin

II

1. gördüm yüzün alımadum bir cevāb
2. yā ilāhī olımadum feth-i bāb
3. bilmezem kim meh midür ol āfitāb
4. nic'édeyin ne kılayın n'édeyin

III

1. dédüm ki göñlüme gel yār ol baña
2. dédi yārum kıo beni seni saña
3. ben giderem bir yaña ol bir yaña

4. nic'édeyin ne kılayın n'édeyin
IV

1. göñlüm aldı beni mecnûn eyledi
2. bilmezem kim baña n'étdi n'eyledi
3. hâlümü şimdi diger-gûn eyledi
4. nic'édeyin ne kılayın n'édeyin

V

1. nic'édeyin 'ışka düşdüm nâ-geh-ân
2. tıldı feryâd u figân-ile cihân
3. acır ağılar benüm-içün dü-cihân
4. nic'édeyin ne kılayın n'édeyin

9.

Hece Vezni

I

1. cân u dilden ister dilerseñ beni
2. gel alayın gideyin hânum seni
3. seyr édelüm mışr [u] şâm [u] yemeni
4. gel alayın gideyin hânum seni

II

1. seyr édelüm gel 'arabı 'acemi
2. açılun göñlümüzüñ gitsün ğamı
3. éyü çekdüñ hânum derd ü eleme
4. gel alayın gideyin hânum seni

III

1. her kimseye étme hânum keşf-i rāz
2. biñde bir kez bulunmaz yār-i hem-rāz
3. güzel yérdür 'acemde şehir-i şīrāz
4. gel alayın gideyin hânum seni

IV

1. düşmene karşı gözüm yaş eyleme
2. bağrumuzda çıkup baş eyleme
3. sırrumuzu éllere fāş eyleme
4. gel alayın gideyin hânum seni

V

1. ğamzeñ okı cigerüme koymadın
2. düşmenler şoyup koynına koymadın
3. babañ anañ bir kimse duymadın
4. gel alayın gideyin hânum seni

VI

1. boynı bağılu saña bir kıl olayın
2. başumı diler-iseñ hep véreyin

9. R. 1969: 6a.

Murabba'.

II-3 derd ü: derdi R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

3. şu 'âlemde nice olursam olayın
4. gel alayın gideyin hânûm seni

VII

1. sığmalum 'âlemi yaradana
2. gidelüm şehr-i hamîde tercâna
3. tebrize şehr-i bağdâda şîrvâna
4. gel alayın gideyin hânûm seni

10.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. ğam-ğîñ olmasun gönüller şâh-ı 'âdil devridür
2. hamdüli'llâh érmişüz maşşûda kâmil devridür
3. ol melekler étmesün hiç kimse 'âkîl devridür
4. hazret-i sulţân süleymân şâh-ı 'âdil devridür

II

1. ey gönül câm-ı meyi gel gül gibi nûş édelüm
2. ğuşşayı derdi ğamı küllî ferâmûş édelüm
3. dil-rübâlar şevkına bülbül gibi cûş édelüm
4. hazret-i sulţân süleymân şâh-ı 'âdil devridür

III

1. çarh-ı gerdün lâle gibi bağrumuz hûn étmesün
2. gonca-lebler yaşımı cevriñle gül-gün étmesün
3. meh-liqâlar bize cevri cebri kânûn étmesün
4. hazret-i sulţân süleymân şâh-ı 'âdil devridür

IV

1. gözlerüñ kaşdı-y-la şimdi eyleyüp kaşuñ kemân
2. çeşm-i hûnuñ gibi dil-ber dökmesün yok yere kan
3. ğırre olmasun igen hâlî degüldür bu cihân
4. hazret-i sulţân süleymân şâh-ı 'âdil devridür

V

1. çün ezelden olmuşuz şâhâ senüñle biz âşinâ
2. bilmezin n'olduñ bizümle eylemezsın merhabâ
3. âteş-i hecrüñle yakma **ibrâhîmi** dil-berâ
4. hazret-i sulţân süleymân şâh-ı 'âdil devridür

10. R. 1969: 6b.

Murabba'-ı İbrâhîm.

Başlığında Hâyâlî olarak gösterilen murabbanın son bendinde İbrâhîm adı/mahlası geçmektedir.

11.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. yār kūyına yine geşt [ü] güzār eyleyelüm
2. yolına cān u teni cümle nişār eyleyelüm
3. nice bir cehl-ile bir yérde qarār eyleyelüm
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

II

1. sāḳiyā cām-ı ezel cür'asını nüş édelüm
2. 'aql[i] yaǧmāya vérüp nefis[i] ferāmüş édelüm
3. daqalum güşumuza ḥaḳ sözi mengüş édelüm
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

III

1. nice bir rūḥı bu cān murǧına zindān édelüm
2. çıqalum mışr [u] ḥaleb mülkini seyrān édelüm
3. şehir-i şirāza varup 'azm-i ḥorāşān édelüm
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

IV

1. çıqalum hinde temāşā édelüm éllerini
2. şoralum mışr-ı sa'id éllerinüñ yollarını
3. aşalum konya karaman élinüñ béllerini
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

V

1. gezelüm çin ü māçin [ü] ḥıṭā vü ḥoteni
2. uğrayup seyr édelüm ḥıṭṭa-ı pāk-i yemeni
3. gezelüm ravza-i aḥmedde olalum medenī
4. gel qalender olalum terk-i diyār eyleyelüm

12.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

I

1. bahār eyyāmıdır āvāre düşdi
2. ne çāre gön'lümüz eglenmez oldu
3. delürdi 'ışḳ-ıla bī-çāre düşdi
4. ne çāre gön'lümüz eglenmez oldu

II

1. gelünüz bir éyü ted[bir éde]lüm
2. qadeḥlerle hemān el bir édelüm
3. mey içüp nāle-i şeb-gir édelüm
4. ne çāre gön'lümüz eglenmez oldu

11. R. 1969: 7a.

Murabba'.

12. R. 1969: 7a.

Murabba'-ı Ḥiṭābī.

III

1. teferrüc étmege gül-zār ister
2. beni bülbul gibi pür-zār ister
3. cefâyı kor cemâl-i yār ister
4. ne çäre gönümüz eglenmez oldu

IV

1. nigār-ile şabūhı içmeyince
2. tolularla özinden geçmeyince
3. rumūz-ı derd-i 'ışkı açmayınca
4. ne çäre gönümüz eglenmez oldu

V

1. **hıṭābī** kaldı āh u zārı-y-la
2. muḳārin olmadı dil-dārı-y-la
3. şehirden gitmek ister yārı-y-la
4. ne çäre gönümüz eglenmez oldu

13.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

I

1. ḥaḳīḳat yoğ-imiş sende bilindi
2. yūri be şīve yüki cān belāsı
3. elüñden şāne-veş bağrum delindi
4. yūri be şīve yüki cān belāsı

II

1. 'iṭāb u nāzuñ olmaz mı oranı
2. ḥam-ı ebrūlaruñ yaqdı cihānı
3. saña n'eyler göresün bu cihānı
4. yūri be şīve yüki cān belāsı

III

1. ya gel şu gibi pāk eyle yoluñı
2. kara boynuma şal yā aḳ koluñı
3. unitduñ künc-i ğamda ben kuluñı
4. yūri be şīve yüki cān belāsı

IV

1. sizüñ éllerde bu mı oldu 'ādet
2. édesün ğayra şefḳat baña miḥnet
3. meger pāşāya kılmayam şikāyet
4. yūri be şīve yüki cān belāsı

V

1. zevāle érgüre ḥattı āfitābı
2. göreyin kime eylersün 'iṭābı
3. zamān ile bulur seni **hıṭābī**

13. R. 1969: 7b.

Hıṭābī fermāyed.

4. yūri be šīve yūki cān belāsı

14.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

I

1. bahār eyyāmı gül devrānı geldi
2. gelindi gel benüm servüm gelindi
3. gülistānuñ yine seyrānı geldi
4. gelindi gel benüm servüm gelindi

II

1. dil-i bīmār iken döymeز cefāya
2. bırakma gönlümüz dām-ı belāya
3. özüñ beñzetme dehr-i bī-vefāya
4. gelindi gel benüm rûḥum gelindi

III

1. kara bulutlayın gitdi qarārum
2. beni gör yine şaqlar rûzigārum
3. yoluñda ḥadden aşdı intizārum
4. gelindi gel benüm servüm gelindi

IV

1. gözümüñ yaşlarıdur kanlu cûlar
2. şabā şaçdı zemīne müşk-bûlar
3. inüpdür ayağuma kanlu şular
4. gelindi gel benüm servüm gelindi

V

1. açılmış ḡonce-veş yiñi yakayın
2. nice bir āh-ıla tağlar yakayın
3. yüzüñe ölmeden bir dem bakayın
4. gelindi gel benüm rûḥum gelindi

VI

1. n'icün çīn urur qaşuñ kemānı
2. müjeñ oqlarunuñ oldum nişānı
3. murāduñ cān-ısa alındı ānı
4. gelindi gel benüm rûḥum gelindi

VII

1. murādına **ḥiṭābī** érmek ister
2. şulu şeftālülerden dérmek ister
3. hemān bir kerre yüzüñ görmek ister
4. gelindi gel benüm rûḥum gelindi

14. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ḥiṭābī

15.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + ---/ + --- / + ---

I

1. beneklü cāmelü gül yüzlü cānum
2. yañağı tāze gülli erguvānum
3. şalın nāz-ile ey rūḥ-ı revānum
4. gümüşden servüm altun bōstānum

II

1. naẓīrūñ görmedi gerdün-ı gerdān
2. beñi āşüb u şūḥ-ı çeşm-i fettān
3. saña key yaraşur gül-gūñı kaftān
4. gümüşden servüm altun bōstānum

III

1. ķo gözi ney gibi bağrum delünsün
2. fiğān u nāle vü āhum bilünsün
3. yaraşur nāz-ıla çıksun şalınsun
4. gümüşden servüm altun bōstānum

IV

1. géyer başına bir zerrīn-külāhı
2. zemīne şaldı şevķ-i mihr ü māhı
3. cihān tırduķça dursun yā ilāhı
4. gümüşden servüm altun bōstānum

V

1. bugün pāşā-yı 'ādil devletinde
2. **ḥiṭābī** yēsün içsün ḥalvetinde
3. yürüsin şeh süleymān milketinde
4. gümüşden servüm altun bōstānum

16.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + ---/ + --- / + ---

I

1. cihāna fer véren māhı severseñ
2. göge ejder çeken āhı severseñ
3. göñülden ḥazret-i şāh[ı] severseñ
4. güzel cevır étme allāhı severseñ

II

1. uşandı cānumuz cevır [ü] cefādan
2. ḥalāş ét boynumuz dām-ı belādan
3. 'arż-ı nāz-ise biz geçdük vefādan

15. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ḥiṭābī

16. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ḥiṭābī

4. güzel cevır étme allāhı severseñ

III

1. cemālūñdür cihānuñ gülistānı
2. boyuñdur ‘ālemūñ serv-i revānı
3. unıduldı vefānuñ dāsītānı
4. güzel cevır étme allāhı severseñ

IV

1. nice bir ağlayayın saña karşı
2. cihānı dutdı gözümdeñ ağan şu
3. eger nāz u ‘itāb-ise yéter bu
4. güzel cevır étme allāhı severseñ

V

1. **hiṭābī** n’eylesün ‘ālemde el-ān
2. yürek yağan cefādan sīne biryān
3. mebādā işde sulṭān sūleymān
4. güzel cevır étme allāhı severseñ

17.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. niceye dek gözlerüñ mekr-ile éde āller
2. géysün ey dil-ber benüm-çün kara kara şallar
3. kaşlaruñla ḥadd-i ruḥ-sāruñdaki hem ḥāller
4. uşda ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

II

1. tā görelden gözlerüm ‘ālemde sen meh-pāreyi
2. lāle-gün étđi ḡamuñdan dil-berā her arayı
3. şād-mān olup çıkargıl géyme ayruḡ karayı
4. sağ ol ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

III

1. géydügi yéter benüm-çün qaralar fülfüllerüñ
2. devşür ey dil-ber perişān eyleme kāküllerüñ
3. lāle-rengīn cāmelerdür yaraşuḡ güllerüñ
4. uşda ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

IV

1. acıyup benüm-içün yoldaşlar [u] ḥāldaşlar
2. ağlasunlar zārī kılup taḡ-ıla hem taşlar
3. saña ḥaḡ vérsün cihānda ‘ömr-ile çaḡ yaşlar
4. sağ ol ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

V

1. şād-mān ol sen cihānda beni yārān ağlasun

17. R. 1969: 9a.

Ku’aybī fermāyed.

ḥāl: ḥāl R. 1969. Anlam gereḡi deḡiştirildi

2. yérde deryālar benüm-çün gökde bārān ağlasun
3. hem melekler gök yüzinde yérde insān ağlasun
4. uşda ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

VI

1. seyre çıkdukça mezārumdan yaña ağyār-ıla
2. hār-ı hecr ü fūrkat ü hasretle kabrüm yarıla
3. vére hāküm bu şadāyı saña āh ü zār-ıla
4. uşda ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

VII

1. sa'd-ı ekber bulmadı baht-ı siyāhum dōstlar
2. görüben raḥm étmedüñ hāl-i tebāhum dōstlar
3. kabrüm üzre haşre dek déye giyāhum dōstlar
4. sağ ol ey dil-ber ben öldüm allar géy allar

18.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - -

I

1. nār-ı āhum göklere berķ eyleyen
2. yaşum-ıla 'ālemi ğarķ eyleyen
3. ey beni mecnūndan farķ eyleyen
4. kāfir olsun sevdüğün terk eyleyen

II

1. bilmezem ben n'eyledüm n'étdüm éle
2. géce gündüz düşmüşem dilden dile
3. dōstlar ben bildüğüm bu kim hele
4. kāfir olsun sevdüğün terk eyleyen

III

1. dem mi vardur zecr-ile kıan yutmazın
2. degme bir derd-ile kıoyup gitmezin
3. tā ölince sevdüğüm terk étmezin
4. kāfir olsun sevdüğün terk eyleyen

IV

1. zulm éder ben kıulına ol pādişāh
2. işüm oldu nāle vü feryād [u] āh
3. kim uyup düşmen sözine bī-günāh
4. kāfir olsun sevdüğün terk eyleyen

V

1. ey **ḥitābī** kıo cefā kılsun ḥabīb
2. odlara yansun ḥasūd-ile rakīb
3. çok şükür mevlā baña kıldı naşīb
4. kāfir olsun sevdüğün terk eyleyen

18. R. 1969: 9b.

Ḥitābī fermāyed.

19.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + ---/ + --- / + ---

I

1. göreyin dér-iseñ cān éllerini
2. elüñden kıoma cānān éllerini
3. varup seyr ét kıaraman éllerini
4. göñül terk étme 'oşmān éllerini

II

1. oturur 'adl-ile sulţān süleymān
2. uyur arkıada 'ālem emn [ü] emān
3. igende başa kııkmaş ehl-i 'işyān
4. göñül terk étme 'oşmān éllerini

III

1. çekersin ğayret-i akırān-ı emşāl
2. édersin kendüñi derd-ile pāmāl
3. yérüñ bekle sözümi tut be-her-ĥāl
4. göñül terk étme 'oşmān éllerini

IV

1. cihānı dutdı şāhuñ 'adl [ü] dādı
2. sürüldi ğuşşa vü ğam geldi şādī
3. kıoyup ğamda bu baĥt-ı nā-murādı
4. göñül terk étme 'oşmān éllerini

V

1. **ĥiţābī** 'arz kıl pāşāya ĥālī
2. elüñden dirlüĝin olmaya ĥālī
3. n'ola olduñsa merd-i lā-'übālī
4. göñül terk étme 'oşmān éllerini

20.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + ---/ + --- / + ---

I

1. bilür mi ĥazret-i destür-ı a'zam
2. güzeller bize cevr édüp yürürler
3. taĥammül édemez bu derde ādem
4. güzeller bize cevr édüp yürürler

II

1. raķībüñ biri ikisi sürile
2. kıamu 'aşıkıların kıaydı görile
3. anuñ teftişin emr étseñ şorıla

19. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ĥiţābī

20. R. 1969: 8a.

Murabba'-ı Ĥiţābī

4. güzeller bize cevır édüp yürürler
III
1. olup sulṭān-ı ser-‘asker cihāna
2. sebebdür ḥazretüñ emn [ü] emāna
3. ikide bir sebebsüz né bahāne
4. güzeller bize cevır édüp yürürler
IV
1. ḳarañu dillere luṭfuñ çerāğ ét
2. cihāndan ḳulm [ü] bī-dādı ırağ ét
3. begüm devletlü baṣuñ‘çün yasağ ét
4. güzeller bize cevır édüp yürürler
V
1. berāt-ı ḥüsn-ile her biri sulṭān
2. éderler ‘aşıḳı ḥāk-ile yek-sān
3. **ḥiṭābī** n’eylesün göz göre el-ān
4. güzeller bize cevır édüp yürürler

21.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

I

1. nev-bahār oldı çemenlerden yaña
2. gel alayın gideyin ḥānum seni
3. seyre çıḳdı gül semenlerden yaña
4. gel alayın gideyin ḥānum seni

II

1. terk édelüm yine ‘oṣmān éllerin
2. seyr édelüm mıṣr [u] ken‘ān éllerin
3. görmek ister[señ] ḳaraman éllerin
4. gel alayın gideyin ḥānum seni

III

1. çıḳdı şular yine deryā seyrine
2. lāle geldi verd-i ḥamrā seyrine
3. meylüñ olursa ğalāṭa seyrine
4. gel alayın gideyin ḥānum seni

IV

1. çünkü döymeysin zamānuñ ḳahrına
2. gel varalum seyr-i tunca nehrine
3. hem sitanbūldan edirne seyrine
4. gel alayın gideyin ḥānum seni

V

1. oda yandum berg [ü] bārum ḳalmadı
2. ṭāḳatüm ṭāḳ oldı zārum ḳalmadı

21. R. 1969: 10b.

Ḥiṭābī fermāyed.

3. işte ben öldüm kararum kalmadı
4. gel alayın gideyin hānum seni

VI

1. lāle bitdi nev-bahār oldu cihān
2. bāğa geldi sūsen ü gül erguvān
3. rūm élin seyr édelüm bir zamān
4. gel alayın gideyin hānum seni

VII

1. geh emīr ü gāh çāker olalum
2. gāh gulām-ı şāh-ı hayder olalum
3. ikimüz bile kalender olalum
4. gel alayın gideyin hānum seni

VIII

1. taşlar abdāl olursak gel yéter
2. bu **hiṭābī** aḡlasun sen gül yéter
3. hizmet için tapuña ben kul yéter
4. gel alayın gideyin hānum seni

22.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. hāzret-i pāşā ile 'azm-i ḥorāşān eyledük
2. tīgumuz tōp-ı ser-i a'dāya çevgān eyledük
3. sīnemüz sehm-i kazā-yı çarha kalkan eyledük
4. el-vidā' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmān eyledük

II

1. çün şehir yéli şabā-veş eyledük 'azm-i ḥoten
2. umaruz bāc u ḥarācın getüre şām [u] yemen
3. rūmda kalsun kalan begler ağalar sağ u esen
4. el-vidā' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmān eyledük

III

1. bu sefer gerçi şitā faşlından āfetdür bize
2. 'asker-i islām-ile 'ammā ki rāhatdur bize
3. hāzret-i pāşā-y-ile gitmek sa'ādetdür bize
4. el-vidā' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmān eyledük

IV

1. 'adl-ile varup 'acem mülkini ābād édevüz
2. haḡ vérürse tāc u taht-ı şāh[ı] ber-bād édevüz
3. devlet-i 'izz [ü] şerefle feth-i baḡdād édevüz
4. el-vidā' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmān eyledük

V

1. gün gibi 'ışk-ı diyār-ı şarḡa düşdi āhumuz

22. R. 1969: 11a.

Murabba'-ı Ḥayāl Pāşā 'Acem sınırına geçdükde déyüp Rūm'a göndermiş.

2. görürüz her nesne tedbîr étđi ise allāhumuz
3. āşaf ile şaldı çün bizi süleymān şāhumuz
4. el-vidā' olsun ki terk-i mülk-i 'oşmān eyledük

23.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. āh u vāh eyle ki yād étdükçe cānān éllerin
2. yéle vérđi eşk-i çeşmüm şām [u] ken'ān éllerin
3. çün baña işmarladuñ mışruñ o vîrān éllerin
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

II

1. pādişāh-ı heft-kışversin cihānda ser-firāz
2. pādişāh-ı 'ālem olana gerekdür imtiyāz
3. hem-dem olma kimseye sulţānum eyle ihtirāz
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

III

1. āsitān-ı devletüñden n'ola dūr oldumsa ben
2. cān-ile ferhāduñam yoluñda ey şîrîn-süñen
3. ħusrev içün mîhr-i 'ālem-tābsın dünyāda sen
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

IV

1. bir dağı görmek naşîb ola mı 'ālemde seni
2. eşigüñe bāri bir kez yüzümi sürsem kanı
3. kórķaram unıdasın devletlü sulţānum beni
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

V

1. ħāk-i pāy-ı şāh var nice bu 'abd-i kem-terîn
2. 'ahd unıdulmaya ħağdan ħācetüm budur hemîn
3. kimseye kılma nazar devletlü başuñ'çün şaķın
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

VI

1. çünki ey dil 'azm kıldıñ mışr ħālin görmege
2. vaķtidür sulţān süleymānuñ cemālin görmege
3. şāmdan geçmek diler şubĥ-ı vişālin görmege
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

VII

1. vāh ki müşkil derd olurmuş pādişāhuñ fūrķati
2. yağdı yandurđı beni bu nār-ı hecrüñ miĥneti
3. n'ola **ibrāhîm**üñ oda yanmağ ise 'ādeti
4. yalıñuz gün gibi seyrān eyle 'oşmān éllerin

23. R. 1969: 11a.

Min Maķālāt-ı Ĥazret-i İbrāhîm Paşa Yüssiru'llāhu Mā Yeşā'.

24.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. çünkü ma'mūr eyledün mışruñ o vîrân éllerin
2. 'adl édüp kırtar sitemden şām [u] ken'an éllerin
3. ref' édüben zulm[i] âbâd ét kıaraman éllerin
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

II

1. mışrdan ey yūsuf-ı gül-çihre çıkuban rāhib ol
2. nice bir ola cefā ba'dehu ğarba rāğıb ol
3. terk édüp sevdā-yı şāmı şubh-ı vaşla tālīb ol
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

III

1. sen raķīb ile şafālar sürüben bezm édesin
2. fūrķatüñle gözlerüm yaşını rezm édesin
3. vaķtidür kim mesken-i me'lūfuña 'azm édesin
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

IV

1. müdde'ilerle şarāb-ı ğurbeti nüş eyledün
2. cām-ı fūrķatle beni ser-mest [ü] medhüş eyledün
3. yār olup ağyār-ile bizi ferāmüş eyledün
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

V

1. nice bir ola ırakdan çün du'ā-y-ile selām
2. gel cemālün nūrını göster budur maķşūd-ı 'ām
3. muntazırdur hāk-i pāyuña senün hāş-ile 'ām
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

VI

1. key kıatı müşkil belā-y-imiş 'azāb-ı fūrķatün
2. nār-ı hecr-ile **süleymānı** yakupdur hāşretün
3. hāy eriş hāk étmedin beni hevā-yı vuşlatuñ
4. gel müşerref eyle şimden gerü 'oşmân éllerin

25.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

I

1. senün zülfün şehā çin [ü] hāṭādur
2. dil ü cān her kılında mübtelādur

24. R. 1969: 11b.

Cevāb-kerden-i Hāzret-i Sulṭān Süleymān Hān-ı Zamān.
 Bu murabba Muḥibbī Dīvānı'nda bulunmamaktadır.

25. R. 1969: 12a.

Ḥiṭābī fermāyed.

3. seni sevmek baña n'îçün haṭâdur
4. yeñülmez sevdügüm gönül belâdur

II

1. şabâ mecnûn olup şahrâya düşdi
2. şular 'azm eyleyüp deryâya düşdi
3. niceler 'ışk-ıla sevdâya düşdi
4. yeñülmez sevdügüm gönül belâdur

III

1. görüñ ferhâd kesdi tağ-ile taşı
2. yéler mecnûnleyin sevdâda başı
3. kesilmez 'âşıkun kan-ile yaşı
4. yeñülmez sevdügüm gönül belâdur

IV

1. çemenler vérdi revnağ bûsitâna
2. semenler sâye şaldı gülistâna
3. görüp bülbül yüzün başlar figâna
4. yeñülmez sevdügüm gönül belâdur

V

1. **hiṭabî** medh éder siz dil-rübâyı
2. kılar bülbülleyin feryâd u zârı
3. seni gördükde qalmaz ihtiyârı
4. yeñülmez sevdügüm gönül belâdur

26.

Fâ'ilatün fâ'ilatün fâ'ilatün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. miḥnet ü derd ü ğam u hecr ü melâletden beni
2. âh u zâr u ğuşşa vü endûh u âfetden beni
3. bildüm âhîr kırtaran sensin bu hâletden beni
4. hây sulṭānum ḥalâş eyle felâketden beni

II

1. ğam beyâbânında nem çeşmümde vü başumda ḥāk
2. dest-i nekbet birle hem bahtum yakası oldu çāk
3. gayret-i akrân-ile cân vérüp olmadın helāk
4. hây sulṭānum ḥalâş eyle felâketden beni

III

1. ben za'îf ü nâ-tüvân ğam-hânesinde yalıñuz
2. qalmışam şu tamzırur yok ağzuma ölsem susuz
3. anuñ içün zıkr ü tesbîḥüm olup-durur bu söz
4. hây sulṭānum ḥalâş eyle felâketden beni

IV

1. bî-ser ü pā nice olmayam cihân içinde ben

26. R. 1969: 12b.

Murabba'-ı Siḥrî.

2. cübbe vü destâr yok arkamda kande pîrehen
3. i'tikâdum bu olur ölsem bulunmaya kefen
4. hây sulţānum ḥalāş eyle felâketden beni

V

1. gûşuma érüşdi hâtifden n'édügüm **siḥriyā**
2. derdüñe çāre dilerseñ turma var hey mübtelā
3. bir kerem ehline evvel kıl du'ā dé şāniyā
4. hây sulţānum ḥalāş eyle felâketden beni

27.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. érüp nev-rûz sulţānı açıldı lāle vü güller
ser-āğāz étđi efgāna seher ney gibi bülbüller
2. cihān gül-zārı envā'-ı bahār-ile müzeyyendür
toludur her taraf zerrīn-kağeh nergis karanfüller
3. bugün bu pîrezen 'ālem 'arūs-ı bikre dönmişdür
güneş yüzlü hilāl-ebrū siyāh-ebrū güzeller
4. bahār eyyāmı hem vaqt-i cevānī mevsim-i güldür
demidür kim ola sākī leb-ā-leb cām-ile müller
5. **ẓa'ifī** bāğa gel tā kim ola cem'iyet-i ḥātır
egerçi kim perişāndur şabādan zülf [ü] sünbüller

28.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Mużārī --- / -+++ / ++++ / +-+

1. mecnūnuñ dāyimā gözi yaşı şarāb-imiş
hecr āteşine bağıru anuñ [bir] kebāb imiş
2. efsāne şanma ẓa'n édüp evrāk-ı 'ışkı sen
ehl yanında her varakı bir kitāb imiş
3. şol tēc-ı salţanat dédügin rūzigārda
cām-ı mey üzre gördüğümüz bir hebā imiş
4. götür ḥicābı gel berü terk ét bu varlığı
çün dūr éden seni bu arada ḥicāb imiş
5. meh dérler-idi sevdügi **vālihī** yaña
gördüm bugün yüzini anuñ āfitāb imiş

27. R. 1969: 12b.

Ẓa'ifī fermāyed.

Bu gazel Ẓa'ifī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

28. R. 1969: 13a.

Vālihī fermāyed.

29.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
Muḡārī - - + / - + + + / + - - + / - + -

1. erideli yoluña göñül bağırı yağını
her lāle şimdi andan uyarur çerāğını
2. te'ḡir-i āhı eyledi mecnūn-ı ḡastenüñ
ḡanmañ ki kendüden ola her lāle dāğını
3. beñ ḡandı ḡālını aña meyl étđi bāz-ı dil
miskini gör ki görmedi zülf duzağını
4. ol gül-'izār ḡonca 'aceb seng-dil olur
feryād [u] āh-ı bülbüle tutmaz kulağını
5. künc-i belā vü miḡnet-i hicrānda arasın
bilmek diler-ise **vālihīn**üñ ger ḡarāğını

30.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. diñle bülbul kıḡḡasın kim geldi eyyām-ı bahār
2. kurdı her bir bāḡda hengāme hengām-ı bahār
3. oldı sīm-efḡān aña ezhār-ı bādām-ı bahār
4. 'ayḡ [u] nūḡ ét kim geḡer ḡalmaz bu eyyām-ı bahār

II

1. yine envā'-ı ḡükūfe-y-le bezendi bāḡ u rāḡ
2. 'ayḡ içün kurdı çiçekler ḡahñ-ı ḡülşende otaḡ
3. kim bilür ol bir bahāra dek kim ölür gérü saḡ
4. 'ayḡ [u] nūḡ ét kim geḡer ḡalmaz bu eyyām-ı bahār

III

1. ḡarf-ı ḡülşen nūr-ı aḡmed birle māl-ā-māldür
2. sebzeler anda ḡahābe lāle kızıl aldür
3. hey muḡammed ümmeti vaḡt-i ḡuzūr-ı ḡāldür
4. 'ayḡ [u] nūḡ ét kim geḡer ḡalmaz bu eyyām-ı bahār

29. R. 1969: 13a.

Vālihī fermāyed.

30. R. 1969: 13a; Mesīḡī: *Dīvān*: Mr. 2.

Murabba'-ı Mesīḡī.

II-3 kim bilür ol bir bahāra dek kim ölür gérü saḡ: kim bile ol bir bahāra kim ölüp kim ḡala saḡ *Dīvān*.

III-2 kızıl aldür: ḡayru'l-āldür *Dīvān*.

IV-1 yine: girü *Dīvān*.

V-2 gevher: cevher *Dīvān*.

VI-1 ḡülsitānda: büstānda *Dīvān*.

VI-3 bu demi ḡoḡ gör bugün: ḡoḡ geḡürgil bu demi *Dīvān*.

IX-1 ezhār: ḡülzār *Dīvān*.

XI-1 ey **mesīḡī** umaram bula: umaram bulup mesīḡī bu *Dīvān*.

IV

1. kıldı şeb-nem yine cevher-dâr tîğ-ı sūseni
2. jāleler aldı hevāyī ٲoplar-ile gülşeni
3. ger temāşā-ise maḵşūduñ beni esle beni
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geḵer ḵalmaz bu eyyām-ı bahār

V

1. ruḵları rengīn güzellerdür gül-ile lāleler
2. kim ḵulaḵlarına dürlü gevher aşmış jāleler
3. aldanup şanma ki bunlar böyle bākī ḵalalar
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geḵer ḵalmaz bu eyyām-ı bahār

VI

1. gülsitānda görinen lāle degül nu‘mān-ıla
2. bāğdan ḵan aldı şimşek neşter-i bārān-ıla
3. ‘ārif-iseñ bu demi ḵōş gör bugün yārān ile
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geḵer ḵalmaz bu eyyām-ı bahār

VII

1. ebr gül-zār üstine her şubḵ gevher-bār-iken
2. nefḵa-i bād-ı seḵer pür-nāfe-i tātār-iken
3. ḡāfil olma ‘ālemüñ maḵbūbluḡı var-iken
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geḵer ḵalmaz bu eyyām-ı bahār

VIII

1. gitdi ol demler kim olup sebzeler şāḫib-firāş
2. ḡonca fikri olmuş-idi gülşenüñ baḡrında baş
3. geldi bir dem kim kızardı lālelerle taḡ u taş
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geḵer ḵalmaz bu eyyām-ı bahār

IX

1. būy-ı ezḵār étdi şol resme hevāyı müşḵ-nāb
2. kim yēre inince olur ḵatre-i şebnem gül-āb
3. ḵarḡ otaḵ ḵurdi gülistān üstine günlük seḵāb
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geḵer ḵalmaz bu eyyām-ı bahār

X

1. gül-sitānuñ her nesiñ aldı ise bād-ı ḵazān
2. ‘adl édüp bir bir alıvérdi yine şāḥ-ı cihān
3. devletinde bādelers kām oldu sākī kām-rān
4. ‘ayş [u] nūş ét kim geḵer ḵalmaz bu eyyām-ı bahār

XI

1. ey **mesīḥī** umaram bula murabba‘ iştihār
2. ‘ayş [u] nūş ét kim geḵer ḵalmaz bu eyyām-ı bahār

31.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. āh kim 'aql [u] ma'aşumdın olup men bî-ḥaber
2. yandı bağrum lāle-veş kalmadı bu cismümde fer
3. dem-be-dem akar gözümdin cüş édüp ḥün-ı ciger
4. çeşm-i bīmāruñdan ayru ḥastayam bî-çā[re]-ter
5. dirlügüm dirlük degül ha bir kıara gündür geçer

II

1. eşk-i çeşmüm bir dükenmez mā-cerādur sensüzün
2. nā-tüvān cismüm belāya mübtelādur sensüzün
3. 'aql u şabrum u tākātüm benden cüdādur sensüzün
4. bu siyeh zülfüñ gibi baḥtum kıaradur sensüzün
5. dirlügüm dirlük degül ha bir kıara gündür geçer

III

1. tañ mı düşdüm gün yüzüñdin ayru zülfüñden ırağ
2. ḥasretüñden yakılup yanar baña her şeb çerāğ
3. nār-ı hecrüñ lāle teg dilde kıor dāğ üzere dāğ
4. öldürüp ben bendeñi şāhum dem-ā-dem ağlamağ
5. dirlügüm dirlük degül ha bir kıara gündür geçer

IV

1. ruḥlaruñdur bedr-i tām u ḥaṭṭ [u] zülfüñ hālesi
2. leblerüñ cān-pāresi ḥālüñ ciger pergālesi
3. çarḥ[ı] gezdi çıkdı arar seni āhum nālesi
4. ölürem hicrān olursa böyle sensüz kıalası
5. dirlügüm dirlük degül ha bir kıara gündür geçer

V

1. ḥüş u ārām u ḥired sensüz ḥarām oldu baña
2. derd-ile ğam mūnisümdür ğuşşa rām oldu baña
3. ey dirīğā künc-i miḥnet kim maķām oldu baña
4. nā-murād oldum meded ḥasret be-kām oldu baña
5. dirlügüm dirlük degül ha bir kıara gündür geçer

VI

1. 'āşık-ı şūrīdeyem bî-ḥānumāyam yār yok
2. baḥt-ı ḥaftumdan ḥikāyet kıılmağa bî-dār yok
3. başlu bağrum yaşlu çeşmüm nice bir nā-çār yok
4. ğam beni öldürdi ḥayfā n'eyleyem ğam-ḥvār yok
5. dirlügüm dirlük degül ha bir kıara gündür geçer

VII

1. āsafā zār u zebün étdi ğam-ı zindān beni

31. R. 1969: 14a.

Ḥasbī'nüñ ḥalāşına Paşa ḥazretine dénildi.

nār-ı hecr: sūr-ı hecr R. 1969. Anlam gereği değıştirildi.

2. şaldı gird-âb-ı belâya bî-vefâ devrân beni
3. geçdi fûrkat cânuma hâk eyledi hicrân beni
4. hey helâk eyler hemîşe yok yere bühtân beni
5. dirlügüm dirlük degül ha bir kıara gündür geçer

32.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. ne suçum var ki beni böyle dil-efgâr édesin
2. kanımı dökmek için dem-be-dem ifkâr édesin
3. hâr-ile hem-dem olup bülbülüñi zâr édesin
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

II

1. démezem döstum elbetde vefâ eyle baña
2. bir iş eyle ki bahâne bulamasun kimse saña
3. ey tabîb-i dil-i hasta déyü düşer mi saña
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

III

1. ne kıadar kim dil ü cân sen şaneme mâyil ola
2. 'aqlumuz geh tura geh 'ışkuñ ile zâyil ola
3. ey cefâ-pîşe bu işe hele kim kıâyil ola
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

IV

1. dest-i 'ışkuñla ciger odlara atılmış iken
2. nâr-ı hicrân ile dil yanmış u yakılmış iken
3. leblerüñ dâr-ı şifâsı begüm açılmış iken
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

V

1. âh elümden ne gelür yakılayın yanayın âh
2. kâse-i zehr-i ğamı nûş kılup kıanayın âh
3. n'édeyin n'eyleyeyin ben nice kıatlanayın âh
4. beni bîmâr édüp él derdine tîmâr édesin

33.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey felek germ olma aydup âfitâbum var benüm
- zerreye şaymaz günü bir mâh-tâbum var benüm

32. R. 1969: 14b; Me'âlî: Dîvân: Mr. 14, s. 185.

Me'âlî Çelebi fermâyed.

33. R. 1969: 15a; Me'âlî: Dîvân: G. 165.

Me'âlî fermâyed.

2b kııl: ola Dîvân.

2. gözlerüm segrir kulağum çıñlar u yüzüm kızar
yâ ilâhî hayr kıl bir ıztırâbum var benüm
3. la'line şordum ki n'îçün cānı bīmār eyledüñ
dédi kim hey derd-mend aña cevābum var benüm
4. uyımazlar her géce gavğā-yı āhumdan benüm
itleründen ey şanem gāyet hicābum var benüm
5. çarh büyüklenmesün kim eşigi yüz çarhça
ey **me'ālī** bir şeh-i 'ālī-cenābum var benüm

34.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dōstum düşmenler ile yār şanmışsın beni
ey dirīgā yār iken ağıyār şanmışsın beni
2. her vefāsuz hīz ü nā-merde meyil eyler déyü
tālib-i her-kaḥbe-i bāzār şanmışsın beni
3. bezm-i ğamda ağlayup yaşlar dökerdüm dün géce
şem' gibi sen güler oynar şanmışsın beni
4. 'āşık-ı dīdāruñam her cilfe göñül vérmezem
pāk-bāz-ı 'ışk iken murdār şanmışsın beni
5. ben **uşūlī**yem ki durdum hīzmete biñ cān-ıla
sen tarīk-i 'ışkda bī-kār şanmışsın beni

35.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. derd-i 'ışka mübtelā bir 'āşık-ı şeydā mı var
hüsniññ qadrin bilür bir dil-ber-i ra'nā mı var
2. 'ārızuñdan şerm-sār olup 'araḫ-rīz olmaduḫ
bir gül-i zībā mı var bir lāle-i ḥamrā mı var
3. bi'llah ey hūrşīd-i 'ālem-tāb inşāf eyle kim
tal'at-ı hüsni cihān-efrūzuña hem-tā mı var
4. lāle-zār-ı eşk-i hūnīn ile ser-tā-ser bugün
kanlara ğarḫ olmaduḫ bir dāmen-i şahrā mı var

34. R. 1969: 15a; Uşūlī: *Dīvān*: G. 132.

Uşūlī fermāyed.

Me'ālī başlıklı olan bu gazelin mahlas beytinden *Uşūlī*'ye ait olduğu anlaşılmaktadır.
5a biñ cān-ıla: bel bağladum *Dīvān*.

35. R. 1969: 15a; İshāk: *Dīvān*: G. 66.

İshāk fermāyed.

4a hūnīn ile: hūnīnümle *Dīvān*.

5b bigi bülbul-i gūyā: gibi bülbul-i şeydā *Dīvān*.

5. gülşen-i hüsnüñ temāşā eyleyüp medh étmege
bir dahı **ishāk** bigi bülbul-i gūyā mı var

36.

Mefā'iliün mefā'iliün mefā'iliün mefā'iliün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. kalupdur şan'at-ı 'ışk içre ferhāduñ hemān adı
dil-i mecnūnum olmuşdur zamānuñ şimdi üstādı
2. belā ıağında seng-i ğam keserken göñlümi görsün
şular kim bī-sütün üzre görem dēr kār-ı ferhādı
3. 'aceb mi 'āşık olaldan ğam-ı cānāna cān vërsem
ki rāh-ı 'ışka 'azm éden kişinüñ ğuşşadur zādı
4. benüm künc-i melāmetde ğam u miñnetdür eglencem
qosun bi'llāhi hālümde bu ben dīvāneyi şādī
5. işitdi **hayretī** āhın felekde her melek ey meh
éşigünde saña érmez mi anuñ bunca feryādı

37.

Mefā'iliün mefā'iliün mefā'iliün mefā'iliün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. şehā bu şan'at-ı 'ışkuñ şu resm oldum üstādı
ki şākird eylesem olur nice mecnūn [u] ferhādı
2. habībüm rāh-ı 'ışkuñda naşībüm çünki redd oldı
belā bezminde rüz u şeb ğam u ğuşşañ yéter şādī
3. hayāl-i derdüñi cānā yazaldan şafha-i dilde
gözüme çöpçe görünmez cihānuñ serv-i āzādı
4. beni kūyuñda redd eyler raķībüñ dilerem haķdan
bozulsun şüreti naķş-ı cihānda qalmasun adı
5. belā vü derd-ile **yūsuf** düşelden nār-ı hicrāna
cihānı nālesi tıtdı érişdi 'arşa feryādı

36. R. 1969: 15b; Hayretī: *Dīvān*: G. 455.

Hayretī fermāyed.

3a vërsem: virse *Dīvān*.

3b ki rāh: ıarıķ *Dīvān*.

4a benüm künc-i melāmetde ğam u miñnetdür: benüm bezm-i maħabbetde ğam ğuşşañdur *Dīvān*.

4b hālümde bu ben dīvāneyi: sultānum bu ben dil-dādeyi *Dīvān*.

37. R. 1969: 15b.

Yūsuf fermāyed.

38.

Mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. ilāhī 'āşıkı mülk-i cihāna pādīşāh eyle
ki ya'nī ben gedāyı ḥāk-i rāh-ı muştafā eyle
2. şabā ger ḥāk olursam ben izi tozına ol servüñ
yüri var toprağımı cān gözine tütüiyā eyle
3. sücūd ét ol büte ey dil қо gitsün zühd ü taqvāyı
çü bildüñ kıbleñi geçmiş namāzuñ hep kaçā eyle
4. ser-i kūyuña bir yaña çeker cān bir yaña gönül
beni gel ey ecel bi'llāh luṭf ét bir yaña eyle
5. yürek tennür[ı] cüş édüp koparsun dīdeden tūfān
yayılsun cümle dünyāya gönül bir mā-cerā eyle
6. ben özge derde uğradum baña bu pendı қо ey şeyḥ
eger bir himmetüñ var-ise luṭf ét bir du'ā eyle
7. bu yād éllerde çün yokdur gönül eglencesi bir yār
seg-i kūyuña var ey dil özüñi āşinā eyle
8. demüñden bezm-i 'uşşākın ḥarāret bulmasın muṭrib
uşūlī şı'rin okı 'āşıkāne bir şadā eyle

39.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. el-minnetü li'llāh ki yine yārumı gördüm
āvāre dil eglencesi dil-dārumı gördüm
2. bu ḥasta gönül derdine tīmāra érişdüm
sağlıklar-ile şol göz[i] bīmārumı gördüm
3. uyḥuda idi çeşm-i ümīdüm şeb-i ğamda
vaşl-ile bugün devlet-i bīdārumı gördüm
4. vīrāne gönül tekyesini kıldum 'imāret
gencine aradum yine mi'mārumı gördüm
5. bir cāme-i sebz-ile yine ḥayretiyā ben
şol tūṭi-i güyā-yı şeker-bārumı gördüm

38. R. 1969: 15b; Uşūlī: *Dīvān*: G. 118.

Uşūlī fermāyed.

2b toprağımı: toprağını *Dīvān*.

5b yayılsun: yazılsun *Dīvān*.

39. R. 1969: 16a; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 327.

Ḥayretī fermāyed.

4b aradum: arardum *Dīvān*.

40.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kulle-i kūh-ı 'ademden yaña gel 'anķāya baķ
ķāf-ı 'uzlet içre şol sîmurġ-ı bî-hem-tāya baķ
2. 'ışķ zencîrin yapış mecnûn-iseñ ķo kākûli
gel bu ħubbi'llāhı tut leylāyı ķo mevlāya baķ
3. geķ 'anāşırdan mesîhā gibi ķuds aşlından ol
ümmeĥâtı ķo ĥalef-ferzend iseñ ābāya baķ
4. gül gibi gûş ol ser-ā-ser gözüñ aç nergis gibi
gülşen[i] taĥķîķe gel şol bülbül-i gūyāya baķ
5. şubĥ-dem şeb-nem gibi dürler döker aşdāfı gör
ey **muĥîî** gözüñ aç bu ser-nigûn deryāya baķ

41.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. şanma zāhid bizi nāmûs-ıla 'āruñ ķulıyuz
yā senüñ gibi hemān ķurı vaķāruñ ķulıyuz
2. saña baş egmeyevüz ĥ'āce-i dehr olsañ eger
'ışķ esîri olan ol 'āşık-ı zāruñ ķulıyuz
3. pāk-durur 'ışķumuz 'uşşāk miyānında bugün
şanemā şanma ki biz bûs-ı kenāruñ ķulıyuz
4. ĥaķ-durur sevdüğümüz ma'nā yüzinden baķıcaķ
şûretā gerķi ki biz naķş u nigāruñ ķulıyuz
5. künc-i bāġı felege vërmeyelüm **ĥayretiā**
yeñi dîvānelerüz tāze bahāruñ ķulıyuz

42.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. öpülse yār ile yār olsa dil-ber
ķuçılsa rām-ı dil-dār olsa dil-ber

40. R. 1969: 16a.

Muĥîî fermāyed.

Başlıġında *Aşdāfî* olarak gösterilen gazelin son beytinde *Muĥîî* mahlası geçmektedir.

41. R. 1969: 16b; Ĥayreti: *Dîvān*: G. 139.

Ĥayreti fermāyed.

3a pāk-durur 'ışķumuz 'uşşāk: pākdur 'ışķumuz aĥbāb *Dîvān*.

3b bûs-ı: bûs u *Dîvān*.

42. R. 1969: 16b; Ĥayreti: *Dîvān*: G. 122.

Ĥayreti fermāyed.

2. ne deñlü ağlasa zār olsa ‘āşık
açılsa gülse gül-zār olsa dil-ber
3. nedür ‘āşıklarūñ hālını bilse
güzel sevse dil-efgār olsa dil-ber
4. söz ańlamaqda fettān olsa maħbūb
biraz şūh olsa ‘ayyār olsa dil-ber
5. cefāyı az kılsa **hayretiye**
sözüm bu kim vefā-dār olsa dil-ber

43.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şadıķu'l-ķavl olsa dil-ber bī-vefā yār olmasa
dāyimā ‘āşıklarūñ işi güci zār olmasa
2. ādemüñ çıķduğına şeytān sebebdür ravzadan
ben daķı çıķmaz-idüm kūyuñda aғыār olmasa
3. nice bir it gibi yār ardınca yélersin raķīb
saña hōd dērlerdi ādem lehceñ evgār olmasa
4. şimdi fettān-ı cihāndur her büt-i sīmīn-beden
yüzüñe baķmaz-idi dişüñde dīnār olmasa
5. dil-berā çokdan érişürdi **devāyī** vaşluña
ger hayāl-i halka-i zülfüñde ber-dār olmasa

44.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. buluşmasaķ senüñle kāşki ey bī-vefā bārī
veyāhūd çünki buluşduķ hīç olmasaķ cüdā bārī
2. şalup deryā-yı hicrāna beni yād étmedüñ bir dem
n'olaydı olmayayduķ senüñ ile āşinā bārī
3. ne ğam bād-ı fenā-y-ile yéle varsa ten-i hāki
bi-hamdi'llāh hele gitmez başumdan bu hevā bārī

43. R. 1969: 16b.

Devāyī fermāyed.

44. R. 1969: 17a; Uşūlī: *Dīvān*: G. 131.

Uşūlī fermāyed.

2b olmayayduķ senüñ ile: olmasa idük senüñle *Dīvān*.

3a hāki: hāķüm *Dīvān*.

4b yüzüñe baķsam: yüzüñi görsem *Dīvān*.

5b toptolu: dopdolu *Dīvān*.

6b ķo: ki *Dīvān*.

4. göz olsa cā-be-cā gökler gibi başdan başa cismüm
doyunca yüzüne bakşam senün ey meh-liķā bārī
5. çü düşdüñ böyle gird-āba akıd göz yaşların her sū
cihāna toptolu olsun gönül bu mā-cerā bārī
6. gönül rāh-ı meşakķatde ayakda kaldı sulţānum
éde gāh gāh el uci-y-la ırakdan merhabā bārī
7. ayağuña yüz urmağa eli érmez **uşŭlī**nün
güzel başuñ'çün olsun ķo éşigünde fedā bārī

45.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ışķ odından şem' gibi dökmedi yaşum benüm
āh kim oñulmadı bağrumdaki başum benüm
2. zehr-i hecr-ile felek tāsın tölular içmege
bezm-i miñnetde bulunmadı ayakdaşum benüm
3. künc-i ğamda yār cānum göñlümün eglencesi
derd [ü] miñnet yoldaşum ğamdur qarındaşum benüm
4. ben öliceķ ğamdan erbāb-ı belānuñ bezmine
kāse olmazsa 'acebdür bu şınuķ başum benüm
5. ni'met-i dünyāya bak[ma]dum **uşŭlī** olalı
künc-i miñnet meskenüm zehr ü belā aşum benüm

46.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gitdüm ammā kaldı kapuñda dil ü cānum benüm
cān u dilden ķuluñam devletlü sulţānum benüm
2. 'aql [u] şabr u cān u dil kaldı kapuñda dōstum
ğam degül derd ü ğamuñdur çünki yārānum benüm
3. senden ayruyam velī hālümü i'lām étmege
ķande ise[n] érişür saña bu efġānum benüm

45. R. 1969: 17a; Uşŭlī: *Dīvān*: G. 89.

Uşŭlī fermāyed.

2a hecr: ķahr *Dīvān*.

3a yār: yārı *Dīvān*.

4a ben öliceķ ğamdan erbāb-ı belānuñ: ben ölüp hāk olıcaķ erbāb-ı 'ışķuñ *Dīvān*.

5b zehr: derd *Dīvān*.

46. R. 1969: 17a; Uşŭlī: *Dīvān*: G. 88.

Velehū.

2a kaldı kapuñda: kapuñda kaldı *Dīvān*.

5a çünki derd-i 'ışķa uğradı **uşŭlī** umaram: dāğ-ı 'ışķ urup cerāhat rāhat étđi cānumı *Dīvān*.

4. çünkü sevgüñ dilde ĩmānumdur ölürsem dañı
umaram kim gitmeye sīnemden ĩmānum benüm
5. çünkü derd-i ‘ışķa uğradı **uṣūlī** umaram
‘ākıbet bu derd ola ‘ālemde dermānum [benüm]

47.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ger şorarsañ künc-i miñnetde nedür ĥālüm benüm
ĥastayam ġāyet mükedder oldı aĥvālüm benüm
2. geldi ĥālüm şordı luṭf-ile ĥayāl-i ‘ārızuñ
dōstum ġāyet éyü geldi yine fālüm benüm
3. yanayın şevķ-ı ruĥuñla nār-ı ‘ışķa ġāyeti
déyesin ‘ışķuma nūr oldı bir abdālüm benüm
4. bir nazarda cān u dil mülkini yaġmā eyledüñ
göz göre yıķduñ vücūdum mülkin a zālüm benüm
5. şāh-ı ‘ışķam bir benek altunlu ĥaftāndur baña
penbelerle zeyn olaldan **ĥayretī** şālüm benüm

48.

Mef’ülü fā’ilātün mef’ülü fā’ilātün
Muzārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. dil-teşneyem ilāhī āb-ı zülāle érgür
fürķat şebini ya’nī rüz-ı vişāle érgür
2. nār-ı celālüñ-ile ĥākister olmadın ten
dīdār ĥaķķı yā rab nūr-ı cemāle érgür
3. bu mihr-i cānı yā rab ĥurtar küsüf-ı ġamdan
maķşūd kevkebini burc-ı kemāle érgür
4. bu dehr-i dün elinden ĥāke ber-ā-ber oldum
ķaldur élüm alup ol tāze nihāle érgür
5. zevķ u şafā ile kıl bī-huş **ĥayretī**yi
ey sākī-i maĥabbet gel [bir] piyāle érgür

47. R. 1969: 17b; Ĥayretī: *Dīvān*: G. 293.

Ĥayretī fermāyed.

2b dōstum ġāyet éyü: şādmānam kim güzel *Dīvān*.

4a yaġmā: virān *Dīvān*.

48. R. 1969: 17b; Ĥayretī: *Dīvān*: G. 82.

Ĥayretī fermāyed.

3a yā rab ĥurtar küsüf-ı ġamdan: ĥurtar ķoma küsüf-ı ġamda *Dīvān*.

49.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ışk-ile ma'mūr olan vīrāne göñlümdür benüm
seng-i cevri-ile yapılan hāne göñlümdür benüm
2. 'ışk şāhına kıl olup ihtiyār-ile bugün
dōstlar baş egmeyen sulṭāna göñlümdür benüm
3. kūşe-i kūy-ı harābātı fenāya vėrmeyüp
mest ü rüsvā seyr eden dīvāne göñlümdür benüm
4. nūş édüp hum-hāne-i şāhīde 'ışkuñ cāmını
şol müdām ayılmayan mestān[e] göñlümdür benüm
5. ṭolu içüp merhabā itdükçe ağıyār ile sen
kan içen karşuñda kana kana göñlümdür benüm
6. kimseden utanmadın ey **hayretī** olup harīş
kocadukça meyl eden oğlana göñlümdür benüm

50.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ṭa'n éder dermāna bu göñlümde derdüm var benüm
hālīş olmuş zer gibi bir rüy-ı zerdüm var benüm
2. üstüme ğam gelmez oldı olalı 'ışka esīr
çünkü sulṭān kılıyam kimden ne derdüm var benüm
3. yüzi şuyın yérlerine dökdi gül-i ra'nālaruñ
bāğ-ı hüsn içre yine bir tāze verdüm var benüm
4. bu bisāṭ-ı 'ışk içinde dāyimā cān oynaram
göñlüme eglence için ya'nī nerdüm var benüm
5. **hayretī** yoluñda hāk oldı dēdüm güldi dēdi
pes anuñ'çün hāṭırumda hayli gerdüm var benüm

49. R. 1969: 17b; Hayretī: *Dīvān*: G. 297.

Hayretī fermāyed.

50. R. 1969: 18a; Hayretī: *Dīvān*: G. 296.

Hayretī fermāyed.

4a cān: at *Dīvān*.

51.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
Muḡārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. da'vā-yı ḡüsn kılmağa 'ālemde ey nigār
sen dil-sitān-ile büt-i ḡīnün ne cānı var
2. peykānlaruñ bedende gelüp olalı muḡīm
ḡam 'askerine oldı tenüm āhenin ḡışār
3. ḡanlı yaşumla yazmağa ḡam mā-cerāsını
ruḡ-sār-ı zerdüm oldı benüm levḡ-i zer-nigār
4. ḡün gibi göge érdi başum olalı şehā
ben 'āşık-ı felek-zede kūyuñda ḡāk-sār
5. kimdür ḡayālī dērseñ eyā serv-i ḡōş-ḡırām
bir derd esiri 'āşık-ı bed-nām-ı rüzigār

52.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḡamdan öldüm hey meded rūḡ-ı revānum gelmedi
ol gidelden daḡı yérine bu cānum gelmedi
2. başuma ḡopdı kıyāmet geldi biñ dürlü belā
āh ol ser-fitne-i āḡir zamānum gelmedi
3. ḡalmadı şabır dilün ārām[ı] gitdi cānumuñ
ey dirīḡā daḡı ol ārām-ı cānum gelmedi
4. oldum oḡlan u ḡocaldum böyle miḡnet görmedüm
geldi ḡayfā pirlük ol nev-cevānum gelmedi
5. püte-i cāna yine tır-i belā durmaz gelür
ey uşulī gerçi ol kaşı kemānum gelmedi

53.

Meḡ'ülün meḡ'ülün meḡ'ülün meḡ'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. diyār-ı ḡurbete düşdüm bu yād éllerde yārum yok
beni ḡam ḡāk-sār étdi meded bir ḡam-ḡüsārum yok

51. R. 1969: 18a; ḡayālī: *Dīvān*: G. 56.

ḡayālī fermāyed.

1a kılmağa: kılmaḡı *Dīvān*.

5b 'āşık: 'aşḡ *Dīvān*.

52. R. 1969: 18a; Uşulī: *Dīvān*: G. 147.

Uşulī fermāyed.

5a püte-i cāna yine: püte-i cān u dile *Dīvān*.

53. R. 1969: 18b; Uşulī: *Dīvān*: G. 63.

Uşulī fermāyed.

4b nic'édem: niceydim *Dīvān*.

2. belā-keş öksüzem derd-ile miḥnetdür qarındaşum
ğam ile ğuşşadan artuḡ daḡı ḡvīṣ [ü] tebārum yok
3. begüm zībā cemālūñe gönüldeñ ‘āşıkam ‘āşık
gerek öldür gerek dirgür severem ihtiyārum yok
4. hemīşe sāye gibi yanuñā düşmek diler göñlüm
nic’edem sensüz ey serv-i revānum ḡıç qarārum [yok]
5. beni bir görme ey leyli-ḡırāmum ġayrılarla tek
başumı kāse-i mecnūn gibi şı inkisārum yok
6. ne işüm var benüm taḡvā ile zühd ile ey zāhid
uṣūlīyem bugün bī-kārлықdan özge kārūm yok

54.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dōstum eyle naḡar ben ‘āşık-ı çālākūñe
rūz [u] şeb yüzüm sürerem eşigūñde ḡākūñe
2. ḡūriye teşbīḡ édermişsin nigārı vā’izā
bāreka’llāḡ āferīn olsun senūñ idrākūñe
3. tek raḡīb-i dīve ‘ömrüm eyleme mihr ü vefā
ne cefā eylerseñ eyle ‘āşık-ı ġam-nākūñe
4. ḡüsn meydānında kimdür rū-be-rū qarşu dura
ey kemān-ebrū senūñ şol ġamze-i bī-bākūñe
5. tınma şād ol ey **ġubārī** ol elif kāmetlü yār
bir elif çekmek dilermiş sīne-i şād-çākūñe

55.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ġoncalar la’lūñ görüp çāk-i girībān étdiler
gördiler bu ḡāleti bülbüller efġān étdiler
2. lebūñe öykündüġi’çün cām-ı cem ey ġonca-leb
meclis içre toptolu baġrın kızıl ḡan [étdiler]
3. ‘īd-i vaşluñ yādına ‘āşıkıların ser-mest olup
ka’be-i kūyuñda birbirini ḡurbān étdiler
4. yanmaġ-içün şevḡ-i ruḡ-sāruñla ey leyli-ḡırām
baḡş édüp pervāneler ‘azm-i şem’-dān étdiler

54. R. 1969: 18b.
ġubārī fermāyed.

55. R. 1969: 19a.
ġubārī fermāyed.

5. gūş édicek tîr-i zaḥmuñdan **ġubārī** nālesin
 қаралар гэуүп федеклер зār [u] giryān étdiler

56.

Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. étmezem gül-zār seyrin bülbül-i şeydā bigi
 meskenüm kâf-ı kanā'at olalı 'anḳā bigi
2. bir içüm şu minnetin étdürme naḥl-i qaddüñe
 tā ki qaddüñ mīvesi 'izzet bula ḥurmā gibi
3. kūh-veş çek dāmenüñ şahrā-yı 'ālemden bugün
 iki yaḳa ıssı olmaḳ isteseñ deryā bigi
4. sūzen-i dil-sūzı ġamzeñdür baña ḥāyıl olan
 yoḥsa eylerdüm tecerrüd qaşdını 'isā bigi
5. zerre deñlü kılmaduñ dehre **ḥayālī** i'tibār
 topuñ aḡsa göklere mihr-i cihān-ārā bigi

57.

Fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. isteme zāhidden ey dil 'ışḳ-ı cānān yolların
 tanruñ içün şorma her nā-dāna 'irfān yolların
2. bilmezem yā rab ki peyk-i yūsufuñ kandan gelür
 seyle vērde dīde-i ya'qūb ken'ān yolların
3. tā ḥarīm-i kūyuñı étmeye nā-maḥrem tavāf
 kesdi işbu dīde-i ḥūn[ī] beyābān yolların
4. rāhuñ üzre ger duram incinme sulṭānum baña
 beklemek cāyiz-durur mūra süleymān yolların
5. ey **uşūlī** 'ışḳa māni' olmaz ta'n-ı raḳīb
 bağlayamaz ḥār u ḥas deryā-yı 'ummān yolların

56. R. 1969: 19a; Ḥayālī: *Dīvān*: G. 605.

Ḥayālī fermāyed.

1a, 1b, 3b, 4b, 5b bigi: gibi *Dīvān*.

2a étdürme: çekdürme *Dīvān*.

2b qaddüñ: qadrüñ *Dīvān*.

5b aḡsa: aḡsın *Dīvān*.

57. R. 1969: 19a; Uşūlī: *Dīvān*: G. 147.

Uşūlī fermāyed.

2b gelür: gele *Dīvān*.

5a māni': ma'nī *Dīvān*.

58.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
Muḡārī --+ / -++ / +++ / +-+

I

1. gitdüm diyār-ı fūrḡate ey ṣāh el-vidā'
oldum belā vü miḡnete hem-rāh el-vidā'
2. 'arz eylesün yér ehline her mā-cerāyı eşk
yazsun felekler üzre çıḡup āh el-vidā'
3. demler-durur ki levḡa-i ḡihremde ḡan-ıla
ey eşk-i dīde yazıla her-gāh el-vidā'
4. terk étmez-idüm eşigüñi līk ḡorḡaram
od ura ṣehre āh-ı seḡer-gāh el-vidā'
5. düşmenler ile sen esen ol dōstum hemān
vérsün benüm de ṣabrumı allāh el-vidā'
6. hicrān éline ṣaldı beni rüzigār āh
ey gözüm ḡan ağla ey göñül eyle hezār āh

II

1. bir ḡastayam ki ṣerbet-i dermāna érmedüm
bir 'āṣıḡam ki vuṣlat-ı cānāna érmedüm
2. bir zerreyem ki vāṣıl-ı ṣems ol[ma]dum henüz
pervāneyem ki ṣem'-i ṣebistāna érmedüm
3. yaṣum gibi yüz üzre sürindüm [yolında] çok
biñ sa'y-ile ol serv-i revāna érmedüm
4. içdüm belā piyālelerini bezm-i ḡamda līk
ḡum-ḡāne-i maḡabbet-i cānāna érmedüm
5. vā ḡasretā ki ḡulmet-i hicrāna düşdüm uṣ
iskenderem ki ṣeṣme-i ḡayvāna érmedüm
6. hicrān éline ṣaldı beni rüzigār āh
ey gözüm ḡan ağla ey göñül eyle hezār āh

58. R. 1969: 19b; ḡayretī: *Dīvān*: Ms. 2.

Mersiiye-i ḡayretī fermāyed.

I-2a her: bu *Dīvān*.

I-6b gözüm: göz *Dīvān*.

II-3b ol: o *Dīvān*.

II-6b gözüm: göz *Dīvān*.

III-1b yol: yolda R. 1969.

III-2b ṣevḡ: zār *Dīvān*.

III-5a diyāridur: diyārı-durur R. 1969. Vezin gereḡi deḡiştirilmiştir.

III-6b gözüm: göz *Dīvān*.

IV-1b baḡtum: ṡālī'üm *Dīvān*.

IV-5a senüñle görürken cihānı: cihānı senüñle görürken *Dīvān*.

IV-6b gözüm: göz *Dīvān*.

III

1. étdüm diyār-ı fūrķate gerçi sefer dirīġ
zādum ġam oldı ince bu yol mā-ħazar dirīġ
2. sen gülden ayrılaldan işidüp fiġānumı
būlbūl hezār şevķ-ile dēr her seher dirīġ
3. sen mū-miyān u sīm-bedenden cūdā benüm
ķıldı felek bēlūmi büküp zer kemer dirīġ
4. derdüñ devā [yéterdi] baña ey řabīb-i cān
ħālūmden olmayayduñ eger bī-ħaber dirīġ
5. fūrķat diyārıdur baña şimden gērū mekān
muħkem yapıldı bāġ-ı vişāl üzre [der] dirīġ
6. hicrān éline şaldı beni rūzigār āh
ey gözüm ķan ağla ey göñül eyle hezār āh

IV

1. göz göre cānum étdi felekden tenümnden ba'īd
naħs oldı gitdi olmadı bu baħtum sa'īd
2. yıķdı göñül sarāyını hicrān eli-y-le çarħ
bāġ-ı vişālūñe yapıldan der-i ümīd
3. ķıldı felek işin bu ben eksiklünüñ tamām
sen şāh-ı ħüsnüñ eylesün 'ömrin ħudā mezīd
4. aġyār[1] kes yanuñdan eyā serv-i ħōş-ħırām
bāġ-ı vişāl içinde yaraşmaz igen pelīd
5. iki gözüm senüñle görürken cihānı āh
cānum gibi iki gözüm olduñ nā-bedīd
6. hicrān éline şaldı beni rūzigār āh
ey gözüm ķan ağla ey göñül eyle hezār āh

59.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir gözi fettān ġamından dīde ħūñn yaşludur
bir ser-efrāzuñ elinden āh baġrum başludur
2. bu dil ü dīdem sarāyında ħayālūñ şāhını
ķondur ey şeh kim küşāde yérdür içlü taşludur
3. bunca merdüm-küş elinden ben nice cān ķurtaram
bir ħarāmī gözlü cādū beñlü uğrı ķaşludur

59. R. 1969: 20a; Me'ālī: *Dīvān*: G. 253.

Me'ālī Çelebi fermāyed.

2a şeh: meh *Dīvān*.

5b 'aql yār olmaz bize: bize yār olmaz ħired *Dīvān*.

4. kimseden kaçmaz şanavber başı taşradur anuñ
tañ degül uysa şabāya serv oynar başludur
5. ey **me'ālī** anuñ-içün 'aql yār olmaz bize
'ışka düşelden bérü bizümle ol şavaşludur

60.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. eger dérlerse kıl tevbe şarāb u dil-ber [ü] sāza
benüm kulağuma girmez eyā şūfī bu āvāze
2. yüzüñi göricek tañ mı çıkarsam cān libāsını
çıkarur ba'zı géydügin kişi érişicek yaza
3. kırsın 'ālemi küllī çoğ étme nāzuñı dédüüm
işitdi çün bu sözi ol hemān-dem başladı nāza
4. iki ebrūñ-ile kaddūñ kaşuñ üstinde şol bir hāl
nigārā vākıf olmışlar saña söyledüüm rāza
5. ne bilsün bülbülün hālın **me'ālī** gonca iken gül
bilür mi 'aşıkuñ derdin ola ma'sūq çün tāze

61.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. hīç her-cāy[i] olan hūba maḥabbet étme
bī-ḥaḳīḳat olan ādemle meveddet étme
2. gözi yaşına bakup olma raḳībe māyil
aḳçalı olduğı'çün kāfire 'izzet étme
3. cehd édüp er gibi ol şīrin lebini emegör
ey gönül tıfl[ı] uşañ olma ferāḡat étme
4. yatabildügi kadar sīnede yatsun ḳo gönül
el urup çekmege peykānına zaḥmet étme
5. dōstāne be **me'ālī** saña bir söz diyeyin
sen sen ol kimse ile hīç 'adāvet étme

60. R. 1969: 20b; Me'ālī: *Dīvān*: G. 39.

Me'ālī fermāyed.

5. beyit *Dīvān*'da bulunmamaktadır.

61. R. 1969: 20b; Me'ālī: *Dīvān*: G. 70.

Velehū.

1a meveddet: mürüvvet *Dīvān*.

3a şīrīn: şīr *Dīvān*.

62.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. hem-demün oldı haṭuñ éreli berber dérler
vechi midür senün ol eksügün oḥşar dérler
2. vāh ki dellāk daḥı baş açuḡ abdāluñ olup
güvleyüp ikide bir üstüne düşer dérler
3. belki 'uryān édüben ḥalvete çeküp şanemā
seni baḡrına başup āh ki kuçar dérler
4. gözlerüm yaş aḳıdur düşeli 'ıṣkuña dédüm
dédi ḥamāma giren kimsene derler dérler
6. nicedür ḥāk-i reh-i dōst leṭāfetde désem
çaḡrışup her yañadan va'llāhi cevher dérler
7. çekdügüm derd ü ḡam-ı yāri püserler bilüben
gönlümün tıflına ḥālün ne birāder dérler
8. olmaya hīç **me'ālī** gibi ḥōş-ṭab' u faşīḥ
gerçi çok şā'ir olur ince ḡazeller dérler

63.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kirpigün siḥr oḡlarıdur kaşlarıñdur yāy aña
bir benüm gibi belā-keş uğrar-ısa vāy aña
2. bu ne ruḥ-sār-ı dil-āvīz olur ey sulṭān-ı 'ıṣḳ
kim felekde reşk éder mihr-i cihān-ārāy aña
3. nāle étse 'āşık-ı dil-ḥaste derdüñden senün
ḥaḳ budur kim bir nefes hem-dem olıma nāy aña
4. ol perī-ruḥ olmadıysa yūsuf-ı mışr-ı cemāl
pes ne yüzden secde eylerler gün ile ay aña
5. ḥāzır olmazsa **başīrī** ḥāk-i pāy baḥş étdükde
bi'llāh ey iki gözüm andan ḳoyasın pāy aña

62. R. 1969: 20b.

Velehū.

Bu gazel Me'ālī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

63. R. 1969: 21a; Başīrī: *Türkçe Şiirler*: G. 1.

Başīrī fermāyed.

1a oḡlarıdur kaşlarıñdur: oḳıdur ebrūlarıñdur *Türkçe Şiirler*.

2a dil-āvīz: dil-ārā; 'ıṣḳ: ḥüsn *Türkçe Şiirler*.

4b pes: bes *Türkçe Şiirler*.

5a ḥāk-i pāy baḥş étdükde: ḥāk-i pāk itdükce baḥş *Türkçe Şiirler*.

64.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. dil zebûn u leşker-i ğam bî-'aded
yâ ilâhe'l-'âlemîn senden meded
2. muşhaf-ı hüsn içre kıddi bir elif
ol elif üzre mu'anber kaşı med
3. serv-quadler gerçi çokdur velî
saña boydaş olımaz bir serv-quad
4. yıkmasun déyü cihânı seyl-i eşk
kırpigüm her yañadan bağladı sed
5. hil'at-i şāhiye baş indirmezem
ey **başiri** nāma yétmez bir nemed

65.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün

Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şol bî-nevā ki bir güzelün mübtelâsıdur
'ayb étme zāhid[ā] anı gönül belâsıdur
2. yüksek tutarsa yār gibi kendüyi güneş
ta'n étmeñüz aña ki gönül belâsıdur
3. ol kebg-i hoş-hırāmı ne var şayd eylemege
gönlüm kuşu-y-la sîne ki şāhın yuvasıdur
4. ey müşk nāfesini véren hāk-i pāyına
şat turma ki derisine tolu bahâsıdur
5. cānā **revānī** ölse lebün'çün 'aceb degül
zīrā sipāhinün yédügi kan bahâsıdur

64. R. 1969: 21a; Başiri: *Türkçe Şiirler*: G. 13.

Velehü.

3a çokdur: çok durur *Türkçe Şiirler*.

5b nāma: neme *Türkçe Şiirler*.

65. R. 1969: 21a; Revānī: *Dīvān*: G. 109.

Revānī.

2b gönül belâsıdur: güzellik belâsıdur *Dīvān*.

3a eylemege: itmege *Dīvān*.

4 Bu beyit *Dīvān*'da bulunmamaktadır.

66.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şahrâda kaçdı benden ol âhû çayır çayır
yağsa 'aceb mi taşları âhum bayır bayır
2. cānum démiş raķīb o nigāra meded [meded]
cānın teninden anuñ ilāhī ayır ayır
3. dédüim ki şer raķibi helāk eyleseñ n'ola
bir pāre tırdı dağı ayıtdı hayır hayır
4. ol yüzi āfitābı görem gibi bu seher
nūr āyetini düşde okurdum şayır şayır
5. dil bağla bend-i zülfine yāruñ yüri
bi'llāhi **zātī** kayduñı kum [kum] kayır kayır

67.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. açdı kufılın geldi 'īd ayı der-i mey-hānenüñ
müjde-kān ét sākīyā çek gūşını mey-hānenüñ
2. la'l [ü] gevherler nişār étseñ n'ola meclise kim
'ālemüñ genci degüldür ecri bu şükrānenüñ
3. bağı tılsun kan-ıla cām-ı meyüñ kim dem-be-dem
leblerin öper kıyardur gül yüzün cānānenüñ
4. cām içün üftādeler mey-hāneye düşse n'ola
nice cemler yaştanupdur eşigin mey-hānenüñ
5. tırma sākī şun ciger kanın **hilālī** teşneye
yādına nüş eylesün şol gözleri mestānenüñ

66. R. 1969: 21b; *Zātī*: *Dīvān*: G. 215.

Zātī fermāyed.

3a eyleseñ: eylesen *Dīvān*.

3b tırdı dağı: tırdı tırdı *Dīvān*.

4b āyetini düşde: āyetin düşümde *Dīvān*.

67. R. 1969: 21b; *Hilālī*: *Dīvān*: G. 59.

Hilālī fermāyed.

1a kufılın: kağan *Dīvān*.

1b müjde-kān: müjde h'āb *Dīvān*.

2a étseñ: itsün *Dīvān*.

3b öper: öpüp *Dīvān*.

4b yaştanupdur: yaştanıbdur *Dīvān*.

68.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ālemi dutdı dirîgâ âh u feryādum benüm
 hālūme bir raḥm éder 'ālemde bulmadum benüm
2. ḥüsn-i gül bir aya döymeş tîz olur bülbül ḥāmüş
 her gün efzün ol mehüñ ḥüsnine feryādum [benüm]
3. dédüñ öldüm kūh-ı ğamda dād elüñden ḥusrevā
 dédi ol şîrîn-zebānum olma ferhādum [benüm]
4. ben nice mecnūn-ıla ferhādı teslīm étmeyem
 kim biri şeyḥüm 'azîzüm biri üstādum benüm
5. 'ışk-ı şîrîn-ile olmazsam cihānda nām-dār
 ḥusrevā 'ālemde **remzî** olmasun adum benüm

69.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her kaçan nāz eylese ol serv-i āzādum benüm
 sîneden çıkmak diler rūḥ-ı ferah-şādum benüm
2. bunca gündür kūh-ı ğamda lāle-veş kan ağılaram
 démez ol şîrîn-zebān hālūñ ne ferhādum [benüm]
3. 'ışk-ı ferhād-ile mecnūnı n'ola yād eylesem
 kim biri şeyḥüm 'azîzüm biri üstādum [benüm]
4. ben kula raḥm ét démekden ağızum egildi saña
 kılmaduñ hergiz neẓāre ey perî-zādum benüm
5. gün gibi 'ālemde olayduñ **ḥayālî** nām-dār
 bir gün ol ğonca-dehen yād eylese adum benüm

70.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gerçi ey meh sen dahı gül-berg-i terden tāzesin
 bülbül oldur kim seve her dem gülüñ bir tāzesin

68. R. 1969: 22a.

Remzî fermāyed.

69. R. 1969: 22a; Ḥayālî: *Dīvān*: G. 331.

Ḥayālî fermāyed.

1b çıkmak: kaçmak *Dīvān*.

2a gündür: demler *Dīvān*.

70. R. 1969: 22a; Vaşfî: *Dīvān*: G. 60.

Vaşfî fermāyed.

3a hecri-y-le: derdiyle *Dīvān*.

2. ẖil'at-i 'ışķuñ benüm ẖaddüm degül géymek şehā
bir gedāyam yeg-durur bilmek kişi endāzesin
3. ger ölem hecri-y-le ol her-cāyinüñ ben ey refīķ
luṭf édüp seng-i mezārum üzre ẖālüm yazasın
4. ẖārlardur hem-demüñ nālem işitmezsın benüm
gülsin ammā diñlemezsēñ bülbulüñ āvāzesin
5. göñli şehristānı **vaşfīnūñ** açılmaz āh kim
leşker-i ğam tıtdı ey dil-ber der ü dervāzesin

71.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. nice ğam çekmesün 'aşık ya nice şād-mān olsun
içerse ğayrılarla mey [ü] şarāb[ı] nüş-ı cān olsun
2. 'aceb bir kimse var mı kim cihānda bendeñ olmaya
gerekse ey şeh-i ẖübān fülān ibn fülān olsun
3. göñül almak murād-ise tekellüf yokdur arada
eger maķşūd cān-ise benüm rūhum revān [olsun]
4. göñül gerçekden ol yāri eger sevmezse va'llāhi
senüñ yanuñda ey nāşih benüm sözüm yalan [olsun]
5. **revānī** 'ışķı cānānuñ beni ğāyet zebūn étdi
ķayırmaz ben faķīr olsam o dil-ber kām-rān olsun

72.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil-berā kim dēr saña yā serv yā şimşādsın
müntehāsın servden bu cümleden āzādsın
2. 'ışķına ol husrev-i şirīnūñ uyduñ dāyimā
kūh-ı ğam kesmekde sen ferhāddan üstādsın
3. bendeñe ey serv-ķad kārūñ senüñ zūlm ü cefā
bī-vefāsın pādişāhum toĝrusı bī-dādsın

71. R. 1969: 22b; Revānī: *Dīvān*: G. 302.

Revānī fermāyed.

1b mey [ü] şarāb[ı]: sen şarābı *Dīvān*.

4a va'llāhi: bi'llāhi *Dīvān*.

5a zebūn: zelīl *Dīvān*.

5b faķīr: haķīr *Dīvān*.

Bu şiirin başlığı sehven 'Aşķī olarak atılmıştır.

72. R. 1969: 22b.

Ferruḫī fermāyed.

4. tîğ-ı ğamzeñ birle her dem diş bilersin anuma
aşd-ı cān étmek dilersin var-ise cellādsın
5. **ferruḥī** dil-berlerüñ cevır étdügi budur saña
kim bilürler dil-rübālar cevırine mu‘tādsın

73.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fa‘lün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – –

1. āh kim baña naşīb olmuş cefā maḥbūbdan
geçdi ‘ömrüm görmedüm bir dem vefā maḥbūbdan
2. édemezven tā kıyāmet ger éder olsam beyān
şol adar çekdüm cefā ben mübtelā maḥbūbdan
3. gerçi kim bī-derd olan bilmez benüm ḥālüm velī
ben ne miḥnet çekdügüm bilür ḥudā maḥbūbdan
4. her géce tā şubḥ olunca ney gibi efgān édüp
iñlerem derd-ile kim düşdüm cüdā maḥbūbdan
5. bu dil-i bīmār içün şordum ṭabīb-i ‘ışa kim
dédiler **vaşfī** olur saña devā maḥbūbdan

74.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fa‘lün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – –

1. serv-adūñ dikmesidür şāḥ-ı gül gül-zārda
eşküñüñ perverdesidür lāleler kuh-sārda
2. vaşl-ı dil-berdür hemīñ dünyā metā‘ından ‘arz
yohsa ‘ış ehli ne aldı şatdı bu bāzārda
3. yā gönül sīnemde mihrüñ gizledi ağıyārdan
yā örümcek perde çekdi aḥmed üzre ğārda
4. çīn [ü] māçīne giden geldi yine sağı esen
şol benüm şūrīde gönülüm aldı zülf-i yārda
5. **sūzīnūñ** ma‘nāda rüşendür güneşden her sözi
gerçi kemdür şūretā kim zerreden midārda

73. R. 1969: 22b; Vaşfī: *Dīvān*: G. 62.

Vaşfī fermāyed.

3a bī-derd: bī-dād *Dīvān*.

5a bīmār içün: bīmāra em *Dīvān*.

5b dédiler: dédi kim *Dīvān*.

74. R. 1969: 23a.

Sūzī fermāyed.

75.

Meḥ'ülü fā'ilātü meḥā'ilü fā'ilün
Muḏārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ğam ḥānesine göñlümüñ ey meh-liḳā gele
 kapuda ƣaldı gözleri hey bī-vefā gele
2. bār-ı belālaruñ-ıla ƣaddüm ḥam olmasun
 cānā neler ƣeker göre bu mübtelā gele
3. şıḥḥat yüzini ḥayli zamān oldı görmedüm
 hecr-i ruḥuñla ƣekmedüm āz [u] belā gele
4. ben sāyeñ olayın şalın ey serv-i nāz sen
 seyr éde varalum ikimüz bir yaña gele
5. yandı yakıldı **remzī** helāk oldı hecr-ile
 bī-ƣāre ümmete yetiše muştafā gele

76.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dédiler şaƣın seni tutar cefāsı ƣaşına
 geldi hep dédükleri ben mübtelānuñ başına
2. naḳş-bend-i ḥüsn-i dil-ber baña bir naḳş étdi kim
 āferīn olsun bu naḳş-ı dil-keşüñ naḳḳāşına
3. cānı yokdur öyküne şāḥ-ı gül-i ra'nā saña
 gerçi rengīn cāmeler géymiş içine ƣaşına
4. aḳdı 'ālem mā-cerā-yı eşk ucından ƣeşmüme
 tut ki ƣanludan şikāyet étdiler şubaşına
5. **remziyā** ağlamakdan yüz ƣevürmezdüm n'édem
 baḳmaz ol iki gözüm bir dem ğarībüñ yaşına

77.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. fenn-i 'ışḳ içre édersem n'ola ferhād-ıla baḥş
 ƣābil-i şākird olanlar éder üstād-ile baḥş
2. şāḥ-ı ḥüsn olduñ ƣul étdüñ kendüñe ser-keşleri
 ƣaddüñ eylerse yéridür serv-i āzād ile baḥş

75. R. 1969: 23a.
Remzī fermāyed.
 76. R. 1969: 23a.
Velehū.
 77. R. 1969: 23b.
Faḳīrī fermāyed.

3. kāmētüñe nisbet artuğdur déyü şāḥ-ı çenār
‘ar‘ar u serv [ü] şanavber étdi şimşād ile baḥş
4. sırr-ı ‘ışkı şūfī-i nā-cinse izhār étme kim
müşkil olur eylemek bir kişi azdād ile baḥş
5. dad mı vérmez **faķīrī** dād elinden dil-berüñ
dadı yoğdur eyleme bi’llāh bī-dād ile baḥş

78.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. berg-i gül kim sāye şalmış kākül-i miskīn aña
nice ‘aşığ olmasun her bülbul-i miskīn aña
2. bāğ-ı ḥüsn içinde bir naḥl-i dil-ārādur būyuñ
nāzdan mīve bitürmiş ḥande-i şīrīn aña
3. şöyle dil-teng oldu ğonca ḥasret-i la’lūñle kim
berg-i gül bister olupdur ḥārlar bālīn aña
4. ḥasret-i mihr-i ruḥuñla sūz-ı āhum ‘ālemi
nār u nūr éderdi yaşum vérmese teskīn aña
5. merve ḥaķķı ka‘be-i kūyuñ şafā-yı rūḥdur
édemez biñ sa’y éderse zāhid-i ḥōd-bīn [aña]
6. bezm-gāh-ı kadrüñ eyvānında ey ḥüsn-i ḥasen
çarḥ sākī u güneşdür sāğar-ı zerrīn aña
7. vaşf-ı la’lūñi **faķīrī** dilde tekrār eylese
rūḥ-ı kudsī eyleye biñ şevķ-ile taḥsīn aña

79.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. bir kadeh meyle güzeller yañağı gül gül olur
‘aşığ-ı ḥasta-dil içdükçe velī bülbul olur
2. bir nefes gitmese dilden n’ola la’lūñ şekeri
çünki eglencesi rind olanuñ ekşer mül olur
3. çeşm [ü] zülfüñ hevesi-y-le germ olam ḥaşre degin
kaḥrüm üstinde biten nergis ile sünbül olur
4. nice āb u nice āteş nice bād u nice ḥāk
‘aşıkuñ cüz’ [ü] vücūdı ki bir avuç gil olur

78. R. 1969: 23b.

Velehū.

79. R. 1969: 23b.

Velehū.

5. mışr-ı 'izzetde **faķiri** n'ola sultān olsa
her ki ol yūsuf-ı gül-çihreye varur kıl olur

80.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. gözüñ bīmār olaldan rūma sultān haṭṭ u hāl olmuş
dirīgā bir iki hindū şeh-i mışr-ı cemāl olmuş
2. dehānuñ üzre zülfüñüñ gezer yokluğ-ile 'ömri
miyānuñ bir kıla kâdir degül ğamdan hayāl [olmuş]
3. kara bahtum gibi dāyim yéler oñmaz meger sāyeñ
hevā-yı serv-ķadūñ ile ki böyle pāy-māl [olmuş]
4. şıyaldan kelle-i mecnūnı seng-i miḥnet-i devrān
seg-i kūyma leylīnūñ şikeste bir sifāl olmuş
5. **faķiri** yine sevdā-yı ser-i zülf-i siyāhuñla
benüm 'ömrüm 'aceb aşūfte vü şūrīde-hāl [olmuş]

81.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. maḥabbet bī-sütūndur benüm bu oñmaduķ başum
olupdur tīşe-i ferhād-ı bī-dil ḥusrevā ķaşum
2. başum alup 'adem mülkine varmağa dehānuñ-çün
elümde cür'a-i cām-ı maḥabbetdür ayaķdaşum
3. delūķanluluķ édüp her yaña aķar yetīm-i eşk
gözümdeñ çıķdı ol demden berü nemdür benüm yaşum
4. dūr-i eşkini ḥarc étmekle érdi la'l-i dil-dāra
'aceb kân deldi bilürse benüm çeşm-i güher-pāşum
5. boyar her gece ebr-i zülfini dūd-ı siyāhumla
faķiri olmak ister bu 'arūs-ı dehr oynaşum

82.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gülşen-i ḥüsnin ki dil-dār étdi kāküllerle zeyn
gūyiyā bāğ-ı iremdür oldı sünbüllerle zeyn

80. R. 1969: 24a.
Velehū eyzan.
81. R. 1969: 24a.
Velehū.
82. R. 1969: 24a.
Velehū.

2. hār-ı ‘anber-bārlar-ıla gerden-i sīmīn-i yār
şanasın kâfûrdur kim oldı fûlfüllerle zeyn
3. çeşm-i pür-eşkümle cānā ‘aks-i ruḥ-sāruñ senüñ
şīşe-i pür-ābdur kim olmış қарanfüllerle zeyn
4. bu iki çeşm-i pür-eşküm şevḳ-i la’lūñle senüñ
bezm-i cāmda şīşelerdür ola müller ile zeyn
5. dāğ-ı hūn-ıla cān vērdi **faḳīrī**-i derd-mend
édesiz bi’llāh mezārını kızıl güllerle zeyn

83.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fa’lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / - -

1. déme eşküñi naḫardan düşürüp nemdür bu
bir zamān ola ki çok acıyasın demdür bu
2. ol melek yüzlü nigāra n’ola cānlar vērsem
ki perī-rūlar içinde ‘aceb ādemdür bu
3. çeşm ü ḳadd [ü] zūlf [ü] dehān olsa eglencem
eglenür her kişi bir lu’b-ile ‘ālemdür bu
4. n’ola ger ḳadd ü dehānuñı senüñ fikr étsem
ey ṭabībüm ki dil-i ḫasta [i]çün emdür bu
5. āferīn ṭab’-ı selīmine **faḳīrī**nüñ kim
şeh süleymān zamānında müsellemdür bu

84.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. başumuz ḫōş olalı zūlf-i semen-sālar ile
‘ömrümüz geçdi bizüm bu ḳuru sevdālar ile
2. dāğ-ı hūn-ile zeyn eylemişüz ḳollarumuz
bezmi zeyn étmege şāḫ-ı gül-i ḫamrālar ile
3. bāğda medḫ éderüz gül gibi her ḡonca-lebi
şī’r-i rengīn okıyup bülbul-i ḡüyālar ile
4. étđi taḫrīk çenārı yine gülşende nesīm
ki el şalar raḳşa girer serv-i dil-ārālar ile
5. ey **faḳīrī** leb-i şīrīni vaşf eyleyelüm
berü gel ‘ayş édelüm sükkeri ḫelvālar ile

83. R. 1969: 24b.

Faḳīrī fermāyed.

84. R. 1969: 24b.

Faḳīrī fermāyed.

85.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī --+ / -+--+ / +--+ / -+-

1. mecnün ki mülk-i miḥnetde bir pādişāh idi
derd ü belā vü ğam aña ḥayl ü sipāh idi
2. mecnün başında ki eyledi ğam murğı āşiyān
mülk-i belāda bir şeh-i şāhib-külāh idi
3. mecnün yanarken āteş-i 'ışķa başında sen
jūlīde-mūyı şanma ki dūd-ı siyāh idi
4. mecnün mezārı üzre biten nergis ey göñül
sevdā-yı çeşm-i leylī içün şekl-i āh idi
5. mecnün teninde yér yér elifler **faķīrī**
her biri mülk-i miḥnetde bir toĝru rāh idi

86.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī --+ / -+--+ / +--+ / -+-

1. kalmadı sīm-i eşke daḥı kudretüm benüm
rahm eyle ben faķirüñe hey devletüm benüm
2. 'ışķuñla şalsa topraĝa bād-ı ecel beni
şabr étmedüñ déyü yiye bu ḥāk etüm benüm
3. mey-ḥāne kapusunda görüp béni kaçıma
şūfī çü bilmedüñ ki nedür niyyetüm benüm
4. şayruluĝuma ğam yémezem acıram ki yok
ey dil tavāf-ı mey-kedeye tākātüm benüm
5. nāşılı naşīḥat étme baña kim **me'ālī**yem
mey içme ḥūb sevme-durur şan'atüm benüm

87.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+-- / -+-- / -+-- / -+-

1. dāmen-i kuh-sāra düşdüñ şūriş-i şīrīn ile
bir yaķadan baş çıkarduk kūh-ken-i miskīn ile
2. baña kūh-ı ğam havāle aña kūh-ı bī-sütün
bile gördük derd-i ferhādı belā-āyīn ile

85. R. 1969: 25a.

Faķīrī fermāyed.

86. R. 1969: 25a; Me'ālī: *Dīvān*: G. 163.

Me'ālī fermāyed.

3a -béni *Dīvān*.

87. R. 1969: 25a.

Yetīm fermāyed.

3. seng-i hārālarla cūş édüp akan ırmağlar
şāfī dil ferhāda beñzer husrev-i pür-kīn ile
4. raḥm-ı pervīz olmadı ferhād-ı bī-dil hāline
tağlar feryād eyler iken dil-i miskīn ile
5. şol şerār-ı tīşedendür tābiş-i sūz-ı **yetīm**
kim anı ferhāda şaldı şūriş-i şīrīn ile

88.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hālūmi 'arz étmege cānāna yokdur kudretüm
dōstlar bir nāme yazuñ yāra derd ü ḥasretüm
2. ṭālī'üm yok derd-i yār ile günüm geçdi dirīğ
devr içinde geçmedi meh-rūlar ile şöḥbetüm
3. pertev-i ruḥ-sāruña rūḥum revān étsem n'ola
şimdi yanmağdur benüm pervāne gibi şan'atüm
4. sūz-ı 'ışkuñla benüm ey husrev-i şīrīn-dehen
leylī vü mecnūm okursañ añlayasın ḥāletüm
5. dōstum bi'llāh gel cevr ü cefādan vazgel
derd ü miḥnet çekmege kalmadı aşlā ṭākatüm
6. ol kıyāmet va'de-i vaşl étđi bugün yarına
yār ile yarına kaldı ey dirīğā vuşlatum
7. **hecriyā** mestem şarāb-ı la'l-i dil-berden müdām
zāhidüñ idrāk[i] yok fehmi eylemez keyfiyyetüm

89.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zūlfūñ ü ḥüsnüñ başı kadr ile 'id olmağdadur
māh-ı nev mihr-i ruḥuñdan müstefīd olmağdadur
2. mürşid-i pīr-i ṭarīqatsın ḥaḳīkatde bugün
ḥıdmetüñde şūfī-i şāfī mürīd olmağdadur
3. éşigüñde kul olanuñ göklere érişür başı
ṭālī'i mes'ūd hem baḥtı sa'id olmağdadur
4. luṭf-ı in'āmuñ qarīb olduḳça bu ben bī-kese
pür olur ḥāṭır feraḥdan ḡam ba'id olmağdadur

88. R. 1969: 25b.

Hecrī fermāyed.

Bu gazel Hecrī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

89. R. 1969: 25b.

Miḥāloḡlı Aḥmed fermāyed.

5. zū'l-feḳār-ı tīg-ı havfuñdan senüñ ey şîr-i ner
rîm piyâde cümle ruhbânlar ḳadîd olmaḳdadur
6. 'adl [û] dâduñ vérdi revnaḳ 'âleme bir vech ile
ḳalmayup zûlm ü sitem ḡam nâ-bedîd olmaḳdadur
7. cām-ı la'lüñden ki sen bir cür'a şunduñ **aḥmede**
mest-i şevḳi bâde-i hel min mezîd olmaḳdadur

90.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. gül isterdüm yérüm ḡar étđi devrân
beni bülbül gibi zâr étđi devrân
2. belâ pervânesi başuma üşđi
yérümi şem'-veş nâr étđi devrân
3. dili bend étđi miḡnet şeş-derinde
beni nerd-i ḡama zâr étđi devrân
4. ḳılup ḡonca gibi dem-beste dil-teng
başuma 'âlemi dâr étđi devrân
5. metâ'-ı ḡam vérüp ḡöñlümi aldı
benümle ṭurfa bâzâr étđi devrân
6. ḡabîb isterdüm uğradum raḳîbe
gül isterken yérüm ḡar étđi devrân

91.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil yanur hicrân odına olsa cānāndan cüdā
sen naşîb étme ilāhî ola cān andan cüdā
2. geh vücūdum ḡırmenine âteş urur 'ışḳ-ı dōst
dāne gibi ḡāh olur cismüm olur andan cüdā
3. ḡün yüzüñde gel tırāş étme ḡubār-ı ḡaṭṭı ḳo
olmaz çün zerreler ḡürşîd-i raḡşāndan cüdā
4. dil ki sevdā ile düşđi şaçuñ zencîrine
çok çekildi olmadı zülf-i perişāndan cüdā

90. R. 1969: 26a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 269.

Kemāl Paşa-zāde.

3a dili bend étđi: velî bende itđi *Dīvān*.

4b dâr: ṭâr *Dīvān*.

6a isterdüm: isterken *Dīvān*.

91. R. 1969: 26a; Sehî: *Dīvān*: G. 3.

Sehî Beg fermāyed.

1a yanur: yanup *Dīvān*.

5. gül yüzüñsüz nâleler étse **sehî** 'ayb eyleme
bûlbûl-i şûrîdedür olmış gülistândan cüdâ

92.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ağlayup seyr eylese dil-ber mezârumdan yaña
ķabrüm üstinde biten serv ü gül [ü] bādam ola
2. kūy-ı yāra ey şabā varduķda luţf ét ħālüm añ
ol meh-i bî-mihr ola ben zerreyi her gün añ
3. ħāk-i pāyın görseñ ey dīde ne cevher nesnedür
étđi gözüm meşrebin bir demde rūĥ-ı tūtiyā
4. rā ķaşuñla iki zūlfüñ dālı derd oldı baña
yā ilāhî olmasun bu derde kimse mübtelā
5. kim-durur dērseñ **sehî** ey serv-i nāzum bilmiş ol
gece gündüz eşigüñ bekler ķapuñda bir gedā

93.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. görmişem sen serv-i gül-ruĥ-sārdan ben çok belā
rāstî bu dōstum sen bî-vefāsın bî-vefā
2. şarılurken pīrehen nāzūk tenüñe incinür
anuñ-içün kızdura pīrāhenüñ yüzün ķabā
3. cūy-ı eşķ-ile kenār étdüñ o servi ey gözüm
veh ne siĥr étdüñ demüñ artsun cihānda çok yaşı
4. zūlf-i miskīnüñ hevāsı-y-la mu'aţţurdur göñül
nice yıl esdi yine anı getürdi bu yaña
5. büstān-ı dilde ayağına o servüñ **sehî**
çeşme[ler] akıtdı çeşmümden çemen bitürdi mā

92. R. 1969: 26a; Sehî: *Dîvān*: G. 7.
Velehü.

2b her: bir *Dîvān*.

93. R. 1969: 26b; Sehî: *Dîvān*: G. 4.
Velehü.

2a şarılurken: şalınurken *Dîvān*.

2b kızdura: kızdurur *Dîvān*.

4a mu'aţţurdur: ĥōş-būdur *Dîvān*.

4b getürdi: getürdüñ *Dîvān*.

5a o: ol *Dîvān*.

94.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. olımaḫ her dem göñül şol la'l-i âteş-nârsuz
etsüz etmeksüz olur olmaḫ şarâb-ı nâbsuz
2. tâb-ı ruḫ-sâruñla şol zülfünde seyr étse n'ola
gécenüñ seyrânı olmaḫ dōstum meh-tâbsuz
3. meclis-i 'uşşâka câm-ı mey-durur zînet véren
būsitānuñ revnaķı olmaḫ igen ʔollâbsuz
4. gözine 'âlem ʔarañudur güzelsüz 'âşıķuñ
ķişı dünyâyı n'ider ḫūrşîd-i 'âlem-tâbsuz
5. gözlerin yummaḫ kevâķib nâlişümden géceler
ʔorķaram ol meh-liķâ ʔaldı **revânî** ḫ[^v]âbsuz

95.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. yüzüme bir ʔadem başmaḫ benüm ol serv-i âzâde
yolında ḫâķ olursam sâye-veş yüzyıl ben fütâde
2. unuttuñ baḫr-i ğamda âşinâyı eylemezsın yâd
hemîşe meylüñ ey şūḫ-ı cefâ-pîşe senüñ yâda
3. temâşa étmege mir'ât-ı ḫüsn-i 'âlem-efrūzuñ
ḫabâbı çeşm édinmiş sâķiyâ görüp ğurebâda
4. girer ʔoltuğuma sâyem tutar ben ḫasteyi cānâ
gelüp ğam ḫâṭırum şordukça künc-i miḫnet-âbâda
5. ʔaralar géydügi budur ser-â-ser seng-i ḫārānuñ
hilālî saḫt olup mâtem tutarlar ḫâl-i ferhâda

94. R. 1969: 26b; Revânî: *Dīvān*: G. 148.

Revânî fermâyed.

1a her dem: bir dem; nârsuz: tâbsuz *Dīvān*.

2a şol: dil *Dīvān*.

3b ʔollâbsuz: dolâbsuz *Dīvān*.

5b ʔorķaram: ʔorķarın *Dīvān*.

95. R. 1969: 26b; Hilālî: *Dīvān*: G. 96.

Hilālî fermâyed.

1a serv-i âzâde: serv-i âzādum *Dīvān*.

1b olursam: olursa *Dīvān*.

2b yâda: bâde *Dīvān*.

3b görüp ğurebâda: gör sâĝar-ı bâde *Dīvān*.

4a cānâ: cāna *Dīvān*.

5a ḫārānuñ: ḫārâlar *Dīvān*.

96.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡā'ilü fā'ilün
Muḡārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. vaşf-ı lebinde dil-berümün bir haber dedüm
ğāyet laṭīf ü nāzūk ü şīrīn-ter dedüm
2. dil-dār için şoran dile senden ne gizleyem
dil-ber eline giricek öper kucar dedüm
3. bir yār şordı tīr-i ḡazādan ne çekdi dil
bir ḡaşı yā cefāsını her gün çeker dedüm
4. 'ışḡuñ ne şekle ḡoydı beni bilmege hemān
ḡöster cemālün āyīnesin bir nazar dedüm
5. ben ne dedüm **faḡīrī** ḡuluñ'çün be hey güzel
sen pādīşāh-ı ḡüsni nihāyet sever dedüm

97.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. çün ol yār ala ey dest-māl
öp elin yalvar aña ey dest-māl
2. yüzine yüz sür yañaḡın oḡsa kim
dutdı devlet saña yüz ey dest-māl
3. niçe kez ṭutduñ elüm sildüñ yaşum
ḡerü luṭf eyle baña ey dest-māl
4. söyle yaşumdan ḡaber ol dil-bere
saña ma'lüm mā-cerā ey dest-māl
5. sel yolın seyr édicek ayaḡına
olmasun kim toz ḡona ey dest-māl
6. ol raḡīb-i rū-siyehden ḡorḡaram
bir leke ére saña ey dest-māl
7. ḡoricek yāruñ cemālin édesin
ben **gedāyī**den du'ā ey dest-māl

96. R. 1969: 27a.

Faḡīrī fermāyed.

97. R. 1969: 27a.

Gedāyī fermāyed.

98.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. yārdan geldüñ baña ey dest-māl
hayra maḳdem merḥabā ey dest-māl
2. yüze yüz gördüñ mi ol cānāneyi
nicedür ol dil-rübā ey dest-māl
3. ne yüz aḳlığını ḥāşıl eyledüñ
n'eyledüñ şerḥ ét baña ey dest-māl
4. ḳanlu yaşumdan ne geçdi arada
söyle n'oldı mā-cerā ey dest-māl
5. çīn-i zülfinden mi geldüñ kim gelür
nükhet-i misk [ü] ḥaṭā ey dest-māl
6. ḥayli nāzük dirilürdüñ ne 'aceb
naḳş geçmişler saña ey dest-māl
7. sīneñi delmiş **gedāy**inüñ gibi
sūzen-i cev̄ ü cefā ey dest-māl

99.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + - -

1. yūregüm pāreledi derd-ile yār ayrulığı
vaşl olmadı müyesser belī var ayrulığı
2. dūr olalı eşigüñden éderem zār u fiḡān
būlbüle müşkil imiş tāze bahār ayrulığı
3. tende cān ḳalmadı oldum yine taşvīr-şifat
baña ne naḳş geçer gör ki nigār ayrulığı
4. şem'e pervāne yakın varsa yanar döne döne
ne 'acebdür ki beni şimdi yaḳar ayrulığı
5. n'ola āvāre olup geşt-i cihān étse göñül
ḳomadı ol güzelüñ bende ḳarār ayrulığı
6. gözlerüm ḳanlu yaş ile şuladı taḡ u taşu
çoḡ iş étdi baña ol lāle-'izār ayrulığı
7. elüme girmedi ḳılca ḳuçam ince belini
serviyā bēni helāk étdi nigār ayrulığı

98. R. 1969: 27b.
Gedāyī fermāyed.
 99. R. 1969: 27b.
Servī fermāyed.

100.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. gel kim açıldı çiçekler seyr-i gülşen hūbdur
2. tūrdūğı-y-la her ağaç bir sīm-ten maḥbūbdur
3. bād ferrāş oldu servüñ sāyesi cārūbdur
4. bāğa gel kim taraf-ı gülşen hūbdur mergūbdur

II

1. 'āleme nev-rūz sulṭān oldu istiqlāl ile
2. kendüñi gülşen tōnatdı kırmızı-y-la al ile
3. sebzeler her dem saña dērler zebān-ı ḥāl ile
4. bāğa gel kim taraf-ı gülşen hūbdur mergūbdur

III

1. kimseye étmez vefā bilürsin eyyām-ı dü-reng
2. bī-vefā dünyā içün luṭf eyle kardaş étme ceng
3. her ağaç dibinde şaldı sāyeler naṭ'-ı peleng
4. bāğa gel kim taraf-ı gülşen hūbdur mergūbdur

IV

1. 'ālemi tōldurdu kuşlar nāle vü feryād ile
2. gel berü dēr el şalar serv-i sehī şimşād ile
3. her kişiye bülbul ü kumrī çağırur ad ile
4. bāğa gel kim taraf-ı gülşen hūbdur mergūbdur

V

1. sen şarāb iç karşıña bülbul ser-āğāz eylesün
2. gāh nev-rūz [u] ḥicāz u gāh şehnāz eylesün
3. ḡonca gelsün serv şalinsun semen nāz eylesün
4. bāğa gel kim taraf-ı gülşen hūbdur mergūbdur

VI

1. ḥurrem ol kim sebze de zevk u şafālar édesin
2. mest olup 'āşıqlara mihr ü vefālar édesin
3. vakt [ola] miskīn **necātī**ye du'ālar édesin
4. bāğa gel kim taraf-ı gülşen hūbdur mergūbdur

100. R. 1969: 28a; Necātī: *Dīvān*: Mr. 1.

Murabba'-ı Bahāriyye Min Kelimāt-ı Necātī Raḥmetu'llāhi 'Aleyh.

I-2 tūrdūğı-y-la: durduğı ile *Dīvān*.

II-2 tōnatdı: donatdı *Dīvān*.

IV-1 tōldurdu: doldurdu *Dīvān*.

101.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yine bağlandı gönül zülf-i siyeh-kāruñ ile
yine bağlandı ciger âteş-i ruḥ-sāruñ ile
2. dirgürem démiş idüñ ğamzeñüñ öldürdüğünü
yine bir büseñi alam gibi ikrāruñ ile
3. sürünüp şu gibi yüz üzre gelür kanlu yaşum
ğaraşı bu ki müşerref ola dīdāruñ ile
4. sāye-perver yaraşur serv-i sehī luṭf eyle
taşlara çalma ben üftādeñi reftāruñ ile
5. sözüñüñ sūzi ile yandı **necātī** dil ü cān
göreyin odlara yan sen daḥı eş'āruñ ile

102.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. çünkü yār aḡyār ile dem-sāzdur
baña günde biñ kez ölmek azdur
2. dürlü dürlü derde uğradan beni
kalb-i māyil çeşm-i şāhid-bāzdur
3. çok sevenlere kılırsın çok cefā
hōş varursın bize bu da azdur
4. ğamzeñüñ étdüklerin zülfüñ bilür
géceler uğru ile hem-rāzdur
5. nice bir yéler yanuñca it gibi
gel bizümle git raḡībī azdur
6. ol gözi mestānenüñ étdüklerin
ey **necātī** cevır şanma nāzdur
7. ğuşşadan maḥlaş dilerseñ ey gönül
devrüñi dīvān-ı 'ışķa yazdur

101. R. 1969: 28a; Necātī: *Dīvān*: G. 552.

Necātī fermāyed.

1b bağlandı: dāğlandı *Dīvān*.

4b taşlara: yerlere *Dīvān*.

102. R. 1969: 28b; Necātī: *Dīvān*: G. 88.

Velehū eyzan.

3a çok sevenlere kılırsın çok cefā: çok cefā eyler bilüb çok sevdüğüm *Dīvān*.

3b hoş varursın bize bu da azdur: n'ola n'ola bu da bize azdur *Dīvān*.

4b uğru: uğrı *Dīvān*.

5a yéler yanuñca it gibi: yile yanınca it raḡīb *Dīvān*.

5b raḡībī: ol iti *Dīvān*.

7b devrüñi: aduñ *Dīvān*.

103.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. tütalum servi görem kâmet-i dil-ber yérine
beni kim egleye bu zülf-i mu'anber yérine
2. kodum eşigüñi düşmen sözi ile vâh beni
öldüre-y-di yazuğı yoğ idi itler yérine
3. lebüñe érmege imkân yoğ-ısa çârem ne
cânum ağzuma alam buse-i dil-ber yérine
4. cümle naqqâşları büt-kedelerde gördüm
ruḥ-ı cānānı yazar rûḥ-ı muşavver yérine
5. ey **necâtî** ben aña nice müselmân diyeyin
ki raḳîbi tutup öldürmeye kâfer yérine

104.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. âhum felege érdi yaşum taht-ı serāya
yérden göge dek hayf olupdur bu gedāya
2. ten derdi gibi olmaz-imiş derd-i dil ü cān
eyyüb daḥı döymeye ben deñlü belāya
3. bir gölge ḥarāmîsi-durur ḥāl ü ḥaṭuñ kim
durmaz çıkarur ḥüsn metā'ını bahāya
4. ḥall olmaz-imiş medresede müşkili 'ıṣṣuñ
ma'lüm-durur mes'ele ġālib 'ulemāya
5. vaşf eyleyemez ḥüsnüñi biñ yılda **necâtî**
āsāndur egerçi güzel ögmek şu'arāya

105.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir güzel gördüm ki doğurmamış eyyām anası
māh u mihr olmuş cemāl-i şem'inüñ pervānesi

103. R. 1969: 28b; Necâtî: *Dīvān*: G. 511.

Necâtî fermāyed.

2e vâh: vay *Dīvān*.

104. R. 1969: 28b; Necâtî: *Dīvān*: G. 444.

Velehū eyzan.

5a biñ yılda: yıllarla *Dīvān*.

105. R. 1969: 29a.

Ku'aybî fermāyed.

2. deng ü hayrândur cemâlinde ‘uḡûl-ı kâyinât
cân u dil olsa ‘aceb mi zülfinüñ dīvānesi
3. yére şokdı cevheri lü’lû’ dişi bu ẓahr ile
kim bu ğayretten düşer deryāya incü dānesi
4. kim beşer dēr aña işbu hüsñ ile ‘âlemde kim
şöyle beñzer kim anı firdevsden almış anası
5. ey **ku’aybî** haşre dek yatsam ne ẓaḥñ mest ü harāb
la’l-i nâbindan cüdâ oldum gözi mestānesi

106.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. üstüme hışm ile baḡdı bir naẓar ol yār-ı cān
şöyle kim cismümde ḡalmadı dirīḡā yarı cān
2. ol cefāsı çok vefā resmin götürmiş beñzer āh
cān u dil almak gibi aña şanī’at bu zamān
3. göz açuban her seher yollar gözetdügüm bu kim
ḡāk-i pâyın umaram baña şabādan armağan
4. ruhlarına öykünem déyü démiş gülşende gül
bir tabanca-y-la yüzün pers eyledi bād-ı ḡazān
5. ey **ku’aybî** yā melekdür yā perī ẓannum bu kim
göz yumup açınca k’ol dil-ber olur gözden nihān

107.

Mef’ülü mefā’ilü mefā’ilü fe’ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. ol bezm ḡanı k’anda göñül cānı görürdi
yārān oturur şem’ ṭurur bāde yürürdi
2. geh buse-i sākī ü gehī sāḡar emerdük
aḡyāra felek zehr-i helāhil içürürdi
3. fi’l-ḡāl cevāb eyler idi ḡamze-i sākī
yārān-ı vefā her ne ki dilden geçürürdi
4. aḡyār gelüp eyleyicek cür’a tevaḡḡu’
sākī ṭurup ol ite bir iki içürürdi
5. şimdi uludı düşmen ilerlerde **necātī**
her ḡande dilerse anı it gibi sürürdi

106. R. 1969: 29a.

Velehū eyẓan.

107. R. 1969: 29a; Necātī: *Dīvān*: G. 562.

Necātī.

3b vefā: şafā *Dīvān*.

108.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡā'ilü fā'ilün
Muḡārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dil kişverine zülf-i siyāhuñ belā yéter
yıkmağa bu vilāyeti ol ejdehā yéter
2. geh yaş gelür gözümnden ü geh yaş yérine kan
derd-i derūnı bilmege bu mā-cerā yéter
3. la'lüñ ḡayāl ile dile zülfüñ sitemleri
ger bal ü ger belā ise ey dil-rübā yéter
4. bīmār-ı 'ışka şerbet ile eyleme 'ilāc
var ey ṭabīb ḡo beni derdüm baña yéter
5. ḡüblar semend-i nāza binüp yéldürür velī
meydān-ı ḡüsn içinde bulunmaz saña yéter
6. ey çarḡ sen de yār gibi olma bī-vefā
zīrā bu deñlü 'āleme bir bī-vefā yéter
7. tek yérde gökde zerre ḡadar minnet olmasun
örtü döşek **necātī**ye bir būriyā yéter

109.

Meḡā'ilün meḡā'ilün meḡā'ilün meḡā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şaçuñ 'āşıklara 'ālemde 'ömr-i cāvidānīdür
lebüñ 'ayş étmege her dem şarāb-ı erḡuvānīdür
2. şarāb içsem güzel sevsem beni 'ayb étme ey zāhid
bahār eyyāmı gül vaḡtı yigitlik 'unfuvānıdur
3. ne dirlik baña hey 'ömrüm ki hecrüñde ḡıdādur ḡam
cihānda ölmeyecekçe hemān bir zindeḡānīdür
4. géyüp bir āsumānī-cāme ḡalkı öldürür ol māh
ne çāre hey müselmānlar belā-yı āsumānīdür
5. maḡalleñde güzeller çok **revānī** ḡam yéme hergiz
şikār eksük degül zīrā ki şāḡhīn āşiyānıdur

108. R. 1969: 29b; Necātī: *Dīvān*: G. 108.

Necātī.

3b ger bal ü ger belā: ger bal eger belā *Dīvān*.

5a ḡüblar semend-i nāza binüp: ḡoḡlar semend-i nāz binüp *Dīvān*.

7b örtü: örti *Dīvān*.

109. R. 1969: 29b; Revānī: *Dīvān*: G. 100.

Revānī.

2a 'ayb étme ey zāhid: 'ayb eyleme zāhid *Dīvān*.

3a hey 'ömrüm ki: hey her dem ki *Dīvān*.

4a māh: meh *Dīvān*.

110.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. bahār oldı yine lāle ele cām aldı rindāne
benefşe şeb-külāhını kıvırmışdur levendāne
2. ḥabāb-ı mey gibi zāhid şarāba vérüben tācın
içer rind-i cihān olmuş gezer mey-ḥāne mey-ḥāne
3. tūtop meclisde dil-dāruñ güc ile būsesin almış
ķosun bi'llāhi ey sākī ḥarāmīliğı peymāne
4. murabba'lar gēyüp şūfī müselles nūş éder dāyım
geçüp mey-ḥāne şadrına oturmuşdur emīrāne
5. **revānī** 'ārif ol elden düşürme ḥātem-i cāmı
bilürsin ḳalmamışdur çün cihān mülki süleymāna

111.

Mef'ülü fā'ilatü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī --- / --- / --- / ---

1. yüz vérmiş idi 'āşıkā devrān geçen géce
kim bezmümüzde şem' idi cānān geçen géce
2. sūsen şurāḥi cām gül ü ḡonca nuḳl idi
bezm olmuş idi tāze gülistān geçen géce
3. taḥt-ı revāna binmiş idi beg olup şarāb
sancaḳ çekerdı şem'-i şebistān geçen géce
4. sākī şurāḥi ḳal'asınun muḥzırı olup
nevbet ururdı na'ra-i mestān geçen géce
5. bilsem nedür ḥarāmi midür bu **revānī** kim
şoyup nigār[1] eyledi 'uryān geçen géce

110. R. 1969: 29b; Revānī: *Dīvān*: G. 370.

Velehū eyzan.

2a vérüben: vireli *Dīvān*.

3a tūtop: dutup; dil-dāruñ: dil-dārı; almış: alur *Dīvān*.

111. R. 1969: 30a; Revānī: *Dīvān*: G. 346.

Revānī fermāyed.

4a muḥzır: mehter *Dīvān*.

4b ururdı: çalardı *Dīvān*.

5a bilsem: bilsek *Dīvān*.

112.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kime yansam sūz-ı dilden yüregi biryān olur
kime ağlasam gözümde eşk-i çeşmi kan olur
2. bilmezem kim bildüre derd-i derūnum dil-bere
her kime esrārumı şerh eylesem hayrān olur
3. şî'r-i dil-sūzum benüm ey h^vāce-i hindūstān
tūṭiye bi'llāh ta'līm eyleme biryān olur
4. ğabğabuñ topın hey āfet zāhide 'arz eyleme
nevbet ü zühed ü şalāhı kal'ası vīrān olur
5. **zātī**-i bī-çāre bir derde giriftār oldu kim
ey ṭabīb-i cān u dil ancak ecel dermān olur

113.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Muzāārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. zūlfüñ karaçı hāl u ḥaṭuñ kırbet uğrusı
bir yere geldi yetmiş iki millet uğr[u]sı
2. şāfī nemed géyüp gelür āyīne karşıña
n'eyler senüñ yanuñda o bir şüret uğrusı
3. şūfī egerçi éllere şöhetde tāt urur
ḥalvetde başlar[ı] keser ol kisvet uğrusı
4. bir laḥzada ki kaşd éde biñ şīve öğrenür
ġamzeñ gibi bulunmaya bir şan'at uğrusı
5. yazuk degül mi **ṭālī'**īye ey mesīḥ-dem
eşek ayağını geçe her bir at uğrusı

114.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. cān-durur varumuz elde vérelüm ol meleke
n'eyleyelüm daḥı yétmez gücümüz mā-meleke

112. R. 1969: 30a; **Zātī**: *Dīvān*: G. 205.

Zātī fermāyed.

1b ağlasam: ağlasam *Dīvān*.

2a bilmezem: bilmezim; şerh: keşf *Dīvān*.

3b eyleme: eylemeñ *Dīvān*.

4b nevbet: tevbe *Dīvān*.

113. R. 1969: 30a.

Ṭālī'ī fermāyed.

114. R. 1969: 30b.

Ṭālī'ī fermāyed.

2. kirpügi sihr ile dil delmede olmuş kâmil
ğamzesi hısm ile cân almada bulmuş meleke
3. gerçi reyhân saçına şarmaşuban bâğa gider
korķum oldur anı bir pul ile böstāna eke
4. āfitābuñ yine cānāna zevāli var ki
tañdan aḥşāma degin vérmez eşigüñ felege
5. sür kapuñdan şu kara yüzlü raķībi gitsün
ki yaraşmaz bu aralıķda anuñ gibi leke
6. ey şanem āhum ile kanlu yaşumdan ḥāzer ét
k'érişür na'ra-i 'uşşāk simāk ü semeke
7. **ṭāli'ī** itleri ürdüğine saña acıdum
ḥayflar sizüñ arañuzdağı nān u nemeke

115.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --- / + --- / + --- / + ---

1. bir kez dahı böyle şalınursañ eger ey dōst
böstānda boyuñ serv ķomaz hep eger ey dōst
2. ğamzeñ okına n'édüñ ola k'érdügi yérde
cān u cigeri ṭurmayup iler çekere ey dōst
3. cān ḥasta yatur derdine bir çāre bulunmaz
la'lüñden érişe aña dermān meger ey dōst
4. bu naṭ'-ı ruḥuñda senüñ ol ḥāl-i siyāhuñ
bir lu'b ile çaķ şehlere baydaķ sürer ey dōst
5. çirkin yüzüm izüñ tozına ķo süreyin kim
çoķdan berü ḥasretle gözümde uçar ey dōst
6. düşmenlere karşı nice kan ağlamayam kim
kapuñda bugün ḥālūme itler güler ey dōst
7. derd ü ğam-ı 'ışķa bulamaz **ṭāli'ī** çāre
yā şabr gerekdür aña yāḥod sefer ey dōst

116.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. ferāġat eyle gel ey dil ümīd-i vaşl-ı dil-berden
ki herģiz bu cihān içre vefā gelmez güzellerden

115. R. 1969: 30b.

Velehū eyzan.

116. R. 1969: 31a.

Velehū.

2. ‘alāyıkdan mücerred ol ki erkân-ı tarîkatde
kalender olmasa kişi kazırlar anı defterden
3. şakın bu çarh-ı keş-revden ki bir oyunla insânı
ne deñlü pehlevân ise başarılar anı çenberden
4. ölürsem terkini urmaz leb-i yâķûtuñuñ cānā
kişi ayrıla mı bi’llāh şunuñ gibi cevherden
5. bugün mescidde bir vā’iz güzel sevmegi men’ étmiş
anı yok muydı bir ‘aşık kim indüreydi minberden
6. saña ey **ṭālī’ī** işbu felâketler felekdeñdür
ne lâzım yok yere her dem şikâyet etmek aķterden

117.

Mef’ülü fā’ilātü mefā’ilü fā’ilün
Mużārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. izüñ tozın egerçi ki biñ cāna şatdılar
göz göre hayf aña ki yabānlara atdılar
2. sen yūsuf-cemāli bugün mışr-ı hüsnde
birkaç ‘azizler yürüyüp v’ey ki şatdılar
3. baş egmedügi-çün kıadd-i dil-cüyña bugün
serv-i sehîyi [bāğda] hayli şuşatdılar
4. cānā bahāne istermiş cenge kaşlaruñ
‘aşıkları görince hemān def’i çatdılar
5. tábütını cefāñ ile hatm olmayanlaruñ
allāhu ekber üşdiler éller tonatdılar
6. kesmek dilerdi hūblar ol zülf-i ser-keşe
yā rab bu hayr işi yine n’içün uzatdılar
7. bî-çāre **ṭālī’ī** seni nāzük püserler āh
cevr ü cefā ile haberuñ yok kıocatdılar

118.

Mef’ülü fā’ilātü mefā’ilü fā’ilün
Mużārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şol nāzenîni gör ki yine nāza başladı
şan kim kitāb-ı hüsne bugün tāze başladı
2. çok yalvarup dedüm baña bir buse himmet ét
dedi ki şimdiden bu daķı nāza başladı

117. R. 1969: 31a.

Velehū.

118. R. 1969: 31b.

Ṭālī’ī fermāyed.

3. ‘uṣṣāḳa būselikden éyü vér ki sāḳiyā
muṭrib nevā édüp yine şehnāza başladı
4. ḥaddi güli varaḳları taḡılmasun déyü
ḥaṭṭı kitāb-ı ḥüsnine şīrāze başladı
5. ḡam kıṣṣasını ṭāli’īnün kanlu yaşları
gül gibi levḥ-i ḥihresine yaza başladı

119.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dōstum sen şem’e ḳo pervāne yazsunlar beni
kül [olup]dur her-nefes pes yana yazsunlar beni
2. varayın ölince ḳapuñda belā-keş olayın
tek maḥalleñde mücerred-ḥāne yazsunlar beni
3. ḳorsam elden ayaḡı gül defteri taḡılmadın
‘āḳıl [ü] ferzāneler dīvāne yazsunlar beni
4. bir gedā bir pādişāha ‘āşık olmuştur déyü
‘arz étsünler bugün sulṭāna yazsunlar [beni]
5. ince bélün ḥasretinden öliceḳ tārīḥ-iḥün
ḳıl ḳalemle safḥa-i devrāna yazsunlar beni
6. ehl-i nazmı defter étdürmek dilerlermiş bugün
ṭāli’ī ol deftere bir dāne yazsunlar beni

120.

Mef’ülü fā’ilātü mefā’ilü fā’ilün
Muṣārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ṭoḡruluḡına ḳāyilüz ol serv-ḳāmetün
kim ol getürdi rāsti nişānın ḳıyāmetün
2. erbāb-ı ‘ıṣḳı def’-i ḥarābātī eyledün
ey pīr-i mey-fürüş bizi ṭutdı ni’metün
3. var ey ṭabīb bize yéter kendü derdümüz
bir yañadan senün de nedür bunca zaḥmetün
4. yāsin oḳursın üstümüze ölmeden henüz
ey bī-vefā bize neyiki bu ḳırā’atün
5. incitme zāhidā bizi bī-hüde pend-ile
var kendü ḳara başuña vér sen naşīḥatün

119. R. 1969: 31b.

Velehū.

120. R. 1969: 31b.

Velehū.

6. ey cām-ı bāde yāri görüp kaynadı kanuñ
beñzer k'ol la'l-i nāb ile var bir qarābetuñ
7. germ olma **ṭālī'ī** leb-i mey-gün-ı yāra kim
bir gün vérür elüñe senüñ sākī ḥürmetüñ

121.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. eger gün yüzüñe öykünsün ey dōst
çalursa yanına ögünsün ey dōst
2. müjeñ tīrini cāna şöyle at kim
ne et yansun ne şiş göyünsün ey dōst
3. beni zulm ile dūr étdi kapuñda
rakībüñ ocağı söyünsün ey dōst
4. şabā ben ḥāki rāhuñdan ayırdı
göreyin anı yollar dutsun ey dōst
5. boyuñā öykünürmiş serv işitdük
uş anı bōsitāncı yonsun ey dōst
6. yiyelüm içelüm bugün senüñle
kadeḥler orta yérde dönsün ey dōst
7. yüzi bir pāre gülsün **ṭālī'ī**nüñ
nice bir ağlasun dögünsün ey dōst

122.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sünbülün berg-i gül üzre tārūmār olmaḵ neden
nergisün her kūşede mest ü ḥumār olmaḵ neden
2. zülfün ey ārām-ı cānum böyle kāfir-kīş iken
ka'be-i ḥüsnüñde her dem perde-dār olmaḵ neden
3. urma ḡamzeñ okını her sīne-i nā-maḥreme
seng-i ḥārādur nigārā lāle-zār olmaḵ neden
4. ḥūn-ı dildür dem-be-dem derd ü ḡamuñla yédügüm
ol daḥı zülfün ucından zehr-i mār olmaḵ [neden]
5. geh cefāsı ḥükm éder mülk-i dile ḡāḥī ḡamı
bir ḥarāb-ābāda iki şehriyār olmaḵ neden

121. R. 1969: 32a.

Velehū eyzan.

yonsun: yutsun R. 1969. Anlam gereği değiştirildi

122. R. 1969: 32a.

Şāfī fermāyed.

6. haṭṭ-ı dil-ber gibi āḥir çün gelürmiş yazılan
şāfiyā āyīne-i dilde ğubār olmaḵ neden

123.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. bugün bir haftadur cānān görünmez
sitārem dēr meh-i tābān görünmez
2. dēdüm cānā görünmezsın sebeb ne
dēdi var āb ile cān görünmez
3. görünmezse raḳīb olmaz 'aceb kim
meşeldür degmede şeyṭān görünmez
4. ḥayāl-i yār ile fūrḳat belürmez
ümīd-i vaşl ile hicrān görünmez
5. yine şāfī leb-i la'linden özge
bu gönlüm derdine dermān görünmez

124.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. her ki hecrüñde nazar eyleye cānā tenüme
mūy şanur ki ṭolaşmış ola pīrāhenüme
2. düşmenüñ ḥōd degülem ağladuban miḥnet ile
gel gülünç étme beni dōstuma düşmenüme
3. dōstumdur seg-i kūyuñ saña varduḵda beni
men' éder gitmege ḳomaz yapışur dāmenüme
4. kendümi bileli bu āh-ı ciger-sūzumdan
cevce yok ḥāşılum odlar bırağur ḥırmenüme
5. gül yüzi vaşfını vaşfiden işidüp dēdi yār
yaraşur ger ola bülbul bu benüm gülşenüme

123. R. 1969: 32b.

Şāfī fermāyed.

124. R. 1969: 32b; Vaşfī: *Dīvān*: G. 73.

Vaşfī.

3a saña varduḵda: aña saña varduḵça *Dīvān*.

3b ḳomaz: her dem *Dīvān*.

125.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'aks-i ruḥ-sāruñ senüñ bu çeşm-i pür-ḥün-ābda
gūyiyā berg-i gül-i terdür şarāb-ı nābda
2. kaşlaruñ ben toḡru şandum secde kıldum sehv imiş
egrilik olmamağ olmaz kāfirī miḥrābda
3. ḳaddüñüñ 'aksin görüp şu içre ḥayrān oldı serv
ḳaldı ol ḥayretle yıllardur kenār-ı ābda
4. tañ degül ḥalkı uyutmazsa fiḡānum her gece
ḳorḳarın ey meh yüzüñi kimse göre ḥvābda
5. ḥalka-veş gitmez gözüm vaşfī der-i dil-dārdan
gūyiyā kim ḥalka-i derdür hemīn ol bābda

126.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh kim hecrüñde ben bī-dil düşelden ḡamlara
āhum u eşküm beni fāş eyledi 'ālemlere
2. ḳanımı dökmek dilermiş dōstlar dil-ber benüm
himmet eyleñ kim beni ḥaḳ érgüre o demlere
3. 'aks-i la'lüñ olsa tañ mı çeşm-i pür-ḥūnumda kim
mu'teber olur nigīn la'l olıcaḳ ḥātemlere
4. sīnemi çāk eyle kim raḥm édesin ben bendeñe
zaḥmı olmayan beden lāyık degül merhemlere
5. 'ālem-i 'ışḳ içre cān vérdüñse vaşfī ḡam degül
niçeler cānlar vérüp érmez ol 'ālemlere

125. R. 1969: 32b; Vaşfī: *Dīvān*: G. 78.

Velehū.

2b egriklik: k'egriklik *Dīvān*.

3a ḳaddüñüñ 'aksin görüp şu içre ḥayrān oldı: kendünün 'aksin görüp āb içre ḳaddün şandı *Dīvān*.

4a degül: degüldür; fiḡānum: nālem *Dīvān*.

4b ḳorḳarın ey meh yüzüñi kimse: ḳorḳaram kim gün yüzün nāgeh görürler *Dīvān*.

126. R. 1969: 33a; Vaşfī: *Dīvān*: G. 76.

Velehū.

2b o: ol *Dīvān*.

3a tañ mı: yegdür *Dīvān*.

4b bendeñe: ḥastaya *Dīvān*.

127.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
Muḡārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. göñlüm esîr-i çāh-ı zenaḡ-dān olup gider
bî-çāre n'eylesün yéri zindān olup gider
2. gün yüzlüler hevāsına düşüp bulut gibi
yéle vérüp qarārını giryān olup gider
3. zülfi müsāfir étse beni tañ degül ki müşk
çînden bu derd ile cigeri kan olup gider
4. sünbül saçuñ seḡer yéli seyrān édüp gelür
reyḡān ḡaṡuñ ḡoḡusına ḡayrān olup gider
5. ol şem'-i cem' géceler aḡlatma[ḡa] beni
meclislere raḡīb ile ḡandān olup gider
6. çevḡān şalarsa ṡurreleriñ tōp yérine [ger]
yüz baḡ ayakda her yaña ḡaltān olup gider
7. **aḡmed** düşer ḡalem gibi sevdā-yı zülfüñe
kim élden éle bî-ser ü sāmān olup gider

128.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḡamzeñ okına nişān olmaḡa cān u ten baña
ḡalka ḡalka ṡaḡlar géydürdi bir cevşen baña
2. lāle gibi çünki ben şaḡrā-nişīnler şāḡıyam
kırmızı eyvān yéter bu ḡanlu pīrāhen baña
3. gözlerüm berg-i semen gibi aḡardı ḡandasın
pīrlik vaḡtinde gel ey serv-i sīmīn-ten baña
4. ḡastayam ma'zūr ṡut bi'llāḡi eḡlendümse ger
ey ecel kūy-ı 'ademde bir nefes eḡlen baña
5. ḡançerinden çekdüḡüm şerḡ olmaz **āḡī** ol şehüñ
diller olsa ḡaşre dek ḡabrümde her sūsen baña

127. R. 1969: 33a; Aḡmed Paşa; *Dīvān*: G. 80.

Aḡmed Paşa.

3a zülfin: zülfi; tañ degül ki müşk: ṡan degül müşk *Dīvān*.

4a ḡaṡuñ: ḡaṡı *Dīvān*.

128. R. 1969: 33b; *Āḡī*: *Dīvān*: G. 5.

ḡazeliyyāt-ı Āḡī Çelebi Raḡmetu'llāḡi 'Aleyh.

1b ḡalka: ḡalka *Dīvān*.

129.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerüm yaşı şarāb-ı ergāvān oldu baña
senden ayru içdügüm ey dōst kan oldu baña
2. 'aql [u] şabrum kār-bānın urdı bir kāfir benüm
hey müselmānlar meded kim çok ziyān oldu baña
3. seyre çıkdum yār ile agyār[ı] gördüm nā-geh-ān
vāy bu kāfir hōş belā-yı nā-geh-ān oldu baña
4. cām-ı meyden añladum 'aks-i lebüñ esrārını
'ālem-i ervāḥdan bir sır 'ayān oldu baña
5. dutmayınca 'ālemi āhum ben **āhī** olmadum
kendü āhum 'ākıbet nām [u] nişān oldu baña

130.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kim géyürdi gül gibi bu cāme-i āli saña
kimler öğretti bu āli hey ḥasan bālī saña
2. vaşluñuñ 'īdine kurbān étdüğüñ'çün 'ālemi
şol kemān-ebrūñ-içün kurbānlar olmalı saña
3. şem' gibi başuma 'ışkuñ ne odlar yakduğın
bir gece tenhā bulup yansam biraz ḥālī saña
4. ol güzeller şāhına **āhī** kılından aydasın
'ışk meşk étmiş-durur bir rüm abdālī saña

131.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hā çeker yaşum beni durmaz bu deryādan yaña
seyre çıkmışdur meger dil-ber ḳalātādan yaña

129. R. 1969: 33b; *Āhī: Dīvān*: G. 2.

Velehū.

3a nā-geh-ān: bir nazar *Dīvān*.

130. R. 1969: 33b; *Āhī: Dīvān*: G. 3.

Velehū.

3b ḥālī: ḥālī R. 1969; *Dīvān*. Anlam gereği değiştirildi.

4a aydasın: déyesin *Dīvān*.

131. R. 1969: 34a; *Āhī: Dīvān*: G. 4.

Velehū.

1a durmaz: тұrmaz *Dīvān*.

5a yetiş ol ḥaḳḳa kim: naşībūñ var iken *Dīvān*.

5b me'vādan: mevlādan *Dīvān*.

2. kandasın ey serv kim bâğuñ gül [ü] nergisleri
göz kulağ olmış-durur sen serv-i bālādan yaña
3. her ẖarāmī-ğamze āhū-çeşm olan dil-berlere
yüz çevirmek mi gerekdür böyle şahrādan yaña
4. ka'be ẖaqqı ol firenk oğlanı kıblem olmasa
kāfirem ger bir ẖadem başsam kilisādan yaña
5. érmedi[n] şāh-ı ecel **āhī** yetiş ol ẖaqqā kim
vaḳtidür şimden gérü 'azm eyle me'vādan yaña

132.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şol melek-ḥū kim kılar şimdi felek iḳbāl aña
rahm éde şāyed gönül var eyle 'arz-ı ḥāl aña
2. çihre-i zerdüm benüm fāş étmesün déyü gamuñ
çekdi ḥün-ı dīdeden eşküm niḳāb-ı āl aña
3. pāyimāl olalı zülfüñ gibi cānā dér gören
olmasun bir kāfire vāḳi' olan aḥvāl aña
4. lāleler şanmañ görinen dāmen-i kuh-sārda
çeşm-i pür-ḥūnum géyürmişdür ḳabā-yı āl aña
5. ğark olur deryā-yı ğamda **āhī**-yi āşüfte-ḥāl
ḥızr gibi yétişüp rahm etmeseñ fi'l-ḥāl aña

133.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. rüz-ı mahşerde 'ayān olmağa ol ḥāl baña
bir levendem ki refīḳ oldı bir abdāl baña
2. dil-i tecrīd ki baş koşdı ben āvāre ile
bir levend-nāme yéter nāme-i a'māl baña
3. maṭla'-ı şubḥ-ı şafādur saña ol şūḥ ḳabā
zulmet-i şām-ı belādur bu ḳara şāl baña
4. sen varup ḥāne-i aġyāra ẖadem başduġuña
başmaġuñ na'l-çesi naḳş[ı] yéter dāl baña

132. R. 1969: 34a; Āhī: *Dīvān*: G. 1.

Velehū.

133. R. 1969: 34a; Āhī: *Dīvān*: G. 8.

Velehū.

1a 'ıyān: 'ayān *Dīvān*.

1b bir levendem ki refīḳ oldı bir abdāl baña: bir levend-nāme yéter nāme-i a'māl baña *Dīvān*.

2b bir levend-nāme yéter nāme-i a'māl baña: bir levendem ki refīḳ oldı bir abdāl baña *Dīvān*.

3a şūḥ: sürḥ *Dīvān*.

134.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. saçların çözsün bulutlar ra'd kılsun nâleler
kabrüm üzre haşre dek yansun göyünsün lâleler
2. şâh-ı gül devrânıdır yélsün yöpürsün bād-ı şubh
ğonca [vü] servüñ ayağına şu döksün jâleler
3. hastelikden şöyle tenhāyam bu ğurbet-ḥānede
penbe ile ağzuma şu damzırur teb-hâleler
4. kan yudup ölenlerüñ derd-i derünün yazmağa
bir varağdur lālenüñ bağrında her pergâleler
5. şol kadar od yakdı āhum başlarına **āhī** kim
göklere ağdı geçüp benden fiğān [u] nâleler

135.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. oğlaruñ cān almağa tīğūñla yoldaş oldılar
sīnelerde kan yalaşdılar qarındaş oldılar
2. la'l [ü] yāķūt ol leb-i mercāna nisbet étdiler
kimisi deryāya düşdi kimisi taş oldılar
3. bir ayakda seyr éder iki cihānuñ mülkini
sāğar-ı bādeyle şunlar kim ayakdaş oldılar
4. şol kadar taşvīr éderler dilde yāruñ naķşını
şimdi şā'irler ķodılar şī'r[i] naķķāş oldılar
5. başlar çıķmış-durur bağrumda **āhī** söyle kim
niçeler ol derd ile varup kızılbaş oldılar

134. R. 1969: 34b; Āhī: *Dīvān*: G. 19.

Velehū.

2a şâh: şâḥ R. 1969. Anlam gereği değıştirildi.

2b ğonca [vü]: şāhid-i *Dīvān*.

3b miḥnet: ğurbet *Dīvān*.

3b teb-hāle: teb-ḥāle *Dīvān*.

135. R. 1969: 34b; Āhī: *Dīvān*: G. 20.

Velehū.

2a la'l [ü] yāķūt ol: la'l ü mercānı; leb-i mercānı: leb-i cānāna; nisbet: teşbīh *Dīvān*.

3a seyr éder iki cihānuñ mülkini: iki 'ālem mülkini seyr éder *Dīvān*.

4a yāruñ naķşını: naķş-ı ḥüsnüñi *Dīvān*.

136.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dillerin kessün benüm derd-i dilümden hāmeler
ben kıara yazulıya hārf atmasunlar nāmeler
2. derd ile yaqsun beni bu tāze tāze dāğlar
kıarşuma kıuçsun seni altun beneklü cāmeler
3. nāme gibi bu kıara yazulıya hārf atmak-içün
durmayup yaşlar döküp hālüme ağlar hāmeler
4. ben kıara yazulıya hārf atmak içün dem-be-dem
ey perī-peyker selām eyler saña ser-nāmeler
5. defter-i hüsnin yazar **āhī** meger kim hāmzanuñ
kışşa-h^vān gibi üşüpdür başına hengāmeler

137.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. haddüñüñ mäh-ı felek mihr ile ser-gerdānıdur
kıaddüñüñ serv-i sehī āşüfte vü hayrānıdur
2. gizleme zülf-i 'araķ-rizüñ külāhuñdan çıkar
dil-berā çün yüzüñüñ ebr-i gül-āb-efşānıdur
3. 'aks-i la'lüñle gören dēr çeşm-i pür-eşküm benüm
dürr-i mercānla müzeyyen şayrāfī dükkānıdur
4. gülsitānda berg-i gül şanmañ dağılmış bāddan
küşte-i hār-ı ğam olan 'andelībüñ kıanıdur
5. hüzn-i ya'ķüb ile **āhī** mübtelā kılduñ beni
mışr-ı hüsnüñ ol şeker-leb yūsuf-ı ken'ānıdur

136. R. 1969: 34b; *Āhī: Dīvān*: G. 21.

Velehū.

2a tāze: kıanlı *Dīvān*.

2b beneklü: beñeklü *Dīvān*.

3a bu kıara yazulıya hārf atmak-içün: ben kıara yazulı bağırı yufķaya *Dīvān*.

3b durmayup yaşlar döküp hālüme: durmadın döküp gözi yaşını *Dīvān*.

5a defter-i hüsnin yazar: kışşa-i hüsnin okur *Dīvān*.

137. R. 1969: 35a; *Āhī: Dīvān*: G. 22.

Āhī fermāyed.

5a kılduñ: kıldı *Dīvān*.

138.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ruḥlarıñ cān bāğınñ berg-i gül-i ḥandānıdur
şaçlarıñ dil bezminñ būy-ı 'abīr-efşānıdur
2. dilde mihrñ cān vérüp şakladuğum ey meh bu kim
mü'minñ kalbinde cāndan sevgilü īmānıdur
3. göñlümñ taḥtında şimdi ey kemān-ebrū senñ
ḥükm éden cān yérine tīr-i ğamuñ peykānıdur
4. bir güle baksañ yüzine n'ola çün ey ğonca-leb
medḥññ bāğınñ āhī murğ-ı ḥōş-elḥānıdur

139.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bülbul-i şeydā n'ola étse figān u nāleler
dişlemiştir ğoncanuñ gülşende la'lin jāleler
2. sūzen-i müjgānlarıñ biñ āl ile cān riştesin
sīne-i şad-pāreden göz dikdiler kim alalar
3. eşk-i ḥūn-efşānıdur ferḥaduñ ey şīrīn-sūḥan
açılanlar yér yérin deşt-i belād[a] lāleler
4. ben zebūnuñ şehlere lāyık mı ey kebg-i ḥurām
murğ-ı cānın şayd içün şehbāz-ı zülfin şalalar
5. dāğlardur ğüyyā ben bülbulñ cānında āh
āhiyā ol ğoncanuñ la'lündeki tebhāleler

140.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Mużārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dérler ki 'aşık olana yā şabr [u] yā sefer
şabrum dükendi lāzım olupdur baña sefer

138. R. 1969: 35a; Āhī: *Dīvān*: G. 23.

Velehū.

4b medḥññ: midḥatññ *Dīvān*.

139. R. 1969: 35a; Āhī: *Dīvān*: G. 24.

Velehū.

3a sūḥan: suḥān *Dīvān*.

4a lāyık mı ey kebg-i ḥurām: lāyık mı[dur] ey kebg-ḥurām *Dīvān*.

5b la'lündeki: la'lindeki *Dīvān*.

140. R. 1969: 35b; Āhī: *Dīvān*: G. 13.

Āhī fermāyed.

2a yakma igen: igen yakma *Dīvān*.

4a hemīn: hemān *Dīvān*.

2. 'ışkuñ müsâfirin[i] yakma igen gün gibi
a kıble-gâh-ı ka'be-i maqşûdum a sefer
3. dil bir yaña çeker saña cân bir yaña beni
el-kışşa vâcib oldı baña bir yaña sefer
4. görsem yüzüñi göñlüme ölmek gelür hemîn
zîrâ begüm mübârek olur gün toğa sefer
5. dil-ber maħallesinden ırağ étme **âhî**yi
yazuğ degül mi eyleye bir mübtelâ sefer

141.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. nigārâ hâşlum zülf-i semen-büyüñda bir bûdur
ki bu 'ömr-i dîrâzumda benüm varum da bir budur
2. benüm ebrûlarum şanmañ bu iki haţtı alnumda
başumda ey kemân-ebrû yazılmış kara yazudur
3. izüñ tozını tutarsam n'ola gözümle yollarda
efendüm cevherüñ kadrin bilene göz terâzûdur
4. akıtduñ kara yêrlere şu gibi kanlu yaşımı
saña bu göz yaşı n'eyler dahı ey serv durudur
5. yazardum haţtuñuñ vaşfın devât-ı çeşm-i **âhî**den
velî bu kan olacağüñ içi igen kara şudur

142.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bağrına taşlar başup ben hasta için taşlar
kağrüm üzre saçların çözmiş bulutlar ağlar
2. şöyle germ étmiş cünün[in] nev-bahâr-ı hüsn-i döst
deşt [ü] şahrâlarda zencîrin sürer ırmağlar
3. ben bu ğurbet-hâne-i fûrkatden eylerdüm sefer
yaşlarum kanlı şular gibi yolumı bağlar
4. niçe bir kuçsun seni altun beneklü câmeler
niçe bir yaqsun beni bu kanlu kanlu dâğlar

141. R. 1969: 35b; Âhî: *Dîvân*: G. 14.

Velehü.

3a tutarsam: tartarsam *Dîvân*.

4b serv durudur: serv-i dil-cû dur *Dîvân*.

142. R. 1969: 35b; Âhî: *Dîvân*: G. 15.

Velehü.

3b kanlı şular gibi yolumı: kanlı şu gibi yollarımı *Dîvân*.

5a âhî: 'ömrüm *Dîvân*.

5. şu gibi çağlar geçer **āhī** güzellik çağıdır
şanma **āhī** ancak ol eşk-i revānum çağlar

143.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gāh āhum ile yeri gögi bir duḥān tutar
gāh nālem ile iki cihānı fiḡān tutar
2. bir şīve-kāra müşteri oldu dil yine
bāzār-ı şīvede gözi kaşı kemān tutar
3. ḥāl-i siyāhı kūşe-i gül-zār-ı ḥüsnde
bir hindüdur ki sünbül-i ter sāye-bān tutar
4. bezm-i cemende la'l-i lebün şevkına şehā
lāle elinde cām-ı mey-i ergavān tutar
5. dēdüm raḡībün ağzı 'aceb neyle tutulur
dil-ber gülüp dér it[ün] ağzın üstühvān tutar
6. bir şehriyāra gönlini bağladı **āhī** kim
atup kemend-i zülfini iklīm-i cān tutar

144.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. él yapar gönlüm evini benüm ol şāh yıkar
kimse yapmaz ebedī kim anı allāh yıkar
2. yalıñuz çarḫa toḡınmaz benüm āh-ı şehirüm
nice zālimler evin āh-ı şehir-gāh yıkar
3. der-geh-i ḥüsnuñe yaşdanma gurūr ile igen
ki şehir āh-ı ḡarībün der ü der-gāh yıkar
4. āh-ı 'āşık érişür ḥüsnuñün āyīnesine
saḡın ey şāh saḡın memleketün āh yıkar
5. saña ne ortada **āhī** gönül ol şāhuñdur
kendü mālīk evine gāh yapar u gāh yıkar

143. R. 1969: 36a; *Āhī: Dīvān*: G. 16.

Āhī fermāyed.

2b kemān: dükān *Dīvān*.

5b it[ün] ağzın: ağzın itün *Dīvān*.

144. R. 1969: 36a; *Āhī: Dīvān*: G. 17.

Velehū.

1b kim anı: anı ki *Dīvān*.

3b der ü: der-i *Dīvān*.

145.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cān qurbān étdüren 'uşşāka qaşuñ yāyıdur
ey güneş yüzlü qaşuñ beñzer ki qurbān ayıdur
2. ğamzeñ oğından qaşuñ yāyı ne güçler çekdügin
dōstum benden beter anuñ da başı qayıdur
3. çeşm-i mestüñ gerçi kim cenge göz açdurmaz şehā
kalbe evvel kend'özin uran müjeñ ālāyıdur
4. qaşlaruñ cānā hilāl-i 'īd[e] teşbīh eylemek
kim bilür anı nece kej-ṭab'uñ egri rāyıdur
5. āhīyi küşe-be-küşe zār éder bülbül gibi
yürıyen şöhet-be-şöhet bir gül-i her-cāyıdır

146.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ol elif kāmete biz serv-i dil-ārā démezüz
serv-ḳaddür ol elif-ḳad aña biz lâ démezüz
2. ṭübī-i cennet ise ḳuçmağ[a] él vérmeyicek
dil-ber-i ser-geşteye serv-i dil-ārā démezüz
3. rūma sulṭān u vezīr olur ise daḫı eger
baş egüp biz çelebī kimseye pāşā démezüz
4. yazaruz la'l-i leb[üñ] yādına rengīn ğazeli
déyicek şı'r déruz biz begüm inşā démezüz
5. içerüz āhī mey-i nābı çü her ḫūb ile biz
biz ḳul oğullarına vaḳt olur aḡa démezüz

145. R. 1969: 36a; Āhī: *Dīvān*: G. 18.

Velehū.

1a cān: cānı *Dīvān*.

1b yüzlü: yüzli *Dīvān*.

2a çekdügin: çekdi kim *Dīvān*.

4b ṭab'uñ: ṭab'un *Dīvān*.

5a éder: éden *Dīvān*.

146. R. 1969: 36b; Āhī: *Dīvān*: G. 36.

Āhī fermāyed.

2b ser-geşteye: ser-geşteye biz *Dīvān*.

147.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡā'ilü fā'ilün
Muḡārī --- / - + - + / + - - + / - + -

1. dāḡ oldı lāle gibi dil-i bī-ḡarārumuz
himmetle gör neler bitürür ḡākisārumuz
2. ṣehbāzıyuz bu mīṣe-i 'ıṣḡuñ ki her zamān
ṣāḡhın baḡışlu bir balabandur ṣikārumuz
3. deryālaruz ki gözler ériṣmez ḡaramuza
her ḡār u ḡas dolarsa'aceb mi kenārumuz
4. abdāllaruz ki her ṡarafdan yā 'alī déyü
diller uzatdı ṣīnedeki zū'l-feḡārumuz
5. bir vaḡt ola ki 'ibret içün ḡalka āḡiyā
tārīḡ ola éllerde seng-i mezārumuz

148.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. zāḡidā içseñ eger sen de bizüm ṣerbetümüz
ḡül gibi ṡāḡir olurdı saña keyfiyyetümüz
2. hey niṡe bir 'ilmle dellāl olalum 'ālemde
bilmedi yūsuf-ı ḡül-ḡihre bizüm ḡıymetümüz
3. ṣīne ṡablın döḡüben āḡ livāsın ḡekerüz
hem livāmuz ḡekilür hem döḡülür nevbetümüz
4. der-i mey-ḡāne-durur devlet-i sermed bize līk
ṡālī'i gör ki bugün işlemedi devletümüz
5. okuduk da'vet édüp uğramadı dāyireye
ol perī-ḡihre ḡabül eylemedi da'vetümüz
6. içerüz bir ayaḡı sāḡīye biñ minnet ile
élümüzze vérür ol ikide bir ḡürmetümüz

147. R. 1969: 36b; Āḡī: *Dīvān*: G. 35.

Velehū.

3a ériṣmez: ériṣemez *Dīvān*.

3b dolarsa: ṡolarsa *Dīvān*.

4a ṡarafdan: ṡarafa *Dīvān*.

4b ṣīnedeki: ṣīnemdeki *Dīvān*.

5b éllerde: éllere *Dīvān*.

148. R. 1969: 36b; Āḡī: *Dīvān*: G. 34.

Velehū.

2a hey nice bir 'ilmle dellāl olalum 'ālemde: hey 'azīzüm niṡe bir 'āleme dellāl olalum *Dīvān*.

2b bilmedi yūsuf-ı ḡül-ḡihre bizüm: yūsuf-ı muṣr bizüm bilmeyicek *Dīvān*.

7a devr-i la'lünden: ṣarāb devr-i la'lünde *Dīvān*.

7b ḡarām: ḡarām R. 1969. İmla gereḡi deḡiṣtirildi.

8b bizüm: 'aceb *Dīvān*.

7. devr-i la'lüñden senüñ şöyle yasağ oldu meye
ki şarāb ile ḥarām oldu bizüm şöḥbetümüz
8. gözümüz şîşeleri izi tozından pür olup
bizüm ol günlere **āhī** ére mi sâ'atümüz

149.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey nesīm-i kudretüñ nefḥinden ādem bir nefes
v'ey ḥarīm-i gülşen-i luṭfuñda 'ālem ḥār u ḥas
2. zıkr-i ḥamdüñdür ki her milletden oldu āşikār
ka'beden āvāz-ı hū büt-ḥāneden bāng-ı ceres
3. sensin ol bī-çün ki birdür saña nisbet her mekān
ḳurb u bu'd u taḥt u fevḳ u sağ u şol u pîş [ü] pes
4. nār-ı müşīdür celālüñ şemmesinden bir eşer
nūr-ı aḥmeddür cemālüñ pertevinden bir ḳabes
5. zālīm-i bī-dād içün der-gāh-ı 'adlūñdür penāh
zūlm-i bī-feryād içün yāduñ-durur feryād-res
6. ṭālib-i dīdār olan dil-teşne vü ğam-dīdeler
cūy-ı hūn akıtdılar gözden çü ceyḥūn u ares
7. bulmasa ṭaň mı cihān zindānı bendinden ḥalāş
aňa kim bu şeb-rev-i iblīs ü nefes oldu 'ases
8. dāne içün dām-ı hırşa düşse ṭaň mı murğ-ı cān
anda ki ādem gözleye gendüm ḥalīlu'llāh 'ades
9. ḳankı nākesdür ke[se] senden ümīdin ḳahr ile
ni'met-i luṭfuñla çün maḥrūm ḳalmaz hīç kes
10. ravza-i 'ışkuñda cān murğını ta'līm étmege
bu ṭoḳuz çarḫı aňa ḳılduñ müşebbek bir ḳafes
11. ḳo şenā vü medḫi gel **āhī** du'ā-yı ḥazret ét
kim bu varlıḳdan ḳamu ol bir du'ādur saña bes
12. dāyim el üstinde tut devlet du'āsın **āhiyā**
şükr ü minnet rāzıḳa el yüze sürmekdür meges

149. R. 1969: 37a; *Āhī: Dīvān*: K. 1.

Āhī fermāyed.

1a nefḥinden: nefḥinde *Dīvān*.

4a şemmesinden: şem'asından *Dīvān*.

12 *Dīvān*'da bulunmamaktadır.

150.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. hey ne fitne başıdur turre-i zülf-i siyehüñ
zālimüñ öte ucıdur ser-i zülf-i siyehüñ
2. tūtiyā gibi kâparlar ser-i kūyuñda şehā
degme gözler m[i] görür [kim] 'acebā gerd-i rehüñ
3. kâşlaruñ mäh-ı neve gösterüp eksükligini
alnuñ işini tamām étme meh-i çār-dehüñ
4. gözüñ üstün[d]e kâşuñ yoğ idi 'ālemde gönül
olmasa na'lçesi nağşı eger secde-gehüñ
5. āsitānuñdan ırağ étme igen āhīyi kim
ehl-i dil kulları yanında gerek pādişehüñ

151.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. goncayı dem-beste kılan la'l-i nābuñdur senüñ
lāl éden bülbülli hüsni hıṭābuñdur senüñ
2. cevher-i 'ışkuñla rūyın ṭālibüñ altun éden
ḥāk-i [i]ksīr-i der-i devlet-me'ābuñdur senüñ
3. dem-be-dem bağrum şurāḥī gibi pür-ḥün eyleyen
ḥasret-i cām-ı şarāb-ı la'l-i nābuñdur senüñ
4. bir nefesde mürdeler ihyā éden 'īsī gibi
nāz u şīveyle ḥıṭāb-ı müsteṭābuñdur senüñ
5. bezm-i ğamda şevk-i la'lüñle ciger pür-ḥün olup
cām-ı 'ışkuñla gönül mest ü ḥarābuñdur senüñ
6. yele véren 'anber-i sārā gibi 'ömrüm benüm
ārzū-yı bŷy-ı luṭf-ı müşk-bāruñdur senüñ
7. yıllar ile egleyen āhīyi şehir-i bursada
āsītān-ı der-geh-i 'ālī-cenābuñdur senüñ

150. R. 1969: 37b; Āhī: *Dīvān*: G. 52.

Āhī fermāyed.

1a zülf-i siyehüñ: ṭarf-ı külehüñ *Dīvān*.

2b gözler m[i] görür [kim] 'acebā: gözler görebilir mi 'aceb *Dīvān*.

4a gözüñ üstün[d]e kâşuñ: kâşuñ üstüne gözüñ R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

151. R. 1969: 37b; Āhī: *Dīvān*: G. 53.

Velehū.

5a olup: olur *Dīvān*.

6a ārzū-yı bŷy-ı luṭf-ı müşk-bāruñdur: ārzū-yı bŷy-ı zülf-i müşk-nābuñdur *Dīvān*.

152.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āfitāb-ı şubḥ-ı devletdür cemāli aḥmedüñ
gülsitān-ı bāğ-ı cennetdür vişāli aḥmedüñ
2. cān u dil raḥtını tārāc étmege ey dōstlar
tutdı cismümde vaṭan ḥayl-i ḥayāli aḥmedüñ
3. bir nefes gitmez ḥayāli gözlerümden ḥālünüñ
merdüm-i çeşmüm-durur güyā ki ḥāli aḥmedüñ
4. bülbül-i güyā gibi bir dem ser-āğāz eylese
nağme-i dāvūda ṭa'n eyler maḳālī aḥmedüñ
5. künc-i fūrḳatde yaturken ḥamdüli'llāh **āhiyā**
oldı ben dil-ḥasteye mūnis ḥayāli aḥmedüñ

153.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. başum çevürüp zülf-i semen-sāsı memīnünüñ
siḥr étđi baña nergis-i şehlāsı memīnünüñ
2. misk ile çeküpdür iki 'unvān-ı melāḥat
'unvān-ı cemāle ḳaşı tuğrāsı memīnünüñ
3. bir bend ile aldı dil-i dīvāneyi benden
bend étđi baña zülf-i semen-sāsı memīnünüñ
4. vaşf étmek içün gül yüzini olmaya hergiz
āhī gibi bir bülbül-i şeydāsı memīnünüñ

154.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nice taḥrīr édeyin vaşfını derd [ü] elemünüñ
bağrı yufḳa kāğıduñ gözleri yaşlu ḳalemünüñ

152. R. 1969: 38a; Āhī: *Dīvān*: G. 54.

Āhī fermāyed.

2b cismümde: çeşmümde; ḥayl-i: ḥaylī *Dīvān*.

3b ḥāli: ḥayāli R. 1969. Vezin ve anlam gereği değıştirildi.

153. R. 1969: 38a; Āhī: *Dīvān*: G. 55.

Velehū.

1a başum çevürüp: başdan çıkarup *Dīvān*.

2b 'unvān: dīvān *Dīvān*.

3a dīvāneyi: dīvānemi *Dīvān*.

154. R. 1969: 38a; Āhī: *Dīvān*: G. 56.

Velehū.

2b nāme-i miskīn: ḥāme-i müşkīn *Dīvān*.

5b yarsañ: yararsañ *Dīvān*.

2. nāmede nām-ı hümāyūnuñı taḥrīr édeli
yéri baş üzredür ol nāme-i miskīn-raḳamuñ
3. nāmenüñ barmağına rişte-i cān bağladı dil
ki varup benden elin öpe ol şāh-ı keremuñ
4. ğam-ı hecrüñle neler çekdüğümi yazdum idi
nāmenüñ ḳaddini bükdi şanemā bār-ı ğamuñ
5. ne bilür ḥāme ki şerḥ eyleye ḥālüm **āḥī**
ḳara elif çıkmaya ḳarnını yarsañ ḳalemüñ

155.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī -- + / - + -- / -- + / - + --

1. cānā götür yüzünden luṭf eyleyüp niḳābuñ
étme nihān cemālin ebr-ile āfitābuñ
2. bezm-i şerefde toĝdı yıldızı 'ālī şem'üñ
olursa müşterisi [sen] şem'-i māh-tābuñ
3. ey dil firāk [u] hecre şaḳın muḳārin olma
zīrā nemekle āteş ḳanın iḳer kebābuñ
4. ben öksüz ağladuḳça ḥadd ü lebünden ayru
şem'üñ özi göyinür iḳi acır şarābuñ
5. mey-ḥānede dutuya ḳor idi ḥırḳasını
eger bileydi zāhid ḥāşıyyetin şarābuñ
6. **āḥī** göñül gözi-y-le baḳ bezm-i ḥüsn-i yāra
cān ḳulağı-y-la diñle āvāzını rebābuñ

156.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī -- + / - + -- + / + -- + / - + -

1. ḳabrüme dökilen gözi yaşı nigārumuñ
nergis bitürdi dāyiresinde mezārumuñ
2. sūsenler olmasun mı benüm ravzam üsti kim
ḥanḳerlerinden ölmüşem ol gül-'izārumuñ
3. ḥāküm ziyāret eyleyenüñ ḳaşları yéri
şan naḳş-ı na'l-i esbi-durur şeh-süvārumuñ

155. R. 1969: 38b; Āḥī: *Dīvān*: G. 47.

Āḥī fermāyed.

2a bezm: burc *Dīvān*.

3a hecre: baḥre *Dīvān*.

5a dutuya: ṭutuya *Dīvān*.

156. R. 1969: 38b; Āḥī: *Dīvān*: G. 48.

Velehü.

4. mihrüñ şehīdi olalı sīnemde dil-berā
bir zerresini yérde kımazlar ğubārumuñ
5. kūyında āhiyā gören āhum şu‘ā‘ını
nūr indi şanur üstine ħāk-i mezārumuñ

157.

Mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün

Hezec --+ / +--+ / +--+ / +--

1. şūfī ne şorayın saña ol şāhı severseñ
mescidde bu ğavġā nedür allāh[1] severseñ
2. ħāk-i kadem-i yāri hemān başuña görme
ey bād-ı şabā yürüdüğüñ rāh[1] severseñ
3. zulmetde kıma kıllaruñ ey necm-i sa‘ādet
devlet güneşi nūr-ı şehir-ġāhı severseñ
4. derd ü ġam için çarġda ‘īsāya ħaber vér
ey nāle var eflāke çık ol māhı severseñ
5. cānān eşigin cennete ben vérmezsin āhī
firdevs[i] baña añma o der-ġāh[1] severseñ

158.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ħükm-i takdīrüne çün érmedi tedbīr senüñ
fıkr-i tedbīr benüm kısmet-i takdīr senüñ
2. bir başum bir kılcuñ bir sen ü bir ben berü gel
bu cihān böyle olur bir benüm [ü] bir senüñ
3. tīrüne karşı senüñ sīne siper eylemişem
berü gel ceng édelüm sīne benüm tīr senüñ
4. birisi cāna tanıkdur birisi ‘ışķa ġuvāh
şāhid-i ‘asker benüm ol ħaṭ-ı tezvīr senüñ
5. kūyuñuñ dār-ı şifāsına varup āhī dédi
uşta dīvāne benem bend ile zencīr senüñ

157. R. 1969: 38b; Āhī: *Dīvān*: G. 49.

Velehū.

4a ħaber vér: devā şor *Dīvān*.

5a vérmezsin: vérmezem *Dīvān*.

158. R. 1969: 39a; Āhī: *Dīvān*: G. 50.

Velehū.

159.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nālišümden géceler yummaz gözini nüh-felek
āh ki ol meh 'ālemi incitdi yérden göge dek
2. bilmezem ne ṭālī'-i ferḥunde-fālūñ var ki hiç
her kişi ögse seni göge çıkarur ey melek
3. incinüp ol ğonca-leb dil bülbülinüñ āhına
dédi luṭf eyle yüri bi'llāh bizden öterek
4. ol şanem her seng-dilden eylemez tıĝın dirīĝ
sen gerek kan ol gerek derd ile taş ol ey yürek
5. alnuña meh yüzüñe mihr-i cihān-ārā démiş
dōstum āhī seni göge çıkarur giderek

160.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. bu dem bōstān bu dem bōstān budacıĝ
bize bī-gāne gibi āşinācıĝ
2. kamer devrindeki gül yüzlülerle
güzeller şāhı dil-ber muştafācıĝ
3. sögermiş ağzumuza taṭlu taṭlu
igen nāzūkdür ol şīrīn dudacıĝ
4. gözüm yaşı gibi kanlu şarābı
senüñle içelüm iki kabacıĝ
5. belā āşüftesi olmışsın āhī
be hey şūrīde miskīn mübtelācıĝ

159. R. 1969: 39a; Āhī: *Dīvān*: G. 51.

Velehū.

2a yüzlülerle: yüzlilerden *Dīvān*.

3b dudacıĝ: ṭudacıĝ *Dīvān*.

160. R. 1969: 39a; Āhī: *Dīvān*: G. 43.

Velehū.

2a yüzlülerle: yüzlilerden *Dīvān*.

3b dudacıĝ: ṭudacıĝ *Dīvān*.

161.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. nigārā çeşm-i fettānuñ be-ğāyet gamze-kār ancağ
cigerden tîr-i müjgānuñ geçüp cāna kıyar ancağ
2. güzellik cāme-ḥ^vābında yatup mağrūr-ı ḥüsn olma
nağar kıl ḥāl-i 'uşşāka ki 'ālem bî-ğarār ancağ
3. raḡīb-i bed-liḡā cānā cihānda bulmamışken yér
neden aña bu 'izzetler seg-i kūyuñla yār ancağ
4. ġubārın ḡāk-i pāyuñuñ nesīm-i şubḡ-dem her dem
koyup bu mürde çeşmüme dédi ḡōş-bād kār [ancağ]
5. cihānuñ māl [u] mülkini vérürseñ **āhī**ye almaz
nigārā senden umduğı hemān būs u kenār ancağ

162.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. devr içinde bir meh-i nā-mihr ser-gerdānıyam
bir kemān-ebrū nigāruñ kuluyam kurbānıyam
2. ḡalḡ ḡayrāndur benüm keyfiyyet-i esrāruma
ben şu ma'cūncı güzel esrārınuñ ḡayrānıyam
3. bu ala gözlerle sen bāğ-ı irem āhūsısın
bu ala göñlekle ben kūh-ı belā kaplanıyam
4. al kemḡādan yağa étmiş su'āl étdüm dédi
ehl-i 'ışḡuñ ol şehüñ boynına düşmiş ḡanıyam
5. ey dil-i āşüfte ben de **āhī**-yi āvāreyem
sen levend iseñ n'ola ben de levend oğlanıyam

161. R. 1969: 39b; *Āhī*: *Dīvān*: G. 42.

Velehū.

3a yér: yüz *Dīvān*.

4b mürde çeşmüme: merdüm-i çeşmüme *Dīvān*.

5b būs u kenār: büse kinār *Dīvān*.

162. R. 1969: 39b; *Āhī*: *Dīvān*: G. 73.

Velehū.

3a ala: ela *Dīvān*.

163.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dün gün artar eksük olmaz rüy-ı zerdüm var benüm
hîç eṭibbā-yı cihān bilmez ne derdüm var benüm
2. dutmasun mı āh [u] zārum 'ālemi bülbül gibi
reşk-i gül-zār-ı irem bir tāze verdüm var benüm
3. şerḥ-i düzaḥ étdügüñden şanma vā'iz giryemi
kendü başum aḡlaram bir ḡayrı derdüm var benüm
4. cām-ı mey şun tā ki donuḡluḡum açılsun sāḡiyā
göñlümün āyīnesinde yine gerdüm var benüm
5. ḡāk-i pāy-ı yāra sürdüm bu mezellet çihresin
yüzüm aḡ alnum açuḡ kimden ne derdüm var benüm

164.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cāme-i sebz ile bir serv-i bülendüm var benüm
serv bigi sebze-pūş olmuş efendüm var benüm
2. bu dil-i āvāre bir yérden iki maḡbūb sever
çifte öksüzler daḡınmış bir levendüm var benüm
3. zülfi ile ḡaşları ṭākında cān aşılmaḡa
dūd-ı dilden ḡara ibrişim kemendüm var benüm
4. kıl ḡalemlerle yazarlar şafḡa-i defterlere
kākül-i dil-berde birḡaç dürlü bendüm var benüm
5. naḡş olup sīnem nişān-ı zaḡm-ı sengīn-i yārda
levḡ-i zerrīn üzre ḡaṭṭ-ı lācüverdüm var benüm
6. gülşen-i ṭab'ında āḡīnün saña ey ḡonca-leb
gül gibi bir tāze şī'r-i dil-pesendüm var benüm

163. R. 1969: 39b; Āḡī: *Dīvān*: G. 63.

Velehū.

5b kimden: āḡiden *Dīvān*.

164. R. 1969: 40a; Āḡī: *Dīvān*: G. 64.

Velehū.

1a serv: ḡadd *Dīvān*.

2b daḡınmış: ṭaḡınmış *Dīvān*.

5a nişān-ı zaḡm-ı sengīn-i yārda: nişānı zaḡm-ı seng-i yār-ıla *Dīvān*.

165.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yérde qalmaz āteş-i āh-ı seher-gāhum benüm
 toqınur çarhuña bir gün ey felek āhum benüm
2. sāye-veş üftāde kıllardan yanuñca kimse yok
 gün gibi tenhā yürürsin ey yüzi māhum [benüm]
3. kıandasın ey meh ki her gün mihr-i rūyuñ şevkına
 çarh[ı] toköz tolanur āh-ı seher-gāhum benüm
4. tūr-ı mūsā döymedi envār-ı hüsnuñ tābına
 hey ne taşdan yüregüm var imiş allāhum benüm
5. odlara yan **āhī** kim odlara yakduñ 'ālemi
 odlara yansun göreyin nāle vü āhum benüm

166.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. şol kıadar lāle gibi kıanlara ğarķ oldu tenüm
 kıabrüm üzre açılan lāleye döndi kefenüm
2. vaşlalardur ki ciger zahmını bend étmek için
 yaralu sīnemüñ üstinde benüm pīrehenüm
3. çekeyin ẖvārını ol gülşen-i 'ömrüm gülünüñ
 kendü bāğum çemenidür yine kendü dikenüm
4. hançeründe dikilen kıanlı yürekler gibidür
 her söğütde duran elma ser-i kıabrümde benüm
5. yérde pehlūlarumuñ naķşı ile **āhī** hemān
 bir haşıra şarılı mürdeye döndi bedenüm

165. R. 1969: 40a; Āhī: *Dīvān*: G. 65.

Velehū.

166. R. 1969: 40b; Āhī: *Dīvān*: G. 66.

Āhī fermāyed.

4b duran: tıran *Dīvān*.

167.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sîne-i şad-pārede dāğ-ı nihānum var benüm
öksüzem қоynumda bir göynüklü nānum var benüm
2. ben dēdüm la'le leb-i yāra sözüñ varsa ayıt
dēdi söz söylemege aña ne cānum var benüm
3. kimse görmesün déyü düşde hayālünüñ senüñ
halkı uyutmamağa āh u figānum var benüm
4. n'ola bāğ-ı 'ışkda hurrem olursam gül gibi
şaçı sünbül yüzi gül serv-i revānum var benüm
5. āhiyā añma baña bāğ-ı cinānuñ güllerin
lebi kevşer yüzi gül bāğ-ı cinānum var benüm

168.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. t̄alib-i iksīr-i 'ışkam rūy-ı zerdüm var benüm
işüm altun eyledüm kimden ne derdüm var benüm
2. pehlevānlık şatmasun gamzeñ kılıç yüzinde kim
bir kılıç ile dérilür şīr-i merdüm var benüm
3. zaḥm-ı t̄irüñ-durur zırhlar tağlar cevşenlerüm
şāh-ı 'ışkam gam sipāhıyla neberdüm var benüm
4. yaralu қolumda iki қanlı dāğ urdum yine
bir nihāl üstinde iki tāze verdüm var benüm
5. haṭṭ-ı dil-berden gubār érmiş-durur mir'ātuma
ol sebeddendür ki āyīnemde gerdüm var benüm
6. derd-i dil ḥālī degül şī'rümde āhī şerḥ olan
kendü ḥālüm söylerem ben kendü derdüm var benüm

167. R. 1969: 40b; Āhī: *Dīvān*: G. 67.

Velehū.

1b göynüklü: göynüklü *Dīvān*.

4a şaçı sünbül yüzi gül: bir şaçı sünbül boyı *Dīvān*.

5a cinānuñ güllerin: cinān u kevşeri *Dīvān*.

5b lebi kevşer yüzi gül: kim lebi kevşer yüzi *Dīvān*.

168. R. 1969: 40b; Āhī: *Dīvān*: G. 68.

Velehū.

3a t̄irüñ-durur zırhlar tağlar: t̄irüñdür zırhlar dağlar *Dīvān*.

4a қanlı: tāze *Dīvān*.

6a ḥālī: ḥālī *Dīvān*.

169.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. âteş-i 'ışkuñla başda dūd-ı āhum var benüm
bir kızıl börk ile bir perr-i siyāhum var benüm
2. göz göre ebrūlaruñ gön̄lüm kemān u tīr édüp
çifte yaylu çifte oklu bir sipāhum var benüm
3. âteş-i āhumla oddan tās urupdur başuma
bir levendem kırmızı bir şeb-külāhum var benüm
4. gün toğusu kıbleli dérlerse vechi var baña
kim iki mihrāblu bir secde-gāhum var benüm
5. kankı hār üstinde kursam sāye-bānumdur benüm
her diken dibinde āhī bār-gāhum var benüm

170.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. döndüren fānūs-ı çarhı dūd-ı āhumdur benüm
yanduran hūrşīdi āh-ı şubh-gāhumdur benüm
2. bir siyeh-perçemlū sīmīn-ber şanemdür yādigār
şem'-i meclis dil-ber-i zerrīn-külāhumdur benüm
3. yanar oddur ki[m] sürer tīg ile zulmet leşkerin
şem'ler altun âteş géymiş sipāhumdur benüm
4. na'lçeñ nakşı degül ebrūlarumdan her yeri
hākde qalmış nişān-ı secde-gāhumdur benüm
5. mülk-i gam sultānıyam kim dūd-ı āhum âteşi
çarh-ı atlas üzre zerrīn-bār-gāhumdur benüm

169. R. 1969: 41a; Āhī: *Dīvān*: G. 69.

Velehū.

2a göz göre: kirpügüñ *Dīvān*.

3a āhumla: 'ışkuñ ki *Dīvān*.

5a kankı: kañgı *Dīvān*.

170. R. 1969: 41a; Āhī: *Dīvān*: G. 70.

Velehū.

4a ebrūlarumdan her yeri: ebrūlarumda yér yérin *Dīvān*.

171.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gözi āhūlar ile 'azm-i kenār eyleyelüm
biz de begler gibi bir şayd u şikār eyleyelüm
2. başumuz alup ayak götürelüm 'ālemden
gel қalender olalum terk-i diyār eyleyelüm
3. yaқalum lāle gibi тағlar eteginde buҳūr
bir iki құлқul ile 'ayş-ı bahār eyleyelüm
4. zūlf-i dil-ber gibi vardı қaraman mülki yéle
varalum rūmilini biz de ҳişār eyleyelüm
5. cigerüm mey gibi ҳүн étdi benüm za'f-ı humār
қalataya geçelüm def'-i humār eyleyelüm
6. içelüm bir güzelüñ zūlf ü ruḥı şevkı ile
çünkü 'işret günidür leyl [ü] nehār eyleyelüm
7. ol gül-i tāze қulaғ urmaya bülbüllerine
āh u fiğānları biz **āhī** hezār eyleyelüm

172.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ayru düşdüm dōstlar ol serv-i nāzumdan benüm
rūzigār ayırdı serv-i ser-firāzumdan benüm
2. milket-i ḥüsnüñ metā'ın baña 'arz étme ki hīç
yūsuf-ı mışrī daḥı ağmaz terāzumdan benüm
3. nice kim tūl-i emeller çekdüm ol kākülde ben
қılca ḥāşıl bulmadum 'ömr-i dırāzumdan benüm
4. tūtiyā ile izüñ tozını bir görmek şehā
ḥāşeli'llāh işbu çeşm-i pāk-bāzumdan benüm
5. kışsa-i ferhād [u] mecnün kim oқurlar **āhiyā**
bir varaқdur defter-i 'ışk-ı mecāzumdan benüm

171. R. 1969: 41a; Āhī: *Dīvān*: G. 71.

Velehū.

3b iki құлқul: beñi fūlfül *Dīvān*.

172. R. 1969: 41b; Āhī: *Dīvān*: G. 72.

Velehū.

2a étme: étmeñ *Dīvān*.

173.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. şarāb-ı ergāvān içsem lebüñsüz baña kan olsun
içerseñ sen benüm kanum efendi nüş-ı cān olsun
2. elüm ol kan olacağdan yuyuban tevbe étmişdüm
naşūhuñ la'l-i şirīni gözüm kan étđi kan [olsun]
3. benüm rūhumdur ol dil-ber revānumdur benüm ol qad
hey ol serv-i revān içün benüm rūhum revān [olsun]
4. uzatsun devr-i hüsñünde benüm servüm dırāz olup
ilāhī isterem senden ki 'ömr[üm] cāvidān olsun
5. hüseynüñ ağzın añmağa dilüm varmaz benüm ammā
hasan bālīnūñ ağzından zebānum tercemān olsun
6. itümdür démiş ol dil-ber ululamış seni **āhī**
kemāl-i devleti artsun 'azīz-i kām-rān olsun

174.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. döne döne üstüme peymāneler kan ağlasun
yana yana hālüme şem'-i şebistān ağlasun
2. dest-mālin gözlerüm yaşıyla gömgök şu édüp
ol bahār-ı hüsne karşı ebr-i bārān ağlasun
3. bunca demlerdür anı hūn-ı cigerle beslerem
kanlar ağlarsa benüm'çün çeşm-i giryān ağlasun
4. ben yetīmüñ acıyup ağlarsa kanlu yaşına
baħr-i kılzüm acısun deryā-yı 'ummān ağlasun
5. itlerüñle āsitānuñda tuz etmek qadrini
añıcağ nān u nemek hāqqını yārān ağlasun
6. ağlamağla çıkdı gözden **āhī** ey serv-i hırām
demdür ağlarsa yetīm oldı ol oğlan ağlasun

173. R. 1969: 41b; Āhī: *Dīvān*: G. 85.

Velehū.

2a olacağdan: olasıdan *Dīvān*.

4a uzatsun devr-i hüsñünde benüm servüm dırāz olup: uzansun devr-i hüsñinde şacı 'ömrü dırāz olsun *Dīvān*.

6a ululamış seni: ulularmış beni *Dīvān*.

174. R. 1969: 42a; Āhī: *Dīvān*: G. 86.

Velehū.

2a gözlerüm: gözleri *Dīvān*.

6a çıkdı gözden **āhī** ey serv-i hırām: **āhī** gözden çıkdı ey pīr-i hıred *Dīvān*.

175.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gerçi kim bülbül sever her dem gülün bir tazesin
sen baña ey gonca-leb her berg-i gülden tazesin
2. bülbül-i şüridenün güş eylemezsin nâlesin
ey gül-i ter diñlemezsın bülbülüñ âvâzesin
3. bir büt-i sengin-dilün 'ışkında cân vérdük déyü
ķabrümün üstindeki mermerde 'ömrüm yazasın
4. her gedānuñ ķaddine géydürme 'ışkuñ cāmesin
kim bu zībā ħil'atün bozduñ hemān endāzesin
5. érmez ol māhuñ ķulağına fiğānum **āhiyā**
gerçi āhum inledür ķarķuñ der ü dervāzesin

176.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. seg-i kūyuñ ne ceng eyler bu cism-i nā-tüvān için
ne lāzım bunca ğavġālar bir iki üstüġvān için
2. n'ola 'ālemde bir tārīġ éde ol yār-ı sengin-dil
éşigi taşını dikse mezārumda nişān için
3. benüm menşūr-ı a'mālüm yéterdi rüz-ı maķşerde
seg-i kūyuñ izi olsa berātumda nişān için
4. bēlini ķeng iki bükdi elinden zār édüp efġān
hevā-yı 'ışķ pīr étdi beni bir nev-cüvān için
5. geķürdüm 'ömr devrānın hevā-yı zülf-i yār ile
naşīb olmadı çok yéldüm bu 'ömr-i cāvidān için
6. ķudūmından benüm **āhī** olurdı gözlerüm aydın
izi tozını gönderse bu ķeşm[e] armağan için

175. R. 1969: 42a; Āhī: *Dīvān*: G. 87.

Velehū.

3a vérdük: vérdin *Dīvān*.

3b 'ömrüm: nāmum *Dīvān*.

176. R. 1969: 42a; Āhī: *Dīvān*: G. 88.

Velehū.

2a éde ol: édüp ey *Dīvān*.

2b eşigi: eşigün; dikse: dikseñ *Dīvān*.

4a efġān: ağlar *Dīvān*.

6b bu ķeşm[e]: ħabībüm *Dīvān*.

177.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. terk édüp sen şāhı yüz döndürsem ol der-gāhdan
kıbleden dönsün yüzüm nevmīd olam allāhdan
2. şol kadar çekdüm elif şol deñlü yaqdum tğlar
kim ser-ā-ser cismüme bir hıl'at étdüm āhdan
3. leblerünle goncalar bilsem ne nisbet étdiler
yakası açılmağu söz[ler] çıkar efvāhdan
4. kāmēt eylerken namāza sen kıyām étdüñ meger
kim mü'ezzin kend'özinden geçdi ilk allāhdan
5. kūyuña 'azm eyledi āhī naşīb olmadı āh
gerçi gitdi ka'beye ammā ki döndi rāhdan

178.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her ki ayırmağ diler ben kuluñı sen şāhdan
göreyin merdūd olup sürülsün ol der-gāhdan
2. hecrüñ odından niçe bir cān u dil biryān ola
bi'llāh inşāf eyle ey dil-ber üşen allāhdan
3. nūr-ı hüsnin 'arz édüp her dem gelürse āfitāb
bir gün aña bakmayam yüz döndürüp sen māhdan
4. eşk ü āhum 'āleme fāş étdi rāz-ı 'ışkuñı
çok maħalde töhmet érer kişiye hem-rāhdan
5. fürkatüñde hālın ey dil-ber bu āhī hastenüñ
tākatüm yok kim déyem bārī eşit efvāhdan

177. R. 1969: 42b; Āhī: *Dīvān*: G. 89.

Velehū.

178. R. 1969: 42b; Āhī: *Dīvān*: G. 90.

Velehū.

1a ki: kim *Dīvān*.

4a 'ışkuñı: 'ışkumı *Dīvān*.

179.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. uçmasun yañlış haberler ol hümānuñ üstine
āşiyān-ı zāğa varmağ düşmez anuñ üstine
2. toğrıdur çün kim elif gibi nihāl-i kadd-i dōst
nokta koyan kim-durur 'ālemde anuñ üstine
3. āh-ı serd érişmesün bārid nefesler çok velī
esmesün yavuz yél ol serv-i revānuñ üstine
4. kaşları yayı gibi biñ egri söz söylerse halk
kimse toz kondurmaz ol ebrū-kemānuñ üstine
5. eydüñüz yārāna kim şöhet-be-şöhet söylesün
bir gazel dédi yine **āhī** fülānuñ üstine

180.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nev-bahār oldı gelün 'ayş édelüm güller ile
şalalum 'āleme āvāzeyi bülbüller ile
2. bir yüzi gül lebi mül serv[i] kenār eyleyigör
'işret isterseñ eger güller ile müller ile
3. görmek isterseñüz ol mähı süreyyāya qarīn
yār dülbendini gör aq қaranfüller ile
4. **āhiyā** n'olsa gerek 'arşa-i nazm içre bugün
қoşalum җаб' semendin yine öñdüller ile

179. R. 1969: 43a; *Āhī: Dīvān*: G. 101.

Velehū.

3a velī: -durur *Dīvān*.

4a biñ: ger *Dīvān*.

4b ebrū: kaşı *Dīvān*.

5a söylesün: déyeler *Dīvān*.

5b yine: bugün *Dīvān*.

180. R. 1969: 43a; *Āhī: Dīvān*: G. 110.

Velehū.

2a serv[i]: serv *Dīvān*.

181.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. bir haşırüm yoğ iken külbe-i aḥzānumda
būriyā naḫş[1] görünür ten-i 'uryānumda
2. merdüm-i dīde ciger kūşelerini niçe bir
götürem kendü yetīmüm gibi dāmānumda
3. sāyemi başuma ben gün toğacağın bilürin
başa ol gün mi doğar sāye görem yanumda
4. baña ol nāme-i a'māl yéter **āhī** kim
yār haṭṭıyla ğazeller ola dīvānumda

182.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. tīğ-ı hecr ile benüm şimdi dilüm yar hele
dem ola buluşavuz senüñ ile yār hele
2. ey cefā-ḥū geleli dünyeye ben şimdiye dek
görmedüm sencileyin daḥı sitem-kār hele
3. bunca yoluñda fedā étmiş iken cān u dil uş
bir selāmuña daḥı degmedük ey yār hele
4. hele sen cevır ü cefā étmede eksük komaduñ
bir daḥı böyle ola ey yüzi gül-zār hele
5. **āhiyā** rahm éde şāyed eşidüp ol gül-i ter
ḫalayn derd ile bülbül gibi ben zār hele

183.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şayd olupdur murğ-ı dil bir gözleri şehbāz ile
altun üsküfli ḫara gözli güzel şehbāz ile

181. R. 1969: 43a; *Āhī: Dīvān*: G. 98.

Velehū.

3a başuma ben gün toğacağın bilürin: ben başuma gün toğucağız görürin *Dīvān*.

3b doğar: toğar *Dīvān*.

182. R. 1969: 43a; *Āhī: Dīvān*: G. 100.

Velehū.

3a dil uş: dili *Dīvān*.

4b bir: bu *Dīvān*.

183. R. 1969: 43b; *Āhī: Dīvān*: G. 121.

Velehū.

3a yaḫılur: başılur *Dīvān*.

4a yād olasın: yād ola tā *Dīvān*.

2. hem-demüm geh süz u 'ışk gāh sāz u nāledür
hurrem ol dem kim geçer 'ālemde süz u sāz ile
3. yā aşılır yā yakılır yā keserler başını
kimse çıkmaz başa ol zülf-i kemend-endāz ile
4. nāme-i devletde **āhī** yād olasin haşra dek
dōstluk mecmū'asında adumuz ger yazıla

184.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gördiler kim cānlar alur ğamzeñüñ peykānını
her kişi tende emānet şaqlar oldu cānını
2. pehlevānlık adını 'ālemde destān étmege
kanlu yaşlarla pür étdüm sīnemüñ meydānını
3. şöyle cānum acıdur şīrīn lebüñ öpdükçe kim
meclisünde sāğaruñ bulsam içerdüm adını
4. geçdi çün devr-i kamer gün yüzliler devrānıdur
sürsün ol gün yüzlü sürsün geçmedin devrānını
5. gönlegin güyā boyadı **āhī** dūd-ı āhdan
gör nice reng ile avlar ol levend oğlanını

185.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ne muşāhib bulunur derd ü ğam-ı yār gibi
ne ferāğat yeri var hāne-i hāmmār gibi
2. bir bölük başına gün toğmaduk üftādeleri
yerlere şalma igen sāye-i dīvār gibi
3. götürüp nokta gibi ortaya atdı beni çarh
başladı kendü kıyı çizmege pergār gibi
4. yaralu kollarımı dāğ-ı ğamuñdan niçe bir
dest-māl ile aşam boynuma tūmār gibi

184. R. 1969: 43b; **Āhī**: *Dīvān*: G. 128.

Velehū.

4a yüzlü: yüzli *Dīvān*.

4b yüzlü: yüzli; geçmedin: geçmeden *Dīvān*.

5a güyā boyadı **āhī**: **āhī göge** boyadı *Dīvān*.

185. R. 1969: 43b; **Āhī**: *Dīvān*: G. 130.

Velehū.

1a bulunur: bulunur *Dīvān*.

2a üftādeleri: üftādelerüz *Dīvān*.

2b şalma: çalma *Dīvān*.

5. ol kıyāmet beni ferdāya şalup **āhī** hemān
yarına qaldı işüm va‘de-i dīdār gibi

186.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. bir yürek yağı ciger vuşlası cān pārecığı
cigerüm pāreledi ğamze-i mekkārecığı
2. bağrumı odlara yandurdı kim āh benüm
bir siyeh-çerdecigün hāl-i siyeh-kārecığı
3. ol kadar kirpük okı pārelere atdı beni
göreyin kim cigere uğraya her pārecığı
4. yüzüm ağ alnum açukdur benüm ağyār[1] koma
kendü qazancı-durur kendü yüzi qaracığı
5. bezm-i ğamda bugün **āhī** yine āvāzesidür
eksük olmaz hele ol şöhetün āvāzecığı

187.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. ol ciger-vaşla ki biñ cāna deger vaşlacığı
hey ne cān pāresi olmuş o ciger-vaşlacığı
2. dehenün hastelere ‘ayn-ı şifā-hānesidür
meded öldüm baña bir pāre şeker vaşlacığı
3. ğam pelāsı var iken tāt [u] qabā añma baña
yüri şöfi bu dervişe yéter vaşlacığı
4. kıymetin bilmediler yūsuf-ı gül-çihremüzün
hayf nā-dāna düşüpdür o güher vaşlacığı
5. vér[me]se **āhī** n’ola pīrezen-i dehre murād
begüm er vaşlacığıdur begüm er vaşlacığı

186. R. 1969: 44a; *Āhī: Dīvān*: G. 133.

Velehū.

1a-b, 2b, 3b, 4b, 5b –cığı: -cigi *Dīvān*.

2a odlara yandurdı kim āh benüm: lāle gibi odlara yandurdı benüm *Dīvān*.

5a āvāzesidür: āvāre yürür *Dīvān*.

187. R. 1969: 44a; *Āhī: Dīvān*: G. 134.

Velehū.

3a pelāsı: belāsı *Dīvān*.

188.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fa'lün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / - -

1. leblerin yād édicek cismümüze cān geldi
göñül abdālı yétiş tekyeye kırbān geldi
2. sevin ey dil ki saña derd [ü] ğam-ı yār gelür
şoĥbet esbābı gerek ĥücreye yārān geldi
3. zāhidā biz de yübüsetle helāk olmuşduk
mey-i nāb ile biraz beñzümüze kıan geldi
4. pīrlikde delükanlıluğum añdurdı şarāb
yine ol devr-i zamānla bize oğlan [geldi]
5. 'ışķ rāzını iğen açma ki a'dā işidür
söyleme **āhī** biraz şoĥbete nā-dān geldi

189.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

I

1. sevdüm yine bir ruĥları gül ğonca-dehānı
2. bülbüllerini iñledici şūĥ-ı cihānı
3. yolına revān eyleyeyin cism ile cānı
4. şol āfet-i devrān ki dénür adına şānī

II

1. bir gözleri nergis yüzi gül saçları reyĥān
2. bir lāle-ruĥ u ğonca-dehen serv-i ĥırāmān
3. étdi dil ü cān murğını bülbül gibi giryān
4. şol āfet-i devrān ki dénür adına şānī

III

1. dil düşdi yine bir şanemüñ 'ışķına nā-ğāh
2. bend oldı saçı dāmına dīvāne olup āh
3. kıldum bu göñül taĥtna ol ĥüsn iyesin şāh
4. şol āfet-i devrān ki dénür adına şānī

IV

1. ĥüş olalından çeşümüme ol ĥüb-ı dil-ārām
2. bir laĥza daĥı eylemez ansuz bu dil ārām
3. rüsvā-yı cihān eyleyüp étdi beni bed-nām
4. şol āfet-i devrān ki dénür adına şānī

V

1. oldı göñül **āhī** yine bir dil-bere meftün

188. R. 1969: 44b; Āhī: *Dīvān*: G. 135.

Āhī fermāyed.

4b zamānla: zamānlar *Dīvān*.

189. R. 1969: 44b; Āhī: *Dīvān*: Mr. 1.

Velehū.

2. görse saçı zencirini leyli ola mecnun
3. ahvalumi derda ki benüm etdi diger-gün
4. şol âfet-i devrân ki dênür adına şânî

190.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. derd ü hasret bu degül kim ola fürkat bâkî
derd odur kim ben ölem kıala bu fürkat bâkî
2. cân çıkınca hele hıdmet[d]e ben eksük komadum
eger ölmezsem efendi yine hıdmet bâkî
3. sineden geçdi müjeñ zaḥm[1] tırur dilde henüz
çıkdı peykânı velî kıaldı cerâḥat bâkî
4. bî-vefâdur bu felek 'ışk [u] maḥabbet çoğ olur
ne ḥüsn sende vü ne bende maḥabbet bâkî
5. sohbeti var mey-i nâb ile bugün yârânuñ
yüri ey **âhî** senüñle yine sohbet bâkî

191.

Fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cāme-i sebz ile bir serv-i bülendüm var idi
sāyesinde şāh idüm bir beg efendüm var idi
2. uçdı elden altun üsküflü güzel şāhın gibi
bir kebüter şinelü şehbāz efendüm var idi
3. dāmenümde besledüm kendüm ciger-küşem gibi
eşk dērler bir delükanlu levendüm var idi
4. n'edelüm érgürmedün cânbāz-ı cânı zülfüñe
kıl kıalemle yazacak bir niçe bendüm var idi

190. R. 1969: 45a; Āhî: *Dīvān*: G. 137.

Velehü.

1b fürkat: hasret *Dīvān*.

4b vü ne: ne ḥöd *Dīvān*.

191. R. 1969: 45a; Āhî: *Dīvān*: G. 123.

Velehü.

1a serv: kıadd *Dīvān*.

4b niçe: ince *Dīvān*.

192.

*Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün**Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -*

1. nergisün degmemek için güle yavuz nazarı
bāzū-bend étdi şabā şāḥ-ı güle goncaları
2. n'ola eşkümle ruḥ-ı zerdüme meyl eylese yār
meyl éder çünkü güzeller göricek sīm ü zeri
3. dér idüm zülfine tolaşma gönül eslemedün
yéridür şimdi saña her ne éderlerse yéri
4. geldüince dile mihmān-ı ğamuñ dīdemüze
çekdügi ḥūn-ı cigerdür öñine mā-ḥazarı
5. vaşf-ı ḥüsnüñde ferīd olsa 'aceb mi āḥī
güneşe ne şu'le vérür çünkü sözünñ güheri

193.

*Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün**Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -*

1. şanemā görmeyeli kūşe-i dükkānda seni
étdi gözüm yaşı şermende 'aḳīḳ-i yemeni
2. eyledi cevır ü cefā tīrine göñlümi nişān
vāy ne ḥōş bilür imiş işbu göñülden geçeni
3. dil-i mecnūn feraḥ [u] ḥurrem olursa n'ola kim
leylīnün atınuñ eski çulıdur pīreheni
4. āḥ ki cellād-ı ğam [u] ḥasret [ü] zülfüñle boyuñ
beni dāra iletür boynuma taşup reseni
5. āḥī bir şūḥ-ı cefā-kāra göñül düşdi yine
n'édeyin n'eyleyeyin vāy beni [vü] vāy beni

192. R. 1969: 45a; Āḥī: *Dīvān*: G. 124.

Velehū.

2a ruḥ: rūḥ *Dīvān*.

4a dīdemüze: dīdelerüm *Dīvān*.

193. R. 1969: 45b; Āḥī: *Dīvān*: G. 126.

Āḥī fermāyed.

3a ger: kim *Dīvān*.

4a āḥ: veh *Dīvān*.

4b iletür: iledür *Dīvān*.

194.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --+ / -++ / +++ / +-+

1. ben serve nice beñzedeyin qadd-i dil-beri
 tūbī vü sidre olmaya anuñ ber-ā-beri
2. bir vech ile ʔarāveti vardur yañağınuñ
 pejmürde gösterürse revādur gül-i teri
3. miskīn saçını dām düzüp murğ-ı cān içün
 bağlar ucına dāne-i hāl-i mu'anberi
4. ʔaṭṭ-ı siyāhı 'aksini eşkümdede dēr gören
 şan kim geçer cihān şuyını şām leşkeri
5. bir dil-rübāya bağladı göñlini **āhī** kim
 'aynına gelmez işbu cihānuñ güzelleri

195.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. şarılupdur bedenüm penbe-i dāğ-ı tenüme
 géymege zerrece yér qalmadı pīrāhenüme
2. şoyunup 'ışk ile mecnūn gibi 'uryān oldum
 yañılup kimse yapışmaya benüm dāmenüme
3. kanda bir bār-ı girān [u] ğam [u] miḥnet var ise
 yār-ı cānum gibi muḥkem ʔolanur gerdenüme
4. 'ālemüñ ḥalkın[ı] ʔo hālüme ḥayrān étme
 gel gülünç étme beni dōstuma vü düşmenüme
5. şabrumuñ ḥırmenidür sīnede cānum **āhī**
 āh kim sūz-ı dil āteş bırağur ḥırmenüme

194. R. 1969: 45b; Āhī: *Dīvān*: G. 127.

Āhī fermāyed.

3a miskīn saçını: müşğīn saçuñı *Dīvān*.

4a eşkümdede: çeşmümdede *Dīvān*.

4b şām: hind *Dīvān*.

195. R. 1969: 45b; Āhī: *Dīvān*: G. 109.

Āhī fermāyed.

2a oldum: oluram *Dīvān*.

4b dōstuma vü: dōstuma *Dīvān*.

196.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gerçi yūsuf bigi mümtāz güzel nādir olur
iki 'ālemde nazīrūñ daḥı yok söz bir olur
2. mūcib-i mihr ü vefā ola mı ḥaṭṭuñ gelicek
bir iki gün hele şabr eyleyelüm zāhir olur
3. her güzelle şalınan kesb-i zarāfet édemez
her *gülistān* okıyan şanma ki hep şā'ir olur
4. muṭṭibe uymağ-ıla kāmīl olur 'ūd u rebāb
her ki gūş eyleye üstād sözün māhir olur
5. yalıñuz cān ile cānān ele girmez **āhī**
devlet ol kişiye kim sīm ü zere kādīr olur

197.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzāārī - - + / - - + + / + - - + / - - +

1. sāḳī lebüñ çü hem-dem-i cām-ı şarāb olur
'aks-i ruḥuñla sāğar-ı mey āfitāb olur
2. būy-ı bahār şöyle pūr étdi cihānı kim
yére inince ḳatre-i şeb-nem gül-āb olur
3. érmez revāḳ-ı ṭāḳına hergiz kemend-i āh
ol pādişāh-ı ḥüsn ne 'alī-cenāb olur
4. çün dūd-ı āhumuñ eşeri yokdur ey hümā
ṭūtī-i çarḥ her géce n'ičün ğurāb olur
5. gül-zār-ı kūyuñ içre bu siḥri éder **āhī**
bülbul şaḳınsun uğramasun kim kebāb olur

196. R. 1969: 46a; *Āhī: Dīvān*: G. 25.

Āhī fermāyed.

197. R. 1969: 46a; *Āhī: Dīvān*: G. 28.

Āhī fermāyed.

Āhī: Dīvān: Hzl. Mustafa S. Kaçalın, *Āhī Dīvān*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü 3140, Kültür Eserleri 423, Ankara, III+69 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]

Tenkitli metinde bulunmayan bu şiirin gazel numarası adı geçen eserden alınmıştır.

198.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tütüyā-yı hāk-i pāyuñdan kılan kaç'-ı nazār
iki gözümse gerekmez çıksun ey nūr-ı başār
2. kişt-zār-ı sīneme ekdūñ maḥabbet toḥmını
hāy 'ömrüm ḥāşılı bi'llāh bundan ne biter
3. bir kadeḥ meyle göz açdurmaz yıkar bezm ehlini
sākī-i gül-çihrenüñ bulunmaz ayağın çeker
4. hem-demüm āhum-durur şām-ı ğam-ı dil-dārda
ğamdan ölürdüm baña olmasa hem-dem āh eger
5. ney gibi ben her nefes meclisde efgān édicek
āhiyā bilimezem muṭrib arada ne çeker

199.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dér imiş cümle murād ölmeyicek ḥāşıl olur
dōstum bu nice sözdür buña kim kā'il olur
2. bir nefes her kime kim hem-dem ola göñlin alur
hey kimüñ cānıdur ol şūḥ ne ehl-i dil olur
3. göñlümün kāfilesi kūy-ı vefā 'azmin éder
ḥaḳ 'aceb érgüre mi ki uzaḳ menzil olur
4. yārı görmek nicesin men' éde élden 'āşık
zerre ḥūrşid ziyāsına kaçan ḥā'il olur
5. yūri var çok sözi қо nice ötersin bülbul
şī'r-i āhiye nazīre démecük müşkil olur

200.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Mużārī - - + / - - + + / + - - + / - - +

1. düşmen söziyle küsdi bize yār-ı cānumuz
ḳalmadı tende bu ğam ile yar[ı] cānumuz

198. R. 1969: 46a; Āhī: *Dīvān*: G. 29.

Velehū.

Tenkitli metinde bulunmayan bu şiirin gazel numarası bir önceki dipnotta adı geçen eserden alınmıştır.

199. R. 1969: 46b; Āhī: *Dīvān*: G. 30.

Velehū.

Tenkitli metinde bulunmayan bu şiirin gazel numarası adı geçen eserden alınmıştır.
5a çok: ḥaḳ *Dīvān*.

200. R. 1969: 46b; Āhī: *Dīvān*: G. 38.

Velehū.

2. hār-ı cefālar ile neler çekdügüm benüm
söyler çemende bülbül olup kışşa-ḥ^vānumuz
3. bār-ı cefānı çekdüğüme kaşlaruñ mişāl
bu ‘ayn-ı dāldur ki dü-tādur miyānumuz
4. tūl-i emel vérür dile sevdā-yı zūlf-i dōst
sākī getüre şu cām-ı ergāvānumuz
5. āhī vefāda bize éyü añlamaz nigār
bizi özi gibi şanur ol bed-gümānumuz

201.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh kim derd ile oldum mübtelāsi ḥurremüñ
düşdi nā-geh göñlüme zūlfi hevāsı ḥurremüñ
2. ‘īd-i vaşlı şevkı içün rûze-i gam çekmişem
tā naşīb ola déyü bir merḥabāsı ḥurremüñ
3. şarmaşup her şeb kuçar ol serv-ḳaddi āl ile
nice nāzükdür görüñ gül-gün ḳabāsı ḥurremüñ
4. ne şorarsın ḳandadur déyü göñül āb-ı ḥayāt
mürdeye yétmez mi la’l-i cān-fezāsı ḥurremüñ
5. olmağ isterseñ cihān içinde āhī pādişāh
sa’y édüp var ol eşiginde gedāsı ḥurremüñ

202.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hār-ı müjgāndan hezārān pāre olursa yürek
gonca-veş ey ‘āşık-ı şeydā dilüñ tutmağ gerek
2. sīnesini çāk éder seyl-āb-ı eşkümden zemīn
başına odlar yaḳar her şubḥ āhumdan felek
3. tağ [u] taş fūrḳatde ḳan ağlamağa feryād içün
lāle ḥünīn-çeşm olur dāğ-ı siyāhı merdümek
4. ḥānesin[i] göñlümüñ yapduḳda mi’mār-ı ezel
revzeni zaḥm oldı vü tīr-i gamuñ yér yér direk

201. R. 1969: 46b; Āhī: *Dīvān*: G. 59.

Velehū.

202. R. 1969: 47a; Āhī: *Dīvān*: G. 60.

Velehū.

6b ḥek: ḥaḳ *Dīvān*.

7a baḥşına: baḥşuña *Dīvān*.

7b tıgın: yangın *Dīvān*.

5. gerçi 'âlemde perî yüzlü melekler çok velî
gözüme sensiz görünmez ne perî vü ne melek
6. nokta-veş ayırsa tenden başımı tîğ-ı ecel
harf-ı 'ışkuñ mümteni'dür levh-i dilden k'ola hek
7. tîğ-ı cân-bağşına karşı varsa **âhî** tañ mı kim
cân vérür âb-ı revāna érmege tîğın yürek

203.

Fe'ilâtün mefā'ilün fa'lün

Haff + + - - / + - + - / - -

1. allāh allāh ne nāzenīn olduñ
āfet-i şabr u 'aql u dīn olduñ
2. būsītān-ı leṭāfet içinde
gül-i nesrīn ü yāsemīn olduñ
3. 'ālemi odlara mı yaқarsın
ne içün böyle meh-cebīn olduñ
4. dil ü cāna 'aceb mi mühr ursañ
ḥātem-i ḥüsne çün nigīn olduñ
5. **āhiyā** mū-miyān[ı] fikrinde
cān u dilden daḳīḳa-bīn olduñ

204.

Fe'ilâtün mefā'ilün fe'ilün

Haff + + - - / + - + - / + + -

1. āh kim cevruññūñ nihāyeti yok
n'édeyin 'ışkumuñ da ḡāyeti yok
2. beni zulm ile öldürür āḥir
nice kāfir-dur[ur] 'ināyeti yok
3. nice teşbīh édem saña güneşi
kim anuñ serv gibi kāmety yok
4. ḥayli cem' [étđi] meblağ-ı ḥüsni
bu 'acebdür velī seḥāveti yok
5. seni gördükçe ḡayr ile **āhî**
biñ kez ölür velī şikāyeti yok

203. R. 1969: 47a; *Āhî: Dīvān*: G. 61.

Velehū.

2b nesrīn: nesrīn *Dīvān*.

204. R. 1969: 47b; *Āhî: Dīvān*: G. 45.

Velehū.

205.

Fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Hafif + + - - / + - + - / + + -

1. olmadıysa bize vişāl-i nigār
n'ola cismümdedür hayāl-i nigār
2. lāle-veş yüregüme taş urdı
āteş-i haddi üzre hāl-i nigār
3. 'aceb olmaz tıfıl-durur dağı
ey gönül bilmez ise hāl[i] nigār
4. 'āşıkına kemāli cevır étmek
bize eksilmesün kemāl-i nigār
5. **āhī** saña hemīn müyesser olan
gözlerüñde kalan hayāl-i nigār

206.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sen kemān-ebrü için olalı kaddüm yā laṭif
rüz [u] şeb vird-i zebān edinmişümdür yā laṭif
2. levh-i zerde gör ki sīm-āb ile ne naşş étmişem
şanma zer-gerlikde sen üstādsın tenhā laṭif
3. nār-ı hecr ile erit ey pūte-i ğam cismümi
hālîş altundur déyü meyl eyleye ola laṭif
4. aḥker-i nār-ı firāk étđi çün nūr-ı 'arızuñ
yérídür qarşuñda yanmaş eylesem sevdā laṭif
5. dest-i cevruñle büküp **āhī** kadın zülfüñ bigi
eyle bir engüşterī cān al bahā aña laṭif

205. R. 1969: 47b; *Āhī*: *Dīvān*: G. 27.

Velehū.

1b cismümdedür: çeşmümdedür *Dīvān*.

2a taş: dağ *Dīvān*.

5a **āhī** saña: saña **āhī** *Dīvān*.

206. R. 1969: 47b; *Āhī*: *Dīvān*: G. 41.

Velehū.

207.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. luṭf ile burc-ı sipihr-i ḥüsne şol kim mähdur
şöhre-i şehri-i melāḥat şimdi 'abd'ullāhdur
2. şem'-i ruḥ-sāruñ gibi rüşen delīlüm var iken
dil şeb-i zülf-i siyāhuñda n'ıçün güm-rāhdur
3. gel ziyāretten şafā ehlini maḥrūm étme kim
muşţafā nūrı ḥaķı ol çihre beytu'llāhdur
4. n'êts'éderdüm çıķışurdum gözlerüm yaşıyla līk
āh kim fāş eyleyen rāz-ı derūnum āhdur
5. āhiyā āh étme kim yéle vérürsin gendümi
ḥırmen-i 'ışk içre cism-i nā-tüvānum kāhdur

208.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gele gel bir ṭarafa nāz ile seyrān éderek
gülerek 'arz-ı 'izār-ı gül-i ḥandān éderek
2. ol ṭabīb-i dil ü cān āh ki ben ḥastesini
öldüriser bigi bir gün yine dermān éderek
3. ola kim sebz-i ṭarī ola gülistān-ı vişāl
hele ey dil gözünüñ yaşını bārān éderek
4. ol perī bezmine var ḥālünü 'arz eyle gönül
yan yaķıl 'ūd-şıfat ney gibi efgān éderek
5. géyicek cāme-i zer-beftünüñ ṭāvūs-şıfat
n'ola gelseñ biz[e] de nāz ile cevlan éderek
6. bāde nüş étmez isek gönümüz açılmağ içün
gidelüm kūy-ı muğāna hele seyrān éderek
7. āhiyā şöhre-i āfāķ olursın āḥir
sen bu üslūb-ı ḥasen şīve-i selmān éderek

207. R. 1969: 48a; Āhī: *Dīvān*: G. 28.

Velehū.

3b muşţafā: muşţafa *Dīvān*.

4a līk: līķ *Dīvān*.

5a gendümi: kendüñi *Dīvān*.

208. R. 1969: 48a; Āhī: *Dīvān*: G. 62.

Velehū.

6a: isek: iseñ *Dīvān*.

6b olursın: olursun *Dīvān*.

209.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tîr-i ğamzeñ çok iş éder fitne kaşuñ adına
kimden öğrendi bu sihri āferīn üstādına
2. biz kemīne kulları hıdmetde takşır étmezüz
işlesün ol dil-berüm her ne şığarsa adına
3. tırma ey muṭrib elüñden koma bir dem sāzuñı
içelüm sāķī meyi gül yüzlülerüñ yādına
4. bakmadı benden yaña vü kılmadı nālem eşer
nitekim gül bülbülüñ kılmaz nazar feryādına
5. cennet-i me'vādan uçmak isteseydi hūriler
ger geleydi gülşenüñ bir kez behişt-ābādına

210.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kend'özin has bigi şalmayan yaşı ırmağına
rāstī yüz sürmez ol serv-ķadüñ ayağına
2. ak bulutdur şanma karşı mihr yüzün kaplayan
kim bu abdāl-ı felek penbe urunur dāğına
3. beni giryān étmeden hālī degül bir dem raķīb
'āķibet eşkümdür anuñ şu kıyan ocağına
4. cām-ı meslis la'l-i mey-günüñla öpüşdügi'çün
meskenet édüp şurāķī baş ķo[ya]r ayağına
5. āhiyā çünkim bilürsin ķatı ağındur raķīb
geç sen ol yüzi ķaradan uyma bi'llāh ağına

209. R. 1969: 48a; Āhī: *Dīvān*: G. 111.

Velehū.

3b yüzlü: yüzli *Dīvān*.

210. R. 1969: 48b; Āhī: *Dīvān*: G. 112.

Velehū.

211.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --+ / -++ / +++ / +-+

1. kadd-i nigāra öykinür imiş utanmadın
serve şabanca urur-ısa yéridür çenār
2. pīr-i muğānla 'ahd[i] bütün eyleyenlere
şıyarsa kāsesein felegüñ érmez inkisār
3. müjgā[nı] iki şaf oluban tīgler tutar
dāmıylā göz[i] kāfiri mü'min éder şikār
4. öp cāmuñ ayağını şurāhī gibi müdām
meclisde olmağ ister iseñ şāh-ı tāt-dār
5. kuşsam bēlüñ olur mı dēdüm dēdi hōş ola
öpsem lebüñi dēdüm idi dēdi kim ne var
6. mihrüñ yanında gör n[ic]e pervīn dēdükleri
ğarķ-ı 'arağ olınca kaçan yār-i gül-'izār
7. tīgüñ öñince gonca bigi açılır göñül
dil hurrem olur olıcağız sözler āb-dār

212.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + --- / + --- / + --

1. kanı ruḥ-sār-ı dil-ber gibi lāle
nice al ola kim yéte bu āle
2. çü mir'āta baķa ol āfitābum
olur ruḥ-sār[ı] meh āyīne hāle
3. lebüñde dürr-i dendānuñ gören dér
dizilmiş güyiyā lāle üzre jāle
4. éyü vardı seni mey tutdı sākī
n'icün tolandurur yérüñ piyāle

211. R. 1969: 48b; Āhī: *Dīvān*: G. 29.

Velehū.

1a kadd-i nigāra öykinür imiş utanmadın: serve şabanca urur-ısa yéridür çenār *Dīvān*.

1b serve şabanca urur-ısa yéridür çenār: dām-ile gözi kāfiri mü'min éder şikār *Dīvān*.

2b kāsesein: kāsesei *Dīvān*.

3a müjgā[nı] iki şaf oluban tīgler tutar: kadd-i nigāra öykinür imiş utanmadın *Dīvān*.

3b dāmıylā göz[i] kāfiri mü'min éder şikār: müjgānı iki şaf oluban tīgler tutar *Dīvān*.

212. R. 1969: 49a; Āhī: *Dīvān*: G. 114.

Āhī fermāyed.

1a kanı: kan'ol *Dīvān*.

3b lāle: la'l *Dīvān*.

4b yérüñ: perrüñ *Dīvān*.

5b havāle: havāle *Dīvān*.

5. igende şokma çeşmüme raķibi
kapuma karşı yapmağıl havāle
6. bulalı zerrece pertev o günden
külāhum perri ta'n éder hilāle
7. gözüm nüş édicek hūn-ı cigerden
lebūñūñ 'aksidür aña piyāle
8. miyānuñla dehānuñ fikri 'aqlum
komaz bir lahza gayrı ķıl ü ķāle

213.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. göklere çıkar idi hasret ile āteş-i āh
mihr-i burc-ı şeref olmasa idi 'abdu'llāh
2. zülf-i 'anber-şikenūñ hasreti ile ölsem
ķabrüm üzre yétişür kāh-şıfat mihr-i giyāh
3. şıdkumuñ da'vāsına 'ışkuñ yolında dōstum
eş-k-i çeşmümle olupdur ĉihre-i zerdüm güvāh
4. mihr ile māhuñ yüzine bakmayam tañrı ģaķı
bir göz ucıyla éder iseñ baña gāhī nigāh
5. nice görinsün felek tākında ey meh āfitāb
āteş-i āhumla odlara yakupdur şubḥ-gāh
6. mihr-i ruḥ-sāruñdan ey meh-rū yanardum hecrden
sāye-i zülf-i siyāhuñ olmasa [baña penāh]
7. āhī ģāk olur ise āteş-i hicrānuñ ile
ehl-i diller yazalar merķadine tābe şerāh

214.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gel yéter rüsvā-yı ģalk ol bir vefāsuz yār içün
2. diñle sözüm aç gözüñ bu ibtilādan vaz gel
3. yılduzuñ ol māh ile alışmamışdur mā-ģaşal
4. āhiyā gel bī-sitāre bu hevādan vaz gel

213. R. 1969: 49a; Āhī: *Dīvān*: G. 115.

Velehū.

2b yétişür: bitiser *Dīvān*.

214. R. 1969: 49b; Āhī: *Dīvān*: Kt. 1.

Ķıt'a.

2 gözüñ: gözün *Dīvān*.

2, 4 vaz: vaż' *Dīvān*.

215.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ancaḵ kemer ḵuḵar yine ol ince bélleri
ḥātem öper meger yine ol aḡ elleri
2. boynına ṭolar érişenüñ ḥūblar ḵolın
bir merḥabāya bizüm ile degmez elleri
3. 'uṣṣāḵ ḥastelendi belürdi ise ḥaṭuñ
beñzer yaḵın geldi bularuñ ecelleri
4. ḥōṣ zevḵ éder cihānda girībān ile kemer
öper ḵuḵar ṭoyınca bu ra'nā güzelleri
5. mihr-i ma'ānī ile yine rūşen eyledi
eṭrāf-ı kāyinātı bu **āhī** ḡazelleri

216.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. hem-dem olalı āh-ı seḥer-gāh benümle
yār olmadı bir laḥzacıḵ ol māh benümle
2. gitdi şanemā mihr ü vefā eylemez olduñ
ḡam ḵaldı hemān yalıñuz eyvāh benümle
3. nālem işidüp kimse benüm yanuma gelmez
şimden gerü feryād ola güm-rāh benümle
4. 'ömrüm yalıñuzlıḵla geḇerdi dün ü gün āh
kim derd [ü] ḡamuñ olmasa geh gāh benümle
5. **āhī** nice ḥālī olayın zār u sitemden
her ḵanda gidersem biledür āh benümle

215. R. 1969: 49b; Āhī: *Dīvān*: G. 145.

Āhī fermāyed.

216. R. 1969: 49b; Āhī: *Dīvān*: G. 116.

Velehū.

1b māh: yār R. 1969.

2a gitdi: gitdüñ *Dīvān*.

217.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
Muḡārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gün toğmaduḡ başuma vaṭan ḡam diyārıdur
merdümlerin[i] gör gözüümüñ yār bāḡıdur
2. bir sūr çekdi kim bedenümle bu ṭāḡ-ı yār
başdan ayaḡa mülk-i melāḡat ḡışārıdur
3. mecnün ki yapıdı başına murḡ āşiyānını
görenler anı dédi ki leylī 'imārıdur
4. zencīr-i 'ışḡı boynuña kim ṭaḡdı dér iseñ
dār-ı cihānda bir güzelüñ zülḡ[i] mārıdur
5. beytüñ ocaḡını şulayup süpürüp silen
āḡī-y-le bir kişinüñ ḡazel-i āb-dārıdur

218.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sīnede her şu'leler bu āḡ-ı āteş-nākden
gūyiyā bir lāledür kim baş çıkarmış ḡākden
2. kāmetüm ḡamdan kemān olursa ṭañ mı kim baña
çarḡ oḡı gibi yaḡar tīr-i ḡazā eflākden
3. çāk çāk oldu ciger yandı derūnum lāle-vār
çıḡdı süsenler gibi derd-ı dilüm her çākden
4. pīrlikde sāyıl olmuş şol ağarmış gözlerüm
ayaḡuñ altında unıtma bir avuç ḡākden
5. şorma āḡī 'ışḡ ḡālinden faḡīḡ-i şehre kim
ma'rifet gelmez bilürsin degme bī-idrākden

217. R. 1969: 49b; Āḡī: *Dīvān*: G. 30.

Velehū.

1a başuma vaṭan: başum vaṭan-ı *Dīvān*.

1b yār bāḡıdur: yār-ı ḡārıdur *Dīvān*.

2a kim bedenümle bu ṭāḡ-ı: burc-ı bedende nıṭāḡ-ı *Dīvān*.

5b bir kişinüñ: vaşḡınüñ *Dīvān*.

218. R. 1969: 50a; Āḡī: *Dīvān*: G. 83.

Velehū.

1a sīnede her şu'leler: şu'leler kim zāḡir olur *Dīvān*.

4a pīrlikde: pīrlikden; olmuş: oldu *Dīvān*.

219.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nev-bahār oldu şüküfeyle bezendi şahñ-ı bağ
lāle gördüm tazelendi dildeki her eski dāğ
2. açmaz idi mihr ü meh h'vāb-ı 'ademden gözlerin
ger fürüg-ı tal'at-ı hüsnüñ uyarmasa çerāğ
3. haṭṭ-ı sebzüñle n'ola cem' olmasa zülf ü ruḥuñ
hem-niṣīn olmak yaraşmaz bağda tütīye zāğ
4. sa'y édüp merd-i mücerred olagör şemşīr-veş
şoldan çıkmak gerek olmak gerek bu demde sağ
5. var yüri **ishāk** 'uzlet ihtiyār ét 'ārif ol
ger bilürseñ genc-i 'uzletdür saña künc-i ferāğ

220.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzāārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. hammāma girdi nāz ile bir sīm-ten güzel
leb āb-dār u zülf muṭarrā beden güzel
2. hammām ḥalvet idi hemān ol perī idi
nāzüklük ile sīneye çekdüm igen güzel
3. biñ 'āşık öldüren kimiki bir nigāh ile
bu işi kimse eylemez illā ki sen güzel
4. sen var iken bu tal'at-ı zībādan utanup
varmaz dilüm ki déyebilem ğayra ben güzel
5. kadd-bülend ü şāh-levend ü saçı kemend
hüb u laṭīf ü nāzük ü şīrīn-beden güzel
6. bakma bahār-ı 'āleme **ishāk** merd iseñ
zīnetle hergiz olmaya bu pīre-zen güzel

219. R. 1969: 50a; İshāk: *Dīvān*: G. 123.

İshāk fermāyed.

3b tütīye zāğ: tütī vü zāğ *Dīvān*.

220. R. 1969: 50b; İshāk: *Dīvān*: G. 160.

İshāk fermāyed.

5a kadd: bālā *Dīvān*.

5b beden: dehen *Dīvān*.

6a bahār-ı 'āleme: bahār-ı dehre gel *Dīvān*.

6b bu: bir *Dīvān*.

221.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. bu çeşmüm çeşme-sārınun 'aceb hūnīn akar yaşı
meger var ise ol 'aynuñ ciger dāğındadır başı
2. mezārum ravza-i cennet civārı ola öldükde
dikilse başum üstinde nigāruñ eşigi taşı
3. müjeñ tīri firākuñdan cigerde kan yudar zaḥmum
nelerden ayru düşmişdür görüñ ol oñmaduk başı
4. şarāb-ı nāb ile sākī götür gel şıklet-i 'aklı
gerekmez hey ma'āz'allāh aramızda bizüm nāşī
5. anadan böyle toğmışdur ğam-ı şīrīn ile ferhād
severse n'ola cāndan yeg kişi süd bir qarındaşı
6. ko şūfī zühed ü taqvāyı lebiyle ruḥların söyle
mey [ü] maḥbūba māyıldür cihānuñ rind-i qallāşı
7. kemāl-i luṭf-ı ṭab'uñla senüñ nazmuñ gören **ishāk**
hemān bī-iḥtiyār éder saña taḥsīn ü sābāşı

222.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'arızuñ gül-gün olur cām-ı şarāb-ı nābdan
berg-i güldür reng alır hūrşīd-i 'ālem-tābdan
2. n'eylerem seyr-i gülistānı kim biñ kez yeg-durur
sīnede her zaḥm-ı tīrūñ bir gül-i sīrābdan
3. öldürürseñ hecr ile terk étmezem derd ü ğamuñ
ölmek āsāndur kişiye fūrkat-ı aḥbābdan
4. ṭāk-ı ebrūsın görelden gitdi ārāmum benüm
rāḥat olup uyḥuya vardı uyanmaz ḥvābdan
5. gizlü dīn tutar meger ol kāfir-i müşkīn-niḳāb
başını kesseñ kesilmez kūşe-i miḥrābdan

221. R. 1969: 50b; İshāk: *Dīvān*: G. 299.

Velehū.

2b üstinde: üstine *Dīvān*.

222. R. 1969: 50b; İshāk: *Dīvān*: G. 210.

Velehū.

4a ṭāk-ı ebrūsın görelden gitdi ārāmum benüm: tīr-i bārān-ı müjeñden dōstum baḥtum yine *Dīvān*.

6b devr-i dilūñ: derd-i dilüm *Dīvān*.

7b yoluña vérür nesi var ise her: her nesi var ise vérür yoluña *Dīvān*.

6. ağız açdı her tarafından zaḥm-ı peykānuñ senüñ
demege devr-i dilüñ fetḥ eyledi her bâbdan
7. derd-mend **ishāk** senden baş u cān étmez dirîğ
yoluña vérür nesi var ise her esbâbdan

223.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hey yolında öldüğüm bilsem ne ḥāl oldu baña
senden ayru bir nefes dirlik ḥarām oldu baña
2. degme bir miḥrāba baş egmezd[i] başum āh kim
secde-gāh ol ṭāḳ-ı ebrū-yı cemāl oldu baña
3. nār-ı şevkuñla bu sinem üzre yér yér tağlar
şuffe-i 'uşşāḳda şaff-ı ni'āl oldu baña
4. hîçbir dem gülmedüm **ishāk** dil-şād olmadum
kısmet-i rûz-ı ezel çünkim melāl oldu baña
5. bunca müddet rûze-i hicrân ile me'lûf iken
ârzū-yı ṭal'at-ı 'îd-i vişāl oldu baña

224.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. nigārı sırruma maḥrem şanurdum
gül ile bülbüli hem-dem şanurdum
2. perîdür yā melek dérdüm ölürdüm
ben anı n'eyleyem âdem şanurdum
3. ğam-ı 'ıṣṣā giriftār olmadın ben
cihân ḥalkını hep bî-ğam şanurdum
4. yanan pervānenüñ şem'i fetîlin
yüregi zaḥmına merhem şanurdum
5. dil-i ğam-ḥānemüz yıkmazdan evvel
binā-yı 'ahdüñi muḥkem şanurdum

223. R. 1969: 51a; İshāk: *Dīvān*: G. 5.

Velehū.

1b ḥarām: muḥāl *Dīvān*.

2a başm: göñlüm *Dīvān*.

3a tağlar: dağlar *Dīvān*.

224. R. 1969: 51a; İshāk: *Dīvān*: G. 179.

Velehū.

2a ölürdüm: ögerdüm *Dīvān*.

2b n'eyleyem: ne bilin *Dīvān*.

6a bilmezüz: bilmezdüm *Dīvān*.

6. cüdâlık n'édügin bilmezüz **ışhāk**
ölüm gibi anı bir dem şanurdum

225.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her belāya şabr éderdüm miḥnet-i yār olmasa
yār cevri n'eyleyeydi ʔa'n-ı aḡyār olmasa
2. ḡam degüldür ḡamze-i [fettānı] ḡün-rīz olduḡı
yolına cān vérmek olurdu dil-āzār olmasa
3. āh u nālemle kaçan dem-sāz olurdu 'andelīb
dem-be-dem ḡülşende ḡül hem-şoḡbet-i ḡār olmasa
4. ḡāṭrum seyr-i ḡülistān eylemezdi tā ebed
anda ger bülbül gibi bir yār-ı ḡam-ḡvār olmasa
5. derd ü ḡamdan kırtarurdum ḡönlüm eglerdüm eger
'ışk ilinde mübtelā olup giriftār olmasa
6. dil şikest olup perişān-ḡāṭır olmazdum eger
zülf-i miskīnün gibi baḡtum perişān olmasa
7. raḡm [édüp] **ışhāk**a cānā şüret-i ḡālın görüp
saña kim iş'ār éderdi nazm [u] eş'ār olmasa

226.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh kim gözden bıraḡdı ol gözi fettān beni
vādī-i hicrāna şaldı étdi ser-gerdān beni
2. dōstum öldürmedin gitdüm [déyü] ḡayf étme kim
sen gidelden günde biñ kez öldürür hicrān beni
3. 'ışka düşdüm başuma üşdi belā vü derd ü ḡam
ḡasta oldum görmege geldi yine yārān beni

225. R. 1969: 51b; İshāk: *Dīvān*: G. 267.

İshāk fermāyed.

2a degüldür: degüldi *Dīvān*.

4a eylemezdi: istemezdi *Dīvān*.

4b anda ger bülbül gibi bir yār-ı ḡam-ḡvār: 'ışk elinde mübtelā olup giriftār *Dīvān*.

5a kırtarurdum ḡönlüm eglerdüm eger: kırtulurdum ḡönlüm eglerdi beni *Dīvān*.

5b 'ışk ilinde mübtelā olup giriftār: anda ger bülbül gibi bir yār-ı ḡam-ḡvār *Dīvān*.

6b miskīnün: müşkīnün; perişān: siyeh-kār *Dīvān*.

7a görüp: yazup *Dīvān*.

226. R. 1969: 51b; İshāk: *Dīvān*: G. 304.

Velehū.

3 Bu beyit gazelde bulunmamaktadır.

5b devrān: dermān *Dīvān*.

6a étdüm: idüp *Dīvān*.

7b elden kımazlar: dilden düşürmez *Dīvān*.

4. raḥm édüp ben mübtelāya ol kadar luṭf étdi kim
boynu baḡlu ḡul édindi kendüye zindān beni
5. şimdi derd-i yār ile ḡāyet ḡuzūrum var benüm
hey ma‘āz‘allāh gerekmez aṇmasun devrān beni
6. tevbe étdüm bādeye ḡanına girdüm göñlümüñ
ḡorḡaram kim ‘āḡıbet bir gün ṭutar ol ḡan [beni]
7. ben ol **ishāḡ**am ki şimdi yād édüp her kūşede
bir nefes elden ḡomazlar defter ü dīvān beni

227.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nāleden bülbül gibi bir verd-i ḡandāndur ḡaraḡ
seyr-i ḡül-zār étmeden serv-i ḡırāmāndur ḡaraḡ
2. ḡār-sū-yı ḡamda cān naḡdin vérüp derd almadan
şöyle bil ey ḡvāce ancaḡ vaşl-ı cānāndur ḡaraḡ
3. bu cemālün mektebin cānā temāşā étmeden
muşḡaf-ı ḡüsnün ḡaḡı‘cün ḡaṭṭ-ı reyḡāndur ḡaraḡ
4. at müjeñ oḡlarını yér yér boyanmış sīneye
ey kemān-ebrü yürekde ḡanlu peyḡāndur ḡaraḡ
5. ḡekmeden başumda şaḡuñ zulmetin ey ḡızr-ı ḡaṭṭ
dem-be-dem ‘ömr-i dırāz [u] āb-ı ḡayvāndur ḡaraḡ

228.

Mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. dil ruḡlarıuñ şevḡı ile bülbül-i şeydā
cān leblerüñ şerḡı ile ṭūṭı-i ḡūyā
2. rāz-ı dehenün şordum u ḡışm eyledi ḡeşmün
merdüm ki ola mestāne éder yok yére ḡavḡā
3. ḡam ḡāfilesine reh-i ‘ıḡḡuñda ḡabībüm
nālem ceres ü iki gözüm merdüm-i saḡḡā
4. bu göñlümüzüñ ḡeçe şaḡuñ fikr-i dırāzı
ṭoldurdu fesād ile dimāḡın ḡurı sevdā
5. bir ḡaṭṭ-ı benefşe lebi mül ‘ıḡḡına **ḡasbī**
şevḡ ile müdām içse n’ola bāde-i ḡamrā

227. R. 1969: 52a.

4a boyanmış kelimesi aynı zamanda bu yanmış şeklinde de okunabilir.

228. R. 1969: 52a.

ḡasbī fermāyed.

229.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şanma bülbül nağmesi ey gül-'izār egler beni
gülşen-i 'ışkuñda bu feryād u zār egler beni
2. fūrkatüñde dem-be-dem merdümlik edüp ey perī
yaşı çoğ olsun bu çeşm-i eşk-bār egler beni
3. ğamdan öldüm hey meded cām-ı sürür-encām şun
sākiyā ancak şarāb-ı hōş-güvār egler beni
4. dōstum çokdan ölürdüm derd-i hicrānuñla līk
ārzū-yı vaşl içinde intizār egler beni
5. hecr élinden başum alup gitmek isterdüm velī
bunda birkaç gün hayāl-i vaşl-ı yār egler beni
6. baħr-ı ğamdan kırtar ey hıızr-ı zamān dil zevraķın
yohsa gird-āb-ı belāda rūzigār egler beni
7. ey **sücūdī** mihr-i baħtum çokdan eylerdi tūlū'
līk naħs-ı tālī'üm leyl ü nehār egler beni

230.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. şehā ben kuluña bu çarħ-ı gerdün
içirdi dōne dōne cām-ı pūr-hün
2. bu her-cāyi cihānuñ ğuşşasından
be-ġāyet hālüm olmuşdur diger-gün
3. elüm al himmet eyle dest-gīr ol
yéter ayakladı ta'n ile her dūn
4. emīn eyle beni dünyā ğamından
meded akrān içinde étme maħzūn
5. ayağuñ toprağına rū-yı zerdin
sürüben **siħrī** eyler işin altun

229. R. 1969: 52a.

Sücūdī.

230. R. 1969: 52b.

Siħrī fermāyed.

231.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. bu günün yarını vardur déme hoş gör bu devrânı
benüm 'ömrüm degül bâkî geçer bi'llâh devrânı
2. gel ey yūsuf bu ben ya'kūbuñı aġlatma yazıkdur
kıyāmet korkusun yād eyleme yād eyle mizānı
3. müselmānlar gel öldüm yana yana yārdan ayru
cihānda görmesün kāfirce kāfir nār-ı hicrānı
4. ser-āmed olmak isterseñ gönül él ayağın alma
[...] 'ādet olmağın nice ayaklar alanı
5. kul éde serv-i āzādı cihān bāğında ey **sihri**
şalınsa ol sehî-kāmet hıramānî hıramānî

232.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. devr-i hüsnünde senün döne döne şems-i cihān
mevlevî gibi olupdur güzelüm ser-gerdān
2. lebün esrārını gülşende şabā fāş édicek
ğonca ağzını açup oldı hemān-dem hayrān
3. nice ağlamayayın āh u fiğān étmeyeyin
künc-i miñnetde baña derd [ü] ġam olmaz mihmān
4. çeküben hançerüñi çalma şakın aġyārı
beni ağladubanı düşmen[i] étme handān
5. **sihriyā** gülse n'ola ağladuğumca leb-i yār
açılur gül gibi ġonca kaçan olsa bārān

233.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. cihānda serv-ḳaddler çok velî bir gül-'izār olsa
terahḫum ḳılsa dil murġın öpülse der-kenār olsa
2. şehā akrān içinde faḫr éderdüm evc-i rif'atde
seg-i küyuñ ḳadar baña eger kim i'tibār olsa

231. R. 1969: 52b.

Velehü.

232. R. 1969: 52b.

Velehü.

233. R. 1969: 53a.

Velehü.

1b murġın: murġına R. 1969. Vezin gereġi deġiştirildi.

3. vişālinden beni dūr eyleyen yāruñ çü dünyādur
şafāsından anuñ merve haķı geçdüm hezār olsa
4. el içinde ayağına düşüp olurdum abdāl
eger pīr-i muğāna öykünür bir ihtiyār olsa
5. vişāl-i yār ile teshīr olunmaz sihr ile **sihrī**
mücerreb zer-durur ammā hezārāndur hezār olsa

234.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hüsñüñe dērlerse beñzer mäh-ı enver beñzemez
husrevā şīrīn lebüñe şehd ü şekker beñzemez
2. gülşen-i 'ālemde germ olup bugün ey gonca-leb
öykünürse ruħlarıña verd-i aħmer beñzemez
3. zülfüñe müşk-i hoten démek haṭādur sevdüğüm
haṭṭuña ben bildüğüm budur ki 'anber beñzemez
4. 'ar'ar u şimşād kimdür öyküne reftāruña
serv-i bālā kaddüñe dērlerse beñzer beñzemez
5. **sihrīyā** selmān-ı dehr oldum bugün eş'ār ile
göreyin gelsün beri 'ālemde kimdür beñzemez

235.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. düşdüm bu ğam u derde ben ol şāhuñ elinden
hīç bilmezem āħir ne kılam anuñ elinden
2. bir bencileyin nāle éder bülbülü gördüm
gül-zārda ben ol serv-i hırāmānuñ elinden
3. āħir beni başdan çıkarur derd ile feryād
n'édem bu ğam [u] nāle vü efġānuñ elinden
4. bildürme ğam-ı 'ışkumı yā rab raķibe
īmānumı şakla yā rab ol şeytānuñ elinden
5. şol dīv-durur ki haṭ-ı leb dāyiresinde
kim hātemini aldı süleymānuñ elinden
6. miskīnlük édüp yüz sürer ayağıña her dem
āşüfte 'aṭā zülf-i perīşānuñ elinden

234. R. 1969: 53a.

Velehū.

235. R. 1969: 53a.

'Aṭā fermāyed.

236.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kâşki göstermeye idi baña allāhum seni
cānı yok bir mürdeyem görmezsem ey māhum seni
2. kande yalın yüzli görseñ mūmsın yandığına
ey gönül yakduñ beni sen yaqsun allāhum seni
3. ey felek yap yap gönül kaşrın yıkup seyr eyleme
yıldırım urmuş bināya döndürür āhum seni
4. cānumı haq yolına kurbān éderdüm ey şanem
haq te'ālā bir kadem édeydi hem-rāhum seni
5. burc-ı dilden mihrüñi **zātī** diler kim dūr éde
şevk[ı] artar gördügince yine ey māhum seni

237.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Mużārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. sūzum sirāyet étse mecnūn-ı nā-murāda
kuşlar kebāb olaydı başındağı yuvada
2. naṭ'-ı zemīnde oldum ferzānesi cihānuñ
ferzīn olur oyunda süre süre piyāde
3. n'édüğini cihānuñ fehm ét ḥabāb-ı meyden
yazmış bu nükteyi cem cām-ı cihān-nümāda
4. zühhāda künc-i mescid mesken baña ḥarābāt
taḳdīr böyle kılmış nem var benüm arada
5. her yayını çeküpdür 'ışkuñ **ḥayālī** ey meh
kim aña nisbet oldu kavş-ı kūzaḥ kepāde

236. R. 1969: 53b; Zātī: *Dīvān*: G. 1696.

Zātī fermāyed.

1a göstermeye idi: göstermeyeydi *Dīvān*.

2a yandığına: yakduğına *Dīvān*.

3a seyr: yir *Dīvān*.

4a ey şanem: 'ışk ile *Dīvān*.

237. R. 1969: 53b; Ḥayālī: *Dīvān*: G. 470.

Ḥayālī fermāyed.

5a her: bir *Dīvān*.

5b kim aña nisbet oldu: kim oldu aña nisbet *Dīvān*.

238.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. bugün seyr eyledüm bir hûb dil-ber
nihâl-i kıddi olmuş serve hem-ser
2. gözi nergis saçı sünbül lebi mül
tarâvetden yañağı verd-i aḥmer
3. topuğına eger bir fiske ursañ
iki üç gün omuzı başı oynar
4. o şîrîn sözlü âhû gözlü yârî
delü gönülüm benüm şayd étmek ister
5. **zuhûrî**nün yatma yanında yohsa
kuzucağum hemân koynuña sürter

239.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün

Muzārî -- + / - + - - / - - + / - + - -

1. süz ile âh édeydüm ḥadden eger ziyāde
kuşlar kebāb olaydı döne döne hevāda
2. ferzāne idüm evvel sen şāh öniñde rūḥum
nerrād-ı dehr āḥir sürdi baña piyāde
3. iḳbāl lâ-beḳādur 'aksini şüretün gör
mersüm-durur bu ma'nā cām-ı cihān-nümāda
4. çeke çeke ğamını kıddüm kemāna döndi
âh ol kaşı hilālüm étdi beni kepāde
5. ta'lîm-i 'ışḳ édeydüm ferhāda ger **mesîḥî**
komazdı iki taşî tağlarda bir arada

238. R. 1969: 54a.

Zuhûrî fermāyed.

239. R. 1969: 54a; Mesîḥî: *Dîvân*: G. 235.

Mesîḥî fermāyed.

1b olaydı: olurdu *Dîvân*.

4b hilālüm: kemānum *Dîvân*.

5b tağlarda: 'âlemde *Dîvân*.

240.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfüñ ańsam bezm-i gülşen bŷy-ı 'anberden ıolar
la'lüñ ańsam şaĥn-ı şaĥrā cŷy-ı kevşerden ıolar
2. lāle-gŷn ruĥ-sāruñı yād édŷben ıan aĝlasam
bŷsitān-ı dīde ol dem verd-i aĥmerden ıolar
3. mescide ger ıāmetüñi 'arz kılsañ şubĥ-dem
mescidüñ her kŷşesi allāhu ekberden ıolar
4. nergis[i] gör kāsesin meyden pŷr étmiş lāle-veş
himmetinde kīsesi uş sīm ile zerden ıolar
5. zülfüñüñ çevĝānı ıōp oynamaĝa ıaşd édicek
aĥmedā meydān arası cān ile serden ıolar

241.

Mef'ulü fā'ilātün mef'ulü fā'ilātün
Mużārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. sāyem ziyā vereydi ĝn gibi ĝkde aya
bir ĝn muşāĥib olsam sen serv-i meh-likāya
2. fikrŷm bu idi evvel sāyeñde ĥōş geçeydŷm
bu rŷşen oldu k'āĥir olmaz ĝüneşde sāye
3. ıaşuñ çatup cihānı peyveste aĝladursın
bārān ziyān degŷl mi şol mŷşk tozlu yaya
4. cān gülşeninde zŷlfüñ berg aşdı fitne-engīz
dil mezra'ında ĥālŷñ toĥm ekdi her belāya
5. ıomaz raķīb-i mŷnkir dilde şafā-yı ĥāıır
verdi ĥalel bu kāfir cām-ı cihān-nŷmāya

240. R. 1969: 54a; Aĥmed Paşa; *Dīvān*: G. 108.

Aĥmed [Paşa].

1a, 1b, 2b, 3b, 4b, 5b ıolar: dolar *Dīvān*.

4a kāsesin meyden pŷr étmiş: kāse-i zerle yazılmış *Dīvān*.

5a : leblerin yāķŷtını nazm edicek lŷlŷ gibi *Dīvān*.

5b : aĥmed-i dīvānenŷñ dīvānı gevhlerden dolar *Dīvān*.

241. R. 1969: 54b; Aĥmed Paşa; *Dīvān*: G. 263.

Aĥmed Paşa.

1b muşāĥib: muķārin *Dīvān*.

2a fikrŷm bu idi evvel: evvel umar idŷm kim *Dīvān*.

2b k'āĥir olmaz: āĥir k'olmaz *Dīvān*.

3b, 7a mŷşk: misk *Dīvān*.

4a aşdı: açtı *Dīvān*.

6a iken: idŷm *Dīvān*.

7b ıartılursañ: ıartılırsın *Dīvān*.

8a zŷlfŷñe: ĥaddŷñe *Dīvān*.

8b şunmış: şundı *Dīvān*.

6. bir sâ'at olmaz iken sen meh-likâdan ayru
gün ruḥlaruñ firâkı érişdi iki aya
7. şatılduğında yūsuf tartışıldı gerçi müşke
sen cāna tartışılursañ elyaksın ol bahāya
8. zülfüñ düninde vérdüm dil zülfüñe gören dér
mağribde bir ƣalender āyine şunmuş aya
9. dil rüşen olmaz **aḥmed** cevır okı delmeyince
bī-revzen olsa ḥāne muḥtāc olur ziyāya

242.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ehl-i diller şoḥbet-i cānānda cānın yaqđılar
şem' için pervāneler iki cihānın yaqđılar
2. şabr yağmācısı sākīler elinden āh kim
āteş-i bādeyle 'aḳluñ ḥānumānın yaqđılar
3. ḥusrevā şīrīn lebūñden işidenler kışşamı
āh édüp *leylī vü mecnūn* dāsītānın yaqđılar
4. şem'-i meclis germ olup öykündügi-y-çün ḥüsnüñe
aşdılar bāzārda soñra zebānın yaqđılar
5. öykünen ruḥ-sāruña nesrīn idi bühtān édüp
lāle miskīnūñ tutup nā-ḥaḳ çanağın yaqđılar
6. müdde'ī bizden nice nām u nişāndur şorduğūñ
kim hevāya uyanın evvel nişānın yaqđılar
7. dāmen-i dehri mu'aṭṭar kılmağa enfās-ı 'ūd
aḥmedūñ micmer gibi göynüklü cānın yaqđılar

243.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. yār ola şandum göñül vérdüm saña
ben baña étdüm dirīğā ben baña

242. R. 1969: 54b; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 34.

Velehū.

2a āh: dād *Dīvān*.

4a ḥüsnüñe: yüzüñe *Dīvān*.

5b cenānın: çanağın *Dīvān*.

243. R. 1969: 55a; Necātī: *Dīvān*: G. 19.

Necātī fermāyed.

3a dil-i bī-çāreñi: dil-i bīmāruñı *Dīvān*.

3b ğamzeñ: ğamzem *Dīvān*.

2. dédi ğamzem oqları-y-la nicesin
nice gelürse dédüm ey bî-vefā
3. dédi karşı tut dil-i bî-çāreñi
ġamzeñ oqlarına dédüm hōş ola
4. iki gözsüz baķayın dünyāya ger
hāk-i pāyuñ bilmez isem tūtiyā
5. kim-durur dērseñ **necātī** dōstum
bende-i muħliş muħibb-i bî-riyā

244.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'īd-i aḍḥādur yüzüñ cānā ruḥuñ şems-i ḍuḥā
perde-i beytü'l-ḥaramdur zülfüñ ey bedrü'd-dücā
2. ḥacc-ı ekberdür bugün ref' ét yüzüñden zülfüñi
tā cemālūñ ka'besi hūrşīd-veş tābān ola
3. 'ışķuñ iḥrāmın géyelden baş açuķ yalıñ ayak
ka'be-i kūyuñ ṭavāf étmekdür işüm dāyimā
4. 'īd-i vaşluñdan beni men' étme kurbān olduġum
bir nazar göster yüzüñ cānum fedā olsun saña
5. 'ömre şaymaz 'īd-i vaşluñsız geçen eyyāmı dil
bulmadum hecrüñde bir gün merve ḥaķķı-y-çün saña
6. na'ra-i lebbeyk ile tolar idi [bu] cihān
ṭayifān-ı kūyuña bir kerre ger kılsañ nidā
7. ger du'ā kılsañ **nihānī** ka'be-i ḥüsninde sen
ḥaķķa-i zülfine el ur müstecāb olsun du'ā

244. R. 1969: 55a.

Nihānī fermāyed.

Bu şiir Nihānī'nin yayımlanmış gazelleri arasında bulunmamaktadır.

Yunus Kaplan, "Nihānī (İbrahim Çelebi) Ve Gazelleri" *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 5/4 Fall 2010, 1271-1303 s.

245.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. dem-ā-dem rāh-ı kūyma sürin ey eşk-i ğaltānum
ki geh geh görünür anda nişān-ı pāy-ı cānānum
2. gözüñ bir āfet-i cāndur beñüñ bir nā-müselmāndur
şaçuñ hōd kāfiristāndur nice kırtulsun ĩmānum
3. o taşdan katı göñlüñe nice kār eylesün āhum
ya gökden yüce kaşruña nice erişsün efgānum
4. yazup dil derdini yāra maḥabbet-nāme göndersem
bir iplik gibi mektūba dolaşır şarmaşır cānum
5. démiş ol nūr-ı rūḥānī demürdür **aḥmed**üñ cānı
anuñ'çün cezb éder anı bu mıkñāṭis-i hicrānum

246.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. belābil nūş édüp gūş [ét] belābil
ki kıomadı 'anā dilde 'anādil
2. gel ey muṭrib çü kıul kıul dér şurāḥī
şıma sözini ol kıavline kıāyil
3. meger dil bağıdur sünbül şaçuñ kim
taķar cān boynına müşkīn selāsil
4. raķīb-i dīv mekri'çün şal ey dōst
kıoluñdan boynuma sīmīn-ḥamāyil
5. n'ola meyl étseñ **aḥmed** āhına kim
olur bād ile her dem serve māyil

245. R. 1969: 55a; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 186.-

Aḥmed Paşa.

1a dem-ā-dem: yüz urup *Dīvān*.

1b ki geh geh görünür anda: ki anda görünür geh geh *Dīvān*.

3a o: bu *Dīvān*.

3b ya: bu *Dīvān*.

5a démiş: dedi *Dīvān*.

5b anuñ'çün: ki her dem *Dīvān*.

246. R. 1969: 55b; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 177.

Aḥmed fermāyed.

1a nūş édüp gūş [ét]: gūş édüp nūş ét *Dīvān*.

2a sözini: sözüñi *Dīvān*.

3a şaçuñ: şacı *Dīvān*.

247.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --+ / -++ / +++ / +-+

1. yā rab ne sihri var gözüñüñ kim déyince hā
zülfüñ 'aşāsın eyledi biñ başlu ejdehā
2. ey mäh-ı hüsn[e] mihr-i ruḥından bahā véren
olmaz iki cihānda anı görmege bahā
3. ṭübā boyuñ çü cennet-i kūyuñda şalına
cibril sidreden déye toğrusı müntehā
4. izüñ tozını gözsüz édinürse tütüyā
gün gibi görine gözine gündüzün sühā
5. var ey ṭarīḳ-i 'ışka nihāyet bulam şanan
cān vérmek ibtidādur aña yoḳdur intihā
6. ma'sūk ḥaṭṭıdur eceli mübtelālaruñ
āh ol ecel dédüklere érer déyince hā
7. **aḥmed** yoluña toprağ olur bu ümide kim
zülfüñi ḥāk-i rāhına eyleyesin rehā

248.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + --- / + --- / + ---

1. ne ḥōşdur meh-likālar tāze tāze
k'éde mihr ü vefālar tāze tāze
2. ne sünbüldür şaçuñ kim sāyesinde
biter müşkīn giyālar tāze tāze
3. ne sāyildür yaşum kim eşigüñde
géyer la'līn ḳabālar tāze tāze
4. nice ḳan dökmesün çeşmüm ki aḡyār
urur zaḥm-ı cefālar tāze tāze
5. gözüm ebri bahār-ı ṭal'atüñe
vérür hüsn ü bahālar tāze tāze

247. R. 1969: 55b; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 186.

Velehū.

2b iki cihānda anı: iki cihān seni bir *Dīvān*.

3a toğrusı: doğrusı *Dīvān*.

5a var ey ṭarīḳ-i 'ışka nihāyet bulam şanan: ey rāh-ı 'ışka nihāyet bulam diyen *Dīvān*.

248. R. 1969: 56a; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 266.

Aḥmed Paşa.

2b müşkīn: miskīn *Dīvān*.

4a çeşmüm: gözüm *Dīvān*.

7a muḥlişine: ḳullarına *Dīvān*.

6. cemālũñ bāğınũñ seftālũsından
ķo dersũn mübtelālar tāze tāze
7. ķadĩmĩ resmdür kim muħlişine
érer şehden ‘aţālar tāze tāze
8. ki ol gülşende bülbül gibi **aħmed**
déye medħ ü şenālar tāze tāze

249.

Fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilũn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ‘āşķa cennet gerekmez şol ruħ-ı zĩbā yéter
ħulle-i sündüs ħayāl-i zülf-i ‘anber-sā yéter
2. maħşer-i ħüsnũñde ħaşr olmağa diller bĩ-ħisāb
sen kıyāmetsin nişān ol ķāmet-i bālā yéter
3. yéridür baķmazsa dil-i ya'ķũb yũsuf ħüsnine
k'āsumān-ı cāna mi'rāc étmege 'isā yéter
4. ğayrdan tecrĩd ol ey dil ğam beyābānında kim
perde-dār-ı sırr-ı mecnũn dāmen-i şahrā yéter
5. āh-ı **aħmed**den oda yansa kayırmaz mihr ü māh
ħaţķ-ı eş'ārum ķü naķş-ı günbed-i mĩnā yéter

250.

Fe'ilātũn fe'ilātũn fe'ilātũn fe'ilũn
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ağladur ādemi ğurbet ķişı kendin yeñemez
nitekim ħasta çeküp nāle kemendin yeñemez
2. ağlamak ħutdı beni serv ü gül añmañ baña kim
bu şunuñ kimse ħas u ħār ile bendin yeñemez
3. mevc urur baħr-i ħüsün fitne ķoparur ħaţ u ħāl
bu deñiz yüzlerinũñ kimse levendin yeñemez
4. ruħ-ı gül-ġünına şeb-dĩz saçın ķoşmağ ile
çignedür ħalkı yürür nāz semendin yeñemez
5. ķadũñ añup ne yérde dökse **necātĩ** gözi yaş
bāğbān ol yörenũñ serv-i bülendin yeñemez

249. R. 1969: 56a; Aħmed Paşa; *Dĩvān*: G. 88.

Velehũ.

2a ħüsñũñde: zülfũñde *Dĩvān*.

3a : ħań mıdur ya'ķũb-ı dil añmazsa yũsuf ħüsñũñi *Dĩvān*.

250. R. 1969: 56b; Necātĩ; *Dĩvān*: G. 212.

Necātĩ fermāyed.

5a ķadũñ añup ne yérde: boyuñ añup ķemene *Dĩvān*.

251.

Mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. benüm serv-i hırāmānum cemālün taze bāğ olmuş
ruḥuñ güllerinüñ kızılı kızıl ağı ağ olmuş
2. maḥabbet sebze-zārında biter çok lāleler ammā
bulınma[ya] benüm bigi cefādan bağırı dāğ olmuş
3. yüzini gösterüp gizler leb-i la'lini cānāne
dirīgā mevsim-i gülde mey-i nāba yasağ olmuş
4. egilmesün déyü āhum yélinden şakınup her dem
raḳīb-i kelb ol servüñ nihāline dayağ olmuş
5. **necātī** derd-mendinüñ kapuñ dārü'ş-şifāsında
maḥabbet şerbetin nüş eyleyüp fi'l-ḥāl sağ olmuş

252.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec --- / +--- / +--- / +---

1. ey rind-i ḥarābāt bize 'ār gerekmez
mest-i mey-i 'ışk olana inkār gerekmez
2. zülfi ḥaberin bād-ı şabādan ne şorarsın
bir müşküñ adın bilmege 'atṭār gerekmez
3. ol la'l-i revān-baḥş ile 'īsī-i zamānsın
kapuñda senüñ nāle-i bīmār gerekmez
4. tenhā şalın ey dōst sen ağıyarı n'édersin
cennet güline bilme misin ḥār gerekmez
5. ölür yalıñuz déyü **necātī**[yi] üşenmeñ
bu 'ışk ṭarīķinde hevā-dār gerekmez

251. R. 1969: 56b; Necātī: *Dīvān*: G. 247.

Velehū.

5a derd-mendinüñ: derd-mend iken; dārü'ş-şifāsında: dārü'ş-şifāsından *Dīvān*.

5b maḥabbet: 'ināyet *Dīvān*.

252. R. 1969: 56b Necātī: *Dīvān*: G. 213.

Velehū.

2b müşküñ adın: misk adını *Dīvān*.

4b cennet güline bilme misin: cennet gülünüñ bilesine *Dīvān*.

5a üşenmeñ: uşanmañ *Dīvān*.

253.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. güzeller geldi bayrama beg olmuş
tonanmış biribirinden yeg olmuş
2. güzeller gibi bayram ile nev-rüz
bezenmiş biribirinden yegrek olmuş
3. güzeller gibi oynarlar dirilüp
semenler sebzedede gönlekcek olmuş
4. güzeller 'arızında yandı lāle
libāsı ala oddan gönlek olmuş
5. güzel sāķī yükin yitürdi halkuñ
yine şāfī ile şöfī beg olmuş
6. güzeller yine şüret vérdi 'ışķa
dédükleri **necātī** gerçek olmuş

254.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil-rübālar çok velī hergiz nazīr olmaz saña
hey ne dērsin pādişāhum kim esīr olmaz saña
2. sen ki hüsn iklīminüñ şimdi begüm sultānısın
gönlümüñ tahtı gibi 'ālī serīr olmaz saña
3. 'aķla uyma vaz gel 'aşık sen ol tedbīr[i] ķo
'ışķ mülki pādişāhısın vezīr olmaz saña
4. ey gönül n'eylerseñ eyle ķoma elden dāmenin
ger bilürseñ andan özge dest-gīr olmaz saña
5. gör nice bī-miśl [ü] bī-hem-tāya vérmişsin gönül
āferīn **ishāk** v'allāhī nazīr olmaz saña

253. R. 1969: 57a; Necātī: *Dīvān*: G. 254.

Necātī fermāyed.

1b tonanmış: donanmış *Dīvān*.

3a oynarlar dirilüp: bayram ile nev-rüz *Dīvān*.

4a 'arızında: 'arızından *Dīvān*.

4b ala: aña *Dīvān*.

5b beg: hek *Dīvān*.

6b dédükleri: didüklerüñ *Dīvān*.

254. R. 1969: 57a; İshāk: *Dīvān*: G. 4.

İshāk.

4a dāmenin: dāmeni *Dīvān*.

5a vérmişsin: virmiş *Dīvān*.

255.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡā'ilü fā'ilün
Muḡārī -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. ben üzümüñ şuyın severin şūfī dānesin
zīrā kimi kızını sever kimi anasın
2. şabr édeyin cefāña eyā cev[r]i] çok güzel
yā ben ölem firāk ile yā sen uşanasın
3. insānlığ ét ādemiyāna gel ey perī
nūr ile rūşen eyle göñül tāb-ḡānesin
4. sürdüm raḡībi sürmek için yérlelere yüzüm
süre süre getürdüñ ola mı zamānesin
5. ey gül severse ṭāñ mı zenaḡ-dānuñı göñül
bülbul cihāna vérmez imiş āşiyānesin
6. göricek itüñ izini allāh sevindi dil
vérdiler aña götüri dünyāyı şanasın

256.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nice kākül nice mū sünbül-i ḡōş-būdur bu
dil-i 'uşşāḡı perīşān édicek budur bu
2. ne göñül ḡodı ne göz ḡāl-i ruḡ-ı 'ārız-ı dōst
oda yanmaz şuya batmaz nice cādūdur bu
3. umarın ḡaşrde cān oynadıḡumdan ṭuyalar
māh-rūlar déyeler birbirine odur bu
4. yāra yéllerle yélerseñ yetemezsin ey dil
anuñ-içün ki perī şīvelü āḡūdur bu
5. gözümün penceresin yapmaḡa ḡükm eyledi şer'
ki nigāruñ ḡarem-i ḡüsnine ḡarşudur bu
6. tenüme ayru érer cānuma ayru sitemün
ṭiḡ-ı ḡün-riz-i cefā-pişeden ayrudur bu

255. R. 1969: 57a; Necātī: *Dīvān*: G. 386.

[Necātī]

Mahlas beyti bulunmayan bu gazel Necātī'ye aittir.

3a ét: eyle *Dīvān*.

4b getürdüñ: getürdüm *Dīvān*.

256. R. 1969: 57b; Necātī: *Dīvān*: G. 443.

Necātī fermāyed.

1a sünbül-i ḡōş-bū: sünbül-i gül-bū *Dīvān*.

2a ḡāl-i ruḡ-ı 'ārız-ı dōst: ḡāl-i ruḡ u 'ārız-ı dōst *Dīvān*.

4a yāra yéllerle: yūri yıllarla *Dīvān*.

4b anuñ-içün ki: şol cihetden ki *Dīvān*.

7. yine sihr étđi **necātī** nice söz nice ğazel
leb-i dil-ber şıfatında bir içüm şudur bu

257.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. lebūñ 'aksi-y-le yaşumı görenler dér ki kıandır bu
yāhōd cām-ı maḥabbetde şarāb-ı erġuvāndur bu
2. n'ola öldüñ ise dil-ber kıayırmaz bildüġüñ étme
benüm cānum benüm 'ömrüm cihāndur bu cihāndur bu
3. getürdiler ṭabībi kim bile derdüm kıla dermān
el urup nabżuma dédi ġam-ı 'ışk-ı fülāndur bu
4. 'abīr-i ka'be-i kūyın baña 'ıtr-ı kefen eyleñ
ki anda ḥūr [u] rıdvāna be-ġāyet armaġandur bu
5. dédüm cennetde şeb olmaz nedür zülf [ü] ruḥuñ yā rab
dédi cānum cihān mülkinde 'ömr-i cāvidāndur bu
6. egerçi kim bu üslūba düşmedi bir ğazel **sa'dī**
ḥayāl-i rūy-ı yār ile bir özge ġülsitāndur bu

258.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. diyār-ı 'ıška sulṭānam dilā ben de zamānumda
ġam u ġuşşa vezīrūmdür oturur iki yanumda
2. ben ol şeh-bāz-ı kuh-sāram baş egmem kıulle-i kıāfa
niçe 'anķā gibi yavrı uçurdum āşiyānumda
2. 'aceb cān-bāz-ı ser-bāzam felek farkındadır dārum
niçe ḥallāc-ı manşūrı yürütdüm rismānumda
3. belā vü miḥnet ü derd ü ġamuñla öyle yandum kim
ilikler kıara şu oldu eridi üstüḥvānumda
5. hemān ol arķası yérde cihānuñ pehlevānıdır
ḥaṭāyī başdan ġeçsün kıadem kıoyan nişānumda

257. R. 1969: 57b.

Sa'dī.

258. R. 1969: 58a.

Ḥaṭāyī.

259.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ey bī-vefā igen dahı her-cāyi olmaya
dème ki étdüğün kişi 'ālemde bulmaya
2. yırtup yaşamı çāk édeyin maḥşere varup
yarın meger ki ḥazret-i ḥaḳ kādī olmaya
3. aldurma 'aḳluñı göricek ol perī-veşi
ey dil igen dahı kend'özünü yav kılmaya
4. şol deñlü pārelendi ciger tığ-ı 'ışk ile
'isī inüp ki merhem urursa oñulmaya
5. bir gün ola ki ḥāverī ol şem'-i āb-dār
gündüz çerāğ ile arayup [seni] bulmaya

260.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. demidür ḳanlar aḡlarsañ benüm ey çeşm-i pür-ḥūnum
ḳabā-yı al géymişdür bugün ol ḥaṭṭ-ı gül-gūnum
2. yüzüme bir güle bakup tebessüm kıldı ol ḡonca
açıl ey gülmedük baḥtım sevin ey ḳalb-i maḥzūnum
3. göñül yıllarla yolında şol ḳadar yéldi yöpürdi
démey ol saçları leylī benüm āvāre mecnūnum
4. nigār ise ferāḡatde göñül ālām [u] miḥnetde
nice 'arz édeyin yā rab benüm ḥāl-i diger-gūnum
5. ḥiṭābī sāye-veş anuñ n'ola yolında ḥāk olsam
ḥırāmānī ḥırā[mā]nī yürür ol ḳadd-i mevzūnum

261.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. bī-cān cisme döndüm cānāncuḡum yitürdüm
bir ḥaste derd-mendem dermāncuḡum yitürdüm

259. R. 1969: 58a.

Ḥāverī.

260. R. 1969: 58a.

Ḥiṭābī.

261. R. 1969: 58b; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 316.

Ḥayretī.

3b Yazmada *yūsufcuḡum* ifadesi sah işaretiyle *oḡlancuḡum* olarak düzeltilmiştir.

4b yazulica: yazılıca *Dīvān*.

2. kullar başına begler gelmeye bu muşibet
ben bende-i kemîne sulṭāncuğum yitürdüm
3. ya'küb-veş gözümden kan akmasun mı her dem
ken'ân-ı miḥnet içre oğlancuğum yitürdüm
4. dīvāne gönlümi âh eglerdi bārī geh gāh
şol kara yazulıca dīvāncuğum yitürdüm
5. ey ḥayretī çıkardum şabr u qarārı elden
gurbetde bir ğaribem yārāncuğum yitürdüm

262.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḥōr bakma her za'ife merd iseñ merdāne bak
bir qarıncayı dil-āver gör dilā şirāne bak
2. kaşuñ üstinde gözüñ vardur déme bir kimseye
gel kalender-meşreb ol her şaḥşa dervişane bak
3. 'ışk-ı dil-berle nedür hiç şorma aḥvālüm benüm
şem'[i] gör pervānenüñ ḥāline yana yana bak
4. ister-iseñ almağa ḥikmet kitābından şive
ḥāme-i kudret ne yazmış şafḥa-i ruḥ-sāra [bak]
5. gözlerüm'çün ğayrılar gözler dér imiş müdde'î
dīde-i giryānuma olan qurı bühtāna bak
6. pīr ü mürşid déyü her nā-ehle uyma ḥayretī
ana raḥminde velāyet gösteren oğlana bak

263.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. iki maḥbüb-ı dil-ārā kad-i bālāsı güzel
biri[si] beg güzel ancak biri lālāsı güzel
2. ser-i kūyında görüp ayduram ol muğ-beçeye
babañ oldu mı müselmān behey anası güzel
3. benüm ile umaram bir yaḫadan baş çıkara
şive vü nāz ile şol bir benüm olası güzel

262. R. 1969: 58b; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 188.

Ḥayretī.

1a ḥōr bakma her za'ife: her za'ife ḥōr bakma *Dīvān*.

2a kaşuñ üstinde gözüñ vardur déme bir: gözüñ üstinde kaşuñ var déme hergiz *Dīvān*.

4 *Dīvān*'da yer almamaktadır.

263. R. 1969: 59a.

Şubḥī fermāyed.

4. kopmaya çinden zülfün gibi bir hûb-ı hıta
gelmeye rûm iline bir dahı hem-tâsı güzel
5. **şubhiyâ** 'âlemi gezdüm bulımadum bir gül
ruh-ı dil-ber gibi 'âlemde temâşası güzel

264.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. yine gül gibi géymişsin bugün âl üstine âli
kimi öldürmek istersin bu âl ile 'alî bālî
2. n'îçün rahm étmeyüp cevır ü cefâdan vaz gelmezsin
bilürken rûz-ı hecründe nedür 'âşıkıların hâli
3. gece gündüz firâkuñdan gözüm merdümleleri gibi
bu çeşmünden degül bir dem hayâl-i hâlünün hâlî
4. görürseñ kerbelâ-yı 'ışık içinde gönlümi şâhum
déyesin 'ışık [u] meşk étdi saña bir rûm abdâlî
5. **zuhûrî** gibi bir 'âşık cihâna gelmedi hergiz
meger ferhâd [u] mecnündür anuñ var-ısa emşâlî

265.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. bugün bir mäh-ı nev gördüm géyer bir şeb-külâh egri
şarâb-ı nâz[ı] nûş étmış yürür geh toğrı gâh egri
2. dil ü cânlar aşılmağdan ham olmuşdur bu kâküller
yüzünde ol sebeddendür ser-i zülf[i] dü-tâ[h] egri
3. güneş yüzüñle ay étmış kemâl-i hüsnine da'vâ
her ay ol nağş-îçün olur felekde rûy-ı mäh [egri]
4. bahâr-ı hüsn[i] sen servün şalalı sâyesin câna
mağabbet büstânında bulunmaz bir giyâh egri
5. kitâb-ı şun'-ı yezdân [bî]-hâşâdur toğrı bak **ağmed**
kalem yazmadı levh üzre çü bir harf-i siyâh egri

264. R. 1969: 59a.

Zuhûrî fermâyed.

265. R. 1969: 59a; Ağmed Paşa; *Dîvân*: G. 331.

Ağmed fermâyed.

1a toğrı: doğru *Dîvân*.

2a aşılmağdan ham olmuşdur: şalınmağdan egilmişdür *Dîvân*.

3a hüsnine: hüsnde *Dîvân*.

266.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şol ki şehr-i hüsn içinde şöhre-i āfākdur
mihr-i gerdün-ı melāḥat meh-likā ishākdur
2. kan yudan dil-teşneler düşmiş kaşuñ sevdāsına
rind olan mey-h^väreler 'īd ayına müştākdur
3. leblerüñ dārü's-şifāsında ğubār-ı müşk ile
dürc-i la'lin üzre yazılmış ki bu tiryākdur
4. kanda beñzer nüsha-i hüsnüñe gül kim berg-i gül
minber-i şāḥ altına düşmiş yatur evrākdur
5. cevri eliyle burdı ğuşın **aḥmed**üñ ṭanbūr-vār
şol boyı dil-keş şanem kim revzen-i 'uşşākdur

267.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Muzārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. kıldum belā-yı 'ışk ile ben mübtelā sefer
meşhūrdur ki 'āşıkā yā şabr u yā sefer
2. ḥayretdeyem ki böyle hevā-dār iken saña
çün érdi kūyuña n'icün eyler şabā sefer
3. gitmez kapuñdan ol ki göre zülf ü ḥaddüñi
'aḳrebde olsa māh degüldür revā sefer
4. ka'be kapuñ koyup çekerüz ğam beriyyesin
'ömre kıomaz temettu'ı ol bī-şafā sefer
5. kaṭ'-ı 'alāyık eyleyüp **aḥmed** gibi kılar
sevdā-yı zülf-i yār ile müşk-i ḥıṭā sefer

266. R. 1969: 59b; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 331.

Aḥmed Paşa.

3b dürc-i la'lin: ḥoḳḳa-i la'l *Dīvān*.

4b yatur: yatar *Dīvān*.

5b revzen: zöhre *Dīvān*.

267. R. 1969: 59b; Aḥmed Paşa; *Dīvān*: G. 73.

Velehū.

2b eyler: éder *Dīvān*.

268.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gerçi çeşmüñ laḥza laḥza ḳan éder ḳan üstine
dōstum ḡamzeñ ḳılıçdur çeşm-i fettān üstine
2. yāra ḥat isnād[ın] étmek bir zamāndur şimdi kim
zerreler toz ḳondurur ḥūrşīd-i tābān üstine
3. yār ile öpüşmeyince nūş édüp gül-gün ayaḡ
n'édüğini bilmedüm cān beslemek cān üstine
4. ḥaṭṭ-ı la'lüñ ḳaz[ı] kim zībā görünmez ey perī
ger ḥaṭ-ı yāḳūt ise mühr-i süleymān üstine
5. zāhidā küfrini zülfüñ tut ki imān bilmişüz
sū'-i ḡann étmek ne lāzım bir müselmān üstine
6. şimdi bildüm derd imiş dermāna érgüren beni
ṭañ degül terciḥ édersem derdi dermān üstine
7. ḳaddüñi añmak **necātī**nüñ degül ḥaddi velī
söylenür ḳumrī gibi serv-i ḥurāmān üstine

269.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. ḥaṭṭuñ ruḥ ile zülf-i perīşān arasında
ḡavḡā gibidür küfr ile imān arasında
2. cānā ḥaṭ-ı müşkīnün ile ol ruḥ-ı rengīn
gül yapraḡıdur şafḥa-i ḳur'ān arasında
3. ḳanlı yaşumı çihre-i zerdümde gören dér
bitmiş bir iki lāle za'ferān arasında
4. ḡamzeñ okını çekdi gönül baḡrına başdı
ṭursun ḳo elif gibi begüm cān arasında
5. kūyuñda seḡer bülbul olup durdı **necātī**
beñzer bu gece yatdı gülistān arasında

268. R. 1969: 59b; Necātī: *Dīvān*: G. 536.

Necātī.

3a gül-gün ayaḡ: āb-ı ḡayāt *Dīvān*.

7a añmak: ögmek *Dīvān*.

269. R. 1969: 60a; Necātī: *Dīvān*: G. 481.

Necātī fermāyed.

3b za'ferān: za'afran *Dīvān*.

5a bülbul olup durdı: ḡulgūlin arturdu *Dīvān*.

270.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. vérelüm şīve-i ferhāda şūret
ki artupdur birāder şimdi şan'at
2. leb-i sāķiye étdük cānı teslīm
belī işşında yaraşur emānet
3. lebüñ yādına yıllarla dirildi
iki gün olmayan 'īsāya ümmet
4. kapuñda secde étdüm hāk-i pāyuñ
cebīnümde görünür nūr-ı t̄ā'at
5. götürdüñ bezm-i keşretten ayağı
necātī var imiş başuñda devlet

271.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gülşen-i 'ışķuñda āh u nāle bülbüldür baña
sīnem üzre zaķm-ı peykānuñ kıızıl güldür baña
2. dem-be-dem bülbul gibi ben zār u zār ağlayayın
sen ferāğat gülşeninde 'ālemi güldür baña
3. dil-berā benlik şarābı koķusun def' étmege
vaşf-ı hālūñ gitmez ağzumdan қaranfüldür baña
4. eşk-i sīm [ü] rüy-ı zerden incine şanma beni
'ışķ yolında begüm bunlar taķammüldür baña
5. vaşf-ı hālüm nāme nice 'arz éde dil-dāra kim
bāb-ı 'ışķuñ degme ħarf[i] bir teressüldür baña
6. 'ārız u ruķ-sār u zülfüñ ey leťāfet gülşeni
biri gül biri қaranfül biri sünbüldür baña
7. ey **necātī** nice şabr édem ki dil-dāruñ işi
gāh nāz u gāh şīve gāh teğāfüldür baña

270. R. 1969: 60a; Necātī: *Dīvān*: G. 37.

Velehū.

4a kapuñda secde étdüm hāk-i pāyuñ: ayağıñ toprağına secde itdüm *Dīvān*.

271. R. 1969: 60a; Necātī: *Dīvān*: G. 15.

Velehū.

2a zār u zār: zār zār *Dīvān*.

3a dil-berā: dem-be-dem; koķusun: koķusun *Dīvān*.

3b gitmez: düşmez *Dīvān*.

4b taķammül: tecemmül *Dīvān*.

7b gāh şīve gāh: geh tekebbür geh *Dīvān*.

272.

Meḥ'ülü fā'ilātü meḥ'ülü fā'ilün
Muḏārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. biñ biñ çekerse 'ışk-ı ğamından 'azāmeti
yok göñlümün bu miḥnete hergiz nedāmeti
2. olsun selāmet ehline cāndan selām kim
teslīm kıldılar bize mülk-i melāmeti
3. [e]ger bu maşrıḳayn ise ma'sūkadur yaḳīn
'ışk ehlinün hemīn ola keşf [ü] kerāmeti
6. uş yér [ü] gök öñümde rükū' [vü] sücūd éder
kıldı kıyām için cirm-i cānda ḳāmeti
7. ḳaddi ḥayālī sāye-i ṭübā şalar ne ğam
hicrān odı ḳoparsa başuma ḳıyāmeti

273.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. mübtelā olalı dil zülfüne şāhum ezeli
ğayra kılmadı heves gözlemedi her güzeli
2. éşigün yaşdanuram her géce tā şubḥa deġin
sen leb-i ġoncada bir bāb-ı maḥabbet sezeli
3. démedün mi saña vaşl olayn ey ġonca-dehen
'ahd ü peymānuñ unıtduñ mı güzeller güzeli
4. beni hecr āteşine yaḳduñuz āh eyledük āh
şol güzel gözlerüñi ḳarşuma şāhum süzeli
5. unıduldı dükeli şā'irün eş'ārı ḳamu
şimdi ellerde vü dillerde **necātī** ġazeli

274.

Meḥ'ülün meḥ'ülün meḥ'ülün meḥ'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gözüñ cān aldı ġamzeñ dil nedür aşlı bu yağmānuñ
selīm şāhuñ zamānında olur mı alan alanuñ

272. R. 1969: 60b.

Ḥayālī fermāyed.

Bu şiir Ḥayālī *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

273. R. 1969: 60b; Necātī: *Dīvān*: G. 636.

Necātī.

Başlığında ve mahlas beytinde *Cevānī* olarak belirtilen gazel Necātī'ye aittir.

3b 'ahd ü peymānuñ unıtduñ mı: 'ahd ü peymān ḳanı be *Dīvān*.

4b ḳarşuma şāhum: gözüme ḳarşu *Dīvān*.

274. R. 1969: 61a.

Ḥiṭābī.

2. yine ey bülbül-i bāğ-ı belāğat zār u nālān ol
cinān bāğına dönmişdür bahār [u] bāğı bursanuñ
3. selām olsun gelibolıya anuñ mişli mi vardur
deñiz mähileriyle pür olupdur şaḥnı deryānuñ
4. diyār-ı edrine mesken olursa n'ola 'uşşāka
tolar sīmīn-bedenlerle kenārı āb-ı tuncanuñ
5. **ḥitābī** ḥālī olurdu perişān ehl-i 'irfānuñ
mey [ü] maḥbūbı olmasa sitanbul u ğalātānuñ

275.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. rind iseñ meyli koma cām-ı muşaffādan yaña
'ārif iseñ götür ayağı ğalaṭādan yaña
2. mülk-i rūm içre firengistānı görmek isteyen
seyre geçsün dāyimā ol şehir-i ra'nādan yaña
3. şol firenk oğlanların şūfī göreydüñ bir nazar
göz açup bakmaz idüñ cennetde ḥavṛādan yaña
4. bu felek anuñ mücellā kaşrıdur kim āfitāb
şaḫınuñ varmañ müselmānlar kelīsādan yaña
5. ḥūr u ğılman ile pür olmuş **revānī** her taraf
bakmaz içine giren firdevs-i a'lādan yaña

276.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yāra dēdüm būse vér bayramlık bayramda
dēdi kim bildüñ vérilmez neydi bu ibṛāmda
2. dil yüzine meyl éderdi düşdi bend-i zülfine
ka'beye 'azm eyledi qaldı diyār-ı şāmda
3. naqd-i cānı aña ben teslīm étmezdüm bugün
görmeyeydüm toğruluk ol serv-i sīm-endāmda
4. yār vaşfın ey benüm dīvānum içre isteyen
kāmēti şī'ri elifde vaşf-ı zülfi lāmda
5. ey **ḥayālī** baña dērdi ḥusrev-i mülk-i suḥan
şeyḥ cāmī sūz-i rengīnüm işitse cāmda

275. R. 1969: 61a; Revānī: *Dīvān*: G. 5.

Revānī.

276. R. 1969: 61a.

Ḥayālī fermāyed.

Bu şiir Ḥayālī *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

277.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. mihr-i ruḥuṇa dil véreli ey meh-i tābān
sāyem gibi yérden yére çaldı beni devrān
2. ağlatma beni ister iseñ gelmeye ḥaṭṭuñ
yağınca şehā tīz bitürür sebzeyi bārān
3. ḥāl-i ğamını 'aynına almaz déyü yāruñ
göz merdümüne eyledi yaşum kuru bühtān
4. gül yüzini medḥ étmege ol ğonca-dehānuñ
var bencileyin bülbül-i ğüyāsı hezārān
5. bir meyyite döndi müteḥarrik bu ḥayālī
ol rūḥ-ı revān olalı cānı gibi pinhān

278.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğuşşañı 'ālemde şādī bilmeyen şād olmasun
olmayan 'ışķuñ esīri ğamdan āzād olmasun
2. bu şıfatda gördügi yok kimse nesl-i ādemi
key görüñ ol māh-ı ḥūrī-veş perī-zād olmasun
3. ağzuñı yād étdügümce baña cevır eyler raķīb
yok yére 'ahdüñde şāhā kimse bī-dād olmasun
4. zülf ile ğamzeñ çeker çāh-ı zenaḥ-dāndan beni
ḥabs içinde çıkararı kimseyi cellād olmasun
5. göñlümün vīrānesin dērsin ki ma'mūr eyleyem
va'de-i vaşluñ gibi bī-aşl bünyād olmasun
6. ey **nizāmī** çünkü yāruñ gencdür vīrān diler
ķo vücūduñ şehri vīrān olsun ābād olmasun

277. R. 1969: 61b; Ḥayālī: *Dīvān*: G. 380.

Ḥayālī fermāyed.

278. R. 1969: 61b; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 87.

Nizāmī.

4a zülf ile: zülfüne *Dīvān*.

6b şehri: mülki *Dīvān*

279.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. düşdi gönlüm cefası çok sipāhī-zādeye
kaldı tīmār olmadan bīmār olan üftādeye
2. çünkü el vermez vişāli bize ırak çāre ne
ayağın öpmek gerek düşmek gerekdür bādeye
3. 'ālemün zevk u şafāsına muqayyed olmayup
ğam esīri olma çok hōşdur dil-i bī-çāreye
4. 'aşıq-ı kāmīl odur kim perde-i taqdīrden
her ne şūret zāhir olsa cümleye dünyā déye
5. naqş-ı 'ālem yoğ iken **ishāk** taḥrīr eyledi
kāmetün naqşın derūn-ı dilde levḥ-i sādeye

280.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şāḥ-ı güldür sīnem üzre zaḥm-ı şemşīrūn senün
goncalar zeyn eylemiş eṭrāfına tīrūn senün
2. yay gibi kara bağruma çekersem yaraşur
çār-ebrū bir güzel mānendidür tīrūn senün
3. sākiyā peymāne el vérüp alursa dest-yār
şem' gibi tutuşam olam miyān-gīrūn senün
4. derledün ey ḥaṭ mey-i la'lin gül-efsūn eyledün
çok degül şūfīlere bu deñlü tezvīrūn senün
5. ṭonadursın karşı karşı şehrūnūn dil-berlerin
var imiş āyīne gibi ḥüsn-i tedbīrūn senün
6. édemezsın ey gönül mihr ü vefā ile şikār
veh ki āhū-yı perī-zād oldu naḥcīrūn senün

279. R. 1969: 61b; İshāk: *Dīvān*: G. 255.

İshāk.

1b olmadan. olmadı *Dīvān*.

2a bize ırak: bezmi artuk *Dīvān*.

3b bī-çāreye: āzādeye *Dīvān*.

4b dünyā: zībā *Dīvān*.

5b naqşın: ḥarfin *Dīvān*.

280. R. 1969: 62a; Necātī: *Dīvān*: G. 314.

Necātī.

4a derledün: terledün *Dīvān*.

5a ṭonadursın: donadursa *Dīvān*.

6a édemezsın: idemezsın *Dīvān*.

7b ey necātī: yoḥsa saña *Dīvān*.

7. oğlan oyuncağına döndi birāder ‘ışk-ı yār
ey **necātī** böyle mi ta‘līm éder pīrūñ senūñ

281.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. cefā vü şīve vü nāz öğrenürsin
éyü varmaz yaramaz öğrenürsin
2. maḳāmātı ser-ā-ser seyr édersin
gelürsin bunda şehnāz öğrenürsin
3. gelürsin bir dem eglenmez gidersin
cefā vü cevri ṭurmaz öğrenürsin
4. gelür gülşende gülden reng alursın
dehān-ı ḡoncadan rāz öğrenürsin
5. kayırmaz nāz éderse yār çok çok
necātī sen de az az öğrenürsin

282.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. māni’ olmaz müjeler yaşına ben maḥzūnuñ
ḥār u ḥaslar yolını bağlayımaz ceyḥūnuñ
2. kūh-sār içre degül lāleler ey kebg-ḥırām
derd ü ḥasretle aḳan yaşlarıdur mecnūnuñ
3. sīnemi def édüben ḳāmetümi çeng étdüñ
ḥūblar içre efendi bu mıdur ḳānūnuñ
4. ḥüsn meydānı içinde yalñuz yügrükdür
ḥaṭ-ı şeb-dīzūñ ile şimdi ruḥ-ı gül-gūnuñ
5. **rahmī** kim şevḳuñ ile sīnesine dāḡ urdı
sikke ḳodı güzelüm üstine şan altunuñ

281. R. 1969: 62a; Necātī: *Dīvān*: G. 394.

Velehū.

2b bunda: bizde *Dīvān*.

5a kayırmaz nāz éderse yār çok çok: o çok çok sevdüğümüñ şīvesine *Dīvān*.

282. R. 1969: 62b; Rahmī: *Dīvān*: G. 118.

Rahmī Çelebī.

2a kebg-ḥırām: serv-ḥırām *Dīvān*.

2b derd ü ḥasretle aḳan: dāḡ-ı ḥasretle düşen *Dīvān*.

4b ruḥ: ḥad *Dīvān*.

283.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. 'aceb ol zülf-i fāvūsum kimüñ bāğında seyr eyler
ya şol kebg-i hūrāmānum kimüñ ağında seyr eyler
2. çerāğ-ı şevkuñ ile ey cemāl-i bezm-i şem'-ārā
şanasın bir ışıkdur dil ğam ocağında seyr eyler
3. bugün girdi dahı ol meh tamām on dört yaşına
görenler bī-kušūr ey dil anı çağında seyr eyler
4. budur ta'bīr cānānı tamāmına varur şūfī
düşinde kankı 'āşık kim cinān bāğında seyr eyler
5. ser-i zülfi gibi kaldı ayakda **rahmī**-i hasta
dirīgā eller ol servüñ şol u sağında seyr eyler

284.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. n'ola dërlerse baña 'āşık-ı şeydādur bu
hele dërler saña da dil-ber-i ra'nādur bu
2. her denīnūñ sözine uyma beni étme helāk
olma mağrūr begüm hüsnuñe dünyādur bu
3. bakamaz kimse güneş yüzüne gözler kamaşur
kişinūñ 'aklı gider özge temāşādur bu
4. kimi ağlar kimi iñler kimi feryād eyler
bilmezem kūy-ı habībümde nice ğavğādur bu
5. vaşf-ı haddüñi [gören] şī'r-i **revānī**yi dedi
bāğ-ı cennetde açılmış gül-i zībādur bu

283. R. 1969: 62b.

Velehū.

Yazmada müstensih 282. şiirin 4. ve 5. beyitlerini sehven bu gazele de yazmış, yanlışını belirtmek için beyitleri çizgilerle çerçevelemiştir.

Bu gazel Rahmī *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

284. R. 1969: 62b; Revānī: *Dīvān*: G. 316.

Revānī.

1a baña 'āşık-ı şeydādur: saña dil-ber-i ra'nādur *Dīvān*.

1b saña da dil-ber-i ra'nādur: baña da 'āşık-ı şeydādur *Dīvān*.

4b nice: ne *Dīvān*.

5a haddüñi: haddüñle *Dīvān*.

285.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cām-ı 'ışkuñ nüş édelden dil-berā mestāneler
na'ra-ı yā hū ile güm güm öter mey-ḥāneler
2. zülfüñüñ zencirine çeker dōstum şeydālaruñ
ola kim uşlana bu miskīn delü dīvāneler
3. şem'-i meclis germ olup öykündügi'çün ḥüsnüñe
cān u diller yakmağa küp küp düşer pervāneler
4. sīm ü zer yok elde déyü ğam getürme göñlüñe
şayd içün senden tekellüf istemez cānāneler
5. gözlerine mesken olmazdı **revānī** göñlümüz
ger ḥarāmīler yatağı olmasa vīrāneler

286.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her ğazel kim nazm ola ol göz ile kaş üstine
götürür erbāb-ı ma'nī şevk ile baş üstine
2. ölürem derd ü ğamuñı vérmezem nā-ehle ben
şimdi [mi] oldı begüm yoldaş yoldaş üstine
3. geh kemend-i zülfüñi şal ğāh tīr-i ğamzeñi
boynumuz kılca ne ḥükmüñ var ise cān üstine
4. katı göñlüñden eşer étmedi cānā gerçi kim
yağmurından yaşumuñ otlar biter taş üstine
5. yazamaz bir serv kim ola müşābih ḳaddüñe
gerçi kuşlar ḳondurur yazmaḳda naḳḳāş üstine
6. naḳş éder iḥlāş ile dilde **necātī** gūyiyā
ḳul hüve'llāhu yazar bir dāne ḥaşḥāş üstine

285. R. 1969: 63a.

Velehū.

Bu şiir Revānī *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

286. R. 1969: 63a; Necātī: *Dīvān*: G. 550.

Velehū.

1a ola: olur *Dīvān*.

1b götürür erbāb-ı ma'nī şevk ile: şevk ile erbāb-ı ma'nī götürür *Dīvān*.

2a ölürem: ölürin; vérmezem: virmezsin *Dīvān*.

3b cān: baş *Dīvān*.

4a eşer étmedi: vefā gelmedi *Dīvān*.

6a iḥlāş ile: iḥlāşuñı *Dīvān*.

287.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --- / - + - + / + - - + / - + -

1. oldı vü olısar ne ki yazıldı [mā]-sebak
 leyl ü nehār içün ne kara déyelüm ne aķ
2. kıymazdı baña ğamze-i bed-mest sākıyā
 ķoltuķ vezīri olmasa yanuñdağı ķabak
3. ķorķarın ola serv gibi dāmenüñ hep el
 şol günde kim gele bir ayağ üzre biñ ayak
4. yüz sürmez isem eşigi tozına 'ışķ ile
 biñ kez şabā gibi varayın ka'beye yayak
5. ķuluñ-durur **necātī** eyā ķimiyā-nażar
 işini altun eyle biricik yüzine bak

288.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec --- / + - - + / + - - + / + - -

1. göster yüzüñi cevır ü cefā eyleme çokluk
 ey māh yaraşmaz güneşe k'éde şovukluk
2. cān vērdir ķad ü zülfüñe dil mekteb-i ğamda
 ğüyā ki elif lāma çıķup étdi ķonuķluk
3. aç ğün yüzüñi aç ki yaşum yağmurı diñsün
 bāşed ki gözüñüz göre bir pāre açuķluk
4. ğül ruķlarıñuñ şevķi yaşum ķana boyadı
 olur ķü bahār érse şularda bulanuķluk
5. biñ sihr éder nağmede bülbul ğül açılmaz
 bād-ı seher étdi meger ortada şovukluk
6. fikr-i dehenüñ ğöñlini zülfüñe düşürdi
 küfre iledür dérler idi ādemi yokuķ
7. ğamzeñ dér imiş hecrden ağladı **necātī**
 ol kāfiri gör nice vērür ķana ķanuķluk

287. R. 1969: 63b; Necātī: *Dīvān*: G. 273.

Necātī fermāyed.

4a 'ışķ ile: şıdķ ile *Dīvān*.

5a: ķimiyā: ķimyā *Dīvān*.

288. R. 1969: 63b; Necātī: *Dīvān*: G. 280.

Velehū.

6b ğöñlini: ğöñlümi *Dīvān*.

289.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. çünkü yār ağyār ile dem-sāzdur
baña günde biñ kez ölmek azdur
2. dürlü dürlü derde uğradan beni
kalb-i āhen çeşm-i şāhid-bāzdur
3. gamzeñüñ étdüklerin zülfüñ bilür
géceler uğru ile hem-rāzdur
4. çok cefā eyler bilüp çok sevdüğüm
n'ola n'ola baña bu da azdur
5. nice bir yéler yanuñca it raķīb
gel bizümle git raķībi azdur
6. guşşadan maḥlaş dilerseñ ey göñül
aduñı dīvān-ı 'ışka yazdur
7. ol gözi mestānenüñ étdüklerin
ey **necātī** cevır şanma nāzdur

290.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. sever göñlüm şu dil-dārı vefāsı olsun olmasun
anı terk eylemek olmaz cefāsı olsun olmasun
2. egerçi çok belā çekdüm güzeller sevmeden ammā
yine bir tāzesin sevdüm belāsı olsun olmasun
3. saçuñ küfridür īmānum déme ger küfr ise 'ömrüm
o küfri ihtiyār étdüm ḥaṭāsı olsun olmasun
4. mey ü maḥbūbı olmasa cihānuñ ṭaṇrı ḥaḳķı'çün
dönüp yüzine bakmazdum fenāsı olsun olmasun
5. baña alnuñ kamer yüzüñ güneş yéter bu 'ālemde
gerekse mihr ile māhuñ ziyāsı olsun olmasun

289. R. 1969: 63b; Necātī: *Dīvān*: G. 88.

Velehū.

Çalışmanın 102. şiiri olarak da yer alan bu gazel R. 1969'a ikinci kez yazılmıştır.

2b āhen: māyil *Dīvān*.

3b uğru: uğrı *Dīvān*.

4b baña bu da: bu da bize *Dīvān*.

5a yéler: yile *Dīvān*.

5b raķībi: ol iti *Dīvān*.

290. R. 1969: 64a.

Zuhūrī.

6. lālalar[la] büyüdüm ben kucılmadum déme cānā
kucarlar güzel olanı lālāsı olsun olmasun
7. **zūhūrī** hecrūne tenhā gelür ise ol melek-sīmā
öpüp ağzın tuṭağın em rızāsı olsun olmasun

291.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. hey nālem işit bir dem hevāsı olsun olmasun
fiğānın diñle 'uṣṣākuñ nevāsı olsun olmasun
2. hele ben sevdüğüm ḳurbān olayın 'id-i vaṣluñda
gözün ile ala ḳaṣuñ ḳarası olsun olmasun
3. ḥaddünün tīrūñi atsañ n'ola sen ey kemān-ebrū
ṭutayın ṭabla-i sīnem ḥaṭāsı olsun olmasun
4. benüm bu beyt-i aḥzānum ola ṣem'-i ṣebistānsuz
baña ne 'āleme māhuñ zīyāsı olsun [olmasun]
5. **riyāzī** yoğ ise fāḥir libāsuñ ğam degül zīrā
kişide luṭf-ı ṭab' olsun ḳabāsı olsun olmasun

292.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cennete dönmiş-durur el-ḳışṣa yārān ḳapluca
ol perīler mecma'ı ser-çeṣme-i cān ḳapluca
2. ayağına varur ola biñ perī gün başına
var ise bulmuş-durur mühr-i süleymān ḳapluca
3. 'āṣıḳ-ı dīdār olup gördüğü maḥbūba aḳar
germ olup gün yüzlülerle sürdi devrān ḳapluca
4. kendüñi vaḳf eyleyüp yollar gözetmezdi müdām
ger ḥalīlu'llāh gibi sevmese miḥmān ḳapluca
5. anadan ṭoğma olur her kim gelürse yanuña
bārek-allāh ey bugün her derde dermān ḳapluca
6. kāyināt içinde bursacuk gibi bir dānesin
rām éder gerçi seni erbāb-ı 'irfān ḳapluca

291. R. 1969: 64a.

Velehū.

292. R. 1969: 64b; Necātī: *Dīvān*: G. 473.

Necātī.

4a kendüñi: kendüyi *Dīvān*.

5a ṭoğma: doğma *Dīvān*.

6b rām: dām *Dīvān*.

7. vuşlat-ı cānān ile şād ét **necātī** müflisi
dahı müşkiller senüñ katuñda āsān kapluca

293.

Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün
Hezec -- + / + --- / -- + / + ---

1. tā kim lebüñ ağıarı şerbetlere kalandurdu
ol acı beni tatlu cānumdan uşandurdu
2. gavğalara uğraduğ bu hüsñ bahārında
şol nergis-i bed-mesti yā rab kim uyandurdu
3. bāzār-ı heves içre kalb idi gönül ammā
nāzüklük ile zülfüñ anı da töländurdu
4. pervāne gibi diller yansa n'ola ey dil-ber
çün hüsñ çerāğını kudret saña yandurdu
5. şevk-ı ruḥı döndürdi seyl-āb yaşum kana
hüsñ tāze bahār érđi ırmağı bulandurdu
6. devr eyleyüp öperken la'līñ lebüñi sāğar
meclisde şurāhinüñ ağzını şulandurdu
7. ey kaşı kemān çekdüm sīnemde oḡuñ şeklin
ol baña 'aşā oldı bir pāre tayılandurdu

294.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. gün yüzüñ görmeyeliden ki günüm dün gibidür
baña biñ yılca gelür gerçi saña dün gibidür
2. rüz [u] şeb zülf ü ruḥuñ fikr-i enīsüm olalı
ne gécem géceye beñzer ne günüm gün gibidür
3. şād-mānam ki firāḡuñ baña maḥşüş degül
ki démişler kara gün él ile düğün gibidür
4. sen zer ü sīm ile şayd olduḡuñı işideli
gözlerüm gümüşe döndi yüzüm altun gibidür
5. yandurup yaşumı dökse ne 'aceb zülf ü ruḥuñ
ki biri āteşe beñzer biri düttün gibidür

293. R. 1969: 64b; Necātī: *Dīvān*: G. 576.

Velehü.

Necātī'ye ait olan bu gazelin mahlas beyti *Dīvān*'da ve yazmada yer almamaktadır.
5b hüsñ: şān *Dīvān*.

294. R. 1969: 65a; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 10.

Nizāmī fermāyed.

3a şād-mānam: şād u mātem *Dīvān*.

7b döğün: düğün *Dīvān*.

6. gitse gözümde olur gözüme ‘âlem kârañu
ol ki alnı aya beñzer yañağı gün gibidür
7. ey **nizāmī** lebi üstindeki hāl ol şanemün
ğuşşadan ‘âşıkı cânındağı döğün gibidür

295.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --- / + --- / + --- / + ---

1. her sīnede kim mihr ü maḥabbet eñeri var
ḥōş nāle-i şeb-gīri vü āh-ı seḥeri var
2. ‘ışk ehli siper yérine yāruñ ciger eyler
gelsün berü meydāna kimün kim cigeri var
3. nergis nicesi gözlerüne öyküne ey dōst
görmez mi gözün fitnessin āḥir başarı var
4. ‘âlemde zihī ṭālī'-i ferḥunde anuñ kim
bir sencileyin yüzi gün alnı kâmeri var
5. ey dürr-i girān-māye gözümde sefer étme
deryā seferinün çü bilürsin ḥaṭarı var
6. men' étme **nizāmī** ruh u zülfün gözedürse
çün devr-i teselsülde ḥakīmün naẓarı var

296.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī --- / - --- / + --- / - ---

1. devr-i ruḥuñda ‘âşıkā şun la'l-i nāblar
gül mevsiminde içilür ince şarāblar
2. elde koma ayağı déyü muttaşıl baña
cām-ı cemün ḥikāyetin eyler ḥabāblar
3. añlamayan ḥayālını mecmū'a-ı gülün
‘ârif degüldür okusa yüz biñ kitāblar
4. göstermesün şakın saña parmak ḥisābını
māh-ı felek ki naḳd-i ḥayātuñ ḥisāblar
5. bir yaña oldı hāl ü ḥaṭ u zülf-i müşk-bār
cân gülşenini kapladı tıtdı ğurāblar

295. R. 1969: 65a; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 30.

Nizāmī fermāyed.

1b şeb-gīri vü: şeb-gīr ile *Dīvān*.

2a yérine: tīrine *Dīvān*.

5b deryā: dünyā *Dīvān*.

296. R. 1969: 65b; Necātī: *Dīvān*: G. 105.

Necātī fermāyed.

6. yāruñ cemāli nūrı güneşden ‘ayān iken
kimden-durur **necātī**ye bunca hisāblar

297.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. dili bir dil-rübāya yandurıgör
maḥabbet şem’ini uyandurıgör
2. toğupdur āfitāb-ı sāgar-ı ‘ışk
çerāğın ‘aqluñuñ diñlendürigör
3. kız oldı duḥter-i rez sākiyā gel
bir iki cām-ı mey tolandurıgör
4. tolaşur degme bir zencir-i mūya
ögüt vér göñlüñi uşlandurıgör
5. inanmaz kimse meyden geçdüğüne
necātī and içüp inandurıgör

298.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. çenāruñ qadd-i yāra nisbeti var
eli yufka velī ḥoş himmeti var
2. iki şīşe gözüñ izüñ kûmından
tolısar-durur ammā sā’ati var
3. lebüñe beñzedüğü’çün mey-i nāb
el üstine tutarlar ḥürmeti var
4. elüñ depret yürüt sāķī ayağı
ki devrānuñ be-ğāyet sür’āti var
5. şunılur şola sāgar şağa tevbe
belī her bir ilüñ bir ‘ādeti var
6. şarardur beñzin[i] zāhid velikin
riyāzetle degüldür ‘illeti var
7. ayağıña yüzün sürer **necātī**
éyü varur başında devleti var

297. R. 1969: 65b; Necātī: *Dīvān*: G. 106.

Velehū.

2a toğupdur: doğubdur *Dīvān*.

5a kimse: şöfi *Dīvān*.

298. R. 1969: 65b; Necātī: *Dīvān*: G. 86.

Velehū.

2b tolısar-durur: dolısar bir gün *Dīvān*.

3b üstine: üstinde *Dīvān*.

299.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. nigārā sensüz olan dem ne demdür
dem-i derd ü ğam u vaqt-i nedemdür
2. boyuñ tūbā lebündür āb-ı kevşer
özün ħūrī yüzün bāğ-ı iremdür
3. gōñül zūlf [ü] dehānuñ dāl [u] mīmin
kaçan kim görse aydur dem bu demdür
4. kaşuñ mihrābına ger secde kılmaz
hilālün qaddi n'icün böyle ħamdur
5. müselsel şacı dāvūdī zırıhdur
mu'anber zūlfī 'abbāsī 'alemdür
6. 'aceb mi yār benden 'ār éderse
ki ben ğāyet faķır ol muhteremdür
7. ayak başmuş ki kanum dōke dil-ber
bi-ħamdi'llāh yine demdür qademdür
8. **nizāmī** sözüñi ağz ile ħatm ét
ki kamu nesnenün şoñı 'ademdür

300.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey cemālün āyet[i] 'unvān-ı dīvān-ı qadīm
kaşlarıñ tuğrāsı *b'ismi'llāhi'r-raħmāni'r-raħīm*
2. seni bu luṭf ile görürken hevādan şeyḥ-i şehir
tevbe 'arz eyler baña *estağfiru'llāhe'l-'azīm*
3. lām-ı zūlf-i ser-nigün naķşına ol dürr-dānenün
ey raķīb el şunma kim *lā taķrebū māle'l-yetīm*
4. nāfe-i ċinī şacıñdan kışşadur līkin ħaṭā
nergis-i şehlä gözüñden nüşhadur ammā saķīm
5. görseñ ey dil-ber ki sensüz nicesi 'ayş éderem
eşķ sākī āh muṭrib nāle hem-dem ğam nedīm

299. R. 1969: 66a; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 12.

Nizāmī fermāyed.

1a sensüz: sensüzin R. 1969. Vezin gereği değıştirildi.

5a müselsel: müseccel *Dīvān*.

6b faķır: ħaķır *Dīvān*.

8b sözüñi: nazmuñı *Dīvān*.

300. R. 1969: 66a; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 73.

Velehü.

6. hālũñ ol hindũ ki kim rũm ilinde tutmışdur vaşan
zũlfũñ ol řāvũř kim gũlřende olmışdur muřĩm
7. mişnet ü derd ile pũr-nemdũr **nizāmĩnũñ** gözi
şutalı gözde mařām ol şaşları nũn ağızı mĩm

301.

Fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilātũn fā'ilũn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cān u dildũr sen meh-i bedrũñ mekānı dāyimā
ol sebebden dērler ey dil-ber saña bedr-i dũcā
2. va'desine hecrũñũñ 'ālemde cān ilter şased
k'andan artuş kimseye 'ālemde kılmazsın vefā
3. dil řam-ı zũlfũñde vaşl ister n'ışın olmaz řabũl
řũn şeb-i şadr işe dērler mũstecāb olur du'ā
4. řefķat ētdũğinden acır sāğar-ı řařbā beni
ışı yandũğundan ağılar şem'-i cem'-ārā baña
5. ağızuñı öpsem dēdũkçe sen şorarsın la'lũñı
yok yēre ben řastenũñ cānına eylersin cefā
6. 'āřıkuñ boynına şol şalmak günehdũr dēr iseñ
sen günāhından şayurma şola řoluñ boynuma
7. gerd-i rāhuñ ger ēre firdevs[e] hũrĩler dēye
merřabā ey tũtiyā-yı şeşm-i devlet merřabā
8. leblerũñ üstinde dũřmıřdũr gözũñ ġāyetde hũb
hũb olur řelvā-yı rengĩn üzre kim bādām ola
9. yařuñuñ bārān şomışlardur **nizāmĩ** adını
řaķ dēmiřler *tenzile'l-esmā'e min şaşbi's-semā*

302.

Fe'ilātũn fe'ilātũn fe'ilātũn fe'ilũn
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yine cem' oldı göñũl zũlf-i perişanlar ile
ne perişanlar ile belki perişanlar ile

301. R. 1969: 66b; Karamanlı Nizāmĩ: *Dĩvān*: G. 1.

Nizāmĩ.

1b bedr-i dũcā: bedrũ'd-dũcā *Dĩvān*.

2a 'ālemde: ġāyetde; ilter: eyler *Dĩvān*.

2b kılmazsın: itmezsin *Dĩvān*.

6b řoluñ: benũm *Dĩvān*.

302. R. 1969: 66b.

Necātĩ.

Bu gazel Necātĩ *Dĩvān*'ında bulunmamaktadır.

2. lebüm öpdüñ déyü kesdi ser-i zülfini nigār
gör ne başlar kesilür yok yere bühtānlar ile
3. pīr-i dānāya ögüt vér baña pīrāne dēdüm
var yigit olma muşāhib dēdi nā-dānlar ile
4. göñül eglencesi olmasa güzeller bu kadar
kim çekerdi felegüñ kahrını devrānlar ile
5. dēdiler kūy-ı güzellerde **necātī**yi gören
bāğ-ı cennetde yürür hūrī vü rıdvānlar ile

303.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. göñlümi vérsem 'aceb mi sāğar u peymāneye
rind olanlar naqd-i kālbi harc éder mey-hāneye
2. devr-i meclis halka-i dām oldı dāne cām-ı mey
āh kim düşdi göñül murğı bu dām u dāneye
3. istemez emeyeyin kāmētüñ serv olduğın
cānuma uğrasun ne kim şanursam cānāneye
4. baña öğretmeñ cemāl[i] şem'ine cān atmağı
kimse ta'līm eylesün yanmağı pervāneye
5. hāk olursam olayın tek gāmdan ayrılmayayın
genc olıcağ kimsene ta'n eylemez vīrāneye
6. sīnede gāyib olan peykānlaruñ aḥvālını
bilmek isterseñ nazar kıl üstüḥvān-ı şāneye
7. şığmaz oldı defter ü dīvāna aḥvālī dilüñ
ey **necātī** gerçi kim yokdur kalem dīvāneye

304.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey sebīl-i 'ıṣṣuñuñ *innā hedeynāhi's-sebīl*
la'l-i nābuñ çeşmesi 'aynen tüsem mā selsebīl
2. kaddüñe érmek diler luṭf ile serv-i büstān
toğru dérler bī-naşīb olmaz ḥamākatden tavīl

303. R. 1969: 67a; Necātī: *Dīvān*: G. 525.

Velehū.

3b uğrasun ne kim şanursam: uğraya ne şanur isem *Dīvān*. Vezin aksamaktadır.

304. R. 1969: 67a; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 69.

Nizāmī fermāyed.

5a kıble: secde *Dīvān*.

3. ey ʔudağũ şerbetinden bir eşer ʔızruñ şuyı
v'ey yañağũ pertevinden bir şerer nār-ı ʔalāl
4. ger metā'ı çoğ olan érerse vaşla vā beni
'āşıkuñ cāndur metā'ı *innehu şey'in ʔalāl*
5. ey **nizāmī** 'ārif iseñ her бүti bir ʔıble bil
ʔıbletü'l-'uşşāḳ fi'l-āfāḳ min hāze'l-ʔabāl

305.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ʔaṭṭuñ ol pīrūzedür kim la'l-i nāb üstindedür
leblerüñ ol la'l kim dürr-i ʔōş-āb üstindedür
2. yüzüñ üstinde vaṭan ʔutsa gözüñ olmaz 'aceb
menzil-i mirrīḥ dērler k'āfitāb üstindedür
3. çeşm-i giryānumda ey dil-ber ʔayāl-i ʔaddüñüñ
bir nihāl-i tāze kim cüy-ı āb üstindedür
4. zülf ü ebrüñü görenler dēr hezārān āferīn
ol mu'anber çetr kim müşķin ʔınāb üstindedür
5. ey **nizāmī** vaşla şād olma vü hicrāna melül
kā'yinātuñ ḥālī çünkim inḳılāb üstindedür

306.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Mużārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. ʔan ağladuñ görince ben 'āşıķı belāda
ey çeşm-i ḥün-feşānum olsun demüñ ziyāde
2. çeşmüñ kimi yıķarsa çekmege bende anı
almış kemend eline ğisūlaruñ ʔafāda
3. künc-i belāda tenhā bīmār olup yatarken
yanuma ğuşşa geldi biliş[de] āşināda
4. sen çeşmi şebbāza şayd-ı ḥarem olalı
yıllar-durur ki uçar dil murğı bu hevāda

305. R. 1969: 67b; ʔaramanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 23.

Nizāmī fermāyed.

2b dērler k'āfitāb: ki dirler āfitāb *Dīvān*.

3a ʔayāl-i: ʔayālī *Dīvān*.

306. R. 1969: 67b; ʔayālī: *Dīvān*: G. 471.

ʔayālī.

3a künc-i belāda: ğam gécesinde *Dīvān*.

4a olalı: olam dir *Dīvān*.

4b yıllar-durur: yılar durur *Dīvān*.

5a teşbīh-i: teşbīh *Dīvān*.

5. teşbīh-i sâde vérmez söze **hayālî** zînet
rengin edâ gerekdür eş'âr-ı dil-güşâda

307.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hüsñ meydânında ol iki kemân-keş kaşlar
pehlevânlardur kim urmuş birbirine başlar
2. kıddüñ üzre zülfüñi resm édemezler gerçi kim
serve kuşlar kondurur tutsa kalem nakkâşlar
3. şanuram rahmet yağar gökden bu ben bî-çāreye
āsītânından başuma ursa birkaç taşlar
4. şol kadar şalduñ cefâ tığın[1] dil mülkinde kim
toptoludur sînemüñ meydânı kanlu yaşlar
5. kırtıla mı mevc-i ğamdan fülk-i dil kim dem-be-dem
bahre döndi çeşme-i çeşmümden akan yaşlar
6. gül yüzüñ mecmû'asından taze hüsniyyâtdur
şol nevâlar kim bahâr érdükde bülbül başlar
7. incelüp kıddüñ gibi olmuş dü-tâ ey **lâmi'î**
ol kadar nâz u cefâ bārın çeker ol kaşlar

308.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ayrı düşdüm dōstlar serv-i bülendümden benüm
râstı ben böyle ummazdum efendümden benüm
2. nice kez ol serv-i ser-keş gördi ayaklar raķīb
démedi bir kez ki el çek derd-mendümden benüm
3. géydüreldeñ dest-i hasret ğam pelâsın egnüme
şimdi kendüm yigrenürem kendü kendümden benüm
4. bendler geçdi baña zülf-i siyâh-ı dōst kim
halk-ı 'âlem pend alurlar şimdi bendümden benüm

307. R. 1969: 67b; Lâmi'î: *Dîvân*: G. 106.

Lâmi'î fermâyed.

3b başuma ursa birkaç: beni dil-ber kaçan kim *Dîvân*.

4b toptoludur sînemüñ meydânı kanlu yaşlar: sînemüñ meydânını pür kıldı kanlu başlar *Dîvân*.

5a kırtıla: kırtılur *Dîvân*.

6a hüsniyyâtdur: hüsniyyât okur *Dîvân*.

308. R. 1969: 68a; Necâtî: *Dîvân*: G. 350.

Necâtî fermâyed.

4b bendümden: pendümden *Dîvân*.

5. ey **necātī** saña bu devlet yéter kim ehl-i derd
tâzeler cânını şi'r-i dil-pesendümden benüm

309.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. devr-i güldür gelüñüz cām içelüm 'ayş édelüm
nice bir ehl-i riyānuñ sözini işidelüm
2. gülsitānda baş açup nüş édelüm cām-ı şarāb
nefs atın rişte-i taklīd ile nice yedelüm
3. biz ki bu hey'et ile rūḥ-ı muşavver olduk
çāre oldur mey içüp kendümüzi unıdalum
4. çāre dīvār-ı cesed kaydını terk eyleyelüm
bāğ-ı tecrīde bugün gül gibi ḥandān gidelüm
5. bülbüle okudalum medḥ [ü] **necātī**ye gāzel
bir nefes ḥurrem olalum déyelüm işidelüm

310.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ışk ile bīdāruñam şanma ki ḥvābum var benüm
gözüm ü gönülüm açukdur feth-i bābum var benüm
2. ḥūr u rıdvānı añup ṭurma katumda vā'izā
gayrı dil-berden bilürsin ictinābum var benüm
3. nāşihā қо маḥşeri añma yañıldursın beni
şol kara zülfi-y-le yāruñ çok ḥisābum var benüm
4. gözlerüm gün yüzine karşı toludur eşk ile
iki şişe günde beslenmiş gül-ābum var benüm
5. sīne ḥālī çeşm ü dil giryān [ü] biryān gel berü
hem otağum hem şarābum hem kebābum var benüm
6. defter [ü] ṭumāra yazduğum maḥabbet sözlerin
levḥ-i ḥāṭırda dérem şanma kitābum var benüm

309. R. 1969: 68a; Necātī: *Dīvān*: G. 357.

Velehū.

2b baş açup: baş açuk *Dīvān*.

3a rūḥ: ḥüzn *Dīvān*.

310. R. 1969: 68a; Necātī: *Dīvān*: G. 362.

Velehū.

1a ḥvābum: ḥālum *Dīvān*.

2a ḥūr u: ḥūr-ı; ṭurma: durma *Dīvān*.

2b bilürsin: bilürsen *Dīvān*.

3a yañıldursın: yañıldursan *Dīvān*.

4a toludur: dolubdur *Dīvān*.

7. ey **necātī** umarın cennetde yarın yér bulam
der-geh-i ‘ālīye çünkim intisābum var benüm

311.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfüni bād-ı şabā depredicek cān dökilür
söze geldükçe lebüñ çeşme-i hayvān dökilür
2. işiden āhumı ağlar yañağūñ devrinde
mevsim-i gülde çü yél deprene bārān dökilür
3. gelicek gonca-lebüñ gonca-i şādī açılır
gülicek gül yañağūñdan gül-i ḥandān dökilür
4. dökilürse ne ‘aceb hevl-i kıyāmetde nücūm
ki firākuñda gözüm yaşı firāvān dökilür
5. kesicek zülfüñ ucın yaş yérine kan dökerem
‘ışk olan yérde nice baş kesilür kan dökilür
6. tağıdur zülfüni ruḥ-sāruña bād-ı seḥerī
şanki gül ḥırmenine sünbül ü reyḥān dökilür
7. leb ü zülfüñ şıfatın yazsa **nizāmī** şanemā
nāfe-i çin saçılır la'l-i bedahşān dökilür

312.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. şol qarşudan görinen āfet kıyāmet ancaḳ
biñ nāz ile şalınan ol serv-kāmet ancaḳ
2. ‘uşşāk-ı mey-perestüñ gelmezse meclisine
zāhid selāmet olsun bunlar melāmet ancaḳ
3. şīşe şikeste olsa durmaz içinde çün āb
göñlüm şınuḳluğına yaşum ‘alāmet ancaḳ
4. her-cāyīler seversin gel tevbe eyle ey dil
her işlenen günāhuñ soñı nedāmet ancaḳ
5. biñ kez ölür dirilür fūrḳat güninde ‘āşık
dil-ber firāḳı ‘**amrī** rüz-ı kıyāmet ancaḳ

311. R. 1969: 68b; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 31.

Nizāmī fermāyed.

3a şādī: şādān *Dīvān*.

312. R. 1969: 68b; ‘Amrī: *Dīvān*: G. 53.

‘Amrī fermāyed.

3a durmaz: тұrmaz *Dīvān*.

5a güninde: шеbinde *Dīvān*.

313.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. ben gedāyam pādişāhumdur nemed
hār zaḥmından penāhumdur nemed
2. cānum ile başumı şaklamağa
hem libāsum hem külāhumdur nemed
3. ölür isem ben bu yoldan dönmezem
menzil-i ma'şūka rāhumdur nemed
4. meskenet toprağına her şubḥ-gāh
döşenüpdür secde-gāhumdur nemed
5. bir kıl ile her yaña yéder beni
devletümdür 'izz ü cāhumdur nemed
6. şāfi şaklar gönlümüñ āyīnesin
mānī'-i jengār-ı āhumdur nemed
7. gerçi kim küstāhlık çok kılmışam
ey **necātī** 'özü-ḥāhumdur nemed

314.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gülmek saña yaraşur eyā ḥūr-ı cem-nijād
kim güldügüñce gül gibi ḥüsnüñ olur ziyād
2. ey pādişāh-ı ḥüsn [ü] melāḥat güzelligüñ
bünyādı bir kıl üstinedür kılma i'timād
3. uydurdu gönlümi göze 'ışkuñ kerāmeti
gör nice vērde āteş ile āba ittiḥād
4. ḳaddüñ elif-durur iki yanında dāl-ı zülf
lāyık budur ki 'āşıka senden érişe dād
5. ḥusrev gibi göre-ṭurur iken püserleri
şīrīne meyl eyleyenüñ bilmez ağzı dad

313. R. 1969: 69a; Necātī: *Dīvān*: G. 48.

Necātī fermāyed.

1a hār: 'ār *Dīvān*.

4a şubḥ-gāh: şubḥ u şām *Dīvān*.

6a şāfi: şāf *Dīvān*.

314. R. 1969: 69a; Necātī: *Dīvān*: G. 50.

[Necātī]

1a cem: meh *Dīvān*.

2a ḥüsn [ü]: mülk-i *Dīvān*.

5a ṭurur: durur *Dīvān*.

6a sarāy: serāsı *Dīvān*.

Velehū.

6. bir veche unıduldı **necātī** ki kimsene
miḥnet-sarāyı apusun açmaz meger ki bād

315.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

I

1. bülbul gibi 'ış ehli fiğān eylemek olmaz
2. esrār sözün ḥala beyān eylemek olmaz
3. gencīne-i 'uṣṣāa ziyān eylemek olmaz
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

II

1. hecr āteṣine cānumı cānāne yaarsa
2. bāzār-ı ama ṣem' gibi iltüp aşarsa
3. mıkrāz-ı belā ile başum daı keserse
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

III

1. cānāne içün ḥaner-i bürrāna düşersem
2. dūr-dāne gibi lücce-i 'ummāna düşersem
3. pervāne gibi āteṣ-i sūzāna düşersem
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

IV

1. bülbul gibi ol onca beni zār éder olsa
2. eyyüb gibi derd ile bīmār éder olsa
3. manṣūr gibi zülfine ber-dār éder olsa
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

V

1. aṣṣām-ı ezel derd ü belā ıldı naṣībüm
2. dil derdine oldur yine 'ālemde ṭabībüm
3. her pāremi eylerse ulaumca ḥabībüm
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

VI

1. ger tīr-i müjeñ sīnemüzi āk éder olsa
2. zülfün hevesi gönlümi am-nāk éder olsa
3. ser-tā-ser ecel pāyı beni ḥāk éder olsa
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

VII

1. zāhid sözümi ıṣṣa ü efsāne mi ṣanduñ
2. dil ḥānesini bir urı vīrāne mi ṣanduñ
3. bizden ne umarsın yūri dīvāne mi ṣanduñ
4. ser vérmek olur sırrı 'ayān eylemek olmaz

315. R. 1969: 69b.

Murabba'-ı Aḥmed.

Bu murabba Aḥmed Paṣa *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

VIII

1. **aḥmed** şacı zencîrine dīvâne geçersin
2. bezm-i ğama ser-ḥalka-i rindâne geçersin
3. terk-i dil ü cān étmede merdâne geçersin
4. ser vérmeç olur sırrı ‘ayān eylemek olmaz

316.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. lāle-ḥadler yine gülşende neler étmediler
servi yürütmediler ğoncayı söyletmediler
2. taşradan geldi çemen şahnına dīvâne déyü
devr-i gül şöḥbetine lāleyi iletmediler
3. ‘ādeti ḥüblaruñ cevır ü cefādur ammā
baña étdüklerini kimselere étmediler
4. ḥamdüli’llāh mey-i cān-baḥş ile sākîlerümüz
āb-ı ḥayvān ile kevşer şuyın istedmediler
5. ey **necātî** yûri şabr eyle elüñden ne gelür
ḥüblar cevır ü cefāya kimi öğretmediler

317.

Fe‘ilātün mefā’ilün fa’ilün
Ḥaff + + - - / + + - - / - -

1. ğoncanuñ ağızı katı yaprakdur
bülbulüñ şayruluğı yañşakdur
2. gül ü bülbul biribirine düşüp
işleri ‘ışk rāzın açmakdur
3. ğam-ı ḥālün karaca tağ gibidür
kanlu yaşum kızılca ırmaçdur
4. başı göge érerse ger māhuñ
gün yüzüñüñ katında alçaçdur
5. şīve-i ‘ışkı bātıl añlayana
ey **necātî** ne dér iseñ ḥağdur

316. R. 1969: 70a; Necātî: *Dīvān*: G. 198.

Necātî.

2a şahnına dīvâne: mülkine bigāne *Dīvān*.

317. R. 1969: 70a; Necātî: *Dīvān*: G. 147.

Velehü.

3a tağ: dağ *Dīvān*.

4a başı göge érerse ger māhuñ: gühr-i şeb-çerāğ olursa kamer *Dīvān*.

318.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'iliin
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. baħr-i ğamda görse ger gözümden akan ƙan[1] yār
2. baña yār eyler midi derd ü ğam u efgānı yār
3. démege bir dem derün ile ğam-ı hicrān-ı yār
4. ƙan[1] maħrem ƙan[1] mūnis ƙan[1] hem-dem ƙan[1] yār

II

1. gönlümüñ dermānı yok derdin rivāyet étmege
2. ƙıŝsa-i aħvāl-i 'ıŝqumdan ħikāyet étmege
3. cevri-i bī-pāyān-ı cānāndan ŝikāyet étmege
4. ƙan[1] maħrem ƙan[1] mūnis ƙan[1] hem-dem ƙan[1] yār

III

1. āh kim bir dem muŝāħib olmadum cānān ile
2. 'ömrümüz geçdi hemīn derd ü ğam u efgān ile
3. ħālümüz 'arz eylemege ƙıŝsa-i devrān ile
4. ƙan[1] maħrem ƙan[1] mūnis ƙan[1] hem-dem ƙan[1] yār

IV

1. zulmet-i zulm-i firāk[1] giderüp dād étmege
2. ol ŝeh-i ħübān ħuzūrında bizi yād étmege
3. dest-i ğamdan ƙurtarup bir laħza dil-ŝād étmege
4. ƙanı maħrem ƙanı mūnis ƙanı hem-dem ƙanı yār

V

1. görmeyüp ŝādī yüzini ƙılmışuz himmet dirīĝ
2. ğalībā cān vérürüz bu ğuşsa vü ğamdan dirīĝ
3. ŝefƙat édüp démege bize bu 'ālemde dirīĝ
4. ƙan[1] maħrem ƙan[1] mūnis ƙan[1] hem-dem ƙan[1] yār

VI

1. sırruma sāyemden özge ħiç maħrem olmadı
2. derd ü sitemden özge ħiç hem-dem olmadı
3. ħālümüz bilür bu 'ālemde bir ādem olmadı
4. ƙanı maħrem ƙanı mūnis ƙanı hem-dem ƙanı yār

VII

1. başladı ħayret ŝarābı bizi ser-ħōŝ étmege
2. ħaŝre dek ƙaŝd eyledi beñzer ki bī-ħuŝ étmege
3. **muħliŝī** bu ħālını bir dem ferāmūŝ étmege
4. ƙan[1] maħrem ƙan[1] mūnis ƙan[1] hem-dem ƙan[1] yār

VIII

1. nice kim çekdi göñül derd ile yār ħasreti
2. bulmadı bulmayısardur vaşl-ı yāra ƙurbeti
3. bir zamān def' étmege cevri ü melül-ı ğurbeti

4. kan[1] maḥrem kan[1] mūnis kan[1] hem-dem kan[1] yār

319.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerüñe fitne vü āşübı ol қаş ańdurur
şūḥ [u] fettān merdüm-i ser-meste savaş ańdurur
2. dil büt-i hicrānda kūyuñ itlerini yād éder
yalıñuzluk ḥasteye ğurbetde yoldaş ańdurur
3. çarḥa cevır ol ğamze-i ğammāz [u] ḥūn-rīz öğredür
dehre қahr ol çeşm-i kāfir-kīş ü қallāş ańdurur
4. göñlüme cān қatı göñlüñden şikāyetler қılır
gör nice bī-'aқldur kim delüye таş ańdurur
5. gözlerüm ḥālini 'arz [ét] ey şabā ol māh[a] kim
ḥālini saққalaruñ sulṭāna ferrāş ańdurur
6. ḥüsn-i leyḷidür véren mecnūna mevlādan ḥaber
naқş-ı dil-keş ma'rifet ehline naққāş ańdurur
7. āferīn eyler **nizāmī** gördüğinc[e] ḥüsnüñi
şüret-i mevzūn nażar ehline sābāş ańdurur

320.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gördüğümce 'anberīn zülfi ruḥ-ı dil-dārda
pāy-ı müşk-efşān yatupdur şanuram gül-zārda
2. yād kıldukça leb-i cān-baḥşuñı peydā olur
gonca-yı şādī gülistān-ı dil-i efgārda
3. ey gözüm nūrı budur eşigüñe yüz sürdügüm
ka'beyi her kim tavāf eylerse yanmaz nārda
4. lāle ḥaddüñden meger gül-reng ü bū uğurlamış
kim dıraḥta şaruban gezdürdiler bāzārda

319. R. 1969: 70b; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 24.

Nizāmī fermāyed.

2a büt: şeb *Dīvān*.

4b kim delüye: dīvāneye *Dīvān*.

5a māh[a]: şāha *Dīvān*.

320. R. 1969: 71a; 'Adnī: *Dīvān*: G. 81.

'Adnī fermāyed.

1a pāy: mār *Dīvān*.

3b eylerse: iderse *Dīvān*.

4a uğurlamış: uğurladı *Dīvān*.

6a ruḥuñdan: ruḥuñda *Dīvān*.

7b ol dürrer: işbu dürr *Dīvān*.

5. yalıñuz cān alduğın fikr étme ey dil kıl hāzer
dahı nice hīle var ol turre-i tarrārda
6. zülfüñ ey meh-rū ruhuñdan olduğı pür-tāb bu
günde yatduqça olur kuvvet ziyāde mārda
7. ‘adniyā dil-dār gūşına münāsibdür hemīn
ol dürer kim var-durur bu nazm-ı gevher-bārda

321.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. tağıdup zülfüñ beni āşüfte-hāl étmek neden
2. ben perīşān-ı rüzgārı pāy-māl étmek neden
3. nāz ile gamzeñ süzüp ğunc u delāl étmek neden
4. şol kara kaşuñ çatup göñlüm melāl étmek neden
5. hey ala gözlüm bizümle mekr ü āl étmek neden

II

1. çün harīm-i kūyuñı beytū’l-harām étdüñ baña
2. merve haqqı’çün şafā rüknin maḳām étdüñ baña
3. līk soñra hecr ile hōş intikām étdüñ baña
4. āyet-i hüsnüñle sen vaşluñ harām étdüñ baña
5. ben harāmī çeşmüñe ḳanum helāl étmek neden

III

1. olalı ol şun’-ı hālīḳ mazhar-ı āşār-ı ‘ışḳ
2. zāhir oldı halk içinde gün gibi esrār-ı ‘ışḳ
3. ḳılmağa enver dil ü cānı çeşmini envār-ı ‘ışḳ
4. hüsn-i ḳandīlin uyarmış nūr-ı haḳdan nār-ı ‘ışḳ
5. zāhidā inkār-ı nūr-ı zū’l-celāl étmek neden

IV

1. la’lini şordum şekerden dürc-i dür tıldı dédi
2. zülfin aındum sünbül-i terde semende olur dédi
3. ruhlarına lāle dēdüm hışm édüp geldi dédi
4. leblerinde haṭṭ görüp ḳan ağladum güldi dedi
5. sāye-i ebrüm için yañlış hayāl étmek neden

V

1. gördüm ol meh gösterür zāğ ile şekl-i lām u dāl
2. dēdüm ey cān dil mi dilersin meh āl eyleme al
3. dédi dil n’olur var ey bī-çāre nedür aña me’āl
4. dēdüm āḫir cān ise maḳşūd nāzuñdan me’āl

321. R. 1969: 71a.

Muḥammes-i Resmī.

Tahmis edilen şiir: Aḫmed Paşa: *Dīvān*: G. 233.

IV-5 yañlış: egri *Dīvān*.

V-5 fikr ü: fikr-i *Dīvān*.

VI-4 yıḳduqça yār: ol seng-dil *Dīvān*.

5. dédi evvel ‘āşıka fikr ü me’āl étmek neden

VI

1. gönümi zülfüñ hevāsı eyledi şeydā benüm
2. cānumı mest étdi la’l-i şevk-ı şahbā benüm
3. hālūme kılmaz nazar ol gözleri şehlä benüm
4. ‘ālemüñ gönlin yapar yıkduķça yār illā benüm
5. sırça gönüm şınuğınca pāy-māl étmek neden

VII

1. kadd-i yāra **resmiyā** kim ser[v] [ü] kim ‘ar’ar dédi
2. līk naḥl-i ‘ālem-ārādur déyen ḥōş-ter dédi
3. ben su’āl étdüm emīr-i nazma ol ser-ver dédi
4. kāmetin şordum raķibe işidüp dil-ber dédi
5. **aḥmed** iblīse kıyāmetden su’āl étmek neden

322.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. olmayup ‘ālemde şūret şatmada dellāler
2. kıl ü kālī kazıdı defterden ehl-i hāller
3. vāķıf-ı esrār-ı ‘ışķ-ı ḥaķķ olan kattāller
4. keskin erler tīg-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

II

1. na’ller kim kesdiler rāh-ı ḥudāya dāldür
2. ṭālib-i cezb étmege her biri bir çengāldür
3. dāğlar rūşen delīl-i meclis-i iķbāldür
4. keskin erler tīg-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

III

1. bezm-i dilde her elif bir şem’-i cān-efrūzdur
2. münkirüñ ḳalbine lākin tīr-i āhen-dūzdur
3. gécesi ḳadr oldu bunlaruñ günü nev-rūzdur
4. keskin erler tīg-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

IV

1. çün gelüp rāh-ı ṭarīķatde bular ḥāk oldılar
2. zerre iken mihr-i ‘ālem-tāb-ı eflāk oldılar
3. ğıll u ğışdan şayķal-ı tevḥīd-i bī-pāk oldılar
4. keskin erler tīg-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

V

1. şūretā gerçi birer kem-ter gedālardur bular
2. ‘ālem-i ma’nāda lākin pādişālardur bular

322. R. 1969: 71b; Ḥayretī: *Dīvān*: Ms. 12.

Der-Medḥ-i Abdāllar.

IV-1 gelüp: bular; bular: gelüp *Dīvān*.

IV-3 tevḥīd-i bī-pāk: tevḥīd ile pāk *Dīvān*.

VI-2 ‘ālem-i taḥķīķe: da’vī-i ma’nīye *Dīvān*.

VI-3 kisvet: kisve *Dīvān*.

3. merve haqqı şūfiyā ehl-i şafālardur bular
4. keskin erler tīg-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

VI

1. cism-i şüretdür hemān ma‘nāda bunlar cāndur
2. ‘ālem-i taḥḳīke her bir sözleri burhāndur
3. kisvet-i faḳr içre [kim] bunlar birer sulṭāndur
4. keskin erler tīg-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

V

1. pādişāsın ḥayretī hünkāra gerçek kul iseñ
2. āsitān-ı devletinde bende-i maḳbūl iseñ
3. sen de bir dīvānesi ol bunlaruñ ma‘kūl iseñ
4. keskin erler tīg-ı ‘uryānlar-durur abdāllar

323.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh kim bārān-ı ğam deryālar étdi yaşımı
āteş-i derd ü elem ‘ömrüm qurıtdı yaşımı
2. bī-vefā dünyāda bir qardaş yokdur kim déye
āh kim qapdı belā qurdı benüm qardaşımı
3. ḥvān-ı vaşl-ı dil-bere érdüm dirīğā bilmedüm
dögeyin şimdi meges bigi elümle başımı
4. od çıkup qaḳnūsüñ ağızından vücūdum étdi kül
okıyupdur var ise eş’ār-ı āteş-pāşımı
5. ‘ışka uydum gitdi ‘aql u ṭākat ü şabr u qarār
zātiyā yanumdan ürkütdüm kamu yoldaşımı

324.

Mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şu resme zeyn olupdur edrine şehri güzellerle
ki çok ‘ākılleri abdāl édüpdür bī-bedellerle
2. iki gözüm meriç ü tunca gibi her yaña aḳma
koluñı boynuma arda yéter şalınuñ ellerle

323. R. 1969: 72a.

Zāti fermāyed.

Bu gazel Zāti *Dīvān*’ında bulunmamaktadır.

324. R. 1969: 72b; Mesīḥi: *Dīvān*: G. 232.

Mesīḥi fermāyed.

3a gül gibi: şimdiki *Dīvān*.

4a erişin ḥūbı bir taşnīf ile şayd étmedür işüm: işüm gücüm kemān-ebrūları pehlūya çekmekdür *Dīvān*.

5a fārisi: tāzī *Dīvān*.

3. bu şehriñ gül gibi dil-berlerine ‘âdet olmışdur
öpüşmek gonca-leblerle kuçışmağ ince bellerle
4. erişin hūbı bir taşnıf ile şayd étmedür işüm
yatacak yér bulur mıyın ‘aceb ben bu ‘amellerle
5. **mesîhî** şî’r dédügi gehi türki gehi fârisî
murâdı ol ğazālı avlamağ imiş ğazellerle

325.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec + ---/ + --- / + ---

1. dehānuñ işbu çeşm-i hürde-bîne
ne yüzden görünür yā rabbi yine
2. yüzüñe hāl ü haṭ geldi nitekim
iki kâfir gele bir günde dîne
3. kaşuña ger hilāl öykündi ise
sen anuñ kalmağıl eksüklüğüne
4. yüzüñde haṭ görüp dédi müneccim
bu ay düşmen segirdür rūmiline
5. **mesîhî**de ğaraž yok ey gül-i ter
hemān bülbul gibi qalmış diline

326.

Mef’ülü fā’ilātü mefā’ilü fā’ilün

Muzārî --- / - - - / + - - + / + - - + / - - -

1. rûz-ı ezelde hâk-i vücûdum elenmedin
cân ıflı daḥı ten beşiginde belenmedin
2. ser-geşte idi zerre gibi cân ile göñül
mîhr ile meh bu dāyirelerde dolanmadın
3. ayağına akardı yaşum bir sehî-kaḍüñ
cân çeşme-sârı hâk-i bedenle bulanmadın
4. bir özge ‘âlemüm var idi ‘ışk-ı yâr ile
âdem henüz hṽāb-ı ‘ademden uyanmadın

325. R. 1969: 72b; Mesîhî: *Dîvân*: G. 231.

Velehü.

2b gelür: gele *Dîvân*.

4b bu ay düşmen segirdür: komañ kâfir yayıldı *Dîvân*.

326. R. 1969: 72b: 67b; Ḥayālî: *Dîvân*: G. 375.

Ḥayālî fermâyed.

1a belenmedin: bulunmadan *Dîvân*.

2a ser-geşteñ: ser-geşte *Dîvân*.

5a cemālüñ şem‘[i]: şem‘-i cemâlin *Dîvân*.

5. pervâne kıldı cemālūñ şem'[i] **hayālī**yi
kandīl-i mihr tāk-ı sipihr üzre yanmadın

327.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dutdı gül şafhasını ol haṭ-ı jengār begüm
dürdi hüsnuñ varaḫın eyledi tūmār begüm
2. gitmesün revnaḫ-ı hüsnuñ déyü muḥkem yapışup
şalınur gül yañaḡuñ dāmenine ḡār begüm
3. yine 'āşıklar ile 'ayş-ı nihān étmek içün
eyledi haṭṭ-ı lebūñ ḡapuyı dīvār begüm
4. şūret-i defter-i a'māl gibi ḡublaruñ
ruḡlarında yazılan haṭṭ-ı siyeh-kār begüm
5. vechi var mı yaḡasın āteş-i ruḡ-sāra ḡaṭuñ
kāfir olmadı ya oldıysa günāh-kār begüm
6. kılca eksülmeye dérlerdi metā'-ı hüsnuñ
'acebā n'oldı ḡanı bunca ḡarīdār begüm
7. ḡaṭṭuñ āzādlığın vérdi ḡamu 'uşşāḡuñ
étدی **ishāḡı** velī 'ışḡa giriftār begüm

328.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. ben démezdim seni āşūb-ı dil ü cān olasın
2. dér idüm ola ki bir derdüme dermān olasın
3. étdüḡuñ cevre umardum ki peşīmān olasın
4. vāy be kāfir seni ḡāşā ki müselmān olasın

II

1. gitdüḡüñce ne 'aceb āfet-i devrān olduñ
2. ölmesün mi kişi günden güne āfet olduñ
3. kişver-i dilde durup reh-zen-i īmān olduñ
4. vāy be kāfir seni ḡāşā ki müselmān olasın

327. R. 1969: 73a; İshāḡ: *Dīvān*: G. 172.

İshāḡ.

1a dutdı: tutdı; jengār: zengār *Dīvān*.

4 Bu beyit gazelde bulunmamaktadır.

5b günāh-kār: güneḡ-kār *Dīvān*.

6 Bu beyit gazelde bulunmamaktadır.

328. R. 1969: 73a; İshāḡ: *Dīvān*: Mr. 4.

Murabba'-ı İshāḡ.

II-2 āfet: fettān *Dīvān*.

VI-1 hüsnuñ: mihruñ *Dīvān*.

VI-2 felāketden: felāketde *Dīvān*.

III

1. édeli ol iki mekkār gözün sihr [ü] füsün
2. ‘aql u fikrüm tağılur ġālib olur mekr ü cünün
3. olduğum yoğ idi bunuñ gibi ġāyetde zebün
4. vāy be kāfir seni ħāşā ki müselmān olasın

IV

1. ġamze-i mestüñi bir kerre gören her dem ölür
2. nīm-mest olma şalınma ki bütün ‘ālem ölür
3. ey perī var yūri bu şīveyi қо k’ādem ölür
4. vāy be kāfir seni ħāşā ki müselmān olasın

V

1. dēr imişsin giderek ben seni ĩmāna çekem
2. tolaşam kākül-i pür-kışüñe meydāna çekem
3. küfri terk étđi déyü yoğ yere bühtāna çekem
4. vāy be kāfir seni ħāşā ki müselmān olasın

VI

1. pertev-i ħüsnün ile rüşen édüp āfākı
2. zulmet-ābād-ı felāketden koduñ ‘uşşākı
3. añmaduñ tañrı yaratdı démedüñ ishākı
4. vāy be kāfir seni ħāşā ki müselmān olasın

329.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir güneş yüzlü melek-sīmāya oldum mübtelā
pertev-i ħüsninden alur cümle meh-rūlar ziyā
2. görmege ħüsni metā’ına cihān olmaz bahā
müşterī olsa ‘aceb mi mihr-i ‘ālem-tāb aña
3. şāh-ı ‘ışķam sāķiyā cām-ı sürūr-encām şun
şevķ ile ser-mest olursam tāt-ı devrāndur baña
4. zāhidā ġamdan ħalāş olmaķ dilerseñ her nefes
ħurrem olsun ħāñruñ nūş eyle cām-ı pür-şafā
5. zerrece mihr eylemezdi **nāmiyā** meh-pāreler
‘ālem-i fāñı gibi olmasa ħüsn-i bī-vefā

329. R. 1969: 73b.

Nāmi fermāyed.

2b mihr-i: mihr ü R. 1969.

330.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşık olmayaydı cānā sen perī ruḥ-sāra şu
olmaz idi bu kadar şūrīde vü āvāre şu
2. ḥastayam oldum şusuz luṭf ét baña ey pīr-i çarḥ
penbe-i ebr ile ṭamzır ağzuma bir pāre şu
3. 'arīzuña 'āşık olmayaydı ey leylī-ḥırām
düşmez idi rüz [u] şeb mecnūn gibi kuh-sāra şu
4. şol kadar düşmişdür bir serv-ḳaddūñ pāyına
kendüden gider görince yüzini bī-çāre şu
5. 'arızına bakduğumca n'ola döksem göz yaşın
sebziyā revnaḳ vérür meşhūr-durur gül-zāra şu

331.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sāye-veş yüz süri şol 'āşık-ı şāḥib-ḳademe
ki refīḳ ola bile gitmege mülk-i 'ademe
2. rūzgārum baña yār olsa eger düşmez idi
baḥr-i 'ıṣḳuñda göñül zevraḳı gird-āb-ı ğama
3. nemden özge bu gözümde daḥı çün yok nesnem
neme mesrūr olayın şād olayın bārī neme
4. āteş-i şevḳ ile yanmış cigerüñ pāresidür
dökilen vaḳt-i kitābetde zebān-ı ḳaleme
5. ney gibi bezm-i ğamında n'ola feryād étsem
ölmedin çünkü ben **ışhāḳ** erişdüm bu deme

332.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğam degül cānānesiz ey dil eger cān olmasa
cānı n'eylerdi kişi 'ālemde cānān olmasa

330. R. 1969: 73b.

Sebzī fermāyed.

331. R. 1969: 74a; İshāḳ: *Dīvān*: G. 232.

İshāḳ.

4a cigerüñ: cigerüm *Dīvān*.

332. R. 1969: 74a.

Rahīḳī fermāyed.

Bu şiir Rahīḳī'nin yayımlanmış gazelleri arasında bulunmamaktadır. Ömer Zülfe, "Rahīḳī ve Şiirleri"; *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi The Journal of Turkish Cultural Studies*: İstanbul 2009, 171-198 s.

2. gāh 'işve vü gāhī cevır olsa gāh nāz
ara yérde ne olursa olsa hicrān olmasa
3. 'aynuma gelmezdi eşküm olmasa haṭṭ-ı nigār
bāğda hergiz çemen bitmezdi bārān olmasa
4. genc-i hüsne kıymet olmazdı şehā dünyāda hıç
'āķibet gönüm gibi ol daķı vırān olmasa
5. öldürürdi günde biñ kerre **rahīķī**yi firāk
ger hayāl-i yār aña bir géce mihmān olmasa

333.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yol mıdır meyl eylemek dünyāda dil-ber var iken
'ışķ gibi kişiye 'ālemde reh-ber var iken
2. saña baş egmez kuru kisvetle şūfī rind olan
pāk-meşreb gül gibi ṭavrı ķalender var iken
3. ey kemān-ebrū dirīğ étme ķuluñdan tırūñi
ğamzeñ oķlarını gönder sīnemde cān var iken
4. n'eylesün pervāne şem'i ey çerāğum aydını
ruķlarıñ gibi senüñ mihr-i münevver var iken
5. la'le meyl étmez **rahīķī** şimdi şarrāf-ı cihān
dürr-i nazmuñ gibi bir pākīze gevher var iken

334.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. derdüme bir çāre ķıl 'ālemde dermān var iken
hey yetiş bi'llāh 'ömrüm sīnede cān var iken
2. la'l-i şīrīñüñ dururken teşne-diller n'eylesün
yok yére ölsün mi ādem āb-ı hayvān var iken
3. 'ışķ geldi durmasun çıķsun gönülden şabr [u] hūş
bu sarāy-ı dilde şığmaz kimse sulṭān var iken
4. n'eylerüz bāğ-ı behiştī zāhidā 'ālemde biz
ķarşumuzda gül gibi serv-i hırāmān var iken

333. R. 1969: 74a.

Velehū.

Bu şiir adı geķen yayımda bulunmamaktadır.

334. R. 1969: 74b.

Rahīķī fermāyed.

Bu şiir adı geķen yayımda bulunmamaktadır.

5. aîma göz yaşum katında cūy-bār-ı ‘ālemüñ
kimse hîç deryā añar mı baħr-i ‘ummān var iken
6. gitdi çün gül-zār-ı nazmuñ bülbul-i gūyāları
ey **rahîkî** söyleye nuṭķuñda fermān var iken

335.

Mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. ne fettānlık-durur yā rab bu kim ol gül-‘izār eyler
ki bir göz yumup açınca nice diller şikār eyler
2. degül bu haṭṭ-ı ğubār olmuş dil ḥaddine zülfinden
daḥı ki sâdelikden ol ğubārı âşikār eyler
3. ‘aceb mi ruhlaruñ şevkı yaķup nūr eylese şem’i
yanar od eylemez anı kişıye intizār eyler
4. şeb-i gülşende âteşler degüldür saçılan dehre
izi tozına ol māhuñ felekde nūr nişār eyler
5. ruḥuñ devrinde tañ mıdur boyansam kana yaşumdan
bahār olsa yağan yağmur çü ḥāki lāle-zār eyler
6. görinen gözde kirpikler degüldür merdüm-i çeşmüm
miyānuñ yādına her dem nice müyü kenār eyler
7. perîşān u müşevveşdür kara zülfüñ gibi **ca’fer**
‘ināyet olmasa şehden anı ğam ḥākisār eyler

336.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ‘âteş-i ‘ışķuñla gerçi meskenüm külhān-durur
sen ḥalîlün şevkı ile ol baña gülşen-durur
2. şem’ [ü] yāķüt n’eylesün hem-sāyeler çün her gece
âteş-i sînem şu ‘ā’ından cihān rüşen-durur
3. çāresi siħr öğrenüp âhen-rübā olmaķ gerek
bildüñ ey dil çün kim anuñ göñlini âhen-durur

335. R. 1969: 74b; Tâcî-zāde Ca’fer Çelebi: *Dîvân*: G. 38.

Ca’fer fermāyed.

2a olmuş: irmiş *Dîvân*.

2b daḥı: ruḥı *Dîvân*.

3b intizār: k’ intizār *Dîvân*.

4a şeb-i gülşende: şühüb şeklinde *Dîvân*.

4b nūr: zer *Dîvân*.

336. R. 1969: 75a; Tâcî-zāde Ca’fer Çelebi: *Dîvân*: G. 44.

Velehü.

2a şem’ [ü] yāķüt: şem’ yaķub *Dîvân*.

4a peykānlaruñ: peykānuñuñ; olduĝın: olduĝı *Dîvân*.

4. sīneme zahm urıcaķ peykānlaruñ surh olduĝın
āteş-i dildendür ey cān şanma kim kıandan-durur
5. bir ķemendür bezm-i ehl-i dil ki anda **ca'ferā**
ĝūyiyā cām u şurāhī lāle vü sūsen-durur

337.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --- / + --- / + --- / + ---

1. kim zülfüñe dil bağlamasa başı kesilsün
kim leblerüñe vérmese cān kıanı dökilsün
2. dil-ber bu ĝece bezme ĝelür ĥurrem u ĥandān
dīñ şem'e ıp aĝladı ĝözi yaşını silsün
3. her dil ki [diler] ola ser-i zülfüñe pāy-māl
yēller[le] hevāsına düşüp yēl gibi yēlsün
4. mest oldu diler ĥūnī ĝözüñ kıan éde ey cān
bir dem nazarından yine merdümler irilsün
5. ne ĥaddi-dur[ur] ala lebüñ aĝzına **ca'fer**
ıpıtsun dilin iĝende ĝeĝül ĥālını bilsün

338.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī --- / - --- / + --- / - ---

1. hey hey dé zülfüñe dil ü cāna ıpolaşmasun
yüz buldı ise bi'llāh iĝen başdan aşmasun
2. ceng étdi cān u dil leb[i] üstinde dédi dōst
yok nesne içün ayıd ki şunlar şavaşmasun
3. ĝül gibi bāĝa ĝeldi çü dil-ber küşāde-rū
ĝonca yüzini ĥaclet ile nice yaşmasun
4. 'uşşāk elüñi öpse sirişkinden anlaruñ
sıĝa bileklerüñ yeñüñe kıan bulaşmasun
5. ĝün gibi nūr éder çü ruĥından kıamer gibi
yüzün ĝörenlerüñ ĝözi nice kıamaşmasun
6. yāruñ rakīb her ne kıadar maĥremi ise
ayduñ kıazām érer aña baña ıpolaşmasun

337. R. 1969: 75a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 150.
Velehū.

338. R. 1969: 75a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 160.
Velehū.

2b ayıd: eyit *Dīvān*.

3a bāĝa ĝeldi: ĝeldi bāĝa *Dīvān*.

5a ĝün gibi: ĝün kesb-i *Dīvān*.

7. **ca'fer** çün oldı bād-ı muḥālif dem-i raḳīb
yaşum deñiz mevc uruban nice taşmasun

339.

Fā'ilatūn fā'ilatūn fā'ilatūn fā'ilūn
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. sen leb-i şīrīn içün cān nice ferhād olmasun
2. yā belā kūhında kārı nice feryād olmasun
3. sevmeyen hūrşīd ise séni feraḥşād olmasun
4. ğuşşañı 'ālemde şādī bilmeyen şād olmasun
5. olmayan 'ışkuñ esīrī ğamdan āzād olmasun

II

1. ol melāḥat çarḥınuñ tābında mihr-i a'zamu
2. bilmezem māh-ı felek mi yā melek mi maḥremi
3. kim ser-ā-ser seyr éden görmedi mişl-i ādemī
4. bu şıfatda gördügi yok kimse nesl-i ādemi
5. kim görüñ ol māh-ı hūrī-veş perī-zād olmasun

III

1. ruḥlaruñ cān bāğına berg-i gül-i ḥamrā yéter
2. bu deli şeydā o bāğa bülbül-i gūyā yéter
3. gülşen-i ḥüsnüñde çeşmüñ nergis-i şehlä yéter
4. serv-ḳaddüñ 'āşıḳa naḥl-i cihān-ārā yéter
5. hīç 'ar'ar bitmesün 'ālemde şimşād olmasun

IV

1. nice şey'enli'llāh étdüm şehir-i ğamda ben ğarīb
2. érmedi vaşluñ rızā benden baña hergiz ṭabīb
3. hīçe şatdum 'ālemi görmege her dem yā naşīb
4. ağzuñı yād étdügümce baña cevır eyler raḳīb
5. yok yére 'ahdüñde şāhā kimse bī-dād olmasun

V

1. eyledi nevmīd 'ışkuñ derd ü dermāndan beni
2. kıldı hem hecrüñ ğamı bī-zār bu cāndan beni
3. çıkarup öldürmege cebr ile zindāndan beni
4. zülfüñe ğamzeñ çeker çāh-ı zenaḥ-dāndan beni
5. ḥabs içinden çıkararı kimseyi cellād olmasun

VI

1. çünkü cānān **resmiyā** senden cihānda cān diler
2. tut boyun fermānına çün n'édesin sultān diler
3. ḥōş démiş bu sözi kim ol dehr anı selmān diler
4. ey **nizāmī** çünkü yāruñ gencdür vīrān diler
5. ḳo vücūduñ mülki vīrān olsun ābād olmasun

339. R. 1969: 75b; Karamanlı Nizāmī: *Dīvān*: G. 87.

Muḥammes.

II-5 kim: key *Dīvān*.

340.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çeşmümün gül ruhlarındur her zamān eglencesi
nağş-ı dil-keşdür naẓar-bāzuñ hemān eglencesi
2. eglenürse n'ola ebrū vü müjeñ fikri-y-le dil
çün olur tıfl olanuñ tır ü kemān eglencesi
3. kūyuña seyrāna gelse 'aşıkuñ ma'zūr tūt
būlbūlün olsa 'aceb mi gülüstān eglencesi
4. ruhlarıñ şevkı-y-le kūyuñ terk éder[se] n'ola dil
tālib-i dīdāruñ olmaz çün cihān eglencesi
5. ser-güzeştin **ca'fer**ün eyler hikāyet yāra dil
bilür anı tıfluñ olur dāsītān eglencesi

341.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözden olur nihān ol şems-i tābān her géce
şem'ler yakup arar gerdün-ı gerdān her géce
2. bāde-i şevkuñla mest olmuş şabā kim kūyuñı
geşt éder bencileyin üftāde hayrān her géce
3. pisteri yā rab ne ferruḥ-fāl imiş kim şubḥ[a] dek
bağrına başup yatur ol māh-ı tābān her géce
4. kim döyer bu derde kim ağzından ol meh-peykere
germ olup zer göstere şem'-i şebistān her géce
5. **ca'fer**ā tā şubḥ olunca gözlerin yummaz felek
şol kadar kim eylerem feryād u efgān her géce

340. R. 1969: 76a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 160.

Ca'fer fermāyed.

341. R. 1969: 76a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 199.

Velehū.

1a gözden olur nihān: çün olur gözden nihān *Dīvān*.

2a üftāde hayrān: üftān ü hīzān *Dīvān*.

3a yā rab: yāruñ *Dīvān*.

3b māh-ı tābān: māhı 'uryān *Dīvān*.

342.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. tîğ-ı hūn-rîzūñ beni her dem şu deñlü pāreler
acıyup kan ağlar ey dil-ber benüm'çün yaralar
2. gösterür surh eşrefiler taze dāğı 'āşıkūñ
bir kıızıl manķūra almaz[lar] velī meh-pāreler
3. her ḥabāb-ı bādenūñ ḳalmış dimāğında hevāñ
yād-ı la'lūñle şarāba düşmiş ol āvāreler
4. bulunup kan içre nā-gāh ḳorḳudan her sīne dil
tīğūñuñ gizlendiği cānā cigerler pāreler
5. zūlfūñe **ca'fer** gibi dil bağlamış sünbüller āh
ne 'aceb sevdāya düşmüş bu kilimi ḳaralar

343.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. vişāl elden gidüp hecre giriftār olmasun kimse
ilāhī 'izz ü devletden düşüp ḥvār olmasun kimse
2. şu gibi 'āşık-ı dīdār olalı pāyimāl eyler
hey ol serv-i hevā-baḥta hevā-dār olmasun kimse
3. kesüp yād u bilişden hep ġarīb étmiş-durur 'ışkūñ
gözūñ bīmāriyam ġurbetde bīmār olmasun kimse
4. édinür düşmeni yār [ol] olur yār olana düşmen
düşüp göñül belāsına aña yār olmasun kimse
5. du'ā kıl **ca'ferā** 'ışkı beni şol deñlü zār étsün
ki tutsun her kişi 'ibret sevüp zār olmasun kimse

342. R. 1969: 76b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 31.

Ca'fer fermāyed.

1b acıyup: k'acıyup *Dīvān*.

4a sīne dil: sīnede *Dīvān*.

5a zūlfūñe **ca'fer** gibi dil bağlamış: zūlfūñe dil bağlamış **ca'fer** gibi *Dīvān*.

343. R. 1969: 76b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 205.

Ca'fer fermāyed.

2b serv-i hevā-baḥta: serv-i hevā-baḥşā *Dīvān*.

344.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şubhümü şām étđi dün bir meh-likāya uğradum
ne 'aceb hāl oldı baña ne belāya uğradum
2. çeşmi dünyānuñ kazāsını kopardı başuma
bakmış oldum bir nazar nā-geh kazāya uğradum
3. zülfin añup dāyimā ağıladuğumdan añla kim
ne uzun uzak perīşān mā-cerāya uğradum
4. ğayretümden ditredüm dem urdı 'ışkından raķīb
tutdı hummālar beni nā-hōş hevāya uğradum
5. bir bunuñ gibi sitem-kāra şataşmadum dahı
gerçi **ca'fer** niçe niçe bī-vefāya uğradum

345.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şatmazam naķd-i dü-kevne māye-i derd ü ğamın
vérmezem dünyālara mihr ü maħabbet 'ālemin
2. nā-bedīd olmuş dehān-ı yār[ı] görmüş kimse yok
ol perī şan kim süleymāndur yitürmüş hātemin
3. zülf ü müjgān çeşm ü ebrū hāl ü haţ géymüş siyāh
derd-i dilden ölenüñ beñzer tutarlar mātemin
4. kılmağa şabr u qarārum leşkerini pāyimāl
ol şeh-i hūbān kafā-dār édinüpdür perçemin
5. her nefes ol nāzenīnüñ vāķıf ol aḥvāline
ca'ferā ğafletle 'ömrüñ zāyi' étme bir demin
5. ḥayfdur kim çeşmüme toprak kıya bād-ı ecel
nice kez görmüşken ol yāruñ cemāl-i ḥurremin

344. R. 1969: 76b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 135.

Velehū.

4a 'ışkından: mihrüñden *Dīvān*.

4b ne hōş: nā-hōş R. 1969. Anlam gereği değıştirildi.

345. R. 1969: 77a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 155.

Velehū.

1b dünyālara: 'ālemlere *Dīvān*.

346.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. ne vërdi alıma şâne şaçuña ey büt-i çinî
görüþ şürîdeliginden 'aceb eller bu miskîni
2. benüm'çün şüretin yāruñ yazuñ naqqāşlar şāyed
bula anuñla bir pāre dil-i āvāre teskîni
3. éreydüm qadre isterdüm k'olaydı gözlerüm aḥvel
göreydüm her nazarda bārî tekrār ol nigārını
4. felek meh-rûları eyler başîretsüzlere hem-dem
vérür āyineyi kûra 'acebdür çarḥuñ āyîni
5. ele la'lîn ayağ alsañ çemenlerde görenler dér
gül açılmış budağında görüñ bir serv-i sîmîni
6. yazup sen ḥusrev-i ḥüsnüñ mişālin 'ışk şāpûrı
aşup dil naḥline şaldı belāya cân-ı şîrîni

347.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kavline aldanmañuz bir 'ahd ü peymānsuzdur ol
étdügi ikrāra tırmaz hey ne imānsuzdur ol
2. yok-durur mihr ü vefādan zerrece anda eşer
şîve vü nāz u cefā isterseñ oransuzdur ol
3. derd-i dilden bir devā şordum ṭabîbe dédi kim
cân u dil derdine dermān umma dermānsuzdur ol
4. her ne dil ki[m] menzili 'ışk olmaya olur ḥarāb
'ākîbet vîrān olur şol yer ki sulṭānsuzdur ol
5. hecr ile eyler güzer 'ömri kapuñda ca'ferüñ
bülbul-i qudsî iken ḥayfā gülistānsuzdur ol

346. R. 1969: 77a; Tācî-zāde Ca'fer Çelebi: *Dîvân*: G. 250.

Velehü.

Tācî-zāde Ca'fer Çelebi'ye ait olan bu gazelin mahlas beyti yazmada yer almamaktadır.

2b anuñla bir pāre dil-i āvāre: bir pāre anuñla dil-i dîvāne *Dîvân*.

3b her: bir *Dîvân*.

5a çemenlerde: çemen içre *Dîvân*.

5b gül açılmış budağında: budağında gül açılmış *Dîvân*.

6a şāpûrı: şāvûrı *Dîvân*.

347. R. 1969: 77a; Tācî-zāde Ca'fer Çelebi: *Dîvân*: G. 119.

Velehü.

348.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡā'ilü fā'ilün
Muḡārī --+ / -++ / +++ / +-+

1. kaşuñ gözüñ hayālî qomazlar baña beni
bulur ne deñlü ben ki qaçarsam belâ beni
2. n'étdüm ki rüzgâra bürüdetler eyleyüp
sen nev-bahâr-ı hüsnden étdi cüdâ beni
3. hâk olmışam yoluñda velî qorhum ol ki yâr
anda qomaya ala gide bir yaña beni
4. söylersem od yağar dehenümnden bulut gibi
mâhum yanarsın odlara söyletme beni
5. érmezse kimse vaşluña 'uşşâk âh âh
maḡşüş ise firâkuñ eger baña vâ beni
6. 'aql ile cem' olmaz imiş 'ışk **ca'ferâ**
aydur baña anı ki qabül eyle yâ beni

349.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. çü göneldüñ sefere luḡ-ı hudâ yâruñ ola
baḡt hem-râ vü du'â qāfile-sālâruñ ola
2. devlet ü 'izz ü sa'âdet saña reh-ber oluban
qanda kim qonasın allâh nigeḡ-dâruñ
3. götürüp ḡāşiye-i zülfüñi düşında şabâ
peyk-i âhum gibi ol daḡı hevâ-dâruñ ola
4. türk-i çeşmüñ gibi her qanda revzen var ise
dil-i 'uşşâk gibi zâr u giriftâruñ ola
5. dōstum olmaya kim gözden ıraḡ olmaḡ ile
unıdup **ca'feri** ḡayrı kişiler yâruñ ola

348. R. 1969: 77b; Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi: *Dîvân*: G. 247.

Ca'fer fermâyed.

2a rüzgâra: rüzgâr *Dîvân*.

3a yâr: bâd *Dîvân*.

5a 'uşşâk: 'uşşâka *Dîvân*.

6a baña anı ki: baña ki anı *Dîvân*.

349. R. 1969: 77b; Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi: *Dîvân*: G. 6.

Velehü.

1b hem-râ: hem-râh *Dîvân*.

4a revzen: reh-zen *Dîvân*.

350.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. çok zamāndur ki gönül hastasıdur sen şanemüñ
ne revādur göregelmez anı cevır ü sitemüñ
2. dōstum düşdi yaķam fūrķat eline demidür
dest-gīr olsa baña dāmen-i luṭf u keremüñ
3. şabr édem miḥnet-i hecre dér idüm bilmez idüm
böyle kār édecegin cānuma derd ü elemüñ
4. pās-bānuñ géceler şem'i n'éder şubḥa degin
şu'le-i āhum ile rūşen olur çün ḥaremüñ
5. çıķdı cān ḥasret ile līk budur ölmedüğüm
ḥükm éder cān yérine tende ṭurup derd ü ğamuñ
6. kaşı sevdāsı n'ola ṭāķatümü eylese ṭāķ
kimse yayın çekemez çünki ol ebrū-yı ḥamuñ
7. başın aşığa édüp şevķümü yazmaķdan aña
ca'ferā indi gözine kara sular ķalemüñ

351.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. 'āşıķuñ şimdi benem mātemin éden öliceķ
kim éde āḥ benüm mātemümü ben öliceķ
2. beni ķomaz ki yatup devlet éşiginde ölem
yatacaķ yér göreyin bulmaya düşmen öliceķ
3. yār ķalkup gele mi öldüğün işitse raķīb
ne olur şöyle kıyāmet mi ķopar sen öliceķ
4. yuñ gül-āb ile tenüm lāleden eyleñ kefenüm
ol gülün ḥadd-i 'arak-rīz[i] ğamından öliceķ
5. dōstlar küşte-i 'ışķ olduğı şükrāneye siz
ca'ferüñ eylemeñüz üstine şīven öliceķ

350. R. 1969: 78a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 93.

Velehū.

351. R. 1969: 78a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 115.

Velehū.

1b éde: ider *Dīvān*.

4b ol gülün ḥadd-i 'arak-rīz[i]: yüzi gül ḥaddi 'arak-rīz *Dīvān*.

352.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şanmañuz kim terk-i [cān] étmek baña āsān degül
hîç anuñ'çün ğam yiyem mi cāna reh cānān degül
2. katı düşvār oldı hālüm bilmezem kim n'eyleyem
görmemek müşkil seni görmek dañı āsān degül
3. sūz-ı dilden şu olan şol kanlu peykānlar-durur
bu dökilen gözlerümden kaçre kaçre kan degül
4. zāhidā kōrkutma sen nār-ı cehennemle beni
hey cehennemden ne ğam çü āteş-i hicrān degül
5. n'eyler ağzında meh-i nevden taḥayyür barmağı
ca'ferā ḥüsnine yāruñ ger felek ḥayrān degül

353.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şayılursa 'ömrden ey dil şeb-i hicrān baña
bil ki vérmiş ḥaḳ te'ālā 'ömr-i bī-pāyān baña
2. uy éyü ğavġālar étdüñ şulḥa ey bed-ḥū raḳīb
her ne var ise cihānda hep saña cānān baña
3. hālüme ḥayrān benüm dil-dār u ben dīdārına
bu ne sırdur ben aña ḥayrān u ol ḥayrān baña
4. ḥūblar ile 'ışḳ-bāzī göñlüme ḥūy oldı ḥū
kendü ḥūyumdan-durur hep bu belā ey cān baña
5. **ca'ferā** gülşende kızmış na'ldür her berg-i gül
yardan ayru şikence vérmege devrān baña

352. R. 1969: 78a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 125.

Velehū.

1b cāna reh: cān durur *Dīvān*.

3b bu dökilen gözlerümden: bu dökilenler gözümünden *Dīvān*.

353. R. 1969: 78b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 2.

Ca'fer fermāyed.

4a ḥūy: ḥū *Dīvān*.

354.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. leyli-i mi' rāca érdük hōş şafāmuz var bizüm
kim bu şeb bir mäh-ţal'at muştāfāmuz var bizüm
2. mähı gösterdi şafağdan germ olup gerdün bize
gördi rengin cāmelü bir meh-liķāmuz var bizüm
3. 'aqlumı zülfi ıağıtdı sen dahı ey haţţ gelüp
bir belā olma bize yéter belāmuz var bizüm
4. zūlm édüp çeşmün şehā yéter bize ıan ağıladur
ol siyeh-kār ile haylī mā-cerāmuz var bizüm
5. 'aşıkuz dīdāra **ca'fer** bizde cennet şevķ[i] yok
ol hevesden fāriğüz özge hevāmuz var bizüm

355.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. çeşm ü müjgānum devāt u hāmedür
ser-nüviştüm yāra fürķat-nāmedür
2. cism-i zerdüm dāğ-ı hūnīnüm benüm
bir şaru altun beneklü cāmedür
3. cān yédürseñ n'ola çeşm ü la'line
meylümüz çün sükker ü bādāmadur
4. kışsa-i 'ışķuñda üşdi derd ü ğam
başumuza bir büyük hengāmedür
5. ey **faķīrī** meylümüz bülbul gibi
ol lebi ğonca dahı gül-fāmedür

356.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şeh-i 'ışķam benüm menzil-gehüm milket-i ğurbetdür
'alemler āteş-i āhum fiğānum kūs-ı rıhletdür

354. R. 1969: 78b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 140.

Velehū.

1a leyli: leyle *Dīvān*.

2b germ olup: reşk idüb *Dīvān*.

355. R. 1969: 79a.

Faķīrī fermāyed.

356. R. 1969: 79a.

Velehū eyzan.

2. érişdi bahşış-i nev-rûz-ı sulţānī ki her nergis
çemen eţfāline altun beneklü tâze hıl'atdûr
3. éşigûñ şöyle zeyn étdüm tûtiyâ-yı sirişkümle
k'aña nisbet felek şāhā hemān bir sikke şüretdür
4. hayāl-i hāl-i ruḥ-sāruñ ğamıyla çeşmüm içinde
degüldür merdüm-i dîdem görinen dāğ-ı ḥasretdür
5. hayāl-i zülf ü ebrûsı **faķīrī** şafḥa-i dilde
yazulmuş dāl-i devletle muḥaḳḳaḳ rā-i raḥmetdür

357.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşık olmışlar-durur yāruñ gözine kaçına
çeşmümüñ merdümeleri girelden iki yaşına
2. ḥusrevā sen cān-ı şīrīn terkini urmaz gönül
kūh-ken her ḳankı taş ḳatısa ursun başına
3. cān vérelden sen lebi şīrīn [i]çün ey seng-dil
tīşe-i ferhād diş biler mezārum taşına
4. sırr-ı 'ışkı éllere fāş étdüğü'çün kūh-ken
ol delünüñ étdüğü dokundu āḥir başına
5. ey **faķīrī** ol şanem naḳşını taşvīr eyleyen
rūḥ-baḥş étmiş lebinî āferīn naḳḳāşına

358.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. çīn-i zülfüñ 'anber-efşān eyleme
hāl-i 'uşşāḳı perīşān eyleme
2. ğamzeler tīğın ḥavāle eyleyüp
hāy efendüm hey begüm ḳan eyleme
3. ḥasret-i zülfüñle 'ömrüm ebr-veş
gözlerüm yaşını bārān eyleme
4. ārzū-yı pāy-būsuñ ile beni
her nefes ḥāk ile yeksān eyleme
5. ey **faķīrī** ağzını öpdüm déme
yok yére kendüñe bühtān eyleme

357. R. 1969: 79a.

Velehū.

358. R. 1969: 79b.

Faķīrī fermāyed.

359.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. kara zülfi-y-le âl eyler kimerde
beni şūrīde-ḥāl eyler kimerde
2. kaşın nūnı ğamı-y-la lām-ı zülfüñ
elif kaddümi dāl eyler kimerde
3. güneş gibi toğup luṭfı yüzinden
o meh 'arz-ı cemāl eyler kimerde
4. vişāl-i 'īdine dāl olmağ-içün
beni şekl-i hilāl eyler kimerde
5. dehānuña çü yok çāre **faķīrī**
miyānuñı ḥayāl eyler kimerde

360.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. rūz-ı 'īd oldı öper her kişi dil-dāruñ elin
baña el vérmedi devlet ki öpem dil-dāruñ elin
2. gül degül bu görinen yine şeb-i 'īdde māh
kef-i dil-ber gibi ḥınnāladı gül-zāruñ elin
3. görmez olaydı gözüm ey gül-i ter nergis-vār
görmeyeydüm etegüñde senüñ ağyāruñ elin
4. kanı devlet ki çemenlerde ayak seyrin édem
elüme aluban ol şūḥ-ı sitem-kāruñ elin
- 5.öp öperseñ ne kadar sāķī-i gül-ruḥ ayağın
ca'fer öpme velī zāhid-i mekkāruñ elin

361.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + --

1. dil metā'-ı vaşla kim cān vérmege iķrār éder
sen şanemden ğayr ile şanma ki ol bāzār éder

359. R. 1969: 77b.

Velehū.

360. R. 1969: 79b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 156.

Velehū.

361. R. 1969: 80a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 57.

Velehū.

1b ğayr ile: ğayrıdan *Dīvān*.

3a kılına: kılaysuz *Dīvān*.

2. kıblesiydi her büt evvel şimdi nādimdür aña
kaşlaruñ mihrābına girmişdür istigfār éder
3. yāri terk étmek kılına ta'n-ı düşmen dağı güç
tatlu cânından kişiyi acı söz bîzār éder
4. öldürür yüz kez beni bir lahzada biñ nāz ile
düşmen étmez dōstlar anı baña kim yār éder
5. dōst 'uşşāķını şaymış **ca'feri** yād étmemiş
beñzer ol bî-çārenüñ añağa adın 'ār éder

362.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gördi çün bād-ı şabā bu zülf ü ruḥ-sāruñ senüñ
oldı rüz u şeb benüm gibi hevā-dāruñ senüñ
2. pertev-i ḥüsn ü cemālūñden hemīşe ey şanem
berķ urur billūr-veş aḥcār-ı dīvāruñ senüñ
3. ḥasta olmaz çün behiştüñ ey perī merdümeleri
bāğ-ı ḥüsnüñde 'acebdür çeşm-i bīmāruñ senüñ
4. yūsufa dīnār ile kimse degülken müşterī
olmuş idüm rüy-ı zerdümle ḥarīdāruñ senüñ
5. yaraşur **ca'fer** saña ger sözde siḥr eyler désem
ol perī[yi] çünki teşḥīr étđi güftāruñ senüñ

363.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. öldürür āḥir belālarla ğam-ı hicrān beni
kanlar ağla ey kadeḥ v'ey şem'-i meclis yan beni
2. cân olupdur dil-berüñ müy-ı miyānına esīr
bir kıl ile bağlamışdur görüñ ol fettān beni
3. baķmadum gün yüzine yaş ile doldı gözlerüm
gör ne maḥrūm eyledi bu dīde-i giryān beni
4. şol hevāya kim şabā ilte ğubārum kūyuña
isterem bir gün öñürdi ḥāk éde devrān beni

362. R. 1969: 80a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 96.
Velehū.

4b zerdümle: zerd ile *Dīvān*.

363. R. 1969: 80a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 245.
Velehū.

2b görüñ: gözleñ *Dīvān*.

3a baķmadum: baķamadum; gözlerüm: gözüm *Dīvān*.

5. var iken mecmû'-ı 'âlem deñlü 'aqlum **ca'ferâ**
étدی dīvāne bahār-ı ٲal'at-i cānān beni

364.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yûri hey cîlve-i ٲāvûs ile cevelān édici
yûri hey şîve ile kebg-i hırāmān édici
2. yûri hey 'āşıkını ok gibi yābāna atan
kaşları yāyına ğayrıları kurbān édici
3. gül gibi sencileyin bir iki yüzlü ola mı
yûri hey yüze gülüp cev[r]i] firāvān édici
4. nice sevdān ile āvāre gezem misk gibi
yûri zülfi gibi bu halkı perîşān édici
5. hasret-i cāh-ı zenaḥ-dānuñ ile **ca'ferüñ** āh
yûri hey gözlerine 'ālemi zindān édici

365.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kâtib-i eşküm düzüp kirpüklerümden hāmeler
şafḥa-i ruḥ-sārum üzre yazdı fūrkat-nāmeler
2. ٲaṇlama zülfüñ görüp diller perîşān olduĝın
'ādet oldur şeb érişse ٲaĝılur hengāmeler
3. nev-'arûs-ı ḥüsnüñe reşk eyledi gülşende gül
ḥaddini gül-güne düzdi géydi rengin cāmeler
3. leblerüñ sırrını 'allāmü'l-ĝuyûb olan bilür
kim anı keşf étmede dil-tengdür 'allāmeler
5. **ca'ferâ** ol hıẓr-ḥaṭṭuñ yazmaĝa vaşf-ı lebin
āb-ı ḥayvāndan midād ét ney-şekerden hāmeler

364. R. 1969: 80b; Tâcî-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 224.

Ca'fer fermāyed.

1b şîve: 'işve *Dīvān*.

2a atan: atub *Dīvān*.

4a misk: müşk *Dīvān*.

4b yûri zülfi gibi bu halkı: yûri hey zülfi gibi halkı *Dīvān*.

365. R. 1969: 80b; Tâcî-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 52.

Velehü.

3a eyledi: eyleyüb *Dīvān*.

3b ruḥların: ḥaddini *Dīvān*.

366.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. haṭṭ yazar haṭṭuñ qalemsüz şafha-i sîm üstine
bu ne sözdür noḡta qor ḡāl-i lebüñ mîm üstine
2. şalınup zülfüñ şabā taḥrik-ile boynuña
beñzer ol miskîne kim ditrer şehā sîm üstine
3. çün müneccim gün yüzinde gördi haṭṭın ol mehüñ
yazdı ol gün ay dutılır déyü taḡvîm üstine
4. noḡta-i mevhûm[1] taḡsîm étdi cānā leblersüñ
şormaḡ ister şübhe étmîş dil bu taḡsîm üstine
5. sen ḡazāl üzre ḡazel dédüḡçe **ca'fer** şanuram
medḡ oḡur bir bende şāh-ı heft-iḡlîm üstine

367.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kaḡıyup gitdi dil-ārāmum n'olur ḡālüm benüm
yüz çevirdi baḡt benden döndi iḡbālüm benüm
2. geh 'itāb u geh kirişme geh cefā geh nāz işi
bilmezem āḡir n'olur anuñla aḡvālüm benüm
3. bēlini ḡuçmaḡa çok yalvardum olmadı müfîd
degmedi yanında gör bir kıla biñ ḡālüm benüm
4. gitdi bir kez görmek ile 'aḡl u şabr u dîñ ü dil
bir daḡı **ca'fer** görürsem n'olisar ḡālüm benüm

368.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir zamān sen āfitāb idi bizüm hem-sāyemüz
devletüñde 'arş-i a'lā idi ednā pāyemüz

366. R. 1969: 80b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 176.

Velehū.

1a şafha: levḡa *Dīvān*.

1b sözdür: sırdur *Dīvān*.

3b ol gün ay dutılır: evvel ay tutilur *Dīvān*.

367. R. 1969: 81a; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 134.

Ca'fer fermāyed.

368. R. 1969: 81a; İshāḡ: *Dīvān*: G. 103.

İshāḡ fermāyed.

1b 'arş-i a'lā idi ednā: 'arş-i a'lādan yüceydi *Dīvān*.

2a incinür: incine; ḡam eyyāmuna: ḡam-ı eyyāma *Dīvān*.

2. incinür şanma ğam eyyāmına mu'tādüz bizi
süd yérine zehr-i ğamla beslemişdür dāyemüz
3. derd-i hecrinden o bed-mihrüñ bize mātem tütüp
karalar geydi yüzün toprağa urdı sāyemüz
4. ğam metā'ın naqd-i eşk ile alup vérdükde biz
gerçi aşşı étmedük eksilmedi ser-māyemüz
5. zīneti dil-berlerüñ **ishāk** zülf ü hāl ise
bend-i ğam dāğ-ı muşibetdür bizüm pīrāyemüz

369.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her ki nazmum gördi ol la'l-i güher-pāş üstine
cān nişār [étmez] degül taḥsīn [ü] sābāş üstine
2. gül ki leşker çekdi şahrā-yı cemende lāleye
rüm şāhıdur ki 'azm étđi kızılbaş üstine
3. tevbe étmek 'āşıkā düşmez mey ü maḥbūbdan
cāme-i taḫvā yaraşmaz rind-i ḳallāş üstine
4. la'lüne beñzer déyü cām-ı şarāb-ı erguvān
meclis-i meyde şurāḫī götürür baş üstine
5. derd-mend **ishāk**[1] ağlañ kim ğarīb üftādedür
kimsesi yok kim dike öldükde bir taş üstine

370.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hāl-i 'anber-fām kim ḳonmuş leb-i cānāneye
bir megesdür kim düşüp ḳonmuş-durur peymāneye
2. genc-i ḥüsnüñ olmasa dünyāya kılmazdum nazar
dōstum sen bizi ḥasret şanma bu vīrāneye

369. R. 1969: 81a; İshāk: *Dīvān*: G. 240.

Velehū.

1b [étmez] degül: ide diyüp *Dīvān*.

4a şarāb-ı erguvān: şarābı dōstum *Dīvān*.

5b yok kim: yokdur *Dīvān*.

370. R. 1969: 81b; İshāk: *Dīvān*: G. 236.

İshāk fermāyed.

1b ḳalmış-durur: ḳonmuş durur *Dīvān*.

2a kılmazdum: itmezdüm *Dīvān*.

3a levḫi: levḫin *Dīvān*.

3b yazuban: yazmayan *Dīvān*.

5a ishākı: ishāk *Dīvān*.

5b duramaz: ṭuramaz; küp düşer: küp küp düşer *Dīvān*.

3. sâde kıldı gönlümüñ levhî nuķûş-ı ğayrdan
yazuban ĥaţţ-ı günâhın defter ü dîvâneye
4. sūz-ı ‘aşık şanma kim cānāna te’şîr eylemez
şem‘[i] gör her şeb ki yanar yaķılur pervâneye
5. gördüm **ishākı** ĥumār-ı meyden olmuş key za‘îf
duramaz ayağı üzre küp düşer mey-ĥāneye

371.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dest-i ğamla ten girîbānın çeküp çāk eyledüm
meclis-i dil-dārda cān naķdini ĥāk eyledüm
2. nev-‘arūs-ı ĥüsnüñüñ ‘aksin temāşā étmege
ten ğubārından silüp cān gözgüsin pāk eyledüm
3. bir nazarda mihr ü māhuñ ańladuķ māhiyyetin
tā ki bu ĥüsn-i cihān-efrüzü idrāk eyledüm
4. resm-i cevrin yār işitdüm édiser ĥadden ziyād
bu ĥaberle göñlümi ğāyet feraĥ-nāk eyledüm
5. ben ol **ishāk**am ki eşküm encümüyle dün geće
zînet édüp eşigüñ mānend-i eflāk eyledüm

372.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. yine dil murġına bu zülf-i siyeh dām oldu
uçdı rāĥatlığı bî-ţāķat u ārām oldu
2. ad u şan ehli geçüp ‘ışķuñı zühde deġişen
ne dédi ad ķodı illere bed-nām oldu
3. yolumuz düşer ise mescide şūfî varavuz
ġaražuñ da‘vet ise var yéter ibrām oldu
4. bir arada iki dil-dār cemālin gördük
ne mübārek güne érdük iki bayram oldu
5. yine fūrķat görünür ölmege sa‘y ét **ishāk**
ne durursın éregör menzile aĥşām oldu

371. R. 1969: 81b; İshāk: *Dîvân*: G. 176.

Velehü.

3a ańladuķ: ańladum *Dîvân*.

372. R. 1969: 81b; İshāk: *Dîvân*: G. 309.

İshāk.

5b durursın: ŧurursın *Dîvân*.

373.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. görüp yüzinde pertev-i nūr-ı muḥammedī
kāfirdür ol ki sevmeye gün yüzlü aḥmedi
2. tāb-ı ruḥıyla yaqdı cihānı güneş gibi
ol pāy-taht-ı mülk-i cihānuñ ser-āmedi
3. biñ kez başın şalarsa elif kāmetin görüp
mecnūn bu mektebūñ olımaz tıfl-ı ebcedi
4. çāk étse 'ışkı tañ mı gir[īb]ān-ı şabrumı
dāmen-keşide gördüm o serv-i sehī-ḳadi
5. düşdi 'aşāya za'f ile **ishāk**-ı derd-mend
rahm eyle ol faḳīre ki yok ḡayrı mesnedi

374.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. fülān ibn-i fülāna ḳādir olsam
aradan ikilik gitse bir olsam
2. güzeller öpmege kuçmağa neydi
şeker-rīz olsa ṭab'um şā'ir olsam
3. görüp gönlüm dēdi ḥayf ol 'imāret
yıkılmazdı eger ben nāzır olsam
4. melekler sen periyi ḡıybet étmiş
n'olaydı āh eger ben ḥāṭır olsam
5. leb-i cān-baḥşını öpmege **ishāk**
cihānı hep vérürdüm ḳādir olsam

375.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cān vérürken 'āşık-ı bed-nāma a çok sevdüğüm
borcumuz ne yok yere düşünāma a çok sevdüğüm

373. R. 1969: 82a; İshāk: *Dīvān*: G. 298.
Velehū.

5b faḳīre ki: faḳīrūñe *Dīvān*.

374. R. 1969: 82a; İshāk: *Dīvān*: G. 170.
İshāk fermāyed.

4b ḥāṭır: ḥāzır *Dīvān*.

375. R. 1969: 82b; İshāk: *Dīvān*: G. 185.
İshāk fermāyed.

1, 2b, 3b, 4b, 5b a çok: çoklar *Dīvān*.

3b girmegil: girme gel *Dīvān*.

2. o beni söyletme ol zülf-i muavvel kışşasın
gel şürme başuma hengāme a çok sevdüğüm
3. ol beden nāzük-durur döymez bulutdan nem apar
böyle çok çok girmegil ammāma a çok sevdüğüm
4. bāri h olmazsa luf eyle dehānuñ bsesin
āyilz bir zerrece in'āma a çok sevdüğüm
5. derd-mend **ishāk** ağı birine şabr eylesün
hecre mi yā gerdiş-i eyyāma a çok sevdüğüm

376.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ldrp āk ile yek-sān eyleyen sensin beni
anlu yaşum içre altān eyleyen sensin beni
2. ār n'eyler bülbül-i bī-çāreye güldür eden
n'etdi dşmān zār u nālān eyleyen sensin beni
3. pāre pāre yregme lāle gibi dāğ urup
snblñ gibi perīşān eyleyen sensin beni
4. ey şarāb-ı nāz ip 'uşşāka ra'nālk şatan
imedin ser-mest  hayrān eyleyen sensin beni
5. kim añardı bülbülüñ gyālğın gl olmasa
'amrīyem nazm ile destān eyleyen sensin beni

377.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşkam kāfirler içre bir gözi mestāneye
zülfi ullāb eker iltr beni mey-āneye
2. bī-arāram yandum ol bed-mihr elinden āh kim
şem'-i ser-keş gibi odlar alğıdur pervāneye
3. cr'asından nş-ı cān şunar raķibe her zamān
baña gelse zehr-i ātil oldurur peymāneye
4. atı sözler sylenrse 'āşka olmaz arīb
her arafdan seng atılsa ağ degül dīvāneye
5. 'amrīce şfī olur mı zāhidā bi'llāhi kim
ılmadın cum'a namāzın gitmedi mey-āneye

376. R. 1969: 82b; 'Amrī: *Dīvān*: G. 117.

'Amrī fermāyed.

377. R. 1969: 82b; 'Amrī: *Dīvān*: G. 96.

Veleh.

378.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. halka halka şalınanlar saç mıdur sünbül midür
dâne dâne görinenler beñ midür fülful midür
2. lāle-reng olsa mey içüp söze gelse şevk ile
dérler ol hür-ı behište gül midür bülbül midür
3. pür-şafā édüp beni meclisde ser-mest eyleyen
bāde-i şāfī midür şol nergis-i şengül midür
4. deng ü ser-gerdān édüp ayaklara şalan beni
bu kara bahtum mıdur şol 'anberin kākül midür
5. müşkili var 'amrīnün yok déme sorsun dōstum
leblerün rengi cigerler kanı mıdur mül midür

379.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nev-bahār oldı güzeller 'azm-i bōstān étdiler
ğam tenürında dil-i 'uşşākı nālān étdiler
2. her biri dāmen-keşān gül-zāra oldılar revān
gūyiyā tāvūs lar cennetde cev lān étdiler
3. gördiler gül yüzlüler dāmen-keşide seyr éder
ğoncalar bu şevk ile çāk-i girībān étdiler
4. saçdılar reyhānların gül-berg-i handān üstine
bülbül-i şeydā gibi 'uşşākı hayrān étdiler
5. 'amriyā ben haste kaldum ğam bucağında dirīg
her kişi yāriyle seyrān-ı gülistān étdiler

378. R. 1969: 83a; 'Amrī: *Dīvān*: G. 22.

Velehū.

1a şalınanlar: aşılınlar *Dīvān*.

4a édüp: olup *Dīvān*.

379. R. 1969: 83a; 'Amrī: *Dīvān*: G. 23.

Velehū.

1b nālān: biryān *Dīvān*.

4a reyhānların: sünbüllerin; handān: ra'nā *Dīvān*.

380.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. merdüm-i çeşmüm ki dilde naķşuñı taķrır éder
beñzer ol naķķāşa cām içre perī taşvır éder
2. ķanlar ağlaya şurāhī iñleye derd ile nāy
bülbul-i şūrīde kim gül muşhafın tefsir éder
3. derd ü 'ışķuña ölümnden özge bir tīmār yok
dut ki 'isidür řabīb ol derde ne tedbır éder
4. dün gece gördüm yatur kıyınmda ol yūsuf-cemāl
bu düşüñ zevķin ķişı yā rab nice ta'bır éder
5. ğoncalar ķan ağlayup güller yaķasın çāk éder
'amrī kim bülbul dilince ģalini taķrır éder

381.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cennet-i firdevsden baş indürür tūbā saña
ķanda érsün şāķ-ı gül ey serv-i ģōş-bālā saña
2. ģüsñ [ü] behçet gökden inmiş şal'atüñe ey melek
biñ şonanursa güzeller olımda hem-tā saña
3. dér imişsin dil-ber oldur 'āşıķa luř eyleye
bu sözüñ çün 'āşıķ olmış ser-te-ser dünyā saña
4. āsitān-ı dil-berümde ķo beni ģāk olayın
var mübārek ola şūfī cennetü'l-me'vā saña
5. 'amriyā eş'arı sūz ile ayıt kim okıyup
tā du'ālar eyleye her 'āşıķ-ı şeydā saña

380. R. 1969: 83a; 'Amrī: *Dīvān*: G. 104.

Velehū.

1, 2b, 3b, 4b, 5b éder: ide *Dīvān*.

2b bülbul-i şūrīde kim gül: her kaçan muřrib cemālūñ *Dīvān*.

3a derd ü 'ışķuña: derd-i 'ışķuñ *Dīvān*.

3b dut: şut *Dīvān*.

5b dilince: dilinden *Dīvān*.

381. R. 1969: 83b; 'Amrī: *Dīvān*: G. 2.

'Amrī fermāyed.

2a şal'atüñe: řil'atüñdür *Dīvān*.

3b sözüñ çün: sözüñden; ser-te-ser: ser-be-ser *Dīvān*.

382.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. göñüller yıķma bünyād étme nāza
yazuķdur kıyma aşhāb-ı niyāza
2. ķaşuñ mihrābı içre çeşm-i mestüñ
görelde yüz yumaz şūfī namāza
3. özi sultān 'ālem bendesiyken
ķul étđi 'ıķķ maķmūdı ayāza
4. ĥaķīķat 'ilmini ta'līm étsün
vérüñ dil tıflını 'ıķķ-ı mecāza
5. ne gül egler beni 'amrī ne bülbul
güzeller sevmeyince tāze tāze

383.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. bağrı peykānlu ne yazdı bilesin ĥāme ile
gir sarāyuña ére āhum okı nāme ile
2. 'ıķķ dīvānesi 'uryān yürise tañlamañuz
germ-dil germ hevāda buñalur cāme ile
3. ķalb ķalb oldı göñülde ġam u endūh [u] belā
toldı bāzār-ı maķabbet ġerü hengāme ile
4. ĥarf atar 'aşıķ aña her faķīh-i güm-rāh
cāhili gör ki diler baķş éde 'allāme ile
5. ķamıř u penbe nehārī oda ķünkim döyemez
şevķümi nāmeye ben nice yazam ĥāme ile

384.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + --

1. nice başlar kesilür turre-i tarrāruñ-içün
nice ķanlar dökilür la'l-i güher-bāruñ-içün

382. R. 1969: 83b; 'Amrī: *Dīvān*: G. 110.

Velehū.

2b yüz yumaz: tırılmaz *Dīvān*.

4a étsün: kılsun *Dīvān*.

383. R. 1969: 83b.

Min kelām-ı efďalü'z-zürefā ve ekmālü'l-fuřaķā-i Nehārī sellemehu'llāh.

384. R. 1969: 84a.

Velehū.

2. ham olupdur niçenüñ qaddi perişānlıqda
halka-i silsile-i zülf-i siyeh-kāruñ-içün
3. niçenüñ ok toqunupdur dil-i şad-pāresine
ey qaşı qavs-ı belā gamze-i mekkāruñ-içün
4. niçeler bülbül-i şūrīde-şıfat nāle kıılır
gamze-i la'l-i lebūñle gül-i ruḥ-sāruñ-içün
5. ey saçı leylī **nehārī** gibi mecnūnuñ olup
niçeler tağa düşer āhū-yı tātāruñ-içün

385.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. çün gördi ruḥuñ naqşını gönüm sevedüşdi
şormağa lebūñ sırrını cānum eve düşdi
2. ağ alnuñı ya qaşuña peyveste gören dér
şalındı güneş pertevi mäh-ı neve düşdi
3. 'ālemlere āteş şalıcak 'ışk-ı cihān-süz
cānlar yakıcı şu'lesi evden eve düşdi
4. taqşım édicek 'ışkını şirīn-i şeker-nüş
ferhāda gamı şādlığı ḥusreve düşdi
5. bir pertev imiş ḥüsn-i cihān mihr-i ezelden
şükr eyle **nehārī** gözūñ ol perteve düşdi

386.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey perī dīvāneyem tā mübtelā oldum saña
bellü ne bīgāneyem ne āşinā oldum saña
2. başuma devlet hümāsı sāye ol gün şaldı kim
sen şeh olduñ ḥüsn iline ben gedā oldum saña
3. bu belālu rāh-ı 'ışka kim ne cān varur ne ten
ne belā idi ki ey dil reh-nümā oldum saña
4. kākşi ey dil ne sen gelseñ ne ben bu 'aleme
sen belā olduñ baña vü ben qazā oldum saña
5. tā ser-āmed nazmuñı gördüm **nehārī** bī-ḥalel
ehl-i diller arasında ḥāk-i pā oldum saña

385. R. 1969: 84a.

Velehū.

386. R. 1969: 84a.

Velehū.

387.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şubḥ-dem ol māhı gördüm āfitāb olmuş gelür
 zülf-i şeb-rengin gidermiş bī-niḳāb olmuş gelür
2. çihre-i āteş-feşānı tāb şalmış her yaña
 bakamaz kimse yüzine pür-'itāb olmuş gelür
3. sağa sola ğamzeler tıĝın ḥavāle eylemiş
 ḳahramānī baḳışı-y-la pür-türāb olmuş gelür
4. ḥüsn élin yağmalamış ḳul eylemiş meh-veşleri
 kevkeb ile pādişāh-ı kām-yāb olmuş gelür
5. hey ne 'āşıklar helāk étmiş **nehārī** ol şanem
 ḥāzır ol kim saña daḥı pür-şitāb olmuş gelür

388.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āteşin ṭās ursañ ey şeh başuma efser yéter
 za'ferānī şerḥalar çekseñ ḳabā-yı zer yéter
2. sen sarāy-ı zer-nigār içre döşen zerrin bisāt
 kūşe-i külḥanda baña odlu ḥākister yéter
3. géy yaraşur saña altunlu münakḳaş cāmeler
 bu ten-i zerdüme naḳş-ı būriyā ziver yéter
4. bilmezem lāf u güzāf[ı] şāh-ı tecridem bugün
 faḳr u iflās u belā vü ğam baña ziver yéter
5. ḥusrevün añma **nehārī** genc-i bād-āverdini
 kim dil-i pür-āteşi dervişe genc-i zer yéter

389.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tā ruḥuñ naḳşında gördüm şun'-ı bārīden eşer
 ḳalmadı bende vücūd-ı i'tibārīden eşer
2. ıztırarı cezbe şalmışdur çeker her yaña 'ışḳ
 şanmañuz var bizde na'l-i ihtiyārīden eşer

387. R. 1969: 84b.

Nehārī.

388. R. 1969: 84b.

Velehū.

389. R. 1969: 85a.

3. āh édicek devr-i hüsniñde yaşum bārān olur
eksük olmaz dōstum ebr-i bahārīden eşer
4. ‘ışk şehrinde kerāmet ehli var mı dēr iseñ
gel göresin bursada mīr-i buhārīden eşer
5. her kemāl ehli komışdur dünyede bir yādigār
şī’ r-i şevk-engīz [ki] yétmez mi **nehārī**den eşer

390.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfine dār olmağa şanmañ ki dil-dārum komaz
tālī’-i ser-geşte vü baht-ı siyeh-kārum komaz
2. şarmaşur hār-ı melāmet her yaña ey gönca-leb
gül gibi çāk étmeyince cāme-i ‘ārum komaz
3. cāna dahı söylemezdüm leblerüñ rāzın velī
söyledür tūṭī gibi ṭab’-ı şeker-bārum komaz
4. pāye-i a’lā baña dil-dārumuñ pā-būsıdur
érmege ol pāye-i a’lāya ağıyārum komaz
5. şalduğınca táb-ı istiğnāsın ol hūrşid-i hüsñ
ey **nehārī** kaṭre-i şeb-nem gibi varum komaz

391.

Mef’ülü fā’ilātü mef’ülü fā’ilün
Muzārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. gülşende bezm kurdı semenler taraf taraf
şalındı geldi sīmīn-bedenler taraf taraf
2. bu bezm ber-neşāt [u] şafā yine mest olup
eyler terāne murğ-ı çemenler taraf taraf
3. bāğ-ı cihānda bir güle şundum kazā ile
zaḥm urdı cism ü cāna dikenler taraf taraf
4. rāz-ı lebüñi şormağa ebkār-ı gıncadan
cān étdi bāğa beste-dehenler taraf taraf
5. gül-zāra gel **nehārī** vü murğ-ı bahārdan
güş ét beyān-ı ‘ışka sühanlar taraf taraf

390. R. 1969: 85a.

Nehārī.

391. R. 1969: 85a.

Nehārī.

392.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğamzeñ dile tığ ursa ciger kanı saçılsa
süsenlere karşı gül-i aḥmerler açılsa
2. bir şāh-süvār olsa ki öldürse raḳībi
ḥaydar gibi meydān-ı şecā'atde seçilse
3. bu ser bize bir kūh-ı belā oldu bu yolda
kaṭ' olsa hemān menzil-i maḳşūda geçilse
4. dil devr-i ruḥuñda leb-i cān-baḥşuñu ister
cennetde n'ola bāde-i kevserler içilse
5. çün cān vére kūyuñda **nehārī** kefen ét kim
cennetde şehīde yaraşur ḥulle biçilse

393.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bu benüm sevdā-yı göñlüm zülf-i 'anber-sādadur
cān-ı ser-mestüm şarāb-ı la'l-i rūḥ-efzādadur
2. bülbulün maḳşūd[ı] gül pervānenün maṭlūb[ı] şem'
'aşıkuñ göñli velī ḥüsn-i cihān-ārādadur
3. kūşe-i ebrūñ ile ğamzeñ ne remz eyler 'aceb
kim ser-ā-ser ḥalk-ı 'ālem fitne vü ğavġādadur
4. sākī-i bezm-i ezel bir bāde şunmuş 'āleme
tā ebed ser-mest éden bu 'ālemi ol bādedür
5. dil-berün leyli saçı sevdāsınuñ mecnūnıdur
şanma ey ğāfil **nehārī**yi 'abeş sevdādadur

394.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey melek sīmurġ-ı mihrüñ kim felekdür ḳāf aña
göñlümün şeh-bāz[ı] ḥōş şayd eylemiş inşāf aña
2. mübtelā-yı hecre ḳāni'dür ḥayāl-i vaşluña
n'eylesün düzaḥdadur cennet gelür a'rāf aña

392. R. 1969: 85b.

Nehārī.

393. R. 1969: 85b.

Nehārī.

394. R. 1969: 85b

[**Nehārī**]

3. dürr-i vaşluñ kıymetin gevher-şinās-ı ‘ışka şor
yohsa her qallābı şanma kim ola şarrāf aña
4. her ki meydān-ı vefāda olmadı ser-bāz-ı ‘ışk
pehlevān-ı ‘ālem olursa yaraşmaz lāf aña
5. ey **nehārī** bir perī pervāz urur çeşmümde kim
cılve-i nāz eylese hayrān qalır eṭrāf aña

395.

Meḥ’ülü fā’ilātü meḥ’ülü fā’ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şabr étsem belāya vü étsem şikāyeti
mecnūn éderdi ‘ālemi derdüm hikāyeti
2. sen şeh yüzinde mihr-i dil eglenür velī
cellād-ı ğamzeñ étmedi bir dem himāyeti
3. başum giderse ‘ışk yolında qayurmazam
boynum belā yükinden emīn ola ğāyeti
4. aşhāb-ı mülk-i ‘ışka niyāz ét ki zāhidā
uğrar belāya şubḥdan ehl-i velāyeti
5. göñli hayāl-i yār ile şimdi **nehārīnün**
érişdi bir şafāya ki yokdur nihāyeti

396.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. vaḳtidür sāzendeler gülşende çalsun sāzlar
perde-i eflāke çıksun nağme-i āvāzeler
2. perde-dār olsun maḳām-ı ‘işrete o târ-ı çeng
qalb-i ‘uşşākı gözetsün eylesün şeh-nāzlar
3. şîşeler şāfī şarābuñ rengini fāş eylesün
cāmlar sāḳī lebinden vérsün alsun rāzlar
4. muṭribüñ seyr eylesün barmaqları o tārda
‘ışk ile şevk iplerinde oynasun cān-bāzlar
5. ey **nehārī** şöḥbet-i meclisde zīr ü bem gibi
sāz-kār olsun muḥālif olmasun dem-sāzlar

395. R. 1969: 86a.

Nehārī.

396. R. 1969: 86a.

Velehū.

397.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --+ / -++ / +++ / +-+

1. şorma nedür miyān u dehānuñla ḥālümüz
çün yok netīce hīce gezer kıl ü kālümüz
2. zülfüñ hevāsı başda iken çıkageldi ḥaṭ
kıldı daḥı müşevveş ü āşüfte ḥālümüz
3. bār-ı girān iken bize bu kılca cānumuz
tağlarca ğam yükine ola mı mecālümüz
4. mektebde tıfl iken daḥı ḥaṭṭuñ hevāsına
göz қarasın ezüp қaralarduk mişālümüz
5. bizde kemāl mihr ü vefādur **nehāriyā**
naḳş u zevāle ērmeye hergiz kemālümüz

398.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec +--- / +--- / +---

1. demi ḥōş gör ki dehrüñ lu'beti var
bu deyrüñ dürlü dürlü şüreti var
2. felek ṭanbūr-veş burdı kulağum
yiñe beñzer benümle şoḥbeti var
3. revān olup yētiş ol serve ey dil
ki 'ömr-i nāzenīnün sür'ati var
4. saçuñ küfrin cemālün muşḥafında
gider bi'llāh kim dīn ğayreti var
5. yētişdi birlige dil-berle **sūzī**
ḥarīm-i vaşl içinde vaḥdeti var

399.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. érdi peykānlu okı yaz bu demi ḥāme ile
yārdan geldi kebüter dürili nāme ile
2. 'āşık ey şūfī-i pejmürde kefansüz yaraşur
delinün ne arışı arğacı var cāme ile

397. R. 1969: 86a.

Velehū.

398. R. 1969: 86b.

Min kelām-ı Sūzī.

399. R. 1969: 86b.

Velehū eyzan.

3. kanı mecnûn ki şoram mes'ele-i 'ışkı kim
'âşıkun müşkili hall olmadı 'allâme ile
4. çihre-i zerdüme şüret-durur eşküm raşamı
nâme 'unvânlu olur şüret-i ser-nâme ile
5. **sûziyâ** âteş ile penbe eger cem' olsa
şerh éderdüm yüregüm göynüğünü hâme ile

400.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil-rübâlar çok velî ben mübtelâ oldum saña
cümleden bî-gâne düşdüm âşinâ oldum saña
2. ben hüma-sāyeñde buldum bunca 'izz ü rif'ati
reşk-i şāham dil-berā tā kim gedā oldum saña
3. ben kaçan luţfuñ recā étdüm ki qahruñ görmedüm
sen kaçan kılduñ cefā ben bî-vefā oldum saña
4. 'ışkdan rüz-ı ezelde buldı her 'âşık naşîb
sevdi mecnûn leyliyi ben mübtelâ oldum saña
5. hâr-ı hicrānda revā mı kim qalam **sûzî** gibi
ben ki ey gül bülbül-i destān-serā oldum saña

401.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. bi'llāh ey şūfî gider zıkr-i memātı bu géce
ki bize şundı nigār āb-ı hayātı bu géce
2. kim alur ağzına şerbet déyü cüllāb-ı teri
kim şorar tatlu déyü qand-ı nebātı bu géce
3. selsebîl-i mey-i cām ile müselsel yaraşur
ki sebîl eyledi hıẓr āb-ı hayātı bu géce
4. karañu olmış idi bir niçe gün baña cihān
ol kamer geldi götürdi zulumātı bu géce
5. tevbe yoḥsulluğa **sûzî** ki ganî étdi seni
sāķi-i ehl-i şafānuñ ḥasenātı bu géce

400. R. 1969: 86b.

Velehū.

401. R. 1969: 87a.

Velehū eyzan.

402.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gül yüzüñ kim bāğ-ı hüsnüñ lāle-i nu'mānıdur
 rengini gül-güne şanmañ kim cigerler ғанıdur
2. fitne-i zülf-i siyāhından ғayırmazdum velī
 dürlü dürlü āl éden cāna leb-i mercānıdur
3. dil dağı mecnūn olur yād eylesem ferhādı ben
 arturan ehl-i kemāli ғayret-i aqrānıdur
4. zāhid ile ülfeti yok lā-übālī 'āşıkuñ
 şöhet-i ağıār haqqā 'ārifüñ zindānıdur
5. bir müzeyyen bāğa şöhet görüp şandum ki bu
 ehl-i diller meclisinde **sūzī**nüñ dīvānıdur

403.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. medh okur nağme-i dāvūd ile dil-dāra ғopuz
 şerh éder 'ışk-ı zebūrın yine ol yār[a] ғopuz
2. ғulağın burdı cefāsına seni deldi firāk
 n'ola gögsin döğüp āh eylese bī-çāre ғopuz
3. çün beķā hıl'atini görmedi bir kāmete rāst
 ihtiyār étdi fenā şālını ғam-hvāra ғopuz
4. çünki 'ışk ehline bir dōst [u] bir pōst yéter
 bir deriye şarılup gelse n'ola yāra ғopuz
5. n'ola bezm ehli semā' ile şafā eylese kim
sūzīnüñ şī'rin okur şevķ ile dil-dāra ғopuz

404.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ka'be-i kūyuñ şafāsın merdüm-i maḥrem bilür
 bāğ-ı cennet ғadrini ancağ yine ādem bilür
2. leblerüñ ғанum dökerse cān bağışlar ғam degül
 şīve-i iḥyāyī lā-büd 'īsī-yi meryem bilür

402. R. 1969: 87a.

Velehū.

403. R. 1969: 87b.

Velehū.

404. R. 1969: 87b.

Sūzī fermāyed.

3. la'l-i nābuñ şevķine çün kāse-i ser oldu cām
ser-güzeşt-i ser budur bu sırr[ı] her maḥrem bilür
4. 'aql u dil raḥtın tağıt cāyız görürse mey-fürüş
terk-i tecrīdün ṭarīķ-i ḥazret-i ādem bilür
5. kışsa-i mecnūnı ey leylī semā' ét **sūzī**den
kim yine derd ehlinün ḥālın dil-i pür-ğam bilür

405.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. serv-ḳaddün dikmesidür şāḥ-ı gül gül-zārda
eşkümun perverdesidür lāleler kuh-sārda
2. vaşl-ı dil-berdür hemīn dünyā metā'ından ğaraż
yoḥsa 'ışķ ehli ne aldı şatdı bu bāzārda
3. ya gönül sīnemde mihrün gizledi aġyārdan
ya örümcek perde çekdi aḥmed üzre ğārda
4. çīn ü māçīne giden geldi yine şağ u esen
şol benüm şūrīde gönüm ḳaldı zūlf-i yārda
5. **sūzī**nün ma'nāda rüşendür güneşden her sözi
şūretā kem-ter imiş kim zerreden miḳdārda

406.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dün şurāḥī sāķīye ḥālın firāvān aġladı
bī-vefā dehrün meger ḥālın görüp ḳan aġladı
2. şu degül her serv-i dil-cūyuñ kenārında aḳan
bir yūzi gül ḥasretinden bāğ u bōstan aġladı
3. gönümü bir bende çekmişdür zenaḥ-dānında dōst
kim baña raḥm étđi cümle ehl-i zindān aġladı
4. ğuşşadur dehrün sürürü gel görünme aña kim
bu çemende bir gülen şoñra hezārān aġladı
5. bezm içinde sen tecellī āfitābın görmeyüp
şubḥa dek **sūzī** aña şem'-i şebistān aġladı

405. R. 1969: 87b.

Velehū.

406. R. 1969: 88a.

Sūzī fermāyed.

407.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tā ki ey serv-i revān sen cilve-i nāz eyledüñ
 çihre-i ehl-i niyāzı hāke dem-sāz eyledüñ
2. n'olduñ ey dil murğı kim şınmış per ü bālūñ senüñ
 bunca yıl sen hōd hümā evcinde pervāz eyledüñ
3. diñmesün feryāduñ ey ferhād-ı bī-dil tā ebed
 kim ezelden bu nevāya sen ser-āğāz eyledüñ
4. ey şacı leylī ne yüzden şīve gösterdüñ yine
 kim hezārān 'ākıl[i] mecnūna dem-sāz eyledüñ
5. hūsın ile ey şem'-i ruḥ sen tā ki bulduñ imtiyāz
 sūzīyi pervāne-veş yanmakla mümtāz eyledüñ

408.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Muzāārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. derd ehli gitdi kalmadı bir ğam-güsārumuz
 geçsün fiğān u nāleyle rūzigārumuz
2. ferhād gibi 'āşıkā bir hem-meclis yok
 tağlara düşmesün mi dil-i bī-ķarārumuz
3. hāk olduk ey şabā izi tozın getürmedüñ
 bārī diyār-ı yāre érişdür ğubārumuz
4. bir ğayrı şeyḥ özge maķāmāt bilmezüz
 bir 'ışķ eri vü pīr-i muğān ihtiyārumuz
5. ol sūzīyüz ki ğayrı hūnerden dem urmazuz
 'uşşāk içinde sūz iledür iftiḥārumuz

409.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ben ki sen servüñ ğamından hurrem ü şād olmuşam
 senden artuķ şāha ķul olmaķdan āzād olmuşam
2. nāḥun-ı ğam tīşe vü göñlüm benüm kūh-ı belā
 la'l-i şīrīnūñden ayru gör ne ferhād olmuşam

407. R. 1969: 88a.

Sūzī.

408. R. 1969: 88a.

Velehū.

409. R. 1969: 88b.

Sūzī.

3. hār-ı ğamla gül gibi gönüm hezārān yāredür
gerçi düşmen raġmına ben şüretā şād olmuşam
4. saçlarıñ sevdāsı ile eyledüm şāma heves
ruġlarıñ şevķi ile müştāk-ı baġdād olmuşam
5. şem'-i ħüsnüñden beni men' étme ey meh-pāre kim
sūzīyem pervāne-veş yanmaġa mu'tād olmuşam

410.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. ruġuñ devrinde ol la'l-i dūr-efşān şöġbeti ħōşdur
şarāb-ı ergüvān ile gülistān şöġbeti ħōşdur
2. semā'-ı ħālet isterseñ var ol der-gāha yüz sür kim
naşīhat diñle gel pīr-i süġan-dān şöġbeti ħōşdur
3. ħayālūñ ħayme kırmışdur gönülde gel karar ét kim
bilürsin lāle vaktinde beyābān şöġbeti ħōşdur
4. kıyırmaz ħālī olmazsa raķībūñ bezm-i ħüsnüñden
fürūġ-ı āteş ü reng-i zemistān şöġbeti ħōşdur
5. semen-sīmā güzellerde seni özler hemīn **sūzī**
perī çokdur velī mūra süleymān şöġbeti ħōşdur

411.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nev-bahār oldu yine biñ tāze ħayretdür baña
lāleler gül fürkatinde dāġ-ı miġnetdür baña
2. geldi her cān gül gibi taġlandı baġrum lāle-veş
élde bayrām u düġün evde muşībetdür baña
3. hecr içinde bir 'aceb ħāle yétişdüm şimdi kim
her biliş bī-gāne oldu özge ġurbetdür baña
4. el vérürse tālī'üm kim ħāk-i pāy-ı yār olam
pāye-i çarġ üzre her gün 'izz ü rif' atdür baña
5. çün saña bir lāle-ruġ dil-dārdandur yādigār
sūzīyā her dāġ-ı dil pūr-şem'-i devletdür baña

410. R. 1969: 88b.

Sūzī.

411. R. 1969: 88b.

Velehū.

412.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. tā ezel boynumdadur fermān-ı 'ışk
böyle bağlandı ezel fermān-ı 'ışk
2. hem-ser olmaz her deniye 'ār éder
sidreden 'ālīdür el-ḥaḳ ṣān-ı 'ışk
3. ne yüce der-gāh-ı istiḡnāsı var
bir görür dervīşleri sulṭān-ı 'ışk
4. güllerle top u kılıç çevgānıdur
bü'l-'aceb meydān imiş meydān-ı 'ışk
5. gitdi mecnūn degdi nevbet **sūzī**ye
bir nefes ḥālī ḳomaz devrān-ı 'ışk

413.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. cism-i zerdūmi gören zerrīn ḳabā géymiş şanur
pādişehler ḥil'atini bir gedā géymiş şanur
2. cennet-i ruḥ-sār içinde mār-ı zülfini gören
ḳaşd-ı genc-i ḥüsne bir şeb-rev ḳara géymiş şanur
3. māh-ı tābānı şafaḳ altında gördükçe göñül
ḳırmızı takyāsını nūr-ı ḥudā géymiş şanur
4. yine dāḡ ile görüp bu sīne-i 'uṣṣāḳını
tekye-i ḡamda ḳalenderler 'abā géymiş şanur
5. za'f-ı cānumdan **faḳīrī** naḳş-ı pehlūmı gören
künc-i ḡamda bir mücerred būriyā géymiş şanur

414.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. yan başup tīḡuṇa 'uṣṣāḳın girersün ḳanına
iki yüzlülük düşer toḡrusı anuñ ṣānına
2. tīḡ-ı ḥūn-ālūduñ ḥavfından ey ḡonca-dehen
ḥārlardan ṣāḥ-ı gül ḥançer ṭaḳınmış cānına

412. R. 1969: 89a.

Sūzī.

413. R. 1969: 89a.

414. R. 1969: 89a.

Velehū.

1a ṣānına: ṣāḥına R.1969. Kafiye uygunluğu açısından deḡiştirilmiştir.

3. tîr-i hûn-rîzini habs eyle zaḥm-ı sînede
ben boyun(?) ey dil nigāruñ ḥançer-i bürrânına
4. zûlm ile bî-dillerüñ kanın sürermiş yüzine
nice kanlu démesünler tîğ-ı hûn-efşânına
5. kılıç ile aldı dil mülkini tîğ-ı ğamzesi
ey **faķîrî** şoñra tevfiẓ étdi ğam sulṭânına

415.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ka'be-i kūyuñda cān vérmek şafādur sevdüğüm
'îd-i vaşluñdan ğaraẓ bir merḥabādur sevdüğüm
2. gözlerümden ğāfil olma seyl-i eşkümden şaķın
bilürem 'ilme'l-yaķın 'ayn-ı belādur sevdüğüm
3. başdan ayaĝa cefā döken gibi her-cāyidür
āh kim dünyā gibi bir bî-vefādur sevdüğüm
4. gün gibi rüşen degül midür ne lâzımdur delîl
pertev-i āyîne-i nûr-ı ḥudādur sevdüğüm
5. olma bî-ĝāne teraḥḥum kıl **faķîrî** bendeñe
kim ezelden 'ışkuñ ile āşinādur sevdüğüm

416.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bezm-i meyde ne revādur bu ki sen sîm-berüñ
geh ḳadeḥ la'lüñ öpe geh ḳuca bélüñ kemerüñ
2. dün ĝeçe gün yüzüñi ĝoreli ey bedr-i tamām
çarḫı batdı ĝüneşüñ yıldızı düşdi ḳamerüñ
3. baḥr içinde işidüp vaşf-ı leb [ü] dendānuñ
la'l ḳana boyanup baĝrı delindi ĝüherüñ
4. düşdi dilden dile la'l-i lebüñe öyküneli
elüme girse idi başın ezerdüm şekerüñ
5. 'aynına kuḥl-i şıfāḥān[ı] **faķîrî** almaz
ayaĝuñ ṭopraĝı ḥaķķı var iken ḥāk-i derüñ

415. R. 1969: 89b.

Faķîrî fermāyed.

ĝāfil: ĝarîb R. 1969. Anlam ve vezin gereĝi deĝiştirilmiştir.

416. R. 1969: 89b.

Velehü.

417.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sensüz ey rūḥ-ı revān sīnede cān eglenmez
bir yaña olsa eger iki cihān eglenmez
2. kafes-i tende fiḡān étse n'ola bülbül-i dil
sensüzün ey yüzi gül ḡonca-dehān eglenmez
3. ḡasret-i kāmēt ü ebrūñla kan aḡlayuban
dem olur göz yaşı demidür bir ān eglenmez
4. kāmēt-i serv-i ser-efrāzuña dīvāne olup
kendüden gidüp akar āb-ı revān eglenmez
5. eglenür her kişı bir lu'b ile dünyāda velī
ey **faķīrī** dil-i āvāre hemān eglenmez

418.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. dil 'andelībi āyet-i ḡüsnüñ revān okur
bir tıfl-ı rümīdür şanasın *ḡülistān* okur
2. efkār-ı ḡadd ü ḡaṭṭuñla rūz u şeb ḡöñül
ḡam mektebinde *sūre-i nūr* u *duḡān* okur
3. dil sen perīyi da'vet éder gibi ey melek
ḡaṭ-ı lebüñi nüḡḡa-i ta'vīd-i cān okur
4. vaşlına érmeden ruḡ-ı devrinde ey dirīḡ
hecr āyetini ol ḡaṭ-ı 'anber-feşān okur
5. bir tūṭīdür ki bezme şekerler nişār éder
şī'r-i **faķīrī**yi kaçan ol dil-sitān okur

419.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḡālet-i 'ışkı añup nāle vü efḡānum ile
aḡladum şubḡa deḡin dīde-i giryānum ile
2. germ olup yandugum-içün ruḡ-ı şevķi-y-le anuñ
şem' dutuşdı ḡeçe sīne-i sūzānum ile

417. R. 1969: 89b.

Faķīrī.

418. R. 1969: 90a.

Faķīrī fermāyed.

419. R. 1969: 90a.

Velehū.

3. devlet el vérmedi hayfâ ki bugün bayrâmda
merhabâ édemedüm 'adl ıssı sulţānum ile
4. bağ-ı gamda ne revâdur ki kıla bülbül-i dil
hârlar gül gibi seyr eyleye cânānum ile
5. mâ-cerâ-yı gam-ı hecrini o meh çihremüzüñ
ey **faķiri** yüzüm üzre yazuban kıanum ile

420.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. leblerüñ üzre geh haţţuñ sūre-i kevşer yazar
hāl-i müşkīnūñ o haţţ-ı nokta-i 'anber yazar
2. kıl kalemlele beyāz-ı hüsnüñi zeyn eylemiş
kātib-i zülfüñ cefā mecmū'asın beñzer yazar
3. mâ-cerâ-yı eşk-i çeşümü saña 'arz étmege
merdüm-i dīdem dem-ā-dem surh ile defter yazar
4. dem-be-dem sen lāle-ruh vaşfında ey sīmīn-beden
kātib-i eşküm benüm surh ile levh-i zer yazar
5. āferīn ṭab'-ı **faķiri**ye ki vaşf-ı hüsnüñi
ey yüzi gül levh-i cāna şu gibi ezber yazar

421.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh kim étđi felek bir māha ser-gerdān beni
gör nenüñ gibi güne şaķlar imiş devrān beni
2. kabrüm üzre haşır olınca ra'd kılsun nāleler
şaķların çözsün bulutlar aģlasun bārān beni
3. şunca demdür beslerem kendü ciger-küşem gibi
şimdi gör kıan aģladur bu çeşm-i hūn-efşān beni
4. 'āşık-ı dil-hasteyem kıldum şeb-i miñnetde āh
dirliğümde aģlasun koñ dīde-i giryān beni
5. tevbe étđüm içmeyem şol kıan olacağı velī
ey **faķiri** korķaram bir gün dutar ol kıan beni

420. R. 1969: 90a.

Velehū.

421. R. 1969: 90b.

Faķiri fermāyed.

422.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --+ / +--+ / +--+ / +--

1. vaş-f-ı leb-i şîrîñüñe kim başlaruz biz
ferhād ile ol fende sebağdaşlaruz biz
2. men' eyleme ey kaşları yā tîrûñi dilden
kim kan yalaşup sînde qarındaşlaruz biz
3. şular süpürür eşk ü müjeyle gece gündüz
küyuñi şehā bir nice ferrāşlaruz biz
4. cānlar vérürüz cür'a-i cām-ı leb-i yāra
şol rind ü hārābātî vü qallāşlaruz biz
5. çeşm-i siyehüñ vaşfın édüp dédi **faķîrî**
ol gözleri bādāma şeker-pāşlaruz biz

423.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ğamzeñüñ tîġı geçüpdür ğam ile cānumuza
luţf ét ey kaşları yā girme bizüm kanumuza
2. hār-ı ğamdan ola kim kırtara bülbüllerini
varalum yalvaralum ol gül-i handānumuza

424.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzārî --+ / -++ / +--+ / -+-

1. şahrāda kaçdı benden ol āhū çayır çayır
yaksa 'aceb mi tağları āhum bayır bayır
2. ol yüzi āfitābı görem gibi bu şehir
nūr āyetin düşümde okurdum şayır şayır
3. cānum démiş rakīb o nigāra meded meded
cānın teninden anuñ ilāhî ayır ayır

422. R. 1969: 90b.

Velehū.

423. R. 1969: 90b.

Velehū.

[Faķîrî]

M. Fatih Köksal, Edirneli Nazmî *Mecma'u'n-Nezā'ir* (İnceleme-Tenkitli Metin) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3377, Kültür Eserleri No. 517, 2961 s. Adı geçen eser göre bu şiir Faķîrî'ye aittir.

424. R. 1969: 91a; *Zātî: Dîvān*: G. 215.

Çalışmanın 66. şiiri olarak da yer alan bu gazel R. 1969'a ikinci kez yazılmıştır.

Zātî fermāyed.

4a eyleseñ ne var: eylesen n'ola *Dîvān*.

4. düşdüm ki şer raķ  bi hel  k eylese  n ne var
bir p  re   turd   [dağı] ayıtdı   ayır   ayır
5. dil ba  la bend-i zülfine y  ru  n y  ri y  ri
bi'll  hi **z  t  **   aydu  ı   um   um   ayır   ayır

425.

F  'il  t  n f  'il  t  n f  'il  t  n f  'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1.   teş-i   asret benüm k  r   td  ğini c  numa
yana yana derd ile 'arz eylesem c  n  numa
2. hem-dem  m s  yem-durur a  ş  m olıcak ol dağı
o  umazsam m  m ile ey m  h gelmez yanuma
3. la'l  ni emsem düşdüm i   rdi t  ğ-ı   b-d  r
ey g     l ben teşne nice şuşadum g  r   anuma
4. bu dil  n bir yan[ı] biry  n oldu bir yan[ı] keb  b
'ış   odından yanayın sağa gel e bir y  numa
5. eş  -i   eşminden ter eyler cismini yanam d  y  
kim naşar eylemse **z  t  ** defter    d  v  numa

426.

F  'il  t  n f  'il  t  n f  'il  t  n f  'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. aramuzda ger bizüm f  r  at düşerse y  r ile
derd ile bir   h   dem y  r y  r felekler yarıla
2. b  ni b  m  r eyledi bir la  za s  yleşmez gelüp
  lmez isem s  yleşem ol gözleri b  m  r ile
3. germ olup bağış   td  ğini ol ru  -ı gül-n  r ile
şem' gibi dün gece mu  kem dutuşdum n  r ile
4.   lmes  n bugün ben anı   ld  rem yarın düşmiş
yarına   ald   işüm   h ol kıy  met y  r ile
5. **z  tiy  ** hiç   ld  g  me acımazdum dünyede
hem-dem olsam bir nefes ger ol şeker-g  ft  r ile

425. R. 1969: 91a; *Z  t  : D  v  n*: G. 1261.

Veleh  .

426. R. 1969: 91a; *Z  t  : D  v  n*: G. 1296.

Veleh  .

2b   lmez isem: sa   olursam *D  v  n*.

3a   td  ğini:   td  gi'    n *D  v  n*.

3b şem' gibi dün gece mu  kem dutuşdum: şem'i gördüm od gibi   turd     tuş  dı *D  v  n*.

427.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yārı 'uryān havzda görsem gözlerüm giryān olur
hāle kim māhı ihāṭa eyleye bārān olur
2. şöyle beñzer kim müşābihdür hümāyün-zülfüñe
sāyesini her kime şalsa hümā sultān olur
3. tīg-ı şeh āb-ı hayāt ile şuvarılmış meger
her kime bir kez içürse hıızr-veş pinhān olur
4. başdan aşdı yaşuma yüz vérdüğümce āh kim
ğarķ éder bir gün beni arada 'aynum kıan olur
5. **zātī**ye derd ile āh étdürme yohsa ey güneş
çarķ tennürında şevr ile kıamel biryān olur

428.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. haste-çeşmüñ baña meyl étmezse sağ olsun begüm
meyl éder zülf-i siyāhuñ yüzi ağ olsun begüm
2. tağa düşdüm dāğ uraldan lāle gibi sīneme
'ārızuñ 'arz eyle baña dāğ üsti bāğ olsun begüm
3. gözlerüm nemdür benüm sen şāha kıılmazsam nazar
ben o gözden el yudum benden ırağ olsun begüm
4. nūr-ı çeşmüm ağlamakdan n'ola terk étse beni
baña hem-demlik éden göz yaşı sağ olsun begüm
5. kūyuña uçmak diler murğ-ı dil **zātī** müdām
isterem kıaκdan aña cennet durağ olsun begüm

427. R. 1969: 91b; *Zātī: Dīvān*: G. 161.

Zātī fermāyed.

3a şeh: şāh *Dīvān*.

428. R. 1969: 91b; *Zātī: Dīvān*: G. 932.

Velehū.

2a tağa: dāğa; sīneme: bağruma *Dīvān*.

2b 'ārızuñ 'arz eyle: sünbülün 'arz it *Dīvān*.

5b durağ: kıurağ *Dīvān*.

429.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. meh degüldür görinen ey âfitâbum âsumân
şeb-külâhın tîr-i âh-ı 'âşıka dikdi nişân
2. tablalardur mihr ü meh altunlu fındıklar nücûm
tîr-i âh-ı 'âşıka ta'lîm-ğâne âsumân
3. gömgök étdüñ kan bulaşmış rûy-ı zerdüm taş ile
anuñ içün dérler ey meh baña mîr-i 'âşıqân
4. küleğin gün yelkeni ebr âhumuñ düdı direk
baħr-ı ışkuñ içre şâhâ bir gemidür bu cihân
5. râh-ı kûy-ı yârı zeyn étdüm şîrâr-ı âh ile
ol tarîķuñ 'aksidür **zâtî** felekde kehkeşân

430.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bâğa gel tâvûsuñ ét cānâ nazar cevlânına
döndi şol mir'âtı çok âyînci dükkânına
2. cām-ı gülden nice nûş étmiş şarâb-ı 'ışkı gör
bûlbûl-i mestüñ kulaķ tut nâle vü efgânına
3. leşker-i tevbe 'aceb mi şınsa bu eyyâmıda
gül siper alup ele taşındı hançer yanına
4. ey perî-peyker melek-manzar yéyüp içmek gerek
âdemüñ aşlar yérer déyü zamâne kıanına
5. döndi büstânda gülistân ey gül-i bâğ-ı cemâl
tâze hüsniyyât ile bu **zâtî**nüñ dîvânına

429. R. 1969: 91b; *Zâtî: Dîvân*: G. 1014.

Velehü.

3a rûy: cism *Dîvân*.

3b meh: şeh *Dîvân*.

430. R. 1969: 92a; *Zâtî: Dîvân*: G. 1271.

Zâtî fermâyed.

1b şol: bir *Dîvân*.

3b taşındı: daķındı *Dîvân*.

5b bu: pür *Dîvân*.

431.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh kim şāhān-ı 'ışkuñ 'ahdinüñ bünyād[ı] yok
defterinde bunlaruñ hergiz vefānuñ ad[ı] yok
2. tatlu tatlu söyleşürler dāyimā ağıār ile
acı acı 'āşıkā diller vérürler dad[ı] yok
3. hūblar cev̄r ü cefā 'ilminde kāmildür velī
bunlaruñ mihr ü vefā fenninde bir üstād[ı] yok
4. 'ışk ışın pervāneden öğren yūri ey 'andelīb
kül éder eczāsını 'ışk āteşi feryād[ı] yok
5. āhuma āhır hārām oldı hārīmī 'ālemüñ
ğāfil olma kaşr-ı 'ömrüñ **zātīyā** bünyād[ı] yok

432.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bī-ķarār eylerdi her dem ğam beni cām olmasa
göñlüm ārām eylemezdi ger dil-ārām olmasa
2. tağlara düşüp yürürdüm dāyimā mecnūn gibi
ol şacı leylī eger bir dem baña rām olmasa
3. pādişāhum rūşen olmazdı sarāyı göñlümüñ
dāğ-ı mihrüm sīnede yér yér aña cām olmasa
4. puhteler meyden beni men' étmege gör zāhidi
istimā' étmek olurdı sözini hām olmasa
5. āl ile almaz idüñ göñlin **revānī** bendenüñ
ķāmetüñ cānā elif zülfüñ eger lām olmasa

431. R. 1969: 92a; Zātī: *Dīvān*: G. 648.

Velehū.

1a 'ışkuñ: hüsñüñ *Dīvān*.

5a āhuma: ādeme *Dīvān*.

432. R. 1969: 92a; Revānī: *Dīvān*: G. 321.

Revānī fermāyed.

2 Bu beyit *Dīvān*'da bulunmamaktadır.

433.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tañ degüldür olmasa meclisde cānān her géce
ey göñül aḥşamlamaz kim māh-ı tābān her géce
2. nice gün toğmaya çarḥuñ başına her şubḥ-dem
meh gibi dil-ber yatur ḳoynında 'uryān her géce
3. ḥasret-i zülf [ü] zenaḥ-dānuñla ey yūsuf-cemāl
çağrışup feryād éderler ehl-i zindān her géce
4. meclisünde şubḥ olunca yanuban yaḳılmağa
mūmdur ey māh-rū şem'-i şebistān her géce
5. ḥücreñ olmışdur **revānī** dil-rübālar meskeni
eksük olmaz tekyedür elbetde mihmān her géce

434.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḳaldı işden māh-ı rūze érelī peymāneler
şuyı şovulmuş degirmen gibidür mey-ḥāneler
2. gūyiyā şerbet şarāb u mey-fürüş olmuş ḥakīm
ḥasteler maḥmūrlar dārü's-şifā mey-ḥāneler
3. cām-ı mey rūşen ḳılır 'aşıḳlaruñ göñlin müdām
şu'le-i ḥürşid ile rūşen olur vīrāneler
4. bir güneşle germ olup gögsüñi germe ey melek
doludur gün yüzlülerle bunda mekteb-ḥāneler
5. nāfe-i zülfin **revānī** tağıdup her dil-berüñ
'aşıḳa barmaḳ ḥisābın gösterürler şāneler

433. R. 1969: 92b; Revānī: *Dīvān*: G. 345.

Revānī fermāyed.

1b çün: kim *Dīvān*.

2a şubḥ-dem: şubḥ kim *Dīvān*.

5b tekyedür: tekyede *Dīvān*.

434. R. 1969: 92b; Revānī: *Dīvān*: G. 61.

Velehū.

1b şovulmuş: şoğulmuş *Dīvān*.

2 Bu beyit Revānī *Dīvān*: G. 62'ye aittir.

3b doludur: ḫoludur *Dīvān*.

tağıdup: tağıdur *Dīvān*.

435.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gülün yağı belâdur bûyî kim gül götürür
haṭ[1] reyḥāncı-durur deste-i sünbül götürür
2. od yanar lâle-ruḥuñ şevkı ile başında
şanma her dil-beri sen zînet için gül götürür
3. dil-berüñ ḥālî degüldür lebi üzre mey içüp
def'-i bûy étmege ağzında karanfûl götürür
4. ḥāme gibi nice kan ağlamayam gayrılara
nāmeler yazmağa koyunda teressül götürür
5. zāhidi gör ki **revānî**ye lebüñ şevkı ile
hem-kaḍeḥ olmağ-ıçün desti ile mül götürür

436.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfüñe tezyîñ-içün miskîn gönüller şānedür
her taraftan ğamzeñ okları aña dendānedür
2. cān[1] kıldum pîş-keş sen ḥusrev-i ḥübāna kim
luṭf édüp ma'zûr tut gerçi ki dervîşānedür
3. miḥnet-i ya'kûb derdümnden benüm bir şemmedür
kışşa-i yûsuf cemālûñden şehā efsānedür
4. şubḥ olunca géceler ey şem'-i bezm-ārā saña
cān ile ḥıdmetler étmekde gönül pervānedür
5. zāhidā n'eyler **revānî** cenneti dil-dārsuz
'āşıka cānānesüz firdevs miḥnet-ḥānedür

435. R. 1969: 92b; Revānî: *Dīvān*: G. 71.

Revānî.

1a gülün yağı belâdur bûyî kim gül götürür: lebi her meclise nāzüklük ile mül götürür *Dīvān*.

3a dil-berüñ ḥālî degüldür lebi üzre mey içüp: leblerinde görinen ḥāl degüldür mey içüp *Dīvān*.

5a zāhidi gör ki **revānî**ye lebüñ şevkı ile: seni sevdüğü için revānîye cefā *Dīvān*.

5b hem-kaḍeḥ olmağ-ıçün desti ile mül götürür: her ne cevri ki gül eyler anı bülbül götürür *Dīvān*.

436. R. 1969: 93a; Revānî: *Dīvān*: G. 57.

Velehü.

1a zülfüñe: zülfüñi *Dīvān*.

3b şehā: senüñ *Dīvān*.

437.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --+ / +--+ / +--+ / +--

1. yanında kimün sencileyin bir şanemi var
kâfirdür eger zerrece gönlinde gamı var
2. ayağı tozu gözleredir kuhl-i cevâhir
ol serv-i revānuñ ne mübârek kademi var
3. ağzuma söger bûsesin alsam kereminden
ol husrev-i şîrîn-dehenün hoş keremi var
4. görünmeyeli kâmet ü zülfüñle dehānuñ
'âşıklarunuñ hâlini şor kim elemi var
5. bir tâze güzel sevdi cihân içre **revânî**
kim serv boyı lâle ruḥı gonca femi var

438.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. baña çok hâletler érdi zâhidâ mey-hânenen
gitmezem bir dem sebû-veş küşe-i hum-hânenen
2. nice germ olmayam esrâr-ı leb-i mey-günüña
bezmde nâzüklük ile çekmişem peymânenen
3. dōstum çok başludur saña gelür yüz gösterür
zülfüne el kırmak ister gâfil olma şânenen
4. od yanar başında şem'ün hâlini şordum gece
şubḥ olunca yandı yakıldı ruḥ-ı cānânenen
5. dāyimâ gamdan **revânî** olmak isterseñ ḥalâş
cām-ı mey tut gitme bir dem küşe-i mey-hânenen

437. R. 1969: 93a; Revânî: *Dîvân*: G. 63.

Revânî fermâyed.

1a yanında: yanınca *Dîvân*.

3 Bu beyit *Dîvân*'da bulunmamaktadır.

4 Bu beyit *Dîvân*'da bulunmamaktadır.

438. R. 1969: 93a.

Velehü.

İlk beyit (Revânî: *Dîvân*: G. 263/1.) dışında bu şiir Revânî *Dîvân*'ında bulunmamaktadır.

1a mey-hânenen: peymânenen *Dîvân*.

1b hum-hânenen: mey-hânenen *Dîvân*.

439.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. arturur zārın görüp dil haṭṭ-ı 'anber-bārını
haste şeb érişse lâ-büd artururmuş zārını
2. 'arızında halka halka zülf şanmañ görinen
dīdelerdür kim görüp hayrān kalur dīdārını
3. şakınup hüsnin yavuz gözden yine sihr eylemiş
aşdı sīmīn boynına dil-ber saçı tūmārını
4. sırr-ı cānı leblerüñ zikriyle göñlüm fāş éder
āşikār eyler belī mey kişinüñ esrārını
5. bencileyin sen dahı 'āşık olurduñ dōstum
okusañ bir kez **revānī**nüñ eger eş'ārını

440.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. māh-rūlarda séni medḥ éderem çün güzelüm
n'ola bir ayda tamām olur ise her ğazelüm
2. ḥvāba varsam haṭ-ı miskīn görürem seyrümde
korķaram bu kara düşden ki yakındur ecelüm
3. gerçi yok saña bedel 'işve vü nāz eylemede
derd ü ğam çekmede olmaya benüm de bedelüm
4. baḥr-i eşkümde n'édem pençe-i mercān oldu
gözümüñ kanlu yaşın silmeden ey dōst elüm
5. yok-durur çünki şarılmağa **revānī** çāre
eñegin oḥşayalum bāri tudağın öpelüm

439. R. 1969: 93b.

Revānī fermāyed.

Bu gazel Revānī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

440. R. 1969: 93b; Revānī: *Dīvān*: G. 238.

Velehū.

2b seyrümde: ḥaddüñde *Dīvān*.

2b bu: ol *Dīvān*.

4a oldu: olmuş *Dīvān*.

tudağın: dudağın; öpelüm: emelüm *Dīvān*.

441.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ol kamer-ruḥ-sār bir gün baña dil-dār olmadı
nice feryād étmeyem kim ṭālī'üm yār olmadı
2. bezm-i ğamda göz yaşından özge hem-dem bulmadum
āhdan ğayri baña kimse hevā-dār olmadı
3. gül gibi açılmadı ağlatmayınca bülbülin
yār ḵanum içmeyince lāle-ruḥ-sār olmadı
4. 'ālem içre yapıdılar luṭf u mürüvvet ḵapusın
bu yıkılmış göñlüme bir kimse mi'mār olmadı
5. sen **revānī**den ṭavāf-ı kūyuñı men' eyleme
ka'beye vardıysa ol cānum güneh-kār olmadı

442.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tāze ḥaṭ gelmiş n'édem la'l-i leb-i cānānuma
ḵandayısı bir belā eksük degüldür cānuma
2. dōstum sāyem-durur kim görmege ben ḥasteñi
şem' ile her dem gelür ğam gécesinde yanuma
3. bülbül-i şūrīdenüñ cāna bilürdüñ ḥālini
gül gibi dutsaḥ ḵulaḵ bir dem benüm efgānuma
4. ben ḥasedden ölürin ṭolu içüp öpüşse yār
dōstlar ol ğonca-leb göz göre girer ḵanuma
5. şöyle vaşf étdüm **revānī** dişleri vaşfını kim
āferīn okur gören bu nazm-ı dūr-efşānuma

441. R. 1969: 94a; Revānī: *Dīvān*: G. 449.

[Revānī]

4a ḵapusın: bābını *Dīvān*.

5a sen **revānī**den ṭavāf-ı kūyuñı men' eyleme: men' iderlermiş **revānī**den ṭavāf-ı kūyuñı *Dīvān*.

5b ol cānum: ḵiblem ol *Dīvān*.

442. R. 1969: 94a; Revānī: *Dīvān*: G. 341.

Velehū.

5a şöyle vaşf étdüm **revānī** dişleri vaşfını kim: baḥr-i nazmumdan **revānī** zāhir oldı çok güher *Dīvān*.

5b āferīn okur gören bu nazm-ı dūr-efşānuma: 'ālemüñ ğuşı şadefdür nazm-ı dūr-efşānuma *Dīvān*.

443.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --+ /+--+ /+--+ /+--

1. bir yılda gelür yār gider bir dem içinde
kor ben kılını hasret ü derd ü ğam içinde
2. ten şöyle za'îf oldu ki mürüñ nefesinden
biñ kerre cihānı tolanur bir dem içinde
3. kandīl-i cemālūñ gibi bir şem'-i cihān-tāb
yanmadı dañı bu harem-i 'ālem içinde
4. haqqā ki olupdur yeri dürr şadefūñ senūñ
dendānuñı tā göreli dürc-i fem içinde
5. göñlinde **kemālūñ** var imiş gevher-i 'ıřkuñ
ne var idügin kim ne bilür ādem içinde

444.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğuşsa-i 'ıřkuñla göñlüm kayğuludur dōstum
derd-i bī-dermān ile göñlüm toľudur dōstum
2. nev-cüvānsın ihtirāz ét eşk-i çeşmümden benüm
nice merdüm̄ler öľüpdür kanlu şudur dōstum
3. zülf-i 'anber-bāruñı habs ét gel-e ğuşuñda kim
nāfe-i ğini kılan āvāre budur dōstum
4. yaşumuñ sen serv ile gitdüğini görmiş bu dem
cān dañı gitmek diler bir dem duru dur dōstum
5. kanını tā kim **kemālūñ** yere dōkdüñ bī-günāh
hançerūñ utandüğından surh-rüdur dōstum

445.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. mestlükler baña la'lüñden-durur mülden degül
bülbulūñ feryād[ı] haddüñden-durur gülden degül
2. cevşen[i] sīnemden atdı çün gezer tīrūñ senūñ
ben dēdüm gitdüñ mi şāhā dēdi göñülde degül

443. R. 1969: 94a.

Kemāl fermāyed.

444. R. 1969: 94b.

Kemāl fermāyed.

445. R. 1969: 94b.

Velehū.

3. bî-vefâ yâr-ı perî-veşsin degülsin âdemî
âdemüñ çün yüzi gülden saçı sünbüldeñ degül
4. zaḥm-ı tîḡuñdan ölenler şaḡınup tîḡuñ senüñ
dédi ben étdüm baña ol şūḡ-ı şengülden degül
5. her mecāzî dil-berüñ vaşf-ı ruḡın aña **kemāl**
ehl-i taḡḡiküñ sözi devr-i müselselden degül

446.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. sînemden alup zülfüñi göñlüme daḡarsın
ṭamudan efendi od alup ḡanda yaḡarsın
2. ey ṭıfl nedür ḡāk ile bāzîçe mi édersin
ki göñlüm evin ḡāḡ yapar u ḡāḡ yıḡarsın
3. kuḡl-i ḡademin iledmedi ḡışm ile dédi
n'eylersin alup anı gözüñe mi şoḡarsın
4. öyküñdi déyü ol şanemüñ aḡzına şarrāf
bî-çāre şurāḡiye nice ḡulp daḡarsın

447.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. ben du'ācuñ olur isem n'ola sen saḡ olasın
nice yüz biñ dil ile zıkr éde ḡabrüm çemeni
2. 'ıḡḡı kılıçdan iti boynumuz ince kıldan
bükilür ise kesilmeye maḡabbet reseni
3. çünki her seveni severler ü seven sevilür
ey 'aṭā cān ile sev dünyede seni seveni

448.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. bir naḡar ḡıl nāme-i ḡüsnine yāruñ ḡaşına
gör ne ḡōş ṭuḡrā-yı devletdür yazılmış başına
2. māñî-i çeşmüm yüzüñ mānendi şüret görmedi
veh ne dil-keş naḡş olur cān véreyin naḡḡāşına

446. R. 1969: 94b.

Kemāl fermāyed.

447. R. 1969: 95a.

['Aṭā]

448. R. 1969: 95a.

Velehü.

3. dil levendin öldürüp çekdi buçağın ğamzesini
s̄ineme sançup dēdi ērişdi iki yaşına
4. zāhirine nāzır olma nālesin diñle neyūñ
‘āşıkūñ derd-i derūnıñ diñle bakma taşına
5. çün ‘aṭā cān vére hūsni ḥasretinde ta‘nuñ(?)
dōstlar güller düzüñ kabrinde olan taşına

449.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. görmeyelden gün yüzüñ ey māh-ı tābānum benüm
şubḥa dek yıldız şayar bu çeşm-i giryānum benüm
2. gün gibi altun beneklü cāmeler géymiş nigār
seyr éder yılduzlar ile māh-ı tābānum benüm
3. allar géymiş kızıl güller takınmış başına
kanķı gülşenden gelür serv-i hırāmānum benüm
4. ney gibi bağrum delüp iñletme her dem ey felek
çün bilürsin yérde qalmaz āh u efgānum benüm
5. ruḥları ‘aksin temāşā eyledüm peymānede
şem‘īyem meh-rūlar ile geçdi devrānum benüm

450.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muḫārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. diñ şūfiye ki şavma‘ayı şüret étmesün
meydān-ı ‘ışķa gelsün igen ‘illet étmesün
2. cām-ı mey-i maḥabbeti vérsün tolu tolu
p̄ir-i muğāna diñ ki bize ḥürmet étmesün
3. yüz sürse izi tozına dünyāca ḥazḫ éder
ol pādişāha kişi nice ḥürmet étmesün
4. derd ü ğam-ı nigār ile yetdi benüm baña
bi'llāhi diñ ṭabībe gelüp zaḥmet étmesün
5. vā'iz sözini diñler iseñ şem‘iyā eger
‘ālemde kimse kimse ile şoḥbet étmesün

449. R. 1969: 95a; Şem‘ī: *Dīvān*: G. 114.

Şem‘ī fermāyed.

2b cāmeler géymiş nigār: āsumāniler geyüp *Dīvān*.

450. R. 1969: 95a; Şem‘ī: *Dīvān*: G. 131.

Şem‘ī fermāyed.

5a diñler iseñ: gözler-iseñ *Dīvān*.

451.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. ne hūnīdūr gözüñ sāķī ki bağrumdan kebāb ister
döküp nā-ḥaḳ yere ḳanum ḳabağum pür-şarāb ister
2. seni begler arasında anuñ'çün ihtiyār étdüm
ḳul olmaz degme bir şāha gönül 'ālī-cenāb ister
3. güzellik āsumānında hilāl-ebrū melekler çok
ayūñ on dördine beñzer gönül bir āfitāb ister
4. nice zühd ü nice taḳvā ne dērsin bilmezem şūfī
bahār eyyāmı gül devri benüm gönüm şarāb ister
5. şarāb-ı la'l-i dil-berden içüp ḳanmak diler gönüm
nice dīvānedür **şem'ī** görüñ [ki] āteşden āb ister

452.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. ḳuçam dérdüm nigārı pīrehensüz
çürütdüm varumı ḳaldum kefensüz
2. benüm rūḥ-ı revānum sīneye gel
bilürsin çünki cān olmaz bedensüz
3. ölürsem kimse étmez baña tīmār
ne dirlik pādişāhum baña sensüz
4. şalınmaz bu cihān bāğında hergiz
ne yār ağyārsuz ne gül dikensüz
5. eritdün cānuñı ḥasretle **şem'ī**
şararduñ zer gibi bir sīm-tensüz

451. R. 1969: 95b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 42.

Şem'ī fermāyed.

1b ḳabağum pür-şarāb: gözüm yaşın şarāb *Dīvān*.

3b hilāl-ebrū melekler: melek-simā güzeller *Dīvān*.

5a gönüm: her dem *Dīvān*.

452. R. 1969: 95b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 77.

Velehū.

5a eritdün cānuñı: şararduñ āteş-i *Dīvān*.

5b şararduñ: erirsın *Dīvān*.

453.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. 'ār édermiş beni öldürmege ol sīm-tenüm
varayın yalvarayın boynuma takup kefenüm
2. hulle-i cennet olursa çekeyin çāk édeyin
dem-i vuşlatda baña hâyil olur pîrehenüm
3. tek beni zülf-i dil-âvîzüñe ber-dâr eyle
çekeyüm pâdişehüm kendü elümle resenüm
4. duymaya girsem eger zerrece mûruñ gözine
ey süleymân-ı zamân öyle hayâl oldu tenüm
5. şem'îyem küşe-i mey-hâneyi vérmem felege
gülşen-i bâğ-ı cinândan baña yegdür vaţanum

454.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. diñlemezsın bir nefes ey yüzi gül-zārum benüm
arturursın dem-be-dem bülbül gibi zārum benüm
2. husrevā 'arz eylemezseñ la'l-i şeker-bāruñı
nuţka gelmez tūţı-i tab'-ı şeker-bārum benüm
3. sāķı-i 'ayş u tarab el çekdi ben dil-ħasteden
kandasın hey gam diyen yār-ı vefā-dārum benüm
4. ağlayup göz yaşların döksem ta'accüb eylemeñ
bî-vefādur dōstlar dünyā gibi yārum benüm
5. sīm-i eşküm şem'iyā harc eylemezdüm şu gibi
mey içüp maħbûb sevmek olmasa kārüm benüm

453. R. 1969: 96a; Şem'î: *Dîvân*: G. 116.

Şem'î fermāyed.

3b çekeyüm. çekeyin *Dîvân*.

4a duymaya: tuymaya *Dîvân*.

4b öyle: şöyle *Dîvân*.

5a küşe-i mey-hâneyi vérmem felege: künc-i gamuñ virmezem ey meh *Dîvân*.

454. R. 1969: 96a; Şem'î: *Dîvân*: G. 119.

Velehü.

4a ağlayup göz yaşların döksem ta'accüb: lāle-veş bağrum yakup kan ağlasam 'ayb eylemeñ *Dîvân*.

455.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. n'ola ger yoğ ise mescidde bizüm rağbetümüz
gele mey-hāneye zāhid göresin hürmetümüz
2. öykünelden leb-i cān-baḥşuñā ey rūḥ-ı revān
geçdi cām-ı mey ile döne döne şohbetümüz
3. umaruz nūr-ı cemālūñ ile müşerref olavuz
ka'be-i kūyuñadur çünki bizüm niyyetümüz
4. mey gibi cūşa gelüp ney gibi efgān éderüz
n'édüğün kimse bizüm bilmedi keyfiyyetümüz
5. hıdmetüñde yanalum âteş-i şevkuñla müdām
şem'iyā çünki bizüm yanmağ imiş hıdmetümüz

456.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. dilerse cānumı ğamzeñ n'ola 'ömrüm revān olsun
içerse leblerüñ kanum efendüm nūş-ı cān olsun
2. niçe başlar gidüp kanlar dökilür kimseler bilmez
tarīḫ-i 'ışḫdur bunda démezler kana kan olsun
3. perī-peyker melek-sīmā güzeller çok-durur ammā
görmmez çeşmüme sensüz gerek hūr-ı cinān olsun
4. yoluñda ok gibi toğru degülsem ey kemān-ebrū
bükilsün derd ü miḥnetle elif-ḫaddüm kemān olsun
5. oñulmaz derdüñüñ dāğın yüri 'arz eyle dil-dāra
nice bir sīnede şem'ī göynükler nihān olsun

455. R. 1969: 96a; Şem'î: *Dīvān*: G. 73.

Velehū.

456. R. 1969: 96b; Şem'î: *Dīvān*: G. 122.

Şem'î fermāyed.

1a dilerse: alursa *Dīvān*.

2a gidüp: gider; bilmez: şormaz *Dīvān*.

3b çeşmüme: gözüme *Dīvān*.

4b derd ü miḥnetle: dāl-ı zülfüñden *Dīvān*.

457.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nev-bahār oldu gelün 'ayş édelüm güller ile
şalalum 'āleme āvāzeyi bülbüller ile
2. vérmeden bād-ı ecel 'ömr bahārını yéle
varalum 'ayş édelüm saçları sünbüller ile
3. görmek isterseñ eger mähü süreyyāya yakın
yār dülbendini gör aķ karanfüller ile
4. söz deminde n'ola ger bülbul olursa cānān
toludur ğonca gibi kıynı teressüller ile
5. **şem'iyā** n'olsa gerek 'arşa-i meydānda bugün
koşalum tab'-ı semendin yine öñdüller ile

458.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey dil-i dīvāne kim eylerdi tedbīrün senün
zülf-i dil-ber olmasa boynuñda zencīrün senün
2. ol kadar yüz buldı senden kim dem-ā-dem dōstum
baş keser kıanlar döker yanuñda şemşīrün senün
3. geldügince sīneme bir lahza ārām eylemez
ey kemān-ebrū igen nāzūk geķer tīrün senün
4. dēdüm ey meh gün yüzün vaşfın okurdum h^vābda
dēdi kim ğāyet güzeldür hūsn-i ta'bīrün senün
5. üstüne odlar yaķar bu āh-ı āteş-bārdan
şem'iyā ol āhdur od eyleyen yērün senün

457. R. 1969: 96b; Şem'î: *Dīvān*: G. 146.

Velehū.

2b 'ayş édelüm: gül direlüm *Dīvān*.

3b yakın: kıarın *Dīvān*.

4a söz deminde n'ola ger bülbul olursa cānān: n'ola mektüb-ı maķabbetde olursa māhlar *Dīvān*.

4b teressüller ile: ter sünbüller ile *Dīvān*.

5a 'arşa-i meydānda: 'arşa-i nazm içre *Dīvān*.

458. R. 1969: 96b; Şem'î: *Dīvān*: G. 102.

Velehū.

459.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. görinen eflāk şanma dūd-ı āhumdur benüm
küşte-i 'ışkam ben ol çetr-i siyāhumdur benüm
2. mülk-i hüsnün şāhıyam ey husrev-i şāhib-cemāl
āteş-i āhum 'alem eşküm sipāhumdur benüm
3. dāğlar kim urmuşam bu sīne-i sūzānuma
mihrüñe ey mäh-rü şādık güvāhumdur benüm
4. kārban-ı cān u dil gitdükçe kūyuñdan yaña
kūs-ı rihlet nāle vü feryād u āhumdur benüm
5. şem'iyem mihrüñle ey mäh-ı cihān-ārā [se]nün
yanduran āfākı sūz-ı şubh-gāhumdur benüm

460.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. naqd-i eşk ile göñül degmeye olma yoldaş
'ışk yolında sakın bir pula olur biñ baş
2. yoğ imiş miñnet ü ğam leşkerinün pāyānı
şāh-ı 'ışk ile kişi nice çıkışsın başa baş
3. tağlur şabr metā'ı gelicek şehir-i ğama
satılır şehir-i mu'azzamda belī eyü kumāş
4. başumı alup ele dil-berümün yolında
er olan kişi gerekdür kim ola hāzır baş
5. şem'iyā ol şanemün gün yüzünün āyīnesi
tūr-ı mūsā gibi par par yanar oldukça tırāş

459. R. 1969: 97a; Şem'î: *Dīvān*: G. 118.

Şem'î fermāyed.

1b küşte: pādīşāh *Dīvān*.

2b mülk-i hüsnün şāhıyam ey husrev-i şāhib-cemāl: şāh-ı 'ışkam almağa mihr ü maḥabbet tahtını *Dīvān*.

460. R. 1969: 97a; Şem'î: *Dīvān*: G. 82.

Velehū.

5b tūr: nār *Dīvān*.

461.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ne revādur bu eyā ḥüsn ilinüñ pādişehi
yağa cān mülkin oda zūlm ile 'ışķuñ sipehi
2. ḥasret-i şem'-i ruḥuñla senüñ ey zühre-cebīn
yağar āhum érişüp her géce kandīl-i mehi
3. ka'be vü mescid ü miḥrāba göñül baş egmez
olalıdan berü kıbleme eşigüñ secde-gehi
4. eşidüp āhumı ol kāmēt-i bālā şalınur
şalınur bād-ı şabādan nitekim serv-i sehī
5. serverā pādişeh-i mülk-i ğamuñdur **şem'ī**
āhınuñ āteşidür başda zerrīn külehi

462.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī - - + / - - + + / + - - + / - - +

1. eşküme dökildi dāne gibi kaddüm oldu dām
şayd olduĝuñ eşideli ey kebg-i [ḥōş]-ḥırām
2. her-cāyilikde gün gibi hīç yokdur eksügüñ
māhiyyetüñ bilindi senüñ ey kamer tamām
3. kāfir rakībe cām-ı lebüñ eyleyüp ḥelāl
sāķī revā mıdur édesin 'āşıkā ḥarām
4. yoluñda cān vérenlere ser-keşlik eyleyüp
her bir ḥasīse dehr-i denī gibi olma rām
5. lāyık degül ki **şem'ī** yana nār-ı hecr ile
sen ğayrılarla şöḥbet ü 'ayş édesin müdām

461. R. 1969: 97a; Şem'ī: *Dīvān*: G. 179.

Velehū.

2a ruḥuñla: ruḥuñdan *Dīvān*.

462. R. 1969: 97b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 121.

Şem'ī fermāyed.

5b şöḥbet ü 'ayş édesin: 'ıyş idesin ey şanem *Dīvān*.

463.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hüsni-i hıızruñ çeşme-i hayvānısın yūsufcuğum
la'l-i cān-baḥşuñla cānlar cānısın yūsufcuğum
2. ben senüñ ya'ķūbuñam hüzn ü belā vü derd ile
sen güzellik mülkinüñ sulṭānısın yūsufcuğum
3. māh-rūlar arasında gün gibi yek dānesin
şimdi şehriñ āfet-i devrānısın yūsufcuğum
4. mihr ü meh gökden sücūd eyler ayağüñ tozına
mısr-ı hüsniñ yūsuf-ı ken'ānısın yūsufcuğum
5. **şem'ī**-yi āşüfteden men' eylemezsin la'lüñi
hāşe-li'llāh sen mürüvvet kānısın yūsufcuğum

464.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Muzāārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. zāhid ki mu'tekif geçinür büriyā-y-ıla
gör eblehi ki cennet umar bu riyā-y-ıla
2. āvāre etdi kendü gibi kūy-ı yārda
başdan çıkardı yaşımı āhum hevā-y-ıla
3. kaldum ayakda baht-ı siyāhum gibi diriğ
kim çıkdı başa ben çıkam ol bī-vefā-y-ıla
4. igende çok eser şavurur kūy-ı yārda
bir toz koparda tañ midur āhum şabā-y-la
5. mahv oldı **şem'ī** gün yüzine karşı ol mehüñ
geçdi özinden āteş-i şevķ u şafā-y-ıla

463. R. 1969: 97b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 120.

Velehū.

1a hüsni-i hıızruñ çeşme-i hayvānısın: 'ālemüñ hüsni ile sen cānānısın *Dīvān*.

2a hüzn ü belā vü derd ile: derd ü belā vü hüzn-ile *Dīvān*.

3a yek: bir *Dīvān*.

4a mihr ü meh gökden sücūd eyler: secde itse mihr ü meh n'ola *Dīvān*.

5a āşüfteden: bī-çāreden *Dīvān*.

464. R. 1969: 97b; Şem'ī: *Dīvān*: G. 166.

Velehū.

465.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --+ / -++ / +++ / +-+

1. her la'l ü dürr ki cem' éderem çeşm-i terdedür
nem var ise begüm kademüñde nazardadır
2. dédüm ki zülf ü kākülün edindi dil heves
dédi gör-e harīfi ki göñli nelerdedür
3. āhum duḡānı érmedigi'çün sarāyuña
ol resme mużtarib ki ne gökde ne yérdedür
4. sīnemden alıbile misin ġamzeñ okını
ey kaşları kemān ki bir ucı cigerdedür
5. şehir içre nāzenīn **hevesī** çok-durur velī
göñlüm benüm ol dil-ber-i nāzük-püserdedür

466.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. sīneme tīr-i müjeñ fitne vü āl ile geçer
şadra lāyık kişi kande ise kemāl ile geçer
2. kendüden gitse n'ola māh yüzüñi göricek
güneşi gör eşigüñden ne zevāl ile geçer
3. n'ola ḡālüm 'acebā kim o ṭabīb-i dil ü cān
görmedi 'aşık-ı bed-ḡālī ne ḡāl ile geçer
4. ṭağıdup zülfini ġamz éder ala gözler ile
yine 'uşşāka görüñ bendi ne āl ile geçer
5. **hevesī** ḡālīni hecrüñde ne bilür şanemā
ol ki kūyuñda şeb ü rüz-ı vişāl ile geçer

467.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --+ / -++ / +++ / +-+

1. anuñ ki kuḡl-i dīdesi ol ḡāk-i der degül
ehl-i nazar katında ol ehl-i nazar degül
2. gāhī lebinī vaşf éderem geh dehānını
bi'llāh sen dé kaḡısı anuñ şeker degül

465. R. 1969: 98a.

Hevesī fermāyed.

466. R. 1969: 98a.

Velehū.

467. R. 1969: 98b.

Velehū.

3. ğamzeñ kuluña raḥm yüzin[i] gösterür velī
kavli vü fi'li mestüñ igen mu'teber degül
4. beñzetme yāsemīne sen ol gül yañaqları
çün yāsemīn bu vech-ile rengīn ü ter degül
5. ḥūrī dēdügine **hevesī** saña ey perī
bilür bu luṭf [u] ḥüsni ki kıl [u] beşer degül

468.

Meḥ'ülü fā'ilātü meḥā'ilü fā'ilün
Muḥārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ol deñlü dāğı urup-durur ol sīm-ten baña
ölsem yéterdi penbe-i dāğum kefen baña
2. tīr-i belāya kıldı raḳībūñ beni nişān
cān u teninde bula n'édelüm éden baña
3. ferhād tağ ādemi vü mecnūn beyā[bā]n eri
ğamdan kaçan kenāra [ya] beñzer kaçan baña
4. cānā vefālu déyü seni sevdüm idi ben
şimden gerü inanmayam ey dōst ben baña
5. biñ acı sözine **hevesī** acımaz idüm
bir tatlu dil véreydi o şīrīn-suḥan baña

469.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ḥaste dilden çü dirīğ eylemedüñ derd ü ğamuñ
müstedām ol güzelüm arta kemāl [ü] keremüñ
2. baña çün senden éren bār-ı sitemdür şanemā
cān vérince çekeyin ben daḥı bār-ı sitemüñ
3. başı devletlüdür ol kim eşigin yaşdanuban
ola dünyāda kılı sencileyin bir şanemüñ
4. kūyuñı mest géce ḥvābda seyr eyler iken
teşne gördüm leb-i cāma lebin ey yār cemüñ
5. **hevesī**ye çü ğamuñ eyledüñ ey dōst naşīb
ḥurrem olmasun eger dünyeye vérirse ğamuñ

468. R. 1969: 98b.

Velehū.

469. R. 1969: 98b.

Velehū.

470.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. o perî yüzlü çün oldı bize hem-dem bu géce
bu demi hōş görelüm bu géce dem bu géce
2. kandesin nitesin ey mäh vefā böyle mi olur
hem geçen géce bize gelmeysesin hem bu géce
3. velî dün gitdi dirîgā ki yalıñuz qaldum
kimsene bilmez idi hālümü ölsem bu géce
4. dēdüm emsem lebüñi haste-dile emsem idi
dēdi em göstereyin ben saña epsem bu géce
5. **hevesî** rüz-ı vişāle çü bahār olmaz imiş
nice yılduz şaya bu dīde-i encüm bu géce

471.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. bir nefes çekmez idüm hecr elemini güzelüm
āh n'édem ki [elümde] degül ey meh ecelüm
2. zehr-i ğam derdine emdür dér iseñ cām-ı mey
sākiyā la'l-i lebüñ yādına şunğıl emelüm
3. dest-i ğamdan yaqamı dünyede kırtarmaz iseñ
benüm ey dōst o dünyāda etegüñde elüm
4. o perî 'ışık içinde beni dīvāne görüp
be delüm dēse bulınmaya cihānda bedelüm
5. gül yüzi vaşfı-durur çünki nigāruñ **hevesî**
başlar üzre yér éderse n'ola her bir ğazelüm

472.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. dil ü cān ile biz ol ibn-i fülānuñ kıliyuz
ol kaşı yā müjesi tîr [ü] sinānuñ kıliyuz
2. n'ola kırbān olur-ısaķ kaşı yāsına n'ola
ölürüz yolına ol şāh-ı cihānuñ kıliyuz

470. R. 1969: 98b.

Velehū.

471. R. 1969: 99a.

Hevesî fermāyed.

Son beyitte geçen *vaşfı* kelimesine dayanarak müstensih başlığı *Vaşfı fermāyed* olarak atmıştır.

472. R. 1969: 99a.

Hevesî fermāyed.

3. ھاٲ-ı sebzi ne ƙadar yazsa ‘ıřƙ-nāmemüzi
ƙulıyuz biz yine ol tâze cüvānuñ ƙulıyuz
4. ƙadümüz ƙıldı dü-tā gerçi ki yār[uñ] sitemi
toğrulukla yine ol serv-i revānuñ ƙulıyuz
5. her ƙiři bir ƙiřinüñ ƙulı-durur küçükden
hevesi biz yine ol tâze cüvānuñ ƙulıyuz

473.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. degülem ol ƙiřinüñ ben ten ü tenhā delüsi
zerre-veş yüz biñ ola bĩ-ser ü pā delüsi
2. niçe ‘azrā-yı ‘izār u niçe leyli-veş olur
kim anuñ vāmıƙ u mecnündür eñ ednā delüsi
3. ƙande bir ƙaste yā bir vālih ü şeydā görsem
o perĩnüñ ya ölümlüsi ƙıƙar ya delüsi
4. küh-ı ğam çekmegi ferhād ile mecnün ne bilür
biri dāğ ademidür [kim] biri řahrā delüsi
5. **hevesi** olmadı dünyāca ğamuña rāzı
var mıdur ancılayım bir dağı dünyā delüsi

474.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. görmeyelden berü bir haftadur ey māh seni
āh ile geçdi günümüz n’edelüm āh seni
2. gece gündüz déye ey burc-ı sā’adet güneşi
‘arz-ı ģüsñ ét ğüzelüm ben dağı geh ğāh seni
3. ھاٲ u ģāl ü ƙad ü ruģ-sār murādumca ƙamu
benüm-içün yaradupdur meger allāh seni
4. ƙullaruñ içre beni ‘āřıƙ u dīvāne ƙılan
mülk-i ģüsne yine ol étđi begüm řāh seni
5. ey perĩ ancak ola itinüñ ādemliğı kim
hevesi küyuña varsa éder āĝāh seni

473. R. 1969: 99a.

Hevesi fermāyed.

474. R. 1969: 99b.

Hevesi.

475.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --- / - + - + / + - - + / - + -

1. vérüp lebini ağzuma cānān geçen géce
cānuma cān bağışladı ol cān geçen géce
2. yüz buldı devleti günü oñdı sitāresi
ol māh kime olur ise mihmān geçen géce
3. ey devletüm çerāğı bu géce meded yetiş
öldürdi bizi zulmet-i hicrān geçen géce
4. dün cāna urduğūñ oķı kıddüñ hevāsına
kıçdum şabāha dek anı 'uryān geçen géce
5. hār-ı müjeñ eger **hevesī** olmasaydı sed
yaşuñ éderdi 'ālemi vīrān geçen géce

476.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec --- / + - - + / + - - + / + - -

1. hālūme bāķup yār baña raķm éder oldı
beñzer yine ben bendeye haķdan nażar oldı
2. şimden gérü mihr ile vefā vaķtidür ey dōst
cevr ise tamām u sitem ise yéter oldı
3. evvel şu baña 'ışķuñ ile ıa'ne uranlar
gördüm şanemā şöñra ki benden beter oldı
4. ulu dér idüñ karşı maķalleñde raķıbe
uludı ol it şimdi igen mu'teber oldı
5. haı-ı ruķ-ı dil-ber **hevesī** hūb idi līkin
yār anı tırāş étđi daķı hūb-ter oldı

477.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ol perī-veş kim bolup min zār u ser-gerdān aña
'ışķıdın 'ālem maña hayrān men hayrān aña
2. oķlarıñdın her zamān tesķin tapar köñlüm oķı
bar-durur bir kaıre şu gūyā ki her peykān aña

475. R. 1969: 99b.

Velehū.

476. R. 1969: 100a.

1a oldı: anı R. 1969. Kafiye gereğı değıştirildi.

477. R. 1969: 100a; 'Alī Şir Nevāyī: *Ġarā'ibü's-şığar*: G. 10.

Nevāyī fermāyed. Raķmetu'llāhi 'aleyh.

5b biñ: yüz *Dīvān*.

3. bir dil-âverdür köñül kim ğam sipāhı ƙalbide
āh-ı nāvek tāze dāğıdur ƙızıl ƙalğan aña
4. Һızr-ı Һaṭṭuñnuñ ‘aceb yok sebz ü Һurrem bulmağı
leb-be-leb çünkim şu birür çeşme-i Һayvān aña
5. ƙılmağan cānın fidā cānānga yitmes dir imiş
ey **nevāyī** işbu söz birle fedā biñ cān aña

478.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. la'l u ğamzeñ birle bes kim nükte-dān üstād sin
bir nefes yār sin mesīḥā bir nefes cellād sin
2. la'li şevƙıdın ki ğam tağın ƙazar sin ey köñül
ni belā şirīn heveslik nā-tüvān ferhād sin
3. ehl-i diller çihremi altun sirişküñ sīm éder
tā ki sīm-i nāb ara ƙıldıñ nihān pülād sin
4. nergisiñdin bir naẓar ƙılğıl ki asru bir yolu
ƙullarıñ ḥālidin ey serv-i revān āzād sin
5. ey **nevāyī** cismiñe peykānlarıñdin lenger at
yoḥsa bu āḥıñ yilidin nā-gehān ber-bād sin

479.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. şaldum engine göñül zevraƙını şāh oñara
dōstlar n'olsa gerek aydalum allāh oñara
2. beni güldürmez ise nāle-i şeb-gīr umaram
derd-mendüñ işini āh-ı seher-gāh oñara
3. vā'izüñ lāf [u] güzāfına şaƙın aldanma
vāy aña kim ƙişiye zāhid-i güm-rāh oñara
4. ey göñül meykede küncini elüñden ƙoma kim
himmet-i pīr-i muğān işüñi nā-gāh oñara
5. **ṭālī'**iyi nice bir ƙoya felāketde felek
bir gün ola ki anı luṭf édüp ol şāh oñara

478. R. 1969: 100a; 'Alī Şir Nevāyī: *Ġarā'ibü's-şığar*: G. 498.

Velehū.

1a nükte-dān: ḥurde-dān *Dīvān*.

1b nefes: zamān *Dīvān*.

3a çihremi: çihresi; sirişküñ: sirişki *Dīvān*.

5a at: it *Dīvān*.

479. R. 1969: 100b.

480.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her yaña yāruñ şabā zülf-i perîşânın sürer
ol sebebden 'āşık-i dil-ḥasteler cānın sürer
2. el uzatsa ṭaṇ mıdur zülfine dil-dāruñ raķīb
bir boyundan aşılāsıdur [ki] urğanın sürer
3. ruḥlarında 'anberīn-zülfini ol 'īsī-demüñ
gūyiyā meryem-durur cennetde dāmānın sürer
4. dün raķībī şöyle urdum ey şanem bir ṭaş ile
bu gün ola ite şataşdum daḥı bir yanın sürer
5. şī'-i aḥmed ṭaṇ degül şöhret ṭutarsa **ṭali'ī**
bunca yıldıur kim anuñ bu ḥalk bu dīvānın sürer

481.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. va'de-i vaşla ḥilāf étmek çün oldı ḥū saña
ḡafil olma biz daḥı bir gün dérüz yā ḥū saña
2. ey raķīb-i seg uş [uş] sen yāra maḡrūr olma kim
ṭavşan uḥyusın vérür ol gözleri āhū saña
3. dām-ı zülf-i yāra çekdüñ ey göñül cān murḡını
dāne şaçar duymaduñ ol ḥāl-i 'anber-bū saña
4. ey şanem çok yüz görüpdür sen aña aldanma kim
āyīne yoldan geçeni gösterür qarşu saña
5. nice bir güvler düşersin ḥaṇçerine **ṭali'ī**
biñ kez ölseñ bilürin vérmez bir içüm şu saña

482.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. düşmiş 'izāruñuñ yine kāküller üstine
döşenmiş ol gülüñ yine sünbüller üstine
2. ḥālüñ ḥayāli dīde-i giryāndur şanasın
baḥrī-durur ki qarşu yürür güller üstine

480. R. 1969: 100b.

Ṭali'ī fermāyed.

Son beyitte geçen *aḥmed* kelimesine dayanarak müstensih başlığı *Aḥmed fermāyed* olarak atılmıştır.

481. R. 1969: 100b.

Ṭali'ī fermāyed.

482. R. 1969: 101a.

3. serv-i revān olurdı gözüm nūrı gün gibi
sāyeñ düşeydi yüridigüñ yollar üstine
4. ҡalmıř idüm ayakda eger zülfüñ olmasa
yérden bizi götürdi yüzi güller üstine
5. gül yüzüñüñ Һadīsini naql étse **ṭālī'ī**
gülşende cem' olup üşe bülbüller üstine

483.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ol ṭabīb-i dil ü cāndan beni dūr eylediler
ḥaḫ bilür göz göre ben ḥasteyi zūr eylediler
2. bir zamān oldu mürāyiliğ-ile şūfīler
'ayş u nūşuñ adını fış u fücūr eylediler
3. kūyuñı cennete beñzetdi bu kez şā'irler
mā-ḥaşal anda geregince ҡuşūr eylediler
4. şem' ruḥ-sāruña öykündügi'çün 'āşıklar
dizilüp anı ışıqlar gibi nūr eyle[dile]r
5. dün gece **ṭālī'ī** bī-çāre maḥalleñde idi
müdde'iler aluban ara yére ur eyle[dile]r

484.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āsitānuñda dil ü cān murğını ḥāk eyledüm
ḥōş [u] bülend-pervāz oldum yérüm eflāk eyledüm
2. ḥaṭṭ-ı cānān ile göñlüm levḥasını zeyn édüp
ğayrılar naḫş [u] tırāş étdüm güzel pāk eyledüm
3. ḥil'at-i 'ışkuñ géyüp ҡaldum beḳā-yı şevḳ ile
ten libāsın 'āriyyet olduğı'çün çāk eyledüm
4. mülk-i dünyāda şehā dīvāneler sultān imiş
zülfüñe mecnūn olup bu ḥālī idrāk eyledüm
5. ḥamdüli'llāh şām-ı hecre rüz-ı vaşl oldı bedel
zehr-i ҡahrı '**özriyā** şabr ile tiryāk eyledüm

483. R. 1969: 101a.
Ṭālī'ī fermāyed.

484. R. 1969: 101a.
'**Özriyā** fermāyed.

485.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - -

1. tîrûñüñ her zaḥmı dermāndur baña
merhem-i dil rāḥat-ı cāndur baña
2. cām-ı 'ıṣkuñla görüp keyfiyyetüm
ḥalk-ı 'ālem cümle ḥayrāndur baña
3. cānum alup buse vérdügi nigār
çok bahā ile bedāḥşāndur baña
4. yaşı çoğ olsun gözümün her géce
ḥvāb-ı ğafletden nigeḥ-bāndur baña
5. 'ıṣk ile cān terkin étmek 'özriyā
bir nefes vérmekden āsāndur baña

486.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. ayuñ on dördine dönelden berü meh-pāreler
şehir için tokuz tolanur 'āşık-ı āvāreler
2. raḥm édüp ferhāda kan yaş akıdurlar ḥusrevā
ne kadar kim taş bağırlu olsa seng-i ḥāreler
3. tîr-i ğamzeñ ğayra toğrulduḡça sīnemden geçüp
acıyup ey gözleri ḥūnī kan aḡlar yāreler
4. ḥālūñe beñdeş dirilüp fülful-i hindüstān
ıssı od gibi yaḡar baḡrum o yüzi qaralar
5. raḥm édüp 'özriyi öldür déyü her dem cān u dil
a begüm a pādişāhum nice bir yalvaralar

487.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + - -

1. göklere érse yéridür āh [u] feryādum benüm
katı yüksek gözedür çün serv-i āzādum benüm
2. ḥālī olmaz bir nefes dil ḥānesinden derd ü ğam
dest-i kudret miḥnet için urdı bünyādum benüm

485. R. 1969: 101b.
'Özri fermāyed.

486. R. 1969: 101b.
Velehū.

487. R. 1969: 101b.
Velehū.

3. ‘āşık öldürmek saña şîrinden mîrās ise
cân u dil vérmekde ferhād oldı üstādum benüm
4. ğam sipāhîsi hayālûñ hayli dilden gitmesün
pādişāhum taht-gāh olsun ğam-ābādum benüm
5. ger seg-i kūyuñ görüp taḥşîl-i ‘unvân étmeyem
defter-i ‘ışk içre ‘özü olmasun adum benüm

488.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. sākîyâ şun bâde-i şâfi şafâ devrânıdur
şāhid-i gül büstān-ı ‘ālemüñ mihmānıdur
2. şehir[i] toköz tolanurlar géce gündüz ay u gün
mihrüñüñ ey mäh-rû anlar da ser-gerdānıdur
3. hōr bakma pādişāhum ‘āşık-ı dil-ḥaste kim
leşker-i miḥnet re’îsi mülk-i ğam sulṭānıdur
4. unutuldı kışsa-i *ferhād u mecnûn* ḥusrevâ
söylenen dillerde şimdi bendeñüñ destānıdur
5. penbe-i dāğ ile hūn-ı zaḥm ile cismüm görüp
dédi ol āhū ki ‘özü küh-ı ğam kaplanıdur

489.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel – + – – / – + – – / – + – – / – + –

1. zülfüñüñ zencîrine kul eyledüñ şāhum beni
kulluğundan kılmāsun āzād allāhum beni
2. cevri dil-ber ta’n-ı düşmen sūz-ı fūrkat za’f-ı dil
dürlü dürlü derd için yaratmış allāhum beni
3. yakmağa yığmağa yandıрмаğa el bir étdiler
sūz-ı sîne eşk-i dîde âteş-i āhum beni
4. ey refiküm künc-i vaşla yol bulam dérken bu kez
vādî-i hicrāna şaldı baht-ı güm-rāhum beni
5. ‘ālemüñ vîrānesin ma’mūr éderken ‘özriyâ
dest-i mihr ile ḥarāb étdi şehen-şāhum beni

488. R. 1969: 102a.

‘Özü.

489. R. 1969: 102a.

Velehū.

‘AVNİ: *Dîvân*: Hzl. Muhammet Nur Doğan: ‘*Avnî(Fatih) Dîvânı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3142, Kültür Eserleri No. 425, Ankara, V+36 s.(e-kitap). Bu gazelin ilk üç beyti ‘Avnî *Dîvân*’ında yer alan 76. gazele oldukça benzemektedir.

490.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çeşm-i giryānumda ḥālūñ naḫşı ey ārām-ı cān
miske beñzer kim kıvıl vālāda eylerler nihān
2. oḫlaruñ olmasa sīnemde ḫarār étmez göñül
murğ-ı vaḥşīdür dikensüz yérde dutmaz āşiyān
3. ḫāmetüñ 'aksin görüp dīvāne olmışdur meger
kim dem-ā-dem kendüden gidüp aḫar āb-ı revān
4. 'aḫl nā-fermān u sen nā-mihribān u dil esīr
bilmezem yā rab ne tedbīr édeyin ben nā-tüvān
5. ey **sürürī** eyle baş çekdi derūnum şu'lesi
kim eger āh eylesem yanar zemīn ü āsumān

491.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yine bir āşüb-ı şehre mübtelāyam n'eyleyem
bī-dil ü bī-ḫānumān u bī-nevāyam n'eyleyem
2. vaşl içün sa'y étmesem ey dil beni 'ayb étme kim
sevdüğüm sulṭān-ı ḫüsn ü ben gedāyam n'eyleyem
3. itlerin gördükçe yüz sürüp tev[ā]zu' eylesem
dōstlar 'ayb étmeñüz kim āşināyam n'eyleyem
4. ey beni ol zülf-içün n'içün dīvānesin déyen
ihtiyārum yok giriftār-ı belāyam n'eyleyem
5. ḫānde bir meh-pāre görsem secde-i şükr eylerem
ey **sürürī** ṭālib-i nūr-ı ḫudāyam n'eyleyem

490. R. 1969: 102a; Sürürī: *Dīvān*: G. 354.

Sürürī Çelebi.

1a giryānumda: pür-ḫūnumda; naḫşı: 'aksi *Dīvān*.

3a 'aksin: servin *Dīvān*.

4 Bu beyit *Dīvān*'da yer almamaktadır.

5a ey sürürī eyle baş çekdi derūnum şu'lesi: sūz-ı 'ışkıyla sürürī şöyle oldum āteşi *Dīvān*.

491. R. 1969: 102b; Sürürī: *Dīvān*: G. 314.

Sürürī.

1b bī-dil ü bī-ḫānumān u bī-nevāyam: pür-cefādur ol anuñ'çün pür-belāyam *Dīvān*.

2a vaşl içün sa'y étmesem ey dil beni 'ayb étme kim: vaşlına vaşl içün sa'y itmedüğüm dilberüñ
'ayb olmasun *Dīvān*.

3a yüz sürüp tev[ā]zu' eylesem: iḫrām itdügüm 'ayb eylemen *Dīvān*.

3b 'ayb étmeñüz kim: anlarla daḫı *Dīvān*.

4 Bu beyit *Dīvān*'da yer almamaktadır.

5a ḫānde bir meh-pāre görsem secde-i şükr eylerem: zülfı ucuñdan cünūnum eskidür olmaz
'ilāc *Dīvān*.

5b ey **sürürī** ṭālib-i nūr-ı ḫudāyam n'eyleyem: ey **sürürī** aña çokdan mübtelāyam *Dīvān*.

492.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. veh ki an etdrme in amze-i cdsına
baqlamış sir ile mjgn anerin pehlsına
2. 'aql u cn u dil ser--ser bendelerdr bende hem
dil-bern am-ber-am olmuş 'anbern gssına
3. dest-gr olmaz sana tesbn ey zhid eger
baqlamazsan zlfinn cnı mselsel msına
4. gzlermden zge kimse vrmedi bir atre şu
knc-i amda n-tvn almış gnl şayrusına
5. ey **srr** dyim eyler alyklar scd
şret-i demde ol mhun am- ebrsına

493.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ldgmden şora dikmezlerse şinem kını
yandurur gl teg dernum sz abrm kını
2. dehr eger sa'd olmaa omazsa batum kevkebin
ser-nign dem adeng-i h-la eflkını
3. cn alırken amzesi eşmm dutamaz yaşını
kim yeer ceng olsa merdm-zdenn lkını
4. fikr-i zlfnle aytum zehr-i mr olmadadur
h eger nş tmeyem şrn lebi tirykını
5. şayd olaldan **srr** tek gzi hsına
h kim boynumda baqlu grmedm fitrkını

492. R. 1969: 102b.

Veleh.

Bu gazel Srr *Dvn'*nda bulunmamaktadır.

493. R. 1969: 102b.

Veleh.

Bu gazel Srr *Dvn'*nda bulunmamaktadır.

494.

Meḥ'ülü fā'ilātü meḥ'ülü fā'ilün
Muḥārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. yaş dökdi gözlerüm bakıcaḵ sīne dāḡına
ḡayli çoḡ aḵçe düşdi erenler çerāḡına
2. ḡüşını saḡır eyledi şeb-nem ḡülini terk
feryād-ı bülbul érmese ṭañ mı ḡulaḡına
3. mecnün neḡāre ḡılmaḡ-içün ḡanlu yaşınıñ
beñzetdi her ḡabābını leylī otaḡına
4. bir serv boylu muḡ-beçe mey-ḡānede iken
aḡıtdı ḡalkı şu gibi kendü ayaḡına
5. rūy-ı nigāra öyküneli ḡül ḡayāliyā
şu ḡoydı ebr ḡülşen-i dehrüñ ocaḡına

495.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çeşm-i giryānumda ebrüñüñ ḡayāli bī-ḡümān
māh-ı nevdür kim şafaḡ içinde olmuşdur 'ayān
2. olıcaḵ ḡanlu yaşumdan çihre-i zerdüm benüm
bitire ḡāk-i mezārum üzre mīr-i 'āşıḡān
3. ḡāme-i tīrūñle yazmaḡa maḡabbet nāmesin
sūrḡ ile zaḡmum devātı pürdür ey ḡaşı kemān
4. serv ü ḡül şanmañ ḡörinen ḡadd ü ḡaddi yādına
sīnesine dāḡ urup çekdi elifler būsitān
5. rāvī ilterse ḡaramana ḡayālī şı'rüñi
bula nazm-ı rūḡ-baḡşuñdan nıḡāmī tāze cān

494. R. 1969: 103a; ḡayālī: *Dīvān*: G. 465.

ḡayālī fermāyed.

2a ḡülini terk: şuyı ḡülin *Dīvān*.

3a yaşınıñ: yaşıñ *Dīvān*.

4a iken: bugün *Dīvān*.

5a öyküneli: öykünmeli *Dīvān*.

495. R. 1969: 103a; ḡayālī: *Dīvān*: G. 381.

Velehū.

2a olıcaḵ: öliceḵ *Dīvān*.

3a ḡāme-i tīrūñle yazmaḡa: yazmaḵ için ḡāme-i tīrūñle miḡnet *Dīvān*.

4a şanmañ: şanma; ḡaddi: ḡaddin *Dīvān*; ḡörinen: ḡörünen R. 1969.

5a ilterse: ittirse *Dīvān*.

496.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerümden ağıdı deryālar gibi yaşum benüm
dōstlar çok nesne gördi oñmaduk başum benüm
2. geçmek-içün seyl-i eşkümden hayālün 'askeri
bir direklü iki gözlü köpridür başum benüm
3. her gece altun beñeklü āsumāniler géyer
işbu çarh-ı pīre-zen olmışdur oynaşum benüm
4. ben gedā ğurbet diyārında kalurdum yalıñuz
miñnet ü derd ü belā olmasa yoldaşum benüm
5. ey felek toğuz tolu cām içmeyince bu **selīm**
devr içinde olmadı kimse ayakdaşum benüm
6. baña dérler kim bütün 'oşmān ili mülkler senün
kāfirem ger var ise içinde bir taşum benüm

497.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. yaşum hecründe cūy-ı āba beñzer
gözüm ol ābda [kim] gird-āba beñzer
2. sücūd étdüm çü gördüm yolda izün
kim ayağun izi mihrāba beñzer
3. başun mışr-ı melāhat ser-veridür
anun'çün hācibü'l-hüccāba beñzer
4. cihāna i'timād étme igende
ki bu 'ālem hayāl-i hūāba beñzer
5. hayāl-i zülfi çeşmümde **selīmī**
deñizde şayd için kullāba beñzer

496. R. 1969: 103a.

Sulṭān Selīm Hān 'Aleyhi'r-raḥme ve'r-rıdvān.

497. R. 1969: 103b.

Selīmī.

498.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dil yüzün ʔal'atinün pertevini mäh bilür
seni cân mülkine ey cân u cihân şāh bilür
2. ben ʔuluñ hālını ey şāh bilür-iseñ n'ola kim
şāh olan ʔullarınun hālını geh gāh bilür
3. ben ne hāl-ile firāʔ odına yandüğümü āh
āhumun sırrına her kim ola āgāh bilür
4. gerçi kim ʔāh-ı cefādur zeʔanuñ ʔāh[ı] velī
dıl-i dīvāne anı kend'özine cāh bilür
5. **cem** neler çekdüğünü derd ü firāʔuñla senün
n'edelüm bilmez iseñ ey şanem allāh bilür

499.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nice bir nāz édersin şol ğamze-i ğammāz-ıla
nāzdan gel vazgel yaʔduñ bizi ol nāz-ıla
2. dest-ġır olmazsa luṭfuñ āşiyān-ı vaşluña
murġ-ı dıl hergiz erişmez ey perī pervāz-ıla
3. bu dıl-i nālānı zülfüñden n'ıçün dūr eyledün
çün şikār almaʔda lāzımdur ceres şehbāz-ıla
4. perde-i 'uşşāʔda çün būselik étdün ʔarār
muṭribā āteş düşürdün cānuma ol sāz-ıla
5. nāle vü efġān çıñratdı dılā çün ʔās-ı 'ışʔ
vaʔtidür ey **cem** ki rāzuñ déyesin āvāz-ıla

498. R. 1969: 103b; Cem Sultān: *Dīvān*: G. 87.

Cem Sultān fermāyed.

1b cân u: cân-ı *Dīvān*.

4a zeʔanuñ: zenaḥuñ *Dīvān*.

5a senün: müdām *Dīvān*.

499. R. 1969: 104a; Cem Sultān: *Dīvān*: G. 278.

Cem fermāyed.

1a édersin: idesin *Dīvān*.

3b almaʔda: olmak da *Dīvān*.

500.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kaşlaruñdan gördi mähüm ğurre ğarrālanmağı
şaçlaruñdan öğrenür sünbül muṭarrālanmağı
2. leyli-i zülfüñ beni zencire bir dem çekmese
gösterürdüm şevk-ile mecnūna şeydālanmağı
3. hūb mihmāndur hayāl-i yār istiḳbāl édüñ
tiz çıkuñ ey cān u dil koñ āhir oyalanmağı
4. sen dil-ārālīk yolın 'ālemde bünyād étmeseñ
'ālemüñ maḥbūbı duymaz idi dil-ārālanmağı
5. vaşf-ı hüsnüñde ḥadīdī okısun rengin ğazel
bülbul-i güyā kıosun gülşende güyālanmağı

501.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Muzāārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. çeşmüñ gibi bulunmaya bir tākat uğrusı
ger cem' olursa yetmiş iki millet uğrusı
2. ta'n étme 'āşıka yūri şūfī senüñ gibi
çokdur cihānda loḳma için şūret uğrusı
3. dervīş olmadan daḥı şatar meşīḥatin
her boğazından aşılāsı kisvet uğrusı
4. la'lüñ ṭabībe şordı [o] dil-ḥaste bilmedi
girmiş [meger] şūrete bu şihḥat uğrusı
5. şī'rüñ kemāle érđi ḥadīdī ferāġat ét
'ālim muḳallid oldı cihān şan'at uğrusı

502.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey gönül ḥāk-i reh-i cānān olayduñ ola mı
ya'nī tāc-ı devlet-i şāhān olayduñ ola mı

500. R. 1969: 104a.

Ḥadīdī fermāyed.

Son beyitte geçen *vaşf* kelimesine dayanarak müstensih başlığı *Vaşfī fermāyed* olarak atmıştır. Başlığın yanlış atıldığını anlayan bilinmeyen bir kişi kurşun kalemle *Vaşfī* kelimesinin üzerine çarpı işareti atarak *Ḥadīdī* yazmıştır.

501. R. 1969: 104a.

Ḥadīdī fermāyed.

502. R. 1969: 104b.

2. baş koşup bâzîçe eylersin dilâ her tıfl ile
saķaluñ aĝarduĝınca oĝlan olayduñ ola mı
3. tîr-i ĝamzeñ gezle gözle düşmenüñ iki gözin
‘âleme rüstem gibi destân olayduñ ola mı
4. rindi sen maĥbûb u meyden men’ édersin zâhidâ
bulduĝuñ yoldan çıkar şeytân olayduñ ola mı
5. şî’r-i şîrîn ile sen meşhûr-ı ‘âlemsin bugün
ey **ĥadîdî** rûmda selmân olayduñ ola mı

503.

Fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ĥal’atüñ cennet dudaĝuñ selsebîl ırmaĝıdır
‘ârîzuñda ruĥlaruñ şu içre gül yapraĝıdır
2. yüz şuyın kūyuñda ister döke kara yérler
göñlümi anda çeken yâ şuyı yâ topraĝıdır
3. ‘ışķ odına cân vérür ‘âşık geçer zâhid velî
dûzahı zâhidlerüñ ‘âşıkларуñ uçmaĝıdır
4. serv-kaddüñüñ ĥayâli ‘ışķ şulbinde ‘alem
âhum odı şu’lesi ol şancaĝuñ bayraĝıdır
5. aķduĝınca eşķ-i çeşmüm dilde artar tâb-ı ‘ışķ
gözlerümüñ yaşı gûyâ ol çerâĝuñ yaĝıdır

504.

Fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şubĥ-dem ĥayl-i nücûmı kıldı târâc âfitâb
lâcüverdi taĥta geçdi géydi zer tâc âfitâb
2. kâküli ucında ruĥ-sârın gören yâruñ şanur
édinür zülfin göge çıķmaĝa mi’râc âfitâb
3. ruĥları-y-la alnına yâruñ güneşdür dér idüm
olsa idi ger göĝüñ yüzinde birkaç âfitâb

503. R. 1969: 104b; İbn-i Kemâl: *Dîvân*: G. 51.

Min Maķâlât-ı Efďalı’-ı Zürefâ ve Ekmelü’l-Fuşaĥâ Kemâl Paşa-zâde Raĥmetu’llâhi ‘Aleyh.

1a dudaĝuñ: tudaĝuñ *Dîvân*.

3a geçer: kaçar *Dîvân*.

4a şulbinde: ĥaylinden *Dîvân*.

504. R. 1969: 104b; İbn-i Kemâl: *Dîvân*: G. 21.

Kemâl Paşa.

1a ĥayl-i: ĥayli *Dîvân*.

3a yâruñ: yüzüñ *Dîvân*.

4. penbe-i ebr ile taldurmağa çarhuñ pisterin
yāy édüp kavv-ı kuzahdan oldı hallāc āfitāb
5. kase ile kūyuñı rüz eylemezdi her seher
h^v[ā]n-ı hüsnuñe senüñ olmasa muhtāc āfitāb

505.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zāhir oldı gün yüzüñ āyīne-i eflākden
gitdi eşküm şeb-nemi bu dīde-i nem-nākden
2. şeb-nem-i eşküm gibi yerde düşürmişdi felek
érdi mihruñ pertevi kaldurdu bēni hākden
3. sīnemi şemşīr-i hasret eyleyelden çāk çāk
pertev-i mihruñ düşüpdür göñlüme her çākden
4. luţfuñuñ bārānıdur ser-sebz éden cān gülşenin
nesne bitmez hākden yağmayıcak eflākden
5. ol şeh-i hüsnuñ yolında cān fedā étdi göñül
şakınur şimdi fedāyī déyü ol bī-bākden

506.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. lāle lebün şafāsına elde ayak dutar
nergisle gül cemende saña göz kulağ dutar
2. sen serv-kaddüñ ayağına étmege nişār
gül elde içi zer tolu la'līn tabağ dutar
3. 'aks-i hilāl[i] düşse şuya dér gören anı
peyk-i revāne çekmege elde nacağ dutar
4. gamzeñle çeşmüñi gören aydur ki şakınuñ
bir mest-durur elinde yalıncağ bıçağ dutar
5. sākī rakībe şunma ayağı döker yere
ne dutsa ol eli kurıyası şolağ dutar

505. R. 1969: 105a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 51.

Kemāl Paşa.

Bu şiirin başlığı *Fedāyī* olarak atılmıştır.

1a eflākden: idrākden *Dīvān*.

3a eyleyelden: eyledi çün *Dīvān*.

506. R. 1969: 105a.

Velehū.

Bu gazel İbn-i Kemāl *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

507.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. nergis gözüñüñ ħastesidür beñzi şararmış
lâle lebüñüñ teşnesidür bağıı kıararmış
2. sezmiş ki lebün cāmı ile başları ħōşdur
gülşende şabā lâlelerüñ ağzın ararmış
3. ħaţtuñ ħam-ıla cān verenüñ maķberesinde
otlar ki bite her biri bir derde yédermiş
4. la'lüne ne keyfiyyet ile érdi déyüben
şīşe ağız ağıza vérüp cāma şorarmış
5. çeşmümün **hevesī** nergisün uyħusını almış
yollara bakup kıalmağ-ıla gözi kıararmış

508.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kıanımı dökmek diler ol çeşm-i ħün-ħvāruñ senün
cānumı almak diler la'l-i şeker-bāruñ senün
2. serv-ķaddün sāyesinde ħuşşadan āzād idüm
başuma oldu [belā] zülf-i siyeh-kāruñ senün
3. zülfün uyup bile gitmişdi dönüp geldi yine
siħr ile başın çevürdi çeşm-i şehħāruñ senün
4. biñ kez artuķ va'de-i mihr aldı ağzından gönül
vay n'olaydı zerrece olayduñ iķrāruñ senün
5. sözler ħhām éder her söz ki ağzuñdan çıkar
şī'rler iş'ār éder bu nazm-ı eş'āruñ senün

507. R. 1969: 105a.

Hevesī fermāyed.

508. R. 1969: 105b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 175.

Kemāl Paşa-zāde fermāyed.

Yazmada başlığı Ca'fer fermāyed olarak atılan bu gazel Kemāl Paşa-zāde'ye aittir.

1a dökmek: içmek *Dīvān*.

4b olayduñ: olaydı *Dīvān*.

5a sözler: sözlerüm *Dīvān*.

5b şī'rler iş'ār éder bu nazm-ı: sözlerüm iş'ār ey dil bu *Dīvān*.

509.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. cān murādı kūy-ı dil-berde gedālīkdur baña
kūy-ı dil-berde gedālīk pādişālīkdur baña
2. zülfüñ ucından göñül düşdi belā zencirine
hep belā başı senüñle āşinālīkdur baña
3. bulmadumsa bāğ-ı vaşluñdan n'ola berg-i nevā
kūy-ı 'ışkuñda ğaraż çün bī-nevālīkdur baña
4. bir nefes kūyuñ yaqasın komasam elden n'ola
kim cihānda hōş gelen ancağ buralīkdur baña
5. ol kadar bālā belāsından nice bulam ḥalāş
çün naşīb olan ezelden mübtelālīkdur baña

510.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. her şadā kim zāhir olur tīşe-i üstāddan
bir eşerdür taşda qalmış nālīş-i ferhāddan
2. ruḥları şem'ine cān yakmağda ey pervāne sen
baña şākird ol ki dērler şan'atı üstāddan
3. ne biter dērsin göñül qaddinden ol sīmīn-berüñ
kimse ber yemiş degüldür serv ile şimşāddan
4. şandılar kopdı kıyāmet tağlar qaldurdu baş
dil-berüñ kūyında olan nāle vü feryāddan
5. biñ raķībūñden geçer dil bir seg-i kūyuñ görüp
kişiye bir āşīna yegdür hezārān yāddan

509. R. 1969: 105b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 8.

Kemāl Paşa-zāde.

3a bulmadumsa bāğ-ı vaşluñdan: bulmasa bāğ-ı vişālūñden *Dīvān*.

5a kadar: kad u; bulam: olam *Dīvān*.

510. R. 1969: 105b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 240.

Velehū.

1b nālīş: nāle *Dīvān*.

2a ey pervāne sen: dil pervānesin *Dīvān*.

3a ne biter dērsin: ne bite dirseñ *Dīvān*.

3b ber yemiş degüldür: yemiş yimemişdür *Dīvān*.

5a görüp: bulup *Dīvān*.

511.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ğamzeñüñ hañçerleri zaḥmın dehānum şandılar
şu'le çıkdı āteş-i dilden zebānum şandılar
2. ğamzeñ oķı zaḥmınuñ kanı aķarken gördiler
gül yüzüñe karşı çeşm-i ḥūn-feşānum şandılar
3. bī-ḥōd oldum yār gitdükde gözüm merdümeleri
üstüme ağlaşdılar kim çıkdı cānum şandılar
4. bād-ı āhumdan çün oldı tāb-ı zülfüñ bī-ķarār
şalınur boynuñda cān-ı [nā]-tūvānum şandılar
5. cūy-bārı gördiler aķar kenār-ı servde
ayağuña yüz sürer eşk-i revānum şandılar

512.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. nice doynca görem sen gül-i nāzük-bedeni
kendü kirpügüm olupdur baña gözüm diken
2. zülf-i meftūn kaçan boynına kōlın dolaya
ġayretinden yaķasın çāk kılar pīreheñi
3. çıķmasun āhum odı aġzumı açdurma benüm
yaķmasun sūz-ı derūnum seni söyletme beni
4. cān vérür bülbül-i dil görmezse gül yüzüñi
döyemez hecrüñe cānum seven ölsün mi seni
5. baġrumı ney gibi deldüñ ķomadüñ nāle kılam
ne imişsin yine uğramışam ey vāy meni

511. R. 1969: 106a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 72.

Velehū.

4a tāb: mūy *Dīvān*.

512. R. 1969: 106a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 343.

Velehū.

1a doynca: tūynca *Dīvān*.

2a zülf-i meftūn: zülfi meftūli; dolaya: tōlaya *Dīvān*.

5a baġrumı ney gibi: ney gibi baġrumı *Dīvān*.

513.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hey ne tîr-endâz olur şol çeşm-i hûn-rîzûñ senüñ
hey ne çâpük-bâz olur zülf-i dil-âvîzûñ senüñ
2. düşdüñ ey zâhid lebi yâdı-y-la âhîr bâdeye
kanı miskîn bunca yıllar zühed ü perhîzûñ senüñ
3. mülk-i ğamda husrevem şîrîn-lebüñ yâdı-y-la ben
yaşumı gül-gün édelden zülf-i şeb-dîzûñ senüñ
4. gösterür tiryâk şatar zehr-i mârdan zülfüñüñ
hey ne şîrîn-kârdur la'l-i şeker-rîzûñ senüñ
5. dutdı âfâkı ser-â-ser nice efġân édesin
nâle-i şeb-gîr ile âh-ı seher-hîzûñ senüñ

514.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Muẓārî - - + / - - + + / + - - + / - - + -

1. gözden bıraġdı hışm édüp âh ol güzel beni
gözlerse vaġtidür n'ola çeşm-i ecel beni
2. mecnûn gibi hikâyet édüp ser-güzeştümi
meclis-be-meclis eylesün éller meşel beni
3. leyli-i zülf-i dil-bere dîvâne olmaġa
mecnûn birine vérdi bu dünyâ bedel beni
4. her bâr u cevri-yâr ile deng olduġum bu kim
bâr-ı cefâya gördi bu devrân maġall beni
5. ser-pâ-bürehneyem reh-i 'ıřkuñda dil-berâ
barmaġla gösterürse 'aceb midür el beni

515.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. göñlümi her şeb hayâl-i zülf-i ra'nâlar tutar
müşkil oldı bu diyârı bî-ser ü pâlar tutar

513. R. 1969: 106a.

Velehü.

Bu gazel İbn-i Kemâl *Dîvân'*ında bulunmamaktadır.

514. R. 1969: 106b.

Velehü.

Bu gazel İbn-i Kemâl *Dîvân'*ında bulunmamaktadır.

515. R. 1969: 106b; Vişâlî.

Velehü.

Bu gazel *Türki-i Basît ve Aydınlı Visâlî'nin Şiirleri* adlı eserde bulunmamaktadır.

2. yārı nergisler içinde gördüğümce şanuram
çevresin şey'li'llāh için şāhuñ a'mālar tutar
3. 'andelībūñ ağladuğça kanlu yaşın silmege
verd-i aḥmer elde miskīn surḥ vālālar tutar
4. bağlagıl boynuma zülfüñ bendinüñ meftūnını
kim düşelden 'ışka her dem bēni ḥummālar tutar
5. ruhlaruñ vaşfın **vişālī** söylese rengīn ü ter
mülket-i rūmı ser-ā-ser şī'r-i ğarrālar tutar

516.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey göñül ol bī'vefā dil-dārı n'eylersin añup
ol seni untdı sen ol yārı n'eylersin añup
2. ḥüsn-i yāruñ 'āşık-ı zār iledür ra'nālğı
būlbül-i şūrīdesüz gül-zārı n'eylersin añup
3. göz yaşinsuz olma ḥüsn-i yāra ey dil müşteri
elde sīm olmayıcağ bāzārı n'eylersin añup
4. sen melāḥat şuffesinde dāyimā mesrūr iken
kūşe-i ğamda dil-i bīmārı n'eylersin añup
5. ey **kerīmī** baña yétmez mi benüm göynüklerüm
oda yansun defter-i eş'arı n'eylersin añup

517.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

I

1. ey zārāfet mecma'ı baḥr-i vefā
2. ey leṭāfet menba'ı kân-ı seḥā
3. sem'ine hātıfden érdi bir nidā
4. kim göñülde tutduğıındur muştafā

II

1. çeşmi zālim ğamzesi cellāddur
2. şīve fenninde katı üstāddur
3. şimdi akşā-yı murāduñ ḥusrevā
4. bir lebi şīrīn adı ferhāddur

516. R. 1969: 107a.

Kerīmī fermāyed.

517. R. 1969: 107b.

[Fakīrī]

XVI-4'te geçen ifadeye göre *Fakīrī*'ye aittir. Murabba' şeklinde yazılmış Şehr-engiz'e benzemektedir.

- III
1. hamdüli'llāh ṭāli'üñ mes'üddur
 2. kim yüzi āyīne-i maṣṣūddur
 3. zāhir étme vaṣf-ı ḥüsnin ol mehüñ
 4. kim lisān-ı ḥāl ile maḥmūddur
- IV
1. ḥalk-ı 'ālem görmege müştāḳdur
 2. ḥüsn ile kim şöhre-i āfāḳdur
 3. āsitānı kıble-i 'uṣṣāḳdur
 4. şol güzel kim ism ile ishāḳdur
- V
1. eşigidür ḥaste-diller mesnedi
 2. mülk-i ḥüsnüñ olupdur ser-āmedi
 3. āfitāb-ı ḥüsnine édüp nazarı
 4. kāfir olsun her ki sevmez aḥmedi
- VI
1. mülk-i ḥüsnüñ bende vü āzādesi
 2. oldılar hep 'aşık-ı dil-dādesi
 3. la'l-i şīrīnin görüp ferhād-veş
 4. ben de oldum ḥusrevüñ üftādesi
- VII
1. gerçi tutduñ bir şanem göñlüñde sen
 2. serv boylu yüzi gül gönca-dehen
 3. līk kimdür déyeyin ol sīm-ten
 4. şīvesi çok mihri yok ismi ḥasen
- VIII
1. mihr ü meh gün yüzünüñ şermendes
 2. cān u dil sünbül şacı efgendes
 3. 'arz éder 'aşıklara biñ dürlü nāzesi
 4. şīve bile dervīşüñ bir ḥandes
- IX
1. taḥt-ı dilde ser-ver-i ḥübāndur
 2. mıṣr-ı ḥüsne yūsuf-ı ken'āndur
 3. āfitāb-ı 'ālem-ārādur yüzi
 4. şol güzel kim ism-ile keyvāndur
- X
1. bile gitsün n'ola kārūñ ḥāşılı
 2. ḥırmen-i ḥüsniñde 'ömrüm ḥāşılı
 3. efḍal-i 'ālem geçinürsin bugün
 4. var ise sevmiş seni ey dil fāzılı
- XI
1. bende-i 'uṣṣāḳa 'özr-ḥvāhdur
 2. rūm elinde bir müselleḥ şāhdur
 3. ṭañ mı rüşen olsa göñlüm ḥānesi

4. sevdüğüm kim şimdi nūru'llāhdur
XII
1. meskenüm çün zülfüñüñ zencīridür
2. kara başuma ne gelse yéridür
3. göreyin söyle kemāli pīr olsa
4. ol şanem kim ismi anuñ pīrdür
XIII
1. nice sevmesünler ol dil-bercigi
2. mülk-i hüsnüñ ol-durur ser-vercigi
3. hātıruñda tutduğundan añladum
4. ey gönül sevmişsin iskendercigi
XIV
1. dédüm olsun yoluña cānum sebīl
2. güldi dédi innehu şey'ün kalīl
3. ka'be hākkı-çün şafā-yı cān vérür
4. añduğumca göñlüme nām-ı halīl
XV
1. olalı abdāl-ı 'ışk[a] şā hüseyn
2. kerbelā-yı gāmda dédüm vā hüseyn
3. tekke-i gāmda yezīdūñ rağmına
4. çekmişem sīnemde şekl-i yā hüseyn
XVI
1. zülfüñ aç göster ruḥ-ı tābendeñi
2. rüşen eyle ben dil-i efgendeñi
3. defter-i 'uṣṣāka 'unvān eyleyen
4. sensin ey şāhum **faķīrī** bendeñi
XVII
1. çeşm-i bīmārına olma haste-dil
2. éy degül vérmek kişi bed-meste dil
3. lebleri dārü's-şifāsını görüp
4. var ise 'abdīyi sevmiş haste-dil
XVIII
1. 'aynuña getirme gayrı dil-beri
2. añma ol meh-rū katında aḥteri
3. āsitānında yūri ol çākeri
4. ey gönül ger sevdüñ ise ḥayderi
XIX
1. déyesin göñlünde kin ey ḥōş-nihād
2. işidüp rūḥ-ı revānuñ ola şād
3. devlet-i hüsnini ḥaḳ étsün ziyād
4. şol güzel kim ismidür anuñ murād
XX
1. cān-ı 'āşık gāmzesi mecrūḥıdur
2. la'l-i nābı haste-diller rūḥıdur
3. seyl-i eşkümden beni éden ḥalāş

4. sevdüğüm 'ömrüm efendüm nūhıdır
XXI

1. tekye-i 'ışkuñ dil abdālı gibi
2. ğıll u ğışdan şimdi hep hālī gibi
3. çekdi sīnem üzre şekl-i zū'l-fekār
4. sevdügi şimdi 'alī bālī gibi
XXII

1. kadr ile günden güne bulsun kemāl
2. mihr-i hüsnüñ görmesün hergiz zevāl
3. ger gülüñ ortasına şu kuysalar
4. zāhir olur baña étdüğüñ su'āl
XXIII

1. hüzn ü ğamda göricek başum benüm
2. derd ü ğamla tutdı él yaşum benüm
3. baħr-i ğamda fülk-i ten ğarķ olmadan
4. gel hızrlık eyle ilyāsum benüm
XXIV

1. kimi husrev kimi selmānı sever
2. her gedā bir şāh sulţānı sever
3. hāţıruñda tutduğıñdan añladum
4. göñlüñüz şimdi süleymānı sever
XXV

1. geçdi başuña sa'ādet efseri
2. mülk-i 'ışkuñ şimdi sensin ser-veri
3. 'aynuña gelmez cihān dil-berleri
4. var ise sevmişsin ey dil ca'feri
XXVI

1. leblerüñdür haste göñlümüñ emi
2. eşk-i çeşmümdür gözüümüñ hem-demi
3. leblerüñde hāl-i miskīnüñ görüp
4. tutduğıñdur añladum beñli memī
XXVII

1. déyeyin göñlüñdekini kimdür
2. hüsn ile meşhūr-ı heft-iqlīmdür
3. kıble haķķı yüzüñe édüp nazār
4. ka'be haķķı bildüm ibrahīmdür
XXVIII

1. bezm-i meyde geh kadeħ la'lüñ öper
2. qarşumuzda geh kuçar bélüñ kemer
3. bu ğam ile kalmadı şabr u mecāl
4. göñlümüzde şimdi var fikr-i sefer
XXIX

1. kūy-ı ğam bir āsitān 'ālemidür
2. göñlümüz ol tekyenüñ abdālıdır
3. déyeyin göñlüñdekini ey 'azīz

4. mısr-ı hüsnuñ şāhı yūsuf bālidür

XXX

1. tekke-i 'ıṣkuñ belādur ḥākimi
2. nār-ı āhum şem'ı nāle kâyimi
3. kısmet-i rûz-ı ezeldür çāre ne
4. göñlüm abdālına sevmek kāsımı

518.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. mihr-i hüsnuñden boz gözler ba'īd olsun begüm
ṭālī'üñ ferḥunde vü baḥtuñ sa'īd olsun begüm
2. kılıcuñ keskin atıñ yügrük zamāne çākerüñ
devletüñ pāyende vü 'ömrüñ mezīd olsun begüm
3. senden umarsa raḳīb-i rû-siyeh cān devletin
aña bir tiğ ur ki cāndan nā-ümīd olsun begüm
4. sen ḥasansın ḥüsn-i ḥulķı-y-la şehā olduñ ḥüseyn
saña yavuz kaşd éden kimse yezīd olsun begüm
5. el götürmişdür **mu'īdī** baş açuk eyler du'ā
kim géceñ kadr u günüñ nev-rûz-ı 'īd olsun begüm

519.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - - + + / + - - + / - - +

1. kânün-ı 'ıṣk u şan'atı cānāna yazmışam
ḥikmet mes'elesin varaḳ-ı cāna yazmışam
2. yazdum lebüñ devātını cān beyāzına
rengin laṭīfedür ki gülistāna yazmışam
3. zülfüñ hevāsına düşeli surḥ-ı eşk ile
ğam sözlerini levḥ-i perīşāna yazmışam
4. pervāneler gibi añıcaḳ şevķ-i hüsnuñi
bir şevķ geldi kuluña kim yana yazmışam
5. cānā **mu'īdī** yazduğı cevher gazelleri
altun kalemle defter ü dīvāna yazmışam

518. R. 1969: 110a.

Min Kelām-ı Ekmelü's-Şu'arā ve Efḍalü'z-Zurefā Sellemehu'llāh el-Ḳalkāndelenī.

519. R. 1969: 110b.

Mu'īdī fermāyed.

520.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --+ /+--+ /+--+ /+--

1. merdümeleri şanma kim surhın ezerler
dıl-dāra ciger ıanı-y-la nāme yazarlar
2. āh ol ruh u ol ıān-ı zenaḥ-dānuñ elinden
yüze gülüp ardumca velī kıyu kıazarlar
3. sevdā-yı ser-i zülfüñ-içün hıızr ile ilyās
dīvāne olup ıağ ile ıaşlarda gezerler
4. sāķilerümüz her kıadeḫe zehr ezer olmuş
kıorkıum bu ki ġāfil nice miskīni ezerler
5. dīvāne **mu'īdī**yi kıabül eylemez a'dā
şı'r okıyamazlar da hemān beyti bozarlar

521.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+-- /-+-- /-+-- /-+-

1. baş egüp zencīr-i 'ışķa bendeyem bir şāh içün
veh ki tīre şām olupdur ġündüzüm ol māh içün
2. hecr ile cān vérdüğüm bilmez daḫı dıl-ber benüm
luṭf édüp 'arz eyle ḫālüm ey refīķ allāh içün
3. āh şāhum yazdı ġamdan añla her dīvāra kim
āh u eġāndur hemīşe 'ādetüm sen şāh içün
4. bir ġün ol kebg-i ḫıramānı şıķār édem déyü
ķāmetüm ıāķī-kemān oldu ḫadeng-i āh içün
5. ıünkü kıapuñda **mu'īdī** oldu itüñ gibi ḫōr
ġam yémez şımden ġerü 'ālemde 'ızz ü cāh içün

522.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+-- /-+-- /-+-- /-+-

1. bāğ-ı cāndur bezm-i mey zerrīn-ķadeḫler ġül yéter
bülbül olmuşdur şurāḫī kıulķul u ġulġul yéter
2. cām-ı ġül-ġünü gider sāķī ġetürme ortaya
bizi bī-hüş étmege şevķ-i cemālün mül yéter

520. R. 1969: 110b.

Velehū.

521. R. 1969: 110b.

Velehū.

522. R. 1969: 111a.

Mu'īdī fermāyed.

3. serv-ḳadler çok velīkin sen gereksin ey perī
būsitānından cihānuñ ādeme bir gül yéter
4. gülşene varmağa yokdur ihtiyācum kim baña
dāğ-ı sīnem lāleler dūd-ı dilüm sünbül yéter
5. yār édinme düşmeni şaḳın **mu'īdī** var iken
dōstum maḳbūl olıcaḳ kişiye bir ḳul yéter

523.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + ---/ + --- / + ---

1. mey-i nābuñ 'aceb hāşiyyeti var
kim içerse başında devleti var
2. boyuñı beñzedürse serve nergis
nazarsuzdur gözinde 'illeti var
3. terahḫum olmaz imiş ḫüsn içinde
bu iḳlīmüñ ne ṭurfe 'ādeti var
4. çün mecnūn gitdi nevbet baña degdi
belī her kişinüñ bir 'ādeti var
5. **mu'īdī**yi ḳapuña ilter iseñ
saña yérden göge dek minneti var

524.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + ---/ + --- / + ---

1. baş egdüm zülf-i 'anber-fāma ḳarşu
kişi miskīn olur aḫşāma ḳarşu
2. gözüñ altında gören ḫaddüñi dér
gül açılmış iki bādāma ḳarşu
3. belürdi çün ḫaṭuñ süzme gözüñi
uyumak iy degül aḫşāma ḳarşu
4. görüp māh-ı ruḫuñ açıldı göñlüm
sevinür tıfl olan bayrāma ḳarşu
5. **mu'īdī** ḳuluñı āḫir unutduñ
ezel gerçi gelürdi nāma ḳarşu

523. R. 1969: 111a.

Velehū.

524. R. 1969: 111a.

Velehū.

525.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --+ /+--+ /+--+ /+--

1. çün oldı lebüñ çeşme-i hayvāna ber-ā-ber
her buseñi tutsam yaraşur cāna ber-ā-ber
2. öpüşdi sākī tolu başında bizüm ile
ol şüh bir iş étdi yine kıana ber-ā-ber
3. başına ber-ā-berdür anuñ zülfine baş eg
rif'atde olupdur meh-i tābāna ber-ā-ber
4. derd ile bir āh étdi gönül kim göge çıkdı
kaldurdu livā-yı ğam[1] keyvāna ber-ā-ber
5. pervāne oda düşdi **mu'īdī** ğam-ı 'ışka
cān vērdu iki 'āşık u dīvāne ber-ā-ber

526.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ey şabā nāme-i şevkum yūri cānāne ilet
murğ-ı dil-ḥaste selāmın gül-i ḥandāna ilet
2. dil ü cān derdini dil-dāra varup 'arz eyle
ḥaberin zerrelerin mihr-i dıraḥşāna ilet
3. kuḥl içün gözüme yāruñ izi tozını getür
öp elin benden aña cān-ı faķirāna ilet
4. ḥaṭṭ-ı cānāne daḥı gelmeden érdu ecelüm
yūri kıara ḥaberüm derd ile cānāne ilet
5. rūmdan varma teḥī-dest varursañ 'aceme
gel **mu'īdī** ğazeliyyātını selmāna ilet

527.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --+ /+--+ /+--+ /+--

1. tā şubḥa deġin bir ġeçe şol cānāna şarılsam
bu gönülüm alan dil-ber-i cānāna şarılsam
2. 'uryān olup ol dil-ber ile sīne-be-sīne
cān cāna vü gönülün daḥı yābāna şarılsam

525. R. 1969: 111a.

Mu'īdī fermāyed.

526. R. 1969: 111b.

Velehū.

527. R. 1969: 111b.

Muşl[iḥ]ī fermāyed.

3. toğurdı benüm başuma devlet güneşi
devr içre bugün şol meh-i tábāna şarılısam
4. sevdi görelî yaldurmaz mihr-i cemālin
yā rab meded ol āfet-i devrāna şarılısam
5. ‘ālemde henüz kopmadın ol rüz-ı kıyāmet
ey **muşliḥī** şol serv-i ḥırāmāna şarılısam

528.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. seni maḫşūdum ey rūḥ-ı revān pehlūya şarmaḫdur
ğaraż va'llāhi bi'llāhi hemān pehlūya şarmaḫdur
2. rumūz-ı vaşluñı şaḫlar dil ü cān āşikār étmez
murādı sīne-ber-sīne nihān pehlūya şarmaḫdur
3. egerçi şerbet-i la'lün mariż-i 'ışḫa şāfīdür
velī dermān-ı pūr-ḫikmet revān pehlūya şarmaḫdur
4. cihānuñ lezzeti öpmek öpülmek mi-durur ancak
şafā vü zevḫ eyā göñlüm alan pehlūya şarmaḫdur
5. ğaraż ey **muşliḥī** budur cihānda vaşl-ı dil-berden
ki 'uryān eyleyüp şadrın hemān pehlūya şarmaḫdur

529.

Fā'ilātün mefā'ilün fe'ilün
Ḥafīf - + - - / + - - - / + + -

1. ḫāl-i rūmı çün étdüñ istifsār
ey birāder bu ḫōş diyār éyüdür
2. üstümüzden yavuz yél esmez ḫīç
meger kim ḫāl-i rūzigār éyüdür
3. şehir-i koştanṭaniyye güm güm öter
şeh süleymān şehriyār éyüdür
4. pâdişāhuñ ḫalīli ibrahīm
şāhib-i āşaf-iḫtidār éyüdür
5. şehir-i erbāb rāy-ı rüşen ayāz
vüzerā ḫāşı nām-dār éyüdür
6. ḫāsım-ı āşaf [u] süleymān şāh
ol kerem-kānı kām-kār éyüdür

528. R. 1969: 112a.

Velehū.

529. R. 1969: 112a.

Birāder-i Muḫallib-i Uḫuvvet-me'āb Mazhar-ı Mürüvvet-i Meveddet-nişār.

7. kâzi-‘asker efendi muhyi’d-dîn
‘arşdan yüce kadri var éyüdü
8. kâzi-‘asker efendi kâdirinüñ
kadri ‘arş ile hem-civâr éyüdü
9. ketḥudâ-yı ‘asâkir-i şehri-rûm
kim ol iskender-i‘tibâr éyüdü
10. daḥı maḥmûd efendi defter-dâr
istikâmetdür aña kâr éyüdü
11. dutdı nâm u nişânı âfâkı
seyyid beg şâhibü'l-vaḳâr éyüdü
12. pertev-i âfitâb u feth-i zafer
leşker-i zıll-i kirdgâr éyüdü
13. ol kemâl oḡlı vü kemâl ıssı
müfti-i şâhibü'l-‘ayâr éyüdü
14. kâzi-i taḥt-ı sa‘dî-i es‘ad
şî‘r ile eyler iftiḥâr éyüdü
15. hem semâniyyede müderris olan
ser-be-ser cümle kim ki var éyüdü
16. ca‘fer-i şâdıkuñ çü şubḥ u şehir
vaḳti ḥoş leyl ve’n-nehâr éyüdü
17. yüzi şuyıdur anuñ efşâncı
dişi efşâncı ber-ḳarâr éyüdü
18. mîr ca‘fer birâderi ḥüseyn
devleti ola pâyidâr éyüdü
19. ḳara bâlî oḡlına kırḳ déme sen
ḳoca déreseñ n’ola nevvâr éyüdü
20. göricek uş ḳara yüzüñ kimesne
aḳ kıza rahmiye nigâr éyüdü
21. aḳlıḡuñ şaklıḡın dökdürici
şeh ḳulı kemeñçe-dâr éyüdü
22. ol ḥayâl étdüḡüñ ḥayâl nâm
nâzûk şûḥ-ı şîve-kâr éyüdü
23. yañşama yañşaḡı siker saḡır
zâtî-i ehl-i iştihâr éyüdü
24. ol başuña ber-â-ber aḳrânuñ
turşıcı baḡşı köfte-ḥvâr éyüdü
25. ol helâki kıya kıya baḳıcı
gözi cellâd-ı cân-şikâr éyüdü

26. géce gündüz ğubār-ı hayrānuñ
şāfī gözindedür ğubār éyüdü
27. senden artuğına kuşam démez ol
‘andelībī dem hezār éyüdü
28. günlerin yavu kıldı sen gideli
şanma her mest ü her ħumār éyüdü
29. cümlesinüñ çekersin içinden
bursanuñ ħalkı bī-şümār éyüdü
30. seni ħammām içinde oğlan iken
ħalvete koyan ihtiyār éyüdü
31. geçürürler gelürseñ anda hemān
katı gökçekdür üsküdār éyüdü
32. bunu dahı eger saña okıya
déyesin gel bizi қо var éyüdü

530.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī -- + / - + - + / + - - + / - + -

1. bi'llāhi éricek o mübārek kulağuña
dervişinüñ cevābına incinme ey dede
2. ma'nāda gerü kendü sözüñdür işitdügüñ
bir söyleyenler iki işidür bu kubbete

531.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. koñuz yaşımla geçen mā-cerāyı
erenler naqde kılmışlar du'āyı
2. kimine gel kimine git démekden
kemān-ebrūlarınıñ başı kayı
3. hümāyün zülfüne nisbet éderken
melekler gökden uçurdu hümāyı
4. şafādan lāleler şahrāya düşdi
benefşe gülşene dikdi 'aşāyı
5. maħabbet-nāmedür meclis **ħiṭābī**
oqurlar anda şem'ī ile ziyāyı

530. R. 1969: 113a.

Der-kenara yazılmış bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

531. R. 1969: 113b.

Ḥiṭābī fermāyed.

532.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡ'ülü fā'ilün
Muḡārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. ḡaddüm kemānın āhum okına ḡurupdurın
ṭāḡ-ı felekde ṭabla-i māhı urupdurın
2. yā gel lebüñi vér baña yā gel dilümi al
her ne olursa şāhum ḡıdmete durupdurın
3. şāh-ı şurāḡi himmet ile içeri çeküp
sāḡı diyār-ı mülk-i ḡamı çok sürüpdürin
4. dédüüm berāt-ı ḡüsne müselleḡ nişāne çek
dédi üşenme ḡayduñı muḡkem ḡörüpdürin
5. zātī 'aşrda şeyḡ-i niḡāmī olursa ger
sözde ḡiṭābī nicesin anuñ burupdurın

533.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bāḡ-bān beñzer ḡad ü ruḡ-sāruñı yād eyledi
vaz geldi bāḡdan servini āzād eyledi
2. ḡasretüñden her géce ḡan oldu baḡrı ḡoncenüñ
ḡül diken yaşıdandı bülbul āh u feryād eyledi
3. öldürem yarın démiş nice feryād étmesün
kim yine ol 'ahde durmaz yārını yād eyledi
4. ol gözüüm nūrı ırāḡdan āşınālıḡ ḡösterür
ḡül gibi geldi bu ḡam-ḡın ḡöñlümi şād eyledi
5. bend édüp zencir-i zülfin ḡādirīñüñ boynına
āh kim ol ḡonce-i ḡün-rizi cellād eyledi

534.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. geh seḡāb-ı zülfin açup āfitābın ḡösterür
geh döner hicrān şebinde māh-ı tābın ḡösterür
2. dédüüm ey cān ḡandan öḡrendüñ bu nāz u şive[yi]
ḡül gibi çıkardı ḡoynundan kitābın ḡösterür

532. R. 1969: 113b.

ḡiṭābī fermāyed.

Başlığında *Zātī fermāyed* yazmaktadır.

533. R. 1969: 113b.

ḡādirī fermāyed.

534. R. 1969: 114a.

Şāfī fermāyed.

3. 'ıřķı bāzārında ʈolandurdı zülfi göñlümi
şimdi ʈurmuşdur baña barmaq hisābın gösterür
4. hecrden kūyında öldüñ yāra diñ kim nice bir
cennet içinde bize ʈamu 'azābın gösterür
5. zülfini geh pīç ü tāb eyler gehī pür-ḥam kıılır
durmadan 'āşıqlara nāz u 'itābın gösterür
6. 'ıřķ hālinde ʈabībe çok su'al étdüm bugün
derdümi bilmez benüm şāfī cevābın gösterür

535.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḥvābdan açdum gözüm nā-gāh ki ʈaldurdum seri
karşuda gördüm ʈurur bir māh-rüy dil-beri
2. ʈālī'üm sa'd oldı yāḥōd ʈadre érdüm ğālibā
kim maḥalleñ içre gördüm gece ʈoğmuş müşteri
3. nūr aḥar gördüm cemālinden egerçi zāhirā
kendüsi beñzer müselmāna libāsı kāfirī
4. gözlerüm açup yumınca oldı çeşmümden nihān
şöyle teşḥiş étdüm anı yā melekdür yā perī
5. érdi çün āb-ı ḥayāta **mihrī** ölmez ḥaşre dek
gördi çün zulmet şebinde ol 'ıyān iskenderi

536.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ārızuñ üstinde ḥaṭ n'eyler senüñ ey gül-'ızār
ḥōd bilürsin eylemez āb üzre hergiz ḥaṭṭ karār
2. leblerüñ şirīnlik içün müşkile heykel yazar
dutdı efsūnuñ beni sevdüm seni bī-iḥtiyār
3. āferīn cānā cemālüñ muşḥafın her ayda
āyet-i ḥüsn ile ḥaṭṭuñ yazdı āyet ber-kenār
4. defter-i ḥüsnüñde ḥaṭṭuñ düşdi ğāyet muḥterem
her ki erbāb u raḥamdan olsa bulur i'tibār

535. R. 1969: 114a; Mihrī: *Dīvān*: G. 194.

Mihrī fermāyed.

1a -ki *Dīvān*.

2b maḥalleñ: maḥallem *Dīvān*.

4a gözlerüm: gözümi *Dīvān*.

536. R. 1969: 114a.

Seyfī.

5. haṭṭ-ı dil-ber yazdı ise ʔanumla tevķi'ü'r-refi'
seyfiyâ germ olma hergiz manşıb olmaz pâyidâr

537.

Fâ'ilatün fâ'ilatün fâ'ilatün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çözme müşkîn zülfüñi diller perişân olmasun
âfitâbuñ ʔal'ati ebr ile pinhân olmasun
2. zülf-i zencîrinde yâruñ cân u diller ʔastedür
kāfirüñ daḥı yeri zencîr ü zindân olmasun
3. zülfüñüñ dāmında ḥālümü görüp rahm étmeyen
uğrasun bir derde kim 'âlemde dermân olmasun
4. siḥr ile nergislerüñ meftün éderler göñlümi
lâle-veş ey ḡonce-leb baḡrum nice ʔan olmasun
5. çünkim içdüñ sāḡarı **seyfiyâ** dur aḡzında[n] öp
döstum 'âdet-durur taḡyîr-i erkân olmasun

538.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. şabâ ḥüsnüñ bahârından ḥaber vërse gülistâna
yaḡalar çāk édüp güller gelür bülbüller efḡâna
2. şanurdum âteş-i fûrkatden özge bir belâ yokdur
seni aḡyâr ile gördüm ışındum nâr-ı hicrâna
3. yaḡalar çāk édüp yer yer éderler âh u efḡanı
şarâb-ı nâz içüp dil-ber yürür mestâne mestâne
4. 'alemler âhlar yer yer dögilür sîneler güm güm
ışıklar gibi 'aşıklar baş açdı girdi meydâna
5. şarınsa şems dülbendin güneş gibi güzel aḡmed
gören dér âfitâb inmiş gümüş serv-i ḥırâmâna
6. saña bu çâh-ı miḡnetden ḥalâş olmaḡ ne mümkindür
yapışmazsañ eger ey dil-ber kemend-i âh u efḡâna
7. uyup her rind-i ʔallâşa ne ister bilmezem **şem'i**
düşüp kûy-ı ḥarâbâta gezer mey-ḥâne mey-ḥâne

537. R. 1969: 114b.

Velehü.

538. R. 1969: 114b; Şem'i: *Dîvân*: G. 147.

Şem'i fermâyed.

3a yer yer: 'uşşāk *Dîvân*.

6a saña bu çâh-ı miḡnetden: belâ zindân-ı çâhından *Dîvân*.

7a rind-i ʔallâşa: serv-i reftâra *Dîvân*.

539.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. dilā 'isī gibi terk ét cihānı
dilerseñ ger hayāt-ı zindegānī
2. kemān-ebrū güzeller sevdüğüñce
belā oklarınıñ oldum nişānı
3. leb-i la'lüñ görüp meclisde sākī
şurāhīnün 'aceb hōş étdi kanı
4. leb-i mey-gūnı öpdükçe sāğar
görüp 'aşıklarunñ acıdı kanı
5. dehānün şerbetin içdüm dér imiş
hiṭābī hōş güzel söyler yalanı

540.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zāhidā rūz-ı kıyāmet bilürem āhir kıpar
kırkum ol ehl-i riyā ol gün kamu kāfir kıpar
2. bulmadum dil-ber ğamından özge bir yār [u] ḥarīf
n'eyleyem mülk-i cihānda ehl-i dil nādir kıpar
3. mekre başladı güzel ḥaṭṭunñ érişeli dēdüm
dēdi mūsā devridür merdüm üküş sāḥir kıpar
4. gerçi bilmez ḥūblar mihr ü vefā 'ilmin dürüst
līk fenn-i fitende her birisi māhir kıpar
5. her diyārunñ bir metā'ı ḥāşı var lā-büd **kemāl**
āb u ḥāk-ı bergama maḥbūbla şā'ir kıpar

541.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī - - + / - - + + / + - - + / - - +

1. 'ālemde ğam kişie dem-ā-dem gelür gider
ādem mi var ki 'āleme ḥurrem gelür gider

539. R. 1969: 115a.

[**Hiṭābī**]

540. R. 1969: 115a.

Kemāl fermāyed.

541. R. 1969: 115a; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 105.

Ya'nī Müfti-i Devrān Kemāl Paşa-zāde.

2a bār-ı belāyı her kişie: her kişie belā yükünü *Dīvān*.

2b kim var: kimdür *Dīvān*.

5a ādem gerek ki 'ālemde adın āndura: cehd it ki ḥayr-ıla añalar ḥalk adunı *Dīvān*.

5b 'ālemde adı kıalur u: 'ālemde addur kıalan *Dīvān*.

2. bār-ı belāyı her kişiyē çekdürür felek
kim var ki bu cihāna müselleḡ gelür gider
3. göz yum cihāndan aç gözünü kendü ḡālūne
sen göz yumup açınca bu ‘ālem gelür gider
4. nergis meger ki bildi vefāsuz-durur cihān
bāḡuñ yolında gözleri pür-nem gelür gider
5. ādem gerek ki ‘ālemde adın añdura
‘ālemde adı alur u ādem gelür gider

542.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ben ne mümkün kim vefā yüzini cānāndan görem
kim vefā gördi nigārından ki ben andan görem
2. anlı yaşum tıtdı çeşmüm manzarın yer omadı
bakmaḡa dünyā yüzün[e] bilmezem andan görem
3. hecr odı pür-süz kıldı bezmümüz umar mıdum
kim bu deñlü ıssı yüzün nār-ı hicrāndan görem
4. oraram bī-hūş [olam] görünce nā-geh la‘lini
isterem kim leblerin evvel öpem andan görem
5. seyr éder aḡyār ile görür bizi görmezlenür
ben démezdüm bu işi ol çeşm-i fettāndan görem

543.

Mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün
Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. ne naķş éder bizüm ile nigārı gördün mi
ne fitneler oparur rüzḡarı gördün mi
2. bu anlı anlı yaşumdan revān olup göz göz
bu çeşme çeşme aan cūy-bārı gördün mi
3. direk direk dikilürken apuñda dūd-ı dilüm
‘alev ‘alev göge ıan şerārı gördün mi
4. açup açup da ırādan dönüp dönüp yüzüme
ıya ıya baan ol ḡamze-kārı gördün mi

542. R. 1969: 115b; İbn-i Kemāl: *Dīvān*: G. 208.

[Kemāl Paşa-zāde]

2b dünyā yüzün[e]: dünyāya yüzün *Dīvān*.

4a görünce nā-geh la‘lini: nā-geh görünce yüzini *Dīvān*.

543. R. 1969: 115b; Āhī: *Dīvān*: G. 132.

Velehū.

3b ‘alev: ‘ālem; ıan: aḡan *Dīvān*.

5b ‘izār: ‘izār *Dīvān*.

5. şorâr érişdüğine **āhī** göz yaşını döküp
kâbâ-yı sürh ile ol gül-‘izârı gördüñ mi

544.

Mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. dilâ ‘ayş u müdām étmek dilerseñ pâdişâlarla
açagör göñlüñi ğamdan şarâb-ı dil-güşâlarla
2. düşersem baħr-i ‘ışķuñā ğam ğuşşañ benümle olsun
kişi ğurbetde yād olmaz efendi âşinâlarla
3. leb-i dil-berden özge baña şerbet hîç şifâ vérmez
başuñ ağrıtmā hergiz ey řabīb olmaz devâlarla
4. hemân bir bī-vefā yārum degül bir bī-vefā dünyā
ne kılam n’eyleyem bilmem cihānda bī-vefâlarla
5. baş açuķ rind-veş ‘ışķī der-i mey-ĥāneye düşgil
cihān bezminde ayakdaş olmağ isterseñ gedâlarla

545.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. cümle ağyârı şehā mihrüñ ile şād édesin
be n’içün cevır ile ‘uşşāķuñı nā-şād édesin
2. nice bir ĥāne-i mihri yakasın şöħret içün
seng-i cevrüñle göñül şehrini ābād édesin
3. yār kūyına kaçan kim éresin iki gözüm
seyl édüp kanlu yaşuñ dicle-i bağdād édesin
4. ey göñül terk-i diyār étdüñ ise çāre nedür
ğam u ğuşşadan hele bir nice gün zār édesin
5. zülfin ol māh-ı şabā destine vérürse göñül
ĥırmen-i ‘ömri hemân āh ile ber-bād édesin
6. saña raħm eylemez ol seng-dil ‘ışķī yüz yıl
kūh-ı miħnetde eger kendüñi ferhād édesin

544. R. 1969: 115b.

Velehū.

Bu gazel ‘Aşķī *Dīvān*’ında bulunmamaktadır.
5b Vezin aksamaktadır.

545. R. 1969: 116a.

Velehū.

Bu gazel ‘Aşķī *Dīvān*’ında bulunmamaktadır.

546.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. hālūmi zemzeme-i murğ-ı seherden şorasın
derd-mend olduğumu hasta cigerden şorasın
2. güşşamuñ kışşaların yazar iken āhumdan
hāmeler yandüğümü nāme-i terden şorasın
3. hāk olduğuma inanmaz iseñ bād-ı şabā
ayağı tozuyla geldi seferden şorasın
4. şevkini ruhlaruñuñ şems [ü] kamerden bilesin
zevkini leblerüñüñ şehd [ü] şekerden şorasın
5. kīse-i 'ömri tehi kıldüğümü yoluñda
olıcak hāk bedenden kāse-i serden şorasın
6. vādī-i hecrde **aḥmed** kuluñ üftāde ġarīb
cevrler çekdüğünü devr-i kamerden şorasın

547.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. dīvāne dil étse n'ola sen cāna segirdim
kim halk éder bakmağa sulṭāna segirdim
2. cān atsa n'ola yüzüñi zülfüñde görüp dil
pervāne éder şem'-i şebīstāna segirdim
3. dil kişverini ġamzelerüñ yaqdı nitekim
sulṭān-ı cihān şaldı alamana segirdim
4. geh zülfüñe dil gāhī zenaḥ-dānuña düşdi
bī-çāre éder bend ile zindāna segirdim
5. ol ṭurre-i bī-dīn k'egilüp 'arızın öpmiş
iblis-durur ki eyledi īmāna segirdim
6. ol ḥusrev ü şīrīn-dehenüñ zülfine bu ḥāl
behrām-durur ki étđi қараḥāna segirdim

546. R. 1969: 116a; Aḥmed Paşa: *Dīvān*: G. 242.

Aḥmed fermāyed.

1a hālūmi: nālemi *Dīvān*.

2b yandüğümü: yandüğünü *Dīvān*.

4a şems [ü] kamerden bilesin: şem-i kamerden bilüben *Dīvān*.

5a kıldüğümü: itdüğümü *Dīvān*.

5b bedenden: beden *Dīvān*.

547. R. 1969: 116a.

Fārisī Muştafā fermāyed.

Bu şiir iki sayfaya yayıldığından iki kez başlık yazılmıştır. Birincisinde *Kemāl fermāyed* ikincisinde *Fārisī Muştafā* şeklindedir.

7. şal başumı meydāna çalup turre-i zülfüñ
sultānlar éder top ile çevgāna segirdim
8. itlerüñ üşer başuma kūyuña varıcak
açlar gibi kim eyleye kurbāna segirdim
9. baş ol yūri sen **fārisī** iklīm-i kemāle
kim şaldı senüñ gibi bu meydāna segirdim

548.

Mef'ülü mefā'ülü mefā'ülü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. haṭṭ édicegin 'arız-ı cānāna segirdim
şan yeñiçeri étđi müselmāna segirdim
2. zāhid nice geçdüm bilmem mescid öñinden
bundan iyi nice ola mestāne segirdim
3. mey-hāneye dek kaçalum ey ehl-i şafā biz
isterseñüz étmege zarīfāne segirdim
4. erbāb-ı hıred déđi baña 'āķil-iseñ sen
evi bir delüye eyle beyābāna segirdim
5. hūnīn göricek eşkümi bir dem yürüde çeşm
şubaşı-durur eyledi şan kana segirdim
6. cān atsa n'ola la'lini yāruñ göricek dil
dīvāne éder āteş-i sūzāna segirdim
7. ben deşt-i belāya başum alup gideyin sen
ikide bir ét hücre-i yārāna segirdim
8. yügrügüñ olur '**ışķī** meşeldür ki bu meydān
kul 'arşa-i nazma yine merdāne segirdim

549.

Mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. saçılmış sünbülün verd-i ter üzre
açılmış tāze güller 'ar'ar üzre
2. mu'aṭṭar kılmağa zülfüñ dimāğı
'abīr-i ter bırakmış ezer üzre

548. R. 1969: 116b.

'İşkī fermāyed.

Bu gazel '*Aşķī Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

549. R. 1969: 117a.

Vişālī fermāyed.

Bu gazel *Türķī-i Basīt ve Aydınlı Vişālī'nin Şiirleri* adlı eserde bulunmamaktadır.

3. leb-i la'lüñdeki hâl-i mu'anber
miskdür kim konupdur şeker üzre
4. haţuñ sevdâsı-y-la hâme gibi
yoluñda yélerem dün gün ser üzre
5. saçılır 'âleme dürler **vişâlî**
gazeller déyicek güzeller üzre

550.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Mużārî ---+ / -+++ / ++++ / +-+

1. 'âlî kapuñı gülşen-i hağrâya vérmezem
dişüñ şükûfesini süreyyâya vérmezem
2. la'lüñ sözini lü'lü'-i lâlâya şatmazam
izüñ tozını 'anber-sârâya vérmezem
3. kapuñ tapuñ lebüñ ü boyuñ ey ârzü-yı cân
firdevs u hür u kevşer ü tûbâya vérmezem
4. bir zerre hâk-i pâyuñı ey âfitâb-ı hüsn
yüz âb-ı hıızr u biñ dem-i 'îsâya vérmezem
5. şekker-sühen **vişâlî**-içün yâr-ı gül-'izâr
demiş ben anı bülbul-i gûyâya vérmezem

551.

Mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün
Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. gördükçe beni lebleri yâķütını dişler
şol büt ki dür ağızında anuñ dür gibi dişler
2. tâvûs-ı hırâmânı-durur cân çemeninüñ
gösterürse yürüdükçe ne tañ hoş şalınışlar
3. nâz ile çemenlerde şalın tâ ki tapuñdan
kebg ile tezerv ögrene biñ dürlü revişler
4. göñlüme güzel sevme déyü pend éderem lîk
tutmaz öğüdüm yine varur bildüğün işler
5. dil şîşesini taķınuban n'éde **vişâlî**
güzeller anı taşa çalup çünki sımışlar

550. R. 1969: 117a.

Velehü.

Bu gazel *Türki-i Basît ve Aydınlı Visâlî'nin Şiirleri* adlı eserde bulunmamaktadır.

551. R. 1969: 117a.

Velehü.

Bu gazel *Türki-i Basît ve Aydınlı Visâlî'nin Şiirleri* adlı eserde bulunmamaktadır.

552.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hāl kim xonmuş-durur la'l-i leb-i cānānuma
bir megesdür kim benüm kaçd eylemişdür cānuma
2. hem-demüm sāyem-durur ğam günlerinde ol dağı
kara bahtum gibi şeb erişse gelmez yanuma
3. diñle nālem hālümü bilmek dilerseñ dōstum
n'édügüm bilmez benüm gūş urmayan efgānuma
4. tīr-i ğamzeñ kaçd édermiş kim gelüp xanum dōke
xanlı olur girmesün luṭf eyle ey meh xanuma
5. **vaşfiyā** ben 'andelīb-i gülşen-i firdevs iken
ḫayf bu ḫāk-i kafesde murğ-ı ḫōş-elhānuma

553.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. der kim görünür ol şanem-i sīm-ber üzre
bir jāle ile beñzer kim ola berg-i ter üzre
2. her kande ki gitsem n'ola derdüñle gidersem
yegdür ki zevād ile ola kişi sefer üzre
3. sırr-ı ḫaṭuñı gerçi ki fāş eyledi zülfüñ
ḫōş varmadı çok baş kesilür bu ḫaber üzre
4. her tīr-i belā seng-i cefā kim gele senden
gelsün berü yér eyleyeyin cān u ser üzre
5. **vaşfī** şaḫınursa n'ola kapuñda 'adūdan
yegdür ki ḫaṭardan ola kişi ḫazer üzre

552. R. 1969: 117b; Vaşfī: *Dīvān*: G. 70.

Vaşfī fermāyed.

2b kara bahtum gibi şeb erişse: okumazsam mūm ile ey māh *Dīvān*.

5b ḫāk-i: ḫākī *Dīvān*.

553. R. 1969: 117b; Vaşfī: *Dīvān*: G. 71.

Velehū.

1a der: ter *Dīvān*.

3a sırr-ı ḫaṭuñı: sırrın ḫaṭuñuñ *Dīvān*.

5b ḫaṭardan ola kişi ḫazer: ḫazerde ola kişi sefer *Dīvān*.

554.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir meh-i nā-mihr için çarh étدی ser-gerdān beni
gör nenüñ gibi gün için şaklamış devrān beni
2. gördiler şeydāluğum 'ışkuñda maḥbūs étdiler
sīnesinde cānı gibi şakladı zindān beni
3. bī-vefā dil-ber sevüp kanına girdüm gön̄lümün̄
korkaram kim nā-gehān bir gün tutar ol kan beni
4. şükrüm oldur kim görüp 'ışkuñda ḥālüm añlamaz
ol kadar ḥayrān olur her kim göre ḥayrān beni
5. ben şehā ol vaşfīyem kim nazm-ı rengīnüm görüp
sīnesinde naķş éder her defter ü dīvān beni

555.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bu şüret ile kim yaradupdur ḥudā seni
ḥūr-ı cinān şanur gören ey meh-liķā seni
2. ḥadden aşurma cevruñi ben mübtelāña kim
bir gün ola ki ben de görem mübtelā seni
3. zāhid ki zühd ü cennet için eyler şanem
rıdvān u ḥūr u cennet aña vü baña seni
4. her dem figān édersin eyā ney benüm gibi
beñzer zamāne yārdan édüpdür cüdā seni
5. vaşfī belā-durur saña bālāsı dil-berün̄
bir gün ğam ile öldürür āh ol belā seni

554. R. 1969: 117b; Vaşfī: *Dīvān*: G. 89.

Vaşfī fermāyed.

2a maḥbūs: zindān *Dīvān*.

4a 'ışkuñda: hecrüñde *Dīvān*.

4b ol: şol *Dīvān*.

555. R. 1969: 118a; Vaşfī: *Dīvān*: G. 90.

Vaşfī fermāyed.

4b édüpdür: itdi *Dīvān*.

556.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --+ /+--+ /+--+ /+--

1. hışm eyleme cānā baña sen māha sözümden
mest-i mey-i 'ışķam haberüm yokdur özümden
2. nā-geh aña ey dōst gözüm dikmemek için
hāk-i kademün şaķınuram iki gözümden
3. yaşum ki şehā hem-dem ü yārumdur ezelden
'ışķuñla senün yār olıcaķ çıkđı gözümden
4. ol şāh zeri yok dēyü ben kılına her dem
ta'n eylesün kim utanur soñra yüzümden
5. her dem ki yazam sūz-ı ğamuñ vaşfını **vaşfī**
odlar saçılır defter ü dīvāna sözümden

557.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ben niyāz eyledüğümce n'ola yār eylese nāz
aña çün nāz verilmiş ezeli baña niyāz
2. ben de mihrün göreyin kahr ile ağlatma beni
korķum oldur ki şehā ellere fāş ola bu rāz
3. bilmedüm kadrini vaşluñ beni öldürdi ğamuñ
şanemā kend'özini bilmeyene bu daķı az
4. kūyuñ olursa n'ola kanda isem secde-gehüm
ka'benün her tarafında kılınur çünki namāz
5. nice bir **vaşfī**yi cevruñle şehā öldüresin
şahsın luţf édüp olsañ n'ola ger bende-nevāz

556. R. 1969: 118a; Vaşfī: *Dīvān*: G. 59.

Velehū.

2a dikmemek: degmemek *Dīvān*.

3a yārumdur: yār idi *Dīvān*.

3b 'ışķuñla senün yār olıcaķ: 'ışķuñ baña yār olıcaķ ol *Dīvān*.

4b kim: ki *Dīvān*.

557. R. 1969: 118a; Vaşfī: *Dīvān*: G. 19.

Velehū.

4a olursa n'ola: olsa n'ola her *Dīvān*.

558.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. leblerüñsüz ağzuma erişdi cānum gel eriş
key hāzer kıl düşmesün boynuña kanum gel eriş
2. gel eriş déyü erişdüirdüm fiğānum göklere
gel eriş ey dil-ber-i nā-mihribānum gel eriş
3. şubh-dem aḥşām olinca söyledüğüm gitme gel
géceden tā şubha dek vird-i zebānum gel eriş
4. dōstum ḥüsnüñ ḥaḳı kalmadı artuḳ ṭāḳatüm
'āleme fāş olmasun rāz-ı nihānum gel eriş
5. bir nefes şabr eylesün küysün démişsin **şabriye**
ben küyerdüm bir nefes küyse zamānum gel eriş

559.

Mef'ülü fā'ilātü mef'ülü fā'ilün
Muzārī - - + / - - + + / + - - + / - + -

1. cism olmadan cihānda daḥı cān muntaḳır
dil-i derd-mend-i dād u dermāna muntaḳır
2. ey çarḥ geçdi cānumuza intizār-ı dōst
al cānumı gel eyleme cānāna muntaḳır
3. nāveklerine gözlerüm ağız açup durur
ḳulzümdeki şādef gibi bārāna muntaḳır
4. derd ü ğam ile nergis ü gül ḳulaḳ dutup
olmuş çemende serv-i ḥırāmāna muntaḳır
5. ğam küşesinde geçdi **nihānī** günüñ tamām
pervāne gibi şem'-i şebistāna muntaḳır

560.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir güzel gördüm bugün āyaşofiyādan yaña
şan melekdür indi ḥaḳ emri-y-le dünyādan yaña

558. R. 1969: 118b.

Şabri fermāyed.

5b ben: bir R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

559. R. 1969: 118b.

Nihānī.

Bu şiir Nihānī'nin yayımlanmış gazelleri arasında bulunmamaktadır.

Yunus Kaplan, "Nihānī (İbrahim Çelebi) Ve Gazelleri" *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 5/4 Fall 2010, 1271-1303 s.

560. R. 1969: 118b.

Nehārī.

2. gözleriñ ok dikdi göz göre benümle ceng éder
mâyil olur mest olan elbetde gavğâdan yaña
3. şan hilâl ile muķārın oldı gökde āfitāb
keştiye binüp yürise yār deryādan yaña
4. yār kūyı var iken olur mı dünyāda bugün
zerre deñlü meyl édem firdevs-i a'lādan yaña
5. ey **nehārī** görmek isterseñ güzeller kânını
gāh istanbula gel git geh burusadan yaña

561.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. serv dīvāne hevā-yı kad-i dil-cüyından
sidre āşüfte vü hayrān gidemez kūyından
2. varıcaķ bād-ı şabā sünbül büyını getir
bu yéter tuhfе bize zülf-i semen-büyından
3. dilde geh tığına geh hañçerine yér éderdüm
odlu olmadum anuñ ben bir içim şuyından
4. öldürür béni müjeñ sīnede egleñmedügi
hūn olupdur cigerüm āh anuñ hūyından
5. tāt-ı devletdür izi tozı benüm başum-içün
haķ 'izārī bizi dūr eylesesün kūyından

562.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. getirür 'ārızı haţţ eyleye 'uşşāķını red
kaçan ola ki ğubār éde hevā yolını sed
2. baş vérüp haţţ-ı ruhı dāmenin elden kıomadı
ayağı gence batarsa n'ola men cedde veced
3. sīne ger sīne-i pūr-süz ile iltürler ise(?)
dütüni göge çıķa yırtı yaķasını lehad
4. kaşı rāsı-y-la bu zülfı gibi āşüfteleriñ
kadını dāl édüp ayağa bırağaydı hıred
5. mesned édinmek içün geldi 'izārī tapuña
eyleme ehl-i naķarsın şanemā men'-i sened

561. R. 1969: 119a.

'izārī.

562. R. 1969: 119a.

'izārī.

563.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī --- / - + - + / + - - + / - + -

1. şāhā tapuñdan ayru yérüm seng-i hāredür
tīg-ı cefā ile yüregüm pāre pāredür
2. derd ü belā vü miḥnet ü hicrān elinden āh
dīl şerḥa şerḥa kanlu yürek yara yaradur
3. yıllar geçer cemālünü bir gün göremezem
yā rab ne baht olur bu ne kıtsuz sitāredür
4. men' eyleyüp 'izāruñı göstermeyen baña
zūlf-i müşevveşüñ gibi bir yüzi qaradur
5. deryālar oldı yaşı getürse 'aceb degül
lū'lü' dişüñ ḥayāline şāfī kenāredür

564.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec --- / + - - + / + - - + / + - -

1. şehriñde şehā bir nice evbaşlaruz biz
terk eylemişüz varlığı kallāşlaruz biz
2. miskinlük ile fark-ı felekde yérimüz var
ser-keşlük ile devleti yok başlaruz biz
3. başdan ayağa dolaşuban yanmada ey dōst
pervāne-şifat şem' ile pādaşlaruz biz
4. andan berü kim kāfile-i 'ışka şataşduk
derd ü ğam u endūḥ ile yoldaşlaruz biz
5. şāfī leb-i cānāneyi biz vaşf édelüm kim
nāzüklük ile sözde şeker-pāşlaruz biz

565.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārī --- / - + - + / + - - + / - + -

1. vaşf-ı ruḥuñda yazdı şabā çün risāleler
odlara yandı şevk ile gülşende lāleler
2. nergis gözüñ ḥayāline nūş étmege müdām
devr eylesün şafā ile zerrīn-piyāleler

563. R. 1969: 119a.

Şāfī.

564. R. 1969: 119b.

Şāfī fermāyed.

Bu şiirin başlığı müstensih tarafından sehven *Vaşfī fermāyed* olarak yazılmıştır.

565. R. 1969: 119b.

Dürri.

3. gülşende gül 'arūsına tezyīn-i hüsni için
zībā güherler aşdı kulağına jāleler
4. bağı delindi ney gibi bī-çāre 'āşkuñ
tañ mı hevā-yı 'ışkuñla kılsalar nāleler
5. **dürri** cihānda bu imiş 'ādeti hūblaruñ
göñlini mübtelālaruñ eliyle alalar

566.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kāmētüñden başuma her dem kıyāmetler kıpar
gözlerüñden cānuma sihr ile āfetler kıpar
2. şimdiden dil mülkine kaşuñ cefāya başladı
fitne-i devr-i kamerde çok 'alāmetler kıpar
3. sen leb-i şirīn yolında bu dil-i dīvāneden
kışsa-i ferhād-veş biñ biñ hikāyetler kıpar
4. ayağına lutf ile yüz sürdügümce ol mehüñ
başuma mihr āsumānından sa'ādetler kıpar
5. cān verigör yolına bu gamze-kāruñ **dürriyā**
şehr-i üsküpdür be-ğāyet bunda āfetler kıpar

567.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bu ten-i zerdüm baña cānā kabā-yı zer yéter
dāğlar sīnemde yér yér zīnet ü zīver yéter
2. derd ü miñnetle cigerler kanını nüş étmege
sākiyā bezm-i belāda gözlerüm sāğar yéter
3. nāz ile dil-ħastelerden la'l-i nābuñ dartınup
gel yéter bur kāğıda ey lebleri şekker yéter
4. aħker-i nār-ı gamuñ sīnemde teskīn étmege
baña bu tennūr-ı cismümdeki ħākister yéter
5. şehr-i dilden āteş-i derd ü gamı def' étmege
ey gözüm sakķası **nāmī**ye bu eşk-i ter yéter

566. R. 1969: 120a.

Dürri.

567. R. 1969: 120a.

Nāmī fermāyed.

568.

*Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün**Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -*

1. ey véren yād-ı lebüñ mürde-i dile cāndan eṣer
dehenüñde görinen çeşme-i ḥayvāndan eṣer
2. gözüme sürme-i ḥāk-i kūyuñ var iken
ḡam degül ḡalmaz-ısa kuḥl-i şıfāhāndan eṣer
3. cānumı cism-i za'ifüñe bulımazdı ecel
olmasa dilde eger nāle vü efḡāndan eṣer
4. būy-ı pīrāhen-i cānān dil-i ya'kūbda
künc-i ḡāh içre vérür yūsuf-ı ken'āndan eṣer
5. **nāmiyā** ol şanemüñ ḥātem-i la'linde-durur
girihi-i ḥaṭṭ-ı lebi mühr-i süleymāndan eṣer

569.

*Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün**Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -*

1. merdüm-i çeşmüm ki olupdur eşk-i ḥün-efşāna ḡarḡ
ḥvācedür olmış şanasın dürr ile mercāna ḡarḡ
2. eşk-i ḥüninüm arasında görenler gözlerüm
dér şarāb-ı nāba olmuştur iki peymāne ḡarḡ
3. şalmasun engine 'ışkuñ dōstum dil zevrakın
bād-ı āhum nā-geh anı eyleye 'ummāna ḡarḡ
4. meclis-i ḡam içre ey sākī ciger kanı-y-la gör
başdan ayaḡa nice olmış şurāḥī kana ḡarḡ
5. pādişāhum dest-i 'adlūñle serīr-i ḥüsnde
nāmī-i bī-çāreyi étseñ n'ola iḥsāna ḡarḡ

570.

*Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün**Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -*

1. āteş-i 'ışkuñla dil şem'in uyandurdum yine
sūziş-i āh ile çarḡı oda yandurdum yine
2. sākīyā bezm-i belāda gözlerüm peymānesin
eşk-i ḥünin ile ḡanlara boyandurdum yine

568. R. 1969: 120a.

Nāmī fermāyed.

569. R. 1969: 120b.

Nāmī fermāyed.

570. R. 1969: 120b.

Velehū.

3. bunca demden hūn-ı dil-i mecrūh teşne-i ğamzeñi
zahm-ı peykānuñdan akan kana kandurdum yine
4. hūsn bāzārında ey dellāl-ı dil ol goncenūñ
zūlf-i pūr-çininde cān naḳdin dolandurdum yine
5. yıķmasun nā-geh taşup ırmağı çeşmüm seddini
seyl-i eşküñ **nāmiyā** bendden boşandurdum yine

571.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. döker yaşlar gözin yummaz şem' her şeb uyanıķdur
cemālūñ mihrine ey meh senūñ beñzer yaraşıķdur
2. süvār-ı esb-i nāz olup bugün meydān-ı hūsn içre
güzellik hil'atin geyseñ ḥabībüm key yaraşıķdur
3. ne deñlü yalın yüzlü geçerse ḥançerūñ cānā
gider yanuñdan anı sen ḥayāsuz yüzi açıķdur
4. n'ola her dem gözüm yaşın ciger kanı-y-la besler kim
ṭarīķ-i 'ışķda baña o bir yār-ı muvāfıķdur
5. şekerden ṭatludur şı'rūñ leb-i cānān vaşında
anuñ'çün sözlerūñ **vechī** hemişe şehd-i fāyıķdur

572.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tā ki girdi dōst düşmenle maḥabbet bāğına
lerze düşdi cismüme döndüm ḥazān yaprağına
2. ḳadr-i 'ālīler buluban 'āleme sulṭān olur
baş koyan ol pādişāhuñ atnuñ ayağına
3. ḥasret ile gözlerüm şol deñlü giryān oldu kim
ḳatre gelmez baḥr-i 'ummān eşküümüñ ırmağına
4. vaş-ı la'lūñ yazduğumca aķmaz idi āb-ı zülāl
ḥaḳ kerāmet vermeseydi ḥāmemūñ barmağına
5. **vechī**-i üftādeñe göñlüñ n'içün meyl eylemez
şu ḥōd aķar dōstum her dem yérūñ alçağına

571. R. 1969: 120b.

Vechī fermāyed.

572. R. 1969: 121a.

Vechī fermāyed.

573.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. halka ey cān u cihān baḥş édicek kısmetini
baña ḳassām-ı ezel şundı cihān miḥnetini
2. şekkerīn leblerüñ üstinde görüp ḥaṭṭı okur
enbete'llāhu nebāten ḥasenen āyetini
3. devletümdür kedere varsam n'ola démiş
cigeri var ise gelsün [...] devletini
4. añma ki baña ṭabībi ḳoñ ölürsem öleyin
dil-i bī-çāre çok içüpdür anuñ şerbetini
5. **remzī** yüz vérmedi bir gün hele ol māh-likā
ne umarsın [...] gördük a māhiyetini

574.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. şehre āteş düşüren mihr-i ruḥ-ı meh-veşidür
ḳaşd éden cāna anuñ ḥaṭṭ-ı leb-i dil-keşidür
2. şaḳınuñ ḡamzesi-y-le ser-i zülfinden anuñ
uḡrular artuḡıdur ol bu ḥarāmī başıdur
3. germ olup ḥüsn-i cihān-tābuña öykündügi-çün
ṭutuş[up]dur şem' ile pervāne 'aceb āteşidür
4. hem-dem olmaz baña mecnūnı ḳoñ ol ṭaḡ delüsi
āh-ı revān reh-i 'ışḳuñ ne işi yoldaşıdur
5. eşk-i çeşmin döküp aḡlatma yazuk **remzī** kim
döstüm kimseye ḥayr eylemez ol gözyaşıdur

575.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zülfi-i 'anber-bārı dil-dāruñ ki ḥārālar géyer
aña hem-reng olmaḡ-içün misk ḳaralar géyer
2. āl ile eşküm kızıl ḳanlara döndürdi benüm
şol sipāhi-zāde kim kırmızī kemḥālar géyer

573. R. 1969: 121a.

Remzī fermāyed.

574. R. 1969: 121a.

Velehū.

575. R. 1969: 121b.

Bahārī.

3. günde birkaç dürlü şüretten toğar ol āfitāb
gāh atlas geh mūnaqqāş gāh dībālar géyer
4. nev-‘arūs oldu çemen bezminde gonca bülbüle
birbiri üzre anuñ‘çün al u alalar géyer
5. şöyle zeyn oldu **bahārī** dāğ-ı pür-süz ile kim
anı ırakdan gören şanur ki çatmalar géyer

576.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. vādī-i ḥasretde nālān eyleyen sensin beni
kūşe-i miḥnetde giryān eyleyen sensin beni
2. arzū-yı ni‘met-i vaşluñ ile birkaç gün şehā
bu fenā dārında mihmān eyleyen sensin beni
3. ḥalka-i zencīr-i zülfüñ boynuma yér yér taqup
‘arşa-i ‘ışk içre arşlan eyleyen sensin beni
4. dem-be-dem cism-i za‘īfüm nār-ı fūrkatle yakup
‘ışk tennūrında biryān eyleyen sensin beni
5. gülşen-i bāğ-ı cemālünden **bahārī**yi sürüp
ḥār u ḥāşāk ile yek-sān eyleyen sensin beni

577.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sen gül-i zībā için ḥār-ı cefāya kāyilüz
sāye-i bālā-yı qaddünde belāya kāyilüz
2. dōstum ‘ār eyleme kūyuñda gördükçe bizi
bu ṭarīķ-i ‘ışkıñda bir merḥabāya kāyilüz
3. tek bizümle hem-dem olsun kūşe-i mey-ḥānede
biz ḥarābāt ehli rind ü bī-nevāya kāyilüz
4. şanmañuz maḥbūb sevmekle yitürdük mezhebi
vā‘izā biz daḥı şer‘-i muştafāya kāyilüz
5. bunca yıldur kim **bahārī** āsitānuñ yaşıdanur
dēmedüñ bir gün şehā ol mübtelāya kāyilüz

576. R. 1969: 121b.

Velehū.

577. R. 1969: 121b.

Velehū.

578.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kankı dil tahtında kim 'ışkuñ senüñ sultān degül
bende-i bī-derddür kim lāyık-ı dermān degül
2. zülfüñ zencirinüñ sevdāsı ile āh kim
dil daḥı dīvāne olmuşdur yalıñuz cān degül
3. serv-ḳaddüñ ayağına merdüm-i çeşmüm müdām
göz yaşın cūy eylemezse rāsti insān degül
4. eyle 'ālem içre ma'mūr olmasun olsun ḥarāb
ol göñül kim derd-i 'ışkuñla senüñ vīrān degül
5. 'adniyā şīrīn lebin algıl dehānuña müdām
gerçi cānın ağzına almak kişi āsān degül

579.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. meclisi germ édelüm hergiz bürüdet olmasun
mest olan dillerde bi'llāhi küdürret olmasun
2. gözlerüm yaşı şarāb u dil kebāb āhum rebāb
hep müheyyā ālet-i bezme zarūret olmasun
3. kim bizi bezm-i melāmetde görüp 'ayb eylemez
dāyimā olsun selāmetde melāmet olmasun
4. ehl olana bir nemed besdür hemān fāḥir libās
degme bir nā-ehle tek 'ālemde minnet olmasun
5. ḥayretī öldi ğamuñdan dédiler dil-ber dédi
'ışkda ol daḥı tek bir dürlü ḥālet olmasun

580.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. neden zülf-i dil-āvīzün görünür pīç ü tāb içre
görinmez çeşm-i mestānuñ şehā illā ki ḥvāb içre

578. R. 1969: 122a; 'Adnī: *Dīvān*: G. 88.

'Adnī fermāyed.

4a eyle: iki *Dīvān*.

579. R. 1969: 122a; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 375.

Ḥayretī fermāyed.

4a ehl olana: ehl-i terke *Dīvān*.

5b 'ışkda: 'ışkdan *Dīvān*.

580. R. 1969: 122a.

Zülalī fermāyed.

2. şehā hūn-ābe-i çeşmümde ‘aks-i hāl-i müşkīnūñ
şanasın bir megesdür kim yatur düşmiş şarāb içre
3. beni giryān édüp zülfin tağıtdı ruhları üzre
çü [bārān] olıcağ ekşer olur hūrşīd şehāb içre
4. raķībā yār ile bir dem n’içün hem-dem olursın sen
meşeldür çün yaraşur her zamān şeytān ‘azāb içre
5. **zülālī** çeşm-i mesti bādede mest olmadı yāruñ
meger var ise görmışdür lebi ‘aksini āb içre

581.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. iki ‘ālemde dehān-ı yārdur maķşūdumuz
ber-murād olmadı hīç maķşūd-ı nā-maķşūdumuz
2. zülf-i sevdāsında ben harc eyledüm ‘ömr-i dırāz
ğam yémekden özge şimdi qalmamışdur sūdumuz
3. ‘ūd-veş yaqma igende āteş-i hicrān ile
dīl-berā bir gün yetişir dāmenüñe devrümüz
4. leblerinden buse uman cān terkin urmağ gerek
cān vérürdük hāşıl olsa cān-ıla maķşūdumuz
5. kūy-ı dil-berde **zülālī** kākı ulaşaydı hāk
dāmenine toķınurdu rüy-ı gerd-ālümüz

582.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. mev uraldan acı deryālar gibi yaşum benüm
görmedi bālīn-i devlet oñmaduğ başum benüm
2. ‘aqlum alup şayd éder biñ dürlü şüret gösterüp
pīre-zen dünyā-yı mekkār oldu oynaşum benüm
3. nūş édelden kāse-i ğamdan şarāb-ı fūrķati
‘ışķ yolında olmadı kimse ayakdaşum benüm
4. mübtelā-yı ‘ışķ olup üftāde-i dehr olmuşam
ğamdan özge dōstlar olmadı sırdaşum benüm
5. bir yaña cevri-i nigār u bir yaña ta’n-ı raķīb
dehr elinden zehr olupdur ‘azliyā aşum benüm

581. R. 1969: 122b.

Zülālī fermāyed.

582. R. 1969: 122b.

‘Azlī.

583.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dil-berā derdüñ yéter 'ışkuñda yoldaşum benüm
 ğam hōd añlar nitekim müşfiķ qarındaşum benüm
2. çihremi iksir-i 'ışķ-ı dōst mey-i zerd étdi yā
 şūretüm altun şuyı-y-la yazdı naķķāşum benüm
3. la'l-i yāra var ħariş olma igen ey müdde'ī
 ayaĝı tozı-y-içün gitmek gerek başum benüm
4. eşķ-i şāfī kim gözüm aydınlığı dérdüm aña
 yine rāzum fāş édüp olmadı sırdaşum benüm
5. naķd-i 'ömrüm **mü'minā** yolında ħarc étdüm velī
 dil-berümden bī-vefālīķ oldı pādaşum benüm

584.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āsitān-ı yārdan dūr olalı yaşum benüm
 mevc urur her yaña deryālar gibi yaşum benüm
2. şöyle ezber eyledüm 'ışkuñ kitābın dilde kim
 var-ısa mecnūndur ancaķ sebaķ-daşum benüm
3. ħālī olmazsa ğam-ı dil-ber göñülde n'ola kim
 yok-durur dünyāda andan özge yoldaşum benüm
4. dōstum 'ışkuñ şarābın şol kadar nūş eyledüm
 gelmedi meydān içinde bir ayakdaşum benüm
5. ey **şehīdī** bir nefes sīnemden eksük olmadı
 şöyle beñzer derd-i dil-ber oldı ķardaşum benüm

585.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ārızuñ nāzūkligine āb beñzer beñzemez
 ħüsnüñe ħürşīd-i 'ālem-tāb beñzer beñzemez
2. vechi vardur beñzedürsem ger yüzüñe kıbleyi
 ħāķ-ı ebrūña hele miħrāb beñzer beñzemez

583. R. 1969: 123a.

584. R. 1969: 123a.

Şehīdī.

585. R. 1969: 123a.

Velehū.

3. çün 'araḡ-rîz olsa ḡaddüñ n'ola ger désem aña
kim leṭâfetde gül-i sîr-âb beñzer beñzemez
4. şol kadar aḡdı gözümde ḡasret-i la'lüñle yaş
eşḡ-i çeşmüme benüm ḡün-âb beñzer beñzemez
5. ḡalka-veş ḡaddüm büküp gözden aḡıtsam eşkümi
ey **şehîdî** nâleme ṭölâb beñzer beñzemez

586.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gün yüzüne mihr-i 'âlem-tâb beñzer beñzemez
şeb-çerâḡ-ı ḡüsnüne meh-tâb beñzer beñzemez
2. aḡıdup âl ile her dem gözlerümde âblar
fürḡatünde ḡaddüme ṭölâb beñzer beñzemez
3. ṭutdılar meclisde cāmı ḡarşuña mir'ât-veş
'aks-i la'lüne şarâb-ı nâb beñzer beñzemez
4. ḡande beñzer leblerüne aña 'unnâbı gider
âb-ı la'lüne hele cüllâb beñzer beñzemez
5. ağlamakdur şan'atüm fürḡatde **râzî** dem-be-dem
gözlerümüñ yaşına ḡün-âb beñzer beñzemez

587.

Mef'ülü fâ'ilâtü mef'ülü fâ'ilün
Muḡârî - - + / - - + + / + - - + / - - + -

1. ḡammâma girdi nâz ile bir sîm-ten güzel
ḡür u perîye beñzemez âfet igen güzel
2. nokşanı yok tenâsüb-i a'zâ kemâl ile
pehlû vü sâḡ u sâ'idi hep cümleten güzel
3. ḡammâmı rüşen eyledi gün gibi ṭal'ati
yok-durur cihânda ol büt-i meh-pâreden güzel
4. cām oldı tâb-ı ḡüsni temâşâsına gözüm
ḡiç ihtiyâr kılmadı gördüm igen güzel
5. bir serv-i gül-izâra göñül vërdi **rûḡî** kim
ḡaṭṭ fitne çihre gül gibi ra'nâ dehen güzel

586. R. 1969: 123b.

Râzî.

587. R. 1969: 123b.

Rûḡî fermâyed.

588.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. müdde'î déme baña kūy-ı gülistānlığı қо
cennet içinde yūri ādeme şeytānlığı қо
2. beni bu çarha nice indiresin bindiresin
āhir ey pīr-i felek üstine oğlanlığı қо
3. leb-i yāduñla muşāfiḥ édelüm şoruşalum
sākiyā tursun ayakda biraz ol kanlığı қо
4. ḥüsn bāğında n'ola gonca-şifat munḳabız ol
olur olmaz yüze tek gül gibi ḥandānlığı қо
5. ben ki la'l-i lebi vaşfını mükerrer étsem
yéter alduñ dilüñe dédi müselmānlığı қо

589.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bāğa gel ey yüzi gül bülbül ser-āgāz eylesün
gonca gülsün serv şalinsun semen nāz eylesün
2. tıfl-ı dil döymez anuñ her dem cefā vü cevrine
bi'llāh ol dil-dāra déñ kim nāzını az eylesün
3. dām-ı zülfünden çıkar dil murğın āzād eyle kim
dem-be-dem ey serv-ḳad ḳarşuñda pervāz eylesün
4. nitekim ğam çekmek ile bulmuşam ben imtiyāz
ḥaḳ seni mihr ü vefāda şöyle mümtāz eylesün
5. dil-berā vara gözüm yaşına ḥōd nemdür benüm
ḥızrī yā rab sırr-ı 'ışḳa kimi hem-rāz eylesün

590.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āteş-i ğam şu'lesi baña ḳabā-yı zer yéter
āşiyān-ı büm-ı nekbet başuma efser yéter

588. R. 1969: 123b.

Bu şiirin başlığı müstensih tarafından *Vaşfī fermāyed* olarak yazılmıştır. Başlığın yanlış olduğunu farkeden biri kurşun kalemle *Vaşfī* yazan yerin üstüne çarpı atmış ve onun yerine *La'lī* yazmıştır. Eğer şair ḥüsn-i tahallus yapmadıysa bu tespit de doğru değildir.

589. R. 1969: 124a.

Ḥızrī.

590. R. 1969: 124a.

Ḳadrī.

2. saña zerrīn müttekā zer-beft bister ‘āşıkā
kūh-ı ğam deşt-i belā bā-şu‘le-i neşter yéter
3. sen döşen sincāb[ī] altunlu benek atısları
yanar aḥker birle yér yér baña ḥākister yéter
4. çıkdı gönlümden gözümde berrü baḥrūñ şehliĝı
āh-ı serdüm eşk-i germüm baña ḥuşk u ter yéter
5. olmuşam ser-ḥayl ehl-i ‘ışka **ḳadrī** başuma
āhumuñ düdı livā-yı ejderhā-peyker yéter

591.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir şanem sevdüm yine büt-ḥānede yoklañ beni
varmaz oldum mescide mey-ḥānede yoklañ beni
2. nemdür ol dünyā benüm bir kūşe kıldum ihtiyār
geçdüm ol her-cāyiden vīrānede yoklañ beni
3. eşigüñde baĝlu ḳaldum zülfüñüñ zencīrine
şīre döndüm beglik arslan-ḥānede yoklañ beni
4. ṭurmaz oldı ‘ahdine ol gel benümle yoklañ
ĝoncalarla meclis peymānede yoklañ beni
5. **ferruḥī**yem geh melāmet geh selāmetdür işüm
ĝāh mescidde gehī mey-ḥānede yoklañ beni

592.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nev-‘arūs-ı ḥüsnüñüñ var müşk-i terden perdesi
ḥoḳkasında la‘lünüñ pürdür şeker perverdesi
2. lāle-ĝün kıldı yaşum gör gül yüzüñ nāzūklığın
la‘l-rīz étdi yaşum çokdur dişüñüñ ḥurdesi
3. degme bir aĝyārı terk ét al şınuḳ göñlüm ele
kim hezārān ḥārdan yegdür gülüñ pejmürdesi
4. şu gibi aḳmaduĝı sen serve görüp zāhidüñ
bu ki mermer gibi sengīndür dil-i efsürdesi
5. burdı ĝüşını **hilālī**nüñ şaçuñ ṭanbūr-vār
böyle tīz olduĝı oldur nālesinüñ perdesi

591. R. 1969: 124a.

Ferruḥī fermāyed.

592. R. 1969: 124b.

Hilālī fermāyed.

Bu şiir Hilālī *Dīvān*’ında bulunmamaktadır.

593.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. ney söze gelüp qand-ı lebüñden ki dem urdı
adın şekerüñ yéle vurup dadın uçurdı
2. beñzer déyü gün yüzüñe mäh āyīnesin çarḥ
bir laḥza yara mı qodı elden mi düşürdi
3. bād izüñe yüz sürdüğine şıgmadı şehre
élden éle varup ögünüp esdi şavurdı
4. ḥüsnüñi koyup gül yüzini gözlese nergis
'ayb eylemegil kim gözin açup anı gördi
5. buse taleb étdükçe **hilālī** o şeker-leb
tatlu dil ile dutdı sözün ağzuma urdı

594.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. dil-i miskīni kūyında nigāruñ zülfi bend étmış
aña tolaşma dérdüm ben yéridür vay ne pend étmış
2. düşürmiş göñlümün tıflın şabā qaddün hevāsı-y-la
özi gibi anı daḥı yéler oñmaz levend étmış
3. egerçi yüzine yüzün nigārā 'āşıquñ gülmiş
velī bu ḥaṭṭ-ı miskīnün 'acāyib riş-ḥand étmış
4. dédüm kim derd-mend oldum elinden zülfüñün cānā
dédi bi'llāh nāz ile seni kim derd-mend étmış
5. dil ü cān şıdı çün **zihnī** feraḥ-nāk ol ki ol dil-ber
iki qaşın kemān étmış iki zülfin kemend étmış

595.

Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün

Hezec - - + / + - - - / - - + / + - - -

1. şol çeşm-i siyeh-kāruñ qaşd-ı dil ü cān eyler
āḥir bilürem bēni rüsvā-yı cihān eyler

593. R. 1969: 124b.

Velehū.

Bu şiir Hilālī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

4b gözün: gözden R. 1969. Vezin ve anlam gereği değiştirildi.

594. R. 1969: 124b.

Zihnī fermāyed.

Bu şiirin başlığı müstensih tarafından *Şıdı fermāyed* olarak yazılmıştır.

595. R. 1969: 125a.

Maqāmī fermāyed.

2. cānum gibi şaklardum ‘ışkuñı derūnumda
illā ki gözüm yaşı ol sırrı ‘ıyān eyler
3. tennūr-ı ğam-ı ‘ışkuñ kıldı cigerüm biryān
efkār-ı mey-i vaşluñ uş bağrumı kan eyler
4. ‘ışkuñ odı yakduqça dil hānesini şāhum
gökler yüzini āhum toptolu fiğān eyler
5. gül-zār-ı cemālūñden men’ étme **maḳāmī**yi kim
gül yüzüñi bülbul-veş görmezse fiğān eyler

596.

Mefā’ilün fe’ilātün mefā’ilün fe’ilün

Müctes + - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. hārāb olupdur ol ābād gördüğün gönlüm
gamuñla toptoludur şād gördüğün gönlüm
2. cihānda başına sulṭān iken benüm servüm
kul oldu bir şeh-i āzād gördüğün gönlüm
3. cefāya öğrenüben cevre cān vérür şimdi
vefā vü mihr ile mu’tād gördüğün gönlüm
4. gördükçe dāne-i hālūñi dām-ı zülfünde
dutuldu kaldı o şayyād gördüğün gönlüm
5. karışdı kara yere kūh-sār-ı miḥnetde
be **yādī** şimdi o ferhād gördüğün gönlüm

597.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dōstlar oldum yine bir pūr-cefāya mübtelā
olmasun ‘ālemde kimse bī-vefāya mübtelā
2. zerre-veş gün yüzlüler mihrinde ser-gerdān iken
kıldı devrān beni bir meh-liḳāya mübtelā
3. āh kim derd ü belā vü ğamdan āzād olmadın
ben gedā oldum bugün bir pādişāya mübtelā
4. derd-i yār u miḥnet-i aḡyār u ğurbet şiddeti
ne belādur olmuşuz bunca belāya mübtelā

596. R. 1969: 125a.

Yādī.

Yazmada Yādī başlığı atılan bu şiirin Hayālī Bey’e ait olduğu düşünülmektedir. Bu meşhur şiir, Hayālī Bey’in Dīvān’ının dışında kalan şiirlerinden olabilir.

597. R. 1969: 125a.

Sücūdī.

5. lāle-veş qanlar yudar her dem **sücūdī** derd-mend
olalı ey gonca-leb sen bī-vefāya mübtelā

598.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir güzel sevdüm yine ismi ḥalīlu'llāhdur
ka'be-i dilde 'alī ḥaqqı furūğ-ı şāhdur
2. ka'be-i kūyına karşı her ki qurbān olmadı
ḥaccı bāṭıldur anuñ nemrūd-veş güm-rāhdur
3. 'āşık-i bī-çārenüñ göñlini yıkma kıl ḥazer
mü'minüñ ḫalbi ḫalīlüm çünki beytu'llāhdur
4. démedüm ḫalka dehānuñ sırrını ey bī-bedel
'ālemü'l-esrār dānā-yı nihān-āgāhdur
5. dün gece feryād éden kūyumda kimdür dér iseñ
bir müsāfir şimdi gelmiş adı **şun'ullāhdur**

599.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir nefes mi var lebüñ'çün ben revān-ı cān étmeyem
dem mi var yā gözlerüm cāmın tolu qan étmeyem
2. ağzuñ-içün dem-be-dem qanum döker ğamzeñ benüm
qanı sen kim dér idüñ yok yere ben qan étmeyem
3. tīg-ı hicrān ile cānā şöyle deldüñ bağrumı
ben neyem kim ney gibi feryād u efğān étmeyem
4. çünki dil peymānesin sıdurmayup peymānına
bī-vefā yār ile ayruq 'ahd ü peymān étmeyem
5. taşlar urup **ümīdī**ye bugün ol seng-dil
berk yapdum göñlümi bir dahı vīrān étmeyem

600.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī - - + / - + - - / - - + / - + - -

1. bād-ı şabā muşaffā şahn-ı çemen muṭarrā
āb-ı revān mücellā sāķī şun imdi şahbā

598. R. 1969: 125b.

Şun'ullāh.

599. R. 1969: 110a.

Ümīdī.

600. R. 1969: 125b.

Şāfi.

2. érdi bahār-ı nev-ḥīz oldu şükûfe gül-rîz
étme igende engîz sâķī şun imdi şahbâ
3. cām almış ele lāle ya'nî şunar piyāle
muṭrib çağır bilāle sâķī şun imdi şahbâ
4. gül gonca belürmiş bülbülleri delürmiş
eyyām-ı gül gelürmiş sâķī şun imdi şahbâ
5. cām-ı şarāb-ı şāfî yār ile ola kâfî
budur cevāb-ı şāfî sâķī şun imdi şahbâ

601.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. ḳatlüme ğamzelerüñ ḥançer-i bürrân götürür
ḳorḳaram bir gün anı iki gözüm ḳan götürür
2. her yaña çapma şehā nāz semendine binüp
n'ola ḥayvān ise ey rūḥ-ı revān cān götürür
3. bende oldu saña hep ins ü melek cinn ü perî
var ise la'l-i lebün mühr-i süleymān götürür
4. eksük étme sitem ḳulmüñi bizden cānā
her ne cevır eyler iseñ bu dil-i nālān götürür
5. ğarḳ-ı ḥün olalı müjgān **faķirî** gūyā
merdüm-i dīdeleri niceye mercān götürür

602.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir güzel sevdüm yine géymiş libās-ı aḥmeri
ser-be-ser 'āşıḳlaruñ ḳanına girmiş ol perî
2. tîr-i āhumdan şaḳınup ey yüzi gün şubḥ-dem
çarḥ[ı] ḳalḳanın eline aldı mihr-i ḥāveri
3. mülk-i dilde bir yaluñ yüzlü güzeldür yaraşur
cān gibi yér eylese sīnemde yāruñ ḥançeri
4. ol melekke küşe-i mey-ḥānede içseñ müdām
unıdurduñ zāhidā ḥūr u ḳuşūr u kevşeri
5. şafḥa-i dilden ayurdum ğayr ile naḳş-ı terāş
ey **faķirî** yér yér étsem bir gece ol berberi

601. R. 1969: 126a.

Faķirî.

602. R. 1969: 126a.

Velehü.

603.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. üstüme dön raḥm édüp ey çarḥ-ı ser-gerdān baña
2. ağla ağla durmayup ey dīde-i giryān baña
3. derd ile āh eylesem 'ayb étmeñüz yārān baña
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

II

1. şaldı şabrum kişverine 'asker-i ğamdan sipāh
2. kara bahtum gibi étdi ḥalka-i kıblem siyāh
3. bilmezem ne şūret ile dehr mir'ātinden āh
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

III

1. n'ola ger ğam meclisinde inlesem kânün gibi
2. devr içinde döne döne ağlasam gerdün gibi
3. vādī-i derd ü belāda āh kim mecnūn gibi
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

IV

1. şem'-veş yansa başumda n'ola her şeb nār-ı ğam
2. sāğar-ı saḥbā gibi kanlar yudarsam dem-be-dem
3. bilmezem yā rab bu derd ile nic'édem n'eyleyem
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

V

1. eşk-i ğamla gitmedi āyīne-i dilden ğubār
2. her nefes bir dürlü şūret gösterür bu rüzigār
3. ey **faķīrī** kanlar ağlarsam yéridür lāle-vār
4. her zamān bir yār hecrin gösterür devrān baña

604.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ol leb-i şīrīn bizümle nice étsün imtizāc
kim alışdurmaz şeker milḥ-i ücāc ile mizāc
2. ol ṭabīb-i cān beni öldürmege kaşd eyledi
ġālibā ölmekden artuķ derdüme yoķdur 'ilāc
3. ben bu 'ālemde o şāhuñ sīm kim anuñ(?)
ḥāk-i pāyıdur sa'ādet ehlinüñ başına tāc

603. R. 1969: 126a.

Faķīrī.

604. R. 1969: 126b.

Kerīmī.

4. şūfiyā mülk-i riyānuñ t̄ac-d̄ārisun bugün
eylemezsin kimseye ‘ālemde ‘arz-ı ihtiyāc
5. uğramış geçmiş **kerīmī** görmemişsin yāruñı
ğaflet ile geçmesün ömrüñ kerīmi gözüñ aç

605.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şol ki ğayruñ hıdmetinde étmedin qaddin dü-tā
bir civān-merddür ki mişlin görmemişdür çarh-ı p̄ir
2. pādişāh-ı dehr iken lāyık degül kul olasin
bir ḥasīse devletlüm cemşīd imiş yā erdişīr
3. ḥācetüñ var ise bārī iste ol der-gāhdan
ki andan ister rüz u şeb ḥacātını şāh u faķīr
4. ol-durur ol qayyūm u qādir muṭ'ī hayy u qadīm
şāni' vü perverdigār u pādişāh-ı bī-vezīr
5. mülk anuñdur ḥükm anuñdur emr anuñdur kul anuñ
şehlige lāyık odur 'ālemde oldur dest-gīr
6. yā ilāhī der-gehüñden kaçmış idüm niçe gün
kuluñ işi kaçmağ olur ḥ'āceden ikide bir
7. qande bir ehl-i kerem eşitsem evvelde anı
bulmayınca olmaz idüm ger şerīf ü ger emīr
8. niçe dürlü armağan u tuhfeden soñra anı
medḥ éderdüm ya'nī nice medḥ medḥ-i dil-peziir
9. geh yüzine gül dér idüm geh semen geh yāsemīn
geh şaçına müşk dér idüm gāh 'anber gāh 'abīr
10. geh dér idüm ey gözüm nūrı vü 'ömrüm ḥāşılı
ḥırmen-i cūduñda qadri kāyinātuñ bir şa'īr
11. geh dér idüm ey seḥāvet ma'deni vü baḥr-i cūd
keffüñe nisbet olımağ yédi deryā bir ğarīr
12. ol daḥı in'ām édüp birkaç direm in'āmını
başuma kaķmaķla gérü başumuñ etini yér
13. gérü geldüm kapuñā redd étme anuñ ḥürmeti
kim dédüñ ṭā hā vü yāsīn ü beşīr ü hem nezīr
14. aḥmed-i mürsel imām-ı ins ü cinn ü şark u ğarb
şem'-i cem'-i evvelīn ü hādī-i rāh-ı ḥabīr

605. R. 1969: 127a.

Kıt'a-i Mu'ammāyī.

15. sen kerīm ü müste'āndan kaçmazam şimden gerü
şimdi bildüm ki keremde yoğ imiş saña nazır
16. şimdiki ehl-i kerem hōd bir direm vérmez tamām
iki yıl çekdürmeyince intizār içre nahır(?)
17. sürmeyi bahşışine ısshı éde çeşm-i sā'ili
étmiş ola intizār-ı va'de-i bahşış-i zarır
18. kaṅḡı 'ākıldür 'aceb āzāde iken kendüyi
bir dilüm etmek ucundan eyleye hāşā esir
19. kendü [...]
şol çörekden yeg ki ola āb-ı rü ile hamir
20. pādīshāh-ı heft-iklīm olmaḡ isterseñ bugün
ceyb-i hırkañ tācuñ olsun dāmenüñ olsun serir
21. āferinler ṭab'-ı luṭfuña **mu'ammāyī** senüñ
vāḡı'ā allāh gibi olmaz kimse zahır

606.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. démedümse medḡ ü hecā vü ḡazel bir niçe gün
nazm [u] elfāz u me'ānī içre şanma kâşıram
2. kanı bir ehl-i temiz ü pāk-meşreb medḡ édem
medḡe lāyık olmayanı medḡ édersem kâfirem
3. bir ḡaraḡ sen kulı gerçek bī-ṭam'a er görmedüm
az degüldür elli yıldur kāyinātı sāyirem
4. pes ḡaraḡ ehl-i deniyi medḡ etmekden murād
nesne ummaḡdur bilürsüz ben ṭam'adan ṭāhirem
5. yémedüm vaḡf étmegin bir müft bahşış almadum
kizb édersem ḡavlüm içre ḡaltaban [u] fâcirem
6. vérmege destümde ḡudret yoğ ise çok çok şükür
almamaḡda himmetüm vardur faḡir [ü] şābirem
7. bunca her 'ilmi ki aḡrānum bilür allāh ḡaḡı
'ilm-i küllī olsun ol yā fenn-i cüz'ī ḡādirem
8. hey'et ü ḡikmet uşul u 'ilm [ü] nazm u neşr hem
ḡaḡ budur kim her birinden bā-naşib ü vāfirem
9. hem ilāhiden ki ṭasdīḡ eyleye 'aḡl-ı şariḡ
ḡall-i 'uḡdende güneş gibi cihānda nādirem

10. 'ilm-i teşrîh ü kıyâfetde ayakdan başa dek
ol haķīm-i zū'l-celālün şan'atini nāzıram
11. fenn ü tıbb u fi'l ü erkân u kuvâ vü emzice
bunların tafşıl ü tedķikinde tab'-ı zâhirem

607.

Mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâarî --- / - + - + / + - - + / - + -

I

1. nuşret-i 'arūs yüzine ziver bağışlayan
deryâ-yı cūd-ı gevher şeh muştafâ kanı
2. şāhib-kırân öñinde güneş gibi tığ ile
açmağa heft-kışver[i] şeh muştafâ kanı
3. âl-i muhammede dil ü cāndan muhibb olan
hulķ-ı 'azîm mazhar[ı] şeh muştafâ kanı
4. hākî kafesden incinüp eflāke 'azm éden
kaşr-ı irem kebüter[i] şeh muştafâ kanı
5. ey lāle kan ola cigerün kim utanmadın
alduñ elüñe [sāğarı] şeh muştafâ kanı
6. vîrân ol ey felek ne bezersin döne döne
bu zer-nigâr çāder[i]şeh muştafâ kanı
7. ol salţanatda faħr-i hilāfet-penāh olan
âl-i mülūk mefhar[ı] şeh muştafâ kanı
8. dillü dilince zārîlîğ eylerdi kāyināt
bu idi cümle sözler[i] şeh muştafâ kanı
9. ey hāk[i] gül yüzine niķāb eyleyen dirîğ
gitmekde lāle gibi şitāb eyleyen dirîğ

II

1. yā rab maķām-ı ravza-i huld-ı berîn ola
ķabri enîsi haşre degin hūr-ı 'în ola
2. firdevsden mezārına revzenler açılup
ervāh-ı kıuds ile dün [ü] gün hemîn ola
3. şöyle götür hicābını kim zāyir olanuñ
seng-i mezārı āyîne-i ğayb-bîn ola

607. R. 1969: 128a; Aħmed Paşa: *Dîvân*: K. 29.

[Aħmed Paşa]

I-1a nuşret-i 'arūs yüzine ziver: nuşrat 'arūsı ħüsnine behcet *Dîvân*.

I-1b cūd-ı gevher: cūd gevheri *Dîvân*.

I-2a öñinde: öñince *Dîvân*.

II-10a rab: rabbi *Dîvân*.

II-12a nūr: şubh *Dîvân*.

4. mülk-i fenâda mûcib-i emn ü emân idi
dâr-ı beķâda cümle belâdan emîn ola
5. var ihtiyâcî ‘afvüñe yâ settâru'l-‘uyüb
demdür k’anuñ şefî‘[i] resûl-i emîn ola
6. sultân-ı ‘âleme ‘ivażı bu muşîbetüñ
tâ haşre dek sa’âdet-i dünyâ vü dîn ola
7. cân-ı cihândur ol aña yavuz şananlaruñ
iki cihânda haşm-ı cihân-âferîn ola
8. nâşır livâ-yı ‘izzüñe her dem delîl olup
ķadir saña vü âlüñe dâyim mu‘ayyen ola
9. bir ķadre ére ki ķullaruña ķul olanlaruñ
kem-ter gedâsı husrev-i rûy-ı zemîn ola
10. yâ rab bir tarîķa sülûk étdür anı kim
şerh-i menâķıbı şeref-i ‘âlemîn ola
11. **aķmed** uzatma söz[i] ki merşiyeden murâd
ķalka naşîķat ise bu ma’nâ hemîn ola
12. tâbûta girdi maţla’-ı nûr-ı şafâ dirîĝ
taķtın degiştı taķtaya şeh muştafâ dirîĝ

608.

Mef’ûlî mefâ’îlî mefâ’îlî fe’ûlî

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. bir tâze ‘arûs oldu bu dünyâ-yı denî gör
nice bezemiş kend'özin ol pîre-zeni gör
2. dîv-i felegüñ rîvine aldanma şaķın kim
emşâlüñi durmaz yudar ol ehrimeni gör
3. şol tâze bedenler ki yér altında yaturlar
ķâlin démek içün dil uzatmış ķemeni gör
4. aydur ki yér altında eger zâr[1] şorarsañ
var lâle ile başındaĝı ķanlu kefeni gör
5. her şubķ n’içün çekdi[gini] tiĝını ķûrşîd
fehm étmez iseñ bārî bu ķanlu legeni gör

608. R. 1969: 128b; Aķmed Paşa: *Dîvân*: K. 30.

[Aķmed Paşa]

4a altında eger zâr[1]: altındaki esrârı *Dîvân*.

609.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. sipās allāh[a] minnet zū'l-celāle
oturduñ kürsī-i 'izz ü celāle
2. bilürsin derdin ehl-i ihtiyācuñ
ki hācet budur ol derd-i su'āle
3. severseñ bıkı-i fikrüm ne tañ kim
cemīl olan muḥıbb olur cemāle
4. gelür 'ḥüsnüñ 'arūsı bī-tekellüf
ne meşşāta gerek ol zülf ü ḥāle
5. buyur var ise dīvānı **kemālūñ**
ki tebdīl ola noḳşān[1] kemāle

610.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. keşf-i esrāruma 'illet diñle ḥōş bī-'ār men
'aybum ikrār eyledüm şan yemişem esrār men
2. bir gün aydurdı *bahāristānı* necmī çelebī
bir zamān diñlemege ḳulağımı dutar men
3. geldi bir kışş meger dilküyle ḳurt bāğa girür
güc-ile girmişdi ḳurd dardı delük çün ğār men
4. tīz çıkar dilkü ḳalur delükde ḳurt gel gör tozı
let urur bāğ-bān ḳalur öter hep ey yār-ı men
5. diñledüm ḳurt kışşasın görem ki ben dilkü gibi
şol ḳadar güldüm ki bunlar sézdiler izmār-ı men
6. neye güldüñ déyü beni muḥkem ibrām étdiler
ağzı egri eñsesinden bellü ne sūd inkār-ı men
7. çünki mümkin olmadı inkāra dermān bulmadum
başladum naẓm eyledüm kışşam görüñ iş'ār men
8. var idi iki ḥelālüm biri tāze biri ḳart
tāzesine meylüm artuḳ eskiden ḳorḳar men
9. eski zevcem mānı' oldı yatmağa genci ile
ḳaḳıyup anlara ḫaşra yatmağa ḳaçar men

609. R. 1969: 128b.

Kemāl fermāyed.

610. R. 1969: 129a.

Ser-güzeşt-i Monla Dehhānī.

10. âteş-i hicrân baña kâr eyledi çün bir géce
içerü girmege kalkup pencere ara[r] men
11. buluban bir revzeni der-hâl içerü girürem
genci yérinde buluban 'ışk ile çalar men
12. bir niçe müddet tıyulmayup bu işi işlerem
şubh-ı şâdık olmadın yatağuma çavar men
13. şovuk olup bir géce géysüyi artuk géymişem
çalk koyun pencereden ayaklarum şalar men
14. yoğ idi tonum derleyüp etegüm hep bélüme
şülle mülle kaldı açuk bir 'aceb murdâr men
15. ayağum elüm yére érmez mu'allak kaluram
érteye degin şovukdan çeşteyi çalar men
16. gencine yap yap çığırdum hîç işitdüremedüm
başladum muhkem çığırdum n'eyleyem nâ-çar men
17. işidüp feryādumı çün cümle koñşular gelür
ehl-i beytüm cümle tıydı gör nice evgâr men
18. mûm yakup cümle cemâ'at çünki bäsuz göt görür
uğramayup bir zamân şarkar men
19. bir yérümden beñzedür çünki cemâ'atden biri
yanuma gelüp görürler bir şîrîn mümtâz men
20. karı düşmen ilerü gelüp su'âl étدی baña
kim seni bu dâma koydı ey perî pür-hâr men
21. ben dédüм murdâr delükdür hem dağı men' étdüğüñ
yaprağ ağzumla görüñ kim étmişem ikrâr men
22. kağıyup çıplak götüme şol kadar şabla urur
dağı unutmamışumdur her zamân añar men
23. ol **dehānī**em ki sırrum gülmek ile fāş olur
merdümem ibrāma döymem şorıcağ ırlar men

611.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kâtibem hem şā'irem şatranc nîk oynar men
hem mü'ezzın hem mu'arraf hoş muşāhib yâr men
2. hem zarîfem hem vecîhem hayli gökçek kişiyem
cildin hûb işlerem düşmenlerüm tağlar men

611. R. 1969: 131a.

'An Ahvāl-i Monla Dehhānī Kışsa-i Yeñi Bāzār.
11a şaḳaluma kelimesi şaḳalıma şeklinde yazılmıştır.

3. gerçi bilmezven ‘arabça fārsī öğrensem gerek
türki sözler söyleyicek şu gibi çağlar men
4. merd-i naḳḳāşam cihānda yok-d[ur]ur mişlüm benüm
kūy-ı yāri ṭolanur men şanasın pergār men
5. şanmañuz cāhil kişiyem *ḳudūrī* başlamışam
hem vecīhem hem naẓīfem ya‘ni ḥōş-güftār men
6. atcıyam hem lūtcıyam hem ẗarḥanā bişürürem
ḥāşılı her vech ile yoldaşlığa yarar men
7. çok müveşşahlar bilürem okuram teshīr ile
yahşı āvāz ile ḥōşça türkiler ırlar men
8. ehl-i ‘ilme ḥıdmet étdüm öñlerinde zer çeküp
līk ba‘zı zālîminden key ḳatı ḳorḳar men
9. hem severin ḥūbları bir rind-i ‘āşık-pīş men
ḳande ‘avret görür isem keflerem zen-bār men
10. tañrı ḥaḳḳı-y’çün ḳatalnāya zināya varmadum
līk yokdur ihtiyārüm ṭopuğın oḥşar men
11. şaḳaluma bakmañuz şeşdür benüm oğlanlarum
şüretüm gören şanur kim bir ulu diz-dār men
12. hem ṭabīb [ü] ḥāzıḳam ḥummā ‘ilācın bilürem
her kimüñ bēli ağırsa ovuban başar men
13. ben **dehānī**yem beni ḥiç kimseler incitmesün
nice mühmeller çıkar çün ağzumı açar men

612.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. mü’ezzinven imāmet başarur men
mu’arrifven ḥiṭābet başarur men
2. dil ile söylemez isem ḥabībe
göz ucı-y-la işāret başarur men
3. ḥuşūmet édemezsem kimse ile
yalan yēre şehādet başarur men
4. egerçi fazluma yokdur nihāyet
yérinde hem cehālet başarur men
5. eger kimseye éylük édemezsem
gér uğurlar ḥıyānet başarur men

612. R. 1969: 131b.

Başlığı olmayan bu şiirin Dehhānī’ye ait olması kuvvetle muhtemeldir.
1a imāmet: emānet R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

613.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. şafâ geldüñ eyâ kâzî efendi
bu halk senden ola râzî efendi
2. okudum emşile makşûda geldüm
bugün dersüm-durur mâzî efendi
3. şakalum uzaduğın tañlamañuz
yitürdüm yolda mıkrâzî efendi
4. bu dâ'î hâzrete dilege geldi
sen andan étme i'râz[1] efendi
5. **dehânî**dür dehânîdür dehânî
bu yérüñ eski kurnâzî efendi

614.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. olsam otur ey dehânî éyü kâruñ var senüñ
yilda bûstân hâşılından bir hıyâruñ var senüñ

615.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. elâ ey peyk-i müştākân-ı cānān
yetiş cānāna érgür cāna dermān
2. ğarīb olanlaruñ çün reh-berisin
kamu 'ışk ehlinüñ peygamberisin
3. benem bir derd-mend ü zār u giryān
işümdür géce gündüz āh u efġān
4. belā-yı 'ışk ile pür-mübtelāyam
haķirem bî-nevāyem pür-belāyam
5. yanarum āteş-i 'ışk ile her-gāh
benüm hālümnden olmaz kimse āġāh

613. R. 1969: 131b.

[Dehhānî]

614. R. 1969: 131b.

[Dehhānî]

615. R. 1969: 132a.

Nāme-i Maḥbūbān.

[Firāķî]

14a Vezin aksamaktadır.

6. dirîgâ bulmadum bir yâr-ı sırdaş
ki bu yolda baña ol ola hâldaş
7. varup aḥvālumi ‘arz éde yâra
olaydı tâ ki dil derdine çâre
8. ‘aceb kime kılam ben ‘arz-ı aḥvâl
ki ḥâlüm ‘arz éde dil-dâra der-ḥâl
9. şabâ ise yêler bir yérde tûrmaz
tûrup peygâmumı dil-dâra vérmez
10. eger âh ise ol bir ehl-i sevdâ
éder ḥâlüm cihân ḥalkına rûsvâ
11. gel ey nâme yine sen dest-gîr ol
yürüdügüm baña bu yolda pîr ol
12. varup cânânuma nakl-i peyâm ét
du‘âlar kıl elin öpüp çok selâm ét
13. şenâ édüp elüñ kaldur du‘âya
érişicek cenâb-ı dil-rübâya
14. dé kim ey bâğ-bân-ı ḥüsnüñ gülistânı
bahâruñ görmesün bād-ı ḥazânı
15. hemîşe gül gibi ser-sebz ü ḥandân
şalın ‘âlemde ey serv-i ḥırâmân
16. vücûduñ devlet ile dâyim olsun
cihân tûrduķça ‘ömrüñ kâyim olsun
17. saña çok çok ‘ömür vérsün ilâhum
ölürsem hecr ile ben pâdişâhum
18. bu vech ile du‘â eyle çok çok
selâm eyle şenâlar eyle çok çok
19. du‘âdan şoñra dé kim yâ ḥabîbî
belâ vü ğam marîzinüñ ṭabîbî
20. senüñ var bir belâlu derd-mendüñ
esîr-i bend-i hicrân müstemendüñ
21. vücûdı âteş-i ‘ışķ ile yanmış
gözinüñ kanlu yaşı cûya dönmiş
22. yed-i fûrkât iki kât étmiş anı
üzerine hem-dem étmiş âh u zârı
23. niçe yıldur bu derd ile giriftâr
olupdur ol ğarîb ḥüsnine dil-dâr
24. za‘îf olmuş ğamuñdan mûya dönmiş
anuñ’çün dūd-ı âh ile boyanmış

25. belā yapduqları māt étmiş anı
geçürür āh ile ol rûzgârı
26. kimesne yok ki ola hālinden āgāh
yanup yakılup eyler nāle vü āh
27. kılur feryādı āhı rûz [u] şeb ol
éder her dem-be-dem vaşluñ taleb ol
28. olursın sen rakīb ile muşāhib
talebden cān vérür yoluñda t̄alib
29. vefāsuzsın şikāyet ü dād elüñden
behey zālīm meded feryād elüñden
30. n'icün bī-rahm olursın hey nigārum
cefāsı çok vefāsuz şīve-kārum
31. meded kıl derdüme bī-çāre kaldum
ser-i zülfüñden dil-i vīrāne kaldum
32. vişālüñden baña dermān kıl ey dōst
yéter hecrüñle dil vīrān kıl ey dōst
33. daḥı senden budur özge murādum
ki luṭf ile añasın geh geh adum
34. déyesin ol daḥı bī-çāremüzdür
yolumuzda yéler āvāremüzdür
35. anuñ ḥaqqı ki oldur ḥālīk-ı 'ıṣṣ
érer maḳşūda andan şādīk-ı 'ıṣṣ
36. şu yokdur ki bilür hergiz bu rāzı
benüm 'ıṣṣum degül 'ıṣṣ-ı mecāzī
37. kamu 'uṣṣāk içinde şādīkam ben
hemān dīdāruñ-içün 'āşīkam ben
38. gözüm nūrı cemālüñ rüşen olsun
gelüp dürlü feraḥlar ğam güm olsun
39. budur ancak murādum yā ḥabībī
keremden nā-ümīd étme ğarībī
40. çü kıldum ḥālūmi ben saña ma'lūm
umaram kim olam kapuñda merḥūm
41. ḥabībüm bes-durur bu deñlü i'lām
ne ḥācet kıṣṣa-ḥvānlık ey dil-ārām
42. **firākī**yi vişālüñle eyle ḥurrem
murād olan budur va'llāhu a'lem

616.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

I

1. bir derde ulaşıdum ki devā yāduma gelmez
2. bir rence şataşdum ki şifā yāduma gelmez
3. elüñden elüñden elüñden āh elüñden
4. içdüm şarābı la'l-i lebüñden dil-i şekerüñden

II

1. bir bencileyin derd ü belā vü ğama hem-dem
2. şādī vü feraḥ u mihr ü vefā yāduma gelmez
3. elüñden elüñden [elüñden] āh elüñden
4. içdüm şarābı la'l-i lebüñden dil-i şekerüñden

III

1. yüz dürlü suḥan düzedürem démege derdüm
2. ol dem ki saña şataşuram yāduma gelmez
3. elüñden elüñden elüñden āh elüñden
4. içdüm şarābı la'l-i lebüñden dil-i şekerüñden

IV

1. aġyār ile yārı göricek ğayretüm artar
2. düşnām u cihān medḥ [ü] şenā yāduma gelmez
3. elüñden elüñden elüñden āh elüñden
4. içdüm şarābı la'l-i lebüñden dil-i şekerüñden

V

1. men ol şanemüñ āşübına gūne yanam kim
2. 'ışkında anuñ cān u cihān yāduma gelmez
3. elüñden elüñden elüñden āh elüñden
4. içdüm şarābı la'l-i lebüñden dil-i şekerüñden

617.

Hece Vezni

I

1. şimden gérü ğam yémez
2. bir zālīm aldı göñlümi
3. ölürsem adın démez
4. bir zālīm aldı göñlümi

II

1. şīvelerle naķışlarla
2. 'āşıkāne cünbişlerle
3. kıya kıya baķışlarla
4. bir zālīm aldı göñlümi

616. R. 1969: 134b.

Murabba'.

617. R. 1969: 135a.

VI-3 Bu kısım yazmada boş bırakılmıştır.

III

1. tāze gonca güller ile
2. boynunda kāküller ile
3. dürlü dürlü diller ile
4. bir zālīm aldı göñlümi

IV

1. kāmēti serv[i] dalıdur
2. yañağı cennet gülidür
3. cān bāğınuñ bülbulidür
4. bir zālīm aldı göñlümi

V

1. paşadan bir hūkm alayın
2. bulmağ ardınca olayın
3. nic'édeyin ne kılayın
4. bir zālīm aldı göñlümi

VI

1. 'arz eyleñ devletlü hāna
2. şeh süleymān-ı zamāna
- 3.
4. [bir zālīm aldı göñlümi]

VII

1. her nice kim dērsem haqdur
2. ben kulına cevri yokdur
3. gāyet ile luṭfi çokdur
4. bir zālīm aldı göñlümi

618.

Mef'ülü fā'ilatü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. bir dest-māl ile siler āhır ecel bizi
 démez ki bu gedā imiş ol pādişā imiş

619.

Hece Vezni

1. n'édeyin nā-çār oldı yār benden kaçār oldı
 benüm selāmlu hānum selāmsuz geçer oldı
2. n'édeyin n'édebilmem sevdüm terk édebilmem
 sen pārs-hūylum dil-beri öldüm öğredebilmem

618. R. 1969: 135a; Necātī: *Dīvān*: Merşiye-i Şeh-zāde Sultān Maḥmūd s. 110.
Ferd.

[Necātī]

1b ecel: kefen *Dīvān*.

619. R. 1969: 135b.

Bāyitī-i 'Acem.

3. vardum gördüm yatupdur yasdık güle batupdur
uyan dérin uyanmaz meger āhum dutupdur
4. karşıda kāfir kendi kāfir ne bilür andı
od yanmaz kıtın dutmaz ben gördüm ‘āşık yandı
5. ne bakarsın yād gibi leblerüñ nebāt gibi
korkaram hasret kıalam şırine ferhād gibi

620.

Hece Vezni

1. gideyin baş aluban ğama yoldaş oluban
dögeyin sīnem seni elüme taş aluban
2. bugün gün bulutludur bulutlu gün kıutludur
bahtı var ol kışinüñ yārından ümīdlidür
3. şabāh oldı tañ sezer gördüm üç ördek gezer
ikisi hem-derd olmuş biri ser-gerdān gezer
4. karşıdağı kilīseler kilīd [...] bilseler
bir gece bile yatsam ertesi öldürseler
5. hışāruñ bedenleri tutuñ şol gidenleri
öldürüñ kanı helāl yārın terk édenleri

621.

Hece Vezni

1. çağırdum allāh ben zihī be-ħakķ-ı kıaraman
geydüm kıara kepenek kııkdum şey^{en}li’llāh men
2. çağırdum allāh amān yārdan ayrılmak yaman
yārdan ayrılalı ben gün görmedüm bir zamān
3. tebriz içi zelzele çü düşmen kıızıl güle
telli yağlık şoldurdum göz yaşın sile sile
4. kıırmış kıapu dārında gözi gönli yārında
kıara zülüfleri al yañağı kenārında
5. bu taşlar yaman taşlar ‘āşıkun yolın bağlar
bunda ğarīb ölmesün ğarīb için kim ağlar
6. elüm altun taş kıutar altun neden pas kıutar
yārından ayrılanlar uğrın uğrın yas kıutar
7. tebriz ile hüı menem dīdāruña döımenem
nitekim cānum sağdur seni elden kıoymenem

620. R. 1969: 135b.

Dīger.

621. R. 1969: 135b.

Dīger.

8. çağırdum ay batınca uzun oba yatınca
kara bağrum kan oldu yâr seni döst tutunca

622.

Fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. çün sa'âdetle gelüp alduñ alaman éllerin
2. devlet ile yüridüñ açduñ bu tuman éllerin
3. kahr édüp sürdüñ esîr étdüñ firāvān éllerin
4. vahtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

II

1. sen ki sulţān bin sulţān bin sulţānsın bugün
2. cisme beñzer bu cihān içinde sen cānsın bugün
3. muştafā nūrı haqı-y'çün zıll-i yezdānsın bugün
4. vahtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

III

1. saña haq kış günlerin rahm étdi tuman eyledi
2. ehl-i küfrüñ ekşerin hep ehl-i imān eyledi
3. ol hudā haqqı ki aduñı süleymān eyledi
4. vahtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

IV

1. kāfiristāna çü geldüñ bir ulu ad eyledüñ
2. uslu dīn ile alamana büyük dād eyledüñ
3. āşināsın şehr-i islāma sürüp yād eyledüñ
4. vahtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

V

1. şark ile ğarbı sikender gibi gezdüñ ser-be-ser
2. tañrı haqqı-y'çün muķābil olmadı saña bir er
3. çün kamu şehler eşigüñde kul olup kodı ser
4. vahtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

VI

1. koruna tācın haţā-y-ile géyen kāfir bigi
2. ya'ni kim şāhib-kırān ol dem şanurdı av bigi
3. çoğ aradı bulmadı öñüñce çün bekler bigi
4. vahtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

VII

1. kāfiristān ehlinüñ geldüñ çü hālin görmege
2. rūma çok aşhāb-ı islāmuñ kemālin görmege
3. hazret-i eyyūb-ı enşāruñ cemālin görmege
4. vahtidür şimden gérü geşt eyle 'oşmān éllerin

622. R. 1969: 136a.

Murabba'-ı Alaman.

Murabba'ın son bendinde geçen *Fārisī* kelimesine göre şiirin Fārisī'ye ait olması muhtemeldir.

VIII

1. çünkü rîm pop u alaman u cesâr-ı bed-fi'âl
2. olımadılar muķâbil saña mânend-i kıral
3. n'olacağın bildiler bunlar dahı âhir me'âl
4. vaktidür şimden gerü geşt eyle 'oşmân éllerin

IX

1. sen ki islâm ehlinüñ şolın bu yıl sağ eyledüñ
2. alaman iklîminüñ tağ üstini bağ eyledüñ
3. ehl-i küfrüñ göz yaşın akıtduñ ırmağ eyledüñ
4. vaktidür şimden gerü geşt eyle 'oşmân éllerin

X

1. yüz biñ akıncı vü tâtâr ile seyrân eyledüñ
2. baş dikdüñ hâzret-i pâşâyı sultân eyledüñ
3. kâfirüñ şu katduñ ocağına vîrân eyledüñ
4. vaktidür şimden gerü geşt eyle 'oşmân éllerin

XI

1. âl-i 'oşmân içre bir resm-i âyîn eyledüñ
2. bir eşer koduñ haber çaķ çîn ü mâçîn eyledüñ
3. altı günde bir ulu tağ aşduñ akın eyledüñ
4. vaktidür şimden gerü geşt eyle 'oşmân éllerin

XII

1. gerçi nazm ehli çokdur kevkeb ü ahter gibi
2. mihre beñzer fârisîsin husrev-i hâver gibi
3. mağrib iklîmini gezdüñ çün sikender gibi
4. vaktidür şimden gerü geşt eyle 'oşmân éllerin

623.

Mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

Hezec + ---/ + --- / + ---

I

1. hümā evc-i sa'âdetde uçar
2. kanad cân sebze-zârında açar
3. sen étdüñ aña yér altında mesken
4. fiğân çarhuñ elinden tâ haşre dek

II

1. açılmadın cihānda tâze güller
2. sen étdüñ cân u dil bülbüllerin zâr
3. gülün koķdurmadañ şunduñ bize hâr
4. fiğân [çarhuñ elinden] tâ haşre dek

III

1. érişmedin anuñ bağına revnaķ
2. döküldi yérler ol tâze yapraķ
3. 'aceb mekr eyledüñ sen bize el-haķ

623. R. 1969: 136b.

Hezârî Efendi'nüñ ciger-küşesi fevt olduķda dénüldi.

4. fiğān [çarhuñ elinden] tā haşre dek

IV

1. güneş toğmadın érişdüñ küsüfa
2. kamer bedr olmadın érdi huşüfa
3. cihān kalmadı bâķī feylesöfa
4. fiğān [çarhuñ elinden] tā haşre [dek]

V

1. cihān gül-zārınuñ miskin hezārı
2. gülüñ derdinden éder āh u zārı
3. revādur rüz u şeb kılsa **hezārī**
4. fiğān [çarhuñ elinden] tā haşre dek

624.

I

1. yaşumı la'lüñle pür-ḥün eyleme lāle-zārum gel
2. cānumı cevrüñle maḥrûk eyleme gül-'izārum gel
3. 'āşıkuñ ḥālin dige-gün eyleme gel gel
4. lāle-zārum gel gül-'izārum gel

II

1. derd-mendem baña dermān eylegil lāle-zārum gel
2. leblerüñden buse iḥsān eylegil gel gel
3. ḥālūmi yéter perīşān eylegil gel gel
4. lāle-zārum gel [gül-'izārum gel]

III

1. kākülüñ tağıt görinsün ḥāller lāle-zārum gel
2. yakup ḥınnā taqın ḥalḥāllar gül-'izārum gel
3. geh gül-günī géyer gāh allar gel gel
4. lāle-zārum gel [gül-'izārum gel]

IV

1. servler ḥayrān olur reftāruña lāle-zārum gel
2. gönecalar ḥayrān olur güftāruña gül-'izārum gel
3. ṭāvūs lar reşk éder cevlanuña gel gel
4. lāle-zārum [gel gül-'izārum gel]

V

1. bu dil-i āvāre bī-ḥānumān lāle-zārum gel
2. fürḫatüñden niçe bir étsün fiğān gül-'izārum gel
3. intizār ile feme érişdi cān gel gel
4. lāle-zārum gel gül-'izārum gel

625.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. düşildi defter-i hüsnüñ şaķaluñ geldi var imdi
yetişdi āhir-i 'ömrüñ şaķaluñ geldi var imdi
2. gülistānuñ hazān oldu yüzüñ nūrı nihān oldu
ķamu 'aybuñ 'ıyān oldu şaķaluñ geldi var imdi
3. harāb oldu çü bünyāduñ kazındı defterden aduñ
ériřmez daķı feryāduñ şaķaluñ geldi var imdi
4. bahāruñ mevsimi geçdi gülüñe mūrça ériřdi
göñül bir ğayrıya düşdi şaķaluñ geldi var imdi
5. ķul olmuşdı saña şāfī çekerdi derd ile āhı
sen añmaz idüñ allāhı şaķaluñ geldi var imdi

626.

Hece Vezni

1. bahcañuñ kızıl güllerin koķmayınca gider miyin
seni göñülcek koynuma koymayınca gider miyin
2. ańsuzın baķdum yüzüñe aldandum řirīñ yüzüñe
koynuña girüp yüzüñe baķmayınca gider miyin
3. gece gündüz aĝlar gezer ķara zülfüñ vaşfın yazar
řu benüm hālūme naķar ķılmayınca gider miyin
4. seyr éde geldüm élüñi ķařdum bu derem gülüñi
şol aķ boynuña ķolumı şalmayınca gider miyin
5. öksüz hālīl aydur cānum boynuña düşmesün ķanum
şu seni řıdķ-ıla benüm ķılmayınca gider miyin

627.

Hece Vezni

1. hey şalınup giden ğonca hırāmān dala beñzersin
ezel bahārda açılmış ğoncacuk güle beñzersin
2. ezel bahārda açılır yoluña serden geçilür
altun ķadehden içilür kırmızı müle beñzersin

625. R. 1969: 137a.

[Şāfī]

Şaķala münāsib.

626. R. 1969: 137b.

[Öksüz Hālīl]

5a ķanum: muşlimüm R. 1969. Anlam gereĝi deĝiřtirildi.

627. R. 1969: 137b

Türkī.

[Varsaķ]

3. şol dil-berüñ ala gözi mest ü hayrân étdi bizi
üstüne dëdügüm sözi ‘arifsın bile beñzersin
4. hüsñüñ bağl olmış zînet seni yaradana minnet
hey zâlim gânzesi cellâd göñlümüz ala beñzersin
5. **varsak** aydur hey cihânum sensüz qarâr étmez cânım
âhir varı varı benüm dëdügüm öle beñzersin

628.

Hece Vezni

1. kan eyleme kanlu dil-ber seni senden şaķınuram
hüsñüne zevâl érmeye déyü günden şaķınuram
2. kör olsun müdde‘î nâşî oñulmasun bağrı başı
kande qaldı ğayrı kişi seni senden şaķınuram
3. vâlâ [vü] dest-mâl taķınma yañağuña gül şoķınma
elüne hınnâ yakınma seni senden şaķınuram
4. aşurı aşurı bakma beni hecr odına yakma
elüñi qoynuña şoķma seni senden şaķınuram

629.

Hece Vezni

1. ey erenler a qardaşlar yârımdan ayrılıyor
nic’édeyin a yoldaşlar yârımdan ayrılıyor
2. mışra düşdi çünki yolum bir yūsuf-çihreye qulum
bu dirlikden yegdür ölüm yârımdan ayrılıyor
3. ‘ışqa düşdi ğarīb başım gece gündüz aqar yaşım
nic’édeyin a qardaşım yârımdan ayrılıyor
4. görmez oldum ol māhum yeri gögi tutdı āhum
nic’édeyin ey allāhum yârımdan ayrılıyor
5. yâri yād étdüm yād ile ğama düşdüm şād ile
memi şāh dërler ad ile yârımdan ayrılıyor

630.

Hece Vezni

1. hey allāhum qandeyiki aq qolların şalan dil-ber
egnine ‘abālar géyüp göñlümüzi alan dil-ber

628. R. 1969: 137b

Velehū.

629. R. 1969: 138a

Murabba’.

630. R. 1969: 138a.

Murabba’.

[Kul Maḥmūd]

2. ser-deste almış eline tülbind bağlamış beline
girmiş 'aşıklar yolına abdâllara uyan dil-ber
3. akdeñizi bile geçüp acı tatlu şular içüp
ak gögsine burclar açup kend'özine kıyan dil-ber
4. sen seyyid gâziden gelüp ne vérdüñ göñlümüz alup
çarh uruban semâ' dönüp şâh hüseyin déyen dil-ber
5. söyle **kul maḥmūd**am söyle gir 'ışk deñizine böyle
niçe 'aşıkları böyle şoyup 'uryân éden dil-ber

631.

Hece Vezni

I

1. dil-ber beni ḥasret ile yandurduñ
2. bire zālīm bire ayrılık seni
3. sevdüğümü yād illere gönderdüñ
4. bire ayrılık bire zālīm seni

II

1. gécelerle girer olduñ düşüme
2. ağular katılır oldu aşuma
3. neler geldi benüm ġarīb başuma
4. bire ayrılık bire zālīm seni

III

1. sen ayırdıñ beni ġonca gülümden
2. sözi şīrīn-ter lebi bülbülümden
3. ziyād oldu baña bu derd ölümden
4. bire zālīm bire ayrılık seni

IV

1. bir iken beş on eyledüñ derdümü
2. yaradandan umar idüm yardımı
3. terk eyledüm zaḥmānumı yurdumu
4. bire ayrılık bire zālīm seni

V

1. gelmez idüñ ad u sav [u] şanuma
2. neler kıldıñ benüm ġarīb cānuma
3. varayın 'arz édeyin sulṭānuma
4. bire ayrılık bire zālīm seni

631. R. 1969: 138a.

Velehū.

5b ġarīb: ġarīb R. 1969. Anlam gereği deġiştirildi.

632.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. nigārumdan cüdā kılduñ felek feryād elüñden dād
büküp qaddüm dü-tā kılduñ felek feryād elüñden dād
2. gözüm kanı-y-la doldurduñ yüzüm rengini şoldurduñ
beni cev-r-ile öldürdüñ felek feryād elüñden dād
3. yüregüm kana döndürdüñ kara bağrum göyündürdüñ
beni taşla döğündürdüñ felek feryād elüñden dād
4. elümnden aldılar yāri kanı ol 'ömrümüñ varı
nice bir kılayın zārī felek feryād elüñden dād
5. yüregümde çıkar başlar gözümnden seyl olur yaşlar
nedür bu étdüğüñ işler felek feryād elüñden dād
6. çün édem terk zaḥmānı göreyim rüy-ı cānānı
unıtduñ 'ahd [ü] peymānı felek feryād elüñden dād

633.

Mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + --

1. baqar mı yüzine ḥuld-i berīnūñ
gören maḥbūbın 'oşmān 'askerinūñ
2. cihānda bī-ḡam u āzāde iken
göñülünden bendesi oldum birinūñ
3. cihānı tuna-veş ḡarḳ étdi çeşmüm
şavamadum raḳībın ol perīnūñ
4. gözün cān almağa oldı hevāle
belıgrad kāfirinden özge dīnūñ
5. meleksin menzilūñ çünkim felekdür
yıkarsın ḥalkını bir gün zemīnūñ
6. severin dédügümce ḥışm édersin
behey kāfir senūñ de var dīnūñ
7. şarılsañ baña şahrā-yı serimde
fütūḥı deñlü var-ıdı budīnūñ
8. elüf dér qaşuña ben daḥı dédüüm
meger kim zū'l-feḳārıdur 'ālīnūñ

632. R. 1969: 138b.

Murabba'.

633. R. 1969: 138b.

[Şun'ī]

9. be **şun'î** yaraşursın 'âlem içre
'alînüñ çün kılısın kanberinüñ

634.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. gülşen-i vaşluña érerse elüm
2. bülbül-i kudsi-şifat söyler dilüm
3. kalmaz idi âdemüñ hiç kıymeti
4. olmasaydı ayruluğ ile ölüm

635.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. gāh bende gāh sultāndur göñül
2. gāh 'āşık gāh cānāndur göñül
3. gāh mest ü gāh hayrāndur göñül
4. gāh pīr ü gāh oğlandur göñül

636.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. gāh ğam-ğīn gāh şādāndur göñül
2. gāh handān gāh giryāndur göñül
3. gāh küfr ü gāh imāndur göñül
4. gāh ebr ü gāh bārāndur göñül

637.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. bāri gel gör var ise 'aynuñda nūr
2. kalmasun göñlüñde ğam tolsun sürür
3. nūş éderseñ cām-ı vaḥdetde ḥuzūr
4. zāhide zühed ü riyāsıdur ğurūr

638.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. belādur 'ışk başa belādur

634. R. 1969: 139a.

Rubā'î.

635. R. 1969: 139a.

Rubā'î.

636. R. 1969: 139a.

Dîger.

637. R. 1969: 139a.

Rubā'î.

638. R. 1969: 139a.

Ferd.

2. bilür bu hâli ol kim mübtelâdur

639.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zâhidüñ şavm u şalât u zıkr olur endîşesi
2. 'âşıkun şî'r ü hayâl u nağmedür eglencesi

640.

Hece Ölçüsü

1. haste-dilem belâ-keşem âh n'édem n'édem
2. bir güzelün esîriyem âh n'édem n'édem

641.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kâdadur göster yine yâ rab bizüm cânânumuz
2. ödüğinden kılca kaldı çıkmâğa kim cânumuz

642.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gözüm yaşına bakmazsın baña senden 'ināyet yok
2. bunu bildüm ki ey meh-rû sitāremde sa'âdet yok

643.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. vefāsuz hüsne aldanup dil-i 'uşşâka incinme
2. kimi gördün ki 'âlemde güzellik pâyidâr olmaz

644.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. gerekmez kim olam bir lahza hâlî
2. ya dil-dârum gerekdür ya hayâli

639. R. 1969: 139a.

Ferd.

640. R. 1969: 139a.

Ferd.

641. R. 1969: 139b.

Ferd.

642. R. 1969: 139b; Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi: *Dîvân*: G. 87/1.

Ferd.

[Tâcî-Zâde Ca'fer Çelebi]

643. R. 1969: 139b.

Ferd.

644. R. 1969: 139b; 'Amrî: *Dîvân*: G.130/1.

Ferd.

['Amrî]

645.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gerçi meh-pāreleriñ 'āşıka çokdur peresi
2. sen sen ol 'ādet edinme anı cānum peresi

646.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dün rakībi şöyle vurdum ey şanem bir taş ile
2. bugün ol ite şataşdum dağı bir yanın sürer

647.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hüriler hazzın édüp érdüm çü vaşl-ı cennete
2. gam degül şimden gerü girmezsem olur cennete

648.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yazsalar 'āşıkuñı deftere biñ şancağ olur
2. pādīşāhlıg ise [ğaražuñ] begüm ancağ olur

649.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. eyā dil-ber senüñ dīnüñ ne dīndür
2. girürem dīnüñe allāh kerīmdür

650.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

- 1.
2. fī nāri cehenneme hālidīne fīhā ebedā

645. R. 1969: 139b.

Ferd.

646. R. 1969: 139b.

Ferd.

647. R. 1969: 139b.

Ferd.

648. R. 1969: 139b.

Ferd.

649. R. 1969: 139b.

Ferd.

650. R. 1969: 140a.

Pīrī Paşa oğluna tārīḫ.

651.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. kalursam ben bu ğurbetde firāk u derd-i hecr ile
2. ayağũ tozına yaşum gözümde armağan olsun

652.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec --+ / +---+ / +---+ / +---

1. gönüm dédi benden öpe[yü]m yār lebinden
2. luṭf eyle şehā yérine varsun bu emānet

653.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fa'lün

Mużārī --+ / +---+ / +---+ / +-+

1. şemşir-i 'ışkuñ ile gönül zaḥm-nākdür
2. ölümlük olduğuma raķibũñ helākdür

654.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. yazaydum nesh u ta'līķ igen ḥüb
2. kitāb ıssı eger olaydı maḥbüb

655.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. benüm gönüm seni sevdi ki dāyım senden ayrılmaz
2. ki senden ğayrıya meyli ilā yevme'l-ķıyām olmaz

656.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. ḥacālet ḥāşıl eylersin şöñda
2. nişān gözle okı yābāna atma

651. R. 1969: 140a.

Ferd.

652. R. 1969: 140a.

Ferd.

653. R. 1969: 140a.

Ferd.

654. R. 1969: 140a.

Ferd.

655. R. 1969: 140a.

Ferd.

656. R. 1969: 140a.

Ferd.

657.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şöyle pürdür çeşm-i dil senden eyā cān-ı cihān
2. her kimi görsem ırakdan şanuram sensin hemān

658.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. kime hācī dēdümse hācī çıkdı
2. kime tatlu dēdümse acı çıkdı

659.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kuşduğun yémek gibidür vérdüğün almağ kişi
2. 'ālem içre ādem olan hiç éder mi bu işi

660.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. geldüğün tıyduymasunlar baña 'aqlum gitmesün
2. tıymadın gel bir nazar bārī gözüm görsün seni

661.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ārifāne gülme ister hāş [u] 'āmuñ rīşine
2. kendüyi bildüm şanur bilmez ki mālā-ya'nīdür

662.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. derledür ādemleri mey-hāne hōş hāmmāmdur
2. kurnası küp fütası peşkīr vü fāsı cāmdur

657. R. 1969: 140a.

Ferd.

658. R. 1969: 140b.

Ferd.

659. R. 1969: 140b.

Ferd.

660. R. 1969: 140b; Tācī-zāde Ca'fer Çelebi: *Dīvān*: G. 251/2.

Ferd.

[Tācī-Zāde Ca'fer Çelebi]

1 geldüğün tıyduymasunlar: geldüğünü dimesünler *Dīvān*.

2 tıymadın: ölmedin *Dīvān*.

661. R. 1969: 140b.

Ferd.

662. R. 1969: 140b.

Ferd.

663.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. puhtedür ammā müşelles hem tonuğdur hem ğalīz
2. mey katı açuk muşāhibdür igen hāmdur

664.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. nice ayakda kalmasun ahālī
2. ki dīvān bağlaya başmaççı **zātī**
3. gehī şā'ir dirilür gāh remmāl
4. bilürem dēr cemī'-i mümkinātı

665.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. reng-i rüyın göreyin **rahmīn**üñ
2. aķ kızıldur déyü koma elden
3. hüsñ evi muhkem olmağ-ıçün éder
4. ħoraşāñi kireç ile bünyādın

666.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerin uyğuda gördüm öpmek étdüm ağzını
2. ğamzesi uyandı aydur eyle eylersin he mi

667.

Hece Vezni

1. kūçekliginde gördüm māh ola dédüm
2. ol hōd cihān yakıcı bir āfet imiş

668.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ben seni ğayrı-y-la görüp ağlamağdansa yürek

663. R. 1969: 140b.

Ferd.

664. R. 1969: 140b.

Ķıţ'a.

665. R. 1969: 140b.

Ķıţ'a.

[Rahmī]

666. R. 1969: 141a.

Ferd.

667. R. 1969: 141a.

Ferd.

668. R. 1969: 141a.

Ferd.

2. ey kemān-ebrū güzel yürekdeki kan oynasun

669.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. zerd olsa n'ola kaçlarıñ ey ruhları gül-gün
2. ser süreleri ekşer olur muşhafuñ altun

670.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. 'arax-riz olsa ol serv-i gül-endām
2. gül-āb ile pür olur şahın-ı hammām

671.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. gelmedi tıfl-ı dili kūyuña gönderdüm idi
2. vāy bu bed-baht[1] şehā hıdmete şalmalı degül

672.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. ilāhī sen beni sīne iletme
2. şarılmayınca yāruñ sīnesine

673.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + -

1. sürinür yérde kımağıl kuşağıñ
2. berü gel arduña ucın şokayın

674.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. hōş gelür dāyim benüm feryād ile āhum saña
2. ne günāh étdüm 'aceb ben bende ey şāhum saña

669. R. 1969: 141a.

Ferd.

670. R. 1969: 141a.

Ferd.

671. R. 1969: 141a.

Ferd.

672. R. 1969: 141a.

Ferd.

673. R. 1969: 141a.

Ferd.

674. R. 1969: 141a.

Ferd.

675.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. ḥabībüm benden incinmiş 'aceb ne günāh étdüm
2. meger kūyından ol yāruñ geçerken bir kez āh étdüm

676.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +--- / +--- / +---

1. oda tenhā begüm ḥıdmet olalum
2. şarāb-ı vaşl içün vaḥde[t] olalum

677.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec ---+ / +---+ / +---+ / +---

1. zāhid beni dil-ḥaste görüp fātiḥa okur
2. bilmez ki benüm ḥastaluğum fātiḥadandur

678.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+-

1. pāy-māl étdi beni ğam key ḥaḳīr oldum ḥaḳīr
2. n'ola ḥālüm āh eger olmazsa luṭfuñ dest-gīr

679.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+-

1. çekdüm derd ü belāyı çekmesün bī-dīn raḳīb
2. bend-i hecre dōstüm kāfirler olmasun esīr

680.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+-

1. eski 'āşıklar mekānı çün yeñi-bāzār imiş
2. devr içinde ḥaḳ bu kim dédüklerincedir var imiş

675. R. 1969: 141b.

Ferd.

676. R. 1969: 141b.

Ferd.

677. R. 1969: 141b.

Ferd.

678. R. 1969: 141b.

Ferd.

679. R. 1969: 141b.

Ferd.

680. R. 1969: 141b.

Ferd.

681.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --- / - + - + / + - - + / - + -

1. ey müfti ger güzelleri sevmek günāh ise
2. tā haşr olunca ben de günāh eylemekdeyem

682.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. servler kıadd-i bülendün bir görürmiş rāstī
2. nergis-i şehlä nazarsuzdur gözi 'illetlüdür
3. ol şanem büt-hāneye ol veche zīnet vērdi kim
4. şavma'añdan şūfiyā büt-hāne çok süretlüdür

683.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --- / - + - + / + - - + / - + -

1. zāhid éderse cennet-i kūy-ı habīb[i] terk
2. bi'llāhi mānī' olma kıo gitsün cehennem

684.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --- / - + - + / + - - + / - + -

1. hem-dem geçer güneş yine ol meh-likā ile
2. kıulluk için yanaşdı meger aña ay ile

685.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yarı benden tañ degül ayırmaşı isterse rakīb
2. kıaşd éder şeytān belī her mü'minün imānına

686.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. her bir ayda yedi gün var ey kışı
2. naşs gündür işleme ol gün işi

681. R. 1969: 141b.

Ferd.

682. R. 1969: 141b.

Kıı'a.

683. R. 1969: 142a; Necātī: *Dīvān*: G. 545/2.

Ferd.

[Necātī]

684. R. 1969: 142a.

Ferd.

685. R. 1969: 142a.

Ferd.

686. R. 1969: 142a.

Kıı'a.

3. üçü beşi on biri on altıyı
4. hem yigirmi biri hem dördü beşi

687.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. ey şanem nâz semendine binüp çapma igen
2. n'ola hayvân ise ey rûḥ-ı revân cân götürür

688.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. leblerüñ ağzuma vér luṭf eyle ey dil-ber dēdüm
2. dēdi kim vérmeç olur ağzuñdan ammā çıķmasun

689.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. nice nā-dān dēmeyem rûm élinüñ dil-berine
2. tūṭi-i mışrı koyup zāğa yēdürürler şeker

690.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ayağüñ öpmege çāre ne dēdüm dil-ber dēdi
2. yöremüze uğrama bi'llāh gezdür tāziyi

691.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel ++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. n'ēdelüm 'aksine döndi işi çarḥ-ı felegüñ
2. zīrā şeyṭān oturur yanına her bir melegüñ

692.

Mefā'ilün mefā'ilün fa'lün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. cihān içre belāsuz bal yokdur
2. ya mārı olmaya bir māl yokdur

687. R. 1969: 142a.

Ferd.

688. R. 1969: 142a.

Ferd.

689. R. 1969: 142a.

Ferd.

690. R. 1969: 142a.

Ferd.

691. R. 1969: 142b.

Ferd.

692. R. 1969: 142b.

Ferd.

693.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nāfe-i miskīn ey şanem evvel katı bozgundu
2. öykünelden zülfüne bir pāre düzdi tüyini

694.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. rūhını sultān selīmüñ yā ilāh
2. ğark-ı rahmet kıl be-ḥaḳḳ-ı fātiḥa
3. kim vefātına anuñ tārīḥdür
4. ehl-i imān rūhı-içün fātiḥa

695.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir güzel kim 'aşıkına eyleye cevri ü sitem
2. atasını anasını yédi ceddini sikem

696.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. eyā kāzī öküzü mestī yārı
2. ne ḥaddüñdür senüñ tağrır édesin

697.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḳanda kim bir pāk-i zāt olursa yanınca müdām
2. bir pelīd-i nā-kes [ü] naḥs-ı cüdām eksük degül

698.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ne ḳadar 'uryān isem her cāhili görsem dérüm
2. ṭaşağumuñ rengisin biñ cāme géyseñ reng reng

693. R. 1969: 142b.

Ferd.

694. R. 1969: 142b.

Ez-ān Raḥmī.

695. R. 1969: 142b.

Ferd.

696. R. 1969: 143a.

Ferd.

697. R. 1969: 143a.

Ferd.

698. R. 1969: 143a.

Ferd.

699.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ululara hıdmet eyle[ye]n bulur 'izzet kişi
2. itlerine hıdmet étmekden göñül 'ār eyleme

700.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. yol 'azm eyleme yoldaş olmayınca
2. öñüñce bir ulu baş olmayınca

701.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gözlerüñ baqadururken yéyigör kim ni'metüñ
2. sen yémezseñ gayrılar yér saña qalır zahmetüñ

702.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dōstāne be **me'ālī** saña bir söz déyeyin
2. sen sen ol kimse ile hiç 'adāvet étme

703.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. kaçan kim olsa elde birkaç aqça
2. éder ādem yüzün ol aqça aqça
3. **likāyī** olmasa ger elde aqça
4. teferrüc-gāh olınmaz bāğ u bāğça

704.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ey raqīb-i rū-siyeh dünyāda uçmağ isteseñ

699. R. 1969: 143a.

Ferd.

700. R. 1969: 143a.

Ferd.

701. R. 1969: 143a.

Ferd.

702. R. 1969: 143a.

Ferd.

[Me'ālī]

703. R. 1969: 143a.

Qıṭ'a.

[Likāyī]

704. R. 1969: 143b.

Ferd.

2. ister iseñ göresin uçmağı bir yār üstine

705.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. içmege vardum idi pīr- i muğānuñ evine
2. dédi oğlanına hodi muradu nasivine (?)

706.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. varduğumca kūy-ı yāre érişür ol seg-raķīb
2. kimse görünmez çıkası gözine illā ki biz

707.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. ğalaṭa yérłüsi gibi şarāb-ı pūr-şafā olmaz
2. koyın eti kebābı gibi 'ālemde ğidā olmaz

708.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir kucılası dédi gel şarivér dülbendümi
2. dédüm ey ser-tāc-ı 'ālem şarayum baş üstine

709.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. nice bed-baht olur yārān görüñ şol yüzi қарayı
2. şaķalından utanmayup çatar ıturmaz қavarayı

710.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. açlıkda қurı etmek hūb olur
2. küfli çörek ey birāder hem-çü nān

705. R. 1969: 143b.

Ferd.

706. R. 1969: 143b.

Ferd.

707. R. 1969: 143b.

Ferd.

708. R. 1969: 143b.

Ferd.

709. R. 1969: 143b.

Ferd.

710. R. 1969: 143b.

Ferd.

711.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. yanında her kimün kim dil-beri var
2. cihān içre sa'âdetlü seri var

712.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bir kilindir süciye nişfindan artuğ şu kıtar
2. kâfir eyler âdemi hey müslümân mey-hāneci

713.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. me'ālīnün büyük burnın göricek
2. hiṭābī korkusından şıçayazdı

714.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. kimi şatranca kimi nerde düşdi
2. toğurcunla **me'ālī** kusa düşdi

715.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec +---/ +--- / +---

1. meşeldür ḥvāce-i kevn [ü] mekāndan
2. kime kim éylik étseñ şaḳın andan

716.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

1. çıkdun elden n'edelüm aṇsuzın eyvāh pisi
2. yandun ölüm odına derd ile nā-gāh pisi
3. ḥasretā şīr-i ecel buldı saña rāh pisi
4. n'edelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

711. R. 1969: 144a.

Ferd.

712. R. 1969: 144a.

Ferd.

713. R. 1969: 144a.

Ferd.

714. R. 1969: 144a.

Ferd.

715. R. 1969: 144b.

Ferd.

716. R. 1969: 144b.

[Me'ālī]

II

1. kanı ol bebr bakışlu kanı ol şîr-i zamân
2. kanı ol vérmeyen arşlan ile kaplana emân
3. kanı ol olduğı evde komıyan hîç şıçan
4. n'édelüm âh pisi n'eyleyelüm vâh pisi

III

1. katı lağ-bâz idi gâyetde éyü kişi-y-idi
2. gökde uçan kuşu avlamak anuñ işi-y-di
3. yédügi çörek idi dible idi pişi-y-di
4. n'édelüm âh pisi n'eyleyelüm vâh pisi

IV

1. serçe dutar gibi dutardı tavuğla kazı
2. kendü akrânı gibi şîr ile éderdi bâzî
3. niçe kâfir şıçan öldürmiş idi ol gâzî
4. n'édelüm âh pisi n'eyleyelüm vâh pisi

V

1. gâh tesbîh geçürürdi gehî bañlar idi
2. âhiret korkusını bilür idi añlar idi
3. bu 'alî görse zekâsını anuñ tañlar idi
4. n'édelüm âh pisi n'eyleyelüm vâh pisi

VI

1. ağlamakdan iki gözsüz sepîd oldu a'mâ
2. kıldı maymünî teni kanlu yaşı kızıl ala
3. kurd u dilkü tağa düşdiler oluban şeydâ
4. n'édelüm âh pisi n'eyleyelüm vâh pisi

VII

1. şîr-i merd idi bahâdurdı yavuz gürbe-y-idi
2. yaşlu şanmañ anı genc idi katı körpe-y-idi
3. bıyığı kıllarınuñ her biri bir harbe-y-idi
4. n'édelüm âh pisi n'eyleyelüm vâh pisi

VIII

1. cengde başar idi kaçd édicek şîr-i neri
2. pençesi ile tutar atar idi evranı beri
3. hîç kaçırılmazdı yéterdi tutar idi keleri
4. n'édelüm âh pisi n'eyleyelüm vâh pisi

IX

1. yüce âvâz ile ol şâm u seher mavlar idi
2. şaınsarı hîç mecâl étmez idi avlar idi
3. aña öykünmez idi şîr 'aceb gavlar idi
4. n'édelüm âh pisi n'eyleyelüm vâh pisi

X

1. görse boğar idi serçe gibi kurd u çaçalı
2. yolar idi eline girse keçinüñ şaçalı
3. her öyünde yér idi keklik ile boz bakalı
4. n'édelüm âh pisi n'eyleyelüm vâh pisi

XI

1. derisi kaķum u semmūr u vařakdan yeg idi
2. rāst [idi] hūsni gibi hulkı daķı gōkķeg idi
3. kedi řanmañ anı ol bir ala gōzlü beg idi
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XII

1. her seher ķalkar elini yüzini yur idi ol
2. ķatı pāk idi ü her vech ile ma'mūr idi ol
3. kimse bilmezdi anuñ ķadrini bir nūr idi ol
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XIII

1. degme gūyende[de] yoğ idi anuñ āvāzı
2. zühre éřitse řadāsın birağurdı sāzı
3. hīķ sevmmezdi bir řūfīyi ü bir ğammāzı
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XIV

1. rūhı řād ola ki incitmez idi kimseneyi
2. ne g.tindeki biti ne ķulağında keneyi
3. paça ile başı hōř idi severdi teneyi
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XV

1. iñlese heybet ile gümler idi kevn ü mekān
2. mavlasa řīt ü řadāsı ile dolar idi cihān
3. defterin dūrdi anuñ ģayf ki devrān-ı zamān
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XVI

1. ķatı nuhsind idi dilkü gibi çok yaşlu idi
2. ķurd ile ģařm idi ķaplan ile şavaşlu idi
3. serv-ķadd idi ala gōzlü ķara ķařlu idi
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XVII

1. sever idüm ben anı cān ile maģbūb gibi
2. her ģece ķoyar idüm ķoynuma bir hūb gibi
3. pāk éderdi ev için ķuyruğı cārūb gibi
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XVIII

1. ķurtarırdı yılan ağızına dūřen ķurbağayı
2. yuvalardı şıçan olur gibi ķaplubağayı
3. şaşağı kılına şaymaz idi diz-dār ağayı
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XIX

1. kāmil idi hem edebli [idi] hem uşlu idi
2. 'āķil idi éyü řoy idi ķiři ařlu idi
3. receb ayı idi vefāt étdüğü gūz fařlı idi
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XX

1. şimdiden gérü şıçan duta bütün dünyâyı
2. gemüre hegbeyi çuvâlı dele torvayı
3. iñlede yoḥsulı [vü] yoḥsul éde cümle bayı
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

XXI

1. ey **me'ālī** anuñ öldüğine kim ağlamaya
2. acıyup ḥasret ide cān u ciger tağlamaya
3. gūş édüp kanlı yaşı seyl gibi çağlamaya
4. n'édelüm āh pisi n'eyleyelüm vāh pisi

717.

Mef'ülü mefā'ilün mef'ülü mefā'ilün

Hezec -- + / + --- / --- + / + ---

1. ey dil yine cānumdan ayırdı beni devrān
göz göre revānumdan ayırdı beni devrān
2. bir serv-i bülendümden bir şāh-ı levendümden
bir gerçek efendümden ayırdı beni devrān
3. bir serv-i dil-ārādan bir gülşen-i zībādan
bir özge temāşādan ayırdı beni devrān
4. çeşmümdeki nūrumdan cismümde ḥuzūrumdan
kalbümde sürūrumdan ayırdı beni devrān
5. ey **ḥayretī** devletden tēc-ı ser-i 'izzetden
va'llāhi sa'ādetden ayırdı beni devrān

718.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + --- / + --- / + --

1. şalā-yı cām éder pīr-i ḥarābāt
2. beyā sāķī ki fī't-te'ḥīri āfāt

719.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + --- / - + --- / - + --- / - + -

1. lāle vü gülden kızardı şanmañuz gülşen yüzi
2. neşter-i bārān ile kan aldı şemsün bağdan

717. R. 1969: 146a; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 341.

Ḥayretī fermāyed.

718. R. 1969: 146b.

Ferd.

719. R. 1969: 146b.

Ferd.

720.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çünkü cānāndan cüdā bār-ı girāndur cān baña
2. cānum al kırtar beni kıl ey ecel dermān baña

721.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. yine bir rīv geçdi baña ol yār
2. göründi şışe içinde perī-vār

722.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. metā'-ı hecre olmağıl hārīdār
2. neye gerek gönül işkillü bāzār

723.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. merhem urup bağruma şanmañ ki dermān eyler
2. çeşm-i bedden tığnuñ zaḥmını pinhān eyler

724.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. dīde nem-gīn ü gönül ğam-gīn ü hātır pür-melāl
2. görüyorsın dōstum hācet degüldür 'arz-ı hāl

725.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. meger pīr oldı hecrüñle senüñ ey dil-rübā ḥammām
2. tıtar çeşmine her laḥza seni seyr étmek-içün cām

720. R. 1969: 146b.

Ferd.

721. R. 1969: 146b.

Ferd.

722. R. 1969: 146b.

Ferd.

723. R. 1969: 146b.

Ferd.

724. R. 1969: 146b.

Ferd.

725. R. 1969: 146b.

Ferd.

726.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. tığ-ı hecr ile müjeñ dildi dilüm hāme gibi
2. dest-i cevri ile gamuñ bükdi bélüm nāme gibi

727.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. esīr-i miḥnet ü zecr ü belā-yı derd-i yār oldum
2. diyār-ı yārı terk édüp ġarīb-i her diyār oldum

728.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ḥāk-i pāyuñ cevherini tūtiyā-yı dīde kıl
2. her ne deñlü zaḥmet ise gel ḳadem-rencide kıl

729.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bağı yufḳadur [o] tığuñ aḳıdur ḳanlar müdām
2. yüregi ḳanı-y-la ṭolar ġāyet acır aña cām

730.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ger dilerseñ olmayasın miḥnet ü āzürde
2. aldanup sevme ṣaḳın bursa oğlanın bāzārda

731.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tāk-ı devletdür başuma kūyuñ içre öliceḳ
2. itlerüñe üstühān-ı kellem olursa sifāl

726. R. 1969: 146b.

Ferd.

727. R. 1969: 147a.

Ferd.

728. R. 1969: 147a.

Ferd.

729. R. 1969: 147a.

Ferd.

730. R. 1969: 147a.

Ferd.

731. R. 1969: 147a.

Ferd.

732.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. tābiş-i mülden 'izārın sāķī gül-gün eyledi
2. ehl-i bezmün bağrını bülbül bigi hūn eyledi

733.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āh-ı āteş-bārum oldı nīm-i şebde çün 'ıyān
2. şubh şanuban mü'ezzinler kâmu vērde ezān

734.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. nigārum sevdüğüm yārum ḥabībüm mūnisüm cānum
2. benüm gül yüzlü dil-dārum güzel gözlü güzel ḥānum

735.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. n'ola kân ağlasa her dem benüm bu çeşm-i giryānum
2. ki ḥaylī müddet olmuşdur görünmez baña cānānum

736.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. mest ü bed-nām olmuşuz bir niçe 'irfānīlerüz
2. bādeye cānlar vērür zevk ehli 'oşmānīlerüz
3. la'l-i nābuñ kıymetin bilür bedaḥşānīlerüz
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

II

1. 'ayş u nūş eyyāmıdır açıldı bağuñ gülleri
2. gel utanmağı gider nūş eyle cām-ı aḥmeri
3. hīç aramızda bizüm yokdur tekellüf ey perī
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

732. R. 1969: 147a.

Ferd.

733. R. 1969: 147a.

Ferd.

734. R. 1969: 147a.

Ferd.

735. R. 1969: 147a.

Ferd.

736. R. 1969: 147b.

Murabba'-ı Mu'idī.

III

1. her birimüz cāna qalmaz bir dil-āverdür bizüm
2. yanumuzda ğuşsa vü şādī ber-ā-berdür bizüm
3. dem-be-dem eglencemüz maḥbūb u sāğardur bizüm
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

IV

1. bir nefes mey şoḥbetin fevt étmezüz ihmāl édüp
2. tölular nūş eylerüz dil-dāra 'arż-ı ḥāl édüp
3. tırmazuz biz kimseye meclisde istikbāl édüp
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

V

1. sākiyā şunma 'araḫ incitme biz üftādeyi
2. puḥte dutmaz çün bilürsin 'āşık-ı dil-dāreyi
3. rüm eli abdālıyuz tıldur berü şun bādeyi
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

VI

1. gerçi ğam yolında yüz şuyın döküp ḥāküz yine
2. ḥātem-i sāğar ele girdi feraḥ-nākuz yine
3. müdde'iler fi'l-meşel dīv olsa bī-bāküz yine
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

VII

1. ğam degül diller alup kılsa gözüñ yağmā-yı dīn
2. yine kuluñdur **mu'īdī** nāzı qo ey nāzenīn
3. şu gibi şāf-derūnuz biz de olmaz kir ü kīn
4. lā-'übālī pāk-meşreb biz süleymānīlerüz

737.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. qalur mı şöyle la'lüñden şorılmaz 'āşıkuñ qanı
n'içün nā-ḥaḫ helāk étdüñ be kāfir bir müselmānı
2. démişsin aluram cānın benüm cānum véren alur
véren sen misin a 'ömrüm bu ben dil-ḥasteye cānı
3. anuñ'çün tağdur yér yér tenüm sen çeşm-i āhūyı
benem arşlanı ol tağuñ şikār étmege kaplanı
4. ḥaṭ [u] ruḥ-sārını göster ölürsem ol mehüñ yā rab
kim āḥir demde yoldaş ét baña īmān u qur'ānı
5. n'ola cān vérsen ol cānuñ kemān ebrūların görüp
benüm gibi anuñ çokdur cihānda qulı qurbānı
6. 'aceb mi yūsuf-ı şānī désem ḥüsn ile sen şāha
melāḥat mışırınuñ sensin efendi şimdi sultānı

7. asandan **ferruħī** ŧi' rüñ kemāle érmek isterseñ
koma aħmed gibi elden ŧaħın üslüb-ı selmānı

738.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün
Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. ne bir dem diñdi ey dil-ber firāķuñdan gözüm yaşı
ne ħöd bir laħza oñldı ħamuñdan bağrumuñ başı
2. ırağ olalı ħapuñdan ħabībüm ka'be ħaķķı-y'çün
bulımazam ki yaşınam başum altına bir ıaşı
3. nedendür beni gördükçe ħıřım-nāk olduđuñ her dem
saña kim dédi hey kıblem gözi üstinde var ıaşı
4. behiřtüñ sidresin zāhid igen medħ étme 'uřřāķa
ériřmez ħadd-i dil-dāra göge érerse ger başı
5. **refīķī** nāme-i 'ıřķuñ éřidüp bülbül-i gūyā
nevālar gösterüp kılor seħer gülşende vird işi

739.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çün melāħat mıřrınıñ taħtında sultānsın begüm
yūsuf-ı ħüsn [ü] leťāfet řāħ-ı ħübānsın begüm
2. kıl řanā'at bu ciger biryānını ma'zūr tut
bir iki gün ħāne-i dervīře miħmānsın begüm
3. dün beni öldürmege řařd eylemiş idüñ bugün
şöyle beñzer kim o ħayr işe peřimānsın begüm
4. koma kim hecrüñ şebinde senden ayru olavuz
kıl tecellī meclise çün māħ-ı tābānsın begüm
5. gel günāhı var déme öldür **cemi** ħayr eyle kim
cürmüñi yazmaz ferīřte tāze oğlansın begüm

738. R. 1969: 148a.

Refīķī.

medħ étme: medħ étme ki R. 1969. Vezin gereği *ki* bağlacı çıkartılmıştır.

739. R. 1969: 148a; Cem Sultān: *Dīvān*: G. 219.

[Cem Sultān]

5a ħayr eyle kim: şabr eyleme *Dīvān*.

5b tāze: daħı *Dīvān*.

740.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. leşker ez taht-ı sitanbül süy-ı ĩrân tâhtem
sürh-i ser rā ğarkā-i ħün-ı melāmet sâhtem
2. gerd ez mülk-i 'ırāk ĩn müjde āheng-i ħicāz
ceng-i nuşret rā çü der bezm-i zafer nevāhtem
3. āb-ı āmū ber-ser-i her-mū revān şod haşm rā
şod 'arak-riz ez teb-i ğam çün nażar endāhtem
4. mā-verāü'n-nehr ez tıĝem şode ğark-ı āb-ı ħün
çeşm-i düşmenem ze-kuhl-i işfahān perdāhtem
5. şāh-ı hind ez leşker-i ferzāne em şod pıl-i māt
ber-bisāt-ı mülk çün şatırenc-i devlet bāhtem
6. ey **selīmī** şod be-nāmem sikke-i mülk-i cihān
tā çü zer der pūte-i mihr ü vefā begdāhtem

741.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. mecnūn-ı deşt ü şahne-i vırāne mī-resed
tıflāt-ı şehir müjde ki dīvāne mī-resed
2. dārende cem'-i muĝ-beçeĝān kāsehā be-kef
k'āşüb-ı deyr ü fitne-i büt-ĥāne mī-resed
3. ger nāme-i vefā resed ü ger peyām-ı cevır
mā rā ĥōş-est her çe ze-cānāne mī-resed
4. dil-rāz-ı cān 'aziz-ter āyed hezār-bār
tırī k'ez do nergis-i mestāne mī-resed
5. bī-la'l-i cān-fezā-ı to dānem **selīm** rā
seng-i cefā be-sāĝer ü peymāne mī-resed

742.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. leyli gibi cemende konup gül otaĝ ile
mecnūn yüregi gibi yanar lāle dāĝ ile

740. R. 1969: 148b.

Sultān Selīm Ĥān 'Aleyhi'r-Raĥmeti ve'r-Rıdvān.

741. R. 1969: 148b.

Velehū.

742. R. 1969: 148b.

[Kādirī]

2. hengāme-gīr olsa şurāhī ‘aceb degül
kim nice pehlevānı başar bir ayağ ile
3. pervāneler nemed géyüp envār-ı- hüsniñi
dervīşler gibi tolanurlar çerāğ ile
4. dil tıflı gözlerümle düşüp baħr-i eşküme
öğrendi şuda yüzmegi iki kabāğ ile
5. kūyuñda **kādirī**yi raķīb ile dér gören
bülbul çemende hem-nefes olur mı zāğ ile

743.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

I

1. benüm hānum benüm devletlü şāhum
2. benüm toğruluma haķ[dur] güvāhum
3. baña bildürmedüñ şuçum günāhum
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

II

1. tapuñda bir kul idüm pāk [ü] şādık
2. cemālūñe dil ü cān ile ‘āşık
3. degüldi bu haķāret [b]aña lāyık
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

III

1. benüm düşmenlerüm sözine uyduñ
2. döküp kanum ocağuma şu kuyduñ
3. hudā haķķı baña yok yere kıyduñ
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

IV

1. çü bir şāhīn idüm şāhā koluñda
2. édüp pervāz şağūñda şoluñda
3. başum kurbāndı dün [ü] gün yoluñda
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

V

1. beni ser-dār-ı ser-‘asker éden sen
2. muşāhib hāş[a] taķarrüb éden sen
3. gérü dünyāda nā-peydā kılan sen
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

VI

1. ribābet şevket ü ğayret hamıyyet
2. senüñ nāmuñ içündür bunca şöhet
3. benüm mevtüm cihāna oldı ‘ibret
4. kanı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

743. R. 1969: 149a.

Hāzret-i İbrāhīm Paşa Yessirallāhu mā-yeşā.

VII

1. vücūdum yoğ idi bir zerreden
2. yüce himmetlerüñle kılduñ ādem
3. şöñuci ahruñ oldu baña hem-dem
4. anı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

VIII

1. geçürdüm devlet ile māh u sālüm
2. kemāle érdüm u buldum zevālüm
3. udānuñ emrine yok ıl ü ālüm
4. anı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

IX

1. olur şāhlarda çok hem-rāh u hem-dil
2. benüm gibi bulunmaz ‘abd-i mubil
3. degül kimseye bāı bu cihān bil
4. anı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

X

1. şehen-şāhsın senüñdür ükm [ü] fermān
2. ecel derdine bulmaz kimse dermān
3. niçe benüm gibi ul saña urbān
4. anı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XI

1. şehīdlik baña çün oldu müyesser
2. gécem adr oldu rūzum ‘īd-i ekber
3. enīsüm ūr-ı ‘īn yārum melekler
4. anı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XII

1. serīr-i salanatda pāyidār ol
2. cihān urdukça dāyim ber-arār ol
3. uluñ gitdi-y-se sen ‘ālemde var ol
4. anı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XIII

1. ne kim kılduñ baña luf [u] vefādan
2. birine oldu biñ cevır ü cefādan
3. unıtma ben uluñ bārī du ‘ādan
4. anı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XIV

1. şu dem kim māl u avlüm oldu tārāc
2. el urmasun asūd u her gözi aç
3. yetīmüm eyleme yādlara mutāc
4. anı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

XV

1. benüm togruluğum şöñra bilesin
2. peşīmān oluban gāmlar yéyesin
3. ayf **ibrāhīme** anca déyesin
4. anı benümle ‘ahdüñ pādişāhum

744.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. gün gibi her-cāyi bir bī-mihr ü māhum var benüm
2. kim hilāl-ebrūsına her dem nigāhum var benüm
3. kimseye kıl olmazam 'ālemde şāhum var benüm
4. şehir-i koştanīniyyede bir pādişāhum var benüm

II

1. 'āleme seyr étdürür her dem ruḥ-ı baḡdādını
2. diñlemez hergiz yaşum ceyḥūnunuñ feryādını
3. ben démek lāzum degül éller bilürler adını
4. şehir-i islambol içinde bir efendüm var benüm

III

1. biz gedāyuz sen gerek mīr ü gerek ḥān ol yūri
2. reşkümüz yok nesl-i 'oşmānsın sūleymān ol yūri
3. ey birāder қо bizi var mışra sultān ol yūri
4. şehir-i koştanīniyyede bir pādişāhum var benüm

IV

1. gül gibi gūş eylemezse étmesün feryādumı
2. içemezem almışam şīrīn lebūñden dādumı
3. rāzıyam 'ömrinde bir kez ger añarsa adumı
4. şehir-i islambol içinde bir efendüm var benüm

V

1. ey firākī özleme şāh ile ken'ān éllerin
2. mışra sultān étse terk étmezem ḥān éllerin
3. vérmezem dünyāya ben va'llāhi 'oşmān éllerin
4. şehir-i islambol içinde bir efendüm var benüm

745.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. bir kuluñ fetḥ eylesün gönder ḥoraşān éllerin
2. saña vérür isteseñ mecmū'-ı sultān éllerin
3. yakdı yıkdı leşker-i ḥasret dil ü cān éllerin
4. pādişāhum gel müşerref eyle 'oşmān éllerin

II

1. kuṭb-ı çarḥ-ı saltanat sensin yérüñde kıl qarār
2. üstüne dönsün kevākib bī-ḥad ü çend bī-şümār

744. R. 1969: 149b.

Murabba'.

[Firākī]

745. R. 1969: 149b.

Murabba'-ı Zātī.

Bu şiir Zātī *Dīvān'*ında bulunmamaktadır.

3. gün gibi mülk-i cihân tutmakta bulduñ iştiḥār
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

III

1. kıl mürüvvet çār-ı yārı bā-şafānuñ ‘ışkına
2. ümmetine şefkat éden muştāfānuñ ‘ışkına
3. ol seni şāh-ı cihān éden ḥudānuñ ‘ışkına
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

IV

1. döne döne yakdı istanbulı nār-ı fūrkatūñ
2. cān u dil şehrine āteş urdı cünd-i ḥasretūñ
3. külli eczā kül olur érmezse āb-ı vuşlatuñ
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

V

1. tā ezelden ced-be-ced mīrāşıñuzdur salṭanat
2. gelmemişdür sen kadar sulṭān-ı mülk-i ma‘delet
3. şādlıklar gel kim étsün yine taht-ı memleket
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

VI

1. ḥalk u taht-ı bī-naẓīrūñ şöyle ḥasretdür saña
2. ka‘be-veş édüp teveccüh ‘ışk-ıla senden yaña
3. cān u dilden şevk-ıla bunı okurlar hep du‘ā
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

V

1. hīçbir şehir-i mu‘azzam yok senüñ bahtuñ gibi
2. var mı bir taht-ı mu‘allā bī-bedel tahtuñ gibi
3. ḥalk-ı ‘ālem çağrısup dér **zātī**yi sahtuñ gibi
4. pādişāhum gel müşerref eyle ‘oşmān éllerin

746.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şāh-ı merdān devletinde ṭonumuz nārincidür
nāra karşı ṭurmazam zīrā beni nār incidür
2. şāh süleymān gelüben bizden vilāyet istedi
biz anı yola ḳoduḳ yollar anı zār incidür
3. kim ki gelmişdür cihāna yol ile gelmiş-durur
bir ḳadem ṭaşra ḳıkanı bī-gümān ḥār incidür
4. ḥānesinden ḳıkuban ṭaḡlara düşse bir kişi
bād eser bārān yaḡar ki zaḥmet [ü] ḳar incidür
5. **şāh ṭahmasam** cihānda şāh-ı şeh neslüm ‘alī
yār ile yār olmuşam şanma beni yār incidür

746. R. 1969: 150a.

Şāh-ı ‘Acem Sulṭān Ṭahmas fermāyed.

747.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şāh-ı 'oşmān devletinde géydüğüm turincidür
tāriķi murtād olanuñ yolıdur nārincidür
2. kaçuban kanda varup terk-i diyār eyleyesin
hāyinüñ mi'rācidur āhir anı dār incidür
3. şayd-ı naḥcīr étmek-içün tağlara düşse kişi
'ādetidür avcunuñ dāyim anı qar incidür
4. görmedüñ sen seyyidī yolu-y-la nār étdüklerin
şor babañdan hān selīmi anañı 'ār incidür
5. şāh ṭahmasam déyü da'vā kılan nesl-i 'alī
kendüsi kaçup daḥı éllerini zār incidür

748.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. katlūme ḥüccet getürdi ḥaṭṭ-ı tezvīrūñ senüñ
rīsmān ḥāzırladı zülf-i girih-gīrūñ senüñ
2. vādī-i mihr ü maḥabbetdür fezā-yı sīnede
dōstum yér yér görinen zaḥm-ı şemşīrūñ senüñ
3. kalb-i 'uşşāka ṭoķındukça geçer bir yanına
ağzı kanlu bir dil-āverdür şehā tīrūñ senüñ
4. āsitānından beni men' eylemezseñ dünyede
cennet étsün ey raķīb āhirde ḥaķ yérūñ senüñ
5. faḥruñ olsun yolına cān oynamak ey ḥayretī
çünki şol gerçek güzel beg-zādedür mīrūñ senüñ

749.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

1. 'ilm ile buldı sa'ādet her vücūd
ādeme 'ilmi'çün oldı hem sücūd
2. bī-ḥayāda yok sa'ādetden eşer
'ilmi olmayanda yok-durur hüner

747. R. 1969: 150a.

Nazīre.

748. R. 1969: 150b; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 218.

Ḥayretī güyed.

3a 'uşşāka: 'uşşākuñ *Dīvān*.

4b āhirde: uḥrāda *Dīvān*.

749. R. 1969: 150b.

3. her kiřinüñ olmaya hulkı ĥasen
ger ‘alī olsa anı er şanma sen
4. ĥüsn-i hulkı’çün resüle ol kerīm
medĥ édüp dédi ‘alā hulkım ‘azīm
5. nesne kim bir kişiye ola nařīb
iletüp ele girür ol ‘an-řarīb
6. nesne kim kişiye kısmet olmaya
gerçi çok cehd étse ele girmeye
7. kişiye her nesne kim rüzī ola
istememezse daĥı ol girür ele

750.

Fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. raĥm yok gözlerümüñ yaşına oldum ĥünüñ
yéri beytū’l-ĥazen oldı yine ben mecnünüñ
2. şanlı yaşımı görüp raĥm édegör iki gözüm
kılmadı merdüm olanlar şuçlar yine řanlunuñ
3. baña cānum kayısı bāġ-ı ruĥuñdur dér ise
göñli řeftālū diler bu öliceķ řayrunuñ
4. sen gözi āhū řaçı leyli ucından güzelüm
řaġlara düşdi yéler leyli déyü mecnünüñ
5. seyl olup şırmaz aķar dīde-i ĥün-bārumdan
yeg-durursa n’ola yaşın gözine ceyĥünüñ
6. lebün em dériseñ olur ĥaste şübüt-ı řifā
çünki ĥikmetdür efendi gözlerem řānünüñ
7. **raĥmiyā** sūz-ı derūnumda bilür var-ıduġın
şanlı [şem]şir[le] diler ben cigeri pür-ĥünüñ

751.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec + - - - / + - - - / + - -

1. benüm göñlüm alan şol dil-rübādur
yüregüm şan éden ol bī-vefādur
2. nigārı seyr éderken dün şataşdum
dédüm kim şun elün bir merĥabādur

750. R. 1969: 150b.

Raĥmī gūyed.

Bu gazel Raĥmī *Dīvān*’ında bulunmamaktadır.

751. R. 1969: 151a.

Münirī fermāyed.

3. ğanīdūr dervīşüñ göñli ğanīdūr
egerçi géydügi şāl u ‘abādūr
4. dēdiler sevdüğüñ kimdür dēdüm ben
muḥammed ḥürmeti-y’çün muşṭafādūr
5. cihānı vérseler ‘ışkı yolına
anuñ bir kılna şanma bahādūr
6. kamu zevk u şafādan olmuşam yād
nitekim derdüñ ile āşinādūr
7. **münīrīye** démişler ḥüb sevmez
hay ol miskīne bu söz iftirādūr

752.

Mefā’ilün mefā’ilün fe’ülün

Hezec + --- / + --- / + ---

1. saçuñ bŷyı şehā ‘anber degül mi
tuṭağuş şerbeti kevşer degül mi
2. bugün miḥnetde ey ḥūrī şıfatlu
yüzüñ lāle gözüñ ‘abher degül mi
3. kamer devrinde ey gün yüzlü dil-ber
yoluñda cümle cānlar ser degül mi
4. yüzüñ bāğında ol bŷyuñla boyuñ
biri ‘anber biri ‘ar‘ar degül mi
5. **münīrīnün** géce gündüz dilinde
seni sevmek şehā ez-ber degül mi

753.

Mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün mefā’ilün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. dilā çün ‘āşık olduñ gel felāket ihtiyār eyle
varup kūy-ı ḥarābāta melāmet ihtiyār eyle
2. érişmek isteyen yāra bu baş u cānı terk eyle
ya dil-dārı dile yāḥūd selāmet ihtiyār eyle
3. niçe bir pāyimāl étsün beni münkirlerüñ ṭa’nı
reh-i ‘ışk içre başuñ vér şehādet ihtiyār eyle
4. ‘arūs-ı dehre merd iseñ dilā meyl étme ‘isī-veş
mücerred ol ya ‘ālemde ferāğat ihtiyār eyle

752. R. 1969: 151a.

Velehū.

753. R. 1969: 151b.

Kenzī fermāyed.

5. fenâsuz genc isterseñ bu dehr-i bî-beķā içre
yüri var **kenziyâ** künc-i ķanâ'at ihtiyâr eyle

754.

Mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Hezec +--- / +--- / +--- / +---

1. senüñ ka'be cemâlüñden bulur merve şafâ kıblem
tapuñsuz bî-beķā 'ömre gözüm nice baķa kıblem
2. yüzüñ beytü'l-harām olmuş ala gözler imām olmuş
cemâ'at oluban uymuş ehibbâ iktidâ kıblem
3. kapuñda nûr görmemiş günehlü hâcîlar gibi
beni maħrûm gönderme cemâlüñ göster a kıblem
4. cemâlüñ 'îd-i ekberdür anuñ kurbânıdır 'âşık
zenaħ-dānuñ çeħ-i zemzem ĥadüñ nûr-ı ĥudâ kıblem
4. menâr-ı ka'bedür ĥaddüñ ĥabeş ĥâlüñ bilâl olmuş
ķaşuñ miħrâbın[a] ol ķāmet-i cāna şalâ kıblem
5. éderken ka'be kapuñda ĥavâfı sa'y ile 'uşşāk
pür oldı na'ra-i lebbeyk yine 'arşa şadâ kıblem
2. **şabâyî** zülf-i müşķinüñ ĥamından cān revān étdüñ
ĥarîbe ka'be örtüsi sezâ olmaz mı yâ kıblem

755.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'ālem içre dōstlar bir yārdur eglencemüz
ķandan ise eksük olmaz vardur eglencemüz
2. ĥûb-rûlar yādına şevķ-ile olup zār u zār
dem-be-dem bülbül gibi gül-zārdur eglencemüz
3. mescid ise zāhidâ sizüñ n'ola eglenceñüz
kim bizüm de ĥāne-i ĥammārdur eglencemüz
4. cür'-adān-ı 'ışķda bu tekye-i abdālda
dāyimā keyfiyyet-i esrārdur eglencemüz
5. nicesi bunda bizüm eglencemüz dīdār ise
anda daħı umaruz dīdārdur eglencemüz
6. ehl-i 'ışķuz şā'irüz eglencemüz ĥayrı degül
dil-rübālar vaşfı ile eş'ārdur eglencemüz

754. R. 1969: 151b.

Şabâyî.

755. R. 1969: 151b.

Maħmūd fermāyed.

7. eglenür her kiři ey **maḥmūd** bir kār ile çün
kim bizüm daḥı hemān bu kārdur eglencemüz

756.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kanda baḳsam her kaçan sen yāri gözler gözlerüm
şanma kim 'ālemde her dil-dārı gözler gözlerüm
2. senden ayru görinür gözüme hergiz nesne yok
varluḡum sensin hemīn sen varı gözler gözlerüm
3. baḡlu uyḡusu ḥayālūñden uyumaz géceler
şubḥa dek sen gözleri mekkārı gözler gözlerüm
4. çün kıyāmet serv-i ḥōş-reftār yérin gözlemez
sen kıyāmet serv-i ḥōş-reftārı gözler gözlerüm
5. evvel āḥır ġayrı yāri gözlemez **maḥmūd** dér
cümle 'ālemde hemīn sen yāri gözler gözlerüm

757.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sākıyā ol muḡ-beçe gördüm kelīsādan gelür
bir melekdür güyiyā firdevs-i a'lādan gelür
2. ḥaṭ degüldür görinen ruḥ-sārı üzre ḥusrevā
bir ḥabeş sulṭānıdur kim rūma deryādan gelür
3. ra'd şanma gümleyen feryād u nāmum 'aksidür
ey meh-i nā-mihribān çarḥ-ı mu'allādan gelür
4. diñleme nā-dān sözün cehd ét kemāle érmege
yaḥşı şı'r ile bülend elfāz-ı a'lādan gelür
5. ṭatlulukda şāniyā şırın nebāt-ı mışrdur
böyle şırın söylemek murḡ-ı şeker-ḥādan gelür

758.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zāt-ı bī-hem-tāñı bilmekdür bu dünyādan ġaraż
ma'rifet dürrini bulmaḡdur bu deryādan ġaraż

756. R. 1969: 152a.
Maḥmūd fermāyed.
757. R. 1969: 152a.
Şānī fermāyed.
758. R. 1969: 152b.
Şānī fermāyed.

2. özüñi efkâra ur hayretde alma vâ'izâ
kendü aşlın bilmedür âdemle hayvândan araż
3. mürdeyi kim étđi ihyâ fehm ét ey dānā-yı 'ışķ
'işmet-i meryem haķı mu'cizdür 'īsādan araż
4. kim ne bilsün bu nücüm-ı arķı ey mihr-i cihān
buydı gerdünü bilmek dürr-i şüreyyādan araż
5. şūfī a'n étme 'abā-püşum déyü 'āşıklara
neyki bilsem dünyede atlasla dībādan araż
6. şāniyā bu yolda hāķ ol dehre étme i'tibār
kendüyi bildürmedür arķ-ı mu'allādan araż

759.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. bilmezin ne derdi var beñzi be-ġāyet şarıdur
beñzer ol meh-pārenüñ gün 'āşık-ı dīdāridur
2. berf şanmañ görinen halka şovuk yüz gösterür
uşbu arķ-ı pīre-zen şacı ağarmış bir arıdur
3. geldi bir kelle şeker başında kâğıddan külāh
serverā sen pādīşāhuñ başı şīrīn-kāridur
4. saña kim teşbīh éder şemsi eyā sīmīn-beden
sen şeh-i 'ālemsin ol yediķule diz-dāridur
5. şanmasunlar āteş-i derd-i derūnum **enverī**
bāġ-ı verdüñ tāze tāze açılan gül-nāridur

760.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. āhum artar urduġınca şubķ-dem ruķ-sāra şu
nāleler peydā olur tokunduġınca nāra şu
2. 'āşık-ı dīdāruñ olmuşdur meger cānā senüñ
tūrda mūsā gibi dāyim gelür güftāra şu

759. R. 1969: 152b; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 95.

Enverī fermāyed.

3a kâğıddan: bir kâğıd *Dīvān*.

3b başı: baş *Dīvān*.

5a derd: dāġ *Dīvān*.

5b verdüñ: derdün *Dīvān*.

760. R. 1969: 152b; Zātī: *Dīvān*: G. 1220.

Zātī.

1a urduġınca: urduġuñca *Dīvān*.

4a hūsñ ü hulkūñ: hūsñ-i haţţuñ *Dīvān*.

3. yüzi üzre sürüni sürüni geldi kūyuña
hüb beñzer ey melek ben ‘āşık-ı dīdāra şu
4. hūsn ü hulkūñ vaşfı başa varmadı cānā kalem
şol kadar tırdı ki indi ayağına kara şu
5. ey perī şahrāda zencīrin süriyüp yér éder
nev-bahār-ı hūsnūññ dīvānesi bī-çāre şu
6. kaťresin nūş eyleyen ağlar şarāb-ı şī‘rimūñ
tamladur kutludur déyü gāyet bir pāre şu
7. ‘arız-ı cānāndan vérüp haber şād étdi beni
zātiyā géydi revān pür-mevc mā‘ī hāre şu

761.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. çeşm-i nem-gīnümde dönmişdür dür-i şeh-vāra şu
kim şadefde dürr olur tırdukça ey meh-pāre şu
2. oñmadukdur zahm-ı sīnem cezb éder peykānını
tāze olsa ey kemān-ebrū uğurlar yāra şu
3. yār için ağyāra ben dil vérdüğüm ‘ayb eylemeñ
vérseler dāyim ‘aceb midür gül için hāra şu
4. pāy-būsuñ hasretinden hāk ile yek-sān olup
döginür taşlar ile ağlar dem-be-dem bī-çāre şu
5. **behcetī** meyden nigāruñ gül gül olmuş ruhları
hem-dem olmazdı derünü gerçi hergiz nāra şu

762.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. derūnumdan gelen her dem gamuñla āh u zārīdür
yaқан odlara eflāki benüm āhum şerārıdur
2. görinen sīnem üstinde elifler ü dāğlar yér yér
bugün bir serv-қadd lāle-‘izāruñ yādigārıdur
3. gamından ölsem üstüme éşigi taşını diküñ
diler[se] kim şehīd-i ‘ışk olanuñ bu mezārıdur
4. delindi ney gibi bağrum inildüm tıtdı āfākı
dem-ā-dem meclis-i gamda işüm āh u figānīdür

761. R. 1969: 153a.

Behcetī fermāyed.

762. R. 1969: 153a.

Kenzī fermāyed.

5. ne yêrdedür şorarsañ ger efendi **kenzî**-i miskîn
belâ hem-şehrisi vü veled-i miḥnet-diyâridur

763.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. göñlüm alan benüm ol zülf-i semen-bûdur bu
beni âşüfte kılan ğayrı degül budur bu
2. î tîkâdum bu-durur kim göricek maḥşerde
mâh-rûlar déyeler birbirine odur bu
3. itleri-y-le beni kûyunda görüp dédi nigâr
'izzet édün buña kim ḥaylice uludur bu
4. raḥne raḥne görinen sîne degüldür cānâ
ġam ḥişârına çekilmiş kara bārûdur bu
5. ġâfil olma bu cihānda kim ecel qaravulı
leşker-i 'ömri başup almağa buşudur bu
6. bu toköz ḥayme-i mînâyı görüp aldanma
niçe şâhdan gérü qalmış kara ordudur bu
7. merd iseñ pîre-zen-i dehrden el çek **kenzî**
bir başı biñ dili var qaḥbe-i bed-ḥûdur bu

764.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. n'ola gencîne-i ḥüsünde kesilse niçe baş
iki şemşîr-i tılısm olmuş aña şol iki qaş
2. ġam-ı zülfün çekeyin her ne kadar müşkil ise
olmamadur ḥaṭuñı görmiyeyin eyle tırâş
3. göñlümüz âyîne-i ḥüsnün ile rûşen iken
âh kim vérdi tırâşuñ eleme cāna hırâş
4. n'ola bir kere elin öpsem o sîmîn-bedenün
bunca demdür başarın baġruma ḥâtem gibi taş
5. lâle-gün étdi yaşum gül yüzi devrinde benüm
ey **derûnî** göreyin oñmaya baġrumdağı baş

763. R. 1969: 153b.

Kenzî fermâyed.

764. R. 1969: 153b.

Derûnî fermâyed.

765.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nāz ile dil-rübā éde ger bī-nikāb raqş
şevk ile çarha girüp éder āfitāb raqş
2. şevk-ı ruḥuñla yandı semā' étmedin göñül
germ olduğınca arturur āteş kebāb raqş
3. bir gün mezāruma gele ol āfitāb eger
ḳabrümde zerre-vār ura her bir türāb raqş
4. emdükçe la'lüñi n'ola dil raqş urursa kim
bī-iḥtiyār éder kişi içse şarāb raqş
5. mey-hāne şadrına geçüben **fazli**yā müdām
eyler hevā-yı cām ile mest ü ḥarāb raqş

766.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. dil yandı yüzüñ şem'ine merdāne degül mi
yanmaḳdur anuñ pes işi pervāne degül mi
2. nā-ḥaḳ yere ḳanuñ döke ger ḡamzesi ey dil
sen étme ta'accüb anı mestāne degül mi
3. göñlümi vaṭan eylese ruḥ-sarı ḥayālī
ey dil n'ola gencüñ yeri vīrāne degül mi
4. el ḳardum o şeh zülfine déyü öginürmiş
gelmez degül elinden anuñ şāne degül mi
5. bir yer var imiş ḡamlu varan şād gelürmiş
toḡrusını dé **fazlī** [ki] mey-hāne degül mi

767.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. külüng-i kūh-ı 'ışkı bu deli ferhād-ḳandan şor
belālar ḳışşasın ya'nī ki başından geçenden şor

765. R. 1969: 153b; Fazlī: *Dīvān*: G. 103.

Fazlī fermāyed.

1a nāz ile dil-rübā éde ger: ol māh-rū eger ki ide *Dīvān*.

2b germ olduğınca arturur āteş: āteş ki germ ola ider artuḳ *Dīvān*.

4a urursa: iderse *Dīvān*.

766. R. 1969: 154a; Fazlī: *Dīvān*: G. 138.

[Fazlī]

767. R. 1969: 154a; Fazlī: *Dīvān*: G. 88.

[Fazlī]

2. belā-yı 'ışk-ı şīrini ne bilsün şorma husrevden
eger bilmek murād ise anı sen kūh-kenden şor
3. bu dāğ-ı derd ile şahrā-yı ğamdan lāle-veş ey dil
şehīd-i 'ışk-ı yār olduĝını kanlu kefinden şor
4. bahār érdi gül açıldı cihān cennet-mişāl olur
irem bāĝınuñ evşāfın bugün şahn-ı çemenden şor
5. ne bilsün **fazli**yā zāhid ğubār-ı pāyınıñ kadrin
gözün aç tūtiyādur hürde hürde anı benden şor

768.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. nitekim derdinden olmaz sīne hālī muşlinün
fitneden hālī degül 'ālemde hālī muşlinün
2. sūre-i kevşer haqı-çün selsebīlün 'aynıdur
baña şorarlarsa ger la'l-i zülālī muşlinün
3. naqd-i qalbin 'ālemün almaĝagör nāzūkligin
hüsn-i zībāsı éder günde yüz āli muşlinün
4. gör nice ol ehl-i nāzūk yār olur ol gül gibi
ālden hālī degül zībā-cemāli muşlinün
5. bu ne hikmetdür ki def'i mürdeler ihyā éder
mantık-ı 'īsā gibi şahīh maqālī muşlinün
6. ka'be-i kūyında varup cānı qurbān eyleyem
ger baña rüzī ola 'īd-i vişālī muşlinün
7. 'urs u 'īdüm yās olur **zātī** görünmezse eger
'īd-gehde 'aynuma qaşı hilālī muşlinün

768. R. 1969: 154b; Zātī: *Dīvān*: G. 693.

[Zātī]

1a, 1b, 2b, 3b, 4b, 5b, 6b, 7b muşli: muşlı *Dīvān*.

2b la'l-i: la'l ü *Dīvān*.

4a ol ehl-i nāzūk yār olur ol gül gibi: āl ehli nāzūk yār olur ol gül lebi *Dīvān*.

5a şahīh: muhyī *Dīvān*.

7a 'urs u: 'urs-ı; yās: ye's *Dīvān*.

769.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gerçi [kim] miqdârda kendüm hemân erzen gibi
tağlar var yüregümde her biri hırmen gibi
2. iki gözden kan revân akar beni hayyât-ı 'ışk
eyledi derdâ ki al al ipligi süzen gibi
3. toğruya hem-râh olup her kim ki egriden kaçır
kanda érse hōş geçer yér édinür demren gibi
4. rüzgāruñ şiddetin[i] çekdi deryâlar kadar
yeltenen bād-ı hevâ-yı 'âleme yelken gibi
5. bāğ-ı dilden kıpırmasa eşcār-ı hubb-ı mâ-verâ
birliğe yétmez kişi yâr ile cân u ten gibi
6. zāl-ı çarhuñ âline aldanmasun ey dōstlar
arkasın yérden götürmek isteyen erzen gibi
7. **zâtiyâ** geh geh bu hâristân-ı 'âlemde sen[i]
göncalardur göñli açuk yâr éden gülşen gibi

770.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzārî - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. gül-zârda görüp beni güller gülüşdiler
kanı o gönce-leb déyü başuma üşdiler
2. ağlaştı gözlerüm göricek çeşme-i lebüñ
güyâ ki iki cāriye şuda buluşdılar
3. mey-hānede şafâ ile zıkr eyledüm lebüñ
ol dürlü dürlü meyler ayağuma düşdiler
4. meydân-ı hüsnde gör o şîrîn-zebânları
şeb-dîz-i zülfî 'ârız-ı gül-gūna koşdılar
5. ağız bir étdiler bizi kıлмаğ-ıçün helâk
meclisde **zâtiyâ** iki âfet öpüşdiler

769. R. 1969: 154b; Zâti: *Dîvân*: G. 1715.

[Zâti]

1b tağlar: dâğ *Dîvân*.

2b al al ipligi süzen gibi: âl iplikli bir süzen gibi *Dîvân*.

4a kadar: gibi *Dîvân*.

5a bāğ: bād *Dîvân*.

5b yétmez: bitmez *Dîvân*.

6b yérden: yire *Dîvân*.

770. R. 1969: 154b; Zâti: *Dîvân*: G. 332.

[Zâti]

771.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Mużārī --- / - + - + / + - - + / - + -

1. ser-cümle âdemün sañadur meyli ey perī
başına ağsa cümle perinün n'ola peri
2. burc-ı bedende cānı nice beñzedem saña
sen pādīşāh-ı hüsñ [ü] ol bir hışār eri
3. hāle-y-le boynı bağılu kuluñdur şehā kamer
bu tekye-gāh-ı 'ışkda mānend-i hayderī
4. meydāna başdı mey kademīn pehlevān-vār
yér yér götürdi ayağı meydān erenleri
5. başuñ ucına geldi o gün hasteyin déme
túr aç gözünü başuñ gün doğdı **enverī**

772.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün
Hezec --- / + - - + / + - - + / + - -

1. vaşf-ı dehenün eyler iken bendeñ efendi
ol lezzet ile işidenün ağzı şulandı
2. ğayrılara var buse-i la'lün bize yokdur
ol derd ile bu haste gönül cāndan uşandı
3. ey sākī tūr içür bir iki ol kişiye kim
la'lün var iken bāde-i gül-gūna boyandı
4. öpdüm elini düşdüm ayağına dēdüm kim
rahm eyle bu ben bendeñe düşdükçe efendi
5. od şaldı gönül hānesine nār-ı firākı
gördi yaluñ yüzlü dedi kim oda yandı
6. ey **enverī** yaşum gibi yérden yére geçsün
toğrulıg-ile sevmeyen ol serv-i bülendi

771. R. 1969: 155a; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 287.
 [Enverī]

2b hüsñ: 'ālem *Dīvān*.

5b doğdı: toğdı *Dīvān*.

772. R. 1969: 155a; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 270.
 [Enverī]

2a bize yokdur: baña yok mı *Dīvān*.

6a yaşum: eşküm *Dīvān*.

773.

Meḡ'ülü fā'ilātü meḡā'ilü fā'ilün
Muḡārī - - + / - + - + / + - - + / - + -

1. şevḡ-i ruḡuñla tāzeledüm sīne dāḡını
bu tekye-gāh-ı 'ışḡuñ uyardum çerāḡını
2. destine tiḡın aldı ayaḡın ṡurup dédi
görsün cihānda her kişi başı yaraḡını
3. şu gibi ḡanum içdüḡi'çün ḡanlusın déyü
baḡladılar yanında niḡāruñ bıçaḡını
4. işin başa çıkardüḡi'çün bādenüñ müdām
girse elüme sāḡi öperdüm ayaḡını
5. gülşende al güllerinüñ vér birin dédüüm
gönderdi bana **enverī** ol gül budaḡını

774.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ol şeh-i ḡurşīd-rü meyl étmez ednā kimseye
vérmesün ḡullar göñül bir zerre a'lā kimseye
2. bir ḡadem şalın bizümle déyenüñ pāyānı yok
ey şabā baş egmedi ol serv-i bālā kimseye
3. cān u dilden leblerüñ emsem dédüüm şundi revān
nāzūkāne dédi kim ṡuydurma ammā kimseye
4. leblerinden şordılar sırr-ı dehānın zülfi ḡo
başını kesseñ démez bu sırrı ḡaṡ'ā kimseye
5. bāḡ-ı vaşlın görmedi dünyāda dédüüm **enverī**
dédi görünmez yüri firdevs-i a'lā kimseye

775.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. la'lüñ üzre dér gören cānā bu ḡaṡṡ-ı 'anberi
ḡaṡṡ-ı yāḡūtuñ bu devr içre dürüldi defteri
2. eyleme aḡyār [u] nā-dāna tekellüm bir nefes
doştum sen bu dil-i şarrāfa şarf ét gevheri

773. R. 1969: 155b; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 291.
[Enverī]

774. R. 1969: 155b; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 232.
[Enverī]

775. R. 1969: 155b; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 284.
[Enverī]
2a aḡyār [u]: a'dā-yı *Dīvān*.

3. ey şanem la'l-i lebüñ devrinde gelmez şürete
kanda görsem başı örtülü şatarlar şekkeri
4. vaşluña hammām-ı halvetde hazine gösterür
ol güneş yüzlü perî-sîmaya kızgun müşterî
5. âdemîlik eyleyüp âdemle étmezler karar
enverî cümle perî tâ devr-i âdemden beri

776.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kendüye ağıtmağın halk-ı cihānı kapluca
gözine bir zerre göstermez cinānı kapluca
2. gözlerümden dem-durur kan aksa kurbān olduğum
bağrına çekdükçe sen kaşı kemānı kapluca
3. başına ıssı şular koyuldu gitdi kendüden
sînesinde gördi ol rûh-ı revānı kapluca
4. gece gündüz şehir ucın bekler harāmîler gibi
ey kamer-ruh şoymağa halk-ı cihānı kapluca
5. gönline ol deñlü girdüm **enverî** ben bülbüle
gül gibi kuçdurdı ol gönce-dehānı kapluca

777.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün
Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. gönül gam şahıdur tûğ-ı duhānı nār-ı āhıdur
'alevler üstine nārıncı atlası bār-gāhıdur
2. yüzün gör secde-i şükr ét şafā-yı kalb ile şüfî
cemālî ka'besin ehl-i şafānuñ secde-gāhıdur
3. görinen kākül-i 'anber-feşānın şanmañ o māhuñ
farķuña misk-i atlasdan dikilmiş seb-külāhıdur
4. kapuña gelmeyince başı göge érmedi mihrüñ
yedi iklīmüñ ey meh-pāre gerçi pādişāhıdur
5. gönül ağıtdı gördi ihtiyārı kalmadı zāhid
bu şî'r-i āb-dāruñ **enverî** beñzer ilāhıdur

776. R. 1969: 156a; Mürekkepçi Enverî: *Dîvân*: G. 210.

[Enverî]

1b cinānı: cihānı *Dîvân*.

5a bülbüle: 'aşıkā *Dîvân*.

777. R. 1969: 156a.

[Enverî]

Bu gazel Enverî *Dîvân*'ında bulunmamaktadır.

778.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gonce-lebler mey içüp gülşende humret bağıladı
gül gibi her biri bir gül-güni şüret bağıladı
2. gördi bir dīvānesin almış cünūnlık hāleti
ol ṭabīb-i cān u dil biñ dürlü şerbet bağıladı
3. kesdi halkı kendüden hısm ile ben kaldum hemān
ol dil-āver béline tīg-ı şecā'at bağıladı
4. tīg-ı hūn-rīzi du'ā-yı seyf haqqı boynuma
la'l kaplı bir hamāyil-i sa'ādet bağıladı
5. bir düşüşle deşdi şıyrıldı raķibin şüreti
ol iki yüzli bugün bir 'ucbe şüret bağıladı
6. dāğ-ı 'ışkuñla pelenge döndüğüm gördi dédi
kākülün boynuma zencir-i maḥabbet bağıladı
7. gitmez ağzından meger vaşf-ı lebüñdür husrevā
enverī 'ışk ile bir şirīn hikāyet bağıladı

779.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yār zülfin ref' éder urşa kaçan ruḥ-sāre şu
nitekim kalkar duḥān her dem urılsa nāra şu
2. ol 'izār-ı pür-leṭāfetle bu ḥaṭṭ-ı 'anberīn
bāğ-ı ḥüsn içre şalınmışdur benefşe-zāra şu
3. ḥasret-i ḥālūñle yollar gözlemekden dem-be-dem
gözlerine nergisüñ indi cemende kara şu
4. gün degüldür bu görinen gökde ey māhum benüm
şaldı ḥüsñüñ pertevini günbed-i devvāre şu
5. çeşmeler şanma çıkup yér yér ağan kūh-sārdan
oldı āhumla eriyüp cümle seng-i ḥāra şu
6. kimse yok ebr-i bahāruñ gayrı döner üstüme
penbe-y-ile tā vére bir kaṭre ben bīmāre şu
7. teşne-i āb-ı vişālem oldı ey iki gözüm
yandı bağrum nār-ı hecr ile meded bir pāre şu

778. R. 1969: 156a; Mürekkepçi Enverī: *Dīvān*: G. 278.

[Enverī]

779. R. 1969: 156b.

[Ġubārī]

6a ebr-i: ayru R. 1969. Anlam gereği değiştirildi.

8. ey **gubārī** yére geçsün göreyin **ķārūn** gibi
kendüyi teşbīh édermiş **hāk-i pā-yı** yāre şu

780.

Fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. şevķ-i hüsnninden gözüm akıtdı **küy-ı yāra** şu
şanasın ebr-i bahārīdür **tolar gül-zāra** şu
2. zülf-i pür-çine **haṭā** érgürmeyin yaşum şaķın
çok ziyān eyler **toķınsa nāfe-i tātāra** şu
3. 'ārīzuñ vaşfın dile alsam zebānum **tīz** olur
keskin olmaz mı **vérilse tīg-ı cevher-dāra** şu
4. 'ārīzuñ vaşfın başupdur bağrına **āyīne-vār**
vechi vardur **déseler érmiş dur[ur] dīdāra** şu
5. zülfüñ ile la'lüñi şunma **raķībe zehr** olur
ebr-i nīsāndan kaçan **düşse dehān-ı māra** şu
6. āhum artar **sīneme urduķça tīg-ı āb-dār**
dūdlar peydā olur **toķınduk[ın]ca nāra** şu
7. cām-ı la'lüñden eyā ser-çeşme-i **āb-ı hayāt**
teşnelikten cān **vérür 'ıṣķī** meded bir **pāre** şu

781.

Fā'ilatün fā'ilatün fā'ilatün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. seng-i miḥnetle döger başın **görüñ bī-çāre** şu
ḥasret-i **pā-būsuña** ṭurmaz **yéler āvāre** şu
2. gözlerümden aķsa eşküñ bu **göñül efgān** éder
şöyle kim artar **şadāsı édicek çün ğāra** şu
3. gūyiyā düşmiş cüdā **vaşl-ı nigār-ı yārdan**
kim olur her dem **revān şahrāya vü kūh-sāra** şu
4. ḥastadur hecrüñ ile dil la'lüñ **baña āb-ı hayāt**
şöyle kim **merĝüb** olur **ḥastaya vü bīmāra** şu

780. R. 1969: 156b; Üsküdarlı 'Aşķī: *Dīvān*: G. 387.

[**'ıṣķī**]

1a şanasın: gūyiyā; **tolar**: döker *Dīvān*.

2a érgürmeyin: érgürmesün *Dīvān*.

3a 'ārīzuñ: ruḥlaruñ *Dīvān*.

4a vaşfın: 'aksın *Dīvān*.

5a ile la'lüñi: uciyla lebüñ *Dīvān*.

6b toķınduk[ın]ca: toķınduğınca *Dīvān*.

781. R. 1969: 157a.

[**Şūfī**]

5. tab'-ı nazmuñ şūfiyā āb-ı revān-veş oldu pāk
ışidürse şî'rüñi ol dem gele güftāra şu

782.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'āşık olmışdur görelden sen perī ruḥ-sāra şu
baş açup şūrīdeñ olmışdur düşüp tağlara şu
2. cāriyeñdür ey yüzi ḥurşīd māyi'ler gibi
yüz şuyı-y-la ḥıdmet eyler sen perī ruḥ-sāra şu
3. mā-cerāsın saña 'arz étse eger yaşum benüm
'ālemi başdan ayağa éde ey meh-pāre şu
4. ābile olmuş ayağı kūyuñı tolaşmadan
başını taşa döğüp olmuş-durur āvāre şu
5. sākiyā şol deñlü tırdı ḥıdmetüñde şubḥa dek
kim şurāḥīñüñ inüpdür ayağına kara şu
6. mā'i cāme-y-le gelüp gülşende yāruñ pāyına
yüzini bilmez ne vech ile süre bī-çāre şu
7. rāh-ı 'ışkuñda senüñ dīvāneñ olmasa eger
düşmez idi böyle zencīrin sürür tağlara şu
8. destüñe şu kuymağa degmez iseñ bu vech ile
ayağıña yüz sürüp biñ kerre ger yalvara şu
9. ol leb-i āb-ı ḥayātuñ rahmı yok ben teşneye
lem'iyā ger şunar ölsem mā démez bir pāre şu

783.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yüz yumazdı geldügince dāyimā gül-zāra şu
öykünelden çok şafā kesb étđi ḥadd-i yāra şu
2. tāc-ı şāh u bār-gāh-ı ḥusrev édüpdür nişān
bu ḥabāb-ı eşk-i çeşmüm şanmañuz bir pāre şu
3. mihr ile māhı tutulmuş şanmañuz inmiş-durur
hecr-i dil-dār ile çarḥuñ gözlerine kara şu
4. sākiyā mecrūḥdur göñlüm gider mey şunmağıl
bilme misin anı ey meh-rū ki sevmez yāra şu

782. R. 1969: 157a.

[Lem'ī]

783. R. 1969: 157b.

[Şabūḥī]

5. dest-i sākīde şarāb-ı nāba öykünem déyü
devr éder şakḳālar ile sū-be-sū āvāre şu
6. eşk-i çeşmüm āh-ı sūzānum görüp ferhād-veş
başladılar nāleye kūh u fiğān u zāra şu
7. bir dem içinde yıkardı iki ‘ālem rahtını
urmaya-y-dı gözlerüm bu āh-ı āteş-bāra şu
8. teşne-dildür bu **şabūhī** haste tīg-ı dil-bere
bilür iken sūd-mend olmaduğın bīmāra şu

784.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yā gelüben öykünelden ‘arız-ı dil-dāra şu
kim delik bulsa geçerdi yérler bī-çāre şu
2. ben za'īfün üstühvānı yüzini döndürmeye
ger vérürse ol nigārum tīg-ı gevher-bāra şu
3. gördi bir kerre yüzün gérü görem déyü şehā
bāğ u rāğı tolanup arar seni āvāre şu
4. olalı 'ışkuñ esīri gör aña 'ışk n'eyledi
niçe yarlardan uçurdu oldu pāre pāre şu
5. nāle eyler **rindī** üstine dökülse göz yaşı
nāle vü feryād éder şol dem dökülse nāra şu

785.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. teşneyem āb-ı zülālününden meded bir pāre şu
ey ṭabīb-i cān ölür érmezse ben bīmāre şu
2. intizār olup leb-i şirīniñün güftārına
ḥusrevā ferhāduñ olmuşdur düşüp tağlara şu
3. yūsufını kırdı aldurmuş gibi ya'ḳūb-vār
ol sebebden indi 'aynına bñaruñ kıra şu
4. ḥāzır olsun ey hilāl-ebrū cemālün 'īdine
rūze-i hecrün ğamını édelüm iftāra şu
5. taşlarla dögünüp gögsi gögerse vechi var
'āşık olmuşdur ne çāre eylesün dil-dāra şu

784. R. 1969: 157b.

[Rindī]

785. R. 1969: 158a.

[Eflākī]

6. āteşe vérürdi göñlüm şehrini 'ışķuñ odı
gözlerüm şakķası ger érgürmese ol nāra şu
7. ķanlu yaşum çeşmeler olup aķar **eflākiyā**
acıyup deryālar oldı ħālūme bī-çāre şu

786.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yüzi şuyı-y-la gider her demde kūy-ı yāra şu
'ārız [u] dīdāruñ olmuşdur meger āvāre şu
2. pāk-meşreb bir yüzi şulı güzeldür şākī dil
öykünürse vechi vardur 'ārız-ı dil-dāra şu
3. baña tiğ-ı āb-dāruñ içürürdi şu gibi
çağırup ben teşne-leb bir kez déseydüm yāra şu
4. taşlar ile dögünüp düşmezdi şahrāya eger
olmasa ey serv-i ra'nā 'āşık-ı āvāre şu
5. çağırursa künc-i miñnetde eger ben teşne-dili
vermeye şusuz ölürsem kimse ben bīmāra şu
6. yüzi yérde göñli alçaķ bendeñ olmasa şehā
bulmaz idi böyle şöhet ġālibā bī-çāre şu
7. āb-dār eş'arını görse-y-di ammā **lem'**īnūñ
ağzı şuyın aķıdup reşk éde ey meh-pāre şu

787.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. gülşen[i] toķuz tolaşur тұrmayup āvāre şu
érmege sen serv ayağına diler bī-çāre şu
2. seng-diller cevriñi çekmekde öykünmez baña
ķankı taş ķatı-y-sa dögsün başın ey meh-pāre şu
3. dāmenūñe zerrece ķondurmamağ-içün ġubār
gözlerüm şakķaları her dem seper yollara şu
4. dil-berūñ göñli raķībe meyl éderse tañ degül
alçağa māyıl olur çün ey dil-i bī-çāre şu
5. yérlere düşdi yüzi utanduğından dōstlar
kendüyi nisbet édelden 'ārız-ı dil-dāra şu

786. R. 1969: 158a.

[Lem'ī]

787. R. 1969: 158b.

['Ulūmī]

6. sāḳiyā bozsa ‘aceb mi ḥāne-i zühdi şarāb
kim esāsından yıkar érince bir dīvāra şu
7. āb-dār eş‘arum ile sūz-ı dil teskīn bulur
ey ‘ulūmī sākin eyler çünki érse nāra şu

788.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yok qararı cüst [ü] cüy-ı yār éder bī-çāre şu
var-ısa bencileyin ‘āşık-durur didāra şu
2. ben za’īfi kūy-ı yāra ile den eşküm-durur
nitekim berg-i ḥazānı iledür gül-zāra şu
3. devr-i ḥüsnünde yaşum günden güne efzūn olur
kim bahār eyyāmı olsa artar ey meh-pāre şu
4. ḥançerüñden dil şafā kesb eylese cānā senüñ
ḥōş gelür gāyet ḥarāretlü olan bīmāra şu
5. ‘arızuñ göñlüme geldükçe fiğān étsem n’ola
nāleler peydā olur tokınuğınca nāra şu
6. dōstum didāruñı bir kerre görmişdür senüñ
cüst ü cū eyler yine görem déyü bī-çāre şu
7. katı göñline nigāruñ hiç te’sīr eylemez
āteş-i āhumdan olur gerçi seng-i ḥāra şu
8. gāh geh ḥōd-bīn olur yokdur benüm mişlüm déyü
gösterür ‘aksini beñzer ara mir’āt ara şu
9. sūz-ı sīnem artuğ olur gözlerüm dökdükçe yaş
ey **selīkī** söyünür gerçi dökilse nāra şu

789.

Fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. içmişüz vaḥdet şarābı cür’asın қanzillerüz
2. kūşe-i ḥum-ḥāne-i şāhīde lā-ya’қillerüz
3. şūretā bir қatreyüz ammā ki deryā-dillerüz
4. cāna başa қalmazuz ‘ālemde yaḥyālilaruz

788. R. 1969: 158b; Selīkī: Şiirler: G. 56.

789. R. 1969: 159a; Ḥayretī: *Dīvān*: Ms. 10.

[Ḥayretī]

I-3 bir: kem *Dīvān*.

II-1 ḥudāyī: fedāyī *Dīvān*.

III-1 biz de bu dehrüñ: ‘ālemüñ biz de; birer: yarar *Dīvān*.

VI-3 ehl-i küfrüñ azı çoğı: azı çoğı ehl-i küfrüñ *Dīvān*.

VIII-3 yarını: yarına *Dīvān*.

II

1. biz ĥudâyî cânlaruz yoǵdur ölümdeñ bîmümüz
2. cân ile vardur erenler yolına teslîmümüz
3. kimümüz meydânda baş vérür baş alur kimümüz
4. cânâ başa ǵalmazuz ‘âlemde yaĥyâlîlaruz

III

1. biz de bu dehrüñ gözi ǵanlu birer şeh-bâziyuz
2. ‘ışǵ ile cân oyn[ar]uz bu ‘arşanuñ cân-bâziyuz
3. kimümüz geĉdi şehîd oldı kimümüz ġâziyüz
4. cânâ başa ǵalmazuz ‘âlemde yaĥyâlîlaruz

IV

1. murġ-ı cân alur birer şeh-bâzdur her tîrimüz
2. ehl-i küfrüñ şu ǵuyar ocaġına şemşîrimüz
3. yüzümüz döndürmezüz düşman biñ olsa birimüz
4. cânâ başa ǵalmazuz ‘âlemde yaĥyâlîlaruz

V

1. ġâh olur biz nüş-ı şâfî ġâh nîş-i ǵatilüz
2. ġâh âteş gibi ser-keş geh şu gibi mâylüz
3. oǵ gibi toġrı kılıĉ gibi bugün şâfî-dilüz
4. cânâ başa ǵalmazuz ‘âlemde yaĥyâlîlaruz

VI

1. her birimüz rûz-ı meydânda birer şemşîr olur
2. ceng içinde aġzı ǵanlu bir atılmış tîr olur
3. ehl-i küfrüñ azı çoġı yanumuzda bir olur
4. cânâ başa ǵalmazuz ‘âlemde yaĥyâlîlaruz

VII

1. yér olur ǵuluz yér olur erc-mend-i ‘âlemüz
2. yér olur pestüz yér olur ser-bülend-i ‘âlemüz
3. kimseye baş egmezüz şâhum levend-i ‘âlemüz
4. cânâ başa ǵalmazuz ‘âlemde yaĥyâlîlaruz

VIII

1. biz mevâlî pâk-meşreb ĥânedânîler[de]nüz
2. dutmazuz bir yérde mesken lâ-mekânîler[de]nüz
3. biz bugünü yarını ǵo[maz] der-miyânîlerdenüz
4. cânâ başa ǵalmazuz ‘âlemde yaĥyâlîlaruz

IX

1. gerĉek erler eşiginde yüzümüz cârûbdur
2. ‘ârifüz eglencemüz her dem mey [ü] maĥbûbdur
3. dönmezüz meydânlarından başumuz bir ıtopdur
4. cânâ başa ǵalmazuz ‘âlemde yaĥyâlîlaruz

X

1. **ĥayretî** esrâr-ı ‘ışǵuñ vâlih ü ĥayrânıyuz
2. ehl-i dil ‘âşıkıların abdülyuz ‘uryânıyuz
3. ĥaşılı şâhib-kemâlün ǵulıyuz ǵurbânıyuz
4. cânâ başa ǵalmazuz ‘âlemde yaĥyâlîlaruz

790.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yār añarsa ben kılın ey nāme ağlar déyesin
 kanlu yaşı taşdı seller gibi çağlar déyesin
2. bir nemed géymiş senüñ abdāluñ olmuş baş açuk
 lāleler gibi dilin derd ile bağlar déyesin
3. dahı benden gayrı bir dil-ber sever mi dér ise
 hāşe-li'llāh geçdi ol eyyāmı çağlar déyesin
4. sen lebi şirīn saçı leyliye mecnūn olalı
 hey aña ferhād-veş enīs oldı tağlar déyesin
5. dahı gelmez mi **hiṭābī** dér imiş ol bī-vefā
 yaşı zenciri anuñ yolını bağlar déyesin

791.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. yaşı çoğ olsun yéter ağladı bārān üstüme
 ey güneş gel sen de mihr édüp biraz yan üstüme
2. gördi hālüm qaralar géydi benüm'çün géceler
 şubḥ-ı şādık geldi çāk étđi girībān üstüme
3. sūz-ı 'ışk ile uyanmış bir çerāğumdur benüm
 yansa her şeb tañ mıdur şem'-i şebistān üstüme
4. bir büyük minnet-durur kırtar bu yükden ey ecel
 hey meded bār-ı girān olmuş-durur cān üstüme
5. yumağ-ıçün ben perīşān-rūzigārı ölicecek
 cem' olup kan ağlasun bir niçe yārān üstüme
6. nūrdan bir serv-i ser-keş bite hākümden benüm
 sāye salsañ bir gün ey serv-i hırāmān üstüme
7. baña bu ğurbetde kı yansun biraz göynüklü dil
ḥayretī kan ağlasun bu çeşm-i giryān üstüme

790. R. 1969: 159b.

Hiṭābī.

791. R. 1969: 159b; Ḥayretī: *Dīvān*: G. 406.

Ḥayretī.

792.

Mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hezec + --- / + --- / + --- / + ---

1. diyār-ı 'ışka sulṭānam dilā ben de zamānumda
ğam u ğuşşa vezīrūmdür oturur iki yanumda
2. 'aceb cān-bāz-ı ser-bāzam felek farkındadır dārum
nice ḥallāc-ı manşūrı yürütdüm rīsmānumda
3. ben ol şeh-bāz-ı kuh-sāram baş egmem ḳulle-i ḳāfa
niçe 'anḳā gibi yavrı uçurdum āşiyānumda
4. belā vü miḥnet ü derd ü ğamuñla öyle yandım kim
ilikler ḳara şu oldu eridi üstübvānumda
5. hemān ol arḳası yérde cihānuñ pehlevānidur
ḥaṭāyī başdan geçsün ḳadem ḳoyan nişānumda

793.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. eger efsūn-ı ecel bağlamaz ise dehenüm
cān vérürken lebüñüñ zikri ola her sühenüm
2. sen semen-çihre için ger beni devrān éde ḥāk
yüzümün aḳlıġına vére şehādet kefenüm
3. şol ḳadar ṭop u tüfek urdı ḥavādiş baña kim
raḥneden ḳal'alaruñ burcına döndi bedenüm
4. ḥāk-i pāyuñ bulunursa ayaġumda öliceḳ
ḥüriler süzen-i ğamze-y-le çıkara dikenüm
5. ḥusrev-i rūm déye baña **mesīḥī** şeksüz
ger ére ğuş-ı kemāle kelimāt-ı ḥasenüm

792. R. 1969: 160a.

[Ḥaṭāyī]

Çalışmanın 258. şiiri olarak da yer alan bu gazel R. 1969'a ikinci kez yazılmıştır.

793. R. 1969: 160a; Mesīḥī: *Dīvān*: G. 153.

Mesīḥī.

Mesīḥī'ye ait olan bu gazelin başlığında *Ḥiṭābī* yazmaktadır.

4a ḥāk-i pāyuñ: ḥār-ı kūyuñ *Dīvān*.

794.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. eyleyen her 'āşıkā bir dil-ber-i ra'nā naşīb
kılmamış zevk u tena''umdan baña aşlā naşīb
2. gitmedi haţtuñla zülfün fikri başumdan meger
ben kara yazuluya olmuş kuru sevdā naşīb
3. tağ uruban nitekim tağlara düşdüm lāle-veş
olmadı bir gül-ruh ile şoĥbet-i şahrā naşīb
4. kimse bilmez vaşluñı kime müyesser éde ĥaĥ
gerçi diller éşigünde çağırurlar yā naşīb
5. gör **mesīhī**yi ki bugünkü belāsın şavmadın
aña çaĥ aĥşāmdan olur zaĥmet-i ferdā naşīb

795.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün
Hezec + - - - / + - - - / + - -

I

1. çıkuban ĥazret-i pāşāya karşı
2. şikāyet édeyin her-cāyīlerden
3. yüz urup der-gāh-ı a'lāya karşı
4. şikāyet édeyin her-cāyīlerden

II

1. kılayın derd ile feryād u efgān
2. şadā ile tōla gerdün-ı gerdān
3. nihāyet ne déye sultān süleymān
4. şikāyet édeyin her-cāyīlerden

III

1. ciger kanın içerem kana kana
2. érişe tā ki devlet āsumāna
3. cefādan şem' gibi yana yana
4. şikāyet édeyin efendilerden

IV

1. n'ola yetīm ise ĥurbetde segler
2. nigārum gitdi gönlümüz kim egler
3. ola kim rahm éde 'adl ıssı begler
4. şikāyet édeyin her-cāyīlerden

794. R. 1969: 160a; Mesīhī: *Dīvān*: G. 17.

Velehū.

1b aşlā: kaţ'ā *Dīvān*.

3a tağ uruban: dāğ urunup *Dīvān*.

4b çağırurlar: çağırşurlar *Dīvān*.

795. R. 1969: 160b.

[Ĥiţābī]

V

1. çeküp nüş édeli cām-ı şarābı
2. cigerden kıluram kanlu kebābı
3. baş açup halka karşı ey **hiṭābī**
4. şikāyet édeyin efendilerden

796.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. sevdüğüm kār étđi zılmüñ ben faķırüñ cānına
bu cihāndur kimsenüñ étđüđi qalmaz yanına
2. dōstum ben bendeñi sürme kapuñdan bī-günāh
girme zālīm kimsenüñ yok yere nā-ḥaķ kanına
3. tañrı cānum almasun meydān-ı ḥüsnüñde senüñ
başumı top étmeyince 'ıřkuñuñ meydānına
4. dér imiş yañlıř ḥaberler saña ben kılından raķīb
göreyin ḥaķdan belālar gelsün anuñ cānına
5. ruḥlaruñ devrinde cānā şun şarāb-ı la'lüñi
germ olup cānlar revān olsun bahār eyyāmına

797.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + -

I

1. bir kıyāmet serv-ḳaddi göreler
2. ḥāk-i pāyına anuñ yüz süreler
3. ğamzesi şimdi cigerler pāreler
4. zālīm ancaķ zılm éder raḥm eylemez

II

1. 'āřık oldum yañađınuñ alına
2. al yañaķda siyāh zülfi salına
3. başumı top eylemişem yolına
4. zālīm ancaķ zılm éder raḥm eylemez

III

1. düşmene karşı gözüm yaş eyleyüp
2. bağrumuzda çıkup baş eyleyüp
3. sırrımızı éllere fāř eyleyüp
4. zālīm ancaķ zılm éder raḥm eylemez

796. R. 1969: 160b.

Revānī fermāyed.

Mahlas belirtilmemiş olan bu gazel Revānī *Dīvān*'ında bulunmamaktadır.

797. R. 1969: 161a.

[Nūrī]

IV

1. 'ıŝķ meydānında dikdüm dārımı
2. yolına ĥarc eylemişem varımı
3. terk eyledüm nāmūs ile 'ārımı
4. zālīm ancaķ zūlm éder raĥm eylemez

V

1. **nūrī** dünyāda 'aceb mi ġam yése
2. yār elinden çekdüġi derdi dése
3. zūlfi zencīrine diler kim aşā
4. āfet ancaķ ķan éder raĥm eylemez

798.

Mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün

Hezec + ---/ + --- / + --

I

1. zamāne hey zamāne kim zamāne
2. ecel érdi 'ömür döymez tamāma
3. ulaķlarum yétiŝsün süleymāna
4. selīm gitdi süleymānum ŝaġ olsun

II

1. göreyin düşmenlerüm şöyle olsun
2. baġlu ķapularuñ baġı çözihsün
3. sikke sulţān süleymāna kesihhsün
4. selīm gitdi süleymānum ŝaġ olsun

III

1. tābūtumu ġül-āb-ile yusunlar
2. andan ŝoñra namāzumı kıhsunlar
3. emīrzā beg sarāyında ķosunlar
4. selīm gitdi süleymānum ŝaġ olsun

IV

1. ben bir ŝāhīndüm uçdum yuvadan
2. derde dermān bulımadum ĥudādan
3. unıtmasun begler bizi du'ādan
4. selīm gitdi süleymānum ŝaġ olsun

V

1. niçe kāfirler gelür benüm yāduma
2. kızılbaşa déyecegüm dédüme
3. **kūçek** 'acem dérler benüm aduma
4. selīm gitdi süleymānum ŝaġ olsun

798. R. 1969: 161a.

Murabba'-ı Vefāt-ı Sulţān Selīm.

799.

Hece Vezni

1. be şol ğarīblik éllerde kaldı mı şandı yārini
senüñ gibi kara gözlü buldı mı şandı yārini
2. benüm yārānum yoldaşum derde düşdi ğarīb başum
ğarīblikde gözüm yaşın sildi mi şandı yārini
3. incedür erenler yolu derde düşdüm oldum deli
güzel senden ayrılalı güldi mi şandı yārini
4. ağlayuban gülmedümse gözüm yaşın silmedümse
çok inleyüp gülmedümse öldi mi şandı yārini
5. girme oğlanuñ kanına döymez kimse fiġānına
senden ayru yār donına girdi mi şandı yārini

800.

*Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün**Remel - + - - / - + - - / - + -*

I

1. 'ışk-ı yār ile olup şeydā gönül
2. eylemezsin kimseden pervā gönül
3. n'édəyin uşlanmaduñ aşlā gönül
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

II

1. gāh 'āşıksın gāhī mestānesin
2. gāhi 'ākılsın gāhi dīvānesin
3. çāre yokdur kim saña uşlanasın
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

III

1. şevk-ıla 'ālemlere dolduñ yine
2. tek тұrurken bilmezem n'olduñ yine
3. var-ısa sen 'ışka tuş olduñ yine
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

IV

1. yéle verdüñ bu hevāda varımız
2. yére çaldı neng ü 'ām u 'ārımız
3. 'ālemi keşf eyledi esrārımız
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

V

1. eyledüñ bizi melāmet éllere
2. hırmen-i nāmūs saçduñ yéllere

799. R. 1969: 161b.

Türkî.

800. R. 1969: 161b.

Biḥārî.

3. oluban dīvāne düşdüñ dillere
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

VI

1. 'ışk-ı yāra bizi mihmān eyledüñ
2. işümüz efğān u nālān eyledüñ
3. hālümüz dillerde destān eyledüñ
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

VII

1. 'ışk sâzını ele alduñ gerü
2. 'āleme āvâzeler şalduñ gerü
3. şîşe-i şabrı yere çalduñ gerü
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

VIII

1. haḳḳa meşgûl ol yéter lâf eylegil
2. mā-sivādan vazgeç şâf eylegil
3. böyle mi olur tâlib inşâf eylegil
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

IX

1. niceye dek bu hevā ile heves
2. şimdiden gerü utan vaḳt oldu pes
3. gel **biḥārî**yi esirge bir nefes
4. a gönül şeydā gönül rüsvā gönül

801.

*Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün**Hezec + - - - / + - - - / + - - - / + - - -*

1. **mu'ammāyî** şu bir kuş kim senüñ reftāruñ izlermiş
revişde ḳarğadur ammā muḳallid kebg-i kūh-sārî
2. yāḥōd bir tıfl-ı nā-dāndur görüp altun terāzūsın
turunç ḳabından ol daḥı düzer zu'mınca mi'yārı
3. ya bir neccār-ı aḥmak kim ağaçdan mār éder anuñ
ḳanı a'dā içün zehri ya ḳanı mūhre-i mārı
4. ya bir timsāl-gerdür kim yazar bir ḳadd-i mevzūnı
ḳanı la'lîn lebi anuñ ya ḳanı dürr-i güftārı
5. tevārîḥ-i mu'ammāyî yanur şanmıssın abdālsın
geçerdi nüsha yérine n'olaydı dutmasañ bārı
6. naẓîre aña dérler kim ola sâbıḳdan ol esbak
eger olmaz ise bārî müsāvî ola eṭvārı
7. ḳalaylat 'aḳluñuñ ḳabın ḳacağın hey deli miskin
bakır çalmış beşür döküñ ḳoḳar jengāri jengāri

801. R. 1969: 162a.

Mu'ammāyî.

8. benüm mektûbumuñ nûrı temâmet halka rûşendür
nitekim bu tebâşîr-i sipîhr-i çarh-ı devvârı
9. teferrûc-gâh-ı ekberdür bu kaşr-ı dil-güşâ ancak
‘adîlin her kişı yapmaz meger kim gerü mi‘mârı

802.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + -

1. dört müselmân ile beş kâfir meger
iki dil-ber gördiler yüzi kamer
2. bir ‘arab üç rûmi bir hindû ile
bir gün iki gece şöhet kıldılar
3. iki meh-rû üç siyeh-rû bir melek
iki şakallu dahı iki püser
4. bir kara yüzlü raķîb igvâ édüp
édiserler birbirine kaşd-ı ser
5. ey **kerîmî** çile budur aña kim
‘add édüp toközda bir tarh édeler

803.

Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1. ehl-i hâlüz şanma ey zâhid bizi hâlîlerüz
2. bende-i der-gâh-ı maķbûl olmış iķbâlîlerüz
3. gönlümüz alçaķdur ammâ himmeti ‘âlîlerüz
4. câna başa kıalmazuz ‘âlemde yaķyâlîlâruz

II

1. vérmedük bu pîre-zen dünyâya dil merdâneýüz
2. rûbeh-i dehrüñ zebûnı olmaduk şîrâneýüz
3. durmada oturmada cünbişde dervîşâneýüz
4. câna başa kıalmazuz ‘âlemde yaķyâlîlâruz

III

1. bu yalancı dehre baş egdürmedük gerçeklerüz
2. kaķbe zen dünyâya mâyl olmaduk erkeklerüz
3. dönmezüz şâhum belimüzde kuşağı berklerüz
4. câna başa kıalmazuz ‘âlemde yaķyâlîlâruz

802. R. 1969: 162b.

Luğaz-ı Kerîmî.

803. R. 1969: 162b; Hayretî: *Dîvân*: Ms. 10.

Murabba‘-ı Hayretî.

Bu murabba 789 numaralı murabba ile aynıdır. Müstensih tarafından mükerreren yazılmıştır.

I-2 der-gâh-ı maķbûl: maķbûl-ı der-gâh *Dîvân*.

III-2 dünyâya mâyl: dehrüñ zebûnı *Dîvân*.

804.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. cāna kār eyledi fūrkat odı cānān gideli
kalmadı dilde qarār ol şeh-i hūbān gideli
2. pīr-i çarḥ ağladı göz yaşını akıtdı yere
karaya girdi geceler meh-i tābān gideli
3. aḳ 'abā géydi güneş başı kaba[k] yalıñ ayak
bī-qarār oldı felek āfet-i devrān gideli
4. āteş-i 'ışk yaḳar-ıdı bu cihān mülkini hep
aḳmasaydı yaşum ol serv-i hırāmān gideli
5. be ḥalīmī dahı elden ne gelür şabr édelüm
yaḳdı ḡam 'askeri dil mülkini sulṭān gideli

805.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

Remel + + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. dōstlar sevdi göñül yine bugün bir güzeli
kılca cānum ḳomadı āh kim anuñ ince béli
2. nīl-gün eyledi gökler yüzün āhum dütüni
ḥāne-i dilde felek āteş-i hicrān yaḳalı
3. kākülüne dil-i dīvāneyi bend eyle dēdüm
dēdi dīvāne iseñ daḡlara düş var be deli
4. gel ériş sīnemi deldi müjeñ oḳları dēdüm
dēdi beñzer ki gelüpdür bu ḡarībün eceli
5. ḥaḳı setr eylemek olmaz gelün inşāf édelüm
dōstlar ḥōşça degül mi bu ḥalīmī ḡazeli

806.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec - - + / + - - + / + - - + / + - -

1. raḥm édici her demde baña dīdelerümdür
çok çok yaşasunlar ki ḳanum [u] cigerümdür
2. nemdür ki eger ḳan yaş aḳa dīdelerümden
ol serve nişār étmege la'l ü güherümdür

804. R. 1969: 163a.

[Ḥalīmī]

805. R. 1969: 163a.

Ḥalīmī fermāyed.

806. R. 1969: 163a.

Velehū.

3a ḳumāş kelimesi ḳumaş şeklinde yazılmıştır.

3. efrād-ı cihān alıma'z 'ışkuñ kumaşını
ey şūh-ı sitem-kārum ser-māye serümdür
4. ne ğam baña bu çeşm-i siyeh-kāruñdan
tīr-i müjeñüñ def'ine sīnem siperümdür
5. men' étme **ḥalīmī**yi bu gül-zār-ı ruḥuñdan
bir bülbül-i gūyāyam u gül-zār yērümdür

807.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. kaddüñe ey mäh-rū ḥüsñüñ libāsı yaraşık
dil dolaşmışdur aña niteki serve şarmaşık
2. ḥār ile hem-sāye olma verd-i ruḥ-sāruñ ḥaķı
dāmenüñ çek dōstum ḳalmasun anda ılışık
3. serv-i reftāruña servi nice teşbīh éde dil
serv ḥōd bir oñmaduḳdur baldırı [kim] çıplaşık
4. terk-i ser édem gibi yoluñda ey ḳaşı kemān
sehm-i ğamzeñ cānuma ğāyet yaķındur ulaşık
5. ey **ḥalīmī** ḳalmadı dilde metā'-ı şabr āh
ol gözi fettān ile olalı göñlüm alışık

808.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. zerd-i rüyumdan nigārā zer nişār étsem gerek
eşk-i çeşmüm çeşme-sārın cūy-bār étsem gerek
2. çün hevā üzre reh-i 'ışkuñda maḥmil bağladum
'aql u fehmiñ kār u bāruñ tārūmār étsem gerek
3. zerre deñlü görmedüm mihr ol cefā-cū yārdan
ıztırārī dōstlar terk-i diyār étsem gerek
4. bāğ-ı 'ālemde nigārā sen selāmet ol yūri
ben melāmet kūşesini ihtiyār étsem gerek
5. şındı dil seng-i cefā-y-ile **ḥalīmī** ben daḥı
şīşe-i nāmūs u 'ārı inkisār étsem gerek

807. R. 1969: 163b.

[Ḥalīmī]

808. R. 1969: 163b.

Ḥalīmī fermāyed.

809.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün
Muzārī -- + / - + -- / -- + / - + --

1. dutdı cihānı āhum seb'-i ıbbāka düşdi
 evc-i semāya māhum andan ıarāka düşdi
2. sevdā-yı şām-ı zülfüñ eglerdi bizi geh gāh
 geçdi hevā-yı çinden göñlüm 'irāka düşdi
3. sihr étđi baña zülfüñ cānuma geçdi ğamzeñ
 cādū-yı zülfüñ ile ğamzeñ nifāka düşdi
4. encüm degül görinen gökler yüzinde māhum
 nālem şerārıdur kim ıāk-ı revāka düşdi
5. ger āh u zār éderse ıañ mı-durur **ħalīmī**
 yārından ayru miskīn derd ü firāka düşdi

810.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. ğam yéme ey dil leb-i ħelvā-yı dil-ber var iken
 acıyup ıan ağlama şol la'l-i şekker var iken
2. kim-durur kim meyl éde şehd ü şeker-bār üstine
 şol leb-i dil-ber gibi ıand-ı mükerrer var iken
3. yol mıdur hecrüñle cān vérem ben ey şirīn-dehen
 ħoķka-i dūr-bārda tiryāk-ı ekber var iken
4. bir ıad-i bālāya dil meyl étmez ey cān rāstī
 bu cihān bāğında sen serv-i semen-ber var iken
5. hem-ser olma her pelīd-i rū-siyāha dōstum
 bu **ħalīmī** derd-mendüñ gibi çāker var iken

811.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün
Remel + + -- / + + -- / + + -- / + + -

1. reşk éder serv-i sehī şīve-i reftāruñ için
 ezilür şehd ü şeker lezzet-i güftāruñ için
2. her seher yéldügi yöpürdügi bu imiş anuñ
 dolaşur bād-ı şabā ıurre-i ıarrāruñ için

809. R. 1969: 163b.

Velehū.

810. R. 1969: 164a.

[ħalīmī]

811. R. 1969: 164a.

ħalīmī fermāyed.

3. āh neler çekdüğümü bilseñ eyā kaşı kemān
nāvek-i ğamzeñ ile çeşm-i siyeh-kāruñ için
4. ārzū-yı leb-i cān-baḥş ile öldüm şanemā
şerbet-i la'lüñ 'aṭā kıl dil-i bīmāruñ için
5. ğam degüldür be **ḥalīmī** yoğ-ise sīm ü zerüñ
reşk éder dürr-i necef nazm-ı dürrer-bāruñ için

812.

Mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hezec -- + / + -- + / + -- + / + --

1. ey nūr-ı cemālūñle cihān cümle münevver
v'ey zülf-i muṭarrāñ-ıla āfāk mu'aṭṭar
2. gül-zār-ı ruḥuñ ḥāl-i mu'anberle müzeyyen
gūyā ki ḥabeş rūmilini dutdı ser-ā-ser
3. efrād-ı cihān görmedi 'ālemde nazīrūñ
taḥsīnler okur ḥüsnüñe ey māh melekler
4. yaraşmadı yāruñ 'izārındaki zülfi
gūyā ki gece gündüz ile oldu ber-ā-ber
5. rahm eyle **ḥalīmī**ye ki gül-zār-ı cihānda
feryād u fiğān ile yürür ḥālī mükedder

813.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel - + -- / - + -- / - + -- / - + -

1. ey cemālūñ gülistānı ravza-i ḥuld-i berīn
āb-ı kevşerdür dudağūñ şun'-ı rabbü'l-'ālemīn
2. kātib-i kudret yazupdur āyet-i ḥüsnüñde kim
ḥāzihī cennātü 'adnīn fedḥulūha ḥālidīn
3. öykünimez serv-i reftāruña ṭubā rāstī
reşk éderler görmege meh-cemālūñ ḥūr-ı 'īn
4. ey şanem şad-āferīn la'l-i güher-bāruña kim
lebleriñ yāḳūt-ı terdür dişleriñ dürr-i şemīn
5. ey **ḥalīmī** doğrusı ṭab'-ı selīmüñ var imiş
şī'rüñi kim görse aydur şad-hezārān āferīn

812. R. 1969: 164a.

Velehū.

[Ḥalīmī]

813. R. 1969: 164b.

[Ḥalīmī]

814.

Meḥ'ülü fā'ilātün meḥ'ülü fā'ilātün
Mużārī ---+ / -+--- / ---+ / -+---

1. fer vére idi sāyem evc-i felekde aya
hem-dem olaydum ey meh sen serv-i meh-liḳāya
2. servüñ ḥayāli bitdi cān mezra'ında rūḥum
bālā-yı ḳaddüñ ammā toḥm ekdi her belāya
3. yā ḳaṣuñuñ ḡamından pür-ḥündur derūnum
yéter baña bu devlet ḳurbān olam o yāya
4. şevḳ-ı ruḥuñla cānā mir'āt-ı dil muşaffā
vérür zīyā 'izāruñ cām-ı cihān-nümāya
5. ey māh-ı mīhr-ṭal'at zıll-i hü mā-yı devlet
sāyeñde ḥōş geçerdüm olsa güneşde sāye
6. şem'-i 'izāruñ ile dilde şu'ā-ı mīhrüñ
zülfüñ şebinde māhum düş olduḳ iki aya
7. bu şām-ı zülfüñ ile āvāredür **ḥalīmī**
ey mısr-ı ḥüsne sultān raḥm eyle ol gedāya

815.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün
Remel -+--- / -+--- / -+--- / -+-

1. jāle-i terdür 'araḳ şol berg-i sīm-āb üstine
nice cādūdur ḥaṭuñ kim yürümiş āb üstine
2. 'āşık-ı dīdār olana gün yüzüñ 'arz eyle kim
pertev-i nūr-ı ḥudādur mīhrüñ aḥbāb üstine
3. küp düşer ḥum-ḥāne-i 'ışḳa göñül meyyāldür
nitekim ḳonar meges miskīn-cüllāb üstine

814. R. 1969: 164b.

Velehū.

815. R. 1969: 164b.

Velehū.

Bu nā-tamām şiir *Velehū* ifadesine göre Ḥalīmī'ye ait olabilir.

SONUÇ

Bu çalışmada Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan Bölümü'nde kayıtlı 1969 numaralı şiir mecmûası ele alındı. Çalışmanın giriş bölümünde mecmûalarla ilgili genel bilgiler verildikten sonra çalışma konusu olarak seçtiğimiz mecmûanın ayrıntılı tavsifi yapıldı. İnceleme bölümünde mecmûanın içeriği hakkında bilgiler araştırmacılara yardımcı olmak amacıyla tablolar halinde sunuldu. İkinci bölümde ise mecmûada yer alan şiirler varsa yayımlanmış çalışmalarla karşılaştırarak çeviriyazılı metin oluşturuldu.

Derleyicisi, derleme tarihi ve nerede derlendiği belli olmayan mecmûa 168 varak olup antoloji mahiyeti taşımaktadır. Şairlerin yaşadığı zaman dilimleri dikkate alındığında; 15 ve 16. yüzyıl arası şairlerin mecmûada yer aldığı görülmektedir; bu nedenle mecmûanın 16. yüzyıl sonlarında yahut 17. yüzyıl başında tertip edilmiş olması kuvvetle muhtemeldir. Mecmûada, 131 şaire ait toplamda 709 şiir bulunmaktadır. 106 şiirde mahlas yoktur. XVI. yüzyıl şairlerinden Âhî, 92 şiiri ile mecmûada en çok şiiri bulunan şairdir.

Mecmûada yer alan şiirlerde 11 farklı nazım şekli ve 14 farklı aruz vezni kullanılmıştır. Mecmûada 639 şiirle en çok gazel nazım şekline yer verilmiş; bunu 92 ferd ve 54 murabba takip etmiştir. Mecmûa, her ne kadar düzgün bir elyazısı ile istinsah edilmiş olsa da imlâ hataları oldukça fazladır. Vezni ve manayı ihlal eden bu hatalar dipnotlarda belirtilmiştir.

İncelenen mecmûada tespit ettiğimiz şiirlerden bazılarının üzerinde ilmî çalışma yapılmış, neşredilmiş divanlarda rastlanamamıştır Mecmûadaki şiirler, belirtmiş olduğumuz eserlerle kıyaslandığında bazı beyitlerin mecmûaya alınmadığı; bunun yanında mecmûada olup da divanda yer almayan beyitlerin de olduğu görüldü. Bu nedenle divan neşirleri yapılmadan önce mecmûalar incelenmelidir.

Mecmûalarda bulunan şiirlerle divanlardaki şiirler karşılaştırıldığında müstensih hataları nedeniyle yanlış yazılmış, kaybolmuş, yıprandığı için okunamayan bazı kısımların tamamlanabildiği, kısacası mecmûaların metin tamiri konusunda önemli kaynaklar olduğu görülmüştür.

Bu çalışma, daha önce yapılan Osmanlı şiiri çalışmalarında adı geçmeyen veya üzerinde çalışma yapılmamış şairleri ve bu şairlere ait şiirleri sunduğu için önem taşımaktadır. Bu tür çalışmalarla kütüphanelerde gün yüzüne çıkmayı bekleyen birçok mecmûa edebiyat aleminin hizmetine sunulabilir. Hakkında ilmî çalışma yapılmamış şairlerin şiirlerini ve şöhret bulmuş şairlerin divanlarında yer almayan şiirlerini edebiyat âlemine sunmuş olması, çalışmamızı değerli kılan en önemli husustur.

KAYNAKÇA

- ‘Adnî: *Dîvân*: Hzl. Osman Kufacı: *Adnî Divanı ve Adnî Divanında Benzetmeler*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2006, X+226 s.
- Âhî: *Dîvân*: Hzl. Mustafa S. Kaçalın: *Âhî Dîvânı*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü 3140, Kültür Eserleri 423, Ankara, III+69 s.(e-kitap)[12.10.2014].
- Âhî: *Dîvân*: Hzl. Yalçın Yaman: *Âhî Dîvânı*, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2014, 223 s.
- Ahmed Paşa: *Dîvân*: Hzl. Ali Nihad Tarlan: *Ahmed Paşa Divanı*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1966, XXI+406 s.
- ‘Alî Şîr Nevâyî: *Ġarâ’ibü’ş-şîğar*: Hzl. Günay Kut: *Ġarâ’ibü’ş-şîğar İnceleme-Karşılaştırmalı Metin*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2003, LVIII+573 s.
- ‘Amrî: *Dîvân*: Hzl. Mehmed Çavuşoğlu: *Amrî Dîvân-Tenkitli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları İstanbul 1979, 190 s.
- ‘Aşkî: *Dîvân*: Hzl. Süreyya Uzun: *Üsküdarlı Aşkî Divanı Tenkitli Metin, Nesre Çeviri Ve 16. Yy. Osmanlı Hayatının Divandaki Yansımaları*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2011, XIV+1177 s.
- ‘Avnî: *Dîvân*: Hzl. Muhammet Nur Doğan: *‘Avnî(Fatih) Dîvânı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3142, Kültür Eserleri No. 425, Ankara, V+36 s.(e-kitap) [12.10.2014].
- Aydemir, Yaşar: “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler”, *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları Dergisi Tunca Kortantamer Özel Sayısı*: (3 c.) 2007 (Summer), Vol. 2/3, I. sy., 122-137 s.
- Cem Sultân: *Dîvân*: Hzl. İ. Halil Ersoylu: *Cem Sultan’ın Türkçe Divan’ı*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2013, 357 s.
- Devellioğlu, Ferit: *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat*: Hzl. Aydın Sami GÜNEYÇAL, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 1993, XIX+1195 s.
- Edirneli Nazmî: *Mecma’u’n-Nezâ’ir*: Hzl. M. Fatih Köksal, *Mecma’u’n-Nezâ’ir (İnceleme-Tenkitli Metin)* T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3377, Kültür Eserleri No. 517, 2960 s.

- El-Fîrûzâbâdî: el-Uqyânûsu'l-Basîṭ fî Tercemeti'l-Ḳāmûsi'l-Muḥîṭ: Çev.: Cenânioğlu Ahmed 'Âşım, I. C. 945 s., II. C. 941 s., III. C. 977 s.
- Enverî: *Dîvân*: Hzl. Cemal Kurnaz-Mustafa Tatçı: *Ümmî Divan Şairleri ve Enverî Divanı*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001, XI+251 s.
- Fazlî: *Dîvân*: Hzl. Mustafa Özkat: Kara Fazlî'nin Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin), Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2005, VII+402 s.
- Ḥayâlî: *Dîvân*: Hzl. Ali Nihat Tarlan: *Hayâlî Dîvânı*, Akçağ Yayınları Genel Yayın No.51 Divanlar No. 6, Ankara 1992, XII+323+61 s.
- Ḥayretî: *Dîvân*: Hzl. Mehmet Çavuşoğlu-M. Ali Tanyeri: *Hayretî Dîvân Tenkitli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1981, XXIII+448 s.
- Hecrî: *Dîvân*: Hzl. Ömer Zülfe, *Hecrî Kara Çelebi Muhyî'd-dîn Mehmed Dîvân* (İnceleme-Metin ve Çeviri-Açıklamalar-Dizin), Yayınevi Yayınları, İstanbul 2009, 283 s.
- Helâkî: *Dîvân*: Hzl. Mehmed Çavuşoğlu: *Helâkî Dîvân Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1982, 207 s.
- Hilâlî: *Dîvân*: Hzl. İsmet Şanlı: *Hilâlî Dîvânı*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Bursa 1999, 174 s.
- İshâk Çelebî: *Dîvân*: Hzl. Mehmet Çavuşoğlu-M. Ali Tanyeri: *Üsküblü İshâk Çelebi Dîvân Tenkidli Basım*: Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1989, XIII+378 s.
- Kaplan, Yunus: "Nihânî (İbrahim Çelebi) ve Gazelleri" *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/4 Fall 2010*, 1271-1303 s.
- Karamanlı Nizâmî: *Dîvân*: Hzl. Halûk İpekten: *Karamanlı Nizâmî Hayatı, Edebî Kişiliği ve Dîvânı*: Atatürk Üniversitesi Yayınları No.208: Edebiyat Fakültesi Yayınları, Ankara 1974, VI+291 s.
- Karatay, Fehmi Edhem : *Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu*: Din, Tarih, Bilimler, Filoloji, Edebiyat, Mecmualar, Topkapı Sarayı Müzesi Yayınları, İstanbul 1961, XIII+644+526 s.
- Kartal, Ahmet: *Basîrî ve Türkçe Şiirleri*, Akçağ Yayınları, Ankara 2006, 144 s.
- Kut, Günay: "Mecmua" *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi Devirler / İsimler / Eserler / Terimler*, Dergâh Yayınları, İstanbul 1986, 8 C.
- Levend, Agah Sırrı: *Türk Edebiyatı Tarihi*, Dergah Yay., İstanbul 2014, 666 s.

- Lâmi'î Çelebi: *Dîvân*: Hzl. Hamit Bilen Burmaoğlu: *Lâmi'î Çelebi Dîvânı (Edebi Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni)* Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Doktora Tezi, Erzurum 1983, 408 s.
- Me'âlî: *Dîvân*: Hzl. Edith Ambros: *Candid Penstrokes The Lyrics of Me'âlî, and Ottoman Poet of the 16th Century*, Klaus Schwarz Verlag Berlin 1982, XII+520 s.
- Mermer, Ahmet: *Türkî-i Basît ve Aydınî Visâlî'nin Şiirleri*, Akçağ Yayınları, Ankara 2006, 301 s.
- Muhibbî: *Dîvân*: Hzl. Coşkun Ak: *Muhibbî Divanı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1987, 875 s.
- Mesîhî: *Dîvân*: Mine Mengi: *Mesîhî Divanı*: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1995, V+303 s.
- Necâtî: *Dîvân*: Hzl. Ali Nihad Tarlan: *Necatî Beg Divanı*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1963, XXVIII+557 s.
- Rahmî: *Dîvân*: Hzl. Mustafa Erdoğan: *Bursalı Rahmî ve Dîvânı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3363, Kültür Eserleri No. 503, Ankara 2012, 457 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]
- Redhouse, Sir James W: *A Turkish and English Lexicon*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2006, 2224 s.
- Revânî: *Dîvân*: Hzl. AVŞAR, Ziya: *Revânî Dîvânı*: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3145, Kültür Eserleri No. 428, Ankara 2009, 14+279 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]
- Sehî: *Dîvân*: Hzl. Hakan Yekbaş: *Sehî Bey Divanı*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2010, 383 s.
- Şun'î: *Dîvân*: Hzl. Halil İbrahim Yakar: *Gelibolulu Şun'î Dîvânı ve Tahlili*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3197, Kültür Eserleri No. 448, 558 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]
- Sürûrî: *Dîvân*: Hzl. Niyazi Ünver: *Gelibolulu Sürûrî ve Divanı*, T.C. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara 2010, X+619 s.
- Şem'î: *Dîvân*: Hzl. Murat Ali Karavelioğlu: *On altıncı Yüzyıl Şairlerinden Prizrenli Şem'î'nin Divanı'nın Edisyon Kritiği ve İncelenmesi*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü No. 3138, Kültür Eserleri No. 421, V+132 s.(e-kitap). [Erişim tarihi: 04.05.2013]
- Tâcî-zâde Ca'fer Çelebi: *Dîvân*: Hzl. İsmail Erünsal: *The Life And Works Of Tâcî-Zâde Ca'fer Çelebi, With A Critical Edition Of His Dîvân*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1983, C.1 CXXXX+518, C.2 CXXXX+523 s.
- Uşûlî: *Dîvân*: Hzl. Mustafa İsen: *Uşûlî Divanı*, Akçağ Yayınları, Ankara 1990, 243+108 s.

- Vaṣfî: *Dîvân*: Hzl. Mehmed Çavuşoğlu: *Vaṣfî Dîvân Tenkitli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1980, 164 s.
- Wehr, Hans: *A Dictionary Of Modern Written Arabic*, Spoken Language Services Inc., New York 1976, 1110 s.
- Za'îfî: *Dîvân*: Hzl. Kamil Akarsu: *Rumelili Za'îfî Dîvânı Tenkîdli Metin*, Berikan Yayınları, Ankara 2011, 384 s.
- Zâtî: *Dîvân*: Hzl. Mehmed Çavuşoğlu-M. Ali Tanyeri: *Zatî Divanı Edisyon Kritik ve Transkripsiyon Gazeller Kısmı III. Cild*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1987, 527 s.
- Zülfe, Ömer: *On Altıncı Yüzyıl Şairi Selikî ve Şiirleri*, Edebiyat Yayınları, İstanbul 2006, 250 s.
- Zülfe, Ömer. "Rahîkî ve Şiirleri"; *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi The Journal of Turkish Cultural Studies*: İstanbul 2009, 171-198 s.

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI : Büşra ÇELİK
Doğum Tarihi ve Yeri : 27.10.1989 – Eminönü
Medeni Durumu : Bekar

Eğitim Durumu

Mezun Olduğu Lise : Kestanelik Çok Programlı Lisesi (YDA), İstanbul, 2008
Lisans Diploması : Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul, 2012
Yüksek Lisans Diploması : Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Antalya, 2015
Tez Konusu : Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan No: 1969'da Kayıtlı Mecmû'a-ı Eş'âr (Vr. 1-168) (İnceleme-Metin)

Yabancı Dil : İngilizce

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar : Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Araştırma Görevlisi, 2013-...
E-Posta: : busracelik@akdeniz.edu.tr